

VZPON IN ZATON SLOVENSKEGA ČEZMEJNEGA IGRALNIŠTVA

Andrej Raspor (ur.)

VZPON IN ZATON SLOVENSKEGA ČEZMEJNEGA IGRALNIŠTVA

Andrej Raspor (ur.)

VZPON IN ZATON SLOVENSKEGA ČEZMEJNEGA IGRALNIŠTVA (Rise and decline of the Slovenian cross-border Gambling)

Urednik: *Andrej Raspor*

Avtorji posameznih poglavij: *Andrej Raspor, Dušan Luin, Dušan Luin, Mojca Vodopivec, Mirna Macur,*

Recenzenti:
Anita Maček
Tina Vukasović

Uredil: *Andrej Raspor*
Jezikovni pregled: Tina Dolenc
Prelom: *Andrej Raspor*
Zbirka: *Znanstvene monografije*
Podzbirka: Igralništvo
Fotografija na naslovnici: <http://www.freepik.com/>
Tisk: *e-izdaja*
Dostopno na: http://www.andrejrastor.com/perfectus_zalozba
Izdaja: 1. izdaja
Kraj in leto izdaje: *Dolga Poljana, 2020*
Založba: *Perfectus, Svetovanje in izobraževanje, dr. Andrej Raspor, s. p.*
Cena: 00

Knjiga je bila sofinancirana s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS.

Vse pravice pridržane s strani avtorja. Nobenega dela tega gradiva ni dovoljeno kopirati ali reproducirati v kakršnikoli obliki, vključujoč (ne da bi bilo omejeno na) fotokopiranje, skeniranje, snemanje, prepisovanje brez pisnega dovoljenja avtorja ali druge fizične ali pravne osebe, na katero bi avtor prenesel materialne avtorske pravice.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID=30185475](https://nuk.uzdl.si/COBISS.SI-ID=30185475)
ISBN 978-961-94894-8-2 (pdf)

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem avtorjem, recenzentoma in vsem sodelavcem, ki so prispevali k izidu te knjige. Zahvala gre tudi Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, ki je v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij v letu 2020, izdajo knjige finančno podprla. Prav tako gre zahvala študentom FUDŠ, ki si pomagali pri zbiranju podatkov in izvedbi terenske raziskave.

Urednik

PREDSTAVITEV AVTORJEV

izr. prof. dr. ANDREJ RASPOR

Svetovanje in izobraževanje, dr. Andrej Raspor s.p.
Dolga Poljana 57, 5271 Vipava, Slovenija

E-mail: andrej.raspor@ceatm.org

Po osnovni izobrazbi je strojni tehnik. Po univerzitetnem študiju organizacije dela na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, v okviru Univerze v Mariboru, je nadaljeval podiplomski študij na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani in doktoriral leta 2010 z doktorsko disertacijo *Vpliv razdeljevanja napolnjenosti na motivacijo zaposlenih: primerjava med gostinstvom in igralskim sektorjem*. Pri svojem delu združuje poslovno in akademsko delo. Predava in svetuje na področju obvladovanja časa in stroškov, kakovosti storitev ter razvoja kadrov. Ima več kot petintrideset let delovnih izkušenj, od tega več kot sedemnajst let na različnih vodilnih mestih, in sicer kot vodja splošnih poslov, direktor razvoja kadrov, direktor za strateške projekte in vodja komisije za nadzor stroškov. V okviru podjetja HIT d.d., je vodil Sektor za razvoj kadrov. Bil je direktor strateških projektov, kjer je vodil prenovo poslovnih procesov razvoja kadrov in trženja ter organiziral poslovanje za kitajske goste z območja Italije. Je podjetnik, ustanovitelj več start-upov, poslovni svetovalec, saj je mnenja, da je treba akademsko delo stalno preizkušati na terenu. Ključna področja njegovega raziskovanja so delovna razmerja in procesi v storitveni dejavnosti s poudarkom na optimizaciji delovnih procesov z vidika stroškov in tudi organizacije delovnega časa.

Kot sekretar Sindikata igralniških delavcev Slovenije, član Društva za vrednotenje dela, Združenja nadzornikov Slovenije, Komisije za delovno in socialno pravo in sodnik porotnik na delovnem sodišču, si je nabiral izkušnje v vseh segmentih delovnega prava. Vse te vidike poskuša zajeti v svojih predavanjih, pri mentoriranju ter svetovalnem delu.

Sodeloval je na številnih mednarodnih konferencah, objavil izsledke raziskav v znanstvenih revijah z recenzentskim postopkom. Je avtor več znanstvenih in strokovnih monografij ter uporabnih priročnikov.

mag. DUŠAN LUIN

E-mail: dusan.luin@gmail.com

Po osnovni izobrazbi je univerzitetno diplomirani ekonomist. Po študiju ekonomije na Univerzi v Ljubljani je nadaljeval podiplomski magistrski študij na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani in leta 1999 tudi magistriral.

Pri svojem delu je združeval akademsko delo in poslovno delo. Opravil je naslednja dodatna izobraževanja: Licenca za svetovanje v turizmu; Licenca za ocenjevanje nastanitvenih obratov; Licenca za vodenje projektov po metodologiji IPMA.

Poslovna pot ga je vodila prek naslednjih organizacij: Kompas Ljubljana PE Sežana in PE MMP Vrtojba (referent in vodenje), vodenje oddelka mednarodni škod na ZS Triglav OS Nova Gorica, vodja komercialne službe v HIT Nova Gorica, direktor trženja in razvoja v HIT Nova Gorica, direktor Hittours Nova Gorica, direktor Hittours International, srl. Gorica. Vodil je projekte in strateške študije v HIT Nova Gorica.

Na pedagoškem področju je deloval kot predavatelj na Turistici v Portorožu (predmeti: Poslovanje igralnic, Management v igralništvu), Visoki šoli za turizem in hotelirstvo v Mariboru (predmet: Dopolnilne turistične dejavnosti) in na Visoki komercialni šoli v Celju (predmet: Igralništvo). Bil je tudi mentor diplomantov na šolah, kjer je predaval.

Vodil je in kot član sodeloval v kar nekaj pomembnih igralniških in turističnih projektih in raziskavah (priprava igralniških standardov, komisija za pripravo kadrovskih standardov v igralništvu, priprava vsebinskih postopkov za pridobitev poklicnega certifikata za igralniške poklice, projektna skupina za mednarodni projekt *Transland*, *Vplivi nove velike igralniške investicije na družbeno in ekonomsko okolje* kot del projekta *Načrtovanje Mega igralniškega zabavišča HIT, Nova Gorica*; raziskava *Odnos ožjega in širšega okolja do načrtovane HIT-HET mega investicije*; raziskava *Kadrovska problematika v igralništvu v povezavi z razvojnimi načrti igralniške dejavnosti* idr.).

Je avtor znanstvene monografije, več poglavij, uvodnih referatov na posvetih, strokovnih člankov, elaboratov in študij na temo turizma in igralništva.

MOJCA VODOPIVEC mag. posl. ved

Delavska hranilnica d.d., PE Nova Gorica
Ulica tolminskih puntarjev 4, 5000 Nova Gorica, Slovenija

E-mail: mojca.vodopivec@gmail.com

Po zaključenem šolanju na Škofijski gimnaziji v Vipavi je vpisala študij računovodstva in revizije na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za diplomsko nalogo z naslovom *Merjenje vrednosti blagovne znamke Fructal* je prejela priznanje Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Na isti fakulteti je nadaljevala s podiplomskim študijem in magistrirala leta 2017 z magistrsko nalogo *Raziskava o položaju žensk v upravnih in nadzornih organih v slovenskih javnih delniških družbah*. Ima več kot sedem let delovnih izkušenj, od tega največ s področja obdelave finančnih podatkov in izdelave različnih finančnih analiz. V podjetju Mercator d.d., je bila zaposlena kot projektni vodja v sektorju strateški kontroling. Njeno delo je poleg izdelave finančnih analiz zajemalo tudi koordinacijo in pripravo javnih medletnih in letnih poročil družbe ter različnih poročil za potrebe uprave podjetja. Bila je tudi članica v nadzornem svetu družbe M-Energija d.o.o. Pot je nadaljevala kot poslovna svetovalka v podjetju Vouk d.o.o., kjer je pripravljala poslovne in finančne načrte za podjetja, ki so se prijavljala na razpise SID banke.

Znanja pridobljena v gospodarstvu je kasneje prenesla tudi na področje izobraževalne dejavnosti. V letu 2018 je bila zaposlena kot visokošolski asistent na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici. Tu je bila zadolžena za pregled strategij na področju razvoja turizma po občinah in regijah Republike Slovenije, in pripravo ustreznega preglednega dokumenta z glavnimi poudarki.

Pot jo je ponesla tudi na področje sociale, kjer je preko dela z otroki in mladoletniki, spoznala delo z ljudmi iz pretežno socialno problematičnih družin.

Kot komercialistka za posle s fizičnimi in pravnimi osebami je zaposlena v podjetju Delavska hranilnica d.d., v Novi Gorici. Tu združuje vsa do sedaj pridobljena znanja in svoje veselje do dela z ljudmi.

izr. prof. dr. MIRNA MACUR

FZAB – Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin
Spodnji Plavž 3, 4270 Jesenice, Slovenija

E-mail: mmacur@fzab.si

Po osnovni izobrazbi je diplomirana sociologinja smeri družboslovna informatika. Na podiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani je specializirala metode evalvacije in splošno metodologijo, zato je na različnih fakultetah (Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu, Fakulteta za medije, Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin) učila metodološke predmete: Družboslovno raziskovalno metodologijo, Statistiko, Magistrski raziskovalni seminar, Metode kvantitativne analize in Metode evalvacije. Zaposlena je bila tudi v javni upravi, v podjetju Mobitel in na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje.

Z raziskovanjem iger na srečo in zasvojenosti z njimi se je prvič srečala v času zaposlitve na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici, ki je področje igralnštva uvrstila med svoje raziskovalne prioritete. Kasneje je svoj raziskovalni interes razširila na druga področja nekemičnih (vedenjskih) zasvojenosti, kot so problematična raba interneta in zasvojenost z video igrami.

Sodelovala je na številnih mednarodnih konferencah in objavila izsledke raziskav v znanstvenih revijah z recenzentskim postopkom. Zanimajo jo raziskave s področja zdravstva in zdravja, še posebno nekemičnih (vedenjskih) zasvojenosti.

KAZALA

KAZALO VSEBINE	STRAN
ZAHVALA	V
PREDSTAVITEV AVTORJEV	VII
KAZALA	XI
SPOROČILO KNJIGE IN NJENA STRUKTURA	1
1 UVOD H KNJIGI	3
1.1 Namen knjige	4
1.2 Metodologija	6
1.2.1 Zbiranje podatkov	6
1.2.2 Analiziranje podatkov z uporabo orodij	8
1.2.3 Ocena uspešnosti	9
ZGODOVINA IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI	11
1 UVOD V ZGODOVINO IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI	13
2 RAZVOJ IGER NA SREČO V SLOVENIJI	15
2.1 Prikaz razvoja igralnštva na območju Slovenije do leta 1964	15
2.2 Urejenost v Jugoslaviji v letih 1964 – 1984	17
2.3 Razvoj igralnštva v Sloveniji v obdobju po letu 1985 do 2001	19
2.4 Razvoj igralnštva v Sloveniji v obdobju po letu 2002	25
2.5 Zakonski okviri prirejanja posebnih iger na srečo	29
2.6 Kvantitativna analiza razvoja slovenskega igralnštva	32
2.7 Prikaz igralnškega produkta v Sloveniji	34
2.8 Trženje igralnško zabavišnega produkta	35
2.9 Značilnosti igralnškega trženja v Sloveniji	36
2.10 Odnos slovenskega socialnega okolja do igralnštva	39
3 ANALIZA STRETEGIJ SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA	43
3.1 Razvojna strategija slovenskega igralnštva iz leta 1997	43
3.2 Strategija razvoja slovenskega igralnštva z leta 2010	44
3.3 Primerjava obeh strategij	45
3.4 Kaj lahko slovensko igralnštvo naredi bolj razvojno	46
4 KUMULATIVNI PODATKI O POSLOVANJU	49
ANALIZA POSLOVANJA SLOVENSkih IGRALNIŠKIH PODJETIJ	53
1 UVOD V POSLOVANJE SLOVENSkih IGRALNIŠKIH PODJETIJ	55
2 KLASIČNE IGRE NA SREČO	57
2.1 Loterija Slovenije d.d.	57
2.1.1 Opis podjetja	57
2.1.2 Lastniška struktura	57
2.1.3 Poslanstvo, vizija, vrednote	60
2.1.4 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	61
2.2 Športna loterija in igre na srečo d.d.	69
2.2.1 Opis podjetja	69
2.2.2 Poslanstvo in vrednote	70
2.2.3 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	71
3 POSEBNE IGRE NA SREČO	79
3.1 HIT d.d.	79
3.1.1 Opis podjetja	80
3.1.2 Vizija in poslanstvo	82
3.1.3 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	85

3.2	<i>HIT Larix d.d.</i>	93
3.2.1	Opis podjetja	93
3.2.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	94
3.3	<i>HIT Šentilj d.o.o.</i>	102
3.3.1	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	103
3.4	<i>Casino Kobarid d.d.</i>	105
3.4.1	Opis podjetja	105
3.4.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	106
3.5	<i>Casino Portorož d.d.</i>	109
3.5.1	Opis podjetja	109
3.5.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	113
3.6	<i>Casino Bled d.d.</i>	121
3.6.1	Opis podjetja	121
3.6.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	123
3.7	<i>Best Gold Bet d.o.o.</i>	131
3.7.1	Opis podjetja	131
3.7.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	132
3.8	<i>Pigal d.o.o.</i>	140
3.8.1	Opis podjetja	140
3.8.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	141
3.9	<i>Vis a Vis Club d.o.o.</i>	149
3.9.1	Opis podjetja	149
3.9.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	149
3.10	<i>EXIMO d.o.o.</i>	151
3.10.1	Opis podjetja	151
3.10.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	152
3.11	<i>Admiral d.o.o.</i>	154
3.11.1	Opis podjetja	154
3.11.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	157
3.12	<i>Igralni salon Karneval d.o.o.</i>	165
3.12.1	Opis podjetja	165
3.12.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	166
3.13	<i>Aleatorium d.o.o.</i>	174
3.13.1	Opis podjetja	174
3.13.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	175
3.14	<i>MEMORIA d.o.o.</i>	183
3.14.1	Opis podjetja	183
3.14.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	184
3.15	<i>Inclub d.o.o.</i>	192
3.15.1	Opis podjetja	192
3.15.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	193
3.16	<i>P&P Marketing d.o.o.</i>	201
3.16.1	Opis podjetja	201
3.16.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	202
3.17	<i>CASINO RIVIERA - IGRALNI SALON D.D.</i>	210
3.17.1	Opis podjetja	210
3.17.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	211
3.18	<i>Kongo Hotel & Casino d.d.</i>	219
3.18.1	Opis podjetja	219
3.18.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	220
3.19	<i>Stava d.o.o.</i>	228
3.19.1	Opis podjetja	228

3.19.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	229
3.20	<i>Onisac d.o.o.</i>	237
3.20.1	Opis podjetja.....	237
3.20.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	238
3.21	<i>Trine d.o.o.</i>	247
3.21.1	Opis podjetja.....	247
3.21.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	248
3.22	<i>Viva d.o.o.</i>	257
3.22.1	Opis podjetja.....	257
3.22.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	258
3.23	<i>AS – MB d.o.o.</i>	266
3.23.1	Opis podjetja.....	266
3.23.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	267
3.24	<i>Marwin d.o.o.</i>	275
3.24.1	Opis podjetja.....	275
3.24.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	276
3.25	<i>Hotel Žalec d.o.o.</i>	284
3.25.1	Opis podjetja.....	284
3.25.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	285
3.26	<i>Lev – plus d.o.o.</i>	293
3.26.1	Opis podjetja.....	293
3.26.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	294
3.27	<i>Astraea d.o.o.</i>	302
3.27.1	Opis podjetja.....	302
3.27.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	303
3.28	<i>Andor d.o.o.</i>	311
3.28.1	Opis podjetja.....	311
3.28.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	312
3.29	<i>B.G.S. d.o.o.</i>	320
3.29.1	Opis podjetja.....	320
3.29.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	321
3.30	<i>MAKO d.o.o.</i>	329
3.30.1	Opis podjetja.....	329
3.30.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	330
3.31	<i>Del Naložbe d.d.</i>	338
3.31.1	Opis podjetja.....	338
3.31.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	339
3.32	<i>BERNARDIN ARKADE d.d.</i>	346
3.32.1	Opis podjetja.....	346
3.32.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	347
4	IGRALNICE IN IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE TER IZBRISANA PODJETJA	355
4.1	<i>CASINO MARIBOR d.d.</i>	355
4.1.1	Opis podjetja	355
4.1.2	Poslanstvo, vizija.....	356
4.1.3	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	358
4.2	<i>Casino Ljubljana d.o.o.</i>	361
4.2.1	Opis podjetja	361
4.2.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	362
4.3	<i>Game Star d.o.o.</i>	364
4.3.1	Opis podjetja	364
4.3.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	365

4.4	DAMA d.o.o.	368
4.4.1	Opis podjetja	368
4.4.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	368
4.5	PORTOROŠKA Gostinstvo in storitve d.o.o. - v stečaju	371
4.5.1	Opis podjetja	371
4.5.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	372
4.6	ZLATI VAL d.o.o.	375
4.6.1	Opis podjetja	375
4.6.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	377
4.7	Panox d.o.o.	380
4.7.1	Opis podjetja	380
4.8	GOLDWIN d.o.o.	381
4.8.1	Opis podjetja	381
4.8.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	381
4.9	MIZ d.o.o.	383
4.9.1	Opis podjetja	383
4.9.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	383
4.10	BOROV GAJ d.o.o.	385
4.10.1	Opis podjetja	385
4.10.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	385
4.11	GASPER TRADE d.o.o.	387
4.11.1	Opis podjetja	387
4.11.2	Računovodski izkazi in izračunani kazalniki	387
4.12	Terme Dobrna d.d.	389
4.12.1	Opis podjetja	389
4.13	Živila Kranj	390
4.13.1	Opis podjetja	390
4.14	Terme Maribor d.d.	390
4.14.1	Opis podjetja	390
4.15	Roland d.o.o.	391
4.15.1	Opis podjetja	391
4.16	Rebus d.o.o.	391
4.16.1	Opis podjetja	391
4.17	MAXI D.D.	392
4.17.1	Opis podjetja	392
4.18	Beli Admiral d.o.o.	392
4.18.1	Opis podjetja	392
4.19	KOMPAS SHOP d.d.	393
4.19.1	Opis podjetja	393
4.20	Hoteli Bernardin d.d.	393
4.20.1	Opis podjetja	393
5	PROIZVAJALCI IGRALNIŠKE OPREME	394
5.1	Advansys d.o.o.	394
5.1.1	Opis podjetja	394
5.1.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	395
5.2	Interblock d.d.	403
5.2.1	Opis podjetja	403
5.2.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	404
5.3	Počkaj d.o.o.	412
5.3.1	Opis podjetja	412
5.3.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	413
5.4	SPINTEC d.o.o.	421

5.4.1	Opis podjetja	421
5.4.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	422
5.5	WIN SYSTEMS d.o.o.....	430
5.5.1	Opis podjetja	430
5.5.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	432
5.6	ZUUM d.o.o.	439
5.6.1	Opis podjetja	439
5.6.2	Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov	440
6	ZAKLJUČEK V POSLOVANJE SLOVENSКИH IGRALNIŠKIH PODJETIJ	448
KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA PRED COVID-19.....		449
1	UVOD V KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA.....	451
2	RAZISKAVA V SLOVENSКИH PODJETJIH, KI DELUJEJO NA PODROČJU IGRALNIŠTVA.....	452
2.1	Metodologija	452
2.2	Obravnavana populacija	452
2.2.1	Rezultati.....	453
3	ZAKLJUČEK K KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA.....	461
NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITATA NA SLOVENSКEM.....		463
1	UVOD V NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITETO NA SLOVENSКEM	465
2	PRISOTNOST NELEGALNEGA IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI	466
4	KRIMINALITETA IN IGRALCI	470
5	PROSTITUCIJA, DROGE IN IGRALNIŠTVO	473
6	KRIMINALITETA V IGRALNICI.....	474
7	ZAKLJUČEK V NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITETA NA SLOVNSКEM... ..	475
RAZŠIRJENOST IGER NA SREČO V SLOVENIJI IN PROBLEM ZASVOJENOSTI		477
1	IGRE NA SREČO REDKO PRINAŠAJO SREČO – KAJ JE ZASVOJENOST Z IGRAMI NA SREČO?	479
1.1	Igre na srečo – (ne)škodljiv vir zabave?	479
1.2	Problematično igranje in zasvojenost z igrami na srečo	479
2	METODE	481
3	RAZŠIRJENOST IGER NA SREČO.....	482
4	DISKUSIJA.....	490
KAM NAJ SE USMERI SLOVENSКО IGRALNIŠTVO		491
1	UVOD V POGLAVJE KAM NAJ SE USMERI SLOVENSКО IGRALNIŠTVO	493
2	POMEBNOST JAVNEGA MNENJA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ IGRALNIŠTVA	494
3	DRUŽBENI STROŠKI IGRALNIŠTVA PO METODOLOGIJI NORC	496
4	KAJ NAM PRAVI PRIHODNOST	498
5	KAKO DOSEČI ŽELENI SCENARIJ?.....	503
6	POSLOVNI MODEL SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA	505
7	KAKŠNA BI BILA OPTIMALNA OBDAVČITEV.....	507
8	ZAKLJUČEK K KAM NAJ SE USMERI SLOVENSКО IGRALNIŠTVO.....	510
VIRI IN LITERATURA		513
PRILOGE.....		520

KAZALO SLIK	STRAN
Slika 1: Raziskovalna metodologija	7
Slika 2: Analiza vrzeli slovenskega igralništva	8
Slika 3: Prostorska razporeditev igralnic in igralnih salonov	18
Slika 4: Proces vzpostavitve koncesij	20
Slika 5: Casino Ljubljana - Hotel Slon	24
Slika 6: Obdavčitve igralniških prihodkov	47
Slika 7: Gibanje igralniških prihodkov Hita v korelaciji z davčnimi stopnjami	48
Slika 8: Gibanje obdavčitve s predlogom enotne davčne stopnje	48
Slika 9: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji (stalnih cenah 1985–2019).....	51
Slika 10: Igralniška podjetja 2007	55
Slika 11: Igralniška podjetja 2020	56
Slika 12: Casino Park v letu 1991	79
Slika 13: Casino Korona v letu 2006.....	81
Slika 14: Perla, Resort & Entertainment	84
Slika 15: Park, Hotel & Entertainment.....	84
Slika 16: Casino Larix – igralni salon	93
Slika 17: Mond, Resort & Entertainment.....	102
Slika 18: Aurora, Restaurant & Entertainment	105
Slika 19: Vila San Lorenzo kjer je bil kazino leta 1913.....	110
Slika 20: Grand Casino Metropol.....	111
Slika 21: Casino Lipica	112
Slika 22: Casino Bled	122
Slika 23: Igralni salon Hotel Casino Castra.....	140
Slika 24: Igralni salon Casino Joly	151
Slika 25: Admiral Casinò Mediteran – Igralni salon Kozina	155
Slika 26: Casino Carnevale	169
Slika 27: Casino Lev igralni salon	174
Slika 28: Casino Poetovio igralni salon.....	183
Slika 29: Igralni salon Casino Princess.....	192
Slika 30: Igralni salon Casino Tivoli	201
Slika 31: Casino Riviera – igralni salon.....	210
Slika 32: Kongo Hotel & Casino – igralni salon.....	223
Slika 33: Igralni salon Casino Joker.....	228
Slika 34: Casino Rio – igralni salon	241
Slika 35: Igralni salon Casino Rio central	245
Slika 36: Casino Venko igralni salon.....	256
Slika 37: Casino Paquito – igralni salon.....	261
Slika 38: Casino Igralni salon AS Radenci.....	266
Slika 39: Igralni salon Casino Faraon Celje	275
Slika 40: Salon igralnih avtomatov & zabavišče, Casino Rubin Žalec	284
Slika 41: Casino Cezar – igralni salon	293
Slika 42: Casino Astraea – igralni salon	302
Slika 43: Hotel & Casinò Safir – igralni salon.....	320
Slika 44: Casino Fortuna igralni salon	329
Slika 45: Igralni salon Casino Lido Terme Čatež	338
Slika 46: Igralni salon Casino Bernardin	346
Slika 47: Velika kavarna	356
Slika 48: Casino Ljubljana	363
Slika 49: Igralni salon Adonis.....	371
Slika 50: Casino Izola - igralni salon	376

Slika 51: Casino Belvedere - igralni salon.....	376
Slika 52: Rezultati testa SOGS med odraslimi v RS (n = 10.001)	484
Slika 53: Delež dijakov (%), ki so v svojem življenju že igrali igre na srečo, po spolu, dijaki 1. letnikov regije Koper, 2008	485
Slika 54: Delež študentov, ki so v zadnjih 12 mesecih igrali posamezno igro na srečo (N = 521)	486
Slika 55: Preživljanje prostega časa mladih v goriški in dolenski regiji (N = 1113)	487
Slika 56: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 1 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija).....	488
Slika 57: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 2 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija).....	488
Slika 58: Prisotnost problemov z igrami na srečo: dijaki (2010) in splošna populacija (2008).....	489
Slika 59: Obisk v igralnicah in igralnih salonih v Sloveniji (1985-2030)	499
Slika 60: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: klasične igre na srečo (1985-2030)	500
Slika 61: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: posebne igre na srečo (1985-2030)	501
Slika 62: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: skupaj igre na srečo (1985-2030).....	502
Slika 63: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: po tekočih in fiksnih cenah (2000-2030).....	503
Slika 64: Slovenski igralniški poslovni model	505
Slika 65: Efektivna obdavčitev igralniških prihodkov	508
Slika 66: Različne stopnje obdavčitev.....	509

KAZALO TABEL	STRAN
--------------	-------

Tabela 1: Ocena napake pri napovedovanju	10
Tabela 2: Pričetek poslovanja igralnic	22
Tabela 3: Pričetek poslovanja igralnih salonov	25
Tabela 4: Profil tipičnega potrošnika produkta igre in zabave	38
Tabela 5: Delitev igralniškega produkta in pogoji za delitev	45
Tabela 6: Agregirani podatki o poslovanju 1996 - 2017	49
Tabela 7: Pregled nekaterih zadnjih kazalnikov slovenskega igralništva in poslovnega okolja.....	50
Tabela 8: Ključni mejniki poslovanja Loterije Slovenije	58
Tabela 9: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Loterija Slovenije	59
Tabela 10: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Športna Loterija	70
Tabela 11: Koncesije skupine HIT d.d.	80
Tabela 12: Koncesije Casino Portorož.....	109
Tabela 13: Koncesije Casino Bled in povezanih podjetij.....	121
Tabela 14: Koncesije skupine Admiral.....	154
Tabela 15: Koncesije družne Onisac	237
Tabela 16: Koncesije Casino Maribor	355
Tabela 17: Koncesije Casino Ljubljana.....	361
Tabela 18: Koncesije Zlati Val	375
Tabela 19: Dejavnost	452
Tabela 20: Število zaposlenih.....	453
Tabela 21: Funkcija v lastništvu ali znotraj podjetja	453
Tabela 22: Trenutno stanje.....	454
Tabela 23: Gibanje poslovnih rezultatov.....	455
Tabela 24: Problematični dejavniki poslovanja	456
Tabela 25: Spremembe igralniške ureditve.....	458

Tabela 26: Pretekle raziskave o razširjenosti iger na srečo v Sloveniji482

KAZALO PRILOG	STRAN
Priloga 1: Poročila, računovodski izkazi in kazalniki	520
Priloga 2: Zakonodaja	531
Priloga 3: Recenzija Tina Vukasovič.....	532
Priloga 4: Recenzija Anita Maček	533

SPOROČILO KNJIGE IN NJENA STRUKTURA

Avtor: Andrej Raspor

1 UVOD H KNJIGI

Pričujoča knjiga je strnjen prikaz dogajanja na slovenskih tleh v panogi igralnštva v obdobju od leta 1985 dalje s poudarkom od 2004 do leta 2019, saj imamo za to obdobje najbolj natančne podatke o poslovanju slovenskih podjetij. Predvsem se netočnost podatkov kaže v pretvorbi iz dinarjev oz. tolarjev v nemške marke, lire in kasneje v eure. Zato je potrebno te podatke vzeti z določenim zadržkom. Od leta 2004 dalje pa so podatki objavljeni v AJ PES-u¹ in SURS-u² ter so zbrani po enoviti metodologiji, kar jim daje zanesljivost. Poleg tega smo si pomagali še s poslovnim asistentom Bizi³. Vse to daje podatkom njihovo verodostojnost.

Avtorji bralcu najprej predstavijo metodologijo zbiranja in obdelave podatkov ter teoretično ozadje, saj je le-to pomembno za pravilno razumevanje predstavljenih podatkov in izsledkov. V nadaljevanju je predstavljen zgodovinski razvoj igralništva na ozemlju Slovenije. To ni tako novo, kot bi si sprva mislili. Prvi zametki segajo že v čas, ko se v Evropi pojavijo prve igralnice. Kasnejši razvoj prinese legalizacija igralnic za tuje turiste v letu 1993. Pravi razcvet pa doživimo po osamosvojitvi. A žal dejavnost in s tem tudi država ne izkoristita celotnega potenciala.

V osrednjem delu avtorji obravnavajo igralniška podjetja, ki so imela v letu 2020 koncesijo za izvajanje svoje dejavnosti. Razdelijo jih na podjetja, ki prirejajo klasične igre na srečo, podjetja, ki prirejajo posebne igre na srečo, ter podjetja, ki proizvajajo igralniško opremo. Vsako obravnavano podjetje je najprej na kratko opisano, da bralec dobi okvirno sliko podjetja. V nadaljevanju je podana finančna analiza izbranih računovodskih izkazov, bilance stanja in izkaza poslovnega izida, ter izračunanih kazalnikov, in sicer za obdobje od leta 2004 do leta 2017. Določene postavke iz računovodskih izkazov in kazalnikov so razložene in tudi grafično prikazane, kar daje jasno in hitro sliko dinamike poslovanja igralniških podjetij skozi leta opazovanja. Vsi podatki, ki so uporabljeni v finančni analizi podjetij, so pridobljeni iz javno dostopnih podatkov, medtem ko so podatki za opis podjetij v določenih primerih pridobljeni neposredno pri podjetjih.

Finančna analiza za posamezno podjetje je objektivni prikaz stanja in dinamike v izbranih igralniških podjetjih za obdobje od leta 2004 do leta 2017. Subjektivno presojo avtor podaja v zaključku, kjer navaja svoje ugotovitve pridobljene na podlagi izvedene finančne analize. Posebej nismo obravnavali nelegalnega trga, saj je izredno nezahvalno dajati zaključke kakšen je njegov obseg. Smo pa zgolj omenili da obstaja.

Nadalje v knjigi predstavljamo raziskavo med slovenskimi podjetji, ki se ukvarjajo z igrami na sreči, ki je bil izvedena leta 2018. Že takrat so se podjetja pritoževala nad tem da so preveč obremenjena z davki in koncesijskimi dajatvami. Temu pritrjuje dejstvo, da se vsako leto zapre kakšna igralnica ali igralni salon, oz. da zamenja lastnika in pristane v tujih rokah.

Igralniška dejavnost je bila vedno na udaru, saj so jo povezovali s kriminaliteto in nepravilnostmi. Tako smo pregledali kakšno je dejansko stanje in ugotovili, da se sicer dogajajo nepravilnosti, vendar pa njih ni toliko, da bi lahko rekli da so del vsakdana.

¹ AJ PES, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve <https://www.ajpes.si/>

² Statistični urad RS <https://www.stat.si/>

³ Poslovni asistent bizi.si <http://www.bizi.si/>

Sledi predstavitev raziskave o zasvojenosti z igrami na srečo. Slovenci so vedno igrali igre na srečo, a posebne igre na srečo v kazinojih in igralnicah so smeli igrati šele v devetdesetih letih. S povečevanjem števila koncesionarjev se je povečevalo tudi število igralcev posebnih iger na srečo. Danes je razširjenost teh iger odvisna predvsem od ponudbe in dostopa do internetnih iger na srečo. Igre na srečo niso le vir zabave, ampak tudi vir težav za posameznike, ki ne zmorejo (pravočasno) prenehati. Vrsta finančnih in duševnih težav, ki jih ti posamezniki utrpijo, so posledica zasvojenosti z igrami na srečo. Šele maja 2013 je patološko hazardiranje uradno postala oblika nekemične zasvojenosti, saj jo je na takšen način opredelil *Diagnostični in statistični priročnik duševnih motenj* v svoji peti izdaji (DSM-V). Brez dvoma je to tema, ki zahteva našo pozornost, zato si bomo ogledali ključne študije o razširjenosti iger na srečo v Sloveniji. Pregled je usmerjen v večje raziskave, ki so svoje rezultate objavile, in se izogiba časopisnim komentarjem in majhnim študijam primerov. Novejši podatki o razširjenosti iger na srečo manjkajo, predvidevamo pa, da je ta problem bolj pereč kot v preteklosti, saj se je spletni dostop do posebnih iger na srečo, ki jih igramo s kartami, kockami, kroglicami, ter različnih oblik stav bistveno povečal. Upravičeno se lahko bojimo, da je posameznikov s težavami z igrami na srečo več kot v preteklosti, zato je vsekakor potrebna sodobna velika reprezentativna študija. Treba pa je tudi razviti oblike pomoči problematičnim in patološkim igralcem kakor tudi preventivne programe, še posebno na šolah. Študije namreč na to že več let opozarjajo, a problematika iger na srečo še vedno ni zaslužila dovolj potrebne pozornosti.

Zaključek knjige je namenjen analizi podatkov in napovedim. Iz zbranih statističnih podatkov smo simulirali v katero smer se bo razvijalo slovensko igralništvo do leta 2030. Vse zato da bi lahko podali shemo urejenosti bodočega slovenskega igralništva. Natančna opredelitev igralniške poslovne politike in etike je bistvenega pomena ter določitev socialnih stroškov igralniškega turizma v Sloveniji. Poleg ustreznega strateškega in trženjskega načrtovanja je ključnega pomena tudi določitev nosilne zmogljivosti destinacije (ekonomske, socio-kulturne, ekološke, moralne in psihološke) z vidika igralniškega turizma.

Na vse ugotovitve je potrebno gledati v kontekstu časovne distance in časa v katerem je knjiga nastala in virov (npr. Ajpes, Bizi) ki so bili osnova za knjigo in analize. Primerjanje s situacijo, ki bo bila ko bo bralec bral to knjigo namreč ne bo merodajna. Zaradi trenutnih hitrih tehničnih sprememb (pojav industrije 4.0) in sprememb obnašanja potrošnikov, kot tudi ohromljenosti delovanja panoge (Covid-19) se lahko izkaže da bo trend sprememb, ki jih napovedujemo ubral drugo pot.

1.1 Namen knjige

Fenomen igranja in igralništva oziroma iger na srečo⁴ ni nekaj novega. Legalno je na območju Slovenije prisoten že več stoletij. Igralništvo lahko opredelimo kot igranje iger z negotovim rezultatom, ki je (vsaj delno) naključno določen (Bolen in Boyd 1968), in lahko domnevamo, da so stare kot človeštvo samo (Kuss in Griffiths 2012). Igralništvo doživlja velike spremembe. Sedaj smo v obdobju spletnega igralništva. To obdobje se je začelo leta 1994, ko je vlada v Antigvi sprejela zakon, ki je omogočil vzpostavitev spletnih igralnic znotraj meja te države (Cotte in Latour 2008). Možnost sodelovanja v spletnih igrah na srečo je rezultat tehnološkega napredka na področju interneta, na področju programske opreme za igralništvo in negotovih

⁴ V tem dokumentu se beseda *igralništvo* uporablja kot sopomenka za vse vrste iger na srečo. Kjer je to bolj ustrezno, se uporablja besedna zveza *igre na srečo*.

plačilnih sistemov. Ta dejavnost se bo v prihodnosti samo še bolj razvijala. Bloomberg uvršča igralništvo med največje industrije na svetu – na 12. mesto v letu 2016 (Bloomberg 2016).

V družbi obstajajo dejavniki, na podlagi katerih lahko ugotovljamo ali igralništvo prinaša koristi ali škodo. Valičeva je te dejavnike razporedila v naslednje kategorije (Valič 2014):

1. Kulturne predispozicije, predvsem v smislu postavitve formalnih pravil institucionalnega okolja, znotraj katerega se posameznik nahaja in pri čemer je njihov primarni namen v oblikovanju določenega pričakovanega vedenja in obnašanja. Ko govorimo o kulturnih predispozicijah govorimo o normah in vrednotah, ki bodisi zavedno bodisi nezavedno vodijo delovanje posameznikov. Predpostavljamo namreč, da ima pripadnost posamezni kulturi lahko določen vpliv na družbeno sprejemljivost raziskovanega fenomena. Vpetost posameznika v kulturno-družbeni okvir pa lahko vpliva na aktivno participacijo v tem kontekstu. Ob tem ne gre zanemariti socialne integracije, ki jo v smislu pripadnosti domači kulturi občuti posameznik.

2. zakonodajni vidik, predvsem v smislu institucionalnega formalnega okolja, znotraj katerega država in trg narekujeta svoja pravila za delovanje in participacijo na trgu. Zavedamo se, da zakonodajni okvir regulira vsak aspekt igranja na srečo v posamezni državi. Zakonodajo kot odraz kulturno-zgodovinskega dogajanja v državi opisuje tudi Druine (2009) na primeru Belgije, kjer trdi, da določeno število igralnic posluje zgolj kot relikv iz igralniške tradicije.

3. velikost igralniškega objekta in tej pripadajoča igralniška ponudba kot pomemben dejavnik za razmerje med družbenimi stroški proti ekonomskim koristim. Avtor teze, William R. Eadington (Eadington 1998; Eadington in Collins 2009; Eadington in Christiansen 2009), izhaja iz opredelitve šestih tipov igralniških kompleksov. Med temi so največji večji igralniški resorti, sledijo jim manjše, s ponudbo omejene destinacije, urbane igralnice, ki se nahajajo v bližini mestnih središč; sledijo igralni saloni, priročne igralniške lokacije in internetne virtualne igralnice. Iz te tipologije omenjeni avtor izpelje (hipo)tezo, da večji turistični resorti (kjer igralniško ponudbo v veliki meri nadgrajujejo spremljevalne, zabavne in druge dejavnosti) povzročajo znatno več koristi, kot pa prinašajo stroškov. Njegova (hipo)teza trdi, da večji kot je igralniški objekt, manjši so družbeni stroški v razmerju do ekonomskih koristi, ki jih tovrsten objekt prinaša. Druga stran hipoteze gre torej v smeri trditve, da manjši igralni saloni, ki so med drugim specifični tudi za slovensko igralniško ponudbo, povzročajo več škode kot pa prinašajo koristi. V okviru turistično-igralniške industrije sicer veljajo destinacijski resorti za neke vrste višek razvoja igralniškega turizma, saj govorimo o integriranih resortih, ki obiskovalcem ponujajo najbolj celovito možno ponudbo kulturnih dogodkov zabave na enem mestu, kot dodana vrednost obstoječi ponudbe pa je izpostavljena možnost igranja na srečo.

4. Navade igranja na srečo nas interesirajo predvsem v smislu aktivne udeležbe v igranju na srečo, pri čemer izpostavljamo koncept tako imenovane družbene sposobnosti (Fligstein 2001; Fligstein in McAdam 2012). Navade igranja na srečo, ki ga opredeljuje indikator, ki prikazuje aktivno udeležbo pri igrah na srečo, kar nam služi kot pokazatelj sposobnosti prebivalstva za udeležbo pri potrošniški dejavnosti, ki jo turistično-igralniški objekt s svojo ponudbo (ali odsotnostjo te) lahko ponudi.

5. Afirmativen odnos do tveganja, predvsem v smislu relacije s kulturnimi predispozicijami, pri čemer nam afirmativen odnos do tveganja predstavlja neke vrste mesto, kjer se interpretirajo institucionalna pravila kot izražena skozi kulturne predispozicije. Afirmativen odnos do tveganja nam predstavlja indikator iz Svetovne raziskave vrednot (WORLD VALUES SURVEY 2009) pri vprašanju o tem, koliko je anketirancu pomembno tvegati, pri čemer je možni odgovor na lestvici od 1-10.

6. Preventivni in kurativni sistem nas predvsem zanimata v smislu obstoja državno vodenega financiranja in zagotavljanja preventive in kurative. Indikator meritve se fokusira na podajanje informacij o obstoju državno vodenega financiranja in financiranje sistema preventive in kurative, pri čemer velja omeniti, da dejavnosti drugih družbenih sfer v tem kontekstu niso bile zajete v analizo.

Slovenija se je v preteklosti naslanjala na koncept čezmejnega igralništva v t. i. »Land Base« igralnicah. Ta koncept pa se od že omenjenega spletnega igralništva razlikuje. Povprečna starost igralcev namreč raste. Mlajši se srečujejo z drugimi možnostmi zabave preko svetovnega spleta. Vendar, ali kaže igralništvo v celoti zanemariti? Vsaka država mora imeti igralništvo regulirano, saj le tako upravlja z njegovim nadzorom.

V knjigi smo podali tri glavne argumente: (1) *Igralništvo je bila pomembna industrija za Slovenijo, ker je omogočala neviden izvoz.* (2) *Igralništvo je kapitalsko in delovno intenzivna industrija.* (3) *Za Slovenijo je čezmejno igralništvo pomemben del igralništva.*

Skozi knjigo smo sledili temu, da bi lahko v zaključku odgovorili na raziskovalno vprašanje: »Kako pomembno je igralništvo za Slovenijo in kolikšen delež predstavlja igralništvo oziroma prihodki iz te dejavnosti v nacionalnem BDP-ju, v izdatkih države in v zaposlovanju ter kako prisotna je zasvojenost z igrami na srečo?«

Knjiga je organizirana na sledeči način: drugi del zajema teoretično ozadje in zgodovino igralništva v Sloveniji; v tretjem delu so predstavljeni glavni finančni rezultati raziskav v podjetjih, ki se v Sloveniji ukvarjajo z igrami na srečo; četrti del je namenjen raziskavi med slovenskimi igralniškimi podjetji pred pojavom Covid-19; peti del je predstavlja nelegalno igralništvo in kriminaliteto v igralništvu; šesti del je namenjen predstavitvi problematike zasvojenosti z igrami na srečo v sedmem delu je podan glavni sklep s priporočili za deležnike slovenskega igralništva.

1.2 Metodologija

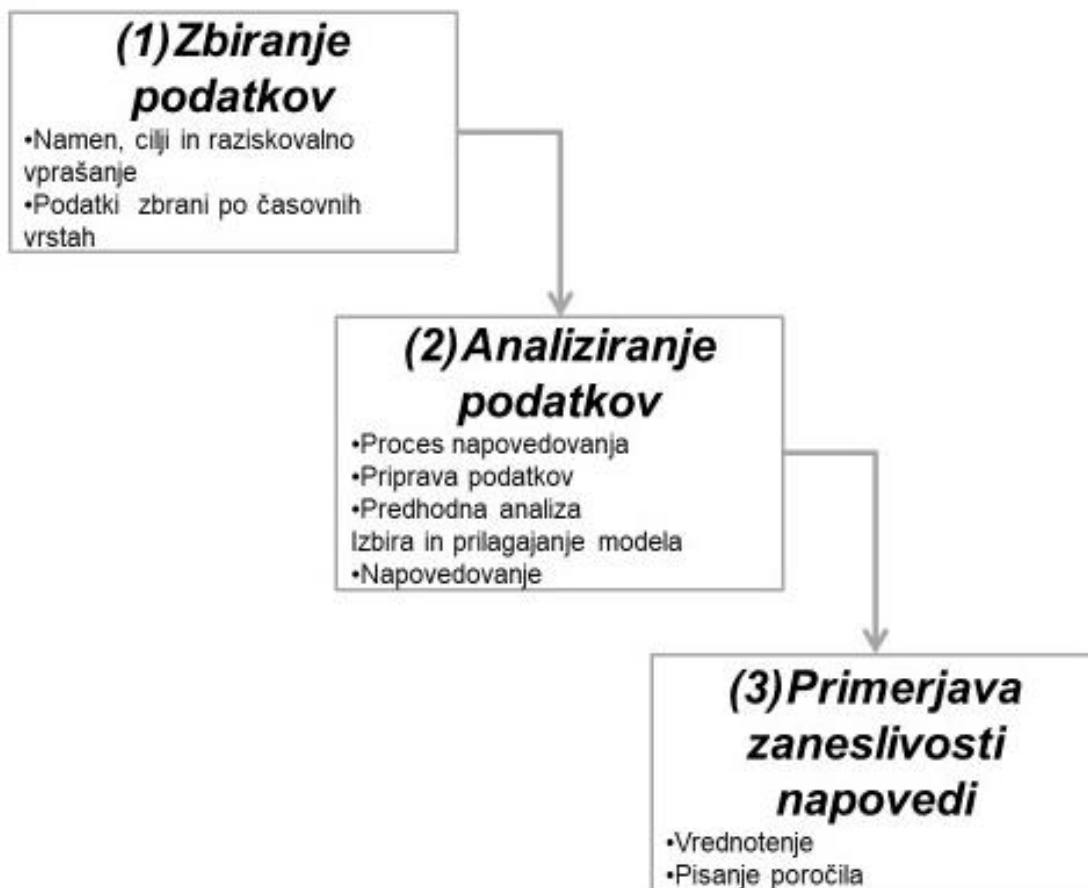
Skozi samo knjigo smo sledili metodologiji, ki vključuje naslednje tri korake (Slika 1: Raziskovalna metodologija): (1) *zbiranje podatkov*, (2) *analiziranje podatkov z uporabo orodij*, (3) *ocena uspešnosti*.

1.2.1 Zbiranje podatkov

Primarno so bili podatki najprej zbrani z uporabo zgodovinske metode. Raziskali smo, koliko je bilo igralništvo razširjeno in kako uspešno je bilo na slovenskih tleh. Za namen te raziskave so bili podatki zbrani s Statističnega urada Republike Slovenije oziroma s Finančne uprave Republike Slovenije⁵, ki izvaja nadzor na področju igralništva. Za opis poslovanja igralniških podjetij pa smo uporabili spletni bazi Bizi in AJPES. Za določene zgodovinske dogodke o razvoju slovenskih igralniških podjetij smo kontaktirali tudi neposredno podjetja, a večinoma

⁵ Od leta 1995–2012 je bilo področje igralništva pod nadzorom Urada RS za nadzor prirejanja iger na srečo, ki je deloval v okviru Ministrstva za finance. UNPIS je bil v letu 2012 ukinjen, njegove naloge pa prenesene na Davčno upravo RS (DURS). Še dve leti kasneje je bila DURS-u pripojena carina in je nastal behemont, ki ga danes poznamo po imenu FURS.

nismo prejeli odgovora in smo zato te opise pridobili z njihovih spletnih strani, AJPES-a ali Bizi-ja. Glavni razlog za uporabo teh virov podatkov je, da je za našo razpravo pomembno upoštevanje skupnega prihodka v industriji igralnštva.

Slika 1: Raziskovalna metodologija

Konkretna naloga in raziskovalno vprašanje

Naloga, ki smo jo želeli izpolniti v tej knjigi, je analiza nabora podatkov, t.j. prihodkov iz igralnštva v obdobju štirinajstih let (od leta 2004 do leta 2017), z namenom ugotoviti nekatere vzorce, ciklične ali sezonske značilnosti ali druge pomembne informacije, ki omogočajo napovedovanje prihodnjega gibanja z določeno stopnjo natančnosti. Čeprav se piše leto 2020 še vedno ni popolnih podatkov za leto 2019.

Prav tako knjiga vključuje pregled problematike kriminalitete in zasvojenosti z igrami na srečo. Ta tematika je še kako pomembna za oblikovanje politik in strategij za nadaljnji razvoj igralnštva v Sloveniji.

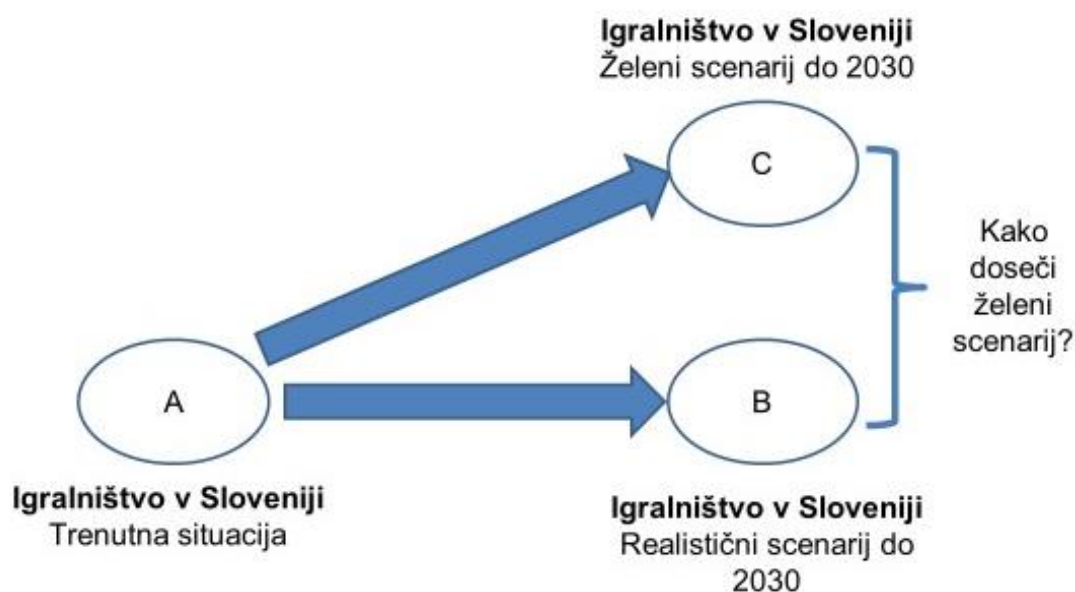
Časovne serije podatkov

Nabor podatkov zajema glavne poslovne podatke na nivoju posameznega podjetja. Na sumarnem nivoju pa prihodke od iger na srečo in BDP z enoletno stopnjo vzorčenja v obdobju trinajstih let po pravni osebi. Podatki prikazujejo različne količine in nekatere podmerilske vrednosti in spadajo pod tipične podatkovne časovne vrste, ki jih je mogoče opredeliti kot zaporedje opazovanih vrednosti. Ena od najbolj značilnih lastnosti časovne vrste je, da podatki niso ustvarjeni neodvisno; njihov odklon se v času spreminja in so pogosto podvrženi trendu in cikličnim komponentam. Opazovane časovne vrste lahko delimo na tri komponente: trend

(dolgoročna usmeritev), sezona (sistematična, koledarska gibanja) in nepravilna (nesistematična, kratkotrajna) nihanja (Beliaeva, Petrochenkov, in Bade 2013).

1.2.2 Analiziranje podatkov z uporabo orodij

Pri pripravi knjige smo uporabili različne znanstvene metode. Za določitev smernic za razvoj in izboljšanje slovenskega igralniškega turizma smo uporabili strategijo strateškega upravljanja, analizo vrzeli. Cilj analize vrzeli je odgovoriti na štiri ključna vprašanja: *Kje smo zdaj?* (A); *Kje verjetno bomo?* (B); *Kje dejansko želimo biti?* (C); *Kako premagati vrzel med scenarijem B in C?* (Thompson in Strickland 2001; Pearce, Robinson, in Subramanian 2000). Model naše analize vrzeli je prikazan na sliki (Slika 2: Analiza vrzeli slovenskega igralništva).

Slika 2: Analiza vrzeli slovenskega igralništva

V okviru točke A, **Igralništvo v Sloveniji – trenutna situacija** smo raziskali, kakšno je trenutno stanje na področju igralniškega turizma. Zagotavljamo kvantitativno analizo podatkov o poslovanju podjetij.

Pri opredelitvi točke B, **Igralništvo v Sloveniji – realistični scenarij do leta 2030**, smo uporabili ekonometrijo. Natančna opredelitev ekonometrije ne obstaja. Nekdo bi rekel, da gre za tako imenovane gospodarske trike, medtem ko bi drugi opredelili ekonometrijo kot uporabo statistike in matematike v ekonomiji, da bi dokazali hipoteze in predvideli prihodnost trendov (Moosa 2017). Zahvaljujoč samoregresivnemu modelu integriranega gibkega povprečja (ARIMA) (*Akaike Info Criterion*), modelu, ki se uporablja za napoved časovne serije, smo do konca leta 2030 napovedali prihodke od iger na srečo. To je realen scenarij razvoja, ki temelji na povprečni stopnji rasti v opazovanem obdobju. Za ta namen smo analizirali letne časovne vrste od leta 2000 do leta 2017 (skupno 18 opazovanj).

Pri opredelitvi točke C, **Igralništvo v Sloveniji – zeleni scenarij do leta 2030**, napoved izhaja iz izračunov in grafičnih prikazov gibanja na eni strani in komentarjev ter napotkov, kaj je potrebno postoriti za doseg scenarija, na drugi strani. Tukaj so podatkovni nizi, analizirani z orodjem Tableau 10.4.

V svetu nenehno spreminjajočih se gospodarskih, tehnoloških in okoljskih izzivov se morajo tudi organizacije spreminjati in prilagajati, da izboljšujejo svojo konkurenčno prednost. Zato morajo stalno nadgrajevati strategije. Poleg splošne predstavitve igralniškega okolja, v katerem deluje slovensko igralništvo, smo se sami osredotočili na finančne podatke, konkretnije na kazalce uspešnosti.

S tem bi želeli slovensko strokovno javnost opozoriti, kje lahko organizacije prepoznajo priložnosti za izboljšavo poslovanja.

Proces napovedovanja

Napovedovanje je proces ocenjevanja neznanega. Lahko ga opredelimo kot znanost o napovedovanju prihodnjih rezultatov. Napoved bi morala biti pravočasna, čim bolj natančna, zanesljiva in smiselna. Za izvedbo procesa napovedovanja je potrebno izvesti naslednje korake (Nolan 1994; Armstrong 2001):

1. opredelitev namena napovedovanja;
2. priprava podatkov;
3. preliminarna analiza;
4. izbira in prilagajanje najboljšega modela;
5. napovedovanje;
6. vrednotenje.

Priprava podatkov

Za analizo igralništva in njegovega deleža v BDP so potrebne naslednje spremenljivke: leto, prihodki od posebnih in klasičnih iger na iger na srečo, obisk, BDP.

Izračunali smo delež igralništva v BDP, indeks osnovnega dohodka od iger na srečo (2004), osnovni indeks prihodkov od iger na srečo v BDP (2004) za vsa opazovana leta.

Preliminarna analiza

Dober način za razumevanje podatkov je vizualizacija, katere cilj je ugotoviti nekatere konsistentne vzorce ali pomemben trend. S pomočjo Tableau 10.4, zmogljivega statističnega orodja za raziskovanje in vizualizacijo podatkovnih nizov, se izdelajo grafe za različna časovna obdobja (Tableau 2014).

Izbira in prilagajanje najboljšega modela

Naslednji korak je določitev primerne modela, ki ustreza podatkom. V ta namen uporabljamo pristop Box in Jenkins (Box idr. 2015), ki omogoča, da se iz skupine modelov za napovedovanje izbere tistega, ki najbolj ustreza podatkom časovne vrste. Modeliranje ARIMA (avtoregresijski model drsečega povprečja) se lahko uporablja za večino časovnih vrst. Znanstveniki menijo, da je natančnost napovedovanja modela ARIMA visoka (Beliaeva, Petrochenkov, in Bade 2013).

Napovedovanje

Napovedovanje je izvedeno za obdobje od leta 2018 do 2030.

$$\hat{y}_{t+h|t} = \ell_t + s_{t-m+h_m^+}$$

$$\ell_t = \alpha(y_t - s_{t-m}) + (1 - \alpha)\ell_{t-1}$$

$$s_t = \gamma(y_t - \ell_{t-1}) + (1 - \gamma)s_{t-m}$$

1.2.3 Ocena uspešnosti

To je zadnji in končni korak predlagane metodologije. Njegov potek je viden na slikah, ki so bile narejene ob analizi nabora podatkov in se nahajajo v delu, ki obravnava analizo in napovedi.

Vrednotenje

Vrednotenje je bilo opravljeno z uporabo povprečne absolutne tehtane napake (MASE), ki jo Hyndman in Koehler smatrata za najbolj zanesljivo (Tabela 1: Ocena napake pri napovedovanju).

Če je vrednost napake MASE nižja od 1, je model za napovedovanje pravilen (Hyndman in Koehler 2006). Ti rezultati predstavljajo dokaj visoko natančnost napovedi. To dokazuje prepričanje znanstvenikov, da je natančnost napovedi modela ARIMA običajno visoka. Vse napovedi so bile izračunane z uporabo eksponentnega glajenja.

V tabeli 1 lahko vidite, da je napaka MASE v vseh primerih z izjemo Bruto prihodka iz klasičnih iger na srečo višja od 1. Na drugi strani je informacijski kriterij Akaike (AIC) tudi višji. Če bi bil nizek bi pomenilo, da je uporabljeni model primeren (Bozdogan 1987).

Tabela 1: Ocena napake pri napovedovanju

Bruto prihodek klasične igre na srečo: 1985-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	Additive	None	6,06	4,27	0,86	20,10%	143	0,5	0	0
Bruto prihodek posebne igre na srečo: 1985-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	Additive	None	36,1	24,1	1,14	18,20%	275	0,5	0,257	0
Skupaj igre na srečo: 1985-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	Additive	None	38	26	1,13	16,40%	279	0,5	0,333	0
Obisk posebne igre na srečo: 1985-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	None	None	552.317	417.112	1,44	19,80%	984	0,5	0	0
Bruto prihodek klasične in posebne igre na srečo po tekočih cenah: 2000-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	None	None	31,9	25,4	1,5	7,40%	145	0,5	0	0
Bruto prihodek klasične in posebne igre na srečo po stalnih cenah: 2000-2030										
Model			Quality Metrics					Smoothing Coefficients		
Level	Trend	Season	RMSE	MAE	MASE	MAPE	AIC	Alpha	Beta	Gamma
Additive	None	None	40,7	34	1,44	8,30%	154	0,5	0	0

Vir: (Tabela pripravljena z orodjem Tableau; lastna raziskava)

Žal pa je visok, kar v praksi pomeni, da so pred slovenskim igralništvom turbulentni časi in da se bodo morali vsi odločevalci in koncesionarji resno zamisliti, kako naprej. A več o ugotovitvah v nadaljevanju.

ZGODOVINA IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI

Avtorja: Andrej Raspor in Dušan Luin

1 UVOD V ZGODOVINO IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI

Če se ozremo v zgodovino (Vesenjak in Luin 1997), je igra na srečo oz. sama igra starejša od človeštva; že živali so se igrale in se še igrajo. Tako kot je nekoč, tudi danes igra služi razvedrilu in duševni sprostitvi. S časom se je začela igra razvijati med igralci, strasti po zmagi in naposled želji po materialnem dobičku. Takrat so se začeli prvi zametki igralništva⁶, kakršnega poznamo danes (Casino di Venezia od leta 1638)⁷. Danes se igre na srečo in strateške igre odvijajo predvsem v igralnicah širom sveta. Igralništvo, ki je danes zelo pomemben dejavnik turistične ponudbe, beleži konstantno rast, navkljub svetovni gospodarski krizi. Da je igralništvo lahko zelo pomemben dejavnik v razvoju turizma, gospodarski rasti, blagostanju in identifikaciji države, hkrati pa pomemben davčni vir, se zavedamo tudi v Sloveniji. Zaradi tega je potrebno na tem področju razviti strategije, ki bi tak razvoj omogočale. Sicer pa je naša država kar na gosto »posejana« z igralnicami in igralnimi saloni.

Standardna definicija **igralništva**⁸ po Collinsu (Collins 2003) definira igralništvo kot aktivnost, kjer dve ali več strani »stavijo na riziko« (angl. *place at risk*) neko vrednost – »stavo« (angl. *the stakes*) – v upanju, da bodo dobili nekajkrat večjo vrednost – »dobitek« (angl. *the prize*) –, in kjer sta tisti, ki dobi, in tisti, ki izgubi, odvisna od slučajnega izida – »rezultata« (angl. *the result*) – ki je udeležencem v trenutku stave nepoznan.

V Velikem angleško-slovenskem slovarju (Grad, Škerlj, in Vitorovič, b. d.) je glagol »*to gamble*« preveden z »igrati za denar«. Podobno Reverso Dictionary⁹ glagol »*to gamble*« opisuje kot »igranje iger na srečo z namenom priigrati denar« (angl. *to play games of chance to win money*). Ugledni profesor igralniškega prava Nelson Rose (1986) navaja, da je igra na srečo (angl. *gambling*) vsaka aktivnost, kjer oseba vplača nekaj vrednega (angl. *worth of consideration*: vplačani znesek), kjer je izplačilo vsaj delno determinirano z naključjem (angl. *by chance*) in je dobitek (angl. *winning*) nekaj vrednega (Rose 1986).

Igre in igre na srečo kot pojava nista nova, ampak ju najdemo v skoraj vseh kulturah in v večini delov sveta (Custer in Milt 1985). Igre na srečo lahko opredelimo kot igranje iger z negotovim rezultatom, ki je določen (vsaj delno) naključno (Bolen in Boyd 1968), za katere se lahko domneva, da so tako stare kot človeštvo samo (Kuss in Griffiths 2012). Pravzaprav obstajajo dokazi, da so prazgodovinski moški radi igrali; več antropoloških študij poroča o instrumentih in predmetih, ki bi se lahko uporabljali pri igrah na srečo, čeprav so bili bolj povezani z magijo kot z rekreacijo (Petry 2005). Igro »Štiri astragale« so običajno igrali v templjih klasične Grčije in Rima, slovesnost pa je bila enaka kot pri kvotah in evensih (David 1962). Ko so Rimljani nadalje osvajali svet, so s seboj prinesli svoj okus za vse vrste iger na srečo, čemur so priča kocke iz kosti, kovine ali slonovine, najdene v arheoloških izkopavanjih po vsej deželi rimskega imperija. V srednjem veku so bile priljubljene igre, kot so karte, kocke in oblike šaha, poznali pa so tudi stavne hiše, kjer so prebivalci lahko stavili. Kasneje so bili sprejeti zakoni, ki so urejali poslovanje in določali zgolj legalno širjenje ponudbe (Jiménez-Murcia, Fernández-Aranda, Granero, in Menchón 2014). Zakonodaja si je prizadevala tudi za ohranitev javnega

⁶ V domeni igralništva so posebne igre na srečo. Ponudniki takih iger so igralnice in igralni saloni.

⁷ Najstarejša igralnica na svetu

⁸ V angleščini se za to področje uporabljajo izrazi Casino, Casino and Gambling Industry, Gaming Industry.

⁹ Reverso Dictionary. Dostopno prek http://www.reverso.net/text_translation.asp?lang=EN (8. februar 2009).

reda, za preprečevanje posojanja denarja s previsokimi (oderušskimi) obrestmi in za pobiranje davkov za kraljevo blagajno (npr. Venecija, Belgija, Francija itd.). Zgodovinski dokazi kažejo, da so bile igre na srečo v avtohtonih skupnostih pred britansko naselitvijo pogoste tudi v Avstraliji (Delfabbro in King 2012). Čeprav pogosto zakriti v tradicionalnih dejavnostih, vključno z objektom, ki je izrezan iz rastlinskih ali živalskih snovi, obstajajo dokazi, da so bile nekatere skupnosti pod vplivom mimoidočih evropskih trgovcev (Breen 2008).

Za vsako igro, tudi za najpreprostejše, je potrebno veliko domišljije, za bolj kompleksne tudi veliko znanja. Igre na srečo ne razumemo kot igre na moč in spretnost, temveč kot igre naključij. Beseda hazard¹⁰ pomeni predvsem slepo usodo, priložnost, naključje, srečo. Tako imamo danes igre (npr. ruleta, kockanje, bingo, nekatere igre s kartami), pri katerih o dobičku ali izgubi odločata usoda in naključje, ne pa sposobnost igralcev – te imenujemo igre na srečo. Poznamo pa tudi igre (npr. šah, dama, poker); pri katerih gre za sposobnost igralca, da vpliva na potek in strategijo igre, zato te igre imenujemo strateške igre (Zelinšček 2010).

Od prve sodobne igralnice v Benetkah (1638) so se igralnice neverjetno hitro širile po tedanjem znanem svetu. V 18. in 19. stoletju je serija evropskih SPA centrov, ki so dosegli vrhunec v Monte Carlu, gostila igralnice. V Združenih državah Amerike se je v istih letih igralništvo razvilo tako v nezakonitih mestnih igralnih dvoranah, kot v široko odprtih salonih na zahodu, kjer so bile igre na srečo dovoljene. Ti dve vzporedno se razvijajoči obliki sta se združili v igralnicah Nevade. Sedanja oblika ureditve izhaja iz leta 1931. Razvijajoč s pomočjo elementov, povezanih z organiziranim kriminalom, so te igralnice sčasoma prerasle svojo grobo naravo in se prelevile v okolje zabave in užitka, ki se razprostira vzdolž »Las Vegas Strip«. Z uspehom nevadskih igralnic so se tudi druge ameriške zvezne države spustile na pot igralništva, začevši z New Jerseyem leta 1976. Od tam so igralnice prišle v ameriške rezervate, urbane centre in na reke (t. i. rečno igralništvo). Istočasno so nekatere države Evrope (Italija, Nemčija, Jugoslavija, Avstrija itd.) legalizirale in odprle lastno igralniško ponudbo. V nekaterih državah je bila bolj usmerjena v domače igralce (Italija, Avstrija, Nizozemska itd.), drugje pa izključno za igralce iz drugih držav (Jugoslavija, Monte Carlo itd.). V zadnjem desetletju se je igralništvo preselilo na splet, medtem ko je Azija – z več milijardnimi projekti v Macau in Singapurju – postala nov prvak igralništva v casinojih (Schwartz 2013). Leta 1994 je vlada Antigwe sprejela zakon, ki je omogočil vzpostavitev spletnih igralnic znotraj svojih meja (Cotte in Latour 2008).

Svetovni trg, ki predstavlja sposobnost sodelovanja v spletnih igrah na srečo, je rezultat tehnološkega napredka na internetu, boljše programske opreme za igre na srečo in seveda zavarovanih plačilnih sistemov. V skladu s tem je svetovni trg leta 2016 znašal 463 milijarde dolarjev (Bloomberg 2016). Po podatkih Bloomberg je od leta 2016 igralništvo med največjimi industrijami na svetu, kjer zaseda 12. mesto (Bloomberg 2016). Povečalo se je število spletnih iger na srečo s sočasnim premikanjem iger na srečo v dom, kar pa zmanjšuje možnost nadzora nad negativnimi vidiki iger na srečo.

¹⁰ Izvira iz arabske besede »azzahr«, pomeni pa kockanje (Mihelič in drugi 1993).

2 RAZVOJ IGER NA SREČO V SLOVENIJI

Po značilnostih razvoja igralništva pri nas ločimo več obdobj:

1. **Plemiško obdobje do leta 1964.** Obdobje ko so se igralnice odpirale in zapirale. Ko pa so bile prisotne so bile namenjene zgolj petičnežem.
2. **Elitistično obdobje od 1964-1984.** Kazinoji so v turističnih centrih, namenjeni elitni, izključno tuji klienteli. Prevladuje klasična igralniška ponudba. Kazinoji so nizko obdavčeni. Profiti se vlagajo v razvoj turistične infrastrukture. Poslujeta dva kazinoja v Portorožu in na Bledu.
3. **Obdobje ekspanzionizma od 1985 - 1993.** Novi ponudnik kazino iger, HIT uvaja koncept igralniško zabaviščne ponudbe po ameriškem vzoru. Število igralnic in število gostov narašča. Igralništvo postaja ekonomsko pomemben in zato tudi za politiko zanimiv subjekt.
4. **Obdobje prve stagnacije od 1993 - 1999.** Podjetniško politični konflikt povzroči moratorij razvoja. Nova zakonodaja uvede sistem koncesij Davki se enormno povečajo. Igralniški produkt zastareva. Leta 1997 je sprejeta strategija razvoja igralništva Slovenije. Poslanstvo igralništva je v pospeševanju razvoja turistične ponudbe območij. Davčna politika še ni usklajena z razvojno. Relativno visoki davki in progresivna koncesijska lestvica. Slovenski kazinoji so obremenjeni bolj kot neposredna konkurenca (Luin 1999).
5. **Koncesijsko obdobje od 1999 - 2007.** Prve koncesije so družbam, ki že poslujejo podeljene v juliju 1999. Investicije v širitev in posodabljanje ponudbe se že izvajajo. Prve prenovljene igralnice bodo v Kranjski gori, Novi Gorici in Lipici. Pripravlja se nov zakon o igrah na srečo, ki naj bi se bo uskladil z usmeritvami iz strategije. V nekaj letih se pričakuje povečanje prometa za petdeset odstotkov. Dosedanje koncesije za obstoječe kazinoje so bile podeljene na podlagi pasivne koncesijske politike. Kriterijev, na podlagi katerih bi se lahko izvajala aktivna koncesijska politika, na žalost še ni. Igralništvo se postopoma preveč osredotoča na domače goste.
6. **Obdobje druge stagnacije od 2007 do 2020.** Po letu 2007, ko se začne svetovna kriza in v Italiji odprejo VLT igralne salone začne v Sloveniji občutno upadanje prihodkov. Brez jasne strategije, kaj bi se želelo z igralniško dejavnostjo, pa dejavnost postopoma izgublja na pomenu.
7. **Obdobje po virusu COVID-19 od 2020 dalje.** Zaradi koronavirusa COVID-19 se vse igralnice in igralni saloni zaprejo. V času pisanja knjige smo v tej fazi. Tako da še ne vemo, kdaj se bodo kazinoji odprli in kakšen bo odziv igralcev. Pričakovati je, da bodo boljše poslovale internetne igralnice.

Sami bomo, ker se obdobja prepletajo, v nadaljevanju ta obdobja združili na manj zaokroženih skupin.

2.1 Prikaz razvoja igralništva na območju Slovenije do leta 1964

Na območju sedanje Slovenije je bilo dogajanje na področju igranja na srečo odsev dogajanja po Evropi. Z zgodovinskega zornega kota je tematika prikazana v raziskavi Darje Mihelič z Zgodovinskega inštituta Milka Kosa (Mihelič 1993). Na ta vir se naslanjamo pri prikazu razvoja do leta 1984, po tem letu pa se poslužujemo lastnih raziskav, ki so bile izdelane po naročilu Ministrstva za gospodarske dejavnosti (Vesenjak in Luin 1997a).

Začetki hazardiranja na ozemlju današnje Slovenije vodijo v štirinajsto stoletje, ko so kljub prepovedi kockali v Sorbijeви vinski kleti v Piranu (Zelinšček 2010). Vendar je o tem poslovanju

zelo malo znanega in te dejavnosti ne moremo opredeliti kot legalne. Več je znanega o tem, da ima Goriška več kot dvestoletno tradicijo v igralništvu. Z vidika zgodovine igralništva daje to dejstvo temu prostoru, kjer se je najbolj razvila ta dejavnost, poseben pomen. Gorica je v Avstrijski monarhiji, kamor je precej časa spadala, veljala za eno od pomembnejših turističnih destinacij. V to priljubljeno letovišče je hodilo plemstvo in kasneje tudi druga noblesa iz hladnih severnih predelov monarhije. V tem letovišču so obiskovalci ostajali tudi po več mesecev. V geografsko prijetnem in podnebno milem okolju so uživali v zračnih in vodnih kopelih ter si krepili zdravje z grozdnimi in sadnimi kurami. Prijetna doživetja so jim predstavljali sprehodi po okoliških gričih ter izleti s kočijami do morja v bližnje obmorske ribiške kraje, pa tudi na Kras ter po Vipavski in po Soški dolini, kjer so okušali številne in značilne kulinarične dobrote teh krajev. Številni lovski dvorci so še dodatno bogatili sproščena doživetja (Luin 2007).

Le malo turističnih krajev v Avstriji je imelo dovoljenje za prirejanje iger na srečo. Že 1795 leta je v Gorici deloval prvi kazino, v katerega pa je imel vstop le plemiški stan. Kot vidimo, je bil kazino odprt kmalu po tem, ko so v Benetkah zaprli »Casino Ridotto«. Kasneje so tudi goriški industrialci organizirali svoj »casino club«, trgovci svojega in obrtniki svojega. Kazinoji so delovali po strogih klubskih pravilih. Igrali so lahko samo moški. Ženske, četudi so bile iz visoke družbe, niso imele pravice igrati. V ta »posvečeni« igralski prostor so lahko vstopale le kot tihe spremljevalke moških. Poleg prostora za igranje, so bili tu še družabni prostori za pitje kave, za branje časopisov, pa tudi dvorane v katerih so se organizirale družabne prireditve in plesi. Sodeč po naslovih časopisov, ki so jih kazino družbe naročale, je prihajala klientela iz cele Evrope in ne le iz Avstrijske monarhije. Gorica je v turističnem smislu kot priljubljeno, predvsem zimsko klimatsko zdravilišče, veljala za »avstrijsko Nico« Ni zgolj slučaj, da je avstrijski cesar Bourbonški kraljevski družini, ko je po julijski revoluciji morala zbežati iz Pariza, ponudil dosmrtno zatočišče prav v Gorici (Luin 2007).

Prirejanje iger na srečo, je bilo v Avstriji strogo prepovedano in sankcionirano celo z zaporno kaznijo. Za redke turistične kraje, ki so dobili posebno dovoljenje za organiziranje kazino iger, je to resnično predstavljalo poseben status. Ta »statusni simbol«, s katerim se je turistični kraj lahko ponašal, je privlačil pomembne in bogate goste. Igrali so lahko namreč le premožni in ugledni ljudje. Kazinoji so v Gorici z občasnimi prekinitvami delovali vse do prve svetovne vojne. Predstavljali so središče družabnega in kulturnega življenja. Tu se je srečeval poslovni svet. Pomembneži so tudi z igranjem želeli pokazati svojo »vrednost«. Velik gospodarski in turistični pomen je Gorici prinesla železniška povezava s centrom Avstrije. S turističnega vidika je »Bohinjska železnica« ali »Trans-alpina« predstavljala eno turistično najbolj atraktivnih železniških prog v Evropi (Luin 2007).

Goriško turistično in igralniško »pravljico« je sesula prva svetovna vojna. Po vojni, v kateri je bilo mesto močno razrušeno, je Gorica pripadla Kraljevini Italiji. Bogato družabno in turistično življenje mesta je zamrlo. Kazinoji so bili prepovedani. Turistični pomen tega kraja je zbledel.

Za predhodnika legalnega igralništva na slovenskih tleh velja *Casino d'Etrangere*, ki ga je istoimensko društvo osnovalo 13. junija 1913 v Portorožu v vili *San Lorenzo*. Kot je razvidno iz statuta, ki ga hrani Piranski arhiv, je bil cilj kazinoja »[...] pospeševati družabno občevanje med člani ter prispevati k vzpodbujanju kopališkega življenja v tem letoviškem kraju« (Mihelič 1993). V tem društvenem lokalu je bila članom zagotovljena možnost vsakodnevnega shajanja, igranja družabnih in drugih po zakonu dovoljenih iger. Kazino je prirejal glasbene večere, plese, razstave in raznovrstne prireditve. Gospodje so smeli zaprositi za članstvo pri dvajsetih, dame pa pri osemnajstih letih. Po 1. svetovni vojni je bila ta igralnica zaradi zakonske prepovedi zaprta.

V Kraljevini Jugoslaviji so bile kazino igre prepovedane. Za nespoštovanje te prepovedi so bile predpisane visoke kazni, po Kazenskem zakoniku Kraljevine Jugoslavije je profesionalno ukvarjanje z igrami na slepo srečo spadalo pod kaznivo dejanje delomrnosti skupaj s potepanjem, »vlačugarjenjem« in beračenjem, za izvedbo loterij pa je bilo potrebno soglasje zakonodajalca (Mihelič 1993).

Dovoljevali pa so loterijo, nad katero je imelo monopol ministrstvo za finance. V času svojega obstoja je ta institucija nekajkrat spremenila ime, nekaj časa se je imenovala srbska kraljeva državna razredna loterija (*Kraljevska klasna lutrija*), od leta 1919 pa državna razredna loterija. Po letu 1945 se je Razredna loterija preoblikovala v Jugoslovansko loterijo, ki je obstajala do leta 1991. Z razpadom skupne države je vsaka od držav ustanovila svojo.

28. avgusta 1946 je Ministrstvo za finance *FLRJ* določilo, da se po predhodni odobritvi lahko prirejajo loterije, tombole in druge igre na srečo, a le v humanitarne in kulturno-prosvetne namene. Temeljni zakon o igrah na srečo je bil objavljen leta 1962 (Ur. list FLRJ 22/62). K igram na srečo je prišteval loterije, tombole, športne napovedi, loto in druge igre z naključnim izidom. Prirejanje iger na srečo naj bi služilo pridobivanju finančnih sredstev za socialno-humanitarne, kulturno-prosvetne in telesno-vzgojne namene ter za gospodarsko reklamo.

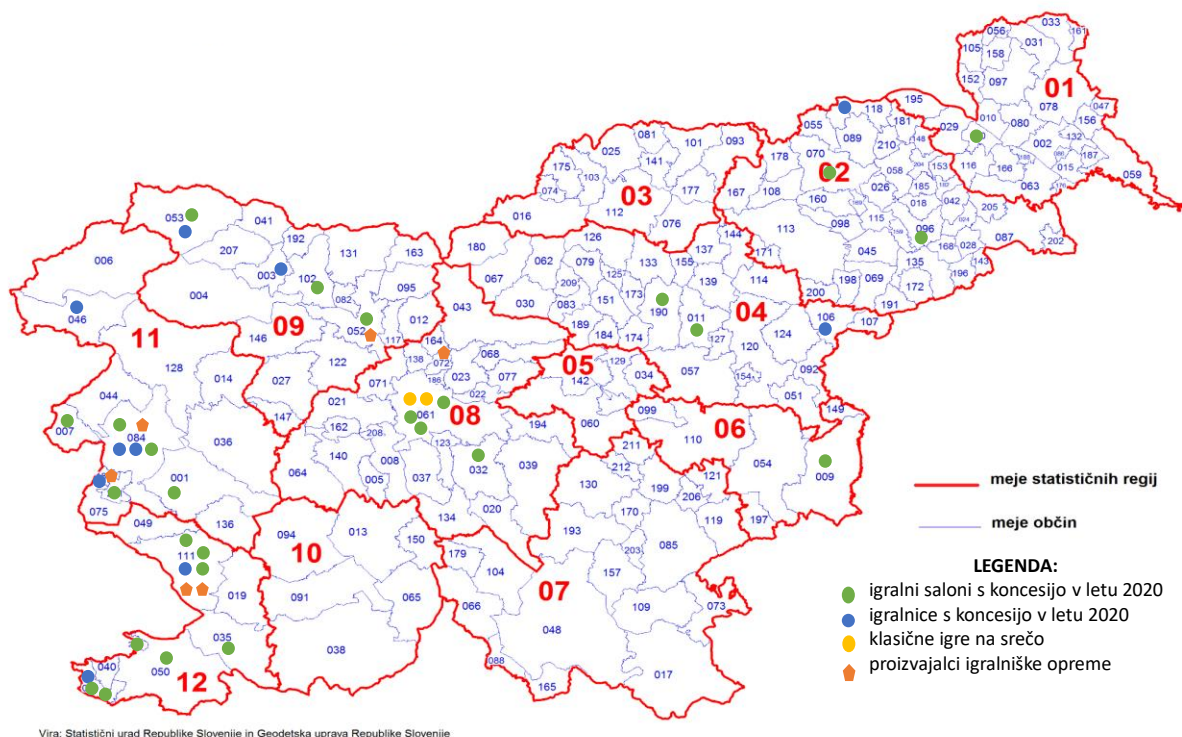
2.2 Urejenost v Jugoslaviji v letih 1964 – 1984

S spremembo zveznega zakona spomladi leta 1965 (Ur. list SFRJ 16/65) je bilo republikam dopuščeno, da smejo dovoljevati delovnim organizacijam, ki opravljajo gostinske storitve ali se ukvarjajo s prirejanjem kulturno-zabavnih prireditev, prirejanje posameznih iger na srečo tudi v druge namene. Na podlagi tega zakona je še istega leta stopil v veljavo slovenski Zakon o igrah na srečo (Ur. list SRS 29/65). Igre, ki se prirejajo v kazinojih, je razporedil med »posebne igre na srečo«. Igralo se je lahko izključno za tujo valuto, jugoslovanskim državljanom je bilo sodelovanje pri teh igrah prepovedano. Za tistega, ki bi se prekršil, je bila poleg denarne kazni in zapora do 30 dni, predvidena tudi zaplomba pridobljenih premoženjskih koristi ter možnost izgona. Tudi slovenski kazenski zakon iz leta 1977 v 234. členu predvideva visoke kazni za tiste, ki bi prirejali igre na srečo, jih omogočali ali vabili klientelo. Večjo toleranco je država pokazala na področju loterije, verjetno tudi zaradi tega, ker se je del vplačil delil socialnim, kulturnim in športnim organizacijam.

Za odprtje igralnice je moral turistični kraj zadostiti strogim kriterijem, med drugim je moral imeti najmanj 1000 turističnih ležišč in letno realizirati najmanj 200.000 tujih nočitev. Tem merilom sta ustrezala le Portorož in Bled.

Še pred sprejetjem ustrezne zakonodaje o prirejanju posebnih iger na srečo je bila leta 1964 v Portorožu odprta prva slovenska igralnica. Zakon iz leta 1965 je pomenil le legalizacijo obstoječega stanja. Do leta 1969 je pri poslovanju finančno sodeloval tudi tuji partner. Leta 1965 je tudi blejski zavod za turizem odprl kazino na Bledu (Mihelič 1993).

S tem dogodkom se začne razvoj modernega igralništva v Sloveniji (Slika 3: Prostorska razporeditev igralnic in igralnih salonov; Tabela 2: Pričetek poslovanja igralnic; in Tabela 3: Pričetek poslovanja igralnih salonov) V Sloveniji trenutno obratuje 10 kazinojev, ki poslujejo v skladu z *Zakonom o igrah na srečo* (Ur. list RS 27/95 in njegove dopolnitve). Upravljajo jih 3 družbe. To je bistveno manj, kot smo imeli ponudbe v preteklosti, ko je bilo prisotnih istočasno 15 kazinojev, v upravljanju 5 različnih družb. Podobno je tudi z igralnimi saloni. Trenutno imamo 26 aktivnih igralnih salonov. V določenem obdobju je bilo teh tudi 37. Tudi tu prihaja do koncentracije. Lastniško vstopa Admiral, ki ima v Sloveniji v lasti 6 igralnih salonov.

Slika 3: Prostorska razporeditev igralnic in igralnih salonov

Leta 1966 je skupščina občine Nova Gorica, ki je bila že dve leti v stiku s predstavniki italijanskih družb, ki so želele v Novi Gorici odpreti igralnico, naslovila na slovensko skupščino predlog za dopolnitev zakona o posebnih igrah na srečo, ki bi dovoljeval odpiranje igralnic tudi v krajih, ki sicer niso izpolnjevali pogoja predpisanih turističnih kapacitet, imeli pa so druge pogoje, ki bi zadovoljevali donosno poslovanje igralnic. Prošnji ni bilo ugodeno, ker naj bi to predstavljalo preveliko koncentracijo igralnic ob italijanski meji in ker naj bi nova igralnica odžirala goste ostalima dvema (Mihelič 1993).

Leta 1969 je Ljubljanski zavod za turizem, ki ga je ustanovila *Prehrana export-import*, dobil posebno dovoljenje za odprtje igralnice v hotelu *Slon*. Čeprav je dovoljenje vsebovalo klavzulo, da mora igralnica poslovati brez tujega partnerja, je igralnica dejansko imela italijanskega družabnika. Zaradi ugotovljenih nepravilnosti so jo čez nekaj let zaprli. Interesi drugih krajev v Sloveniji, ki so želeli popestriti obstoječo turistično ponudbo, so bili zavrnjeni z obrazložitvijo, da ne ustrezajo kriteriju števila turističnih postelj in tujih nočitev.

Zaradi nizke obdavčitve, ki je bila do leta 1986 le pri 8 % od igralniškega priliva, so bile igralnice izjemno donosna dejavnost. Po 2. svetovni vojni te dejavnosti pri nas ni bilo mogoče uskladiti z naukom socialistične morale. Kot dokaz o visoki socialistični zavesti in poštenosti zaposlenih v igralnici je v članku, ki ga je 10. januarja 1979 objavil *Dnevnik*, navedeno, da je kar četrtina zaposlenih v *Casinò Portorož* članov Zveze komunistov. Sicer pa so javni mediji o igralnicah poročali kot o leglu prostitucije, kriminala in pranja denarja (Mihelič 1993). Država pa je igralnice kot tipiko dekadentnega kapitalizma, kljub »socialistični zadregi« tolerirala, ker je imela od njih neposredno ali posredno korist. Igralniške dobičke so igralnice v skladu z željami politike usmerjale predvsem v izgradnjo turistične in kulturne infrastrukture. Učinki teh vlaganj so se posebej poznali pri razvoju turistične ponudbe Portoroža. Istočasno so bile igralnice tudi vir turističnih deviz.

Obdobje med leti 1964–1985 bi lahko poimenovali prvo obdobje slovenskega igralništva. Za to obdobje je značilna elitistična zaprtost, klasična ponudba po francoskem zgledu, zaprtost dogajanja, kot bi se vse odvijalo na eksteritorialnem območju. Ponudba je bila namenjena le elitnim tujim gostom, ki tudi razmeroma veliko potrošijo. Tuji poslovni partner je imel organizirano agencijsko in posojilno službo. Nad dogajanje v kazinoju je »bedela« služba državne varnosti. Jugoslovanskim državljanom je bil vstop v kazinoje prepovedan (Luin 2008).

Ves čas deluje tudi loterija. V prvem obdobju po letu 1945 deluje v okviru Državne klasne loterije. Po letu 1952 se ustanovi Jugoslovanska loterija. V letu 1972 pride do izvedbe ustavne reforme - prenos področja iger na srečo iz pristojnosti federacije v pristojnost republik in pokrajin, in v istem letu pride do prenehanja delovanja Jugoslovanske loterije in ustanovitve Loterijskega zavoda Slovenije - začetek samostojne poti Loterije Slovenije¹¹. Več o delovanju je opisano v poglavju, kjer je predstavljena Loterija Slovenije.

Prav tako je v tem obdobju že dovoljeno prirejanje občasnih iger na srečo, kot so tombole. Organizirajo jih razna društva in so karitativne narave. Vsi prihodki so razdeljeni med dobitke.

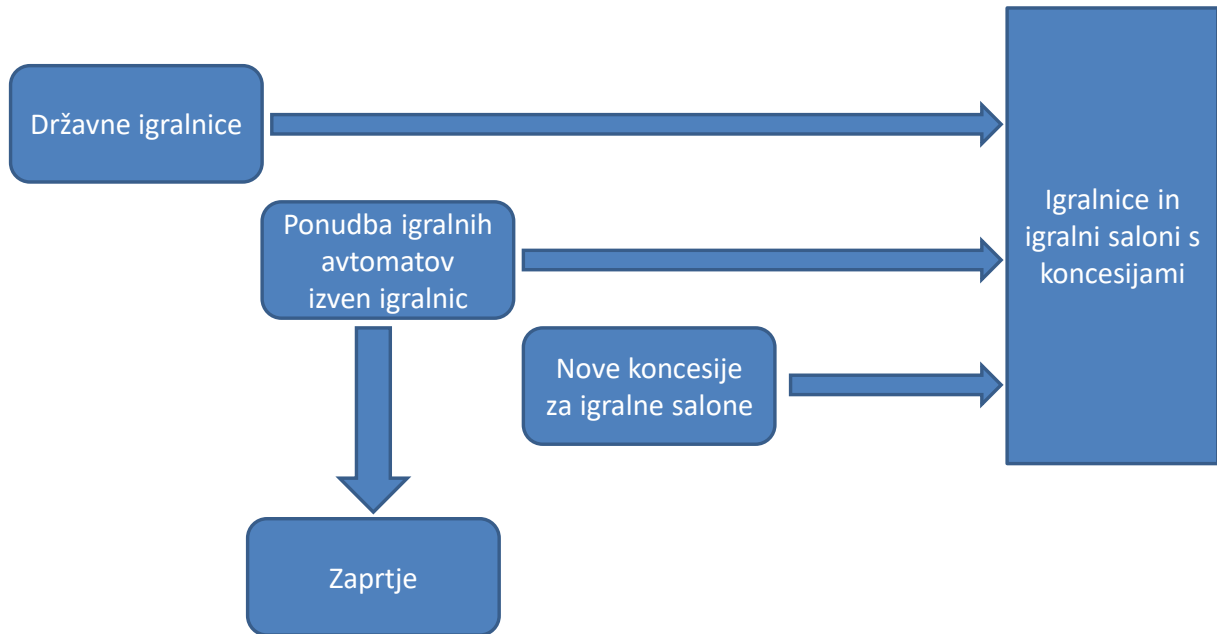
2.3 Razvoj igralništva v Sloveniji v obdobju po letu 1985 do 2001

Vse od pričetka poslovanja igralnice v Portorožu do leta 1998 Slovenija ni imela opredeljene politike razvoja te dejavnosti in tudi ne strateškega dokumenta, kjer bi bili določeni cilji ter kriteriji za razvoj te dejavnosti. Po zgledu drugih evropskih opredelitev tega področja – zasledimo lahko precej podobnosti s francosko zakonodajo – je zakon iz leta 1965 (Ur. list SRS 29/65), z namenom ustvarjati devizni priliv in širiti turistično ponudbo, določil tako pogoje odpiranja igralnic, kot tudi porabo dobička za razvoj turistične infrastrukture. Izključno kompetenco za izdajo dovoljenja je imel Izvršni svet Republike Slovenije. Čeprav Nova Gorica ni imela pogojev, da bi na osnovi števila turističnih postelj in tujih nočitev dobila dovoljenje, je kljub temu prišla do njega, in sicer leta 1982. To bi lahko pripisali dejstvu, da je bilo zaradi izjemno slabega stanja na področju hotelske in gostinske dejavnosti hotelu *Argonavti*, ki je bil v sanaciji, podeljeno dovoljenje za uvedbo ponudbe igralnih avtomatov. *Argonavti* tega dovoljenja niso nikdar izkoristili, saj so prej končali v stečajju. Po spletu okoliščin je prav to dovoljenje služilo *Hotelsko gostinskemu podjetju Nova Gorica* (v nadaljevanju *HGP*), ki je prevzelo gostinsko dejavnost v *Argonavtih*, da je dobilo zeleno luč za oblikovanje igralniške ponudbe v Novi Gorici. Konec decembra 1984 je v delno adaptirani kavarni hotela *Park* pričel delovati igralniški salon kot skupna naložba *Casinòja Portorož* in *HGP Gorica*. Ta je postal 16 Jugoslovanska igralnica. V »*joint venture*« pogodbi je bila tudi klavzula, da *HGP*, v okviru katerega je posloval igralni salon, kot profitni center s svojim obračunom izplačuje partnerja s polovico dobička. Partner je v enem letu dobil naložbo izplačano. Pogodbeni odnos je bil tako že v roku enega leta zaključen in kljub pogajanjem do podaljšanja pogodbe ni prišlo. Predvidevam, da je pogodba vsebovala »izplačilno« klavzulo, ne pa participacije na dobičku, ker *Casinò Portorož* ni verjel, da se bo ponudba prijela in kasneje je bil prav tako prepričan, da bo razvoj zamrl, če ne bo prisoten njihov strokovni kader, ki bi vodil igralniško poslovanje. Kot je pokazal kasnejši razvoj dogodkov, je bila to za *Casinò Portorož* zgrešena podjetniška ocena (HIT d.d., b. d.).

V obdobju po letu 1985 pa vse do dokončanja lastninskega prestrukturiranja, kot ga je predvideval Zakon o lastninskem preoblikovanju igralnic (Ur. list RS 40/97), obstoječe

¹¹ Mejniki https://www.loterija.si/LOTERIJA,,o_podjetju,zgodovinski_mejniki.htm

igralniške družbe niso pridobile koncesij; to obdobje lahko poimenujemo drugi val slovenskega igralništva. Dogajanje v tem obdobju je bilo precej turbulentno. Sam proces vzpostavitve je bil zelo različen (Slika 4: Proces vzpostavitve koncesij).

Slika 4: Proces vzpostavitve koncesij

V tem obdobju je bil razvoj zelo intenziven. Ponudba se je v iskanju nove tržne niše prilagajala ameriškim trendom tako glede same strukture, kot tržne usmeritve. Kot razvojni višek tega vala bi opredelil postavitve igralniško-zabavišnega kompleksa *Perla* v Novi Gorici v letu 1993. Tudi v drugih turističnih krajih je bilo odprtih več kazinojev s ciljem popestritve turistične ponudbe. Dovoljenja za odpiranje igralnih salonov in kazinojev so pri vladi izposlovala občinska vodstva.

V to obdobje velikega igralniškega razvoja spada tudi transformacija družbeno-ekonomskega sistema. Del družb je izpeljal lastninjenje na podlagi Markovičeve zakonodaje, v *HIT-u* je delni lastnik postal tudi privatni kapital neposredno zaposlenih, v *Casinò Bled* pa posredno, preko lastništva hotelskih družb z Bleda in Bohinja (Noč 1994). Registracijska sodišča so izvedla tudi vpis teh novih igralniških družb z mešanim kapitalom. Menimo, da del politike ni mogel sprejeti dejstva nastajanja organizma z veliko ekonomsko močjo in zgodila se je nikoli razjasnjena afera *HIT*, ki naj bi spremenila politično moč vpliva na dejavnost. V tem času v politiki ni bilo dovolj enoznačno strukturiranega cilja in interesov glede lastninjenja, saj bi slovenska vlada lahko relativno zgodaj po osamosvojitvi sprejela moratorij na izvajanje lastninskega preoblikovanja po Markovičevem zakonu, če bi to hotela oziroma če bi ji bil to cilj. Dejstvo pa je tudi, da igralništvo ni povsem navadna gospodarska dejavnost, zato ji države podrobno definirajo okvire poslovanja in določajo namene uporabe monopolnih dobičkov. Vendar je v svetu pretežni del družb, ki organizirajo kazino ponudbo, privatnih, so pa loterije z izjemo karitativnih državne (Luin 2008).

Če ocenjujemo politične ukrepe z zornega kota posledic, vidimo, kdo je od dogajanja okrog igralništva tako v politični kot ekonomski sferi imel koristi, in ne najdemo popolnoma logičnih zaključkov. Zaradi blokade razvoja ponudbe posebnih iger na srečo je v državo prišlo veliko manj igralniških gostov, s tem pa je bil tudi devizni priliv manjši od mogočega. Po analizi

izgubljenih koristi, kot so ugotovljene v Strategijah razvoja igralništva v Sloveniji, bi bilo možno s povečanjem ponudbe v petih letih najmanj podvojiti obseg poslovanja.

Ker pretežno število gostov prihaja iz Italije, lahko rečemo, da je od tega dogajanja z ekonomskega vidika največ imela italijanska stran. Med tem časom pa se je pri nas močno razširila ponudba igralnih avtomatov po gostinskih obratih, ki ni bila podvržena restrikcijam. Nekontrolirano so zrasli igralniški saloni z večjim številom avtomatov. Dovoljenja so na podlagi *Zakona o začasni ureditvi prirejanja posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic in o plačevanju takse na igralne avtomate (ZZUPP)* (Ur. list RS 35/95) dajale neposredno občine. Zaradi pavšalnih taks, ki jih pobirajo od vsakega avtomata, so bile pri podeljevanju dovoljenj zelo radodarne, ne glede na posledice, ki jih ima takšna igralniška ponudba na socialno okolje. Nihče pa ni striktno kontroliral, če je število kontrolnih nalepk dejansko usklajeno s številom avtomatov. Še danes ni centralne evidence, na podlagi katere bi lahko z gotovostjo potrdili, koliko igralnih avtomatov se je nahajalo izven uradnih igralnic, saj ni bilo kompletnega nadzora nad to ponudbo. Solastniki družb, ki so imele to igralniško ponudbo izven igralnic, so bile velikokrat tudi tuje družbe ali posamezniki. S tega naslova so torej imeli koristi predvsem lastniki igralnih avtomatov, nameščenih izven igralnic.

Ni racionalnega razloga, da je politika z ene strani popolnoma zavrla razvoj v družbah, kjer je imela vse instrumente za kontrolo, ter istočasno dovolila nemoten, nekontroliran razvoj ponudbe igralnih avtomatov v gostinskih lokalih in igralnih salonih, ne glede na to, kdo je njihov lastnik in kdo so bili obiskovalci igralnice in igralnih salonov. Pretežni del populacije, ki igral na avtomatih izven igralnic, so bili mladi, tudi nepolnoletne osebe, torej tudi ljudje, ki največkrat niti (še) niso imeli svojih dohodkov. Medtem ko so morale uradne igralnice registrirati vsakega gosta, se od lastnikov igralnih salonov tega ni zahtevalo (Luin 2008).

Omenili bi še, da so v spremembah, ki jih je pospešila afera HIT, pridobile tudi pozicijske stranke, saj imajo moč, da preko članov nadzornih svetov neposredno vplivajo na poslovno politiko igralniških družb. To je bilo vse dokler so te družbe ostajale v pretežno državni lasti. S tem se je zagotavljalo strateški nadzor dnevne politike nad dejavnostjo. Občine so imele lastništvo v višini 20 %. Na ta način so bile delno izključene, da bi lahko odločilno vplivale na razvojno politiko igralniških družb na svojem območju. Izgubili pa so predvsem zaposleni, saj so bili njihovi kapitalski vložki v družbo spremenjeni v posojilo do družbe in niso imeli niti možnosti, da bi lastninske certifikate vložili v svoje podjetje, medtem ko je bilo zaposlenim pri *Loteriji Slovenije* dovoljeno, da so postali lastniki do višine 10 % kapitala družbe. Zaposleni v igralnicah teh sredstev še vedno niso dobili izplačanih. Oportunitetne izgube je utrpela tudi država na področju deviznega priliva, davkov, turističnega razvoja in zaposlovanja (Luin 2008).

Tako davčni kot kontrolni in koncesijski sistemi bi bili lahko vzpostavljeni, opravljeno bi bilo lahko lastninsko preoblikovanje na kasneje sicer postavljeni osnovi, ne da bi bil za 7 let preprečen razvoj dejavnosti. Tak način reševanja problematike bi lahko ocenili le kot nezmožnost politike, da konsistentno reši probleme, ki jih je posredno z nesprejemanjem pravočasnih odločitev sama projicirala. Da je verjetno šlo tudi za poskus medsebojnega političnega obračuna, lahko sklepamo iz tega, da je bila imenovana parlamentarna komisija, ki naj bi raziskala sum zlorabe pooblastil nosilcev političnih funkcij. Do tako pričakovane »politične katarze« se komisija ni uspela dokopati.

Kot je razvidno iz sledečih poglavij, je dejavnost znala dosegati zelo dobre ekonomske rezultate. Iz tega sklepamo, da je bila učinkovito vodena, se pa odgovorni niso dovolj zavedali poslanstva, ki ga je tej dejavnosti namenila družba, niti niso upoštevali poudarjene družbene dimenzije menedžmenta v igralništvu, zato se je sicer učinkovito odločanje na podjetniški ravni pokazalo kot neuspešno na družbeni ravni. Odločitve, ki ne upoštevajo uspešnosti kot

pomembne komponente, lahko na daljši rok izničijo rezultate učinkovitosti. V tem primeru se je to tudi uresničilo (Luin 1998).

To obdobje lahko opredelimo kot zlato obdobje slovenskega igralništva. Po drugi strani pa ga zaznamuje neurejenost na področju igralnih avtomatov zunaj igralnic in igralnih salonov. Temu se je naredilo konec z novelo Zakona o igrah na srečo in ureditvijo koncesij. Igralni avtomati se postopoma umikajo v igralne salone. Lastništvo postaja bolj transparentno.

V kolikor povzamemo dogajanje ob odpiranju igralnic. Leta 1964 se odpre igralnica v Portorožu¹², 1965 na Bledu (ta še vedno deluje), ter leta 1971 v Ljubljani (delovala je samo eno leto). Po nekajletnem zatišju smo priča zametkov igralništva v Novi Gorici (1984)¹³. Podjetje HIT kmalu prevzame primat in odpre igralnice v Rogaški Slatini (1989), Kranjski Gori (1991), Tolminu (1991-1993) in na Otočcu (1992-2008). Portoroška igralnica odpre igralnici v Lipici (1989) in Čatežu (2001-2009). Igralništvo je bilo prisotno tudi v Mariboru (1991 - 2009) in v Moravskih toplicah (2001-2005). Leta 1993 odpre podjetje HIT megaigralnico Perla v Novi Gorici, ki je postavila temelj spreminjanja koncepta igralnic. Iz izrazito evropskega konservativnega stila začne podjetje HIT uvajati ameriški liberalni stil igranja (Raspor in Petrič 2010). Odpreta se tudi Igralniško zabavišni center v Kobaridu (2004) in Šentilju (2007). V tem času se dovoli vstop v igralnico tudi domačinom (po letu 1993). Ponovno pride do odprtja igralnice v Ljubljani (1995 - 2011), ki je menjala kar nekaj lokacij.

Tabela 2: Pričetek poslovanja igralnic

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/ večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNE IGRALNICE (s koncesijo)						
1	HIT d.d.	Casino Perla	1993	HIT d.d.	22.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Kidričeva 7				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica				
2	HIT d.d.	Casino Park	1984		23.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Delpinova 5				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica				
3	HIT d.d.	Casino Korona	1991		24.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Vršiška 23				
	5000 Nova Gorica	4280 Krajnska Gora				
4	HIT d.d.	Casino Fontana	1989	25.05.1999	30.06.2024	
	Delpinova 7a	Zdraviliški trg 10				
	5000 Nova Gorica	3250 Rogaška Slatina				
5	HIT d.d.	Casino Mond	2007	19.12.2012	30.10.2020	
	Delpinova 7a	Sadjarska pot 15				
	5000 Nova Gorica	2212 Šentilj v Slovenskih Goricah				
6	HIT d.d.	Casino Drive-in	(2007) 2015	20.09.2015	6.12.2020	
	Delpinova 7a	Mednarodni prehod 4				
	5000 Nova Gorica	5290 Šempeter pri Gorici				
7	HIT d.d.	Igralnica Kobarid	2004	5.12.2002	1.06.2022	
	Delpinova 7a	Staro selo 60a				
	5000 Nova Gorica	5222 Kobarid				
8	Casino Portorož d.d.	Casino Portorož	1964		20.05.1999	30.06.2024

¹² Najprej je bila igralnica v hotelu Palace, nato pa se je preselila v hotel Metropol, ki je zrasel na območju nekdanje vile San Lorenzo.

¹³ Otvoritev igralnice v hotelu Park - skupna naložba takratnega HGP (zdajšnji HIT) in Casino Portorož.

	Obala 75a 6320 Portorož	Obala 75a 6320 Portorož				
9	Casino Portorož d.d.	Casino Lipica	1989	Casino Portorož	21.05.1999	30.06.2024
	Obala 75a 6320 Portorož	Lipica 5 6210 Sežana				
	Casino Bled d.d.	Casino Bled				
10	Cesta svobode 15 4260 Bled	Cesta svobode 15 4260 Bled	1965	B.G.S. d.o.o.	13.01.2010	31.12.2022
IGRALNICE BREZ KONCESIJE (ne poslujejo več)						
1	HIT d.d.	Casino Otočec	1992 - 2008	HIT d.d.	20.05.1999	30.06.2009
	Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Grajska cesta 4 8223 Otočec				
	HIT d.d.	Casino Tolmin				
2	Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Dijaška ulica 18 5220 Tolmin	1991-1993	HIT d.d.	7.01.1900	
3	Casino Portorož d.d.	Grand Casino Lido Čatež	2002 - 2009	Casino Portorož	19.07.2001	30.06.2010
	Obala 75a 6320 Portorož	Topliška cesta 35 8251 Čatež ob Savi				
	Casino Portorož d.d.	Vila Marija				
4	Obala 75a 6320 Portorož	Šenjtane 26 6321 Portorož	1989-1992	Casino Portorož		
5	Casino Maribor d.d.	Casino Maribor	1989 - 2009	Casino Maribor	11.11.1999	31.12.2012
	Glavni trg 1 2000 Maribor	Glavni trg 2 2001 Maribor				
	Casino Maribor d.d.	Casino 3000				
6	Glavni trg 1 2000 Maribor	Kranjčeva ulica 12 9226 Moravske Toplice	2001 - 2005	Casino Maribor	18.10.2001	31.12.2005
7	Casino Ljubljana d.d.	Casino Ljubljana	2005 - 2012	Casino Ljubljana	17.02.2000	31.12.2012
	Miklošičeva cesta 9 1000 Ljubljana	Miklošičeva cesta 10 1001 Ljubljana				
		Casino Ljubljana Dunajska 154 1000 Ljubljana				
8	Zavod za turizem Ljubljana	Casino Ljubljana - Hotel Slon	1969-1978	Zavod za turizem Ljubljana		
		Slovenska Cesta 34				
		1000 Ljubljana				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

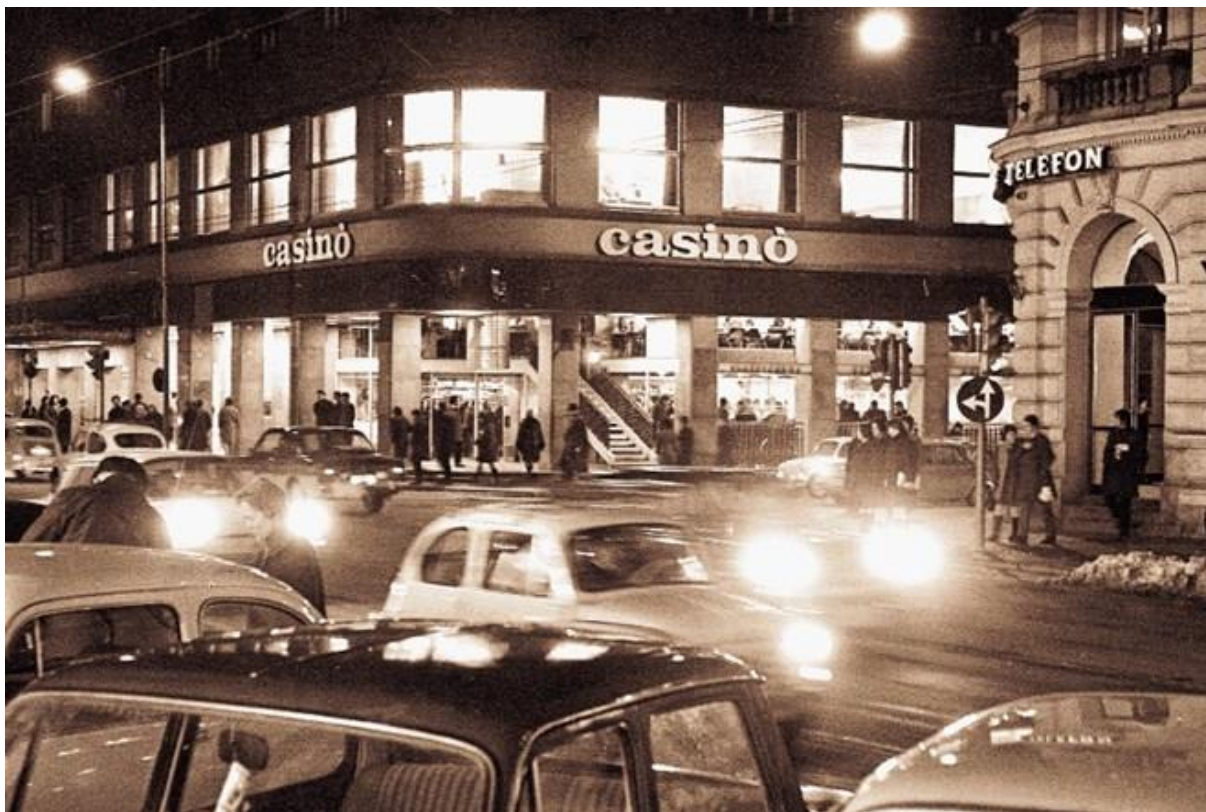
V tem času je bila tako zgrajena večina igralniške infrastrukture. Kot je razvidno iz pregleda, je kar nekaj igralnic tudi propadlo.

V tem obdobju dobimo tudi Športno Loterijo. Športna loterija je bila na osnovi novega Zakona o igrah na srečo iz leta 1995 ustanovljena konec leta 1995. Že ime samo opozarja na namen ustanovitve družbe. Glavno vodilo ustanovitve Športne loterije je bilo v zbiranju finančnih sredstev za dejavnosti športnih, invalidskih in humanitarnih organizacij v Sloveniji.¹⁴

Posnetek nočnega utripa, ki ga je februarja 1970 v objektiv ujel Dnevnikov fotoreporter Marjan Ciglič, ni iz Monte Carla, kot bi morda kdo pomislil zaradi žarečih napisov »casino« na pročelju stavbe. Napisi so takrat vsako noč svetili na hotelu Slon (Slika 5: Casino Ljubljana - Hotel Slon). V Ljubljani igralnice sicer niso bile tako pogoste kot v mondenem Monte Carlu, saj je bila igralnica v hotelu Slon tedaj edina v Ljubljani. Odprli so jo leta 1969, a jo nato že po približno enem letu delovanja preselili v hotel Lev.¹⁵

¹⁴ Zgodovina <https://www.e-stave.com/Opodjetju/Opodjetju.aspx>

¹⁵Rokavec Živa. 2020. Porumenela fotografija: Ljubljana ali Monte Carlo? Dnevnik. <https://www.dnevnik.si/1042922383>

Slika 5: Casino Ljubljana - Hotel Slon

(Foto: Marjan Ciglič/hrani fototeka Muzeja novejšje zgodovine Slovenije)

<https://www.dnevnik.si/1042922383>

V skladu s slovensko zakonodajo obstajata dve vrsti iger na srečo: »klasično« igranje iger na srečo in posebne igre na srečo (casino igralništvo). Klasično igranje na srečo vključuje loterije, loterije z instant nagradami, kviz loterije, bingo, loto, športne stave in druge podobne igre. Obstajata dva operaterja, ki upravljata »klasične igre«: Loterija Slovenije, ki vodi osem različnih serij iger, in Športna loterija, ki vodi šest iger. Igre, kot so loterije, bingo in raffle, lahko občasno organizirajo humanitarna in neprofitna združenja (Makarović, Macur, in Rončević 2011). Zakon o igrah na srečo (*Zakon o igrah na srečo (ZIS)*, b. d.) je podrobno določil, da smejo klasične igre na srečo občasno prirejati društva in neprofitne humanitarne organizacije, ki imajo sedež na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: prireditelji), ki jih določi vlada, in sicer zaradi pridobivanja sredstev za financiranje dejavnosti, določenih s splošnimi akti prireditelja. Prireditelj lahko priredi številčno loterijo, tombolo ali srečelov samo enkrat na leto, z enim žrebanjem. Srečke sme prireditelj prodajati največ 60 dni. Tovrstne igre se organizirajo za karitativne namene.

2.4 Razvoj igralništva v Sloveniji v obdobju po letu 2002

Po letu 2002 smo bili sprva deležni intenzivnih vlaganj v igralniško infrastrukturo. Obnavlja in dograjuje se igralniško zabavišni center Perla v Novi Gorici, Korona v Kranjski Gori. Razvojni cikel se nadaljuje z odprtjem igralnice v Kobaridu (2004) in Šentilju (2007). V tem obdobju se pospešeno odpirajo igralni saloni saj podjetja pridobivajo koncesije. S spremembami, ki jih prinaša novela ZIS se uredi status igralnih avtomatov zunaj igralnic in začne se odpiranje in povečana izdaja koncesij za igralne salone (Tabela 3: Pričetek poslovanja igralnih salonov). Poleg tega je zakon opredelil dva kraja, kjer se lahko organizira posebne igre na srečo: igralnice in igralni saloni. Vlada lahko z zakonom podeli koncesije za do 15 igralnic in do 45 igralnih salonov. Med letoma 2002 in 2007 je bilo zabeleženo veliko povečanje (+47 %) igralnih salonov zaradi zakonodajne liberalizacije v letih 2001 in 2003 (Zagoršek, Jaklič, in Zorič 2007), ko se je številka povečala na 13 igralnic in 34 igralnih salonov. Kasneje pa to število prične upadati. Trenutno je v Sloveniji 10 igralnic in 26 igralnih salonov (Republika Slovenija, Ministrstvo za finance 2017).

Drugo pomembno dejstvo, ki se zgodi v tem času je tudi ureditev statusa igralnih avtomatov izven igralnic. S začetkom podeljevanja koncesij se to področje sistemsko uredi.

V letih od 2004 do 2007 so bili poizkusi, da bi ameriški investitor Harrah's skupaj s HIT d.d. odprl mega zabavišče. Skupni projekt igralniško-zabavišnega centra naj bi znašal 700 milijonov dolarjev in so ga planirali zgraditi na Goriškem. V njem bi bila med drugim hotel z 800 do 1.200 sobami in igralnica s površino okoli 4.500 kvadratnih metrov, s 1.500 igralnimi avtomati in 70 igralnimi mizami. HIT bi tako število gostov povečal z 1,5 na 3,1 milijona. Američani so izvedbo investicije pogojevali s spremembo davčne zakonodaje oziroma znižanjem igralniških dajatev, hkrati pa bi v skupni družbi, ki bo upravljala megazabavišče, radi imeli več kot petinski delež. To pa je bilo več kolikor so takrat dovoljevali slovenski zakoni. Tako je bila uresničitev projekta odvisna predvsem od tega, ali bi finančno ministrstvo oz. vlada privolilo v spremembe. Vendar dlje od intenzivnih pogovorov o realizaciji posla ni prišlo.

Po tem obdobju tudi začne velika stagnacija. Zapre se kar nekaj igralnih salonov in kazinojev. Največji kolaps je bil po letu 2007 ko se je prepovedalo kajenje v kazinojih in igralnih salonih. Po nastopu gospodarske krize v letu 2007, se v Italiji pospešeno odpirajo najprej Bingo sale in kasneje sale VLT in veliko italijanskih igralcev se odloči, da bodo raje igrali doma. Pomembna sprememba in dopolnitev so kitajski gosti, ki živijo na območju Italije in Avstrije. Vendar pa vseeno igralništvo v Sloveniji doživlja recesijo, zapirajo se oddelki, kazinoji, igralni saloni. Zmanjšujejo se tudi delovna mesta.

Tabela 3: Pričetek poslovanja igralnih salonov

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNI IGRALNI SALONI S KONCESIJO						
1	HIT Larix d.d.	Casino Larix igralni salon		HIT	14.06.2002	15.06.2025
	Borovška cesta 99	Borovška 99				
	4280 Kranjska Gora	4280 Kranjska Gora				
2	Best Gold Bet d.o.o.	Igralni salon Gold Club Casino		Best Gold Bet d.o.o.	17.12.2002	20.12.2020
	Cesta na Lenivec 44	Lipica 21				
	6210 Sežana	6210 Sežana				
3	Pigal d.o.o.	Igralni salon Hotel Casino Castra			29.07.2004	31.07.2022
	Goriška cesta 25č	Goriška cesta 25č				
	5270 Ajdovščina	5270 Ajdovščina				
4	Admiral d.o.o.	Admiral Casino Mediteran – Igralni salon Kozina		Admiral	1.10.2008	30.09.2021

	Bazoviška cesta 23 6240 Kozina	Bazoviška cesta 23 6240 Kozina			
5	Igralni salon Karneval d.o.o. Spodnje Škofije 259 6281 Škofije	Igralni salon Karneval – Casino Carnevale Spodnje Škofije 259 6281 Škofije		17.12.2002	20.12.2020
6	Aleatorium d.o.o. Bleiweisova cesta 30 1000 Ljubljana	Casino Lev igralni salon Vošnjakova 1 1000 Ljubljana		6.05.2004	30.04.2022
7	Memoria d.o.o. Vinarski trg 5 2250 Ptuj	Casino Poetovio igralni salon Vinarski trg 5 2250 Ptuj		17.12.2002	20.12.2020
8	Inclub d.o.o. Bevkov trg 6 5000 Nova Gorica	Igralni salon Casino Princess Bevkov trg 6 5000 Nova Gorica		27.03.2003	20.03.2021
9	P&P Marketing d.o.o. Hraška cesta 21 4248 Lesce	Igralni salon Casino Tivoli Hraška cesta 21 4248 Lesce		9.02.2006	20.01.2024
10	Casino Riviera – igralni salon d.d. Obala 33 6320 Portorož	Casino Riviera – igralni salon Obala 33 6320 Portorož		14.06.2007	31.07.2025
11	Kongo Hotel & Casino d.d. Ljubljanska 65 1290 Grosuplje	Kongo Hotel & Casino – igralni salon Ljubljanska 65 1290 Grosuplje		19.12.2002	20.12.2020
12	Stava d.o.o. Mlinska ulica 2 2000 Maribor	Igralni salon Casino Joker Mlinska ulica 2 2000 Maribor		30.01.2003	20.01.2021
13	Onisac d.o.o. Šmartinska 152 1000 Ljubljana	Casino Rio – igralni salon Šmartinska 152 1000 Ljubljana	Onisac d.o.o.	30.11.2005	20.11.2023
14	Onisac d.o.o. Šmartinska 152 1000 Ljubljana	Casino Rio Central – igralni salon Miklošičeva cesta 9 1000 Ljubljana		7.06.2012	10.06.2020
15	Trine d.o.o. Neblo 11 5212 Dobrovo v Brdih	Casino Venko igralni salon Neblo 11 5212 Dobrovo v Brdih		14.07.2005	1.10.2023
16	Viva d.o.o. Volčja Draga 61 5293 Volčja Draga	Casino Paquito – igralni salon Volčja Draga 61 5293 Volčja Draga		14.06.2002	15.06.2020
17	AS-MB d.o.o. Slovenska ulica 2 2000 Maribor	Casino igralni salon AS Panonska 1 9502 Radenci		23.07.2002	31.07.2020
18	Marwin d.o.o. Ljubljanska 39 3000 Celje	Igralni salon Casino Faraon Celje Ljubljanska 39 3000 Celje		6.08.2002	1.09.2020
19	Hotel Žalec d.o.o. Mestni trg 3 3310 Žalec	Salon igralnih avtomatov & zabavišče, Casino Rubin Žalec Mestni trg 3 3310 Žalec		19.12.2002	20.12.2020
23	Lev – Plus d.o.o. Stritarjeva 1 4000 Kranj	Casino Cezar – igralni salon Stritarjeva 1 4000 Kranj		22.09.2005	1.10.2023
20	Astraea d.o.o. Ulica borcev 1b 2000 Maribor	Casino Astraea – igralni salon Lipica 23a 6210 Sežana		14.07.2005	1.10.2023
21	Andor d.o.o. Klanec 19c 6240 Kozina	Igralni salon Casino Andor Vinogradniška 9 6280 Ankaran		6.08.2002	1.09.2020
22	B.G.S. d.o.o. Partizanska cesta 109	Casino Safir – igralni salon Partizanska cesta 149		9.02.2006	20.01.2024

	6210 Sežana	6210 Sežana				
24	Mako d.o.o.	Casino Fortuna igralni salon				
	Bevkov trg 6	Vipavska cesta 2e				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica			1.10.2008	30.06.2021
25	Del Naložbe d.d.	Igralni salon Casino Lido Terme Čatež				
	Topliška cesta 35	Topliška cesta 35				
	8251 Čatež ob Savi	8251 Čatež ob Savi			16.09.2010	1.10.2018
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
1	HIT d.d.	Casino Drive-in igralni salon				5.12.2015 - dodeljena koncesija za igralnico
	Delpinova 7a	Mednarodni prehod 4,				
	5000 Nova Gorica	5290 Šempeter pri Gorici		HIT d.d.	5.12.2002	
2	HIT d.d.	Igralni salon Casino Dama				
	Delpinova 7a	Cesta na stadion				
	5000 Nova Gorica	9250 Gornja Radgona			5.12.2002	20.11.2008
3	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Casino Žusterna				
	Obala 75a	Istarska cesta 67				
	6320 Portorož	6000 Koper			6.08.2002	12.12.2012
4	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Celje				
	Obala 75a	Mariborska cesta 3				
	6320 Portorož	3000 Celje		Casino Portorož	17.12.2002	20.12.2005
5	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Šentilj				
	Obala 75a	Mostovž				
	6320 Portorož	2212 Šentilj v Slovenskih Goricah			19.12.2002	13.08.2004
6	Casino Bled d.d.	Igralni salon Vulkan				
	Cesta svobode 15	Spodnji Plavž 24 C				
	4260 Bled	4270 Jesenice		Casino Bled d.d.	9.02.2006	13.09.2012
7	Casino Maribor d.d.	Igralni salon Traberg				
	Glavni trg 1	Koroška cesta 47				
	2000 Maribor	2370 Dravograd		Casino Maribor	17.12.2002	20.12.2005
8	Casino Maribor d.d.	Igralni salon Casino Multi				
	Glavni trg 1	Partizanska c. 12-14				
	2000 Maribor	2000 Maribor			30.01.2003	20.01.2006
9	Casino Ljubljana d.d.	Casino Central - igralni salon				
	Miklošičeva cesta 9	Miklošičeva cesta 9				
	1000 Ljubljana	1001 Ljubljana		Casino Ljubljana	20.10.2005	20.11.2013
10	Zlati val d.o.o.	Casino Izola - igralni salon				
	Dobrava 1A	Trg republike 4				
	6310 Izola - Isola	6311 Izola - Isola		Zlati val d.o.o.	17.12.2002	20.12.2012
11	Zlati val d.o.o.	Casino Belvedere - igralni salon				
	Dobrava 1A	Dobrava 1A				
	6310 Izola - Isola	6310 Izola - Isola			14.06.2012	4.06.2015
12	Panox d.o.o.	Astra Club - igralni salon				
	Dalmatinova ulica 2	Gosposka ulica 2,				
	1000 Ljubljana	3000 Celje		Zlati val d.o.o.	17.12.2002	20.12.2010
13	Vis a Vis Club d.o.o.	Igralni salon Casino Vis a Vis				
	Krvavi Potok 30	Krvavi Potok 30				
	6240 Kozina	6240 Kozina			28.06.2002	9.01.2014
14	Eximo d.o.o.	Igralni salon Casino Joly				
	Ajševica 53	Ajševica 53				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica			27.03.2003	10.03.2011
15	Game Star d.o.o.	Igralni salon Evro Casino				
	Čufarjeva ulica 20A	Ljubljanska cesta 19				
	1230 Domžale	Kočevje			27.03.2003	25.07.2013
16	Dama Kranj d.o.o.	Igralni salon Casino Faraon				
	Ulica Nikole Tesle 1	Ljubljanska cesta 39				
	4000 Kranj	3000 Celje			14.06.2002	1.10.2008
17	Portoroška d.o.o.	Igralni salon Casino Adonis				
	Lucija, Obala 114,	Postajališka 2				
	6320 Portorož - Portorose	6321 Portorož - Portorose			23.07.2002	11.12.2014

18	Goldwin d.o.o.	Igralni salon Fortuna					
	Koroška cesta 56C	Koroška cesta 56C					
	3320 Velenje	3321 Velenje			22.07.2004	20.07.2007	
19	Miz d.o.o.	Igralni salon Antonio					
	Kersnikova ulica 10	Komen 121					
	1000 Ljubljana	6223 Komen			19.12.2002	5.04.2007	
20	Borov gaj d.o.o.	Igralni salon Casino Tolmin					
	Mestni trg 3	Mestni trg 3					
	5220 Tolmin	5220 Tolmin			29.01.2004	24.08.2006	
21	Gasper Trade d.o.o.	Igralni salon Kaval					
	Šentanel 12A	Poljana 10					
	2391 Prevalje	2391 Prevalje			6.08.2002	26.08.2010	
22	Terme Dobrna d.d.	Casino Dobrna Igralni salon	ni posloval				
	Dobrna 50	Dobrna 50					
	3204 Dobrna	3204 Dobrna				22.07.2004	20.07.2007
23	Živila Kranj d.d.	Casino igralni salon Nebotičnik					
	Cesta na okroglo 3	Bleiweisova 2					
	4202 Naklo	4000 Kranj			27.03.2003	22.09.2005	
24	Terme Maribor d.d.	Igralni salon Casino Habakuk					
	Ulica heroja Šlandra 10	Pohorska ulica 59,					
	2000 Maribor	2000 Maribor			17.12.2002	7.07.2005	
25	Roland d.o.o.	Igralni salon Dve papigi					
	Ulica na Livado 8	Gregorciceva ulica 41					
	3240 Šmarje pri Jelšah	5270 Ajdovščina			29.07.2004	31.07.2007	
26	Rebus d.o.o.	Igralni salon Casino Corse					
	Kolodvorska ulica 4	Kolodvorska ulica 4					
	6210 Sežana	6210 Sežana			14.06.2002	15.06.2005	
27	Emona Maximarket d.d.	Igralni salon Maxi					
	Trg republike 1	Koroška cesta 5					
	1000 Ljubljana	4000 Kranj			8.04.2004	6.07.2006	
28	Beli Admiral d.o.o.	Igralni salon Koper					
	Kolodvorska ulica 8	Slovenska cesta 10					
	1000 Ljubljana	1000 Ljubljana			8.04.2004	29.03.2007	
29	Kompas MTS d.d.	Igralni salon Šentilj					
	Šmartinska cesta 52	Mostovž					
	1000 Ljubljana	2212 Šentilj v Slovenskih Goricah			13.08.2004	31.08.2007	
30	Hoteli Bernardin d.d.	Igralni salon Casino Bernardin					
	Obala 2	Obala 2					
	6320 Portorož	6320 Portorož			9.02.2006	1.10.2008	
31	Bernardin Arkade d.o.o.	Igralni salon Casino Bernardin		Ne posluje v letu 2020			
	Obala 2	Obala 2					
	6320 Portorož	6320 Portorož				1.10.2008	31.03.2020

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

Tako bi lahko to zadnje obdobje opredelili kot obdobje izgubljenih priložnosti. Država odproda svoj delež v Casino Bled in Casino Portorož. V HIT d.d. se z nespametnim kadrovanjem preveč ukvarjajo s samimi seboj, namesto da bi se osredotočili na iskanje novih trgov. Poizkus s kitajskimi gosti jim sicer začasno prinaša rezultate, a podjetje ni več sposobno večjih vlaganj.

Na splošno slovenski ponudniki ne napravijo večjega preboja v spletnem igralništvu, čeprav so pri sami ponudbi storitev (elektronske rulete in druge igralniške naprave) na samem svetovnem vrhu.

HIT je 10.3.2020 zaradi novega koronavirusa sklenil zapreti igralnice na Goriškem. To so naredili zaradi preventivnih razlogov. Kmalu so sledili tudi vsi ostali ponudniki, saj je vlada sprejela sklep da se ne sme organizirati nobenih dejavnosti.¹⁶

2.5 Zakonski okviri prirejanja posebnih iger na srečo

- 27/95 Zakon o igrah na srečo (ZIS)
- 85/01 Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (ZIS-A)
- 101/03 Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (ZIS-B)
- 10/10 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-C)
- 106/10 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-D)
- 108/12 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-E)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-F)

Prvi sistemski zakon, ki je urejal področje prirejanja iger na srečo, je bil v Sloveniji sprejet septembra 1965 (Ur. list SRS 29/65) in je veljal vse do sprejetja novega zakona o igrah na srečo decembra 1980 (Ur. list SRS 32/80).

Oba zakona sta imela nekaj skupnih značilnosti :

- Posebne igre na srečo so smele prirejati družbene organizacije, ki so pridobile posebno dovoljenje pristojnega republiškega organa;
- prireditelj je moral opravljati tudi neko drugo dejavnost (turistično, gostinsko ali kulturno-zabavno);
- igre na srečo so bile obravnavane kot popestritev in dopolnitev turistične ponudbe turističnega kraja;
- domačim državljanom je bilo prepovedano udeleževati se posebnih iger na srečo;
- nadzor nad to dejavnostjo ni bil v nobenem zakonu natančneje opredeljen in se s strani ministrstva, pristojnega za izdajanje dovoljenj, do leta 1994 tudi ni izvajal. Nadzor poslovanja je vršila Služba družbenega knjigovodstva.

Po osamosvojitvi leta 1991 je bila tudi na področju iger na srečo podana pobuda za sprejetje novega sistema zakona o igrah na srečo. Pričela se je parlamentarna procedura, ki se je zaključila s sprejetjem zakona v letu 1995 (Ur. list 27/95).

Pred sprejetjem omenjenega sistema zakona je bilo sprejetih nekaj začasnih zakonov, ki so urejali področje prirejanja posebnih iger na srečo in področje lastninjenja. Tako je bil julija 1993 sprejet *Zakon o začasnih ureditvi prirejanja posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic in o plačevanju takse na igralne avtomate (ZZUPP)*. S tem zakonom se je legaliziralo prirejanje iger na igralnih avtomatih v gostinskih obratih (Ur. list RS 67/93). V novembru 1993 je bil sprejet *Zakon o začasnih ureditvi izdajanja dovoljenj za prirejanje posebnih iger na srečo ter za razširitev ali preselitev dejavnosti oziroma dela dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (ZZUIDP)*, s katerim se je predvsem preprečilo izdajanje novih dovoljenj za prirejanje posebnih iger na srečo in selitve ter širjenje nove ponudbe pri prirediteljih, ki so dovoljenja že imeli (Ur. list RS 66/93).

¹⁶ Maja Grgič, Nataša Čepar, 2020. Casinoji začasno zapirajo igralnice. Delo. <https://www.delo.si/gospodarstvo/novice/hit-zacasno-zaprli-igralnice-287288.html>

Zakon o začasni prepovedi lastninskega preoblikovanja pravnih oseb, ki prirejajo posebne igre na srečo, je bil sprejet 3. junija 1994 (Ur. list RS 35/94). S tem zakonom so bile prepovedane vse statusne spremembe, ki predstavljajo kakršno koli spremembo v strukturi osnovnega kapitala, statusni obliki ali lastnini nad osnovnim kapitalom. Prireditelji tudi ne smejo prodajati, vlagati ali kakor koli razpolagati s sredstvi večje vrednosti, niti ne dajati ali najemati kreditov, če ti presegajo okvir rednega poslovanja. S tem zakonom se je prepovedalo tudi vsakršno razpolaganje z lastniškimi deleži ali delnicami pravnih oseb, izplačevanje dividend oziroma dobička in pridobivanje premoženjske koristi. Navedeni zakon je prenehal veljati z uveljavitvijo zakona, ki je uredil lastninsko preoblikovanje pravnih oseb, ki prirejajo posebne igre na srečo ter njihovo lastniško strukturo. Zakon je v celoti prenehal veljati, ko so se obstoječe pravne osebe, ki so prirejale posebne igre na srečo, lastninsko preoblikovale po zakonu, ki to ureja.

Slovenski parlament je 9. maja 1995 sprejel nov sistemski *Zakon o igrah na srečo* (Ur. list RS 27/95), ki je natančneje opredelil področja, prireditelje in predvsem nadzor nad prireditelji in igrami na srečo.

Področje posebnih iger na srečo ureja 3. poglavje zakona. Definirane so vrste posebnih iger na srečo, igralni avtomati, značilnosti koncesionarja, postopek dodeljevanja koncesij, koncesijska dajatev, izvajanje posebnih iger na srečo, udeležba pri posebnih igrah na srečo, posebne določbe za delavce v igralnicah in uporaba igralnih avtomatov zunaj igralnic.

Osnovne razlike v primerjavi s staro zakonodajo lahko opazimo v večji liberalizaciji, natančni opredelitvi koncesionarja in ukinitvi prepovedi igranja domačim fizičnim osebam. Povezava s turizmom in turistično ponudbo v tem zakonu ni več tako zelo poudarjena in je opredeljena samo v 74. členu, kjer je določena obveznost delitve koncesijske dajatev (48 % se nameni za razvoj in promocijo turizma na državnem nivoju, 48 % pa za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo na lokalnem nivoju v zaokroženem turističnem območju). Ministrstvo, pristojno za turizem, je v letu 1995 v soglasju z lokalnimi skupnostmi določilo zaokrožena turistična območja v Republiki Sloveniji (Ur. list RS 67/95).

Ministrstvo za finance je na podlagi *Zakona o igrah na srečo* v letu 1995 ustanovilo Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo, ki kot organ v sestavi Ministrstva za finance opravlja nadzor nad prirejanjem iger na srečo.

Področje lastninskega preoblikovanja igralnic ureja *Zakon o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo*; zakon je stopil v veljavo 5. julija 1997 (Ur. list RS 40/97). Z njegovim sprejetjem je odpravljena ovira za nadaljnji razvoj igralništva v Republiki Sloveniji. Zakon nalaga vladi Republike Slovenije, da z uredbo določi natančnejše pogoje za pridobitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo. Določeno pa je, da bodo v bodoče lahko v Republiki Sloveniji opravljale dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo tudi nedržavne gospodarske družbe, ki bodo izpolnjevale z zakonom določene pogoje. V 75. členu je določena višina, namembnost in delitev koncesijske dajatev. Lestvica koncesnine je bila zaradi prevelikega negativnega učinka spremenjena leta 2003. Obračunavanje in nadzor nad plačevanjem davčnih obveznosti izvaja Davčna uprava Republike Slovenije.

V letu 1997 dobimo strategijo razvoja v igralništvu na nacionalni ravni. Gre za temeljni dokument, ki pa se ni najbolje uveljavil v praksi. Zato Slovenija ne uspe izkoristiti vse prednosti, ki jo ima. Glede na geografsko lego bi morala intenzivneje tržiti izvozno igralništvo. Namesto tega pa se z odpiranjem igralnih salonov obrne tudi k domačemu prebivalstvu.

Leto 2001: kljub relativno kratkemu obdobju od uveljavitve ZIS-a so se kmalu pokazale potrebe po nekaterih spremembah, zato je tega leta stopil v veljavo *Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (ZIS-A)*, (UL RS 85/01). Ta vnaša v igralniško področje prepoved in umik prirejanja posebnih iger na srečo v gostinskih lokalih (npr. poker avtomati). Liberalizacija igralniške zakonodaje povzroči nastajanje velikega števila igralnih salonov. Pride do rojstva koncesij, ki se podeljujejo za igralnice (poznane kot velike koncesije) in igralne salone (male koncesije). Določeno je največje možno število koncesij za prirejanje iger na srečo in sicer 15 za igralnice, 45 za igralne salone in 2 za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo. 3. čl. ZIS-a uvaja certificiranje igralnih naprav najkasneje v dveh letih od uveljavitve zakona.

Leto 2004: obvezna pridobitev licenc za vse igralniške delavce. Te licence so nekakšno zagotovilo o primerni usposobljenosti zaposlenih in njihovih moralnih kvalitetah¹⁷.

Leto 2005: zakonodaja omogoča 15 velikih koncesij in 40 malih koncesij, ki pa nikoli niso bile v celoti podeljene.

Leto 2010: napisan je *Osnutek strategije razvoja iger na srečo* v RS, ki je bil obravnavan, nikoli pa uradno sprejet. Se ga pa uporablja kot vodilo za delo.

Leto 2012: z novelo so uredili nov status, saj se je pristojnosti »Urada Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo« zaradi njegove ukinitve, preneslo na »Davčno upravo Republike Slovenije«.

Predlogi novele v letu 2014 in 2016 ter 2018: Poglavitni cilj, ki ga predlagatelj želi doseči s predlogom novele Zakona o igrah na srečo, je vzpostavitev pravnega okvira, ki bo skladen s pravom Evropske unije in bo zagotavljal družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo ter povečal kakovost in sodobnost ponudbe iger na srečo. Poglavitne rešitve predloga zakona so:

- koncesija za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo se neposredno s tem zakonom dodeli Loteriji Slovenije, koncesija za prirejanje stav pa Športni loteriji d.d.. Država že zdaj izvaja strog nadzor nad poslovanjem obeh prirediteljev, s predlagano novelo pa se uvajajo dodatne omejitve pri oglaševanju. Športna loterija d.d., bo poleg športnih stav lahko prirejala tudi stave na druge dogodke;
- poleg koncesije za stave se uvaja koncesija za prirejanje posebnih iger na srečo po internetu oziroma drugih telekomunikacijskih sredstvih. Odpravi se zahteva po predhodni pridobitvi koncesije za igralnico v Republiki Sloveniji;
- podrobneje se uredi oglaševanje iger na srečo s predpisanimi omejitvami glede rokov, vsebine in načina oglaševanja;
- omeji se število dovoljenj za prirejanje klasičnih iger na srečo;
- odpravi se zahteva po sedežu koncesionarja v Republiki Sloveniji, saj koncesijo lahko pridobi gospodarska družba, ki ima sedež na območju Evropskega gospodarskega prostora;
- odpravi se omejitev za pridobitev lastniških deležev pri koncesionarju;
- ureja se varstvo mladoletnikov s prepovedjo udeležbe pri stavah osebam, mlajšim od 18 let;
- spremenijo se določbe v zvezi s prepovedjo udeležbe pri igrah na srečo (samoprepoved) zaradi spremenjene programske podpore za vodenje zbirke podatkov o igralcih, ki so si dali samoprepoved na spletnem portalu eDavki, kar odpravlja tudi

¹⁷ Izenačitev z igralnicami EU

administrativne ovire. Poleg tega bo za subjekte s sedežem v drugi državi članici mogoče zagotoviti tako raven nadzora, kakršna se dopušča nad subjekti s sedežem v državi, v kateri se storitev zagotavlja;

- določbe o izvajanju avdio-video sistema za nadzor iger se uskladijo z zahtevami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov;
- zaradi odprave administrativnih ovir in uskladitve določb Zakona o igrah na srečo (v nadaljnjem besedilu: ZIS) z zakonom, ki ureja javna zbiranja, se določi, da je za sprejem obvestila prireditelja o občasni organizaciji tombole oziroma srečelova pristojen nadzorni organ (FURS RS) in ne več upravni organ, pristojen za notranje zadeve;
- zaradi odprave administrativnih ovir se odpravlja obveznost koncesionarjev, da nadzornemu organu polletno pošiljajo pregled vseh stroškov in investicij, trimesečno poročajo o v tem obdobju danih, prejetih ali vrnjenih kreditih in obveznost o dodatnem predpisovanju načina, oblike in rokov za posredovanje podatkov iz IV. poglavja ZIS.
- odpravi se določba, ki predpisuje dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (licence);

Predlog je šel skozi usklajevanje, a ni bil sprejet.

Pregled nad celotno zakonodajo se nahaja v prilogi 2.

2.6 Kvantitativna analiza razvoja slovenskega igralništva

Za to obdobje je značilna visoka rast prometa, ki je posledica tako širitve in diferenciacije ponudbe, kot prilagajanja svetovnim trendom in tudi uvajanja sistema turistično-igralniškega trženja, na kar se je trg hitro odzival. Večjo življenjsko moč je pokazal razvedrilni koncept igralništva, ki ob klasičnih kazino igrah ponuja tudi atraktivne igralne avtomate in zabavne programe, animacijo ter kulinariko, prilagojeno potrebam teh gostov. Povpraševanje po resni klasični igralniški ponudbi je v relativnem upadanju tako pri nas, kot drugod v Evropi. Demistifikacija kazino iger, dvig življenjskega standarda, nagibanje trga v smer uživanja življenja, majhna in rigidna tuja konkurenca na tem področju je širila tržni potencial predvsem z vključevanjem širokega srednjega sloja.

Iz opravljene analize, ki jo je naročil Sekretariat za turizem (Luin, Mlekuž, Berginc, Rijavec, in Logar 1997), povzemamo nekaj kvantitativnih kazalcev, ki kažejo na dogajanja v tej dejavnosti od leta 1985 do 1998. Predmet analize so bile družbe, ki opravljajo igralniško dejavnost v skladu z zakonom o prirejanju posebnih iger na srečo:

»V opazovanem obdobju se je število neposredno zaposlenih v igralniški dejavnosti povečalo za šestkrat. Skupaj s pogodbeno zaposlenimi šteje sedaj najmanj 2000 delavcev. Število igralnih miz je poraslo za šestkrat in je 242, število igralnih avtomatov pa je ob desetkratnem povečanju 1760. Zelo velik je porast gostov. Leta 1997 jih je slovenske igralnice obiskalo 2.550.000, kar je dvanajstkrat več kot leta 1985. Povprečni dnevni igralniški priliv v letu 1998 znaša 865.000 DEM, povprečni priliv na gosta je nad 100 DEM. Devetdeset odstotkov igralniškega priliva je realiziranega na zahodnem območju.«

Razmerja deležev realiziranega priliva po družbah so se v desetih letih močno spremenila, tako da je leta 1985 *Casino Portorož* realiziral 78 % celotnega priliva igralništva v Sloveniji, v letu 1998 pa je delež družbe *HIT* predstavljal tri četrtine celotnega igralniškega priliva. Razmerja med realiziranim prilivom iz igre, napitnine in vstopnine variirajo med posameznimi igralnicami. Generalna ugotovitev je, da v strukturi v povprečju pada delež napitnine. To kaže

tako na spremembo strukture gostov, predvsem pa na spremembo strukture ponudbe. Povečuje se delež igralnih avtomatov oziroma ponudbe iger za zabavo z manjšimi vložki. Dve tretjini realizacije pripadata igram na igralnih avtomatih.

Dejavnost je za povečevanje obsega ponudbe in kvalitete storitev v lasten razvoj in v investicijsko vzdrževanje v obravnavanem obdobju vložila približno 20 % celotnega igralniškega priliva. V obdobju do leta 1992 je igralništvo veliko vlagalo tudi v turistično infrastrukturo. Zaradi nedorečenosti zakonodaje pa v zadnjih letih ni niti večjih vlaganj v razvoj dejavnosti, niti v razvoj turistične infrastrukture.

Za celotno promocijo je dejavnost v obravnavanem obdobju investirala približno 10 % celotnega igralniškega priliva, od tega 70 % na tujem trgu. Na prvi pogled se zdi znesek relativno visok, predstavlja pa promocija pri tem produktu skoraj izključno prodajno pot, tako da pri trženju produkta odpadejo razne agencijske provizije. Istočasno pa to predstavlja tudi del splošne turistične promocije Slovenije.

Igralniški gostje trošijo tudi za neigralniške storitve tako v okviru igralniškega centra kot izven, na primer pri nakupu goriva, gostinskih storitev, nočitev, trgovskega blaga in drugi turistični potrošnji. Po podatkih marketinške študije turističnega razvoja zahodnega območja Slovenije (Luin, Mlekuž, Berginc, Rijavec, in Logar 1997) naj bi vsak igralniški gost v današnji vrednosti potrošil še približno 25 evrov za neigralniške storitve. Predvidevamo pa, da je ta znesek po znižanju cene bencina v italijanskih pokrajinah ob meji s Slovenijo nižji za približno petino.

V obstoječih pogojih poslovanja ob progresivnem obdavčenju podjetja ne predvidevajo ustvarjanja akumulacije, zato v kratkoročnem obdobju nihče ne načrtuje pomembnejših vlaganj v razvoj, čeprav na podlagi obstoječih tržnih možnosti obstajajo večji razvojni načrti za vlaganja, ki bi v obdobju petih let več kot podvojila obstoječi igralniški priliv. Za vzdrževanje atraktivnosti ponudbe pa so potrebna stalna vlaganja tudi v obstoječo opremo in v animacijske programe, sicer obisk ob neprilagajanju ponudbe v skladu z rastočim pričakovanjem prične padati.

V raziskavi, ki jo Luin opravil v letu 1997, so bili direktorji igralniških družb mnenja, da zaradi rastočega povpraševanja in inercije, tudi ob nespremenjeni ponudbi še ne bo takoj opazili osipa. Naveličanost zaradi zastarevanja ponudbe, izenačevanje cen bencina, neugodnost v zvezi s prehajanjem meje in izjemno povečana aktivnost neposredne konkurence, pa so se dejansko izrazili ne samo v relativnem, temveč tudi v absolutnem padanju obiska. Prikaz razvoja dokumentiram tudi s podatki. Najpomembnejše tabele opravljenih analiz, ki so bile tudi analitska osnova za pripravo strategije igralništva in osvetljujejo rast in strukturne premike, so prikazane v tem poglavju (Luin 1998; Luin 2008)

Kako se lahko vse hitro spremeni je pokazalo dejstvo, da se leta 1999 avgusta odpre igralnica Ca'nogera. Posledica je hiter upad igralniških gostov iz Italije. Po tem prihaja do liberalizacije ponudbe igralnih avtomatov v Sloveniji (kot posledica spremembe Zakona o igrah na srečo). Predvsem na zahodni meji (Slika 3: Prostorska razporeditev igralnic in igralnih salonov) dobita HIT in Casino Portorož veliko konkurenco.

Tretji val, ki vnese spremembe so VLT igralni saloni v Italiji. Takrat se pojavi velika ponudba in mnogo igralcev raje ostane v bližnjih salonih, kot da bi prihajali v Slovenijo.

Zadnji val prinaša spletno igralništvo. To se je v Sloveniji začelo pojavljati po letu 2004, a več kot do poizkusov ni prišlo. V Sloveniji so legalni le koncesionarji. Slovenija je področje spletnega igralništva uredila že leta 2010 s spremembami zakona o igrah na srečo. S tem

zakonom so pri nas zakonite le tiste spletne igralnice, ki imajo koncesijo za izvajanje dejavnosti v Sloveniji. Na podlagi koncesijske pogodbe se trenutno preko spleta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev prireja sedem klasičnih iger na srečo. Loterija Slovenija na ta način prireja Loto, Hipo igro in Eurojackpot, Športna loterija in igre na srečo pa Prve stave, E-igro, Petico in Polo. Casino Kobarid ima medtem koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici.

Spletne igre na srečo po veljavni zakonodaji niso posebna vrsta iger na srečo, ampak le poseben način prirejanja iger na srečo. Zato v Sloveniji nimamo posebnih koncesij za prirejanje spletnih iger na srečo, ampak lahko posamezno spletno igro prireja koncesionar v skladu s koncesijsko pogodbo, ki jo sklene z ministrom za finance.

Prvo pravo spletno igralnico dobimo 2010, ko Casino Aurora odpre svojo spletno igralnico. Sedaj imamo tri večje domače ponudnike (HIT, Casino Portorož in Loterija). Poleg tega pa so na slovenskem trgu prisotni tudi tuji ponudniki. Večina teh deluje nelegalno, saj dovoljenja za izvajanje nimajo.

Poleg spletnega igralništva tudi športne stave zelo naraščajo, vendar si tudi na tem področju država lasti monopol. Športna loterija je namreč edina v Sloveniji, ki lahko zakonito prireja športne stave. Kot pri spletnem igralništvu, je tudi tu prisotne nelegalna ponudba.

2.7 Prikaz igralniškega produkta v Sloveniji

Kot v marsikateri državi je tudi v Sloveniji igralništvo sestavni del turistične ponudbe. Že v začetku je bilo iz družbeno-političnih razlogov usmerjeno izključno v goste iz tujine, sedaj pa nadaljevanje teh usmeritev izhaja predvsem iz makroekonomskih ciljev. Družba pa se želi tudi izogniti problemom, ki bi lahko nastali v socialnem okolju (Luin 2008).

Do leta 1985 je v igralnicah prevladovala tipična evropska klasična ponudba po francoskem zgledu. Igralnice so organizirale le igre na srečo, med katerimi je svoje častno mesto imela francoska ruleta. Gostje so smeli vstopati le v svečanih oblekah z obvezno kravato ali metuljčkom. V ponudbi so prevladovale tako imenovane »žive igre«, ki zajemajo igre s kartami in ruleto. Igralni avtomati so bili bolj za okras in noben resen igralec se ni spustil na nivo igranja na avtomatih. V dokaj hladno opremljenem prostoru je prevladovala pridušena tišina, igralnice je obiskovala relativno bogata klientela. V »posvečenem« prostoru igralnice se razen igre ni prirejalo nič drugega (Luin 2008).

V drugi polovici 90-ih let pa se pri novih ponudnikih pojavlja nova filozofija oblikovanja igralniškega produkta, ki ga v strokovni literaturi poznamo pod nazivom »ameriški koncept zabavišnega igralništva«. V sedanjem času sta pri nas v ponudbi prisotna oba koncepta. Pri igralnicah z daljšo tradicijo, v Portorožu in na Bledu, prevladuje klasična usmeritev, medtem ko mlajši ponudniki, predvsem *HIT*-ove igralnice, uspešno tržijo igralniško-zabavišni produkt. Novejša ponudba je usmerjena na veliko širši tržni segment, ne le na »zaprisežene« igralce. Igralcem poleg klasičnih iger nudi široko zvrst avtomatiziranih in interaktivnih elektronskih iger ter različne vrste razvedrila. Poleg same strukture produkta je značilnost tovrstne ponudbe, da se iger lahko udeležujejo manj večji igralci ter da lahko z zelo nizkimi vložki zadenejo tudi visoke dobitke. Komur pa je manj do igre, lahko prebije zabaven večer ob gledanju atraktivnih glasbenih in varietejskih predstav, uživa v pestri enogastronomski ponudbi, prav tako pa se lahko sprosti s plesom. Za pretežni del gostov postaja obisk take igralnice družabni dogodek in ne več hazarderski večer (vir: Marketinška analiza, *HIT*, 1998).

V primerjavi z ostalimi evropskimi državami je za slovensko igralniško potrošnjo značilno, da v strukturi obiska predstavljajo tuji gosti 98% delež. To je izjemno pozitivno dejstvo, saj to predstavlja priliv tuje akumulacije oziroma čisti izvoz storitev, kar sproža multiplikacijski razvojni efekt ob nizkem negativnem vplivu na socialno okolje. Manj pozitivno pa je dejstvo, da predstavljajo pretežni delež enodnevni gostje, ki za neigralniške storitve potrošijo manj kot bi večdnevni gostje. Menim, da je z makroekonomskega vidika pomembno, da se dograjuje dodatna turistična ponudba, ki bi te goste pritegnila k večdnevni bivanju in s tem omogočila maksimiranje pozitivnega efekta.

V letu 2003 je bilo odločeno (Ur. list 134/2003), da se lahko izda 45 koncesij za igralne salone, ki lahko imajo do 200 igralnih avtomatov. Do konca leta jih je bilo izdanih 32. Tako *Strategija razvoja igralništva v Sloveniji* (1997) kot tudi *Strategija turizma Slovenije 2002–2006* (2002) predvidevata 20 »malih« koncesij in pri tem navajata tudi razloge, zakaj ne bi bilo dobro pretiravati s številom igralnih salonov, saj gre za ponudbo, ki je namenjena pretežno le domačemu trgu. Ta ponudba prav malo vpliva na povečanje turističnega priliva. Največkrat predstavlja substitucijo za druge prostočasne dejavnosti domačih subjektov. Na nek način je brez širšega družbenega konsenza na tiho prišlo do zamenjave »turističnega« poslanstva igralništva s »fiskalnim« poslanstvom. Kakšni bodo efekti na ekonomskem in socialnem področju, bo pokazal čas. Lahko rečemo, da ni posebej odgovorno uvesti na domač trg tako visoko koncentracijo ponudbe, ne da bi predhodno opravili resne študije, koliko ta trg takšne ponudbe sploh lahko prenese, kakšne bodo koristi in kolikšne bodo eksternalije. Marsikje se v takšnih primerih sprašujejo tudi o etičnosti politike, ki s pretirano liberalizacijo domačega igralništva ustvarja družbene stroške, ki so posledica problematičnega igranja. Poleg tega igra na igralnih avtomatih predvsem manj bogata populacija, ki s pretiranim igranjem še dodatno obuboža.

S turističnega vidika je bilo pričakovati, da bodo ti novi ponudniki igralniških storitev zaradi boljšega trga in relativno velike konkurence pričeli razvijati niz dodatnih turističnih ponudb in s tem vzpodbudili turistični razvoj posameznih okolij ter tako povečali tudi obseg druge turistične ponudbe. Turistična politika bi morala te nove ponudnike integrirati v celovite turistične zgodbe posameznih okolij. Vendar pa se to ni zgodilo. Igralni saloni so bolj kot ne po principu »zajedavcev« zajemali iz bazena, ki so jih že pokrivali državni koncesionarji. Poleg tega pa ti igralni saloni zajemajo tudi domače igralce, kar ima škodljive vplive.

Zadnje obdobje sta zaznamovali dve krizi. Prva med leti 2008-2011. Takrat je slovensko igralništvo doživelo velik upad prihodkov in obiska. Postopoma so se po naravni poti začeli zapirati igralnice in igralni saloni. Deležni smo bili tudi odprodaje državnih deležev (casino Bled in Casino Portorož). Vstopil je še močan tuj investitor, ki je začel s koncentracijo igralnih salonov.

Trenutno pa smo v drugi fazi krize, kot posledica COVID-19. Za kakšne posledice bo šlo, je težko napovedovati. Vsekakor se bodo še dodatno zaprli igralni saloni in verjetno se bo zaprla tudi kakšna igralnica. Pričakovati pa je, da bo del ponudbe preusmerjen v e-igralništvo. Poleg tega je pričakovati, da bo več ponudbe končalo v tujih rokah.

2.8 Trženje igralniško zabavišnega produkta

Trženje igralniško-zabavišnega produkta ima zaradi svoje specifične ponudbe nekaj značilnosti. V Sloveniji je bilo trženje v celoti prepuščeno izključno igralniškemu podjetjem. Organizirana turistična promocija na državni ravni se je dolgo časa sramežljivo odmikala od promocije igralniškega produkta, zato so podjetja pri nastopanju na tujih trgih razvila sistem

samostojnega nastopa. Glede na značilnosti nastopanja na trgu, delimo trženje na tri obdobja (Luin 2008).

Prvo obdobje traja od leta 1964 do leta 1985. Za to obdobje – takrat delujeta le kazinoja v Portorožu in na Bledu – velja sistem »skrivnostne« in zaprte samopromocije. Kazinoje obiskuje izbran krog gostov, povečini iz Italije. Družbe prirejajo tekmovanja v igrah, ki se jih udeležujejo izbrani igralci – ti se med seboj največkrat poznajo. Pri organiziranju teh igralniških srečanj sodelujejo tuje specializirane agencije, ki pripeljejo dobre goste in poskrbijo za posojilno službo. Velika igralniška tekmovanja so popestrena z gala večeri. Portorož so obiskovali gostje iz Italije, medtem ko je bila na Bledu sestava bolj pisana. Za kazino na Bledu so za tisti čas značilne tudi organizirane skupine igralcev iz Izraela (Luin 2008).

Drugo obdobje traja od leta 1985 do leta 1995. V tem času se odpirajo nove igralnice s svežim konceptom ponudbe, ki je usmerjena na širok krog gostov iz vsakdanjega življenja. Komunikacija postaja odprta, tančica skrivnosti izginja. Z novim konceptom igralniškega trženja je pričelo podjetje *HIT d.o.o. Nova Gorica*, kar je povezano tudi z novim konceptom ponudbe. Trženje in v okviru tega tudi promocija, ostajata izključno na podjetniški ravni, na direktni relaciji med ponudnikom in gostom (Luin 2008).

Tretje obdobje se pojavlja po letu 1995, po ustanovitvi Centra za turistično promocijo Slovenije, ko se v promocijo turizma na nacionalni ravni vključuje tudi promocijo produkta igre in zabave. Osnovo za »razbijanje« tabuja o promociji igralništva lahko najdemo v marketinškem planu slovenskega turizma, ki sta ga za resorno ministrstvo ob sodelovanju domačih poznavalcev s sredstvi *Phare* programa izdelali specializirani agenciji *Econstat* iz Bologne in *THR* iz Barcelone. Igralništvo in zabava sta tu predstavljena kot dva najperspektivnejša proizvoda slovenske turistične ponudbe (vir: dokumentacija sektorja za turizem pri MMGT). Tudi *Strategija turizma Slovenije 2002–2006* (2002) je produkt »igre in zabave« opredelila kot enega od treh značilnih in prioritarnih turističnih produktov Slovenije, zato je tudi strategija trženja slovenskega turizma ta produkt uvrstila v svoj tržni načrt enakovredno z drugimi prioriteta. V letu 2004 je bil v seriji reklamnih plakatov izdelan tudi plakat, ki promovira igro in zabavo. Izdelani so bili tudi oglasi in promocijski spot. Tako je igralništvo tudi na državni ravni v okviru splošne promocije, ki jo izvaja Slovenska turistična organizacija, končno postalo turistični produkt, ki se ga promovira tudi z javnimi sredstvi. Naj spomnimo, da je tisti del koncesijske dajatve, ki gre v državni proračun, v skladu z igralniškim zakonom namenjen razvoju in promociji turizma na nacionalni ravni (Luin 2008).

Gospodarska kriza, vedno večja prisotnost Kitajcev v Evropi in omejevanje kajenja v igralnicah je narekovalo, da se je bilo potrebno orientirati na nova tržišča. Vsaka izmed igralniških družb je iskala svoj segment. Tako so bili poizkusi novačenja gostov iz Rusije, Izraela, Združenega kraljestva in Kazahstana. Pomemben segment so bili kitajski igralci iz območja Italije. Žal igralniški produkt, ki ne ponuja visoke storitve ne omogoča, da bi se lahko ta storitev razvijala tako, kot se razvija v drugih velikih mega destinacijah.

2.9 Značilnosti igralniškega trženja v Sloveniji

Za najizrazitejši značilnosti marketing miksa za igralniško-zabaviščno ponudbo bi opredelil:

- koncipiranje produkta tako, da omogoča maksimiranje občutkov in doživetij na enoto časa in denarja za širok spekter obiskovalcev;
- oblikovanje cenovne politike na področju iger na srečo in na področju dopolnilne ponudbe tako, da se ustvari občutek poceni možnosti, kar sproža sproščeno potrošnjo

pri igri v najbolj vitalnem delu ponudbe in se na ta način pri gostih ustvarja dodatno zadovoljstvo.

Sistem prodajnih poti za igralniško-zabavišni produkt je psihološko zapletena stvar. Odnos ostaja pretežno na direktni ravni. Najboljši medij je zadovoljen gost, ker najlažje prepriča svoje prijatelje in znance za obisk kazinoja. Organizacija raznih odmevnih prireditev je v funkciji prodaje. Del gostov pripeljejo tudi turistične agencije, za katere predstavlja obisk kazinoja popestritev turističnega paketa, za igralnico pa je to le dodaten način za spoznavanje neigralniške populacije s strukturo igralniške ponudbe. Sistem organiziranih »junket« skupin, ko igralci vnaprej plačajo igralniško in turistično storitev, pri nas ni prisoten. Ponudba in organizacija še nista dorasli temu rangu igralcev. Pri nas tako prevladuje individualni sistem prodaje, v manjši meri je prisoten tudi organiziran turistični obisk. Sredi tedna prihajajo gostje, ki so oddaljeni povprečno do 2 uri vožnje in se največkrat še istega dne vračajo domov, za vikende in praznike pa se relacije razširijo na do 5 ur vožnje.

Promocija iger na srečo zahteva veliko subtilnosti, saj promovira upanje ob riziku izgub. Izogibati se mora preveliki direktnosti in ustvarjanju prevelikih iluzij. Na eni strani se posveča potencialnim igralcem z obveščanjem o možnosti igranja, na drugi strani pa skuša iz gosta ustvariti stalnega obiskovalca. Veliko je indirektnih reklam, ki na splošno promovira igralniško destinacijo. Velik odziv daje tudi promocija odmevnih športnih in glasbenih prireditev, ki se odvijajo v okviru kazino centra.

Ker predstavlja promocija glavni vzvod pridobivanja gostov, se za to namenja veliko sredstev (Vesenjak in Luin 1997). Da bi bil denar čim učinkoviteje porabljen, se v letnih marketinških planih podrobno predvidi cilje, akcije in sredstva za posamezne elemente komunikacijskega spleta, publicitete, reklame, pospeševanja prodaje in komuniciranja z gosti.

Publiciteta je praviloma neplačana, zato se uredništva izogibajo objavljanju člankov, ki bi spodbujali igranje. Članki so zato običajno vezani na posamezne dogodke, sporočila s tiskovnih konferenc in sejamskih prireditev. Več je plačanih člankov, ki so bolj turistično-informativno usmerjeni.

Reklama za produkt igre na srečo sloni predvsem na ustvarjanju »imidža« igralniško-zabavišne destinacije, kot tudi na spodbujanju upanja na dobitke. Najboljšo reklamo predstavljajo visoki dobitki, ki jih je potrebno popularizirati. Najboljši promotorji kazino igre pa so zadovoljni igralci. Tudi sponzorstva raznih dogodkov prispevajo k temu cilju. Pri vizualnem pojavljanju na trgu si vsak kazino prizadeva najti svoj razpoznaven stil.

Pospeševanje prodaje je usmerjeno tako v pridobivanje kot zadržanje gostov. Pri odpiranju novih tržišč imajo gostje ob prvem obisku določene bonitete. Poseben poudarek se daje stalnim gostom. Z drobnimi pozornostmi, svečanimi večerjami in atraktivnimi izleti ter drugimi bonitetami se nagrajuje zvestobo obiskovalcev.

Zaradi narave igralniško-zabavišnega produkta obstajajo v neposrednem komunikacijskem kanalu določene bariere, ki jih je potrebno absolutno spoštovati. Vsak gost mora imeti zagotovljeno zasebnost. Čeprav ima kazino naslove vseh gostov, si ne more privoščiti kakršnega koli »direktnega mailinga«. Po tej poti lahko kazino komunicira le s tistimi gosti, ki mu to pisno dovolijo. Direktni kontakt na trgu s potencialnimi gosti se odvija na specializiranih sejmi, na raznih prireditvah, v velikih trgovskih centrih, torej povsod tam, kjer je možno z atraktivnimi animacijskimi predstavami pritegniti pozornost ciljne publike.

Pri igri se gostom zagotavlja varnost in korektno razreševanje morebitnih nesporazumov ter zasebnost. Dober video nadzor dodatno pripomore k ustvarjanju zaupanja.

Računati moramo tudi na to, da bo lahko v določenih državah prepovedana ali omejena direktna reklama za igralniško dejavnost. Na to moramo biti pripravljene. Kazinoji, ki imajo poleg igralniške tudi drugo zanimivo turistično ponudbo, bodo lahko s promocijo te ali s promocijo drugih odmevnih dogodkov in prireditvev privabili goste tudi na svojo osrednjo turistično storitev. Sklop igre ter igri kompatibilne in dopolnilne ponudbe je garant dolgoročno stabilnega poslovanja, saj zagotavlja oblikovanje privlačnega produkta, ciljno naravnano cenovno politiko, prihodke iz večplastne potrošnje ter razpršitev rizikov poslovanja.

V nadaljevanju prikazujemo segmentacijo igralniških gostov glede na motiv obiska in glede na območja, od koder prihajajo, ter podajamo prikaz profila tipičnega potrošnika produkta igre in zabave.

Tabela 4: Profil tipičnega potrošnika produkta igre in zabave

Značilnosti gostov	Opis posameznih značilnosti
Potrebe, želje, pričakovanja	Sprostitev, doživetja, zabava, družabnost, zadostitev potrebi po igri, pričakovanje dobitkov.
Kdo so?	Uslužbenci, obrtniki, podjetniki, svobodni poklici, gospodinje, upokojeanci, mladi (pretežno srednji sloj).
Kako živijo? Življenjski stil?	Materialni standard zagotovljen. Uživajo življenje.
Potrošne navade? (vezano na ciljni produkt)	Radi se zabavajo, igrajo športne napovedi, loterije, loto, konjske stave.
Kdaj kupujejo?	Nenačrtno, impulzivno; kratkoročno načrtovanje.
Kaj kupujejo? (vezano na ciljni produkt)	Prestizhne večerje, družabne igre, programe dobrega počutja; nakupovanje kot zabava in potešitev. Igre, zabave, predstave, ples, družabnosti.
Kako prihajajo?	Predvsem z lastnimi prevoznimi sredstvi, v manjših »kompanijah« ali sami.
Kdaj prihajajo?	Po zaključeni službi in konec tedna.
Kupna moč?	Povprečna kupna moč.
Kdo odloča o potrošnji?	Vsak posameznik, vpliv prijateljske družbe.
Najpomembnejše pokrajine	FJK, Veneto, Emilia Romagna, Lombardia, avstrijska Koroška, avstrijska Štajerska, Slovenija.

Vir: Marketinška analiza, *HIT*, 1998

Razpredelnica, ki smo jo prilagodili za namen tega dela, povzema ugotovitve iz marketinške analize, ki je bila delana v organizaciji Katedre za marketing in marketinške raziskave na Univerzi v Vidmu (vir: Marketinška študija, *HIT*, 1998).

Ugotovimo lahko, da je trženje dokaj uspešno opravilo svojo nalogo, spoznalo je svoje kupce, jih znalo pritegniti ter pri njih ustvariti zaupanje. Kot veliko manj uspešna pa se je promocijska in komunikacijska funkcija izkazala v domačem okolju pri ustvarjanju imidža ter pri komuniciranju z domačo javnostjo. Priznane slovenske marketinške agencije so pri kreiranju politike oglaševanja na domačem trgu in oblikovanja odnosov z javnostmi zanemarile specifično igralniško dejavnost. Predvsem v času »igralniške afere« je agresivnost in ciničnost video in avdio sporočil v slovenskem, relativno zadržanem okolju izzvala ter sprožala negativne

reakcije in s tem ne le zgrešila cilj, temveč celo dosegla ravno nasprotno učinke od pričakovanih. Namesto da bi bila ustvarjena podpora v okolju, se je pojavil občutek ogroženosti, nezaupanja in odpor do vsega, kar je bilo povezano z igralništvom. Z normalizacijo in neproblematiziranjem dejavnosti s strani dnevne politike se je dokaj hitro vzpostavilo normalno stanje. Iz kasnejših letnih raziskav o ugledu igralništva v Sloveniji, ki jih za družbo *HIT* izvaja *CATI*, izhaja, da je postal odnos domačega okolja do igralništva dokaj toleranten in da je dejavnost za velik del ljudi nemoteča in sprejemljiva. Pozitivni odnos izhaja predvsem iz turistično-izvozne naravnosti igralniške ponudbe, ustvarjanja delovnih mest, popestitve turistične ponudbe, povečanja turistične potrošnje ter zaradi sredstev, ki jih okolju namenjajo igralniške družbe. Zavedati pa se moramo, da v domačem okolju dosedanja koncept izvozno usmerjenega igralništva ni povzročal problemov povezanih z igranjem, zato bo zanimivo spremljati, kako bo povečana ponudba, namenjena domačemu trgu, učinkovala na spreminjanje tega odnosa.

2.10 Odnos slovenskega socialnega okolja do igralništva

Eden od predpogojev za uspešen razvoj igralniške ponudbe je tudi podpora ali vsaj nenasprotovanje javnosti tej usmeritvi. Kakšen pa je resničen odnos slovenske javnosti do te dejavnosti, je premalo znano, temeljitejših raziskav na to temo ni bilo. Časopisi so več let s »prodajno« zagretostjo na veliko zalagali javnost z novicami o »stranpoteh« pri lastninjenju slovenskih igralniških družb. Stanislav Kovač (Kovač 1997) je celo izdal knjigo o aferah z naslovom *Zamolčane zgodbe slovenske tranzicije*, tako da bi morali pričakovati, da si je okolje ustvarilo zelo negativno luč o dogajanju v tej sferi.

Pri ugotavljanju, kakšen je po vsem tem dogajanju dejanski odnos okolja do igralništva, se lahko naslonim le na dve izrazito majhni bazični raziskavi o odnosu do igralništva v Sloveniji, ki ju je v letih 1996 in 1998 izvedla *Mediana, Inštitut za raziskovanje medijev*, na telefonskem vzorcu 600 enot za potrebe *HIT*-a. Vzorec je bil uravnotežen po spolu, anketiranci so bili stari od 15 do 75 let, razvrščeni v 7 starostnih razredov, omrežne skupine so bile zastopane proporcionalno strukturi populacije na teh območjih. Iz te raziskave povzemam nekaj pomembnejših ugotovitev. Da je igralniški turizem pomemben za Slovenijo, meni 73 % anketirancev in le 15 % vprašanih je mnenja, da je nepomemben. S *HIT*-ovim konceptom igralništva in zabave se strinja 48 %. Tega koncepta ne pozna 40 % anketirancev, 5 % pa meni, da koncept ne ustreza Sloveniji. S trditvijo, da je igralništvo vrsta zabave, se strinja 79 %, nasprotuje pa 16 %, vendar le 49 % meni, da je igralniška zabava primerna za prebivalce Slovenije. Ker nimajo dovolj denarja, se tovrstna zabava zdi neprimerna 37 % vprašanih, 7 % pa meni, da igralništvo ni v slovenskem karakterju. 5 % anketirancev je prepričanih, da je igralništvo nemoralno. Igralnice je že obiskalo 17 % anketirane populacije. Razlogi, da igralnic ne obiskujejo pogosteje, so v 51 % denarni, medtem ko jih zaradi nestrinjanja z igralništvom ne obiskuje 15 % vprašanih.

Rezultati na območju severnoprimorskih občin, kjer je locirane skoraj 60 % slovenske igralniške ponudbe, kažejo, da imajo ljudje pozitivnejši odnos do igralniškega turizma. Da je igralništvo pomembno za turizem, meni 84 % anketirancev, *HIT*-ov koncept je dobil podporo v višini 69 %. Igralništvo kot vrsto zabave podpira 78 % vprašanih, da je tovrstna zabava primerna za Slovence, pa je prepričanih 47 %. Neprimerna se jim v 36 % odstotkih zdi zaradi finančnih, v 8 % pa zaradi moralnih razlogov. *HIT*-ove igralnice je že obiskalo 44 % vprašanih. Osnovni razlog, da jih ne obiskujejo pogosteje, je denar.

V primerjavi s slično raziskavo iz leta 1996 v Sloveniji, ki jo je opravila ista agencija, se kažejo izrazitejša odstopanja v dveh postavkah. Da je igralništvo vrsta zabave, v letu 1998 meni skoraj

10 % več anketirancev, kot pred dvema letoma, da pa je igralniška zabava primerna za Slovence, se je v letu 1996 odločilo 72 % vprašanih, v letu 1998 pa le 49 %. Padec primernosti je iskati predvsem v podvojitvi finančnega razloga kot vzroka za neprimernost.

Da bi pogledali trend sprememb v odnosu do igralništva v Sloveniji, si oglejmo še podobno raziskavo iz leta 2003. Po letu 1998 ni bilo kakšnih posebej izpostavljenih konfliktov med politiko in panogo, ki bi se odražali v medijih in s tem vplivali na oblikovanje (javnega) mnenja ljudi glede te dejavnosti. To zadnje obdobje bi verjetno moralo kazati najbolj realno podobo. V povprečju imata dve petini respondentov pozitiven odnos do igralništva, v 13 % pa je odnos odklonilen. Na območju severnoprimorske statistične regije ima pozitivno mnenje o igralništvu več kot polovica respondentov. Dobre tri četrtine respondentov na ravni Slovenije meni, da je igralniško-zabaviščna dejavnost priložnost za razvoj slovenskega turizma. Pri tem pozitivnem mnenju z 88 % izstopa območje Kranjske Gore.

Ta raziskava nam sicer ne daje popolnejšega odgovora o podpori razvoju te dejavnosti, vendar iz nje lahko sklepamo, da v okolju ni izrazitejšega odklonilnega stališča do igralništva. Predvsem pa je absolutna večina mnenja, da je sodoben igralniški produkt pomemben za slovensko turistično ponudbo, zato menim, da ob upoštevanju nujnih makroekonomskih in socialnih predpogojev in preprečevanju ter odpravljanju negativnih posledic, ki bi jih razvoj lahko prinesel, okolja ne bi nasprotovala intenzivnejšemu razvoju igralniške dejavnosti, predvsem tiste, ki je usmerjena v goste iz tujine. Kako se bodo (javna) mnenja razvijala in kaj bo sedaj zaradi občutnejše usmerjenosti ponudbe na domači trg prinesel čas, pa bo pokazala prihodnost.

Tako je leta 2002 kar 80 % anketiranih Slovencev menilo, da je igralništvo priložnost za razvoj slovenskega turizma. Večina anketirancev, 76 % ga ima za pomembno gospodarsko panogo, tako za regije, kjer igralnice že delujejo, kot tudi za državo. Več kot polovica vprašanih, 58 % se strinja s spremembo zakonodaje, ki bi tujcem dovoljevala vlaganja v igralništvo, 39 % pa meni, da bi država morala zmanjšati davke v tej panogi (Sovdat 2002).

Ponovno se je merilo podporo ob projektu HIT – Harrah's. Predpostavljalo se je, da večina prebivalstva na lokalni in vseslovenski ravni podpira ali vsaj tolerira igralniško dejavnost. Več dejavnikov je nato prispevalo k precejšnjem umiku javne podpore projektu HIT – Harrah's. Negativna stališča do igralništva v analiziranih prispevkih so bila skoraj izključno odziv na »mega« projekt HIT – Harrah's, ne pa na druge dogodke. Na voljo je težko neposredno oceniti, na katero širino odnos javnosti do projekta HIT – Harrah's in igralništva na splošno so se spremenili. Kljub temu se zdi, da je zlasti na lokalni ravni pomemben premik v javno mnenje, kar se je dogajalo poleti leta 2007. Lahko bi omenili le eno javno dostopno družabno anketo Dela Stik julija 2007, ki kaže :

- 38% je podprlo naložbo HIT – Harrah's
- 30% je podprlo igranje iger na srečo, vendar ne prisotnosti ameriškega partnerja
- 25% nasprotuje igranju iger na srečo zaradi etičnih razlogov

Ko postane poročanje o igralništvu le rutina, zmorejo piarovski profesionalci korporacij z lahkoto obvladovati medijski diskurz. Obstajajo pa posebne situacije, pri katerih pride do obrata in lahko postanejo aktivni državljani in nevladne organizacije enako ali še bolj vplivni (Makarovič 2008).

Naslednja raziskava je bila izvedena leta 2012. Anketirancem se je postavilo več vprašanj (Slovenski utrip 2012):

1. S katerim od naslednjih treh stališč o igrah na srečo se najbolj strinjate? Kaj so za vas osebno igre na srečo:
 - Za večino vprašanih (41 %) so igre na srečo zgolj nekoristno početje, za 28 % pa predstavljajo predvsem upanje na dobiček.
 - Da so igre na srečo nekoristno početje, menijo predvsem mlajši.
 - Slednje mnenje se krepi z višino izobrazbe in dohodka.
2. Ima od legalnega igralnštva Slovenija v seštevku po vašem mnenju več koristi ali več škode?
 - Več kot polovica vprašanih (54 %) meni, da imamo od legalnega igralnštva v Sloveniji v seštevku več koristi kot škode, kar je diametralno nasprotno mnenju, ki so ga anketiranci izrazili leta 2010.
 - Da je legalno igralnštvo koristno, menijo predvsem tisti v srednjih letih in prebivalci manjših krajev.
 - Mnenje o koristnosti legalnega igralnštva se z izobrazbo krepi.
3. Kakšna vrsta igralnške dejavnosti bi bila po vašem mnenju bolj primerna za Slovenijo, če bi lahko izbirali med dvema možnostma?
 - Večina vprašanih (58 %) meni, da bi bil za Slovenijo najbolj primeren velik turistično-igralnški center, ki igralnško ponudbo povezuje z obsežno dodatno turistično ponudbo. Delež takšnih odgovorov je višji kot v preteklih letih.
 - Naklonjenost velikemu turistično-igralnškemu centru pada s starostjo ter narašča s stopnjo izobrazbe.
4. Ali bi podprli investicijo v velik turistično-igralnški center, če bi to pomenilo odpiranje novih delovnih mest?
 - Investicijo v velik turistično-igralnški center, ki bi pomenil odpiranje novih delovnih mest, bi podprlo več kot ¾ vprašanih (76 %). Podpora tovrstni možnosti je precej višja kot v letu 2010.
 - Najbolj so investiciji naklonjeni poklicno izobraženi ter tisti z dohodki med 500 in 1.000 evri.
 - Podpora investiciji v turistično-igralnški center s starostjo upada.

Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da je merjenje javnega mnenja in odnosa lokalnega prebivalstva do iger na srečo pomembno. Še toliko bolj je pomembna, ko se odločamo za investicije. Na takšne vladne in tuje investicijske načrte so se odzvali v koordinaciji za omejevanje igralnštva. Njen predstavnik Bogdan Vidmar, župnik v Podragi, izrazi nasprotovanje vnovičnemu poskusu vstopa ameriške družbe Harrah's Entertainment na slovenski igralnški trg. Vlada pa v osnutku strategije iger na srečo po njegovih besedah ni upoštevala predlogov civilne družbe (*Družina* 2010).

Vidmar je spomnil, da se je Harrah's že pred leti neuspešno dogovarjal o skupni naložbi z novogoriškim HIT-om. "*Kar mu takrat ni uspelo pri glavnih vratih, zdaj - sicer pod drugim imenom Caesar's Entertainment - poskuša pri stranskih vratih, in to na zelo čuden način, brez javne razprave,*" je dejal. Ker Američanom takrat ni uspelo priti v Slovenijo, so poskušali prodreti na slovaški trg. Kot je na novinarski konferenci povedal slovaški diplomat Martin Dilong, je takratna vlada po tistem celo spremenila davčno zakonodajo v prid velikim igralnško-zabaviščnim centrom, a so se odzvali državljani z zbiranjem podpisov v podporo peticiji za omejevanje igralnštva. To je novo slovaško vlado spodbudilo k ukinitvi vseh olajšav za mega igralnice, je povedal. "*Menimo, da je v Sloveniji igralnica že več kot dovolj. Če naj bi ta mega igralnica spodbudila turizem, potem naj vlada glede na zadostno število igralnških zmogljivosti spodbudi izgradnjo hotelov, kongresnih centrov in druge turistične ponudbe ob igralnica*".

Vlado poleg tega pozivajo, naj preveri, ali morebiti igralništvo ne uničuje klasičnega turizma z dumpinškimi cenami, kar je po Vidmarjevih besedah nesprejemljivo.

Takrat so se nasprotniki organizirali v okviru Koordinacije za omejevanje igralništva¹⁸. Ta civilnodružbena pobuda je leta 2007 zbrala 24.000 podpisov pod peticijo za omejevanje igralništva.

¹⁸ <http://igralnice.ne-hvala.com/>

3 ANALIZA STRETEGIJ SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA

V nadaljevanju bi želeli pripraviti primerjavo med *Razvojno strategijo igralnštva v RS* iz leta 1997 z zadnjo strategijo slovenskega igralništva iz leta 2010, ki je bil tudi zadnji dokument ki je opredeljeval razvoj igralništva v Sloveniji. Osnovna metoda je deskriptivne in komparativne narave, torej proučevanja znanih dejstev. Ta del zajema pregled dokumentov. Tako smo raziskali, kolikšno mero razvoja »ponuja« sedaj veljavna strategija igralništva iz leta 1997 in kaj je predlagal predlog iz leta 2010. Zanima nas tudi, kolikšen doprinos je ponujala ta strategija v razvoju slovenskega igralništva in zakaj ni bila sprejeta. Želeli bi jo ovrednotiti tudi v duhu današnjega stanja, da bi lahko v zaključku podali predloge, kako naprej.

3.1 Razvojna strategija slovenskega igralništva iz leta 1997

Prva slovenska razvojna strategija na nacionalni ravni, ki je urejala in spodbujala področje igralništva, je bila sprejeta leta 1997. Njeno *poslanstvo* je igralništvo, ki v danih, jasnih in razvojno naravnanih okvirih, transparentno vodeno in z učinkovitim nadzorom uspešno koristi dane resurse, učinki le-teh pa so usmerjeni v celostni razvoj turističnega gospodarstva. Posledično s tem dosegamo kompetitivnost turistične ponudbe, povečevanje celotnega turističnega priliva in fiskalnih virov na dolgi rok. *Vizija* opredeljuje igralništvo kot sestavni del turistične ponudbe Slovenije v precizno definiranem pravnem in razvojno usmerjenem družbenem okolju. Z učinkovitim in transparentnim upravljanjem zagotavlja celostni, sodobni, zanimiv in privlačno oblikovan igralniško zabavišni produkt, hkrati pa omogoča učinkovito koriščenje danih virov in obstoječih prednosti.

V tej strategiji najdemo predstavljene in zapisane *cilje* vseh relevantnih udeležencev. Ti pa so (Zelinšček 2010):

- cilji turistične politike, proračun, nadzor dejavnosti igralništva, zaposlovanje in socialna politika, politika za ekonomske odnose in razvoj, varnostni cilji, varovanje in urejanje okolja in prostora, politični dejavniki, lokalno okolje (cilji občin z in brez igralnic), sosednje države,
- konkurenca, slovenske igralnice, krovni cilji (vsebujejo gospodarske, politične in sociološke cilje). Določena je bila globalna strateška opredelitev, ki pravi, da je igralništvo sestavni del celovite turistične ponudbe Slovenije. Nova je delitev igralniškega produkta glede na obseg, vrsto ponudbe in geografske lokacije:
 1. *igralniško zabavišni centri*; s spletom zaokrožene ponudbe, kjer je omogočeno večdnevno bivanje, osnovni motiv prihoda gostov pa sta igra in zabava,
 2. *igralnice v turističnih centrih*; izrazito turistične destinacije, kjer je igra dopolnitev celotne turistične ponudbe območja (npr. Portorož, Lipica, Bled, Rogaška Slatina),
 3. *mestne igralnice*; večja in obmejna mesta, kjer obstaja trg in primerno število gostov (npr. Ljubljana),
 4. *igralni saloni*; v katerih gre za ponudbo posebnih iger na srečo izključno na igralnih avtomatih, namenjenih tako domačim kot tujim gostom izključno v okviru turističnih objektov.
 - 5.

Omenjena strategija tako izključuje druge oblike posebnih iger na srečo.¹⁹

¹⁹ Igralne naprave (npr. igralni avtomati) v gostinskih lokalih

Omenjena strategija sporoča predvsem sledeče (Zelinšček 2010):

- je prva uradno sprejeta igralniška strategija na nacionalni ravni,
- strategija definira vse udeležence s področja igralništva,
- definirana je delitev igralniškega produkta,
- v strategiji imajo prevladujoč položaj zakonodaja, regulativa in nadzor, bistveno manj prostora je namenjenega razvoju,
- teme, kot so razvoj in z njim povezane dejavnosti, ne omogočajo resničnega razvoja te panoge, saj se ne prilagajajo trgu, temveč regulatorjem trga,
- razvoj je definiran splošno in dokaj medlo,
- lastništvo je še vedno zanimivo področje nekaterih udeležencev,
- jasno so definirani fiskalni viri,
- načini in usmeritve spodbud in gradnje igralništva so presplošni, torej brez prave vrednosti za uporabo.

3.2 Strategija razvoja slovenskega igralništva z leta 2010

Nova igralniška strategija, ki se pripravlja, a je ostala na ravni osnutka je *Strategija razvoja iger na srečo v RS* in nikoli ni bila uradno potrjena. Že sam osnutek je sprožal burne odmeve, predvsem s strani igralnic, igralniških strokovnjakov in lokalnega okolja. Vlada je obljubljala sprejem strategije v letu 2010 in naj bi urejala delovanje igralništva v Sloveniji za nadaljnjih 10 let. **Poslanstvo** so avtorji opredelili kot »organizirati in vzdrževati sistem prirejanja iger na srečo na način, da igre na srečo potekajo v urejenem in nadzorovanem okolju ter v takšnem obsegu in strukturi, ki na dolgi rok zagotavlja čim večje koristi za slovensko družbo ob hkratnem doseganju ciljev pravne in socialne države ter spoštovanju javnega interesa«. **Vizija RS** na področju prirejanja iger na srečo je bila »postati država s kakovostnim in nadzorovanim prirejanjem iger na srečo, kjer so varovane vse družbene vrednote, ki so določene v Ustavi RS in ki so v javnem interesu«.

V **ciljih** te strategije najdemo zapisane cilje vseh udeležencev, ki so definirani kot deležniki te dejavnosti. Ti so: država, lokalne skupnosti, koncesionarji, sosednje države, lastniki (lastniki navadnih in prednostnih delnic, lastniki igralnih salonov), FIHO²⁰ in FŠO²¹.

Tudi tu najdemo strateške usmeritve in cilje, ki naj bi bile podlaga za uresničevanje poslanstva in vizije (Zelinšček 2010):

- prirejanje iger na srečo v urejenem in nadzorovanem okolju,
- razvoj dolgoročno vzdržne in konkurenčne ponudbe iger na srečo, ki dopolnjuje turistično ponudbo Slovenije,
- kakovostno zadovoljevanje domačega povpraševanja po igrah na srečo s takšnimi oblikami in vrstami iger na srečo, ki predstavljajo čim manjše tveganje za razvoj problematičnega igranja ter ne povzročajo odtoka denarja v tujino,
- doseganje optimalnih prihodkov iz dajatev od iger na srečo za državo, lokalne skupnosti in druge upravičence oziroma deležnike.

Predlog strategije je podrobneje določal *splošne cilje* (zmanjšanje koncesij, ureditev sistema delitve dajatev, zagotavljanje namenske uporabe dajatev, priprava jasnih in preglednih

²⁰ Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO).

²¹ Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (FŠO).

predpisov, itd.) in *posebne cilje* (vzpodbujanje razvoja turistične in zabaviščne infrastrukture s stimulativnim sistemom dajatev od iger na srečo, aktivna koncesijska politika, oblikovanje zaokroženih igralniških območij, uvajanje licenc za člane igralniških uprav, itd.). Na novo so bile določene vrste iger (npr. loterijske igre, stave ter igre v igralnicah in igralnih salonih²²). Novost je bila tudi delitev igralniškega produkta (Tabela 5: Delitev igralniškega produkta in pogoji za delitev). Velja omeniti, da strategija odpravlja razlikovanje med igralnicami in igralnimi saloni, kar pomeni, da lahko vsi koncesionarji prirejajo vse vrste iger na srečo. Vsi ti koncesionarji morajo biti po novem delniške družbe zaradi ločitve lastniške in upravljalvske funkcije. Delnice koncesionarjev so navadne in imenske.

Tabela 5: Delitev igralniškega produkta in pogoji za delitev

delitev/pogoj	IM	IA	NASTANITEV	DRUGO
mega igralniški zabaviščni center	100	2000	1000	0
igralniško zabaviščni center	40	500	300	0
grand casino	20	350	50	restavracija-bar
igralni salon	0	50-200	0	živa igra ni pogoj

Vir: (Zelinšček 2010)

Predlog strategije nam je sporočal naslednje (Zelinšček 2010):

- neznatno je zmanjšan prevladujoč položaj regulative (države),
- natančneje je opredeljeno področje dodeljevanja koncesij, področje koncesijskih dajatev je manj jasno in destimulativno za igralniške koncesionarje,
- še vedno vlada zmeda na področju vrst iger (veliko nejasnosti),
- poudarja se razvoj in oblikovanje zaokroženih igralniških destinacij,
- davčni okviri se smatrajo za primerne in ne ovirajo razvoja panoge z razliko, da se za koncesionarje, ki prirejajo igre na srečo, za zagotavljanje dodatne turistične ponudbe pripravi zmanjšanje igralniške dajatve (mega IZC²³, IZC in grand casino),
- za nadzor in učinkovito ukrepanje je potrebno sodelovanje vseh državnih organov,
- določeno je postopno zmanjševanje dodeljenih koncesij (z 44 na skupaj 30),
- določanje načina spremljanja in preučevanje negativnih posledic iger na srečo ter proučiti dostopnost in učinkovitost programov preventive in zdravljenja za zasvojene z igrami na srečo ter določiti subjekte, ki so usposobljeni in zadolženi za takšno zdravljenje ter zagotoviti njihovo financiranje.

3.3 Primerjava obeh strategij

Obe omenjeni strategiji dokaj natančno opredeljujeta nadzor, zakonske okvire in dajatve, manj natančno je definiran razvoj. Zaznati je tudi nesmisle, kot je npr. časovno omejevanje strategij ali ugotovitve vlade, da je gospodarstvo preveč regulirano, pri čemer sama ne stori ničesar, da bi to odpravila. Je pa v novi strategiji zaznati pomemben premik, saj ta strategija občutno preferira igralne salone. Iz tega lahko razberemo, da pisci strategije iščejo le nove fiskalne vire, ne pa razvoja. Nakazana je tudi možnost privatizacije igralništva.

²² To ne velja za Loterijo Slovenije in Športno loterijo, ki ostajata v javni lasti – torej monopol.

²³ Igralniško zabaviščni center

Obe strategiji igralništvo definirata kot temelj razvoja, a jasnih smernic, kako ta razvoj implementirati in širiti, ni. V oči zbode dejstvo, da v razvojnih strategijah ni zaznati ukrepov, zato je vprašljiv smisel izvajanja strategij. Zato lahko zaključimo, da sta obe »igralniški strategiji marsikje nejasni in nedorečeni«, da predlog strategije iz leta 2010 »ne odpravlja nejasnosti, ki jih najdemo v stari strategiji«, in »razvojna naravnost igralništva v strategijah ni prevladujoča, saj je definirana presplošno« (Zelinšček 2010).

Danes dobiva igralništvo drugačno funkcijo, kot jo je imelo v preteklosti, ko je bilo igranje iger na srečo namenjeno le petičnežem. Igralništvo se vse bolj preusmerja k igralniški zabavi, namenjeni širšim množicam; obdano je z zabavnim programom, kulinariko in drugimi neigralniškimi dejavnostmi. S povečanjem igralniške potrošnje se povečuje tudi neigralniška potrošnja, kar pomeni, da se v okolju, kjer se nahaja igralnica, lahko razvija tudi celotno lokalno gospodarstvo. Slovensko igralništvo je od svojega nastanka²⁴ beležilo strmo rast. Da je bilo temu tako, gre v prvi vrsti zasluga podjetju HIT, ki je kot prvo v Evropi udeležilo ameriški koncept igralništva²⁵, kar je povzročilo veliko povečanje obiska in prihodkov igralnic.

Iz kumulativnih podatkov o poslovanju slovenskega igralništva (Tabela 6: Agregirani podatki o poslovanju 1996–2017) je razvidno, da so imele loterije (klasične igre na srečo) in igralni saloni vseskozi zabeleženo rast prihodkov z občasnim nihanjem. Za razliko od njih so igralnice beležile rast prihodkov vse do leta 2006, nato pa je sledil padec, ki se je nominalno umiril, a realno še vedno traja. Razlogov za to je veliko; od počasnega odzivanja na spremembe v lastnem okolju, na trgu, prevelike vpletenosti slovenske politike v igralništvo, pa vse do prvih znakov velike gospodarske krize, ki je prihajala. Realno stanje v Sloveniji nam kaže, da smo danes še vedno priča celi vrsti raznih institucij, za katere je značilno nejasno ločevanje pristojnosti in odgovornosti za izvajanje posameznih funkcij. To pa na področju igralništva, ali širše v celotnem turizmu povzroča kaos, nepreglednost in slabo vodenje. Rezultat: med subjekti ni medsebojnega sodelovanja in povezovanja. Še manj pravega sodelovanja je na lokalni stopnji, saj ravno po zaslugi lokalne politike, tako okolje, kot lokalno prebivalstvo, igralništvo na nek način zavrača, čeprav je prav igralništvo primarni vir dohodka (Zelinšček 2010).

Če pogledamo državo kot glavnega regulatorja igralništva, ne moremo mimo dejstva, da je bil njen prispevek omejevalen, ne pa razvojni. Z različnimi zakoni, davčnimi prijemi in nenehnim vpletanjem politike, je država zaustavila nujno potrebne investicije slovenskega igralništva v turizmu, s tem pa je izničila vse konkurenčne prednosti slovenskega igralništva. Vse to pelje v spoznanje, da igralništvo kot dejavnost nujno potrebuje novo razvojno strategijo in spremembo zakonodaje, tako, da bo le-to vsa dosedanja znanja, inovacije in ideje lahko udeležilo v obliki prepotrebnih investicij v okolju, kjer igralnice delujejo, to pa bo mogoče samo tako, da bo davčni primež popustil in da bo lastništvo igralnic enkrat za vselej jasno določeno (Zelinšček 2010).

3.4 Kaj lahko slovensko igralništvo naredi bolj razvojno

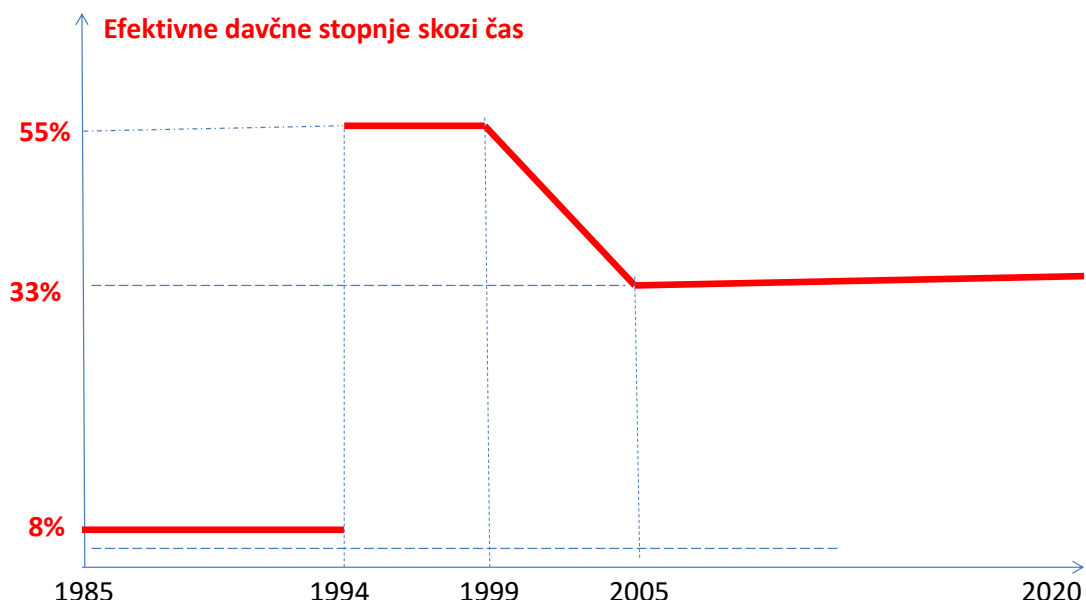
Slovenski razvojni strategiji sta v veliki meri pisani na kožo državi in njeni fiskalni politiki, manj pa izvajalcem strategije. Bralec ob prebiranju teh strategij nikakor ne more mimo zbirke najrazličnejših regulativ, načinov pridobivanja fiskalnih virov, povečevanja moči države in

²⁴ Časovni mejnik je leto 1991, ko je republika Slovenija postala samostojna država.

²⁵ Ameriški koncept igralništva temelji na konceptu zabave, namenjene širšemu segmentu ljudi

politike, zelo malo pa se lahko naučimo kje, kako, s čim in s kom, začeti razvijati igralništvo kot izredno pomembno panogo, ki lahko tvori resnično turistično »gazelo«. Sami strategiji ponujata bistveno premalo področju, kateremu sta namenjeni, več pridobijo le njihovi snovalci. Strategiji tudi ne predvidevata odzivov in ukrepov na nenadne spremembe na trgu (npr. gospodarska kriza). Da je strategija dobra, mora zadovoljiti igralniške goste. Ti pa vidijo le vrednost celotnega paketa učinkovitosti produkta. Zato so njihov obisk in potrošnja podrejeni učinkovitosti in zanimivosti našega produkta. Država mora dokončno sprejeti dejstvo, da svoje interese na tem področju lahko uresniči le tako, da najprej zadovolji obiskovalce in igralniške goste, nato podjetja, ki razumejo, kako igralniški gostje opredelijo vrednost v teh dimenzijah in končno sebe. Brez resničnega razumevanja o tem, kako igralniški gostje absorbirajo ponudbo slovenskega igralništva, ni razvoja. Razvojne strategije morajo postati na nek način »žive« - saj njihovo izvajanje močno približa odnos igralnica - igralniški gost. To pa pelje v trajnostni razvoj (Zelinšček 2010).

Vsekakor bi morali razmisliti ali je trenutna obdavčitev ustrezna. V sliki (Slika 6: Obdavčitev igralniških prihodkov) je prikazano kako se je efektivna davčna stopnja (primer je narejen za skupino HIT d.d.) gibala skozi čas. Do leta 1994 je bila 8 %. To pa je bila posledica tega, da se je v Jugoslaviji denar iz naslova iger na srečo uporabljal za druge namene. Med drugim tudi za financiranje UDBE. Poleg tega si je država svoj del provizije vzela tudi iz posojilne dejavnosti. Afera HIT leta 1993 sproži spremembo ZIS in izjemno progresivno obdavčenje igralniških prihodkov, kar naj bi ustavilo razvoj HIT-a. Otvoritev Perle jeseni 1993 strmo povečuje igralniške prihodke in še bolj davčne prihodke (Tabela 6: Agregirani podatki o poslovanju 1996–2017). V letu 1994 pride do zelo drastičnega povišanja obdavčitve, ki npr. za HIT pomeni 55 %. Dobiček Hita je zanemarljiv (Slika 7: Gibanje igralniških prihodkov Hita v korelaciji z davčnimi stopnjami). Država dobi od Hita davke, lokalna skupnost pa koncesijo. In kot pravi Nemeč, nastaja vtis, da je HIT sod denarja brez dna. V tem času država povečuje javno porabo in se veselo širi, na posledice, ki ga ima taka obdavčitev, ne misli nihče. Od leta 1999 do leta 2004 različne spremembe zakonodaje nekoliko omilijo davčni primež obdavčitve (Nemeč 2013).

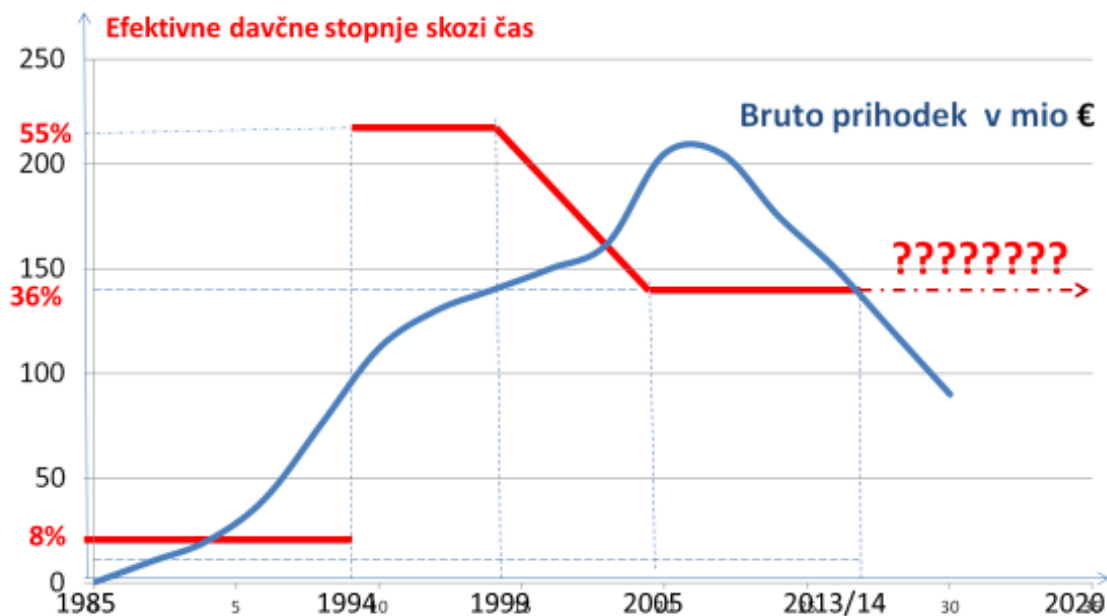

Slika 6: Obdavčitev igralniških prihodkov

Vir: (Nemeč 2013)

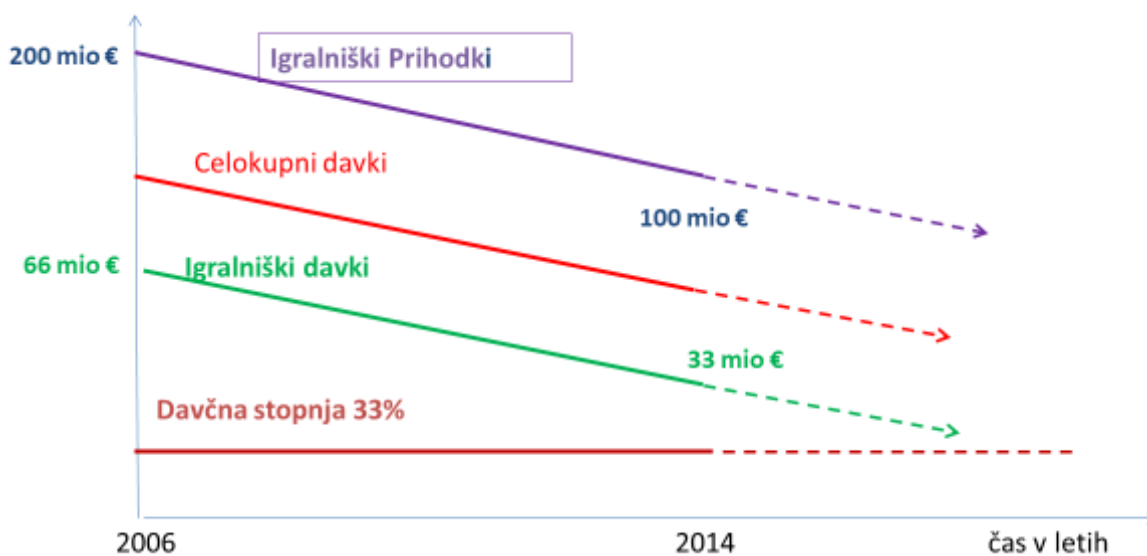
Tako v tem času obdavčenje posameznih igralnic in ne več HIT-ovih skupnih igralniških prihodkov zniža efektivno obdavčenje. Zgornja stopnja koncesijskega davka se konča pri 35

% in ne več pri 40 %. Uvede se DDV (8 %, 19 %), ki HIT dodatno prizadene za cca 4 % preračunano na igralniške prihodke, saj se vstopni DDV ne vrača, ker ni izstopnega DDV. Ukine se 20 % prometni davek in uvede 18 % davek od iger. Sledi serija postopnih znižanj igralniški dajatev, ki se zaključijo leta 2004. Od leta 2005 dalje ostaja davčna obremenitev igralniških prihodkov nespremenjena (Nemec 2013).

Slika 7: Gibanje igralniških prihodkov Hita v korelaciji z davčnimi stopnjami
Vir: (Nemec 2013)

Trenutno je davčna stopnja na igralniške prihodke 33 % (žive igre manj, igralni avtomati več) Sistem DDV in nezmožnost povračila vstopnega DDV pomeni dodatno vsaj 3,2 % dodatnega davka (V. Bole 1999), preračunano na igralniški prihodek (Nemec 2013). Nemec tako predlaga njeno znižanje (Slika 8: Gibanje obdavčitve s predlogom enotne davčne stopnje).

Slika 8: Gibanje obdavčitve s predlogom enotne davčne stopnje
Vir: (Nemec 2013)

4 KUMULATIVNI PODATKI O POSLOVANJU

V spodnji tabeli (Tabela 6: Agregirani podatki o poslovanju 1996 - 2017) je predstavljenih nekaj kazalnikov slovenskega igralništva in poslovnega okolja. Podatki za celovito primerjavo so navedeni za obdobje od 2007–2017. To vključuje obdobje pred in po veliki svetovni gospodarski krizi.

Tabela 6: Agregirani podatki o poslovanju 1996 - 2017

Leto	Bruto prihodek klasične igre na srečo	Bruto prihodek posebne igre na srečo	Skupaj igre na srečo	Obisk posebne igre na srečo	Poraba na obisk za posebne igre na srečo
1985	1,79	11,90	13,69	200.261	59,42
1986	2,30	15,30	17,60	221.342	69,12
1987	2,54	16,95	19,49	294.281	57,60
1988	4,02	26,80	30,82	609.174	43,99
1989	5,51	36,75	42,26	773.863	47,49
1990	8,72	58,15	66,87	991.807	58,63
1991	10,72	71,45	82,17	927.607	77,03
1992	13,48	89,85	103,33	1.387.323	64,77
1993	14,75	92,21	106,82	1.848.987	49,87
1994	19,67	122,96	142,25	2.343.995	52,46
1995	22,44	140,23	162,02	2.456.658	57,08
1996	26,36	164,74	190,08	2.552.150	64,55
1997	26,79	167,44	193,20	2.550.800	65,64
1998	29,06	181,65	209,33	2.475.000	73,39
1999	30,53	190,80	219,60	2.241.677	85,11
2000	31,70	206,50	238,20	2.201.021	93,82
2001	38,50	218,80	257,30	2.195.159	99,67
2002	45,30	225,70	271,00	2.166.200	104,19
2003	39,10	243,10	282,20	2.139.940	113,60
2004	51,20	285,70	336,90	2.938.700	97,22
2005	53,60	332,00	385,60	3.859.120	86,03
2006	54,90	361,90	416,80	4.333.080	83,52
2007	60,50	372,10	432,60	4.830.308	77,03
2008	77,10	355,20	432,30	5.129.737	69,24
2009	71,40	331,40	402,80	4.917.305	67,39
2010	64,64	298,60	363,24	4.565.300	65,41
2011	71,00	288,61	359,61	4.371.233	66,02
2012	79,10	260,68	339,78	4.024.318	64,78
2013	68,68	240,39	309,07	3.854.439	62,37
2014	57,04	237,89	294,93	3.765.023	63,18
2015	62,92	239,61	302,52	3.676.409	65,17
2016	58,73	247,42	306,15	3.638.345	68,00
2017	53,43	253,59	307,02	3.498.566	72,49
2018	61,90	245,90	307,80	3.377.758	72,80
2019	68,00	254,11	322,11	3.313.393	76,69

(Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

Vidimo lahko, da je indeks BDP 2019/2007 znašal 1,37. Toda izdatki vlade znašajo 1,24. Število zaposlenih se je povečalo (indeks 1,05).

Pri prihodkih iz klasičnih iger na srečo je indeks 1,12. Pri posebnih igrah na srečo pa so z izjemo napitnin na igralnih avtomatih so vsi kazalniki slabši kot leta 2007. To kaže kako igralništvo izgublja na pomenu v nacionalni ekonomiji.

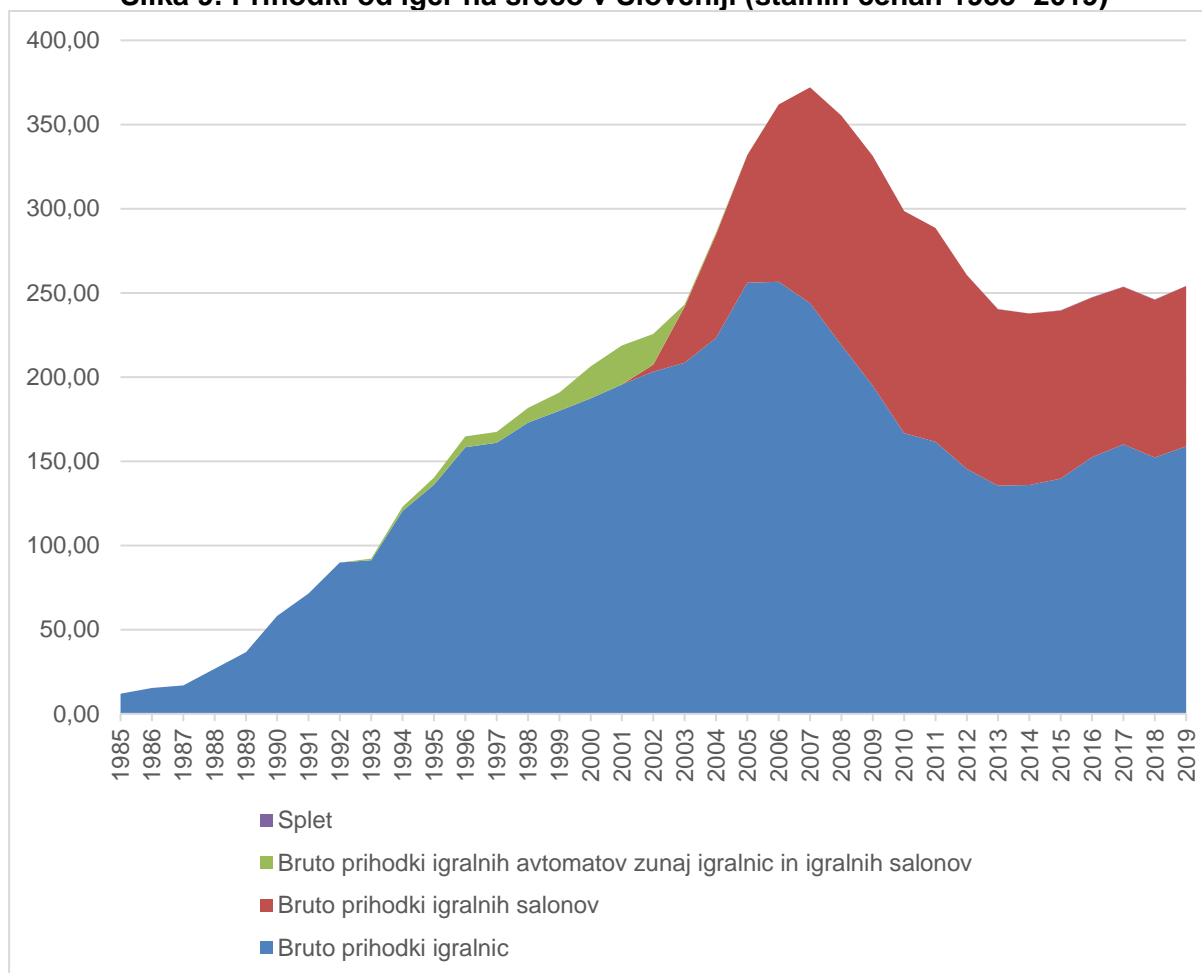
Tabela 7: Pregled nekaterih zadnjih kazalnikov slovenskega igralništva in poslovnega okolja

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ind. 2019/2007
1.1 BDP (v 1000 EUR)	35.153.000	37.951.000	36.166.000	36.252.000	36.896.000	36.076.000	36.239.000	37.603.000	38.863.000	40.357.000	42.987.000	45.755.000	48.007.000	1,37
1.2 Državni proračun (v 1000 EUR)	8.148.030	8.815.558	9.916.341	9.874.155	9.652.122	9.013.907	9.631.071	9.816.669	9.947.105	9.540.115	9.156.000	9.463.000	10.091.000	1,24
1.3 Število zaposlenih v 1000 EUR	853.999	879.257	858.171	835.039	823.967	810.001	793.597	797.792	804.637	817.209	845.454	872.772	894.229	1,05
2.1 Prihodki klasične igre (v 1000 EUR)	60.500	77.100	71.400	64.644	71.000	79.100	68.683	57.045	62.915	58.730	53.425	61.900	68.000	1,12
2.2 Davki na klasične igre na srečo (v 1000 EUR)	26.100	34.000	31.700	27.700	30.300	34.500	29.600	25.900	27.700	25.400	22.191	26.000	28.400	1,09
3.1 Prihodki posebne	355.799	340.197	318.981	298.570	288.498	260.607	240.341	237.834	239.600	247.316	253.595	245.901	254.112	0,71
3.1.1 Realizacija IA	291.060	273.842	259.088	246.671	240.402	218.875	202.888	199.947	199.764	205.174	205.862	208.001	213.035	0,73
3.1.2 Realizacija IM	64.740	66.356	59.894	51.899	48.095	41.732	37.453	37.887	39.836	42.142	47.733	37.900	41.077	0,63
3.1.3 Realizacija splet	0	0	0	0	111	79	91	88	7	97	176	180	6	
3.2. Nاپitnina	15.604	14.563	12.155	10.615	9.936	7.890	7.220	7.735	7.380	7.433	7.241	7.575	7.727	0,50
3.2.1 Nاپitnina IA	62	83	86	692	953	879	891	1.199	1.224	1.259	1.365	1.545	1.738	28,07
3.2.2 Nاپitnina IM	15.542	14.480	12.069	9.923	8.983	7.011	6.329	6.536	6.156	6.174	5.876	6.029	5.989	0,39
3.3. Vstopnina	743	487	252	128	95	74	81	101	93	82	74	77	152	0,20
3.4 Koncesijska dajatev	57.506	54.092	50.926	48.134	46.843	42.239	39.026	38.499	38.509	39.306	39.767	39.769	40.824	0,71
3.4 Davki na posebne igre na srečo (v 1000 EUR)	64.115	61.366	57.486	53.773	51.993	46.959	43.407	42.846	43.195	44.669	45.685	44.573	45.902	0,72
4.1 Prihodki - SKUPAJ	416.800	417.297	390.381	363.214	359.498	339.707	309.025	294.879	302.515	306.046	307.020	307.801	322.112	0,77
4.2 Dajatve - SKUPAJ (Davki + koncesijska dajatev) (v 1000)	147.721	149.458	140.111	129.607	129.136	123.698	112.033	107.245	109.404	109.375	107.642	110.341	115.126	0,78
5 Število vstopov	4.830	5.130	4.917	4.565	4.371	4.024	3.854	3.765	3.676	3.638	3.499	3.378	3.313	0,69
5.1 Domači	1.518	1.479	1.368	1.230	1.151	1.088	1.082	1.036	1.013	1.033	999	967	975	0,64
5.2 Tuji	3.312	3.650	3.549	3.335	3.220	2.937	2.772	2.729	2.664	2.605	2.499	2.411	2.338	0,71
6.1 Podjetja	49	52	55	57	55	54	48	51	48	46	46	40	39	0,80
6.2 Casino	13	12	10	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	0,77
6.3 Igralni saloni	34	33	34	32	32	31	29	28	26	26	26	26	25	0,74
6.4 Igralne mize	279	282	277	260	260	271	266	268	281	277	277	259	254	0,91
6.5 Avtomati	8.649	8.720	8.917	8.648	8.673	8.824	8.265	8.213	8.084	8.028	8.028	7.957	7.721	0,89
7. Število zaposlenih v sektorju klasičnih in posebnih iger na srečo	2.840	2.860	2.800	2.526	2.407	2.263	2.155	2.123	2.154	2.299	2.245	2.250	2.183	0,77
Prihodki skupaj v BDP-ju	1,19%	1,10%	1,08%	1,00%	0,97%	0,94%	0,85%	0,78%	0,78%	0,76%	0,71%	0,67%	0,67%	0,57
Dajatve v državnem proračunu	1,81%	1,70%	1,41%	1,31%	1,34%	1,37%	1,16%	1,09%	1,10%	1,15%	1,18%	1,17%	1,14%	0,63
Zaposleni v igralništvu med vsemi zaposlenimi v SLO	0,33%	0,33%	0,33%	0,30%	0,29%	0,28%	0,27%	0,27%	0,27%	0,28%	0,27%	0,26%	0,24%	0,73

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; lastna obdelava podatkov)

Kot lahko vidimo (Slika 9: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji (stalnih cenah 1985–2019)), prihodki slovenskih iger na srečo padajo med vsemi vrstami iger v obdobju od leta 1985 do leta 2019. Podatki za spletne igre na srečo obstajajo od leta 2000 dalje. Vendar pa to ni pomemben prihodek, saj je ta oblika iger namenjena le domačim gostom.

Slika 9: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji (stalnih cenah 1985–2019)

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020b; lastna obdelava podatkov)

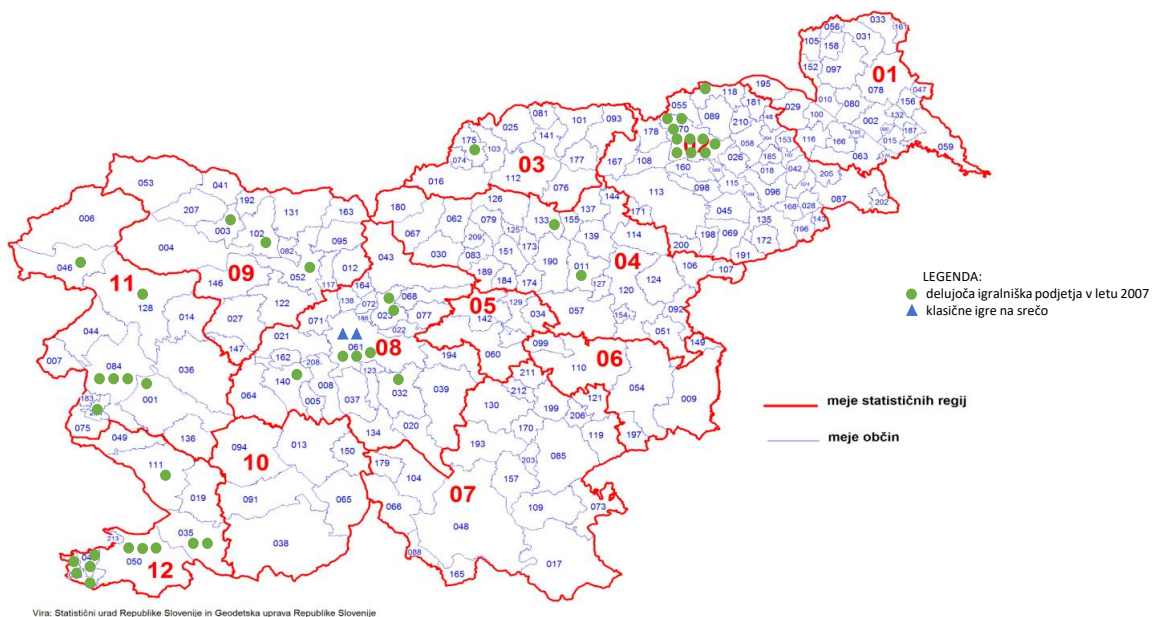
ANALIZA POSLOVANJA SLOVENSКИH IGRALNIŠKIH PODJETIJ

Avtorja: Mojca Vodopivec in Andrej Raspor

1 UVOD V POSLOVANJE SLOVENSКИH IGRALNIŠKIH PODJETIJ

V naslednjem poglavju so predstavljeni podatki o poslovanju slovenskih igralniških podjetij. Najprej so predstavljeni podatki podjetij, ki se ukvarjajo s klasičnimi igrami na srečo. Nadaljujemo s podjetji, ki se ukvarjajo s posebnimi igrami na srečo in nadaljujemo s proizvajalci igralniške opreme. V sklepnem delu se dotaknemo tudi nelegalnega igralništva, vendar njegovega obsega posebej ne vrednotimo.

Igralniški trg je v Sloveniji zelo razvit. Kot je prikazano v spodnjih slikah (Slika 10: Igralniška podjetja 2007 in Slika 11: Igralniška podjetja 2020) je igralništvo skoncentrirano na zahodni, kjer gravitira na italijanski trg, in severni meji, kjer gravitira na avstrijski trg.

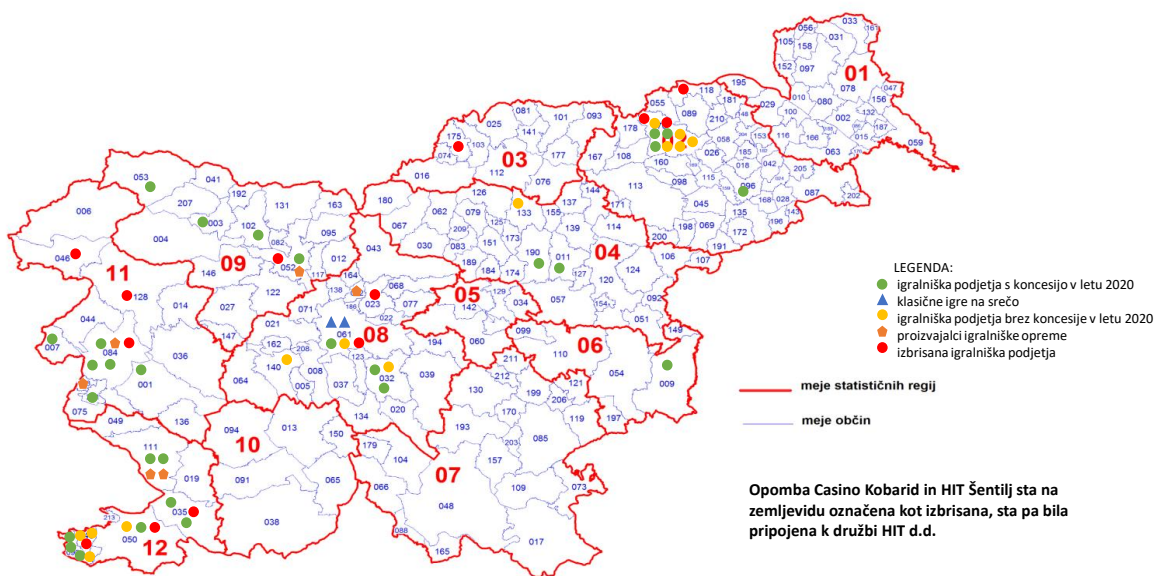

Slika 10: Igralniška podjetja 2007

V zadnjih desetih letih, smo priča temu, da se število podjetij in ponudnikov iger na srečo zmanjšuje. Gre nekako za normalen odziv na več faktorjev. Najprej je to gospodarska kriza v letih 2007–2011, ki je prizadela tako Italijo, kot Slovenijo, manj pa Avstrijo. Zato so se zaprli določeni igralni saloni, ki so bili prvenstveno namenjeni domačinom. Potem je tu prepoved kajenja v igralnicah v letu 2005, ki je Italijane odvrnilo od prihoda v slovenske igralnice. Poleg tega so v Italiji v istem obdobju intenzivno odpirali VLT salone. Tudi država se pri odzivih na krizo v državnih podjetjih, ki so se ukvarjala z ponudbo iger na srečo, ni odzvala dovolj hitro in je morda tudi pospešila njihov propad. Zadnje pa je povezano s spletno ponudbo iger.

Adam Smith je svoji knjigi Bogastvo narodov (1776) na treh mestih omenil nevidno roko, kot metaforo za tržne sile, ki lahko uravnovežijo ponudbo in povpraševanje. Toda ne kot sile, ki bi nujno vodila k »dobremu« ravnotežju, ampak kot sile, ki lahko vodi tudi k »slabim« ravnotežjem. Smith se je v knjigi večkrat zavzel za regulacijo denimo finančnih trgov (bančnih obrestnih mer) in za regulacijo konkurence. Sicer bi tržne sile same po sebi privedle do negativnih rezultatov za družbo kot celoto (Smith 1950).

Na drugi strani pa se je v zadnjem času močno razvil trg proizvajalcev igralniške opreme. Lahko bi se reklo, da smo stopili na višjo stopnico, saj imajo ta podjetja višjo dodano vrednost.

Slika 11: Igralniška podjetja 2020

2 KLASIČNE IGRE NA SREČO

2.1 Loterija Slovenije d.d.

2.1.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Loterija Slovenije d.d.

Polni naziv: Loterija Slovenije d.d.

Naslov: Gerbičeva ulica 99, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 24224308

Matična številka: 5022053

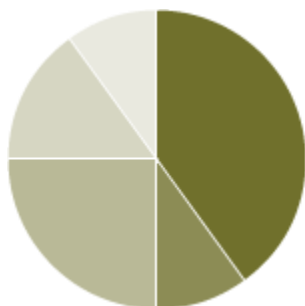
Dejavnost po SKD : 92.002 – Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 58 (letno poročilo 2017)

OPIS PODJETJA

Osrednji prireditelj loterijskih iger v Sloveniji. Loterija Slovenije trajno prireja klasične igre na srečo. V skladu z *Zakonom o igrah na srečo* lahko igre prireja delniška družba, ki ima sedež na območju Slovenije in pridobi koncesijo, ki jo podeli vlada Republike Slovenije. Prireditelj plačuje koncesijsko dajatev, njeno višino določi vlada.

2.1.2 Lastniška struktura

Delničarji	Delež
Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO	40 %
Kapitalska družba – KAD	25 %
Slovenski državni holding – SDH	15 %
Fundacija za financiranje športnih organizacij – FŠO	10 %
Zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojenci	10 %

Poleg uvajanja inovativnih iger se družba pri poslovanju povezuje z mednarodnimi združenji in sledi evropskim zakonodajnim smernicam. Ključni finančni cilj ostaja stabilno zagotavljanje sredstev, ki jih ustvarjajo za družbeno pomembne namene. Koncesijsko dajatev od prirejanja klasičnih iger na srečo v celoti prejmeta Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) ter Fundacija za financiranje športnih organizacij (FŠO). Konec leta 2017 so imeli 1.026 prodajnih mest.

Primarna prodajna mreža je konec leta 2017 obsegala 109 prodajnih mest, katerih osnovna dejavnost je prodaja loterijskih iger, glavni prednosti pa sta večja strokovnost in kakovost storitev. Osnovno ponudbo na 17 prodajnih mestih dopolnjuje prodaja trafličnega programa, na 95 pa prodaja iger Športne loterije. Ob visoki strokovnosti in kakovosti storitev je pomembna prednost primarne prodajne mreže vzpostavljanje osebnih odnosov s kupci.

Sekundarna prodajna mreža je konec leta 2017 obsegala 917 prodajnih mest. Sestavljajo jo bencinski servisi Petrol, MOL in OMV, prodajna mesta Pošte Slovenije, trafike 3dva in prodajna mesta Dela prodaje.

Družba daje veliko na razvoj digitalnih prodajnih poti preko spleta, leta 2017 so razvili svojo mobilno aplikacijo²⁶.

Sama družba ima svoje prednike v Jugoslovanski loteriji. Ključni mejniki družbe so predstavljeni v nadaljevanju (Tabela 8: Ključni mejniki poslovanja Loterije Slovenije).

Tabela 8: Ključni mejniki poslovanja Loterije Slovenije

Leto	Mejniki poslovanja Loterije Slovenija ²⁷
1945	Ustanovitev Državne klasne loterije.
1952	Ustanovitev Jugoslovanske loterije.
1960	Začetek prirejanja Športne napovedi z dvanajstimi tekmovalnimi pari.
1962	Začetek prirejanja Lota.
1971	Začetek prirejanja Ekspres srečke. Izvedba ustavne reforme - prenos področja iger na srečo iz pristojnosti federacije v pristojnost republik in pokrajin.
1972	Prenehanje delovanja Jugoslovanske loterije in ustanovitev Loterijskega zavoda Slovenije - začetek samostojne poti Loterije Slovenije.
1973	Pričetek delovanja Loterijskega zavoda Slovenije.
1981	Preimenovanje Loterijskega zavoda v Loterijo Slovenije.
1987	Pričetek prirejanja nove igre 3x3.
1988	Nadgradnja igre 3x3 v Super 3x3.
1998	Pričetek prirejanja nove igre Deteljica. Preoblikovanje Loterije Slovenije v delniško družbo.
2001	Nadgradnja Lota - uvedba žrebanja za dobitke Lotka.
2002	Zaključek prirejanja igre Super 3x3.
2003	Pričetek prirejanja nove igre Astro. Vzpostavitev Info centra.
2004	Zaključek projekta on-line povezave prodajnih mest s centrom.
2005	Vključitev Loterije Slovenije v Evropskega loterijskega združenja EL.
2006	Uvedba žrebanj Lota dvakrat tedensko. Vključitev Loterije Slovenije v članstvo Svetovnega loterijskega združenja WLA.
2007	Pričetek prirejanja izrednih krogov Super Lota. Ustanovitev Gospodarsko interesnega združenja - Asociacije loterijskih organizacij.
2008	Nadgradnja igre Loto - uvedba žrebanja za dobitke Loto plus.
2009	Vsebinska prenova igre Astro. Pridobitev certifikata odgovornega prirejanja iger na srečo pri neodvisni komisiji WLA.
2010	Nakup 20% deleža Športne loterije. Uvedba spletnega portala www.eloterija.si .
2011	Podpis pogodbe o sodelovanju v prvi mednarodni klasični igri na srečo Eurojackpot. Pridobitev certifikatov ISO/IEC 27001:2005 ter WLA SCS:2006. Pričetek prirejanja spletnih Hip iger.

²⁶ Loterija Slovenije. 2028. Letno poročilo:

https://www.loterija.si/LOTERIJA,,o_podjetju,letna_porocila.htm

²⁷ Mejniki https://www.loterija.si/LOTERIJA,,o_podjetju,zgodovinski_mejniki.htm

	Pričetek sprejemanja vplačil Lota preko SMS sporočil.
2012	Rekordni dobitek v zgodovini iger na srečo v Sloveniji: 5 milijonov evrov vredna Sedmica. Pričetek prirejanja prve mednarodne klasične igre na srečo Eurojackpot.
2013	Nadgradnja igre Loto - uvedba novih dobitkov. Uvedba 10% davka od srečk. Prvi dobitek Jackpot v Sloveniji: rekordnih 21 milijonov evrov. Pridobitev EL Certifikata družbene odgovornosti.
2014	Prenova igre 3x3 plus 6 - žrebanja vsak dan, glavni dobitek vsak dan 100.000 evrov. Pridobitev WLA Certifikata družbeno odgovornega prirejanja iger na srečo najvišje stopnje.

Družba Loterija Slovenija ima (Tabela 9: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Loterija Slovenije) naslednje veljavne koncesije.

Tabela 9: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Loterija Slovenije

Zap.št.	Igralnica	Veljavnost koncesije
1.	Loto	30.06.2025
2.	Exspres loterija	30.06.2025
3.	3x3 plus 6	30.06.2025
4.	TikiTaka	30.06.2025
5.	Izredna srečka	30.06.2024
6.	Kviz srečka	10.03.2024
7.	HIP igra	30.06.2025
8.	Eurojackpot	30.06.2021
9.	Vikinglotto	31.07.2022
10.	Mednarodna srečka	31.03.2024

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

2.1.3 Poslanstvo, vizija, vrednote

Družna ima jasno opredeljeno poslanstvo, vizijo in vrednote²⁸

POSLANSTVO

Ustvarjamo zabavne in varne loterijske igre, ki jim zaupajo udeleženci in splošna javnost.

Kot strateška naložba države skrbimo za družbeno odgovorno prirejanje iger ter sofinanciramo slovenske invalidske, humanitarne in športne organizacije.

Pozicija: Osrednji prireditelj loterijskih iger v Sloveniji.

VIZIJA

Naše igre bodo postale del popularne kulture v Sloveniji. Ljudje jih bodo radi igrali, vsi segmenti družbe pa jih bodo sprejemali kot varne in z dobrodelnim učinkom.

VREDNOTE

Proaktivnost: Smo družba, ki vodi z zgledom. Sami prevzemamo odgovornost za svoja dejanja. Smo razvojno naravnani, razmišljamo zunaj okvirjev ter smo vedno prilagodljivi pri uvajanju novosti in sprememb.

Skrbnost: Zavedamo se svojega vpliva osrednjega prireditelja iger na srečo. Igre prirejamo v skladu z najvišjimi standardi. Znamo prisluhniti in se potrudimo razumeti. Predlagamo poštene rešitve ter spoštujemo interese udeležencev iger, prejemnikov koncesijskih sredstev, zaposlenih, lastnikov in širše družbe.

Transparentnost: Smo družba ljudi z integriteto: govorimo, kar mislimo, in delamo, kar govorimo. Naši motivi, sporočila in dejanja so etični. Oblikujemo pregledne rešitve in urejeno okolje, ki ga odlikujejo brezkompromisna varnost informacij, procesov in osebnih podatkov ter najvišji standardi kakovostnega prirejanja iger.

²⁸ Loterija Slovenije. 2020. Poslanstvo, vizija, vrednote:
https://www.loterija.si/LOTERIJA_o_podjetju_poslanstvo_in_vizija.htm

2.1.4 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	32.996.375	34.648.075	35.211.075	38.319.455	42.936.691	47.527.486	45.860.766	48.926.192	45.112.805	64.517.578	36.017.451	40.220.193	41.523.607	31.293.643
Dolgoročna sredstva	14.439.433	21.170.082	21.849.549	21.982.806	17.275.789	33.986.881	39.886.398	34.418.290	30.976.583	27.746.668	22.822.229	24.209.281	13.920.687	16.247.907
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	411.457	349.021	378.155	403.588	660.630	740.958	752.118	763.005	755.843	933.164	981.719	928.907	805.979	2.032.822
Opredmetena osnovna sredstva	12.029.686	6.576.838	7.626.156	6.469.175	5.427.057	4.873.615	4.343.270	4.576.772	4.057.271	4.663.041	4.748.882	5.045.700	5.274.164	4.653.708
Naložbene nepremičnine	n.p.	5.094.484	4.977.387	4.773.994	4.585.235	9.905.759	9.313.491	8.997.918	11.315.064	11.018.524	10.655.444	10.291.336	6.617	6.617
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	9.029.876	8.763.228	10.203.502	6.346.956	18.236.441	25.279.556	19.760.265	14.094.655	10.842.765	6.187.936	7.587.078	7.464.707	9.029.798
Dolgoročne poslovne terjatve	1.589	4.491	6.952	10.088	0	67.333	0	27.000	97.121	91.121	163.990	260.851	263.913	420.337
Odložene terjatve za davek	n.p.	115.371	97.672	122.459	255.911	162.775	197.963	293.330	656.629	198.053	84.258	95.409	105.307	104.625
Kratkoročna sredstva	17.861.452	12.252.392	12.466.517	15.792.716	25.182.382	12.783.232	5.345.367	13.991.972	13.644.393	36.287.831	12.779.343	15.761.559	27.161.058	14.729.932
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	36.039	0	0	3.026	0	0	0	0	0	0	0	5.948	6.144
Zaloge	49.374	6.545	9.527	7.451	66.131	57.785	58.320	32.626	23.093	32.857	22.021	16.098	22.890	17.197
Kratkoročne finančne naložbe	14.138.119	7.530.220	8.614.309	9.199.020	19.136.168	8.188.617	789.058	1.794.213	6.580.000	316.000	3.016.044	4.627.605	6.744.201	1.295.400
Kratkoročne poslovne terjatve	2.346.809	2.062.230	2.364.422	3.842.338	2.891.353	2.944.760	1.781.080	1.862.312	1.583.253	2.320.979	1.079.256	1.679.236	2.075.190	1.078.196
Denarna sredstva	1.325.561	2.617.358	1.478.259	2.743.907	3.085.704	1.592.070	2.716.909	10.302.821	5.458.047	33.617.995	8.662.022	9.438.620	18.312.829	12.332.995
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	695.491	1.225.601	895.009	543.933	478.520	757.373	629.001	515.930	491.829	483.079	415.879	249.353	441.862	315.804
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	32.996.375	34.648.074	35.211.076	38.319.455	42.936.691	47.527.486	45.860.766	48.926.192	45.112.805	64.517.578	36.017.451	40.220.193	41.523.607	31.293.645
Kapital	21.247.532	23.911.492	25.596.299	25.940.112	26.544.683	28.853.102	29.967.891	29.381.232	28.687.929	23.397.802	24.098.820	24.318.482	24.269.802	18.291.778
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	288.058	579.771	571.378	803.461	689.507	1.588.047	2.815.867	1.208.449	1.917.623	1.698.140	287.603	390.332	407.252	400.084
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.037.710	394.563	59.173	0	2.596.100	2.307.745	2.108.810	1.923.376	1.594.216	51.904	27.636	42.705	42.705
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	876.500	292.163	0	0	2.596.100	2.307.745	2.108.810	1.796.609	1.484.408	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	126.767	109.808	51.904	27.636	42.705	42.705
Odložene obveznosti za davek	n.p.	161.210	102.399	59.173	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	9.119.101	8.635.729	11.508.416	15.702.501	13.830.588	10.746.625	16.089.725	12.556.592	37.812.955	11.526.114	15.277.111	16.649.555	12.396.340
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	585.815	584.335	293.059	0	288.356	288.355	300.277	1.872.081	313.082	1.331	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	8.533.286	8.051.394	11.215.357	15.702.501	13.542.232	10.458.270	15.789.448	10.684.511	37.499.873	11.524.783	15.277.111	16.649.555	12.396.340
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	501	0	13.107	8.293	0	659.649	22.638	137.976	27.285	14.465	53.010	206.632	154.293	162.738

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Loterija Slovenije d. d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **31.293.643 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **5,2 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev **1,7 %**.

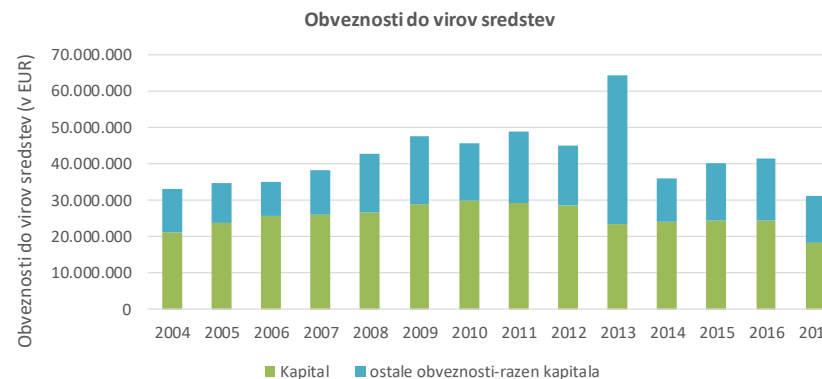
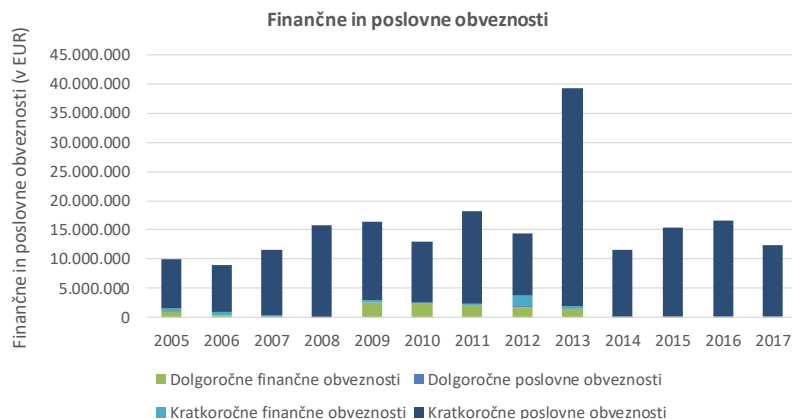
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **16.247.907 EUR** oziroma **51,9 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe, ki so znašale **9.029.798 EUR** oziroma **55,6 %** dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letih 2004, 2008, 2013 in 2016. **Glede na leto 2004 so bila**

dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 12,5 %. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 5,5 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **14.729.932 EUR** oziroma 47,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 12.332.995 EUR oziroma 83,7 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letih 2004, 2008, 2013 in 2016. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 17,5 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 20,0 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **18.291.778 EUR** oziroma 58,5 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Razen v letu 2013 je v vseh preostalih letih opazovanega obdobja kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 61,8 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za 13,9 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kapitala, in sicer -0,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **13.001.867 EUR** oziroma 41,5 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja razen v letu 2013 predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 12.396.340 EUR oziroma 95,3 %, kar predstavlja 39,6 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za 10,7 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 11,1 %.

IZKAZ USPEHA

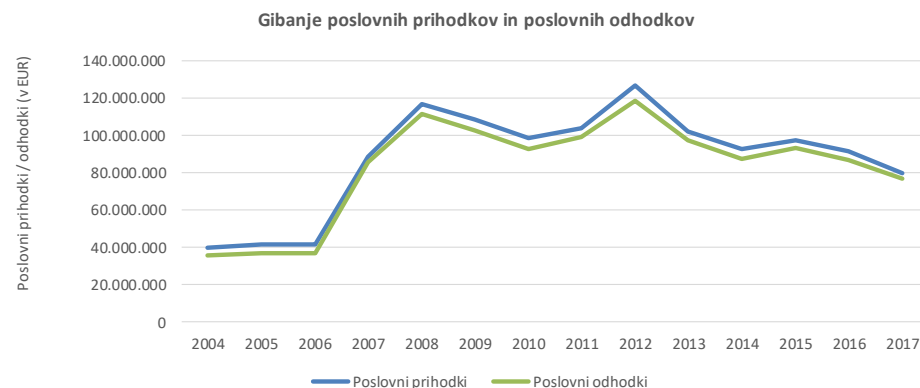
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	40.146.938	41.566.561	41.850.182	88.790.027	116.871.468	109.080.634	98.817.238	104.030.624	127.207.780	102.037.301	93.169.401	97.579.472	91.711.669	80.209.717
Čisti prihodki od prodaje	39.685.070	41.531.116	41.763.096	88.658.399	116.676.844	109.006.458	98.502.282	104.030.624	127.118.106	101.861.006	92.927.613	97.529.815	90.268.130	80.040.781
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	461.868	35.445	87.086	131.628	194.624	74.176	314.956	0	89.674	176.295	241.788	49.657	1.443.539	168.936
Poslovni odhodki	35.819.896	36.843.709	37.070.309	85.958.697	111.727.867	102.788.490	93.024.950	99.416.457	119.034.109	97.715.806	87.613.333	93.655.065	87.222.740	76.818.734
Stroški blaga, materiala in storitev	30.731.433	32.050.380	32.350.234	80.779.912	106.300.824	96.129.014	86.734.014	94.516.818	113.118.423	92.651.598	83.059.762	88.752.245	82.180.392	72.169.716
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>199.774</i>	<i>214.146</i>	<i>299.356</i>	<i>260.215</i>	<i>220.794</i>	<i>228.304</i>	<i>777.815</i>	<i>753.307</i>	<i>842.658</i>	<i>713.734</i>	<i>585.648</i>	<i>539.951</i>	<i>589.515</i>	<i>660.095</i>
Stroški dela	2.903.340	3.023.065	3.183.434	3.149.999	3.245.080	3.128.770	3.111.835	3.273.419	3.296.911	3.196.937	3.054.586	3.211.515	3.237.563	3.177.785
Odpisi vrednosti	1.866.316	1.564.013	1.472.843	1.739.825	2.003.743	2.068.236	1.720.280	1.467.910	1.511.408	1.347.893	1.419.326	1.609.808	1.703.077	1.399.218
Drugi poslovni odhodki	318.807	206.251	63.798	288.961	178.220	1.462.470	1.458.821	158.310	1.107.367	519.378	79.659	81.497	101.708	72.015
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	4.327.042	4.722.852	4.779.873	2.831.330	5.143.601	6.292.144	5.792.288	4.614.167	8.173.671	4.321.495	5.556.068	3.924.407	4.488.929	3.390.983
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	6.193.357	6.286.866	6.252.716	4.571.155	7.147.344	8.360.380	7.512.568	6.082.077	9.685.079	5.669.388	6.975.394	5.534.215	6.192.006	4.790.202
Finančni prihodki	1.016.981	967.002	1.398.452	1.578.458	1.302.417	1.579.111	1.570.291	1.441.413	1.485.038	1.183.538	695.588	483.954	552.410	695.856
Finančni odhodki	155.192	99.526	325.871	159.188	1.710.483	176.988	285.460	139.331	3.553.126	3.334.896	2.354.642	27.321	12.174	5.410
Drugi prihodki	75.225	393.923	16.160	63.505	137.143	15.106	66.041	49.517	38.885	13.725	48.217	38.667	27.796	17.505
Drugi odhodki	16.008	7.198	181.126	178.798	2.021	910	1.922	23.547	2.918	95.494	50.902	57.851	30.517	27.918
Celotni poslovni izid	5.248.048	5.977.053	5.687.488	4.135.307	4.870.657	7.708.463	7.141.238	5.942.219	6.141.550	2.088.368	3.894.329	4.361.856	5.026.444	4.071.016
Skupaj davki	1.315.012	1.394.688	1.338.044	966.773	1.049.611	1.600.393	1.441.481	1.219.660	1.010.519	455.953	237.272	627.640	618.256	582.948
Čisti poslovni izid	3.933.036	4.582.365	4.349.444	3.168.534	3.821.046	6.108.070	5.699.757	4.722.559	5.131.031	1.632.415	3.657.057	3.734.216	4.408.188	3.488.068

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Loterija Slovenije d.d., realiziralo **80.209.717 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 skoraj **2-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **76.818.734 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 več kot **2-krat višji**.

Poslovni odhodki so v povprečju rasli hitreje kot prihodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 9,0 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **10,3 %**. V vseh letih opazovanega obdobja so bili odhodki nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 93,8 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 92,8 %), med njimi največ stroški storitev (92,2 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 4,4 %).

Podjetje je v vseh letih opazovanega obdobja poslovalo z dobičkom.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 3.390.983 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 21,6 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dobička iz poslovanja 5,0 %. Podjetje je v vseh opazovanih letih ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je bil najvišji v letu 2012 in je presegal 8 milijonov EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 4.790.202 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 22,7 %. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast EBITDA 2,1 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA, ki je bil najvišji v letu 2012 in je presegal 9,5 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 3.488.068 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 11,3 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast čistega dobička 8,1 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje poslovalo z dobičkom, ki je bil najvišji v letu 2009 in je presegal 6 milijonov EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	71,23	68,84	65,54	65,42	65,92	61,38	60,19	62,00	60,00	58,93	59,20	57,63	56,80	58,62
Dodana vrednost v EUR	9.096.697	9.309.931	9.436.151	7.721.154	10.392.424	11.489.150	10.624.403	9.355.496	12.981.990	8.866.325	10.029.980	8.745.730	9.429.569	7.967.987
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	127.709	135.240	143.975	118.024	157.652	187.181	176.514	150.895	216.367	150.455	169.425	151.757	166.014	135.926
EBIT marža v %	10,9%	11,4%	11,4%	3,2%	4,4%	5,8%	5,9%	4,4%	6,4%	4,2%	6,0%	4,0%	5,0%	4,2%
EBITDA marža v %	15,6%	15,1%	15,0%	5,2%	6,1%	7,7%	7,6%	5,8%	7,6%	5,6%	7,5%	5,7%	6,9%	6,0%
Neto marža v %	9,9%	11,0%	10,4%	3,6%	3,3%	5,6%	5,8%	4,5%	4,0%	1,6%	3,9%	3,8%	4,9%	4,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	20,3%	17,6%	12,3%	14,6%	22,1%	19,4%	15,9%	17,7%	6,3%	15,4%	15,4%	18,1%	16,4%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	13,5%	12,5%	8,6%	9,4%	13,5%	12,2%	10,0%	10,9%	3,0%	7,3%	9,8%	10,8%	9,6%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	112,1%	112,8%	112,9%	103,3%	104,6%	106,1%	106,2%	104,6%	106,9%	104,4%	106,3%	104,2%	105,1%	104,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,34	1,44	1,37	1,60	0,92	0,50	0,87	1,09	0,96	1,11	1,03	1,63	1,19
Neto obratni kapital v EUR	-	3.719.105	4.415.122	4.577.359	9.479.881	-759.000	-5.112.903	-1.797.476	2.959.882	-1.212.042	1.254.560	484.448	10.511.503	2.333.593
Koeficient obračanja zalog	-	1.485,40	5.197,00	10.443,92	3.171,34	1.759,36	1.696,78	2.287,74	4.562,83	3.641,14	3.386,70	5.117,12	4.630,56	3.993,35
Dnevi vezave zalog	-	0,25	0,07	0,03	0,12	0,21	0,22	0,16	0,08	0,10	0,11	0,07	0,08	0,09
Koeficient obračanja terjatev	-	18,84	18,87	28,57	34,65	37,36	41,69	57,11	73,79	52,18	54,66	70,71	48,09	50,76
Dnevi vezave terjatev	-	19,37	19,34	12,78	10,53	9,77	8,76	6,39	4,95	7,00	6,68	5,16	7,59	7,19
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,04	0,03	0,02	0,02	0,06	0,06	0,06	0,03	0,02	0,04	0,04	0,05
Dnevi vezave obveznosti	-	-	10.110,72	13.512,60	22.249,29	23.377,44	5.631,28	6.358,91	5.733,64	12.320,63	15.277,09	9.058,87	9.883,75	8.030,47
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	64,4%	69,0%	72,7%	67,7%	61,8%	60,7%	65,3%	60,1%	63,6%	36,3%	66,9%	60,5%	58,4%	58,5%
Servisiranje dolga	0,16	0,17	0,15	0,06	0,05	0,08	0,08	0,06	0,05	0,03	0,06	0,06	0,07	0,06
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,05	0,05	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02
Neto dolg v EUR	-	-8.685.263	-9.216.070	-11.649.868	-22.221.872	-6.896.231	-909.867	-9.687.947	-8.369.357	-32.136.505	-11.676.735	-14.066.225	-25.057.030	-13.628.395
Neto dolg na EBITDA	-	-	-1,43	-2,28	-2,37	-1,74	-0,52	-0,87	-0,93	-3,57	-3,14	-2,33	-3,16	-4,04
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	117,1%	118,5%	118,0%	153,7%	92,5%	80,9%	91,6%	98,5%	89,7%	105,7%	100,5%	174,5%	112,7%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 58,62. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih zmanjšalo za 17,7 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer –1,4 %.

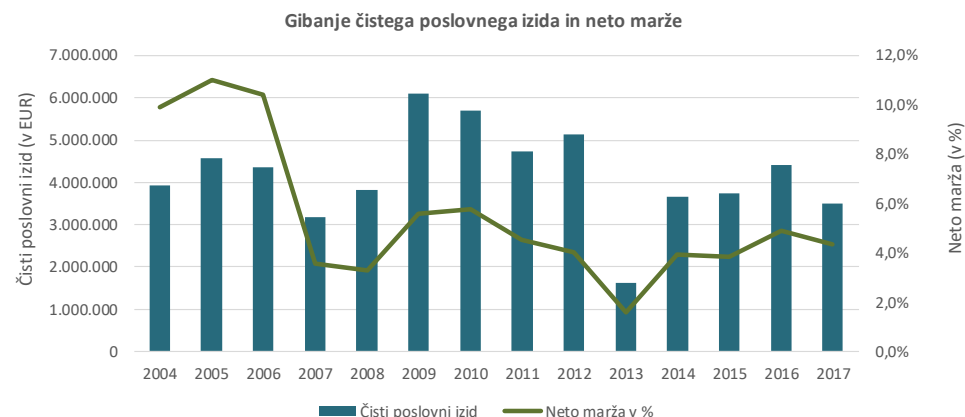
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 7.967.987 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost zmanjšala za 12,4 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 0,8 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 135.926 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za 6,4 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 2,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 4,2 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža v letu 2017 znižala za 61,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 6,2 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2006, ki so presegle 10 %. EBIT marža je bila v vseh letih opazovanega obdobja pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 0,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 6,0 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 znižala za 61,7 %. Povprečje obdobja je znašalo 8,4 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2006, ki so presegle 10 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -2,1 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,4 %. Glede na leto 2004 se je neto marža v letu 2017 znižala za 44,0 %. Povprečje obdobja je znašalo 5,5 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2006, ki so presegle 10 %. Neto marža je bila v vseh letih pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 5,6 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 16,4 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 19,2 %. V vseh letih je bil ROE pozitiven, v povprečju je bila realizirana letna rast 8,1 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 9,6 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 29,3 %. V vseh letih je bil ROA pozitiven, v povprečju je bila realizirana letna rast 8,4 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 104,4 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 6,8 %. Povprečje obdobja je znašalo 106,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil v celotnem obdobju od 2004–2017 višji od 100 %, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -0,5 %. **Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,19. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 zmanjšal za 11,6 %.** Povprečje obdobja je znašalo 1,16 %. Kazalnik je bil večinoma višji od 1, kar nam kaže, da je podjetje svoje tekoče

kratkoročne obveznosti sposobno poplačati s kratkoročnimi sredstvi. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 4,9 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 2.333.593 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 zmanjšal za 37,3 %, kar je za podjetje ugodno. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 3.993,35. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za več kot 2,6-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 30,7 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,09 dneva, kar je za podjetje zelo ugodno.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 50,76. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za več kot 2,6-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 11,4 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 7,19 dneva, kar pomeni izboljšanje glede na leto 2005.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,05. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 25,9 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 23,3 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 8.030,47 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno zelo ugodno.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 58,5 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 9,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 2,2 %.

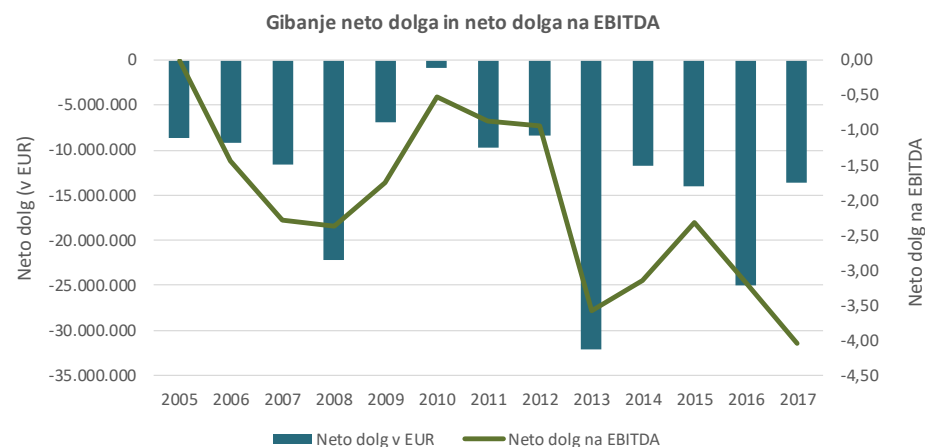
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,06. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 60,5 %. Vrednost kazalnika je bila v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 62,9 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,03 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –5,3 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –13.628.395 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za 56,9 %. Neto dolg je bil v vseh letih opazovanega obdobja negativen, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –4,04. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 znižal za skoraj 3-krat. Neto dolg na EBITDA je bil v vseh letih negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 112,7 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 3,8 %. Povprečje obdobja je znašalo 111,8 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile večinoma večje od 100 %, razen v obdobju 2009–2013, kar nakazuje na slabšo likvidnost podjetja v tem obdobju.

2.2 Športna loterija in igre na srečo d.d.

2.2.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Športna loterija in igre na srečo d.d.

Polni naziv: Športna loterija in igre na srečo d.d.

Naslov: Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 90855337

Matična številka: 5926670

Dejavnost po SKD: R92.002 - Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 30

OPIS PODJETJA

Oktobra 1995 je bil sklenjen dogovor o ustanovitvi delniške družbe Športna loterija in igre na srečo, vodilo pri ustanavljanju družbe je bilo v zbiranju sredstev za slovenski šport, od koder izhaja tudi ime Športna loterija, in za invalidske ter humanitarne organizacije v Sloveniji, od tod nadaljevanje imena firme »igre na srečo«. Športna loterija je kot delniška družba pridobila dovoljenje za trajno prirejanje iger na srečo od vlade Republike Slovenije. Prvo žrebanje takratne igre Športni krog je bilo uspešno izvedeno 14. decembra 1996. Avgust 1999 predstavlja začetek prirejanja športnih stav, ki jih do tedaj v Sloveniji ni bilo, najprej na sedmih stavnicah. Decembra 2000 so bile uvedene stave preko interneta, s čimer se je ob povečevanju števila stavnih začel vzpon športnih stav.²⁹

Športna loterija ima za vse igre, ki jih prireja, podeljene koncesije države Republike Slovenije (Tabela 10: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Športna Loterija) in je po *Zakonu o igrah na srečo* in koncesijskih pogodbah podvržena strogemu nadzoru Urada za nadzor prirejanja iger na srečo, ki deluje pod okriljem Ministrstva za finance³⁰.

Koncesijske dajatve v celoti pripadejo Fundaciji za šport (FŠO) in Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO), v letu 2017 so bile razdeljene v razmerju 80 % FŠO in 20 % FIHO.

20 % delničarji so:

- Smučarska zveza Slovenije, Olimpijski komite Slovenije, Pošta Slovenije d. o. o. in Loterija Slovenije.
- 17,3 % lastnik delnic je Nogometna zveza Slovenije, Mont d. o. o. 2,66 % in ASK Kranjska Gora 0,03 %.

So člani svetovnega loterijskega združenja WLA – *World Lottery Association* in Evropskega loterijskega združenja EL – *European State Lottery and Toto Association*. Obe združenji delujeta na področju svetovanja, izobraževanja, izmenjave znanj, založništva in informiranja svojih članov na področjih novih tehnologij, iger in rešitev, ki pripomorejo k večji varnosti udeležencev iger na srečo. Športna loterija je tudi članica GLMS (*Global Lottery Monitoring System*), neprofitne organizacije 27 svetovnih loterij, katere poslanstvo je zaščita integritete športa, vzpostavitev mehanizmov za preprečevanje stavnih anomalij, preprečevanje korupcije v športu, sodelovanje z MOK, FIFO...

²⁹ Športna loterija. 2020. Zgodovina <https://www.e-stave.com/Opodjetju/Opodjetju.aspx>

³⁰ Športna loterija. 2020. Objave podjetja. <https://www.e-stave.com/Opodjetju/Objavepodjetja.aspx>

Tabela 10: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo – Športna Loterija

Zap.št.		Veljavnost koncesije
.	Mednarodna srečka	31.03.2024
1	E-IGRA	31.12.2023
2	Hitra srečka	31.12.2023
3	Prve stave	30.06.2021
4	Olimpijska srečka	30.06.2021
5	Petica	30.06.2021
6	Cifra plus	30.06.2020
7	Derbi	30.06.2022
8	Skupne napovedi	31.03.2023
9	Druge stave	30.09.2024

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

2.2.2 Poslanstvo in vrednote

Osnovno poslanstvo Športne loterije je *“Ustvarjamo koristi za deležnike”*, ki ga bomo uresničevali³¹:

- Z odgovorno trajnostno rastjo in razvojem družbe.
- Uporabnikom storitev bomo ponudili pester portfelj iger, obenem pa z izobraževanjem zaščitili mladoletne in ostale uporabnike pred nelegalnim igranjem in odvisnostjo iger na srečo.
- Državi in lokalnim skupnostim bomo s poslovno odličnostjo in odgovornim prirejanjem iger na srečo zagotavljali optimalno okolje za plačevanje dajatev in varnost na trgu iger na srečo za uporabnike.
- Skrbeli bomo za družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo in zagotavljali sredstva za športne, invalidske in humanitarne organizacije.
- Članom družbe bomo omogočili pridobivanje novih znanj in s tem osebno rast in primeren razvoj osebne kariere ter vzpodbujali njihovo pripadnost in zavezanost ciljem družbe.
- Vzpostavili in vzdrževali bomo pošten in transparenten odnos s poslovnimi in strateškimi partnerji.

Vrednote, ki oblikujejo organizacijsko kulturo družbe in jih v podjetju zagovarjamo:

- družbena odgovornost
- trajnostna rast in razvoj
- znanje, izobraževanje in inovativnost
- fleksibilnost in odzivnost
- odprtost, transparentnost in gospodarnost

³¹ Športna loterija. 2020. Poslanstvo in vrednote. <https://www.sportna-loterija.si/poslanstvo-in-vrednote/>

2.2.3 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	3.352.069	4.707.804	5.599.525	7.849.613	8.510.598	10.547.136	12.298.219	14.252.449	16.311.662	17.963.601	17.808.056	18.176.448	18.992.618	19.997.446
Dolgoročna sredstva	665.075	1.378.383	2.330.329	2.612.942	3.124.849	4.329.376	3.925.762	4.127.513	4.327.276	3.600.162	4.018.916	4.343.979	4.224.319	3.375.719
Opredmetena osnovna sredstva	339.635	766.076	1.066.688	982.502	1.098.764	2.720.439	2.505.644	1.859.881	1.613.129	1.510.725	1.639.077	1.470.727	1.612.383	1.048.985
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	0	0	183.145	180.955	178.764	176.574	174.383	172.193	170.002	167.812	165.622	163.431
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	346.308	1.011.279	1.402.406	1.592.286	1.093.941	791.563	1.644.403	2.059.097	1.407.874	1.667.817	2.115.766	1.892.763	1.567.161
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	5.434	3.881	3.881	3.881	3.881	3.881	3.881	3.881	3.881	3.881
Kratkoročna sredstva	2.532.195	3.125.606	3.072.209	4.973.876	5.073.726	5.829.010	8.045.603	9.712.953	11.430.518	13.769.152	13.185.149	13.280.918	14.150.983	16.052.927
Zaloge	150	668	4.077	102.181	59.289	25.421	7.021	6.352	4.251	0	0	0	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	1.431.116	1.854.938	1.489.593	3.117.984	3.500.000	4.634.220	6.617.680	8.060.000	9.152.620	11.908.547	11.231.159	12.012.305	11.775.163	9.864.827
Kratkoročne poslovne terjatve	861.919	670.552	723.694	1.190.772	1.019.188	676.938	775.387	975.247	1.156.615	979.663	1.271.768	756.648	768.723	1.150.304
Denarna sredstva	239.010	599.448	854.845	562.939	495.249	492.431	645.515	671.354	1.117.032	880.942	682.222	511.965	1.607.097	5.037.796
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	154.799	203.815	196.987	262.795	312.023	388.750	326.854	411.983	553.868	594.287	603.991	551.551	617.316	568.800
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	3.352.069	4.707.804	5.599.524	7.849.613	8.510.598	10.547.136	12.298.219	14.252.449	16.311.662	17.963.601	17.808.056	18.176.448	18.992.618	19.997.446
Kapital	1.821.818	2.621.444	3.444.191	5.111.651	6.530.950	8.278.819	10.147.864	11.237.835	12.545.243	13.954.555	14.455.470	14.794.985	14.816.367	16.000.318
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	693.090	757.540	686.073	669.884	554.331	579.241	204.057
Dolgoročne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	66.500	103.000	82.500	38.250	10.000	500	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	66.500	103.000	82.500	38.250	10.000	500	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.147.721	1.140.018	1.542.751	1.220.643	1.616.007	1.402.728	1.875.037	2.323.745	2.420.753	2.203.946	2.307.111	2.991.753	3.362.494
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.147.721	1.140.018	1.542.751	1.220.643	1.616.007	1.402.728	1.875.037	2.323.745	2.420.753	2.203.946	2.307.111	2.991.753	3.362.494
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	706.098	938.639	1.015.315	1.195.211	759.005	652.310	681.127	343.487	602.634	863.970	468.756	519.521	605.257	430.577

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

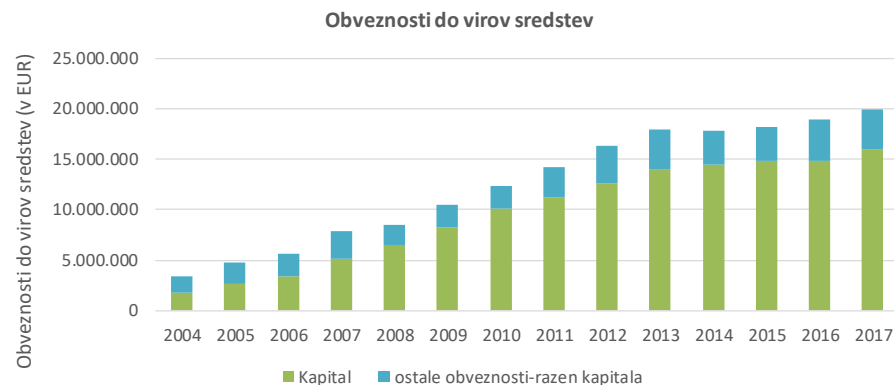
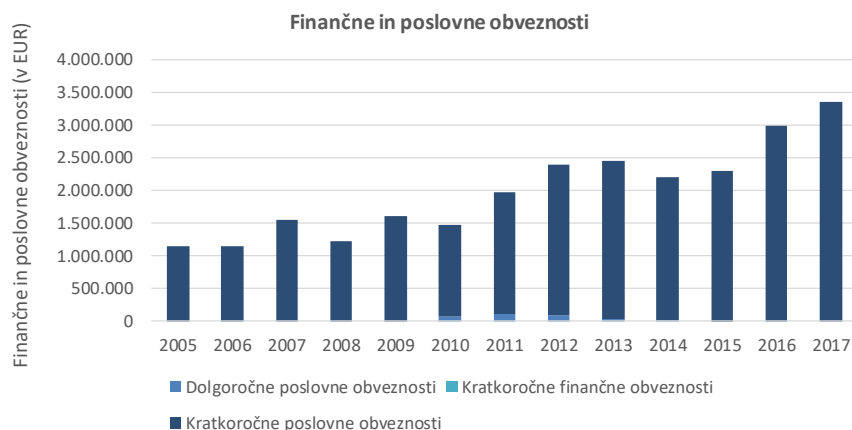
Sredstva družbe Športna loterija in igre na srečo d. d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **19.997.446 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za več kot **5,6-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 16,2 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **3.375.719 EUR** oziroma 16,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe, ki so znašale 1.567.161 EUR oziroma 46,4 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v celotnem opazovanem obdobju predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 28,2 %. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 6,3-krat**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 20,6 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **16.052.927 EUR** oziroma 80,3 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe, ki so znašale 9.864.827 EUR oziroma 61,5 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva v celotnem opazovanem obdobju predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 68,4. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 6,3-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 16,5 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **16.000.318 EUR** oziroma 80,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V vseh letih opazovanega obdobja kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, v povprečju je delež kapitala znašal 73,5 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 za skoraj 8,8-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 19,1 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **3.997.128 EUR** oziroma 20,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 3.362.494 EUR oziroma 84,1 %, kar predstavlja 16,8 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 2,6-krat višje.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 9,5 %.

IZKAZ USPEHA

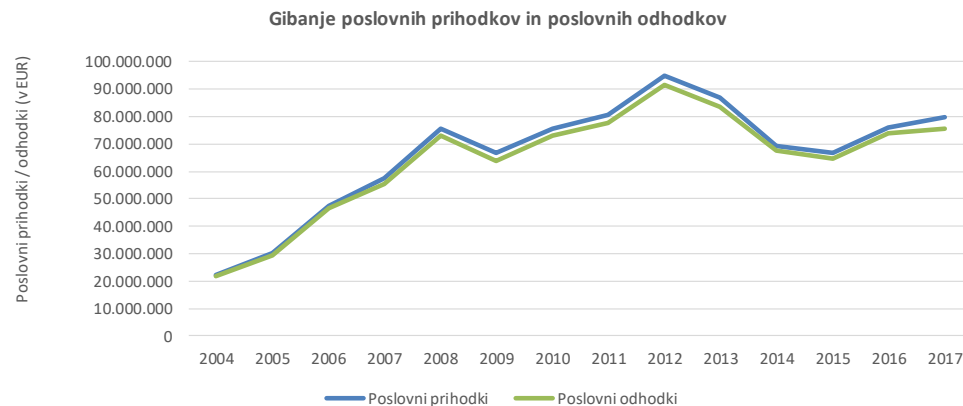
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	22.141.600	30.433.691	47.676.440	57.581.294	75.699.859	66.960.010	75.749.597	80.730.915	94.973.167	86.761.183	69.474.161	66.739.329	75.970.767	79.896.407
Čisti prihodki od prodaje	22.109.120	30.419.040	47.662.175	57.579.927	75.694.246	66.944.088	75.718.097	80.689.400	94.945.167	86.752.902	69.439.031	66.662.305	75.929.213	79.758.665
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	32.480	14.651	14.265	1.367	5.613	15.922	31.500	41.515	28.000	8.281	35.130	77.024	41.554	137.742
Poslovni odhodki	21.802.984	29.357.162	46.609.105	55.363.395	73.206.025	64.019.651	73.139.612	77.871.207	91.610.713	83.628.481	67.576.892	64.643.988	73.968.147	75.747.380
Stroški blaga, materiala in storitev	5.028.020	4.773.335	5.633.179	7.078.171	8.536.096	7.967.379	8.418.541	8.948.733	8.738.402	8.571.886	7.536.100	7.354.393	11.960.236	12.600.713
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>369.769</i>	<i>258.459</i>	<i>305.061</i>	<i>406.622</i>	<i>325.079</i>	<i>367.374</i>	<i>267.763</i>	<i>260.116</i>	<i>349.465</i>	<i>306.763</i>	<i>217.865</i>	<i>286.463</i>	<i>240.383</i>	<i>250.550</i>
Stroški storitev	4.658.251	4.514.876	5.328.118	6.671.549	8.211.017	7.600.005	8.150.778	8.688.617	8.388.937	8.265.123	7.318.235	7.067.930	11.719.853	12.350.163
Stroški dela	1.339.367	1.444.139	1.629.737	1.863.205	2.136.084	2.364.883	2.234.422	2.171.910	2.296.560	2.422.343	2.335.320	2.296.867	2.307.229	2.300.130
Odpisi vrednosti	260.096	293.208	415.582	597.244	607.812	829.804	1.351.267	1.523.377	1.396.301	1.023.085	1.025.674	1.152.713	1.057.507	1.100.256
Drugi poslovni odhodki	15.175.501	22.846.480	38.930.607	45.824.775	61.926.033	52.857.585	61.135.382	65.227.187	79.179.450	71.611.167	56.679.798	53.840.015	58.643.175	59.746.281
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	338.616	1.076.529	1.067.335	2.217.899	2.493.834	2.940.359	2.609.985	2.859.708	3.362.454	3.132.702	1.897.269	2.095.341	2.002.620	4.149.027
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	598.712	1.369.738	1.482.918	2.815.143	3.101.646	3.770.163	3.961.252	4.383.085	4.758.755	4.155.787	2.922.943	3.248.054	3.060.127	5.249.283
Finančni prihodki	75.246	81.478	87.637	137.257	201.177	144.146	124.002	226.497	314.397	388.888	240.860	167.067	258.982	95.106
Finančni odhodki	473	3.318	1.728	7.812	7.162	1.593	32.234	539	2.080	256	29.428	8.633	5.351	3.073
Drugi prihodki	687	3.781	1.707	3.906	351	8.554	12.825	7.221	30.435	7.030	207.789	40.889	29.851	26.134
Drugi odhodki	0	2.921	250	1.012	20	0	26.872	1.785	731	81.618	56.567	58.122	52.732	47.263
Celotni poslovni izid	414.076	1.155.549	1.154.701	2.350.238	2.688.180	3.091.466	2.687.706	3.091.102	3.704.475	3.446.746	2.259.923	2.236.542	2.233.370	4.219.931
Skupaj davki	85.958	301.036	343.128	634.960	646.933	670.509	547.367	659.406	601.470	541.386	322.590	337.204	322.969	746.219
Čisti poslovni izid	328.118	854.513	811.573	1.715.278	2.041.247	2.420.957	2.140.339	2.431.696	3.103.005	2.905.360	1.937.333	1.899.338	1.910.401	3.473.712

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Športna loterija in igre na srečo d. d. realiziralo **79.896.407 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 več kot **3,6-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **75.747.380 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 več kot **3,4-krat višji**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 12,2 %**, **povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 11,9 %**. V vseh letih opazovanega obdobja so bili odhodki nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **96,7 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki (v povprečju 81,8 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 13,3 %), med njimi največ stroški storitev (12,8 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v vseh letih opazovanega obdobja poslovalo z dobičkom.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 4.149.027 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 za več kot 12-krat višji. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dobička iz poslovanja 33,7 %. Podjetje je v vseh opazovanih letih ustvarjalo dobiček iz poslovanja.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 5.249.283 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 za več kot 8,7-krat višji. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast EBITDA 24,4 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 3.473.712 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za več kot 10-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast čistega dobička 28,8 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje poslovalo z dobičkom, ki je bil najvišji v letu 2009 in je presegal 6 milijonov EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	22,32	20,04	22,83	24,67	27,67	28,44	28,44	27,53	28,36	28,58	28,00	29,35	28,63	28,79
Dodana vrednost v EUR	1.938.079	2.813.877	3.112.654	4.678.348	5.237.730	6.135.046	6.195.674	6.554.995	7.055.315	6.578.130	5.258.263	5.544.921	5.367.356	7.549.413
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	86.831	140.413	136.341	189.637	189.293	215.719	217.851	238.104	248.777	230.166	187.795	188.924	187.473	262.223
EBIT marža v %	1,5%	3,5%	2,2%	3,9%	3,3%	4,4%	3,4%	3,5%	3,5%	3,6%	2,7%	3,1%	2,6%	5,2%
EBITDA marža v %	2,7%	4,5%	3,1%	4,9%	4,1%	5,6%	5,2%	5,4%	5,0%	4,8%	4,2%	4,9%	4,0%	6,6%
Neto marža v %	1,5%	2,8%	1,7%	3,0%	2,7%	3,6%	2,8%	3,0%	3,3%	3,3%	2,8%	2,8%	2,5%	4,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	38,5%	26,8%	40,1%	35,1%	32,7%	23,2%	22,7%	26,1%	21,9%	13,6%	13,0%	12,9%	22,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	21,2%	15,7%	25,5%	25,0%	25,4%	18,7%	18,3%	20,3%	17,0%	10,8%	10,6%	10,3%	17,8%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	101,6%	103,7%	102,3%	104,0%	103,4%	104,6%	103,6%	103,7%	103,7%	103,7%	102,8%	103,2%	102,7%	105,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	2,72	2,69	3,22	4,16	3,61	5,74	5,18	4,92	5,69	5,98	5,76	4,73	4,77
Neto obratni kapital v EUR	-	1.977.885	1.932.190	3.431.125	3.853.083	4.213.003	6.642.875	7.837.916	9.106.773	11.348.399	10.981.203	10.973.807	11.159.230	12.690.433
Koeficient obračanja zalog	-	74.374,18	20.089,43	1.083,78	937,56	1.580,55	4.667,91	12.067,51	17.909,11	40.815,29	-	-	-	-
Dnevi vezave zalog	-	0,00	0,02	0,34	0,39	0,23	0,08	0,03	0,02	0,01	-	-	-	-
Koeficient obračanja terjatev	-	39,70	68,37	60,15	68,50	78,94	104,27	92,18	89,07	81,22	61,68	65,73	99,56	83,12
Dnevi vezave terjatev	-	9,19	5,34	6,07	5,33	4,62	3,50	3,96	4,10	4,49	5,92	5,55	3,67	4,39
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,27	0,30	0,24	0,26	0,18	0,16	0,17	0,13	0,09	0,13	0,09	0,08
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.368,62	1.204,08	1.551,37	1.409,16	2.057,49	2.299,71	2.192,72	2.822,61	3.873,99	2.873,91	4.022,92	4.628,42
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	54,3%	55,7%	61,5%	65,1%	76,7%	78,5%	82,5%	78,8%	76,9%	77,7%	81,2%	81,4%	78,0%	80,0%
Servisiranje dolga	0,03	0,04	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05	0,04	0,06
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	-2.454.386	-2.344.438	-3.680.923	-3.995.249	-5.126.651	-7.263.195	-8.731.354	-10.269.652	-12.789.489	-11.913.381	-12.524.270	-13.382.260	-14.902.623
Neto dolg na EBITDA	-	-	-1,62	-1,07	-1,24	-1,21	-1,56	-1,82	-2,00	-2,77	-4,23	-3,76	-4,23	-2,69
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	190,2%	147,8%	195,6%	209,0%	191,2%	258,5%	279,9%	297,2%	393,2%	363,1%	340,7%	350,7%	474,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 28,79. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povečalo za 29,0 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 2,2 %.

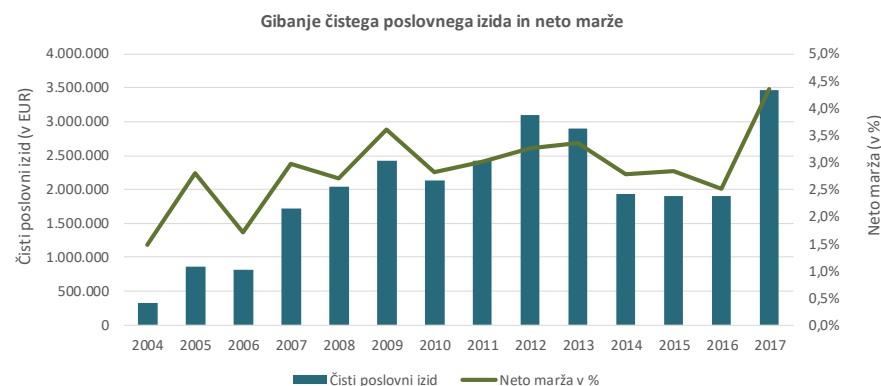
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 7.549.413 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povečala za skoraj 4-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 12,7 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 262.223 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za 3-krat. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 10,8 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 5,2 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je EBIT marža v letu 2017 povečala za skoraj 3,4-krat. Povprečje obdobja je znašalo 3,3 %. EBIT marža je bila v vseh letih opazovanega obdobja pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 18,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 6,6 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 povečala za več kot 2,4-krat. Povprečje obdobja je znašalo 4,7 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 14,8 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,4 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je neto marža v letu 2017 povečala za skoraj 3-krat. Povprečje obdobja je znašalo 2,9 %. Neto marža je bila v vseh letih pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 14,8 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 22,5 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 41,4 %. Gibanje ROE v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec, in sicer -0,1 %. V vseh letih je bil ROE pozitiven, najvišje vrednosti so bile dosežene v obdobju 2005–2012.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 17,8 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 16,0 %. Gibanje ROA v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 2,8 %. V vseh letih je bil ROA pozitiven, najvišje vrednosti so bile dosežene v obdobju 2005–2012.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,5 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 3,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 103,5 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil v celotnem obdobju od 2004–2017 višji od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 0,3 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 4,77. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za 75,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 4,55, kar kaže, da je podjetje svoje tekoče kratkoročne obveznosti sposobno poplačati s kratkoročnimi sredstvi. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 6,6 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 12.690.433 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 povečal za več kot 6,4-krat, kar je za podjetje neugodno. Neto obratni kapital je bil v vseh letih opazovanega obdobja pozitiven.

V obdobju 2013–2017 podjetje ni imelo zalog. Gibanje koeficienta obračanja zalog je bilo v obdobju 2005–2013 različno, v povprečju je koeficient znašal 19.280,59. **Leta 2013 je bil obrat zalog v povprečju na 0,01 dneva, kar je za podjetje zelo ugodno.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 83,12. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za več kot 2-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 209,4 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 4,39 dneva, kar pomeni izboljšanje glede na leto 2005.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,08. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 70,4 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –8,4 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 4.628,42 dneva, kar je za podjetje zelo ugodno.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 80,0 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povečala za 47,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 3,2 %.

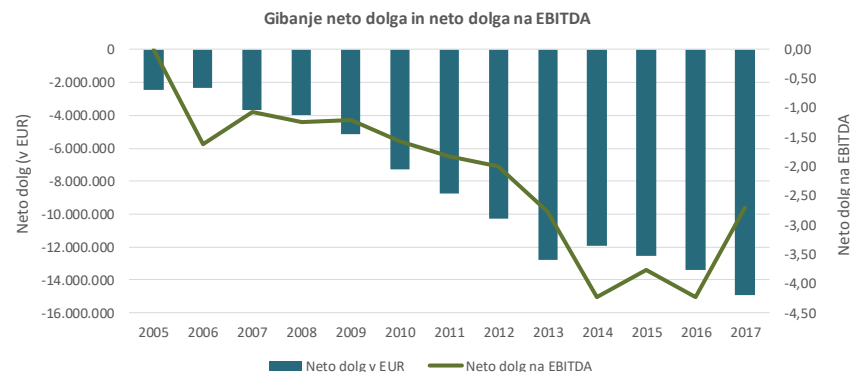
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,06. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 povišal za več kot 2,2-krat. Vrednost kazalnika je bila v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01, kar je na ravni povprečja obdobja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 52,3 %, kar je za podjetje ugodno. Kazalnik je bil v celotnem opazovanem obdobju v razponu od 0,01–0,03, kar kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –3,4 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –14.902.623 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za več kot 6-krat, kar je za podjetje ugodno. Neto dolg je bil v vseh letih opazovanega obdobja negativen.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –2,69. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 znižal za skoraj 1,7-krat. Neto dolg na EBITDA je bil v vseh letih negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 474,0 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za skoraj 2,5-krat. Povprečje obdobja je znašalo 283,9 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih in kaže na zelo dobro likvidnost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile v celotnem opazovanem obdobju večje od 100 %, kar nakazuje na dobro likvidnost podjetja.

3 POSEBNE IGRE NA SREČO

V tem delu predstavljamo podjetja, ki so imela oz. imajo koncesije za izvajanje posebnih iger na srečo za igralnice in igralne salone.

3.1 HIT d.d.

V okviru skupine HIT d.d. deluje oz. je delovalo več podjetij in igralnic in igralnih salonov. Zaradi preglednosti predstavljamo vse na enem mestu.

Slika 12: Casino Park v letu 1991

3.1.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

HIT hoteli, igralnice, turizem d.d.

Polni naziv: HIT hoteli, igralnice, turizem d.d. Nova Gorica

Naslov: Delpinova ulica 7A, 5000 NOVA GORICA

Davčna številka: 89884302

Matična številka: 5232058000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 1.591,33 (<http://www.bizi.si/>)

Tabela 11: Koncesije skupine HIT d.d.

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/ večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNE IGRALNICE (s koncesijo)						
1	HIT d.d.	Casino Perla	1993	HIT d.d.	22.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Kidričeva 7				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica				
2	HIT d.d.	Casino Park	1984		23.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Delpinova 5				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica				
3	HIT d.d.	Casino Korona	1991		24.05.1999	30.06.2024
	Delpinova 7a	Vršiška 23				
	5000 Nova Gorica	4280 Krajska Gora				
4	HIT d.d.	Casino Fontana	1989	25.05.1999	30.06.2024	
	Delpinova 7a	Zdraviliški trg 10				
	5000 Nova Gorica	3250 Rogaška Slatina				
5	HIT d.d.	Casino Mond	2007	19.12.2012	30.10.2020	
	Delpinova 7a	Sadjarska pot 15				
	5000 Nova Gorica	2212 Šentilj v Slovenskih Goricah				
6	HIT d.d.	Casino Drive-in	(2007) 2015	20.09.2015	6.12.2020	
	Delpinova 7a	Mednarodni prehod 4				
	5000 Nova Gorica	5290 Šempeter pri Gorici				
7	HIT d.d.	Igralnica Kobarid	2004	5.12.2002	1.06.2022	
	Delpinova 7a	Staro selo 60a				
	5000 Nova Gorica	5222 Kobarid				
IGRALNICE BREZ KONCESIJE (ne poslujejo več)						
1	HIT d.d.	Casino Otočec	1992 - 2008	HIT d.d.	20.05.1999	30.06.2009
	Delpinova 7a	Grajska cesta 4				
	5000 Nova Gorica	8223 Otočec				
2	HIT d.d.	Casino Tolmin	1991-1993			
	Delpinova 7a	Dijaška ulica 18				
	5000 Nova Gorica	5220 Tolmin				
AKTIVNI IGRALNI SALONI S KONCESIJO						
1	HIT Larix d.d.	Casino Larix igralni salon		HIT	14.06.2002	15.06.2020
	Borovška cesta 99	Borovška 99				
	4280 Kranjska Gora	4280 Kranjska Gora				
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
1	HIT d.d.	Casino Drive-in igralni salon		HIT d.d.	5.12.2002	5.12.2015 - dodeljena koncesija za igralnico
	Delpinova 7a	Mednarodni prehod 4,				
	5000 Nova Gorica	5290 Šempeter pri Gorici				
2	HIT d.d.	Igralni salon Casino Dama		5.12.2002	20.11.2008	
	Delpinova 7a	Cesta na stadion				
	5000 Nova Gorica	9250 Gornja Radgona				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

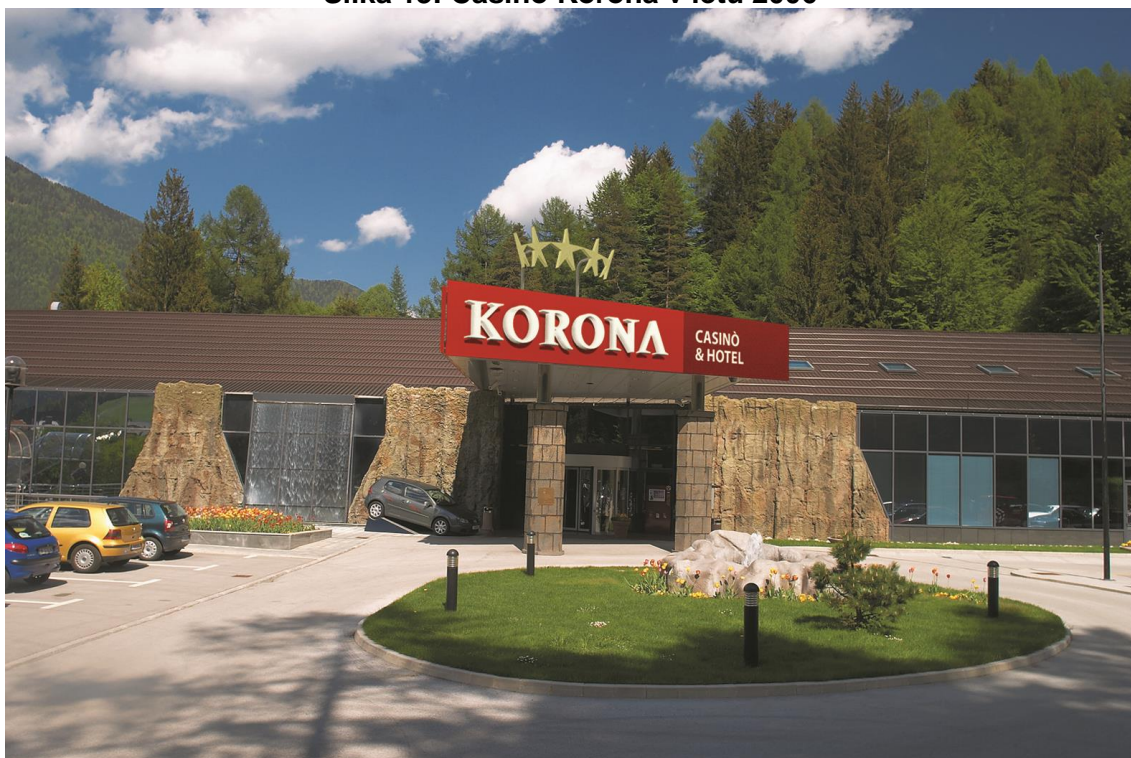
Zgodovina HIT-a se je začela z letom 1978, ko so začeli tudi zaradi političnega pritiska združevati dotlej večinoma nedobičkonosne hotele in gostišča v mestu. Novogoriško igralništvo se je rodilo po naključju, lahko bi rekli, da v predalu. Ko so namreč v propadlem hotelskem kompleksu Argonavti, sedanji Perli, čistili predale, so v enem od njih našli sklep ministrstva za finance, da se lahko v hotelu na avtomatih izvajajo igre na srečo. Poti nazaj ni bilo več. Decembra 1984 so v hotelu Park že odprli prvo igralnico s 30 igralnimi avtomati in eno igralno mizo (*bull*). Perla je devet let kasneje nastala kot testni center, da bi preverili, kako bodo Slovenci in Evropejci sprejeli lasvegaški stil igralništva³².

Trenutno podjetje sodi med največje evropske ponudnike zabave. Podjetje HIT d.d. obvladuje 5 odvisnih družb, od katerih 3 delujejo v Sloveniji, preostali dve pa v Bosni in Hercegovini ter Srbiji. V Sloveniji v okviru Skupine HIT poleg matične družbe HIT d.d. poslujejo še HIT Alpinea d.d., HIT Larix d.d., v Bosni in Hercegovini HIT Coloseum d.o.o., v Srbiji pa HIT International d.o.o.

V preteklosti je v okviru družbe HIT delovalo še nekaj Igralnic in igralnih salonov: Casino Tolmin (1991-1993); Casino Otočec (1992-2008); Igralni salon Dama (2002- 2008); Igralni salon Drive In, ki je bil kasneje preoblikovan v igralnico (2006-2015).

V skladu s predpisi ima družba HIT d.d., Nova Gorica šest veljavnih koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah: Casino Park in Casino Perla v Novi Gorici, Casino Korona v Kranjski Gori, Casino Fontana v Rogaški Slatini, Casino Aurora v Kobaridu, Casino Mond v Šentilju v Slovenskih goricah in Casino Drive In v Vrtojbi.

Slika 13: Casino Korona v letu 2006

Lastništvo na dan 31.12.2018³³

³² Nataša Bucik Ozebek. 2013. Novogoriški HIT se je rodil v predalu. Dnevnik. <https://www.dnevnik.si/1042606734>

³³ Hit d.d.. 2019. Letno poročilo družbe HIT d.d. 2018:

- Navadne delnice
 - Slovenski državni holding d.d. - 20,00 %
 - Kapitalska družba d.d. - 20,00 %
 - Mestna občina Nova Gorica - 13,26
 - Občina Šempeter – Vrtojba -2,71 %
 - Občina Renče – Vogrsko -1,80 %
 - Občina Kranjska Gora -1,94 %
 - Občina Rogaška Slatina - 0,17 %
 - Občina Novo mesto - 0,10 %
 - Občina Straža - 0,01 %
 - Občina Šmarješke Toplice - 0,01 %
- Prednostne participativne delnice
 - DUTB d.d. - 7,66 %
 - MSIN d. o. o. - 6,03 %
 - INFOND d. o. o., PE Infond Global Flex - 5,90 %
 - CETIS - GRAF, d. o. o., Celje3 - 5,70 %
 - TRIGLAV VZAJEMNI SKLADI - DELNIŠKI TRIGLAV STEBER I - 4,82 %
 - INFOND d. o. o. - PE Infond Dynamic, delniški podsklad - 1,84 %
 - Kritni sklad prvega pokojninskega sklada - 1,77 %
 - Sava Re d.d. - 1,03 %
 - Delniški podsklad ALTA HEALTH - 0,91 %
 - Zajamčeni podsklad javnih uslužbencev - 0,90 %
 - FINETOL d. d. - v stečaju - 0,88 %
 - Modra zavarovalnica d. d. - Prvi pokojninski sklad - 0,54 %
 - VGP Novo mesto d.d. - 0,45 %
 - Kapitalska družba d. d. - 0,43 %
 - FIMA Securities Ltd. - fiduciarni račun - 0,43 %
 - Modra zavarovalnica d. d. – KVPS - 0,38 %
 - Kapitalska družba d. d.- 0,32 %

3.1.2 Vizija in poslanstvo

POSLANSTVO: Soustvarjamo doživetja in priložnosti

Z znanjem in profesionalnim pristopom ter z veliko mero čustvene inteligence zaposlenih ustvarjalno razvijamo vrhunsko igralniško in turistično ponudbo ter široko paleto spremljevalnih storitev, ki so gostom v njihovem prostem času v užitek, sprostitvev in zabavo. Pri tem veliko pozornost namenjamo prav razumevanju potreb, zahtev, želja in pričakovanj naših gostov. V poslovni vsakdan Skupine HIT vključujemo lokalne akterje, dobavitelje in poslovne partnerje ter si prizadevamo za uravnotežen razvoj širšega družbenega okolja.

VIZIJA: HIT bo vrhunski v sooblikovanju mode preživljanja prostega časa

V Skupini HIT napovedujemo premik k proaktivnemu iskanju in ustvarjanju dodane vrednosti za naše goste. Tako bomo postali najboljša izbira za preživljanje prostega časa v širši okolici.

Korporativna identiteta³⁴

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5232058000>.

³⁴ Hit d.d.. 2020. Identiteta: <https://www.hit.si/si/skupina-hit/identiteta>.

Skupina HIT sodi med največje evropske ponudnike zabave. V 35 letih se je razvila v kompleksno igralniško-turistično skupino, predano gostom, njihovim željam in visoki kakovosti ponudbe za preživljanje prostega časa.

»Dobrodošli v veselje zabave«, pozicijski slogan korporacije HIT d.d. Nova Gorica, je osnovno sporočilo in hkrati povabilo gostom, da vstopijo v svet zabave, kjer lahko vsak izbira med vrsto novodobnih oblik preživljanja prostega časa, ki so gostom v užitek, sprostitvev in zabavo. Navajajo da »*Energijo, ki jo dnevno vlagamo v zadovoljstvo gostov, povzemajo naše znamke od korporacijske do vsake posamezne znamke najmanjše enote*«. Ta je v obliki celostnih grafičnih podob izražena z dinamiko in barvitostjo.

Blagovne znamke

Pod korporacijsko znamko HIT Universe of Fun smo združili vse dejavnosti skupine HIT, ki predstavljajo številne novodobne oblike preživljanja prostega časa in gostom zagotavljajo kakovostna in bogata doživetja. Skupni imenovalec vsem je zabava, ki jo lahko doživite v obliki vznemirljive igre na igralnih avtomatih, igralnih mizah ali v spletni igralnici, ob koncertih ali drugih spektaklih, ob razvajanju z raznoliko kulinarično ponudbo naših kuharskih mojstrov, oddihu v hotelih ali sproščanju v centrih dobrega počutja.

V verigo HIT Universe of Fun spadajo:

- Perla, Resort & Entertainment
- Park, Hotel & Entertainment
- Korona, Resort & Entertainment
- Aurora, Restaurant & Entertainment
- Mond, Resort & Entertainment
- Colosseum Club, Casinò & Entertainment
- Casinò Fontana
- Casinò Drive-in Hotel Lipa
- Hotel Sabotin
- Špik, Alpine Resort

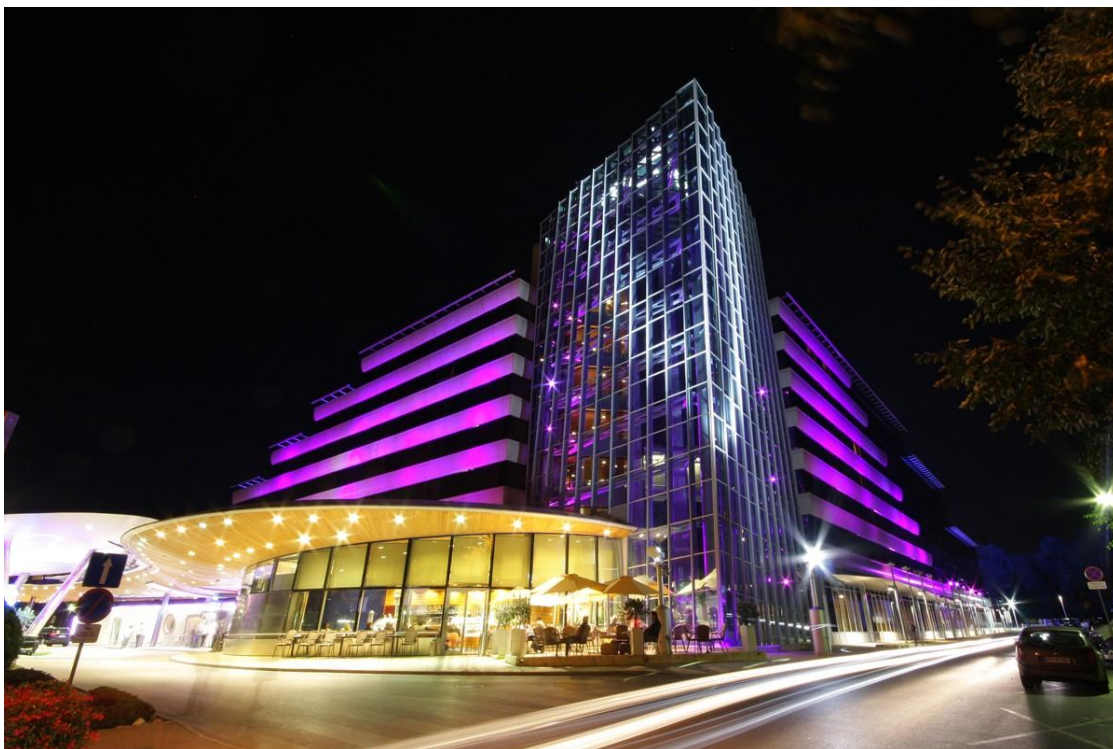
Odkvisne družbe³⁵

V skupino hit sodijo tri slovenske in dve družbi v tujini. Geslo HIT-ovih igralniško-zabaviških centrov in hotelov je prav zabava, ki jo spremljajo velika izbira iger na igralnih mizah in avtomatih, vrhunski koncerti, prvovrstna kulinarična ponudba, udobne nastanitvene možnosti, velnes ponudba ter vse, kar lahko gostom, ki se odločijo za Skupino HIT, omogoča najboljše počutje. Krovna družba skupine je družba HIT d.d. Nova Gorica, s sedežem v Novi Gorici, ki nadzoruje 4 odkvisne družbe, od katerih dve delujeta v Sloveniji, preostali dve pa se nahajata v Bosni in Hercegovini ter Srbiji.

- HIT Colosseum: Družba HIT Colosseum sodi v okvir skupine HIT, ki se na trgu predstavlja pod skupno korporacijsko znamko HIT Universe of Fun. Družba upravlja z igralniško-zabavišnim centrom Colosseum Club, ki je del Hitove verige igralniško-zabaviških centrov in igralnic HIT Casinos.
- HIT International: HIT International d.o.o. Beograd
- HIT Alpinea: Podjetje HTP Gorenjka je leta 2005 pripojilo podjetje Kompas Hoteli Kranjska Gora in se preimenovalo v podjetje HIT Alpinea. Družba nastopa na trgu pod skupno korporacijsko znamko skupine HIT - HIT Universe of Fun in obvladuje 849 ležišč v štirih sodobnih hotelih in apartmajih v znanem turističnem kraju Kranjska Gora.

³⁵ Hit d.d.. 2020. Odkvisne družbe. <https://www.hit.si/si/skupina-hit/odvisne-druzbe>

- HIT Larix: Firma družbe: HIT Larix, prirejanje posebnih iger na srečo in turizem d.d., Kranjska Gora

Slika 14: Perla, Resort & Entertainment

Slika 15: Park, Hotel & Entertainment

3.1.3 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	205.247.657	219.680.656	247.253.613	317.757.979	305.083.875	267.000.110	240.294.901	220.162.977	201.264.508	176.510.851	168.420.775	144.256.766	141.291.526	146.779.156
Dolgoročna sredstva	155.313.361	162.675.723	192.567.280	265.332.814	259.288.799	225.628.713	204.986.808	186.370.537	174.598.769	156.071.635	147.398.032	123.103.493	119.805.521	122.398.542
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	3.039.697	2.105.832	3.676.398	4.085.169	4.331.437	3.917.844	3.206.760	2.677.874	1.918.609	1.098.901	934.754	1.062.334	905.115	1.537.197
Opredmetena osnovna sredstva	101.767.810	92.297.479	119.749.608	130.423.844	129.784.384	121.147.316	110.211.469	101.845.187	119.960.376	107.474.587	100.788.148	95.477.806	94.883.537	98.484.328
Naložbene nepremičnine	n.p.	15.350.311	14.782.123	14.133.969	13.799.710	13.465.639	13.236.851	12.854.078	12.372.205	12.695.435	11.359.701	6.831.410	6.254.080	6.017.785
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	51.293.955	52.916.888	115.143.873	111.361.602	83.595.962	69.633.149	60.812.465	37.842.185	31.953.838	31.447.080	18.158.833	16.540.725	15.230.591
Dolgoročne poslovne terjatve	82.109	2.267	11.847	10.065	11.666	10.571	48.258	51.544	36.221	59.740	68.082	626	50.626	626
Odložene terjatve za davek	n.p.	1.625.879	1.430.416	1.535.894	0	3.491.381	8.650.321	8.129.389	2.469.173	2.789.134	2.800.267	1.572.484	1.171.438	1.128.016
Kratkoročna sredstva	39.268.170	45.868.569	42.407.807	39.769.870	35.475.975	31.921.747	30.145.168	28.793.276	21.685.899	15.478.563	15.992.248	21.019.163	21.294.295	24.139.526
Zaloge	1.138.961	1.046.300	1.365.060	1.935.442	1.891.214	1.716.382	1.226.341	1.372.739	1.325.252	1.055.566	1.108.301	1.035.075	1.213.933	1.255.255
Kratkoročne finančne naložbe	14.102.310	11.465.867	12.258.287	12.363.546	13.196.035	14.695.397	10.045.089	6.605.488	4.145.150	782.142	561.942	234.367	225.490	13.749
Kratkoročne poslovne terjatve	11.664.962	12.208.276	12.092.864	10.373.140	6.689.556	3.666.809	4.320.224	5.575.953	3.700.673	2.464.723	3.237.340	2.864.641	2.726.817	2.206.036
Denarna sredstva	12.279.829	21.148.126	16.691.596	15.097.742	13.699.170	11.843.159	14.553.514	15.239.096	12.514.824	11.176.132	11.084.665	16.885.080	17.128.055	20.664.486
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	10.666.126	11.136.364	12.278.526	12.655.295	10.319.101	9.449.650	5.162.925	4.999.164	4.979.840	4.960.653	5.030.495	134.110	191.710	241.088
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	205.247.657	219.680.656	247.253.614	317.757.979	305.083.875	267.000.110	240.294.901	220.162.977	201.264.508	176.510.851	168.420.775	144.256.766	141.291.525	146.779.157
Kapital	120.222.638	138.794.748	152.714.960	190.305.445	157.138.905	110.459.089	94.540.034	83.304.290	47.281.873	41.060.180	40.567.521	46.152.586	47.777.908	52.228.032
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	913.399	6.729.771	6.649.032	5.494.447	5.612.953	11.727.690	9.014.187	6.961.692	8.060.526	4.100.823	4.991.545	5.403.332	5.985.293	6.701.059
Dolgoročne obveznosti	n.p.	15.617.208	31.947.480	57.379.314	55.081.405	74.664.105	70.290.226	61.114.866	54.785.757	24.901.473	80.465.076	53.688.237	55.944.032	52.928.180
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	15.617.208	31.947.480	57.370.897	54.359.096	74.664.082	67.295.762	60.665.368	53.636.844	24.841.915	79.466.261	52.867.580	55.525.809	52.669.446
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	8.417	1.994	23	402.417	111.766	662.542	58.698	997.782	819.772	418.223	258.734
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	720.315	0	2.592.047	337.732	486.371	860	1.033	885	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	55.745.222	53.801.552	61.998.601	84.170.254	64.388.971	60.092.246	60.596.051	80.225.003	95.019.724	38.522.620	34.194.439	26.936.055	30.449.573
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	26.642.826	25.533.684	40.365.813	53.895.842	41.761.657	40.973.574	43.403.781	60.450.786	74.079.569	12.200.286	6.465.240	1.723.455	2.461.154
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	29.102.396	28.267.868	21.632.788	30.274.412	22.627.314	19.118.672	17.192.270	19.774.217	20.940.155	26.322.334	27.729.199	25.212.600	27.988.419
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	7.423.754	2.793.707	2.140.590	2.580.172	3.080.358	5.760.255	6.358.208	8.186.078	10.911.349	11.428.651	3.874.013	4.818.172	4.648.237	4.472.313

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe HIT d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **146.779.156 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **28,5 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-1,9 %**.

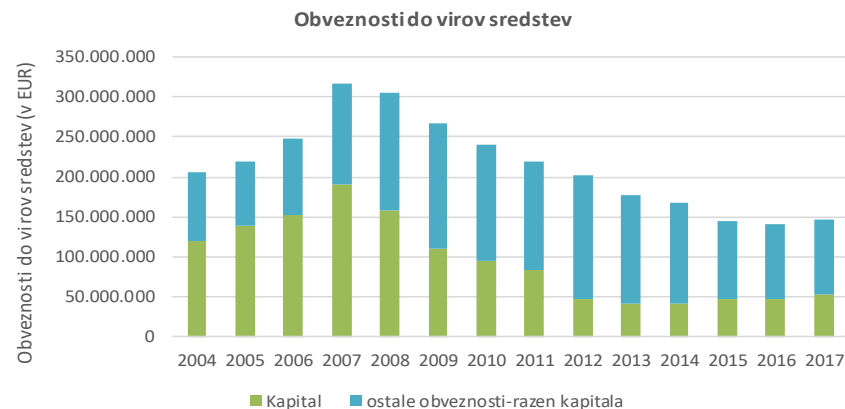
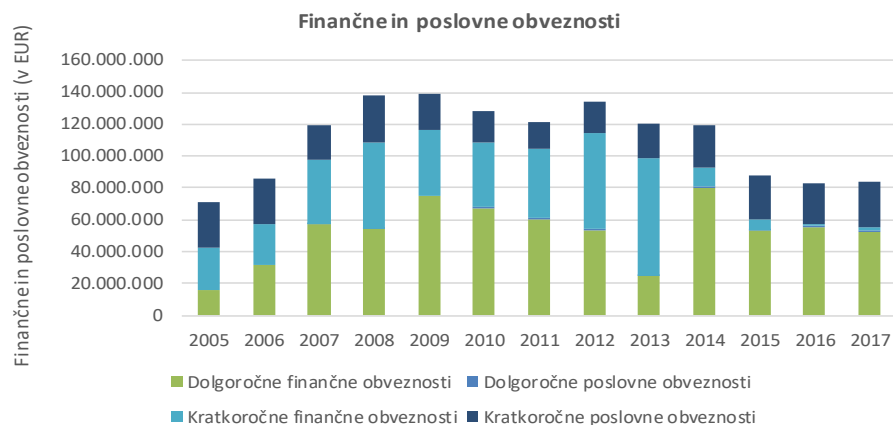
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **122.398.542 EUR** oziroma **83,4 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **98.484.328 EUR** oziroma **80,5 %** dolgoročnih

sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 21,2 %.** Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer –0,9 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **24.139.526 EUR** oziroma 16,4 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 20.664.486 EUR oziroma 85,6 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za skoraj 40 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kratkoročnih sredstev, in sicer –2,4 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **52.228.032 EUR** oziroma 35,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2004–2008 je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, od leta 2009 naprej pa je bil delež kapitala manjši od 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 41,8 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za 56,6 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kapitala, in sicer –4,2 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **94.551.125 EUR** oziroma 64,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2008 predstavljalo manjši del financiranja podjetja, od leta 2009 pa so ostale obveznosti razen kapitala predstavljale več kot 50 % vseh obveznosti do virov sredstev. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 52.928.180 EUR oziroma 56,0 %, kar predstavlja 36,1 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za 11,2 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 1,8 %.

IZKAZ USPEHA

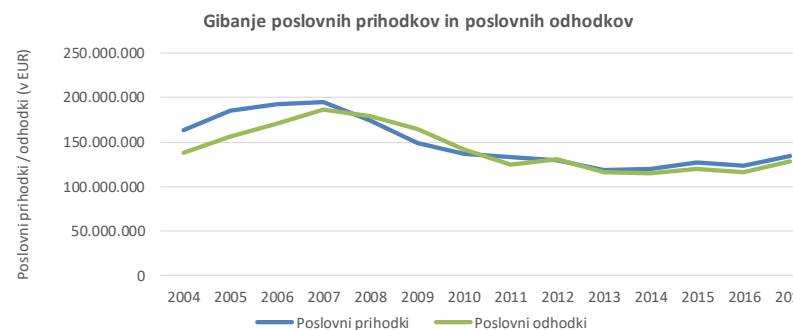
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	163.968.441	185.406.134	192.483.851	194.626.394	173.971.381	149.460.236	137.466.289	133.032.678	129.143.831	118.480.920	120.032.168	127.037.494	123.659.266	134.899.872
Čisti prihodki od prodaje	162.762.410	184.357.116	190.206.693	190.387.710	169.894.602	146.588.314	132.299.234	130.103.842	125.913.076	115.856.589	118.002.330	121.279.534	122.724.511	134.138.462
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	661.324	463.137	1.510.117	1.556.756	1.541.347	1.515.982	1.267.123	1.169.600	1.032.946	969.758	983.640	0	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	544.707	585.881	767.041	2.681.928	2.535.432	1.355.940	3.899.932	1.759.236	2.197.809	1.654.573	1.046.198	5.757.960	934.755	761.410
Poslovni odhodki	138.358.080	155.729.012	171.140.235	186.328.219	179.012.929	164.176.685	141.578.318	124.246.035	130.753.813	116.177.873	115.374.505	119.608.371	116.745.002	128.226.159
Stroški blaga, materiala in storitev	41.696.075	48.331.425	52.133.319	63.171.390	59.037.250	48.813.169	38.227.418	39.074.199	39.780.348	36.903.201	38.133.316	39.923.622	37.328.986	41.450.391
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	10.139.247	10.768.171	12.057.906	14.266.281	15.512.632	14.289.279	11.023.295	10.329.593	10.610.072	10.433.590	10.206.193	10.640.191	11.196.558	12.660.517
Stroški storitev	31.556.828	37.563.254	40.075.413	48.905.109	43.524.618	34.523.890	27.204.123	28.744.606	29.170.276	26.469.611	27.927.123	29.283.431	26.132.428	28.789.874
Stroški dela	60.242.485	64.483.336	71.474.846	72.643.133	71.578.446	62.632.359	62.463.659	47.890.939	49.664.766	43.459.946	44.586.915	47.151.937	47.127.683	52.352.575
Odpisi vrednosti	10.587.384	12.242.414	14.741.722	18.533.244	21.273.749	20.412.433	19.006.049	15.626.541	16.757.784	15.989.010	14.547.364	13.044.184	13.211.685	14.284.643
Drugi poslovni odhodki	25.832.136	30.671.837	32.790.348	31.980.452	27.123.484	32.318.724	21.881.192	21.654.356	24.550.915	19.825.716	18.106.910	19.488.628	19.076.648	20.138.550
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	25.610.361	29.677.122	21.343.616	8.298.175	-5.041.548	-14.716.449	-4.112.029	8.786.643	-1.609.982	2.303.047	4.657.663	7.429.123	6.914.264	6.673.713
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	36.197.744	41.919.535	36.085.338	26.831.419	16.232.201	5.695.984	14.894.020	24.413.184	15.147.802	18.292.057	19.205.027	20.473.307	20.125.948	20.958.356
Finančni prihodki	3.197.909	2.081.686	1.858.020	3.271.341	3.574.250	3.758.096	3.750.961	2.001.161	2.254.194	7.279.871	2.011.658	13.825.051	1.400.665	1.537.694
Finančni odhodki	4.330.900	2.571.801	2.594.360	5.736.135	10.357.669	37.032.586	13.897.853	9.083.681	29.255.793	11.280.117	6.576.725	9.020.717	3.996.644	2.019.451
Drugi prihodki	50.426	291.430	840.187	1.311.966	2.541.601	105.148	276.403	154.024	269.151	162.214	206.079	70.827	105.545	242.407
Drugi odhodki	96.917	216.975	809.595	1.282.553	224.421	124.571	169.194	349.642	284.235	478.631	259.646	5.177.453	324.726	549.320
Celotni poslovni izid	24.430.879	29.261.462	20.637.868	5.862.794	-9.507.787	-48.010.362	-14.151.712	1.508.505	-28.626.665	-2.013.616	39.029	7.126.831	4.099.104	5.885.043
Skupaj davki	4.461.076	6.356.460	5.310.405	1.728.277	-1.334.054	-3.808.187	-1.786.940	520.932	8.349.159	-296.341	-34.754	1.309.296	319.533	52.196
Čisti poslovni izid	19.969.803	22.905.002	15.327.463	4.134.517	-8.173.733	-44.202.175	-12.364.772	987.573	-36.975.824	-1.717.275	73.783	5.817.535	3.779.571	5.832.847

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje HIT d.d. realiziralo **134.899.872 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **17,4 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **128.226.159 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **7,3 %**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibal podobno kot prihodki, **povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal -1,2 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa -0,2 %**. V letih od 2008–2010 in v letu 2012 so poslovni odhodki presegali prihodke, ostala leta so bili odhodki nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **96,4 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški dela (v povprečju 40,1 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 31,4 %), med njimi največ stroški storitev (23,1 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v opazovanem obdobju dosegalo dobiček, pa tudi izgubo, ki je bila največja v letih 2009 in 2012.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 6.673.713 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 73,9 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Pozitivni EBIT je bil generiran v obdobju 2004–2007, ko je podjetje dosegalo najvišji dobiček iz poslovanja, v letu 2011 in v obdobju 2013–2017. Izguba iz poslovanja je bila generirana v obdobju 2008–2010 in v letu 2012.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 20.958.356 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 42,1 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 7,2 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 5.832.847 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 70,8 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Dobiček je bil generiran v obdobju 2004–2007, v letu 2011 in v obdobju 2014–2017, v obdobju 2008–2010 ter v letih 2012 in 2013 pa je podjetje poslovalo z izgubo, ki je bila največja v letu 2009, in sicer v višini -44.202.175 EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlecev na podlagi delovnih ur)	1.454,00	1.517,00	1.675,71	1.766,35	1.726,75	1.606,04	1.529,90	1.311,79	1.443,00	1.435,00	1.422,00	1.430,00	1.460,14	1.591,33
Dodana vrednost v EUR	96.440.230	106.402.871	107.560.184	99.474.552	87.810.647	68.328.343	77.357.679	72.304.123	64.812.568	61.752.003	63.791.942	67.625.244	67.253.632	73.310.931
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	66.328	70.140	64.188	56.316	50.853	42.545	50.564	55.119	44.915	43.033	44.861	47.290	46.060	46.069
EBIT marža v %	15,7%	16,1%	11,2%	4,4%	-3,0%	-10,0%	-3,1%	6,8%	-1,3%	2,0%	3,9%	6,1%	5,6%	5,0%
EBITDA marža v %	22,2%	22,7%	19,0%	14,1%	9,6%	3,9%	11,3%	18,8%	12,0%	15,8%	16,3%	16,9%	16,4%	15,6%
Neto marža v %	12,3%	12,4%	8,1%	2,2%	-4,8%	-30,2%	-9,3%	0,8%	-29,4%	-1,5%	0,1%	4,8%	3,1%	4,3%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	17,7%	10,5%	2,4%	-4,7%	-33,0%	-12,1%	1,1%	-56,6%	-3,9%	0,2%	13,4%	8,0%	11,7%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	10,8%	6,6%	1,5%	-2,6%	-15,5%	-4,9%	0,4%	-17,5%	-0,9%	0,0%	3,7%	2,6%	4,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	100,2%	99,8%	94,8%	90,4%	85,6%	76,8%	86,5%	92,4%	84,6%	88,3%	90,7%	95,5%	91,7%	91,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,82	0,79	0,64	0,42	0,50	0,50	0,48	0,27	0,16	0,42	0,61	0,79	0,79
Neto obratni kapital v EUR	-	16.766.173	14.139.940	18.137.082	5.201.563	9.294.433	11.026.496	11.601.006	1.911.682	-5.461.592	-10.330.086	-6.710.036	-3.918.306	-3.848.893
Koeficient obračanja zalog	-	168,73	157,76	115,37	88,80	81,27	89,92	100,12	93,34	97,33	109,07	113,17	109,14	108,65
Dnevi vezave zalog	-	2,16	2,31	3,16	4,11	4,49	4,06	3,65	3,91	3,75	3,35	3,23	3,34	3,36
Koeficient obračanja terjatev	-	15,44	15,65	16,95	19,91	28,31	33,13	26,29	27,15	37,58	41,39	39,75	43,90	54,39
Dnevi vezave terjatev	-	23,63	23,32	21,54	18,33	12,89	11,02	13,88	13,45	9,71	8,82	9,18	8,31	6,71
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,42	0,57	0,60	0,54	0,53	0,57	0,57	0,51	0,43	0,39	0,42	0,48
Dnevi vezave obveznosti	-	-	868,32	638,35	610,67	675,65	691,14	641,53	635,85	712,16	845,11	927,09	862,93	766,89
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	58,6%	63,2%	61,8%	59,9%	51,5%	41,4%	39,3%	37,8%	23,5%	23,3%	24,1%	32,0%	33,8%	35,6%
Servisiranje dolga	0,21	0,22	0,17	0,12	0,07	-0,12	0,04	0,12	-0,13	0,11	0,12	0,14	0,14	0,15
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,06	0,06	0,06	0,05	0,03	0,03	0,04	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
Neto dolg v EUR	-	9.646.041	28.531.281	70.275.422	81.359.733	89.887.183	83.670.733	82.224.565	97.427.656	86.963.210	80.019.940	42.213.373	39.895.719	34.452.365
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,53	1,84	4,67	15,03	5,83	3,40	5,93	5,04	4,35	2,99	2,04	1,77
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	95,5%	96,2%	93,6%	81,7%	82,2%	79,7%	77,8%	58,2%	42,5%	81,5%	80,5%	86,3%	85,8%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 1.591,33. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za 9,4 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 0,9 %.

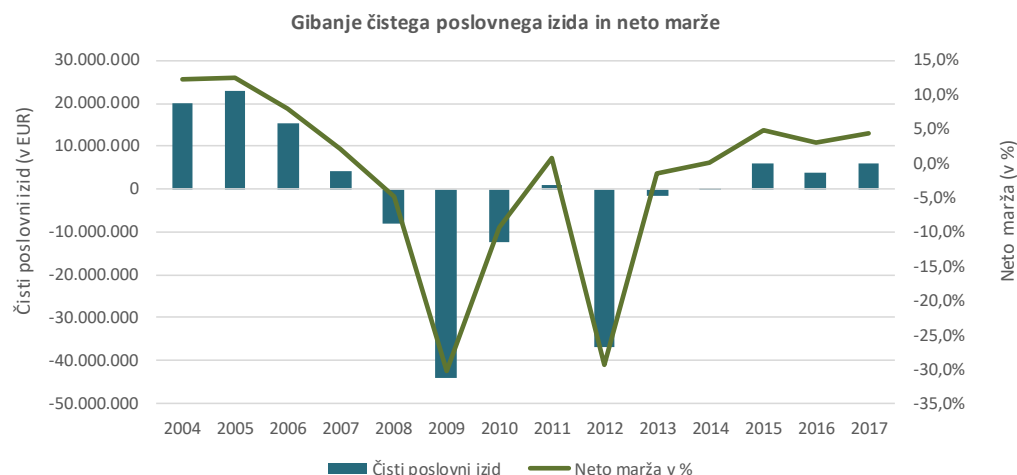
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 73.310.931 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 24,0 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer –1,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 46.069 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 30,5 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti na zaposlenca, in sicer -2,2 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 5,0 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 68,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 4,2 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2008–2010 in v letu 2012.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 15,6 %, kar je na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 29,7 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, realizirana je bila povprečna letna rast 9,2 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,3 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 64,6 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2008–2010 ter v letih 2012 in 2013. Najvišje vrednosti so bile dosežene v začetnih letih opazovanja, najnižja vrednost -30,2 % pa je bila dosežena v letu 2009.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 11,7 %.

Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 34,0 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2008–2010 ter v letih 2012 in 2013. Najnižja vrednost -56,6 % je bila dosežena v letu 2012.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 4,0 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 62,4 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2008–2010 ter v letih 2012 in 2013. Najnižja vrednost -17,5 % je bila dosežena v letu 2012.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,2 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 10,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 104,3 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina

poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v obdobju 2008–2010 in v letu 2012 je bil kazalnik nižji od 100 %, kar pomeni, da so bili odhodki višji kot prihodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,79. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 3,7 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,55. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti, in sicer 8,8 %.

Neto obratni kapital podjetja je bil pozitiven do vključno leta 2012, v kasnejših letih pa negativen, kar je za podjetje bolj ugodno. V letu 2017 je znašal –3.848.893 EUR, kar kaže na občutno izboljšanje v primerjavi z obratnim kapitalom v višini 16.766.173 EUR v letu 2005.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 108,65. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 35,6 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –2,8 %. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 3,36 dneva, kar je slabše kot v letu 2005, ko je bil obrat zalog hitrejši.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 54,39. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povešal za 3,5-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 12,3 %. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 6,71 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev daljši.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,48, kar je približno na ravni iz leta 2006. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 2,0 %. Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 766,89 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na dobri dve leti.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 35,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 39,3 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –2,4 %. Najvišje vrednosti je podjetje dosegalo v obdobju 2004–2008.

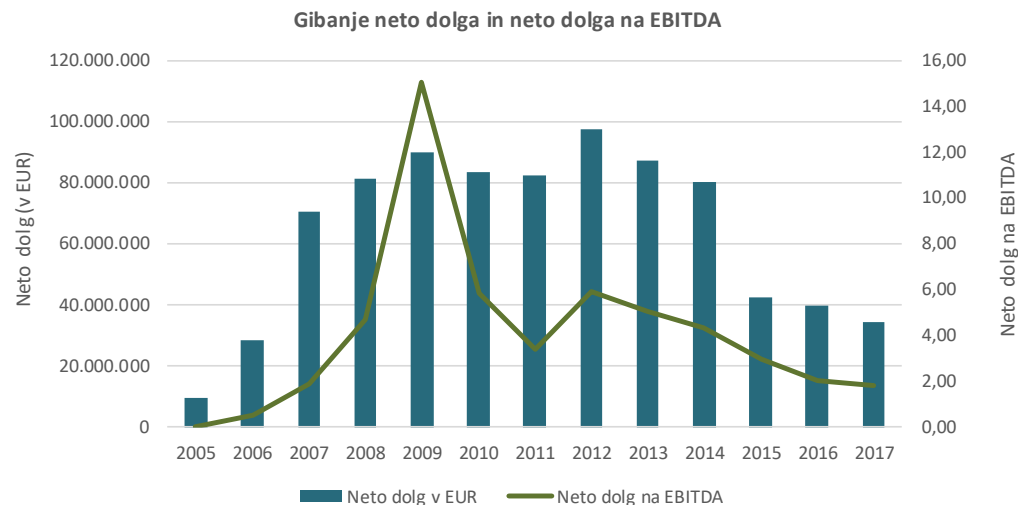
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,51. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 28,1 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V letih 2009 in 2012 je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 71,6 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,04 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –8,9 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 34.452.365 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 povišala za več kot 3,5-krat. Najvišje vrednosti neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje realiziralo v obdobju 2006–2013.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 1,77, kar kaže na veliko sposobnost podjetja odplačevati dolgove. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišal za več kot 3-krat, a je bil še vedno nižji kot povprečje obdobja od 2006–2017, ki je znašalo 4,45.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 85,8 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 10,2 %. Povprečje obdobja je znašalo 80,1 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2005–2007. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika v višini 2,1 %.

3.2 HIT Larix d.d.

3.2.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

HIT Larix d.d.

Polni naziv: HIT Larix d.d.

Naslov: Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora

Davčna številka: 86943855

Matična številka: 5556678000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino Larix – igralni salon

OPIS PODJETJA

Casino Larix je bil ustanovljen leta 1996 pod okriljem podjetja Oniks d.d. Na začetku je podjetje imelo status gostinskega lokala z dodatno ponudbo igralnih avtomatov in v svoji ponudbi na voljo le 55 igralnih avtomatov in 18 zaposlenih. Leta 2002 so dobili koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo in njihov status se je iz gostinskega lokala z dodatno ponudbo spremenil v igralni salon. V letih 2002 in 2004 je prav tako potekala večja širitev infrastrukture in ponudbe igralnih mest. Leta 2008 je družno Casino Larix kupila skupina HIT in od takrat naprej deluje pod okriljem te največje slovenske igralniške družbe. Od takrat naprej se družba uradno imenuje HIT Larix d.d.³⁶

Večina gostov prihaja iz tujine, predvsem iz Italije in Avstrije, zaradi bližine in relativno ugodne slovenske zakonodaje o igralništvu, ki je do igralcem iger na srečo prijaznejša kot v tujini. V igralnem salonu se trenutno nahaja 184 igralnih avtomatov in 2 elektronski ruleti s 16 igralnimi mesti³⁷

Slika 16: Casino Larix – igralni salon

³⁶ HIT Larix 2019. Letno poročilo za družbo HIT Larix 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5556678000>.

³⁷ O podjetju. <https://www.casino-larix.com/index.php/sl/igralni-avtomati>.

3.2.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	19.054.746	13.711.283	21.005.758	4.979.263	5.027.086	4.343.525	4.041.908	4.034.879	4.060.341	4.913.720	3.528.747	3.283.495	3.861.304	4.171.393
Dolgoročna sredstva	14.165.527	8.336.020	8.084.301	4.060.684	3.340.694	3.043.457	3.065.062	3.053.900	3.037.391	3.027.752	2.583.470	2.359.805	3.038.911	3.246.639
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	32.526	56.170	112.218	100.164	88.110	76.055	75.762	42.949	26.208	36.620	26.671	5.446	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	2.595.146	2.238.049	4.524.303	3.960.520	3.252.584	2.967.402	2.989.300	3.010.951	3.009.062	2.987.169	2.551.766	2.349.524	3.034.100	3.243.110
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	6.041.801	3.447.780	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	2.121	3.963	5.033	4.835	4.811	3.529
Kratkoročna sredstva	4.887.242	5.375.088	12.904.081	900.222	1.674.859	1.299.768	976.604	980.869	1.022.667	1.885.951	945.277	923.690	822.393	924.754
Zaloge	46.162	48.874	47.734	10.107	12.053	17.086	17.084	18.434	21.991	18.162	21.295	24.983	19.716	20.865
Kratkoročne finančne naložbe	4.190.154	4.361.083	4.469.008	0	0	0	0	94.934	168.375	1.138.640	320.266	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	204.911	544.496	6.687.402	163.031	545.480	69.151	59.883	43.630	82.578	90.268	80.198	92.478	90.485	45.986
Denarna sredstva	446.015	420.635	1.699.937	727.084	1.117.326	1.213.531	899.637	823.871	749.723	638.881	523.518	806.229	712.192	857.903
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.977	175	17.376	18.357	11.533	300	242	110	283	17	0	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	19.054.746	13.711.284	21.005.758	4.979.263	5.027.086	4.343.525	4.041.908	4.034.879	4.060.341	4.913.720	3.528.747	3.283.495	3.861.304	4.171.393
Kapital	10.335.634	7.855.892	12.581.927	4.418.127	4.699.338	3.832.618	3.252.795	3.101.690	3.042.159	3.002.930	2.214.074	2.095.182	2.065.735	2.377.711
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	16.679	0	0	0	3.483	8.707	28.277	68.592	76.396	69.297	74.662	64.700
Dolgoročne obveznosti	n.p.	2.130.000	3.329.999	0	0	0	0	0	19.054	17.427	70.616	48.054	979.115	713.313
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	2.130.000	3.329.999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	888.130	686.250
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	19.054	17.427	70.616	48.054	90.985	27.063
Kratkoročne obveznosti	n.p.	3.719.836	5.062.293	557.136	320.527	500.825	777.400	870.236	890.168	1.726.504	1.131.077	1.036.700	702.626	1.015.669
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	3.014.531	3.363.629	0	0	0	0	0	0	790.000	430.000	129.167	0	138.668
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	705.306	1.698.665	557.136	320.527	500.825	777.400	870.236	890.168	936.504	701.077	907.533	702.626	877.000
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	8.342	5.556	14.860	4.000	7.221	10.082	8.230	54.246	80.683	98.267	36.584	34.262	39.166	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

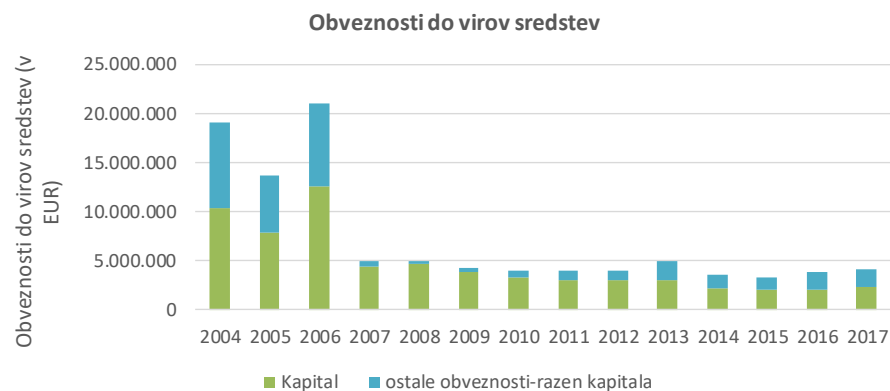
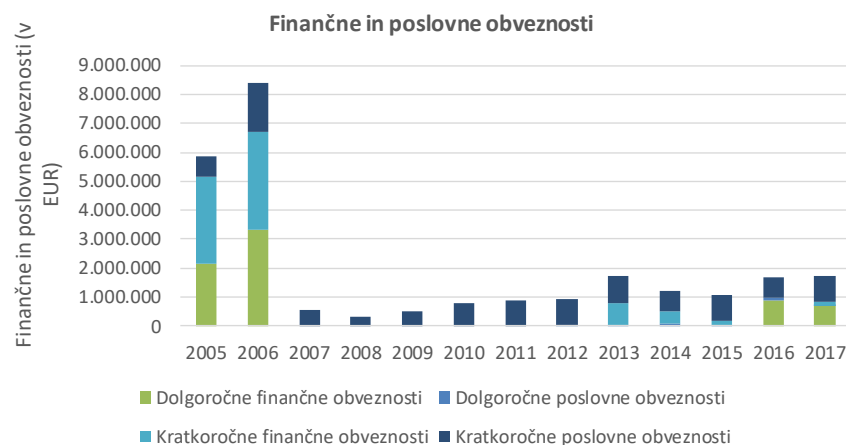
Sredstva družbe HIT Larix d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **4.171.393 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **78,1 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-4,5 %**.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **3.246.639 EUR** oziroma **77,8 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 3.243.110 EUR oziroma **99,9 %** dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje, razen v letu 2006, so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 77,1 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer **-8,4 %**.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **924.754 EUR** oziroma 22,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 857.903 EUR oziroma 92,8 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje, razen v letu 2006, so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 81,1 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 10,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **2.337.711 EUR** oziroma 57,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem obdobju od 2004–2017 je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 69,5 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za 77,0 %**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kapitala, in sicer -6,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.793.682 EUR** oziroma 43,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2017 predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 1.015.669 EUR oziroma 56,6 %, kar predstavlja 24,3 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za 79,4 %**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 8,6 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	8.750.631	9.395.315	8.966.834	7.515.413	5.955.188	5.936.189	5.560.896	4.410.214	4.456.382	5.017.156	5.104.025	5.325.598	5.075.329	4.730.366
Čisti prihodki od prodaje	8.608.604	9.377.375	8.779.957	7.131.767	5.954.588	5.926.189	5.537.496	4.406.324	4.429.409	4.929.379	5.073.845	5.313.536	5.065.293	4.708.538
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	142.027	17.940	186.877	383.646	600	10.000	23.400	3.890	26.973	87.777	30.180	12.062	10.036	21.828
Poslovni odhodki	6.286.013	6.637.487	7.169.544	6.281.333	5.607.792	5.534.409	5.195.194	3.988.145	4.062.869	4.509.773	4.516.917	4.694.107	4.699.783	4.360.005
Stroški blaga, materiala in storitev	1.797.622	1.658.477	1.564.465	1.406.534	1.498.190	1.653.397	1.634.803	1.509.407	1.467.082	1.707.945	1.666.232	1.846.546	1.863.489	1.537.134
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>1.005.775</i>	<i>831.233</i>	<i>244.969</i>	<i>410.876</i>	<i>277.488</i>	<i>287.372</i>	<i>242.416</i>	<i>224.698</i>	<i>239.940</i>	<i>390.512</i>	<i>351.142</i>	<i>417.710</i>	<i>411.697</i>	<i>445.537</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>791.847</i>	<i>827.244</i>	<i>1.319.496</i>	<i>995.658</i>	<i>1.220.702</i>	<i>1.366.025</i>	<i>1.392.387</i>	<i>1.284.709</i>	<i>1.227.142</i>	<i>1.317.433</i>	<i>1.315.090</i>	<i>1.428.836</i>	<i>1.451.792</i>	<i>1.091.597</i>
Stroški dela	1.321.944	1.296.214	1.619.495	1.183.438	916.613	708.066	625.166	739.604	762.781	999.963	1.029.024	1.020.202	1.140.888	1.244.437
Odpisi vrednosti	578.832	650.655	826.607	1.025.552	906.580	855.019	770.269	574.473	651.541	667.028	705.858	652.666	626.785	622.209
Drugi poslovni odhodki	2.587.615	3.032.141	3.158.977	2.665.809	2.286.409	2.317.927	2.164.956	1.164.661	1.181.465	1.134.837	1.115.803	1.174.693	1.068.621	956.225
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	2.464.618	2.757.828	1.797.290	1.234.080	347.396	401.780	365.702	422.069	393.513	507.383	587.108	631.491	375.546	370.361
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	3.043.450	3.408.484	2.623.896	2.259.632	1.253.976	1.256.799	1.135.971	996.542	1.045.054	1.174.411	1.292.966	1.284.157	1.002.331	992.570
Finančni prihodki	262.675	317.044	3.609.329	2.802.853	17.858	17.123	11.967	12.396	12.093	43.280	50.232	9.152	23	18
Finančni odhodki	396.698	210.098	219.728	44.957	805	1.504	2.195	96	5.248	28.180	32.146	17.648	10.931	22.713
Drugi prihodki	79.256	22.004	72.892	5.398	1.174	128	0	0	0	0	123	425	382	0
Drugi odhodki	121	0	11.386	1	0	0	0	0	0	3.801	2.355	3.910	2.210	0
Celotni poslovni izid	2.409.730	2.886.778	5.248.397	3.997.373	365.623	417.527	375.474	434.369	400.358	518.682	602.962	619.510	362.810	347.666
Skupaj davki	435.374	397.449	519.421	628.143	84.412	91.265	78.104	84.891	29.480	47.132	85.238	80.655	33.713	38.746
Čisti poslovni izid	1.974.356	2.489.329	4.728.976	3.369.230	281.211	326.262	297.370	349.478	370.878	471.550	517.724	538.855	329.097	308.920

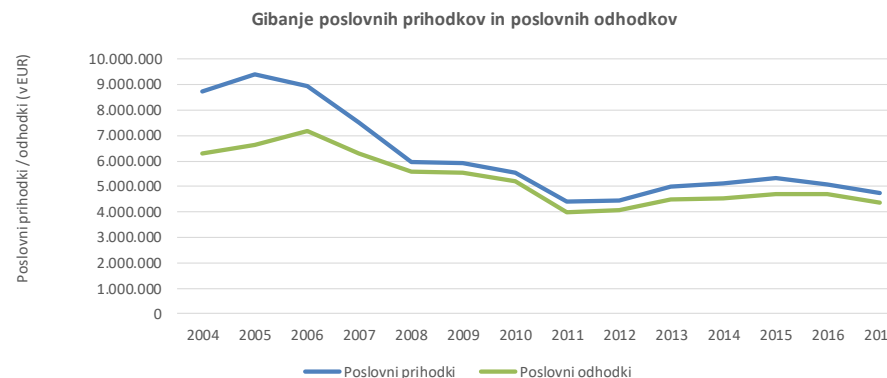
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje HIT Larix d.d. realiziralo **4.730.366 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **45,9 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 4.360.005 EUR. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **30,6 %**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibali podobno kot prihodki, **povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal -4,1 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa -2,3 %**. V celotnem opazovanem obdobju so poslovni prihodki presegali odhodke. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **87,1 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki** (v povprečju **34,0 %**), sledijo

stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 32,1 %), med njimi največ stroški storitev (24,3 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v opazovanem obdobju v vseh letih poslovalo z dobičkom.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 370.361 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 85,0 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2007 je podjetje dosegalo najvišji dobiček iz poslovanja, ki je presegal 1 milijon EUR, v poznejših letih je bil dobiček nižji. V povprečju je bil realiziran padec dobička iz poslovanja, in sicer –7,7 %.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 992.570 EUR, kar je najmanj glede na celotno opazovano obdobje. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 67,3 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišji EBITDA je podjetje dosegalo v obdobju 2004–2007, ko je le-ta vsako leto presegal 2 milijona EUR, v poznejših letih se je znižal in večinoma presegal 1 milijon EUR. V povprečju je bil realiziran padec EBITDA, in sicer –6,7 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 308.920 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 84,4 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Največji dobiček je bil ustvarjen v letu 2006, ko je znašal nekaj manj kot 5 milijonov EUR, kasneje se je zmanjšal in v obdobju 2008–2017 ni presegal 1 milijona EUR. V povprečju je bila realizirana letna rast čistega dobička 1,7 %.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	42,34	43,72	47,42	47,98	33,81	26,51	22,89	29,27	28,54	36,28	37,55	36,79	43,36	46,81
Dodana vrednost v EUR	4.365.394	4.704.698	4.243.391	3.443.070	2.170.589	1.964.865	1.761.137	1.736.146	1.807.835	2.174.374	2.321.990	2.304.359	2.143.219	2.237.008
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	103.103	107.610	89.485	71.761	64.200	74.118	76.939	59.315	63.344	59.933	61.837	62.635	49.428	47.789
EBIT marža v %	28,6%	29,4%	20,5%	17,3%	5,8%	6,8%	6,6%	9,6%	8,9%	10,3%	11,6%	11,9%	7,4%	7,9%
EBITDA marža v %	35,4%	36,3%	29,9%	31,7%	21,1%	21,2%	20,5%	22,6%	23,6%	23,8%	25,5%	24,2%	19,8%	21,1%
Neto marža v %	22,9%	26,5%	53,9%	47,2%	4,7%	5,5%	5,4%	7,9%	8,4%	9,6%	10,2%	10,1%	6,5%	6,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	27,4%	46,3%	39,6%	6,2%	7,6%	8,4%	11,0%	12,1%	15,6%	19,8%	25,0%	15,8%	13,9%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	15,2%	27,2%	25,9%	5,6%	7,0%	7,1%	8,7%	9,2%	10,5%	12,3%	15,8%	9,2%	7,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	139,2%	141,5%	125,1%	119,6%	106,2%	107,3%	107,0%	110,6%	109,7%	111,3%	113,0%	113,5%	108,0%	108,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,44	2,55	1,62	5,23	2,60	1,26	1,13	1,15	1,09	0,84	0,89	1,17	0,91
Neto obratni kapital v EUR	-	4.669.782	11.205.416	343.086	1.354.332	798.943	199.204	110.633	132.499	949.447	244.200	16.157	119.767	47.754
Koeficient obračanja zalog	-	197,34	181,76	246,60	537,42	406,75	324,11	248,12	219,14	245,53	257,18	229,64	226,64	232,06
Dnevi vezave zalog	-	1,85	2,01	1,48	0,68	0,90	1,13	1,47	1,67	1,49	1,42	1,59	1,61	1,57
Koeficient obračanja terjatev	-	25,03	2,43	2,08	16,81	19,28	85,83	85,14	70,19	57,04	59,53	61,54	55,37	69,00
Dnevi vezave terjatev	-	14,58	150,32	175,30	21,71	18,93	4,25	4,29	5,20	6,40	6,13	5,93	6,59	5,29
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,20	0,36	0,63	0,70	0,38	0,27	0,27	0,43	0,43	0,52	0,51	0,56
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.790,94	1.001,97	577,23	521,61	962,30	1.338,21	1.338,98	853,67	851,10	702,81	713,76	647,04
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	54,2%	57,3%	59,9%	88,7%	93,5%	88,2%	80,5%	76,9%	74,9%	61,1%	62,7%	63,8%	53,5%	57,0%
Servisiranje dolga	0,38	0,46	0,75	0,69	0,21	0,21	0,21	0,23	0,25	0,25	0,27	0,25	0,20	0,21
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,04	0,40	0,46	0,06	0,05	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
Neto dolg v EUR	-	362.813	524.683	-727.084	-1.117.326	-1.213.531	-899.637	-918.805	-918.098	-987.521	-413.784	-677.062	175.938	-32.985
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,17	-0,04	-0,74	-0,93	-0,93	-0,91	-0,88	-0,81	-0,54	-0,42	-0,25	0,07
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	119,8%	197,0%	108,8%	140,7%	125,9%	106,2%	101,8%	101,1%	101,4%	88,7%	91,7%	97,5%	94,5%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 46,81. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za 10,6 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 2,1 %.

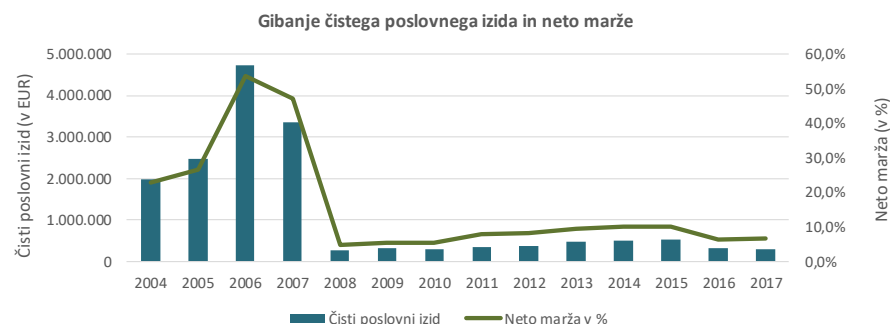
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.237.008 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 48,8 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer –3,9 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 47.789 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 53,6 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti na zaposlenca, in sicer -5,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 7,9 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 72,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 13,0 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. EBIT marža je bila v celotnem obdobju opazovanja pozitivna. V povprečju je bil realiziran padec EBIT marže, in sicer -4,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 21,1 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 40,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 25,5 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna. V povprečju je bil realiziran padec EBITDA marže, in sicer -3,0 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 6,6 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 71,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 16,1 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. V vseh letih je bila neto marža pozitivna. V povprečju je bila realizirana letna rast neto marže 5,3 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 13,9 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 49,2 %. ROE je bil v vseh letih pozitiven. Povprečje obdobja je znašalo 19,1 %, v povprečju je bila realizirana letna rast ROE 6,5 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 7,7 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 49,4 %. ROA je bil v vseh letih pozitiven. Povprečje obdobja je znašalo 12,4 %, v povprečju je bila realizirana letna rast ROA 4,3 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 108,5 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 32,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 115,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. V celotnem obdobju od 2004–2017 je bil kazalnik višji od 100 %, kar pomeni, da so bili v vseh letih prihodki višji kot odhodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,91. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 37,0 %. Povprečje obdobja je znašalo 1,68. Kazalnik je bil večinoma višji od 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje s svojimi kratkoročnimi

viri sposobno pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti kazalnika so bile dosežene v začetnih letih opazovanega obdobja, najnižje, pod 1, pa so bile dosežene v letih 2014, 2015 in 2017.

Neto obratni kapital podjetja v letu 2017 je znašal 47.754 EUR, kar je najmanj v obdobju 2005–2017. V celotnem opazovanem obdobju je bil neto obratni kapital pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 232,06. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za 17,6 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 6,1 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,57 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat zalog počasnejši, in slabše, kot je povprečje obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 69,00. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za skoraj 3-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 79,0 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 5,29 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev daljši.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,56 in je skoraj 3-krat večji kot v letu 2006, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 16,0 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 647,04 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na 21 mesecev.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 57,0 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 5,1 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 1,4 %. Najvišje vrednosti je podjetje dosegalo v obdobju 2007–2010.

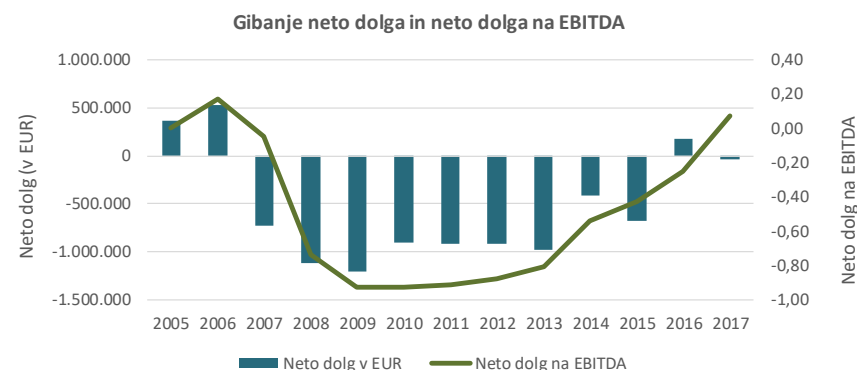
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,21. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 44,4 %. V celotnem opazovanem obdobju je bil kazalnik pozitiven, a vedno manjši od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 63,8 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,09 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Nekoliko višje vrednosti kazalnika so bile dosežene le v letih 2006 in 2007.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –32.985 EUR. Večinoma je bil neto dolg negativen, kar je za podjetje ugodno, pozitiven je bil le v letih 2005, 2006 in 2016.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 0,07, kar kaže na veliko sposobnost podjetja odplačevati dolgove. **Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 znižal 57,4 %.** Neto dolg na EBITDA je bil večinoma negativen, razen v letih 2006 in 2017.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 94,5 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. **Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 21,1 %.** Povprečje obdobja je znašalo 113,5 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2005–2009, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. V obdobju 2014–2017 pa je bila vrednost kazalnika nižja od 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi in to kaže na neugodno financiranje ter podkapitaliziranost podjetja.

3.3 HIT Šentilj d.o.o.

IZKAZNICA PODJETJA³⁸

HIT Šentilj, prirejanje iger na srečo in turizem d.d.

Polni naziv: HIT Šentilj, prirejanje iger na srečo in turizem d.d. (IZBRISAN dne 12.07.2012)

Naslov: Sadjarska pot 15, 2212 Šentilj v Slovenskih Goricah

Davčna številka: 8307247

Matična številka: 2270676000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017:

Koncesija: Casino Mond

OPIS PODJETJA

Leta 2007 je družba HIT d.d. odprla vrata novemu igralniško - zabaviščnemu centru Mond v Šentilju. Samo podjetje je bilo ustanovljeno leta 2005. Igralniško-zabaviščni center se ob štajerski avtocesti razprostira na 8.000 kvadratnih metrih, celotna vrednost naložbe pa je znašala dobrih 40 milijonov evrov. Gostom so bile ob otvoritvi v igralnici na voljo igralne mize in igralni avtomati, restavracija in bar ter tudi cabaret s 300 sedeži. Sprva je bil hotel že vključen v načrt naložbe v Šentilju, a je iz njega izpadel. Kasneje se je dogradilo igralniško - zabaviščni center Mond s hotelsko-trgovskim centrom in utrdili Mond kot vodilni turistično-zabaviščni center na slovenskem in avstrijskem štajerskem.

Ključni dogodki podjetja od ustanovitve do pripojitve k HIT d.d.:

- 2007 odprtje igralniško-zabaviščnega centra
- 2011 širitev poker ponudbe in pričetek delovanja igralnice na prostem
- 2012 pripojitev k matični družbi HIT d.d.

Glavno poslanstvo družbe HIT Šentilj je, da z osebnim pristopom zagotavljajo edinstveno zabavo in vznemirljivost iger³⁹.

Slika 17: Mond, Resort & Entertainment

³⁸ Hit Šentilj. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/HIT_SENTILJ_d.d.?enota=373232&EnotaStatus=2.

³⁹ Hit Šentilj. 2012. Letno poročilo družbe HIT Šentilj 2011.

3.3.1 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2008	2009	2010
SREDSTVA	41.638.138	37.801.366	33.589.535
Dolgoročna sredstva	38.661.649	35.402.682	31.793.204
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.011.495	915.982	121.092
Opredmetena osnovna sredstva	35.645.478	31.797.758	28.983.170
Odložene terjatve za davke	2.004.676	2.688.942	2.688.942
Kratkoročna sredstva	2.971.832	2.383.431	1.778.021
Zaloge	101.882	64.714	64.347
Kratkoročne poslovne terjatve	147.527	161.173	138.786
Denarna sredstva	2.722.423	2.157.544	1.574.888
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	4.657	15.253	18.310
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	41.638.138	37.801.366	33.589.535
Kapital	14.221.964	11.474.891	8.444.667
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	87.073	110.806	125.727
Dolgoročne obveznosti	24.318.182	21.704.545	19.566.085
Dolgoročne finančne obveznosti	24.318.182	21.704.545	19.566.085
Kratkoročne obveznosti	2.780.207	4.235.630	5.151.028
Kratkoročne finančne obveznosti	681.818	3.213.636	3.943.923
Kratkoročne poslovne obveznosti	2.098.389	1.021.994	1.207.105
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	230.712	275.494	302.028

IZKAZ USPEHA

v EUR	2008	2009	2010
Poslovni prihodki	9.567.629	10.430.424	10.503.506
Čisti prihodki od prodaje	9.367.283	10.078.091	10.431.638
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	196.537	72.228	62.728
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	3.809	280.105	9.140
Poslovni odhodki	14.413.950	13.133.458	12.985.659
Stroški blaga, materiala in storitev	4.898.281	4.260.235	4.269.159
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>1.034.064</i>	<i>1.055.973</i>	<i>1.000.514</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>3.864.217</i>	<i>3.204.262</i>	<i>3.268.645</i>
Stroški dela	4.541.146	3.840.826	3.653.423
Odpisi vrednosti	3.867.950	3.785.772	3.703.832
Drugi poslovni odhodki	1.106.573	1.246.625	1.359.245
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-4.846.321	-2.703.034	-2.482.153
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-978.371	1.082.738	1.221.679
Finančni prihodki	71.881	10.057	9.126
Finančni odhodki	1.371.572	725.394	554.782
Drugi prihodki	6.266	4.874	5.309
Drugi odhodki	217.933	17.841	7.724
Celotni poslovni izid	-6.357.679	-3.431.338	-3.030.224
Skupaj davki	-2.004.676	-684.265	0
Čisti poslovni izid	-4.353.003	-2.747.073	-3.030.224

KAZALNIKI

	2008	2009	2010
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	163,00	136,00	138,00
Dodana vrednost v EUR	3.562.775	4.923.564	4.875.102
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	21.858	36.203	35.327
EBIT marža v %	-51,7%	-26,8%	-23,8%
EBITDA marža v %	-10,4%	10,7%	11,7%
Neto marža v %	-46,5%	-27,3%	-29,0%
KAZALNIKI DONOSNOSTI			
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-21,4%	-30,4%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-6,9%	-8,5%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA			
Gospodarnost poslovanja v %	66,4%	79,4%	80,9%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI			
Kratkoročni koeficient likvidnosti	1,07	0,56	0,35
Neto obratni kapital v EUR	873.443	1.361.437	570.916
Koeficient obračanja zalog	-	120,99	161,65
Dnevi vezave zalog	-	3,02	2,26
Koeficient obračanja terjatev	-	65,29	69,55
Dnevi vezave terjatev	-	5,59	5,25
Koeficient obračanja obveznosti	-	0,68	0,90
Dnevi vezave obveznosti	-	539,28	406,60
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI			
Stopnja lastniškosti financiranja v %	34,2%	30,4%	25,1%
Servisiranje dolga	-0,03	0,07	0,05
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	0,01	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	22.277.577	22.760.637	21.935.120
Neto dolg na EBITDA	-	20,80	18,29
KAZALNIKI POKRITOSTI			
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	99,7%	93,7%	88,1%

3.4 Casino Kobarid d.d.

3.4.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA⁴⁰

CASINO KOBARID, igre na srečo in gostinstvo d.d.

Polni naziv: CASINO KOBARID, igre na srečo in gostinstvo d.d. (IZBRISAN dne 15.06.2017)

Naslov: Staro selo 60A, 5222 Kobarid

Davčna številka: 79945163

Matična številka: 1814265000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralnica Aurora

OPIS PODJETJA

Casino Kobarid d.d., s polnim nazivom podjetja CASINO KOBARID, igre na srečo in gostinstvo d.d., deluje od leta 2002 ko je pridobila koncesijo. Delniška družba je bila ustanovljena leta 2003. Ustanovitelja same družbe sta HIT d.d. in Alpkomerc d.d. Tolmin. V igralniško-zabaviščnem centru Aurora v Starem selu pri Kobaridu so začeli s poslovanjem 2004. Ob odprtju so imeli igre na igralnih mizah (4 ameriških rulet, 4 igre s kartami), igre na 280 igralnih avtomatih in igre bingo.

Poleg temeljne dejavnosti, se družba ukvarja tudi z gostinstvom, te pa dopolnjuje tudi zabavni program. Sama družba pa je kot prva v Sloveniji ponujala tudi igranje iger preko spleta na spletni strani igralnice Aurora na www.hitcasinos.si.

Slika 18: Aurora, Restaurant & Entertainment

⁴⁰ Casino Kobarid. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/Casino_Kobarid_d.d.?enota=298113&EnotaStatus=2.

3.4.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SREDSTVA	8.828.946	9.505.762	9.362.566	8.698.779	7.050.666	6.168.992	5.925.106	5.640.457	5.411.963	4.652.452	4.437.691	3.842.237	3.405.514
Dolgoročna sredstva	6.890.967	6.727.709	7.207.670	7.251.093	6.150.525	5.484.395	5.118.461	4.947.143	4.815.051	4.058.019	3.748.592	3.232.765	2.823.770
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	313.557	125.726	103.272	153.629	166.529	107.853	173.629	64.306	47.781	31.759	12.197	8.044	9.025
Opredmetena osnovna sredstva	6.577.410	6.601.983	7.104.398	7.087.199	5.867.267	5.123.189	4.662.723	4.529.683	4.632.646	4.020.607	3.729.935	3.217.362	2.805.970
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	10.265	116.729	253.353	282.109	353.154	134.624	5.653	6.460	7.359	8.775
Kratkoročna sredstva	1.931.781	2.756.920	2.124.187	1.421.262	896.220	671.918	785.702	683.112	585.589	591.482	649.143	569.819	533.618
Zaloge	13.039	14.208	13.683	14.736	15.707	19.336	19.229	11.546	21.002	24.769	33.353	20.622	19.751
Kratkoročne finančne naložbe	542.247	1.633.067	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	77.641	122.337	187.106	322.861	74.387	16.641	13.922	16.152	54.090	17.543	11.627	16.758	12.123
Denarna sredstva	1.298.853	987.308	1.923.398	1.083.665	806.126	635.941	752.551	655.414	510.497	549.170	604.163	532.439	501.744
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	6.198	21.133	30.709	26.424	3.921	12.679	20.943	10.202	11.323	2.951	39.956	39.653	48.126
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	8.828.946	9.505.764	9.362.564	8.698.779	7.050.666	6.168.992	5.925.106	5.640.457	5.411.963	4.652.452	4.437.691	3.842.237	3.405.515
Kapital	4.404.124	5.058.933	6.099.816	5.906.370	5.429.033	4.823.043	4.656.876	4.330.455	4.168.708	3.778.230	3.631.618	3.290.446	2.682.346
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	146.378	106.538	70.714	161.114	96.865	102.436	222.471	220.150	165.863	112.418	121.004	110.328	105.561
Dolgoročne obveznosti	n.p.	2.176.002	1.359.998	544.000	5.116	796	311.494	156.617	44.992	0	52.449	394	26.809
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	2.176.002	1.359.998	544.000	5.116	796	311.494	138.889	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	17.728	44.992	0	52.449	0	26.467
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	394	342
Kratkoročne obveznosti	n.p.	2.072.623	1.750.209	2.022.174	1.439.628	1.134.238	686.640	853.068	930.376	650.361	627.464	433.400	578.601
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	816.001	815.999	1.288.000	836.266	493.291	173.571	166.667	259.335	144.872	50.023	15.077	168.271
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.256.622	934.210	734.174	603.362	640.947	513.069	686.401	671.041	505.489	577.441	418.323	410.330
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	63.318	91.666	81.827	65.121	80.024	108.479	47.625	80.167	102.024	111.443	5.156	7.669	12.198

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Poslovni prihodki	1.820.571	5.711.355	7.819.361	7.308.502	5.909.825	5.255.028	5.440.712	5.124.108	4.680.667	3.783.380	3.424.448	2.950.518	2.870.960
Čisti prihodki od prodaje	1.800.339	5.663.324	7.780.755	7.270.239	5.857.416	5.235.124	5.407.450	5.066.552	4.530.591	3.679.953	3.382.067	2.933.759	2.856.522
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	20.232	48.031	38.606	38.263	52.409	19.904	33.262	57.556	150.076	103.427	42.381	16.759	14.438
Poslovni odhodki	1.975.188	4.797.259	6.357.598	6.998.486	6.391.212	5.937.551	5.600.157	5.446.214	4.605.102	3.963.077	3.536.547	3.286.845	3.480.743
Stroški blaga, materiala in storitev	1.086.014	1.866.042	2.453.997	2.661.328	2.462.093	2.549.079	2.253.075	2.406.736	1.885.672	1.628.125	1.484.169	1.431.960	1.475.302
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>301.702</i>	<i>321.785</i>	<i>432.172</i>	<i>554.747</i>	<i>486.417</i>	<i>558.754</i>	<i>546.024</i>	<i>582.651</i>	<i>389.892</i>	<i>347.445</i>	<i>318.679</i>	<i>321.574</i>	<i>312.420</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>784.312</i>	<i>1.544.257</i>	<i>2.021.825</i>	<i>2.106.581</i>	<i>1.975.676</i>	<i>1.990.325</i>	<i>1.707.051</i>	<i>1.824.085</i>	<i>1.495.780</i>	<i>1.280.680</i>	<i>1.165.490</i>	<i>1.110.386</i>	<i>1.162.882</i>
Stroški dela	357.503	1.119.279	1.461.069	1.708.592	1.606.647	1.517.883	1.630.312	1.566.983	1.482.319	1.217.800	1.074.140	977.212	966.393
Odpisi vrednosti	306.617	993.675	1.144.046	1.442.550	1.468.646	1.119.334	927.524	736.477	593.211	642.796	561.496	530.843	697.255
Drugi poslovni odhodki	225.054	818.263	1.298.486	1.186.016	853.826	751.255	789.246	736.018	643.900	474.356	416.742	346.830	341.793
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-154.617	914.096	1.461.763	310.016	-481.387	-682.523	-159.445	-322.106	75.565	-179.697	-112.099	-336.327	-609.783
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	151.998	1.907.772	2.605.808	1.752.566	987.259	436.811	768.079	414.371	668.776	463.099	449.397	194.516	87.472
Finančni prihodki	22.195	63.572	55.037	14.355	3.516	1.058	377	2.859	3.201	599	360	611	563
Finančni odhodki	34.402	109.270	101.631	92.209	77.312	38.632	33.529	27.212	23.267	19.510	7.805	2.624	5.049
Drugi prihodki	0	5.621	1.002	7.861	6.719	1.654	5.618	1.372	5.273	3.090	3.181	1.319	5.767
Drugi odhodki	1.553	2.053	8.038	2.459	13.336	4.991	7.943	1.216	3.988	2.747	809	2.871	29
Celotni poslovni izid	-168.377	871.966	1.408.133	237.564	-561.800	-723.434	-194.922	-346.303	56.784	-198.265	-117.172	-339.892	-608.531
Skupaj davki	0	100.941	285.182	59.573	-106.464	-136.624	-28.755	-71.044	218.530	128.971	-421	-899	-1.416
Čisti poslovni izid	-168.377	771.025	1.122.951	177.991	-455.336	-586.810	-166.167	-275.259	-161.746	-327.236	-116.751	-338.993	-607.115

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	37,22	43,11	53,41	58,87	58,30	60,48	62,22	61,88	58,92	51,05	48,99	47,00	45,22
Dodana vrednost v EUR	509.502	3.027.050	4.066.877	3.461.158	2.593.906	1.954.694	2.398.391	1.981.354	2.151.095	1.680.899	1.523.537	1.171.728	1.053.865
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	13.689	70.217	76.144	58.793	44.492	32.320	38.547	32.019	36.509	32.927	31.099	24.930	23.305
EBIT marža v %	-8,6%	16,1%	18,8%	4,3%	-8,2%	-13,0%	-2,9%	-6,4%	1,7%	-4,9%	-3,3%	-11,5%	-21,3%
EBITDA marža v %	8,4%	33,7%	33,5%	24,1%	16,9%	8,3%	14,2%	8,2%	14,8%	12,6%	13,3%	6,6%	3,1%
Neto marža v %	-9,4%	13,6%	14,4%	2,4%	-7,8%	-11,2%	-3,1%	-5,4%	-3,6%	-8,9%	-3,5%	-11,6%	-21,3%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	16,3%	20,1%	3,0%	-8,0%	-11,4%	-3,5%	-6,1%	-3,8%	-8,2%	-3,2%	-9,8%	-20,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	8,4%	11,9%	2,0%	-5,8%	-8,9%	-2,7%	-4,8%	-2,9%	-6,5%	-2,6%	-8,2%	-16,8%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	92,2%	119,1%	123,0%	104,4%	92,5%	88,5%	97,2%	94,1%	101,6%	95,5%	96,8%	89,8%	82,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,33	1,21	0,70	0,62	0,59	1,14	0,80	0,63	0,91	1,03	1,31	0,92
Neto obratni kapital v EUR	-	1.500.299	1.189.976	687.088	292.858	30.971	272.633	-3.289	-85.452	85.993	71.702	151.496	123.288
Koeficient obračanja zalog	-	415,70	557,94	511,65	384,81	298,78	280,43	329,26	278,39	160,80	116,38	108,71	141,51
Dnevi vezave zalog	-	0,88	0,65	0,71	0,95	1,22	1,30	1,11	1,31	2,27	3,14	3,36	2,58
Koeficient obračanja terjatev	-	56,64	50,29	28,51	29,49	115,02	353,86	336,94	129,00	102,74	231,89	206,71	197,81
Dnevi vezave terjatev	-	6,44	7,26	12,80	12,38	3,17	1,03	1,08	2,83	3,55	1,57	1,77	1,85
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,39	0,67	0,73	0,90	0,95	0,97	0,57	0,59	0,59	0,65	0,75
Dnevi vezave obveznosti	-	-	925,16	548,86	501,83	406,42	385,71	375,70	635,39	617,99	620,17	565,12	484,06
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	49,9%	53,2%	65,2%	67,9%	77,0%	78,2%	78,6%	76,8%	77,0%	81,2%	81,8%	85,6%	78,8%
Servisiranje dolga	0,07	0,36	0,35	0,23	0,16	0,09	0,13	0,08	0,09	0,08	0,13	0,06	0,03
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,02	0,03	0,03	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01
Neto dolg v EUR	-	371.628	252.599	748.335	35.256	-141.854	-267.486	-349.858	-251.162	-404.298	-554.140	-517.362	-333.473
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,12	0,29	0,40	-0,12	-0,27	-0,74	-0,45	-0,71	-1,07	-2,75	-4,86
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	109,1%	104,5%	89,8%	88,8%	88,3%	99,4%	92,5%	88,3%	94,0%	97,9%	102,5%	95,5%

3.5 Casino Portorož d.d.

V okviru skupine Casino Portorož d.d. deluje oz. je delovalo več igralnic in igralnih salonov. Zaradi preglednosti predstavljamo vse na enem mestu.

3.5.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Casino Portorož d.d., prirejanje posebnih iger na srečo

Polni naziv: CASINO PORTOROŽ d.d., prirejanje posebnih iger na srečo

Naslov: Obala 75A, PORTOROŽ - PORTOROSE, 6320 Portorož - Portorose

Davčna številka: 82949166

Matična številka: 5680859000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 124 (<http://www.bizi.si/>)

Tabela 12: Koncesije Casino Portorož

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/ večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNE IGRALNICE (s koncesijo)						
8	Casino Portorož d.d.	Casino Portorož	1964	Casino Portorož	20.05.1999	30.06.2024
	Obala 75a	Obala 75a				
	6320 Portorož	6320 Portorož				
9	Casino Portorož d.d.	Casino Lipica	1989	Casino Portorož	21.05.1999	30.06.2024
	Obala 75a	Lipica 5				
	6320 Portorož	6210 Sežana				
IGRALNICE BREZ KONCESIJE (ne poslujejo več)						
3	Casino Portorož d.d.	Grand Casino Lido Čatež	2002 - 2009	Casino Portorož	19.07.2001	30.06.2010
	Obala 75a	Topliška cesta 35				
	6320 Portorož	8251 Čatež ob Savi				
4	Casino Portorož d.d.	Vila Marija	1989-1992	Casino Portorož		
	Obala 75a	Šenjtane 26				
	6320 Portorož	6321 Portorož				
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
3	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Casino Žusterna		Casino Portorož	6.08.2002	12.12.2012
	Obala 75a	Istarska cesta 67				
	6320 Portorož	6000 Koper				
4	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Celje		Casino Portorož	17.12.2002	20.12.2005
	Obala 75a	Mariborska cesta 3				
	6320 Portorož	3000 Celje				
5	Casino Portorož d.d.	Igralni salon Šentilj		Casino Portorož	19.12.2002	13.08.2004
	Obala 75a	Mostovž				
	6320 Portorož	2212 Šentilj v Slovenskih Goricah				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

Delovanje Casinoja Portorož sega v čas avstro-ogrske monarhije, v leto 1913. Od takrat se ga povezuje z ugledom in prestižem. Po prenehanju delovanja zaradi dveh svetovnih vojn leta 1964 Casino ponovno odpre svoja vrata v hotelu Palace, s čimer se začne obdobje sodobnega igralništva na slovenskih tleh in pospešen razvoj turizma na slovenski obali. Leta 1972 se Casino Portorož preseli v prostore enega najelitnejših hotelov v Sloveniji, Grand hotela Metropol, kjer igralnica Grand Casino deluje še danes. Podjetje je imelo (Tabela 13: Pričetek poslovanja igralnic; Tabela 14: Pričetek poslovanja igralnih salonov) igralnico tudi v Vili Mariji

(1989-1992) in Grand Casino Lido Čatež v Čatežu ob Savi (2001-2010). Igralne salone pa še v Igralnem salonu Casino Žusterna (2020-2012); Igralnem salonu Celje (2002-2012) Igralnem salonu Šentilj (2002 -2005).

Slika 19: Vila San Lorenzo kjer je bil kazino leta 1913

S svojim znanjem je portoroška igralnica pripomogla k nastanku drugih igralniških hiš. Leta 1983 je z novogoriškim gostinskim podjetjem v Hotelu Park v Novi Gorici ustanovila salon igralnih avtomatov, iz katerega se je kasneje razvil in osamosvojil HIT d.d.

Delovanje družbe je, razen z igralniško dejavnostjo, povezano z organizacijo glasbenih večerov, plesnih zabav, razstav, predstav, športnih dogodkov ipd. Z vlaganjem Casinoja je Portorož pridobil turistično infrastrukturo, letališče, marino in avditorij. Igralnica je v preteklih 30 letih vlagala tudi v šolstvo in zdravstvo ter v cestno in prometno infrastrukturo. Po dolgih letih je Casino leta 2013 spet začel sponzorirati dejavnosti v lokalnem okolju⁴¹.

⁴¹ Mužic, Janez. 2013. Casino Portorož : 100 let. Portorož : Casino

Slika 20: Grand Casino Metropól

Grand Casino Lipica, ustanovljen 1989, se je razvil iz salona avtomatov in kasneje postal enota portoroške igralnice.

Prvo lastninsko preoblikovanje je potekalo leta 1998, ko se je družba Casino Portorož d.o.o. registrirala kot delniška družba. Druga pomembna dokapitalizacija je potekala leta 2013, s čimer sta družbi Eurotas in Casino Riviera postali večinska lastnika.

Preglednica lastniške strukture družbe na dan 31. 12. 2018:⁴²

- Participativne prednostne delnice:
 - BEST GOLD BET d.o.o. 2,00%
 - CASINO RIVIERA d.d. 16,70%
 - LENDMARK d.o.o. 0,01%
 - BERNARDIN ARKADE d.d. 10,27%
 - NEVADA TURIZEM d.o.o. 1,44%
 - CASINO SEŽANA d.d. 0,84%
 - EUROTAS d.d. 18,74%
- Navadne delnice:
 - KAPITALSKA DRUŽBA d.d. 15,07%

⁴² Casino Portorož. 2019. Letno poročilo Casino Portorož 2018. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5680859000>

- SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING d.d. 9,46%
- OBČINA PIRAN 2,55%
- BERNARDIN ARKADE d.d. 2,92%
- EUROTAS d.d. 10,00%
- CASINO RIVIERA d.d. 10,00%

Leta 2013 je ustanovljena blagovna znamka **Casinos Portorose – Hotels, Spa & Casino Resort**. V okviru Casinoja delujejo 4 casinoji⁴³:

- Grand Casinò Portorož,
- Grand Casinò Lipica,
- Casinò Riviera,
- Casinò Bernardin.

Slika 21: Casino Lipica

⁴³ <http://www.casinos.si>

3.5.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	36.087.686	35.509.510	32.693.048	30.083.142	29.966.541	27.590.584	29.959.257	26.202.400	24.118.014	22.613.929	21.498.281	21.406.432	20.311.131	19.200.129
Dolgoročna sredstva	29.353.825	30.697.045	27.126.477	25.015.166	25.729.278	24.327.806	27.091.636	24.421.423	22.447.901	21.208.457	20.136.704	20.193.676	18.869.831	17.581.762
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	3.116.988	2.846.174	0	1.354.981	1.263.815	1.239.994	1.000.316	285.542	295.132	252.538	198.842	144.399	112.525	256.435
Opredmetena osnovna sredstva	26.217.904	26.474.132	25.102.654	23.235.503	23.128.049	21.870.973	24.995.058	23.111.436	21.975.527	20.778.677	19.760.620	19.872.452	18.580.480	17.148.502
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	20.374	17.585	7.247	1.029.226	1.027.829	1.026.431	1.024.445	177.242	177.242	177.242	176.825	176.825	176.825
Dolgoročne poslovne terjatve	784.565	665.903	546.549	417.435	308.188	189.010	69.831	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	690.463	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	6.656.027	4.778.163	5.492.802	4.916.716	4.120.609	3.185.831	2.784.861	1.739.487	1.652.300	1.366.757	1.331.678	1.202.886	1.429.287	1.594.300
Zaloge	78.209	77.529	81.798	94.298	93.871	86.764	75.246	32.462	43.568	43.620	63.803	70.891	80.042	85.228
Kratkoročne finančne naložbe	1.102.301	13.829	8.346	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	592.731	629.263	213.675	351.667	312.856	278.761	715.887	214.366	210.355	238.154	230.849	196.430	171.491	188.189
Denarna sredstva	4.098.222	4.057.542	5.188.983	4.470.751	3.713.882	2.820.306	1.993.728	1.492.659	1.398.377	1.084.983	1.037.026	935.565	1.177.754	1.320.883
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	77.833	34.302	73.769	151.260	116.654	76.947	82.760	41.490	17.813	38.715	29.899	9.870	12.013	24.067
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	36.087.686	35.509.509	32.693.047	30.083.142	29.966.541	27.590.584	29.959.257	26.202.400	24.118.014	22.613.929	21.498.281	21.406.432	20.311.130	19.200.129
Kapital	20.335.889	20.296.558	14.463.224	4.822.787	14.147.159	10.730.934	8.417.410	4.113.222	-902.507	1.735.950	1.915.997	2.566.530	2.432.061	2.792.417
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	672.954	1.634.645	3.258.496	11.850.223	1.950.276	1.238.247	692.257	513.930	174.052	262.389	205.123	228.540	195.438	221.673
Dolgoročne obveznosti	n.p.	4.801.720	5.414.964	2.815.646	3.168.877	3.129.462	6.119.709	5.678.531	4.231.226	3.391.353	16.373.240	15.813.296	12.650.036	12.894.967
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	3.487.338	4.934.652	2.482.063	3.068.160	3.127.823	6.119.709	5.678.531	4.231.226	943.210	13.928.240	13.666.910	12.650.036	12.143.621
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.314.383	480.312	333.583	100.717	1.639	0	0	0	2.448.143	2.445.000	2.146.386	0	751.346
Kratkoročne obveznosti	n.p.	8.776.587	9.523.005	10.564.032	10.700.229	12.491.941	14.729.881	15.845.056	20.359.081	17.076.603	2.875.418	2.681.082	4.923.505	3.203.258
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	4.679.825	5.258.663	6.529.605	6.927.267	7.134.396	9.052.478	9.907.919	10.883.248	12.760.571	569.276	409.607	398.773	590.978
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	4.096.761	4.264.342	4.034.427	3.772.962	5.357.545	5.677.403	5.937.137	9.475.833	4.316.032	2.306.142	2.271.475	4.524.732	2.612.280
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	256.208	0	33.358	30.454	0	0	0	51.661	256.162	147.634	128.503	116.984	110.090	87.814

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Casino Portorož d.d., so na dan 31. 12. 2017 znašala **19.200.129 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **46,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-4,6 %**.

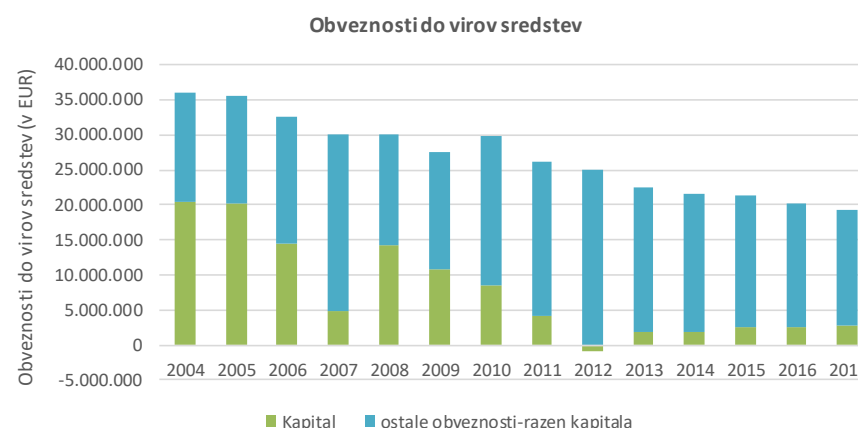
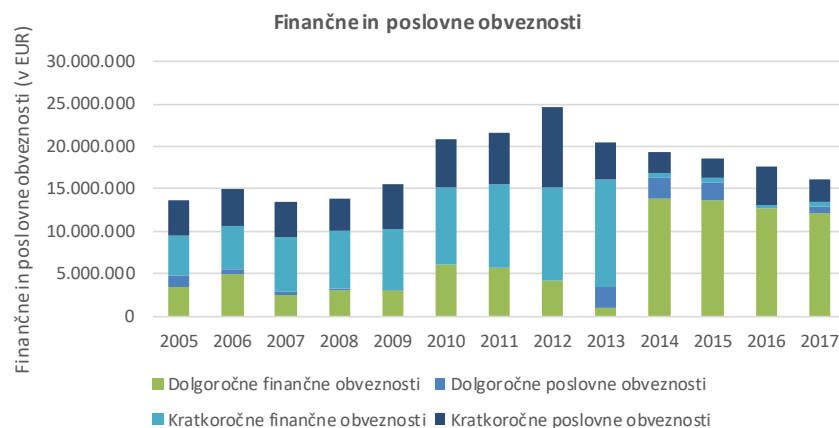
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **17.581.762 EUR** oziroma 91,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 17.148.502 EUR oziroma 97,5 % dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila**

dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 40,1 %. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer –3,7 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.594.300 EUR** oziroma 8,3 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 1.320.883 EUR oziroma 82,9 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 76,0 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2010 so kratkoročna sredstva presegala 2,5 milijona EUR, v poznejših letih so bile vrednosti kratkoročnih sredstev nižje od 2 milijona EUR.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **2.792.417 EUR** oziroma 14,5 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manj kot 50 % obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2004 in 2005. V povprečju je delež kapitala znašal 25,4 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za kar 86,3 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, najvišje vrednosti so bile dosežene v obdobju 2004–2011. V letu 2012 je bil kapital negativen.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **16.407.712 EUR** oziroma 85,5 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2017 v povprečju predstavljalo večji del financiranja podjetja, razen v letih 2004 in 2005. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 12.894.967 EUR oziroma 78,6 %, kar predstavlja 67,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za 4,2 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 2,1 %.

IZKAZ USPEHA

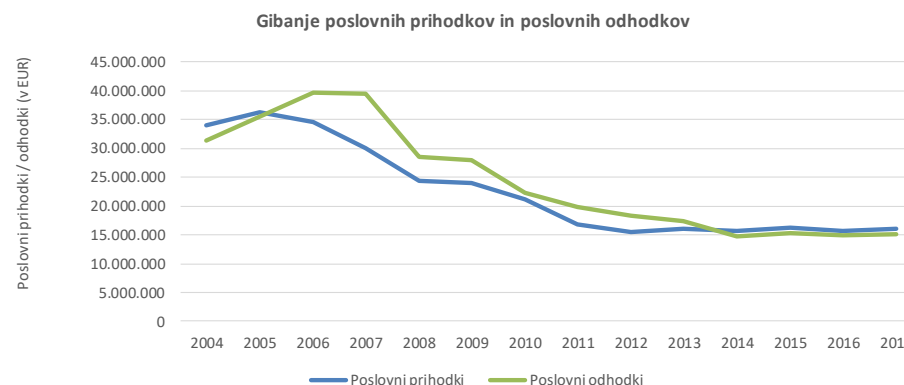
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	33.963.401	36.295.254	34.552.776	30.120.402	24.315.491	24.079.862	21.259.850	16.782.590	15.577.883	16.073.583	15.777.758	16.312.317	15.677.473	16.015.138
Čisti prihodki od prodaje	31.699.922	35.890.965	34.375.828	29.907.452	24.208.363	23.687.073	21.197.705	16.588.048	15.507.235	15.947.192	15.696.583	16.298.741	15.434.276	15.743.190
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	2.263.479	404.289	176.948	212.950	107.128	392.789	62.145	194.542	70.648	126.391	81.175	13.576	243.197	271.948
Poslovni odhodki	31.403.991	35.532.357	39.669.137	39.471.401	28.621.580	27.918.017	22.232.228	19.868.371	18.342.774	17.379.787	14.827.541	15.394.794	14.865.733	15.200.481
Stroški blaga, materiala in storitev	10.971.352	12.960.315	14.132.991	10.294.687	10.573.047	10.235.135	7.694.450	5.505.219	5.269.995	6.067.934	4.942.854	5.843.073	5.605.063	5.552.255
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>1.080.568</i>	<i>1.517.925</i>	<i>1.793.175</i>	<i>1.618.670</i>	<i>1.793.655</i>	<i>1.724.574</i>	<i>1.450.860</i>	<i>1.356.313</i>	<i>1.256.837</i>	<i>893.089</i>	<i>680.796</i>	<i>1.173.447</i>	<i>1.220.280</i>	<i>1.192.048</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>9.890.784</i>	<i>11.442.390</i>	<i>12.339.816</i>	<i>8.676.017</i>	<i>8.779.392</i>	<i>8.510.561</i>	<i>6.243.590</i>	<i>4.148.906</i>	<i>4.013.158</i>	<i>5.174.845</i>	<i>4.262.058</i>	<i>4.669.626</i>	<i>4.384.783</i>	<i>4.360.207</i>
Stroški dela	12.776.195	13.866.967	13.897.867	13.312.918	12.516.178	12.063.572	9.950.755	9.113.054	6.865.427	4.445.305	3.334.878	3.359.281	3.354.036	3.757.698
Odpisi vrednosti	3.285.445	3.673.757	5.005.143	2.674.968	2.331.634	2.568.238	1.818.306	2.687.329	1.732.077	1.828.013	1.612.616	1.555.773	1.556.532	1.439.269
Drugi poslovni odhodki	4.370.999	5.031.318	6.633.136	13.188.828	3.200.721	3.051.072	2.768.717	2.562.769	4.475.275	5.038.535	4.937.193	4.636.667	4.350.102	4.451.259
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	2.559.410	762.897	-5.116.361	-9.350.999	-4.306.089	-3.838.155	-972.378	-3.085.781	-2.764.891	-1.306.204	950.217	917.523	811.740	814.657
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	5.844.854	4.436.653	-111.218	-6.676.031	-1.974.455	-1.269.917	845.928	-398.452	-1.032.814	521.809	2.562.833	2.473.296	2.368.272	2.253.926
Finančni prihodki	34.213	17.710	266.472	147.560	4.399	29.361	2.782	8.264	1.355	217	284	1.643	8.023	1.200
Finančni odhodki	859.445	450.367	430.745	529.925	634.632	681.701	983.415	1.235.268	2.267.193	1.037.090	725.161	505.210	416.942	388.181
Drugi prihodki	68.431	124.381	207.607	94.464	9.297.087	1.092.612	48.474	40.641	20.302	121.950	75.394	63.354	14.707	6.381
Drugi odhodki	234.482	27.675	65.404	1.535	36.390	18.341	408.987	32.046	5.302	15.353	110.677	61.898	226.514	31.561
Celotni poslovni izid	1.568.127	426.946	-5.138.431	-9.640.435	4.324.375	-3.416.224	-2.313.524	-4.304.190	-5.015.729	-2.236.480	190.057	415.412	191.014	402.496
Skupaj davki	0	-397.600	690.389	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid	1.568.127	824.546	-5.828.820	-9.640.435	4.324.375	-3.416.224	-2.313.524	-4.304.190	-5.015.729	-2.236.480	190.057	415.412	191.014	402.496

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Casino Portorož d.d., realiziralo **16.015.138 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **52,8 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 15.200.481 EUR. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **51,6 %**.

Povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal -5,2 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa -4,7 %. Večinoma so poslovni odhodki presegali prihodke, in sicer v obdobju 2006–2013, v ostalih letih pa so bili nižji kot prihodki.

V povprečju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški dela (v povprečju 34,3 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 34,2 %), med njimi največ stroški storitev (28,3 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v letih 2004, 2005, 2008 in v obdobju 2014–2017 dosegalo dobiček, v ostalih letih pa je poslovalo z izgubo.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 814.657 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 68,2 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2006–2013 je podjetje ustvarilo izgubo iz poslovanja, v ostalih letih pa dobiček, ki je bil najvišji v letu 2004, in sicer preko 2,5 milijona EUR. V ostalih letih dobiček ni presegel 1 milijona EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 2.253.926 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 61,4 %. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v obdobjih od 2006–2009 in 2011–2012, ko je bil EBITDA negativen.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 402.496 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 74,3 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je dobiček ustvarilo v letih 2004, 2005 in 2008 ter v obdobju 2014–2017. Najvišji dobiček je doseglo v letu 2008, in sicer je le-ta presegel 4,3 milijone EUR. V ostalih letih je podjetje poslovalo z izgubo, ki je bila največja v letu 2007 in je presegala 9,5 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecov na podlagi delovnih ur)	364,37	373,82	382,90	371,47	344,80	317,12	296,93	272,00	224,00	124,00	107,13	103,49	97,85	124,22
Dodana vrednost v EUR	18.621.050	18.303.620	13.786.649	6.636.887	10.541.723	10.793.655	10.796.683	8.714.602	5.832.613	4.967.114	5.897.711	5.832.577	5.722.308	6.011.624
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	51.105	48.964	36.006	17.867	30.573	34.037	36.361	32.039	26.038	40.057	55.052	56.359	58.480	48.395
EBIT marža v %	8,1%	2,1%	-14,9%	-31,3%	-17,8%	-16,2%	-4,6%	-18,6%	-17,8%	-8,2%	6,1%	5,6%	5,3%	5,2%
EBITDA marža v %	18,4%	12,4%	-0,3%	-22,3%	-8,2%	-5,4%	4,0%	-2,4%	-6,7%	3,3%	16,3%	15,2%	15,3%	14,3%
Neto marža v %	4,9%	2,3%	-17,0%	-32,2%	17,9%	-14,4%	-10,9%	-25,9%	-32,3%	-14,0%	1,2%	2,5%	1,2%	2,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	4,1%	-33,5%	-100,0%	45,6%	-27,5%	-24,2%	-68,7%	-312,4%	-536,7%	10,4%	18,5%	7,6%	15,4%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	2,3%	-17,1%	-30,7%	14,4%	-11,9%	-8,0%	-15,3%	-19,9%	-9,6%	0,9%	1,9%	0,9%	2,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	108,1%	102,1%	87,1%	76,3%	85,0%	86,3%	95,6%	84,5%	84,9%	92,5%	106,4%	106,0%	105,5%	105,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,54	0,58	0,47	0,39	0,26	0,19	0,11	0,08	0,08	0,46	0,45	0,29	0,50
Neto obratni kapital v EUR	-	681.401	1.228.460	882.289	347.647	-2.171.714	-2.892.542	-4.197.650	-7.823.533	-2.949.275	-974.464	-1.068.589	-3.095.445	-1.017.980
Koeficient obračanja zalog	-	460,91	431,51	339,67	257,30	262,26	261,68	308,02	407,92	365,81	292,24	242,01	204,52	190,51
Dnevi vezave zalog	-	0,79	0,85	1,07	1,42	1,39	1,39	1,18	0,89	1,00	1,25	1,51	1,78	1,92
Koeficient obračanja terjatev	-	58,74	81,56	105,80	72,86	80,08	42,62	35,66	73,02	71,11	66,94	76,29	83,90	87,54
Dnevi vezave terjatev	-	6,21	4,48	3,45	5,01	4,56	8,56	10,23	5,00	5,13	5,45	4,78	4,35	4,17
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,43	0,39	0,46	0,38	0,26	0,23	0,16	0,13	0,21	0,51	0,36	0,33
Dnevi vezave obveznosti	-	-	850,95	935,66	794,38	966,22	1.388,06	1.562,81	2.238,05	2.818,33	1.775,20	711,93	1.016,41	1.092,66
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	56,4%	57,2%	44,2%	16,0%	47,2%	38,9%	28,1%	15,7%	-3,7%	7,7%	8,9%	12,0%	12,0%	14,5%
Servisiranje dolga	0,15	0,12	-0,02	-0,17	0,23	-0,03	-0,02	-0,08	-0,16	-0,02	0,12	0,12	0,11	0,12
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	4.095.792	4.995.986	4.540.917	6.281.545	7.441.913	13.178.459	14.093.791	13.716.097	12.618.798	13.460.490	13.140.952	11.871.055	11.413.716
Neto dolg na EBITDA	-	-	-40,87	-0,71	-2,74	-5,40	12,19	-34,22	-13,46	25,23	5,09	5,38	5,28	5,17
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	77,5%	71,5%	29,2%	66,9%	57,0%	53,7%	40,1%	14,8%	12,6%	78,7%	80,4%	79,9%	85,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 124,22. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih znižalo za skoraj 2/3. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer –6,6 %. V obdobju 2004–2009 je bilo povprečno število zaposlenih več kot 300, od leta 2010 naprej se je pričelo število zaposlenih postopoma zniževati, v letu 2017 pa se je povišalo za 26,9 %.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 6.011.624 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 67,7 %. V obdobju 2004–2006 je bila dodana vrednost višja od 13 milijonov EUR, kasneje ni presegla 11 milijonov EUR. V povprečju je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer –4,9 %.

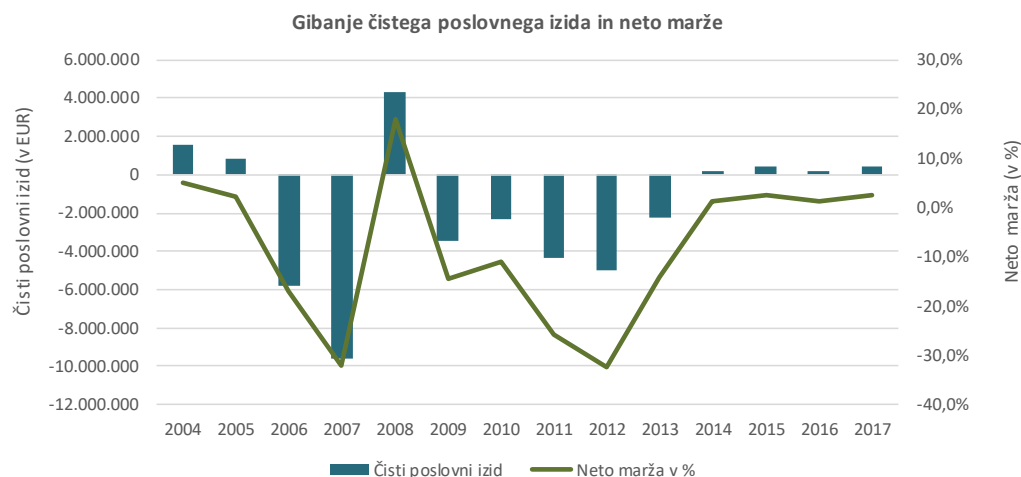
En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 48.395 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 5,3 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast, in sicer 4,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 40.809 EUR.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 5,2 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 35,9 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2006–2013 je podjetje ustvarilo negativno EBIT maržo, v ostalih letih je bila EBIT marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo sicer negativno in je znašalo –6,9 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 14,3 %, kar je nad povprečjem opazovanega obdobja. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 32,4 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Negativna EBITDA marža je bila v obdobju 2006–2009 in 2011–2012, v ostalih letih je bila pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 2,6 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 48,3 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Negativna neto marža je bila v letih 2006 in 2007 ter v obdobju 2009–2013. V ostalih letih je bila neto marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo sicer negativno in je znašalo –8,2 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 15,4 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povečal za skoraj 4-krat. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2007 ter v obdobju 2009–2013 je bil ROE negativen, v ostalih letih so bile dosežene pozitivne vrednosti, pri čemer je bila najvišja vrednost v letu 2008, ko je podjetje ustvarilo največji dobiček v opazovanem obdobju.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 2,0 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 zmanjšal za 21,5 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2007 ter v obdobju 2009–2013 je bil ROA negativen, v ostalih letih so bile dosežene pozitivne vrednosti, pri čemer je bila najvišja vrednost v letu 2008, ko je podjetje ustvarilo največji dobiček v opazovanem obdobju.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,4 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 2,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 94,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina poslovnih prihodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v obdobju 2006–2013 je bil kazalnik nižji od 100 %, kar pomeni, da so bili odhodki višji kot prihodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,50. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 8,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,34. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital je bil na dan 31. 12. 2017 negativen in je znašal –1.017.980 EUR. V obdobju 2005–2008 je bil neto obratni kapital pozitiven, v naslednjih letih pa negativen, kar je za podjetje ugodneje.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 190,51. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 58,7 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –5,8 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,92 dneva, kar je najslabše v primerjavi z obratom zalog v preostalih letih opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 87,54. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za 49,0 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 9,1 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 4,17 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,33. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 32,1 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 6,3 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.092,66 dneva, kar je 28,4 % več kot v letu 2006. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na dobra tri leta.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 14,5 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 74,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti je podjetje doseglo v obdobju 2004–2006 ter v letu 2008, v letu 2012 je bila stopnja lastniškosti negativna zaradi negativnega kapitala.

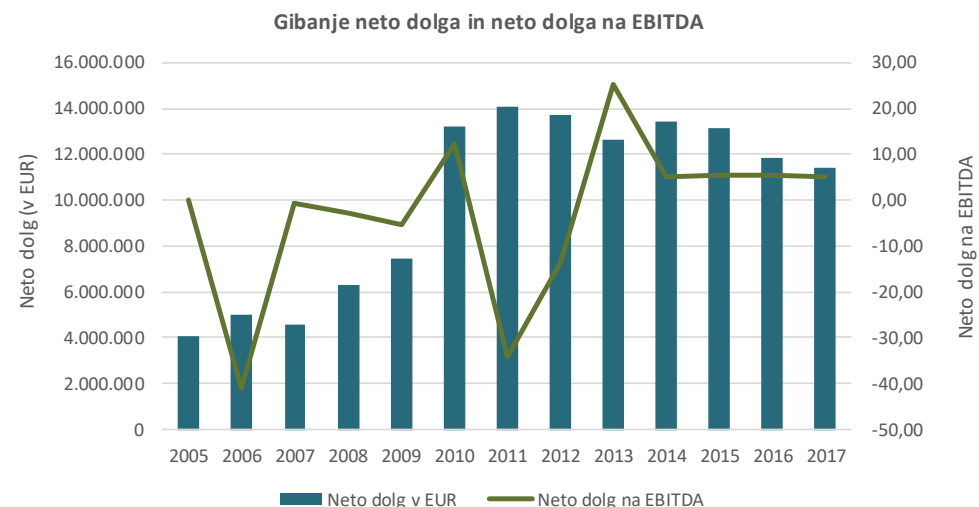
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,12. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 21,1 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobjih od 2006–2007 in 2009–2013 je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01, kar je na ravni povprečja obdobja od 2005–2017. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 43,3 %, kar je za podjetje ugodno. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 11.413.716 EUR. V celotnem obdobju od 2005–2017 je bil neto dolg pozitiven. Najvišje vrednosti neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje imelo v obdobju 2010–2015.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 5,17, kar kaže na slabšo sposobnost podjetja odplačevati dolgove.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 85,0 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju, sicer pa kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 9,6 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti kazalnika so bile dosežene v obdobju 2014–2017, a tudi te niso presegale 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost.

3.6 Casino Bled d.d.

V okviru skupine Casino Bled d.d. deluje oz. je delovalo več igralnic in igralnih salonov. Zaradi preglednosti predstavljamo vse na enem mestu. Ker lastniško družbo obvladuje Best Gold Bet d.o.o. v tem sklopu navajamo tudi ta podjetja.

3.6.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Casino bled d.d., Prirejanje posebnih iger na srečo

Polni naziv: CASINO BLED, D.D. prirejanje posebnih iger na srečo

Naslov: Cesta svobode 15, 4260 Bled

Davčna številka: 87027208

Matična številka: 5379911000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 38 (<http://www.bizi.si/>)

Koncesija: Igralnica Bled

Tabela 13: Koncesije Casino Bled in povezanih podjetij

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNE IGRALNICE (s koncesijo)						
10	Casino Bled d.d.	Casino Bled	1965	B.G.S. d.o.o.	13.01.2010	31.12.2022
	Cesta svobode 15	Cesta svobode 15				
	4260 Bled	4260 Bled				
AKTIVNI IGRALNI SALONI S KONCESIJO						
2	Best Gold Bet d.o.o.	Igralni salon Gold Club Casino		Best Gold Bet d.o.o.	17.12.2002	20.12.2020
	Cesta na Lenivec 44	Lipica 21				
	6210 Sežana	6210 Sežana				
3	Pigal d.o.o.	Igralni salon Hotel Casino			29.07.2004	31.07.2022
	Goriška cesta 25č	Goriška cesta 25č				
	5270 Ajdovščina	5270 Ajdovščina				
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
6	Casino Bled d.d.	Igralni salon Vulkan		Casino Bled d.d.	9.02.2006	13.09.2012
	Cesta svobode 15	Spodnji Plavž 24 C				
	4260 Bled	4270 Jesenice				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

Igralnica na Bledu je začela z delovanjem leta 1924, a je po eni sezoni z delovanjem prenehala. Le za leto dni se ponovno odpre leta 1937. Po ponovnem odprtju leta 1965 neprenehoma deluje⁴⁴. Podjetje dobi koncesijo takoj ko stopi v veljavo ZIS. V obdobju med 2006 in 2012 so imeli v upravljanju tudi igralni salon Vulkan.

⁴⁴ <https://www.casino-bled.si>

Blejska igralnica je promotor turističnega razvoja kraja in glavni vlagatelj v turistično infrastrukturo. Vlaganja so izvedena za izgradnjo, adaptacijo in financiranje:

- prostorov blejskega gradu,
- restavracije na blejskem otoku,
- infrastrukture v kampu Zaka,
- smučarskega centra Zatrnik,
- smučišča na Straži,
- klubskih prostorov na igrišču za golf,
- dveh hidrobusev na akumulatorski pogon,
- izgradnjo teniških igrišč v Mali Zaki,
- festivalne dvorane.

Poleg tega igralnica izvaja manjša vlaganja v kraju in različna sponzorstva ter ponuja garancije turističnim subjektom za najemanje kreditov.

Lastniška struktura⁴⁵:

- SDH d.d - 33,75 %
- Kapitalska družba d.d. - 2,75 %
- Občina Bled - 2,59 %
- Občina Gorje - 0,91 %
- BEST GOLD BET d.o.o. - 43,00 %
- GC Investicije d.d. - 17,00 %

Slika 22: Casino Bled

⁴⁵ Casino Bled. 2019. Letno poročilo za družbo Casino Bled d.d. 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5379911000>.

3.6.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	2.821.826	2.851.651	5.700.752	3.967.075	3.174.270	4.647.407	3.969.427	3.308.468	2.782.526	2.207.528	1.650.282	1.577.930	1.403.271	1.500.049
Dolgoročna sredstva	2.546.089	2.536.932	3.629.336	3.479.228	2.964.587	4.256.129	3.673.881	2.921.150	2.236.839	1.806.722	1.372.396	1.304.990	1.231.585	1.181.838
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	11.345	18.186	249.841	238.281	203.791	180.937	0	22.816	0	6.364	0	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	2.531.715	2.460.192	3.311.588	3.176.242	2.700.705	4.015.101	3.482.084	2.838.243	2.215.134	1.795.038	1.367.076	1.299.670	1.231.572	1.176.864
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	3.030	960	13	13	13	12	13	13	13	13	13	13	13
Dolgoročne poslovne terjatve	0	41.999	52.487	52.486	52.486	52.486	52.486	52.486	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	13.524	14.459	12.206	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	5.307	5.307	5.307	0	4.962
Kratkoročna sredstva	271.958	293.544	2.070.118	482.306	208.649	381.350	295.311	387.253	545.665	400.328	262.167	259.941	160.137	308.777
Zaloge	34.670	40.117	56.226	68.975	26.549	72.196	38.510	40.749	37.249	34.562	12.592	27.131	14.180	17.526
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0	50.000	149.276	151.776	80.166	2.500	2.500	2.500
Kratkoročne poslovne terjatve	50.296	27.131	1.578.668	16.895	20.153	69.077	86.852	32.426	143.653	100.021	75.446	46.817	64.826	48.936
Denarna sredstva	186.992	226.296	435.224	396.436	161.947	240.077	169.949	264.078	215.487	113.969	93.963	183.493	78.631	239.815
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	3.779	21.175	1.298	5.541	1.034	9.928	235	65	22	478	15.719	12.999	11.549	9.434
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.821.826	2.851.651	5.700.751	3.967.075	3.174.270	4.647.407	3.969.427	3.308.468	2.782.526	2.207.528	1.650.282	1.577.930	1.403.271	1.500.049
Kapital	2.155.859	2.249.620	2.229.427	2.087.629	1.134.053	1.895.751	770.008	351.673	106.056	108.416	-166.394	210.198	243.005	332.483
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	54.096	58.242	55.483	72.304	62.328	57.347	28.357	9.087	5.823	5.823	2.068	0	52.473
Dolgoročne obveznosti	n.p.	136.262	1.055.884	1.024.212	814.414	618.861	411.809	218.828	132.595	194.955	111.552	484.106	350.795	300.619
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	128.335	1.055.884	607.617	814.414	618.861	411.809	218.828	132.595	194.955	111.552	325.219	214.555	187.735
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	7.927	0	416.595	0	0	0	0	0	0	0	158.887	136.240	112.884
Kratkoročne obveznosti	n.p.	405.734	2.352.700	795.341	1.143.064	2.058.715	2.713.503	2.709.610	2.529.988	1.898.334	1.699.301	881.558	809.471	814.474
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	47.563	408.488	342.363	575.733	1.011.703	1.144.830	1.147.104	1.079.070	705.825	470.914	269.856	219.292	116.898
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	358.171	1.944.212	452.978	567.331	1.047.012	1.568.673	1.562.506	1.450.918	1.192.509	1.228.387	611.702	590.179	697.576
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	113	5.940	4.498	4.410	10.435	11.752	16.760	0	4.800	0	0	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Casino Bled d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.500.049 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **46,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-0,4 %**.

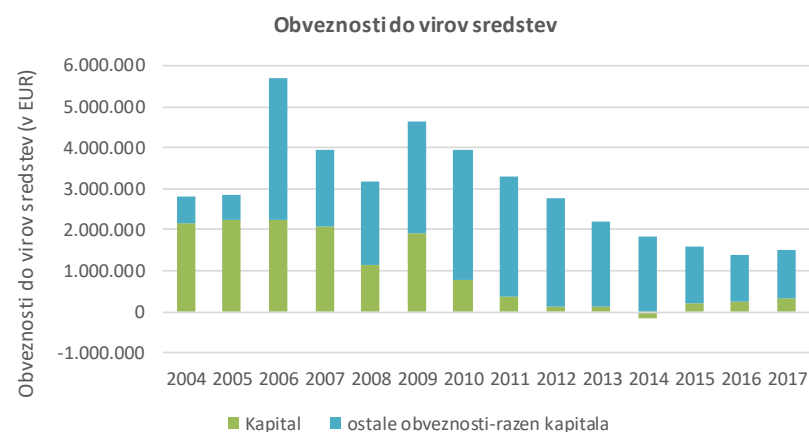
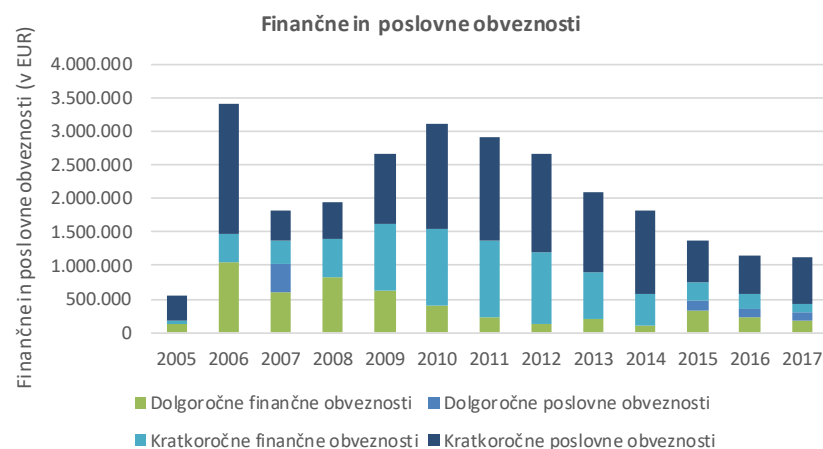
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **1.181.838 EUR** oziroma **78,8 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **1.176.864 EUR** oziroma **99,6 %** dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila**

dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 53,6 %. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer –3,7 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **308.777 EUR** oziroma 20,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 239.815 EUR oziroma 16,0 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 13,5 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V povprečju kratkoročna sredstva niso presegla 0,5 milijona EUR razen v letu 2006, ko je bila vrednost kratkoročnih sredstev več kot 2 milijona EUR, predvsem zaradi večjih kratkoročnih terjatev.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **332.483 EUR** oziroma 22,2 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manj kot 50 % obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2004, 2005 in 2007. V povprečju je delež kapitala znašal 28,9 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za kar 84,6 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kapitala, in sicer –45,4 %. V letu 2014 je bil kapital negativen.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.167.566 EUR** oziroma 77,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2017 v povprečju predstavljalo večji del financiranja podjetja, razen v letih 2004, 2005 in 2007. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 814.474 EUR oziroma 69,8 %, kar predstavlja 54,3 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za 75,3 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 30,0 %.

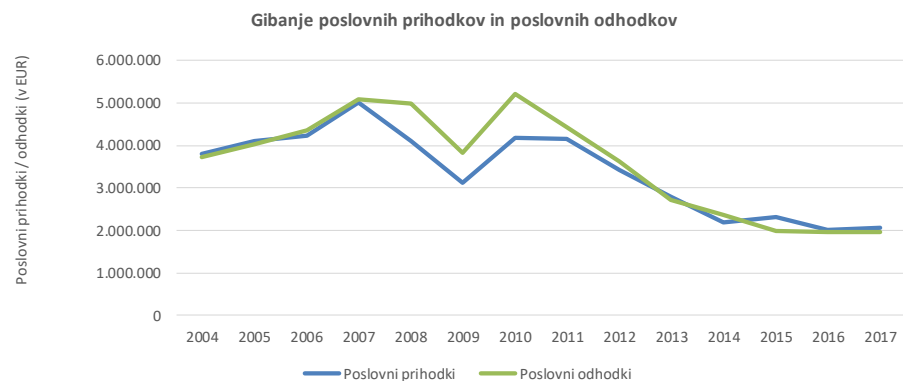
IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	3.811.227	4.104.795	4.243.491	5.014.717	4.102.934	3.113.796	4.189.792	4.147.096	3.425.856	2.807.048	2.185.787	2.317.463	2.009.258	2.063.563
Čisti prihodki od prodaje	3.789.865	4.104.795	4.243.491	5.014.717	4.096.069	3.094.796	4.173.884	4.136.093	3.416.733	2.775.408	2.126.027	2.317.463	2.009.258	2.014.409
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	21.362	0	0	0	6.865	19.000	15.908	11.003	9.123	31.640	59.760	0	0	49.154
Poslovni odhodki	3.738.175	4.023.313	4.367.263	5.099.335	4.988.992	3.838.593	5.210.877	4.445.003	3.625.105	2.712.712	2.362.579	1.983.488	1.957.926	1.955.784
Stroški blaga, materiala in storitev	1.921.079	1.993.806	2.365.534	2.604.544	2.369.951	1.724.892	2.665.655	1.936.287	1.614.353	1.035.358	901.669	906.196	836.894	797.250
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>362.983</i>	<i>321.872</i>	<i>441.976</i>	<i>554.774</i>	<i>564.446</i>	<i>380.448</i>	<i>507.489</i>	<i>397.660</i>	<i>327.264</i>	<i>203.799</i>	<i>204.417</i>	<i>190.908</i>	<i>152.672</i>	<i>158.888</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.558.096</i>	<i>1.671.934</i>	<i>1.923.558</i>	<i>2.049.770</i>	<i>1.805.505</i>	<i>1.344.444</i>	<i>2.158.166</i>	<i>1.538.627</i>	<i>1.287.089</i>	<i>831.559</i>	<i>697.252</i>	<i>715.288</i>	<i>684.222</i>	<i>638.362</i>
Stroški dela	1.200.743	1.401.745	1.309.066	1.510.347	1.601.836	1.294.190	1.312.328	1.349.657	1.097.933	986.453	873.176	798.931	875.390	939.365
Odpisi vrednosti	365.248	356.479	376.075	508.307	558.021	472.325	815.104	769.428	618.239	478.123	444.721	118.331	104.458	77.383
Drugi poslovni odhodki	251.105	271.283	316.588	476.137	459.184	347.186	417.790	389.631	294.580	212.778	143.013	160.030	141.184	141.786
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	73.052	81.482	-123.772	-84.618	-886.058	-724.797	-1.021.085	-297.907	-199.249	94.336	-176.792	333.975	51.332	107.779
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	438.300	437.961	252.302	423.689	-328.037	-252.472	-205.981	471.521	418.990	572.459	267.929	452.306	155.791	185.162
Finančni prihodki	38.688	47.197	256.405	844	2.270	220	5.472	553	4.927	3.154	2.395	923	155	133
Finančni odhodki	25.008	17.381	58.268	79.686	94.688	84.123	98.766	104.756	118.560	105.233	86.017	53.071	26.129	16.717
Drugi prihodki	42.841	44.484	94.920	65.154	134.289	6.024	0	8.721	71.047	16.994	9.221	12.388	27.271	11.683
Drugi odhodki	24.468	22.993	189.815	41.237	61.228	13.989	7.497	23.170	3.256	4.053	23.617	7.790	18.095	1.316
Celotni poslovni izid	105.105	132.789	-20.530	-139.543	-905.415	-816.665	-1.121.876	-416.559	-245.091	5.198	-274.810	286.425	34.534	101.562
Skupaj davki	0	0	0	2.252	4.614	9.526	0	0	0	2.284	0	19.734	1.728	11.366
Čisti poslovni izid	105.105	132.789	-20.530	-141.795	-910.029	-826.191	-1.121.876	-416.559	-245.091	2.914	-274.810	266.691	32.806	90.196

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Casino Bled d.d. realiziralo **2.063.563 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **45,9 %**. Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **1.955.784 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **47,7 %**.

Povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal **-3,2 %**, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa **-3,5 %**. Večinoma so poslovni odhodki presežali prihodke, in sicer v obdobju 2006–2012 in v letu 2014, v ostalih letih pa so bili nižji kot prihodki.

V povprečju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 46,0 %), med njimi največ stroški storitev (36,7 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 34,6 %).

Podjetje je v opazovanem obdobju dosegalo dobiček, pa tudi izgubo, ki je bila največja v obdobju 2008–2010.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 107.779 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 višji za 47,5 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2006–2012 ter v letu 2014 je podjetje ustvarilo izgubo iz poslovanja, v ostalih letih pa dobiček.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 185.162 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 57,8 %. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v obdobju 2008–2010.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 90.196 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 14,2 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Dobiček je bil generiran v letih 2004, 2005, 2013 in v obdobju 2015–2017. V ostalih letih je podjetje poslovalo z izgubo, ki je bila največja v letu 2010 in je presegala 1 milijon EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	39,51	37,85	46,00	51,16	55,42	49,15	51,59	51,59	48,12	41,67	38,50	35,29	38,59	38,09
Dodana vrednost v EUR	1.639.043	1.839.706	1.561.369	1.934.036	1.273.799	1.041.718	1.106.347	1.821.178	1.516.923	1.558.912	1.141.105	1.251.237	1.031.181	1.124.527
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	41.484	48.605	33.943	37.804	22.984	21.195	21.445	35.301	31.524	37.411	29.639	35.456	26.721	29.523
EBIT marža v %	1,9%	2,0%	-2,9%	-1,7%	-21,6%	-23,4%	-24,5%	-7,2%	-5,8%	3,4%	-8,3%	14,4%	2,6%	5,4%
EBITDA marža v %	11,6%	10,7%	5,9%	8,4%	-8,0%	-8,2%	-4,9%	11,4%	12,3%	20,6%	12,6%	19,5%	7,8%	9,2%
Neto marža v %	2,8%	3,2%	-0,5%	-2,8%	-22,2%	-26,7%	-26,9%	-10,1%	-7,2%	0,1%	-12,9%	11,5%	1,6%	4,5%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	6,0%	-0,9%	-6,6%	-56,5%	-54,5%	-84,2%	-74,3%	-107,1%	2,7%	948,0%	1217,7%	14,5%	31,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	4,7%	-0,5%	-2,9%	-25,5%	-21,1%	-26,0%	-11,4%	-8,0%	0,1%	-14,2%	16,5%	2,2%	6,2%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	102,0%	102,0%	97,2%	98,3%	82,2%	81,1%	80,4%	93,3%	94,5%	103,5%	92,5%	116,8%	102,6%	105,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,72	0,88	0,61	0,18	0,19	0,11	0,14	0,22	0,21	0,15	0,29	0,20	0,38
Neto obratni kapital v EUR	-	-64.627	125.906	29.328	-358.682	-665.662	-1.273.362	-1.175.253	-905.253	-792.181	-966.220	-351.761	-430.042	-388.799
Koeficient obračanja zalog	-	109,77	88,09	80,11	85,76	62,68	75,40	104,37	87,61	77,30	90,17	116,68	97,27	127,07
Dnevi vezave zalog	-	3,33	4,14	4,56	4,26	5,82	4,84	3,50	4,17	4,72	4,05	3,13	3,75	2,87
Koeficient obračanja terjatev	-	106,03	5,29	6,29	221,12	69,37	53,54	69,35	38,81	22,78	24,23	37,91	35,99	35,41
Dnevi vezave terjatev	-	3,44	69,06	58,07	1,65	5,26	6,82	5,26	9,41	16,02	15,06	9,63	10,14	10,31
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,38	0,46	1,11	0,47	0,39	0,25	0,22	0,15	0,17	0,21	0,25	0,25
Dnevi vezave obveznosti	-	-	950,70	788,59	329,89	774,40	940,64	1.437,01	1.680,45	2.367,16	2.161,33	1.759,05	1.436,70	1.479,13
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	76,4%	78,9%	39,1%	52,6%	35,7%	40,8%	19,4%	10,6%	3,8%	4,9%	-10,1%	13,3%	17,3%	22,2%
Servisiranje dolga	0,12	0,12	0,08	0,07	-0,07	-0,09	-0,06	0,08	0,10	0,17	0,07	0,19	0,07	0,08
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,01	0,19	0,16	0,00	0,01	0,02	0,01	0,03	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
Neto dolg v EUR	-	-50.398	1.029.148	553.544	1.228.200	1.390.487	1.386.690	1.051.854	846.902	635.035	408.337	409.082	352.716	62.318
Neto dolg na EBITDA	-	-	1,94	1,87	-2,72	-5,19	-6,74	2,59	2,27	1,29	1,95	0,90	2,44	1,12
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	93,7%	90,5%	77,5%	65,7%	59,1%	32,2%	19,5%	10,7%	16,8%	-4,0%	41,0%	37,2%	44,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 38,09. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih znižalo za 3,6 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 0,2 %. Povprečno število zaposlenih je bilo največje v letu 2008, in sicer 55,42.

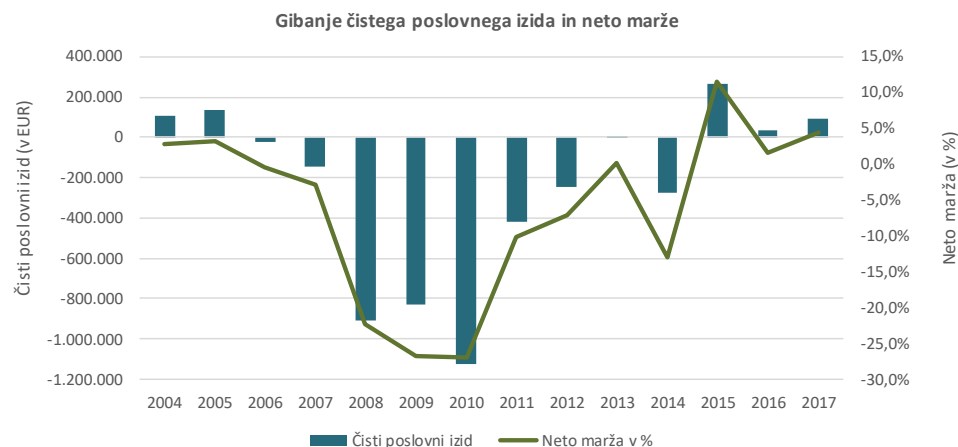
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.124.527 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 31,4 %. V celotnem obdobju od 2004–2017 je bila dodana vrednost v rangu od 1 do 2 milijona EUR.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 29.523 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 28,8 %. V letih 2004 in 2005 je dodana vrednost na zaposlenca dosegala najvišje vrednosti, nad 40.000 EUR, v nadaljnjih letih se je dodana vrednost na zaposlenca znižala. Povprečje obdobja je znašalo 32.360 EUR.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 5,4 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža povečala za skoraj 3-krat. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, večinoma je podjetje ustvarilo negativno EBIT maržo, in sicer v obdobju 2006–2012 in v letu 2014, v ostalih letih je bila EBIT marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo sicer negativno in je znašalo -4,7 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 9,2 %, kar je nad povprečjem opazovanega obdobja. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 20,5 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, negativna EBITDA marža je bila le v obdobju 2008–2010.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,5 %. Glede na leto 2004 se je neto marža povečala za 61,5 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, večinoma je podjetje ustvarilo negativno neto maržo, in sicer v obdobju 2006–2012 in v letu 2014, v ostalih letih je bila neto marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo sicer negativno in je znašalo -6,1 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 31,3 %.

Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povečal za več kot 5-krat. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo zelo različno. V obdobju 2006–2012 je bil ROE negativen, v ostalih letih so bile dosežene pozitivne vrednosti, pri čemer so bile najvišje vrednosti v letih 2014 in 2015, predvsem zaradi nizke vrednosti kapitala.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 6,2 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 povečal za 32,7 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2006–2012 ter v letu 2014. Najvišja vrednost 16,5 % je bila dosežena v letu 2015, ko je podjetje doseglo najvišji dobiček v opazovanem obdobju.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,5 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povečala za 3,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 96,6 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina

poslovnih prihodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v obdobju 2006–2012 in v letu 2014 je bil kazalnik nižji od 100 %, kar pomeni, da so bili odhodki višji kot prihodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,38. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 47,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,33. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti 7,0 %.

Neto obratni kapital podjetja je bil večinoma negativen, kar je za podjetje ugodno, razen v letih 2006 in 2007. V letu 2017 je neto obratni kapital znašal –388.799 EUR, kar je 6-krat več kot v letu 2005.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 127,07. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za 15,8 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 7,0 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 2,87 dneva, kar kaže na najboljše upravljanje z zalogami v celotnem opazovanem obdobju.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 35,41. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za 76,6 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 3,5 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 10,31 dneva, kar je slabše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev krajši.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,25. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 35,7 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 5,3 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.479,13 dneva, kar je 55,6 % več kot v letu 2006. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na dobra štiri leta.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 22,2 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 71,0 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti je podjetje doseglo v obdobju 2004–2009, v letu 2014 je bila stopnja lastniškosti negativna zaradi negativnega kapitala.

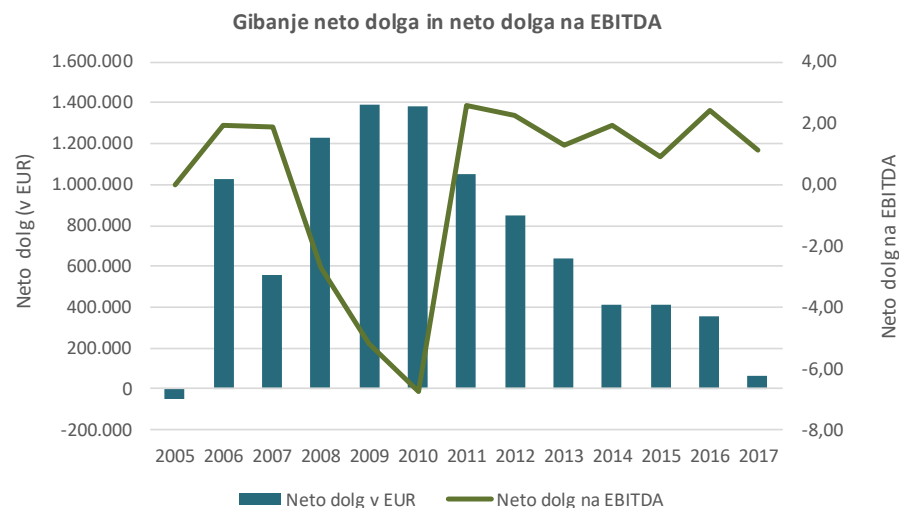
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,08. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 31,6 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2008–2010 je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,03. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za skoraj 3-krat, kar je za podjetje neugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,05 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 62.318 EUR. V celotnem obdobju od 2005–2017 je bil neto dolg pozitiven, razen v letu 2005. Najvišje vrednosti neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje imelo v obdobju 2006–2013.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 1,12, kar kaže na dokaj dobro sposobnost podjetja odplačevati dolgove. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 zmanjšal za 42,2 %.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 44,0 %, kar je približno na ravni povprečja obdobja in kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 53,0 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti kazalnika so bile dosežene v obdobju 2005–2009, a tudi te niso presegale 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost.

3.7 Best Gold Bet d.o.o.

3.7.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Best Gold Bet d.o.o.

Polni naziv: Best Gold Bet igralništvo, turizem in svetovanje d.o.o.

Naslov: Cesta na Lenivec 44, Sežana, 6210 Sežana

Davčna številka: 79804411

Matična številka: 1337629000

Dejavnost po SKD 2008: R92.002 – Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 20–49 (<https://www.bizi.si>)

Koncesija: Igralni salon Gold Club Casino

Gre za podjetje, ki je nasledilo GOLD CLUB proizvodnja, trgovina in svetovanje d.o.o.. Posluje od leta 1998. Družba se je uveljavila na skoraj vseh svetovnih trgih zgodaj v svoji zgodovini, kmalu zatem pa postala ena od največjih svetovnih proizvajalk igralnih naprav. Januarja 2016 sta se tedanja družbenika Kobal David (66,667 % delež) in Požar Loris (33,333 % delež) odločila dejavnost proizvodnje prenesti na drugo skupno družbo Gold Club Gaming d.o.o. in slednjo soglasno tudi izpeljala. Kasneje 13.10.2016 je družba Gold Club d.o.o. (danes Best Gold Bet d.o.o.) odkupila delež Davida Kobala v družbi Gold Club d.o.o.⁴⁶

Best Gold Bet (BGB skupina) je povsem novo ime na področju igralništva, hotelirstva in zabave, njegove korenine pa segajo vse do leta 1998, ko je bila ustanovljena družba Gold Club d.o.o., doma in po svetu bolj poznana kot ena najboljših proizvajalcev elektronskih rulet. Pod skupino BGB na spletni strani skupaj nastopajo Gold Club Casino v Lipici, Casino Bled, Hotel & Casino Gold Club – igralnica Castra v Ajdovščini, BGB Malta-Bestgoldbet.net s celostno spletno platformo za igralnice, Hotel Krim Bled in spletni BGB Casinos.

Z 2 igralnima salonoma v Lipici in Ajdovščini ter igralnico na Bledu, z več kot 600 igralnimi mesti v Sloveniji, so drugi največji ponudnik igralniških storitev v državi.

Poleg igralništva se ukvarjamo še s hotelirstvom in turizmom. Upravljajo 2 hotela s 165 sobami, restavracije, picerije in pivnice.⁴⁷

⁴⁶ BGB 2019. Letno poročilo za družbo BGB 2018:
<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1337629000>.

⁴⁷ <https://www.bgb.si/sl/>

3.7.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	16.266.035	20.916.057	24.271.428	27.624.991	32.437.495	35.594.840	33.378.632	31.925.621	28.198.803	25.607.053	27.992.268	31.076.654	21.932.304	15.614.074
Dolgoročna sredstva	5.245.684	7.264.120	7.295.535	7.283.111	9.692.169	12.881.035	13.558.322	11.086.066	10.049.779	9.399.357	9.616.847	9.146.039	7.958.789	11.502.696
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	254.122	349.806	0	163.925	138.254	101.100	69.998	31.945	25.004	19.357	20.237	15.046	471	0
Opredmetena osnovna sredstva	4.991.562	6.912.227	5.395.969	5.263.679	7.124.506	8.988.373	9.507.577	9.219.415	8.313.943	7.783.096	8.233.289	7.913.129	6.484.413	9.799.329
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	1.270.001	1.490.735	1.964.637	1.856.087	2.117.273	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	2.087	367.071	364.772	464.772	1.935.475	1.863.474	1.834.706	1.710.832	1.596.904	808.546	1.107.004	1.471.079	1.700.304
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	554.775	103.359	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.501	2.855	2.855
Kratkoročna sredstva	11.020.351	13.651.937	16.975.893	20.188.446	22.612.164	22.594.799	19.737.157	20.791.034	17.749.024	16.207.696	18.310.983	21.855.610	13.973.515	4.093.961
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	210.000	262.750	262.750	262.750	262.750
Zaloge	1.823.315	4.068.824	4.671.478	4.756.785	6.263.551	5.853.297	4.531.242	3.347.323	3.370.840	3.009.866	3.461.581	3.638.853	5.624	67.965
Kratkoročne finančne naložbe	808.195	510.340	157.194	62.263	210.907	184.707	199.207	171.500	121.500	0	128.092	153.996	307.191	186.998
Kratkoročne poslovne terjatve	7.022.954	8.838.367	10.936.876	13.836.190	15.821.328	16.133.184	14.726.926	16.920.761	13.898.796	12.607.826	14.102.142	16.653.454	11.941.039	2.884.405
Denarna sredstva	1.365.888	234.406	1.210.345	1.533.208	316.378	423.611	279.782	351.450	357.888	251.912	484.510	1.146.557	1.456.911	691.843
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	0	153.434	133.162	119.006	83.153	48.521	400.000	0	64.438	75.005	0	17.417
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	16.266.035	20.916.057	24.271.427	27.624.991	32.437.495	35.594.840	33.378.632	31.925.621	28.198.803	25.607.053	27.992.268	31.076.654	21.932.305	15.614.073
Kapital	7.229.245	10.719.230	11.816.107	16.009.820	20.643.827	21.316.100	21.355.932	21.555.960	21.726.327	21.523.251	23.414.449	27.398.264	3.397.477	3.545.971
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	120.000	0	0	0	88.247	33.583	33.583
Dolgoročne obveznosti	n.p.	186.618	810.236	810.236	3.641.567	2.423.996	2.625.186	3.058.561	1.750.613	588.546	49.417	260.665	15.574.693	9.717.817
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	186.618	810.236	810.236	3.641.567	2.423.996	2.625.186	3.058.561	1.750.613	588.546	49.417	260.665	15.574.693	9.717.817
Kratkoročne obveznosti	n.p.	10.010.210	11.645.084	10.804.935	8.152.101	11.854.744	9.397.514	7.141.781	4.648.298	3.495.256	4.026.457	3.329.478	2.926.552	2.316.702
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	1.910.941	557.782	187.782	2.388.608	3.086.988	892.987	1.206.492	1.075.987	442.779	195.000	1.817.005	1.531.250
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	10.010.210	9.734.143	10.247.153	7.964.319	9.466.136	6.310.526	6.248.794	3.441.806	2.419.269	3.583.678	3.134.478	1.109.547	785.452
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	49.319	73.565	0	501.945	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe BEST GOLD BET d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **15.614.074 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 za **4,0 % nižja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 1,3 %. Najvišjo vrednost sredstev, ki je presegala 30 milijonov EUR, je podjetje imelo v obdobju 2008–2011 ter v letu 2015.

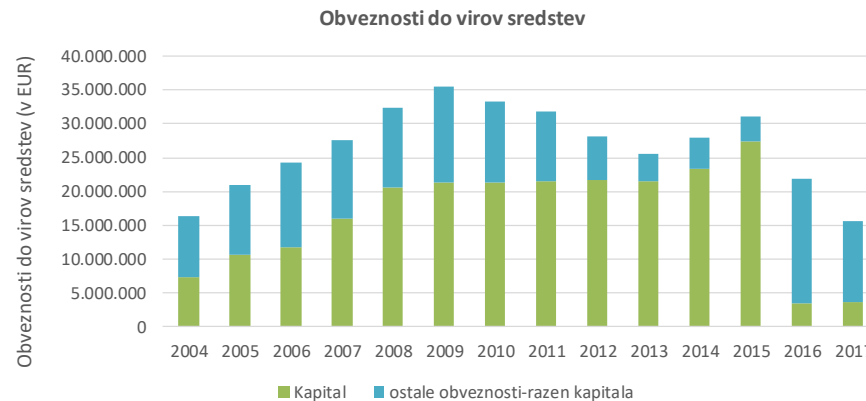
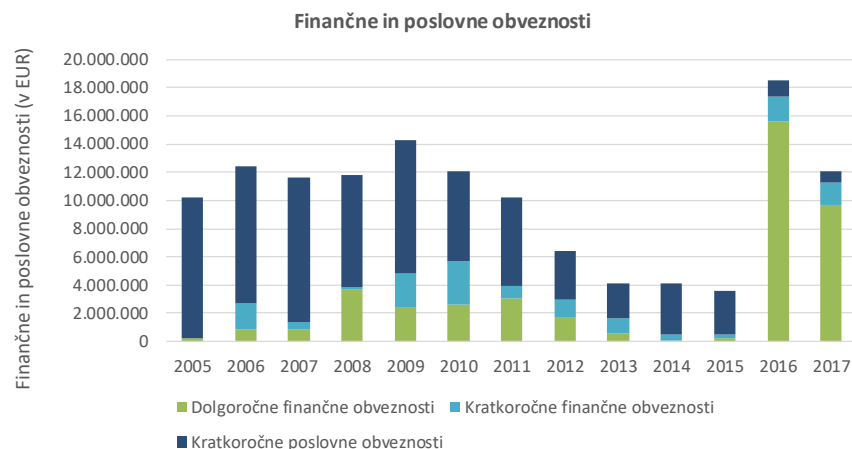
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **11.502.696 EUR** oziroma 73,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 9.799.329 EUR oziroma 85,2 % dolgoročnih sredstev. V opazovanem obdobju so dolgoročna sredstva večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 36,5 %, najvišji delež sredstev so predstavljala le v letu 2017. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 2-krat**. Gibanje

vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 8,1 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **4.093.961 EUR** oziroma 26,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 2.884.405 EUR oziroma 70,5 % kratkoročnih sredstev. V opazovanem obdobju so kratkoročna sredstva večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 63,2 %, manj od 50 % sredstev so znašala le v letu 2017. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za 62,9 % nižja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kratkoročnih sredstev, in sicer v višini –2,0 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **3.545.971 EUR** oziroma 22,7 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal večji del obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2004, 2006, 2016 in 2010. V povprečju je delež kapitala znašal 59,2 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 za 50,9 % nižji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 5,4 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **12.068.102 EUR** oziroma 77,3 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo manjši del financiranja podjetja, razen v letih 2004, 2006, 2016 in 2010. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 9.717.817 EUR oziroma 80,5 %, kar predstavlja 62,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 33,5 % višje.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	19.279.898	17.384.787	17.849.757	23.389.522	20.551.715	15.946.842	10.999.037	11.155.352	12.722.988	11.617.657	19.231.394	21.685.260	8.336.321	6.113.593
Čisti prihodki od prodaje	19.214.210	17.228.442	17.556.403	23.251.714	20.007.590	14.736.770	10.023.932	9.446.800	12.361.426	11.300.064	18.338.233	20.964.533	6.539.680	5.027.513
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0	0	0	0	0	0	0	206.984	-210.050	336.291	391.411	0	0
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	62.419	131.712	98.368	126.390	59.648	137.369	135.032	230.703	101.403	146.511	529.871	312.116	191.124	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	3.269	24.633	194.986	11.418	484.477	1.072.703	840.073	1.477.849	53.175	381.132	26.999	17.200	1.605.517	1.086.080
Poslovni odhodki	14.398.832	13.051.766	14.020.500	17.313.621	17.636.238	14.671.572	10.788.643	10.832.369	12.931.699	11.313.181	16.685.783	17.688.740	6.914.909	5.214.653
Stroški blaga, materiala in storitev	12.429.605	10.279.478	10.931.727	13.020.096	10.978.582	8.303.391	7.357.776	6.955.366	7.556.274	7.285.715	12.208.049	12.757.694	4.169.538	2.007.472
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>7.381.216</i>	<i>6.979.084</i>	<i>7.696.632</i>	<i>9.752.018</i>	<i>7.648.693</i>	<i>5.688.042</i>	<i>5.308.565</i>	<i>4.904.091</i>	<i>5.259.893</i>	<i>5.367.019</i>	<i>9.638.447</i>	<i>9.858.073</i>	<i>2.478.074</i>	<i>248.655</i>
Stroški storitev	5.048.389	3.300.394	3.235.095	3.268.078	3.329.889	2.615.349	2.049.211	2.051.275	2.296.381	1.918.696	2.569.602	2.899.621	1.691.464	1.758.817
Stroški dela	1.006.574	1.088.398	1.290.894	1.740.028	2.629.946	2.533.602	2.241.730	2.173.635	2.154.151	2.093.659	2.371.848	2.693.351	688.488	928.341
Odpisi vrednosti	962.653	1.683.890	1.797.879	2.542.786	1.616.548	1.630.841	1.124.684	1.536.525	3.168.778	1.878.752	1.994.552	2.160.035	2.045.644	948.916
Drugi poslovni odhodki	0	0	0	10.711	2.411.162	2.203.738	64.453	166.843	52.496	55.055	111.334	77.660	11.239	1.329.924
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	4.881.066	4.333.021	3.829.257	6.075.901	2.915.477	1.275.270	210.394	322.983	-208.711	304.476	2.545.611	3.996.520	1.421.412	898.940
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	5.843.719	6.016.911	5.627.136	8.618.687	4.532.025	2.906.111	1.335.078	1.859.508	2.960.067	2.183.228	4.540.163	6.156.555	3.467.056	1.847.856
Finančni prihodki	197.187	293.888	31.886	32.780	379.915	114.380	404.139	371.571	1.018.889	470.596	1.362.132	1.649.385	1.169.504	187.870
Finančni odhodki	314.683	219.583	356.584	381.562	295.824	383.682	217.267	614.177	906.544	642.159	1.694.585	952.606	875.746	529.185
Drugi prihodki	13.760	85.430	29.774	42.561	616.801	222.066	26.969	260.164	321.111	53.983	82.100	88.913	12.924	11.858
Drugi odhodki	4.630	31.974	1.537.212	95.816	100.795	65.941	50.352	26.043	3.774	10.686	41.765	791	5.459	34.904
Celotni poslovni izid	4.772.700	4.460.782	1.997.121	5.673.864	3.515.574	1.162.093	373.883	314.498	220.971	176.210	2.253.493	4.781.421	1.722.635	534.579
Skupaj davki	758.304	976.720	897.186	1.480.151	821.146	252.500	101.063	114.468	50.602	28.415	362.295	716.861	256.344	126.348
Čisti poslovni izid	4.014.396	3.484.062	1.099.935	4.193.713	2.694.428	909.593	272.820	200.030	170.369	147.795	1.891.198	4.064.560	1.466.291	408.231

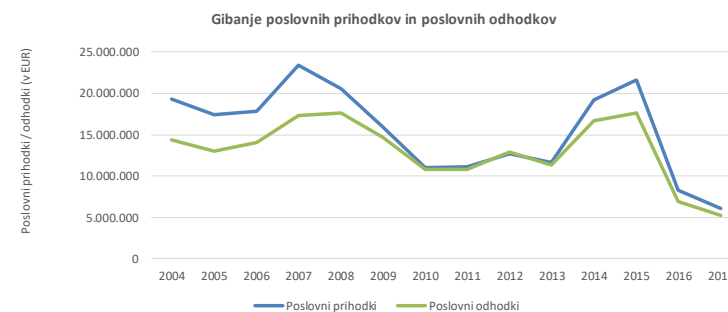
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje BEST GOLD BET d.o.o. realiziralo **6.113.593 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 za kar **68,3 % nižji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **5.214.653 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za kar **63,8 % nižji**.

Poslovni prihodki in odhodki so v povprečju padali, **in sicer po stopnji -3,4 %**. V obdobju 2004–2017 so bili poslovni prihodki večinoma višji kot poslovni odhodki, razen v letu 2012. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **86,5 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju **66,9 %**), med njimi največ

nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (45,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo odpisi vrednosti (v povprečju 14,6 %).

V celotnem opazovanem obdobju je podjetje poslovalo z dobičkom, ki je bil največji v letu 2007 in je znašal skoraj 4,2 milijona EUR.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 898.940 EUR. Glede na leto 2004, ko je EBIT znašal skoraj 5 milijonov EUR, to pomeni zmanjšanje za 81,6 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je bil najvišji v letu 2007 in je presegal 6 milijonov EUR, negativen poslovni izid iz poslovanja pa je bil ustvarjen v letu 2012, predvsem zaradi večjih odpisov.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 1.847.856 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA za 68,4 % nižji. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti EBITDA 2,9 %. Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju ustvarjalo pozitiven EBITDA, ki je bil najvišji v letu 2007 in je presegal 8,6 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 408.231 EUR. Glede na leto 2004, ko je čisti poslovni izid presegal 4 milijone EUR, to pomeni zmanjšanje za 89,8 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dobička 87,0 %. Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju poslovalo z dobičkom, ki je bil najvišji v letu 2007 in je znašal skoraj 4,2 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	71,12	80,55	91,68	104,09	116,95	107,21	103,65	92,50	89,00	88,44	95,98	109,63	32,00	31,78
Dodana vrednost v EUR	6.850.294	7.105.309	6.918.030	10.358.715	7.161.971	5.439.713	3.576.808	4.033.143	5.114.218	4.276.887	6.912.011	8.849.906	4.155.544	2.776.197
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	96.320	88.210	75.458	99.517	61.240	50.739	34.509	43.602	57.463	48.359	72.015	80.725	129.861	87.357
EBIT marža v %	25,4%	25,2%	21,8%	26,1%	14,6%	8,7%	2,1%	3,4%	-1,7%	2,7%	13,9%	19,1%	21,7%	17,9%
EBITDA marža v %	30,4%	34,9%	32,1%	37,1%	22,7%	19,7%	13,3%	19,7%	23,9%	19,3%	24,8%	29,4%	53,0%	36,8%
Neto marža v %	20,9%	20,2%	6,3%	18,0%	13,5%	6,2%	2,7%	2,1%	1,4%	1,3%	10,3%	19,4%	22,4%	8,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	38,8%	9,8%	30,1%	14,7%	4,3%	1,3%	0,9%	0,8%	0,7%	8,4%	16,0%	9,5%	11,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	18,7%	4,9%	16,2%	9,0%	2,7%	0,8%	0,6%	0,6%	0,5%	7,1%	13,8%	5,5%	2,2%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	133,9%	133,2%	127,3%	135,1%	116,5%	108,7%	102,0%	103,0%	98,4%	102,7%	115,3%	122,6%	120,6%	117,2%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,36	1,46	1,87	2,77	1,91	2,10	2,91	3,82	4,64	4,55	6,56	4,77	1,77
Neto obratni kapital v EUR	-	3.641.727	7.241.750	9.941.293	14.647.845	13.128.663	13.426.631	14.542.240	14.307.218	13.788.427	14.727.305	18.721.132	12.863.968	3.308.509
Koeficient obračanja zalog	-	5,85	4,02	4,93	3,63	2,43	1,93	2,40	3,68	3,54	5,67	5,91	3,59	136,64
Dnevi vezave zalog	-	62,42	90,86	74,00	100,52	150,05	189,07	152,20	99,18	103,05	64,40	61,81	101,70	2,67
Koeficient obračanja terjatev	-	2,17	1,78	1,88	1,35	0,92	0,65	0,60	0,80	0,85	1,37	1,36	0,46	0,68
Dnevi vezave terjatev	-	168,02	205,56	194,44	270,52	395,72	561,85	611,39	455,01	428,09	265,81	267,73	797,97	538,17
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,78	0,98	0,84	0,65	0,67	0,78	1,09	1,83	3,21	2,93	1,17	0,26
Dnevi vezave obveznosti	-	-	468,17	373,93	434,53	559,25	542,38	467,38	336,23	199,30	113,66	124,37	312,56	1.390,83
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	44,4%	51,2%	48,7%	58,0%	63,6%	59,9%	64,0%	67,5%	77,0%	84,1%	83,6%	88,2%	15,5%	22,7%
Servisiranje dolga	0,34	0,39	0,18	0,38	0,24	0,17	0,13	0,15	0,24	0,17	0,21	0,33	0,45	0,23
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,46	0,55	0,53	0,72	1,00	1,40	1,42	1,23	1,12	0,71	0,72	2,19	1,47
Neto dolg v EUR	-	-558.128	1.353.638	-227.453	3.302.064	4.204.286	5.233.185	3.428.598	2.477.717	1.284.529	7.686	-844.888	15.627.596	10.370.226
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,07	0,07	0,34	1,29	3,53	2,33	1,00	0,86	0,14	-0,07	2,13	7,03
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	150,1%	173,1%	230,9%	250,6%	184,3%	176,9%	222,0%	233,6%	235,2%	244,0%	302,4%	238,4%	115,3%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 31,78. Glede na leto 2004 je bilo povprečno število zaposlenih v letu 2017 za kar 55,3 % nižje. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, pri čemer je bilo v obdobju 2007–2010 ter v letu 2015 povprečno število zaposlenih več kot 100, v letu 2016 pa se je znižalo na 32,00 oseb.

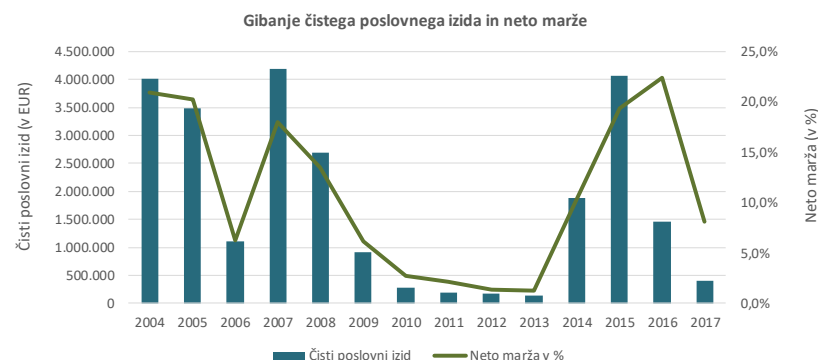
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.776.197 EUR. Glede na leto 2004 je bila dodana vrednost v letu 2017 za kar 59,5 % nižja. Najvišja dodana vrednost je bila ustvarjena leta 2007, ko je preseгла 10 milijonov EUR. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer -0,9 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 87.357 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 je bila dodana vrednost na zaposlenca v letu 2017 za 9,3 % nižja. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 4,1 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 17,9 %. Glede na leto 2004 je bila EBIT marža nižja za 29,6 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bila EBIT marža pozitivna, najvišja je bila v letu 2007, v letu 2012 pa je bila negativna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 36,8 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 povečala za 20,9 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V celotnem opazovanem obdobju je bila EBITDA marža pozitivna, najvišja je bila v letu 2016, ko je dosegla 53,0 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 8,1 %. Glede na leto 2004 je bila neto marža v letu 2017 za kar 61,1 % nižja. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna, najvišja je bila v letu 2016, ko je presegla 22 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 11,8 %. Glede na leto 2005 je bil ROE nižji za kar 69,7 %. ROE je bil v celotnem opazovanem obdobju pozitiven. Najvišji ROE je bil dosežen leta 2005, ko je dosegel skoraj 40 %, najnižji, pod 1 %, pa je bil v obdobju 2011–2013.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 2,2 %. Glede na leto 2005 je bil ROA nižji za kar 88,4 %. ROA je bil v celotnem opazovanem obdobju pozitiven. Najvišji ROA je bil dosežen leta 2005, ko je dosegel skoraj 20 %, najnižji, pod 1 %, pa je bil v obdobju 2010–2013.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 117,2 %. Glede na leto 2004 je bila gospodarnost poslovanja v letu 2017 za 12,4 % nižja. Povprečje obdobja od 2004–2017 je znašalo 116,9 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Razen v letu 2012 je bila gospodarnost poslovanja vselej večja od 100 %, v povprečju pa je bil realiziran rahel padec, in sicer -0,8 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,77, kar je sicer 29,6 % več kot leta 2005, a manj od povprečja opazovanega obdobja. Povprečje obdobja je znašalo 3,11, kar nam kaže, da ima podjetje dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanega obdobja višji od 1. V povprečju se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 8,8 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 3.308.509 EUR. Glede na leto 2005 je bil neto obratni kapital v letu 2017 za 9,1 % nižji. Neto obratni kapital je bil v vseh letih opazovanega obdobja pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 136,64. Zaloge v letih 2016 in 2017 se nanašajo samo na trgovsko blago in so občutno nižje kot v predhodnih letih. Razlog je v tem, da so bile zaloge materiala, proizvodov in nedokončane proizvodnje, ki se nanašajo na igralne avtomate, prenesene na družbo Gold Club Gaming d.o.o. v procesu oddelitve. **Povprečni koeficient obračanja zalog v obdobju 2005–2016 je znašal 3,96. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 2,98 dneva, povprečje za opazovano obdobje pa je znašalo 104,11 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 0,68. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 68,8 % nižji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -2,3 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 538,17 dneva, kar je za podjetje precej neugodno, saj to pomeni, da so kupci plačevali v povprečju na 1 leto in pol.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,26, kar je najmanj v opazovanem obdobju. Glede na leto 2006 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za 66,3 % nižji, kar je za podjetje zelo ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 4,1 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.390,83 dneva, kar je največ v opazovanem obdobju in za podjetje zelo ugodno, saj kaže na to, da se dobaviteljem plačuje v roku štirih let.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 22,7 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 48,9 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je v povprečju znašala 59,2 %, kar je za podjetje ugodna struktura financiranja. Najvišjo stopnjo lastniškosti financiranja je podjetje imelo v letu 2015, in sicer 88,2 %, kar ni najbolj ugodno. V letu 2016 se je stopnja močno znižala na 15,5 %.

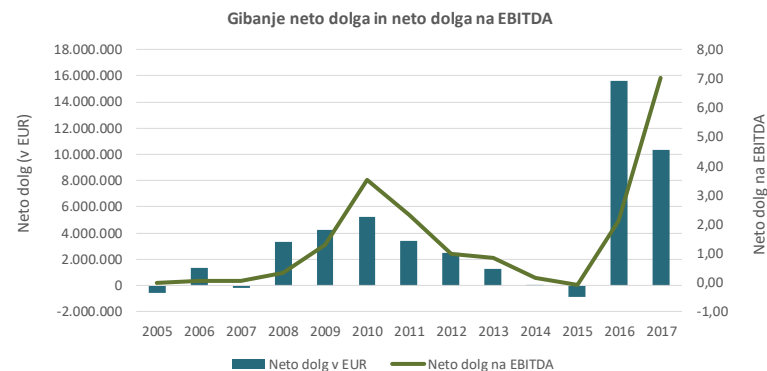
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,23. Glede na leto 2004 se je kazalnik servisiranja dolga znižal za 30,5 %. Vrednost kazalnika je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna in nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 1,47. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za več kot 3-krat. Povprečje obdobja je znašalo 1,04 in kaže na dokaj dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 20,5 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 10.370.226 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg je bil v opazovanem obdobju večinoma pozitiven, kar je za podjetje manj ugodno, negativen je bil le v letih 2005, 2007 in 2015. Najvišji je bil v letu 2016, ko je presegal 15 milijonov EUR.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 7,03. Glede na leto 2006 je bil neto dolg na EBITDA za skoraj 100-krat višji. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2015.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 115,3 %, kar je sicer najmanj v celotnem opazovanem obdobju, a za podjetje še vedno zelo ugodno. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 23,2 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, najvišja pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri je bila v letu 2015 in je presegala 300 %. Povprečje obdobja je znašalo 212,1 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja.

3.8 Pigal d.o.o.

3.8.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Pigal d.o.o.

Polni naziv: Pigal d.o.o. Hotelirstvo, turizem in igralništvo

Naslov: Goriška cesta 25č, 5270 Ajdovščina

Davčna številka: 57853819

Matična številka: 5310113000

Dejavnost po SKD 2008: R92.002 - Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017

Koncesija: Igralni salon Hotel Casino Castra

OPIS PODJETJA

Podjetje Pigal d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo, ki v kraju Ajdovščina ponuja hotelirske, kulinarične ter igralniške storitve. Hotel je bil zgrajen leta 1972, leta 1982 je bila dograjena pivovarna in pivnica. 2006 so bile v celoti sanirane sobe in leta 2010 zgrajena nova kuhinja in restavracija Planika. Hotel s tremi zvezdicami leži na odlični legi sredi mesta. V njem so trije apartmaji in šestintrideset sob. Poleg klasične restavracije in restavracije *alla carte* (skupno 230 sedežev in 80 sedežev na terasi) ima tudi pivovarno, pivnico, picerijo s krušno pečjo. V okviru tega kompleksa je tudi igralni salon Casino Castra z 170 igralnimi mesti. Podjetje je pridobilo koncesijo 2004.⁴⁸

Poslanstvo podjetja Pigal d.o.o. je dopolnjevati turistično ponudbo Vipavske doline, zagotavljati optimalni razvoj igralništva ob sledenju novim smernicam ter nuditi visoko kakovostne storitve gostom na področju igralništva, hotelirstva in kulinarike.

Kapital je izkazan kot stalni vir sredstev, ki predstavlja obveznost do lastnikov. Višina osnovnega kapitala družbe na dan 31.12. 2018 je enaka kot na preteklo leto, ista sta tudi lastnika⁴⁹: Loris Požar (50,00 %) in Pigal d.o.o. (50,00 %).

Slika 23: Igralni salon Hotel Casino Castra

⁴⁸ <http://www.hotelgoldclub.eu/sl/casino/>

⁴⁹ Pigal 2019. Letno poročilo za družbo Pigal 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5310113000>.

3.8.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	2.755.551	2.661.418	2.836.117	2.818.504	2.379.332	1.833.066	1.345.996	4.572.659	4.227.346	4.058.283	4.021.574	3.292.533	3.272.902	3.272.537
Dolgoročna sredstva	2.518.872	2.460.000	2.223.711	2.230.480	1.770.715	1.305.209	866.074	4.078.582	3.839.227	3.771.919	3.756.965	3.079.356	2.985.460	2.930.176
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	9.802	12.731	2.921	29.489	23.457	0	107.792	97.991	138.318	55.341	60.783	53.168	44.601	35.988
Opredmetena osnovna sredstva	2.262.339	2.200.370	1.996.674	2.200.898	1.747.165	1.284.379	758.189	3.971.498	3.691.816	3.707.485	3.687.089	3.017.095	2.931.766	2.894.094
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	224.115	93	93	93	93	9.093	9.093	9.093	9.093	9.093	9.093	93
Kratkoročna sredstva	233.771	201.168	604.457	586.457	606.012	526.089	466.790	491.267	384.794	286.127	261.162	212.976	286.784	342.361
Zaloge	30.191	13.077	21.449	35.643	31.359	30.571	52.267	34.362	47.460	30.813	30.640	24.499	24.738	37.692
Kratkoročne finančne naložbe	70.630	70.679	59.105	205.000	114.000	15.000	11.500	10.000	10.000	8.500	5.900	4.450	2.950	0
Kratkoročne poslovne terjatve	128.959	115.642	259.360	100.309	257.256	155.578	126.625	190.345	109.981	67.150	61.957	34.605	33.280	52.718
Denarna sredstva	3.992	1.770	264.543	245.505	203.397	324.940	276.398	256.560	217.353	179.664	162.665	149.422	225.816	251.951
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	2.907	250	7.949	1.567	2.605	1.768	13.132	2.810	3.325	237	3.447	201	658	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.755.551	2.661.419	2.836.117	2.818.504	2.379.332	1.833.066	1.345.996	4.572.659	4.227.346	4.058.283	4.021.574	3.292.533	3.272.902	3.272.538
Kapital	469.753	56.007	707.236	1.144.836	1.152.738	1.016.474	1.023.773	843.142	814.696	746.791	903.513	1.047.691	675.235	923.081
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	0	2.244.000	1.980.000	1.723.324	2.054.118	1.470.655	1.844.024	1.607.965
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	0	2.244.000	1.980.000	1.723.324	1.499.343	1.367.296	1.740.665	1.607.965
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	554.775	103.359	103.359	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	2.128.881	1.673.668	1.225.823	815.864	321.495	1.485.517	1.432.650	1.588.168	1.063.943	774.082	753.643	741.492
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	95.051	0	0	0	0	264.000	264.000	304.000	286.000	201.810	234.420	231.209
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	2.033.830	1.673.668	1.225.823	815.864	321.495	1.221.517	1.168.650	1.284.168	777.943	572.272	519.223	510.283
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	5.948	0	0	0	771	728	728	0	0	0	0	105	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe PIGAL d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **3.272.537 EUR**. **Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 za 18,8 % višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 11,2 %.

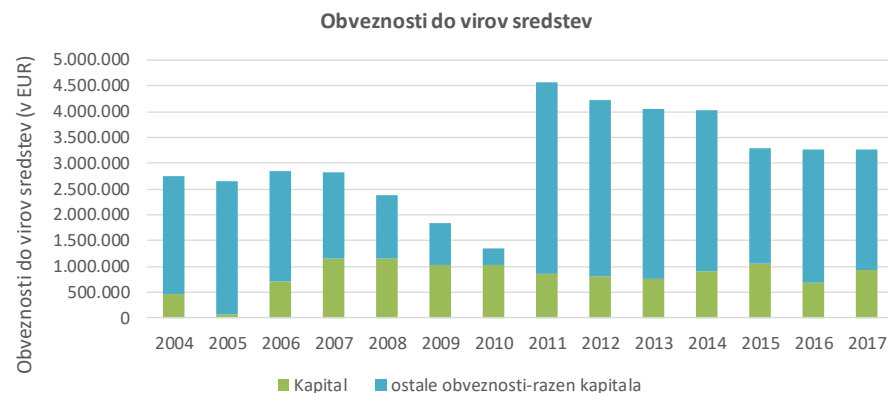
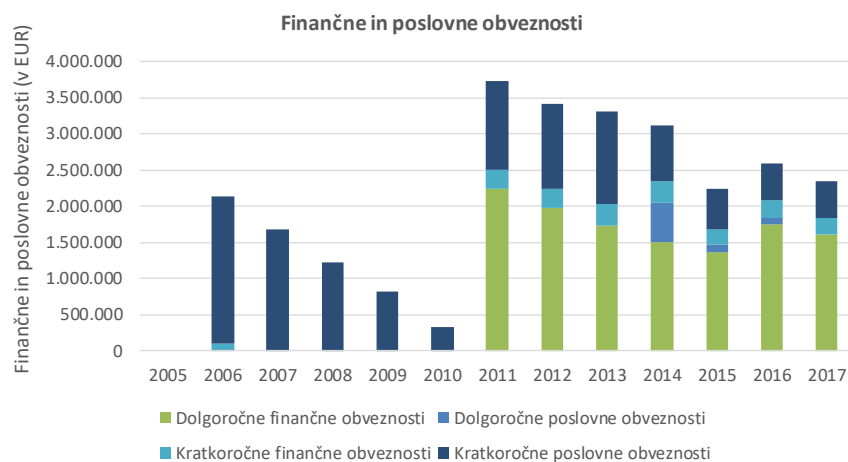
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **2.930.176 EUR** oziroma 89,5 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 2.894.094 EUR oziroma 98,8 % dolgoročnih sredstev. V celotnem opazovanem obdobju so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 85,1 %. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 16,3 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 19,1 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **342.361 EUR** oziroma 10,5 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 251.951 EUR oziroma 73,6 % kratkoročnih sredstev. V celotnem opazovanem obdobju so kratkoročna sredstva

predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 14,7 %. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za 46,5 % večja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 11,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **923.081 EUR** oziroma 28,2 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2009 in 2010. V povprečju je delež kapitala znašal 30,3 %. **Glede na leto 2006 je bil kapital v letu 2017 za skoraj 2-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 87,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **2.349.457 EUR** oziroma 71,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo največji del financiranja podjetja, razen v letih 2009 in 2010. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.607.965 EUR oziroma 68,4 %, kar predstavlja 49,1 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 2,8 % višje.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	824.967	506.148	2.910.606	5.392.865	4.470.834	4.523.627	4.400.740	3.656.385	3.347.672	3.139.016	3.232.410	3.156.787	2.774.081	3.827.809
Čisti prihodki od prodaje	569.434	375.512	2.686.258	5.391.263	4.428.124	4.508.360	4.356.303	3.653.860	3.339.178	3.134.701	3.220.182	2.656.660	2.762.296	3.825.156
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvode	-2.361	-655	2.538	-1.953	-1.795	0	0	0	8.299	-988	458	-1.302	-4.215	653
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	8.887	6.097	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	249.007	125.194	221.810	3.555	44.505	15.267	44.437	2.525	195	5.303	11.770	501.429	16.000	2.000
Poslovni odhodki	817.177	676.541	2.391.948	4.496.001	4.411.234	4.648.952	4.347.522	3.762.802	3.226.828	3.099.549	2.973.570	2.898.464	2.530.856	3.500.852
Stroški blaga, materiala in storitev	384.491	221.537	715.163	1.339.506	1.517.057	1.716.096	1.580.239	1.341.591	1.062.835	1.104.606	1.285.501	1.147.683	1.240.792	1.365.665
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>261.884</i>	<i>142.617</i>	<i>348.725</i>	<i>680.749</i>	<i>732.259</i>	<i>674.244</i>	<i>669.331</i>	<i>684.154</i>	<i>616.767</i>	<i>605.869</i>	<i>577.597</i>	<i>569.226</i>	<i>652.348</i>	<i>694.258</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>122.607</i>	<i>78.920</i>	<i>366.438</i>	<i>658.757</i>	<i>784.798</i>	<i>1.041.852</i>	<i>910.908</i>	<i>657.437</i>	<i>446.068</i>	<i>498.737</i>	<i>707.904</i>	<i>578.457</i>	<i>588.444</i>	<i>671.407</i>
Stroški dela	340.558	291.735	437.564	697.178	829.200	1.047.471	1.006.497	1.051.197	983.017	927.287	890.220	932.088	962.957	917.059
Odpisi vrednosti	81.600	150.654	281.063	528.033	523.578	529.026	516.367	378.727	284.411	251.122	254.249	745.473	265.490	207.367
Drugi poslovni odhodki	10.528	12.615	958.158	1.931.284	1.541.399	1.356.359	1.244.419	991.287	896.565	816.534	543.537	73.220	61.617	1.010.761
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	7.790	-170.393	518.658	896.864	59.600	-125.325	53.218	-106.417	120.844	39.467	258.903	258.323	243.225	326.957
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	89.390	-19.738	799.720	1.424.897	583.178	403.701	569.585	272.310	405.255	290.589	513.152	1.003.796	508.715	534.323
Finančni prihodki	15.191	2.892	19.169	940.807	3.726	585	439	323	317	760	925	2.762	1.210	5.114
Finančni odhodki	269.967	278.811	96.560	1.266.894	26	17	0	93.051	128.353	110.927	93.302	89.315	68.738	41.963
Drugi prihodki	27.034	32.662	212.641	23.820	14.752	9.167	9.766	19.215	19.608	5.724	2.002	0	9.700	706
Drugi odhodki	17.444	313	2.558	12.036	14.725	15.697	6.691	701	6.255	2.929	565	3.425	547	25
Celotni poslovni izid	-237.396	-413.963	651.350	582.561	63.327	-131.287	56.732	-180.631	6.161	-67.905	167.963	168.345	184.850	290.789
Skupaj davki	0	0	0	144.960	55.423	4.978	49.433	0	483	0	11.241	24.167	24.363	42.942
Čisti poslovni izid	-237.396	-413.963	651.350	437.601	7.904	-136.265	7.299	-180.631	5.678	-67.905	156.722	144.178	160.487	247.847

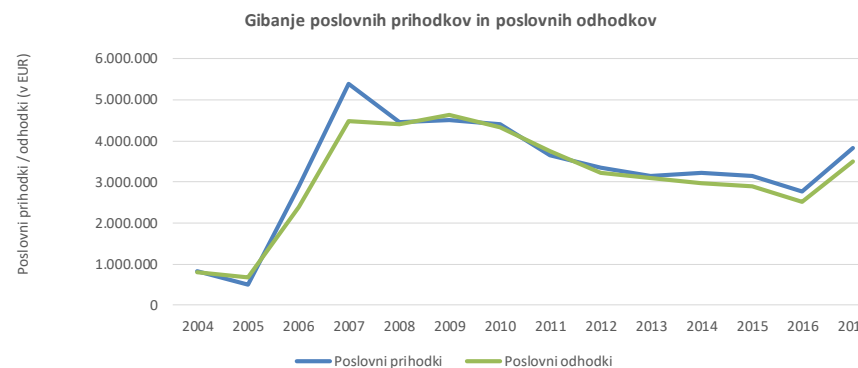
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje PIGAL d.o.o. realiziralo **3.827.809 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 **4,6-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **3.500.852 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 skoraj **4,3-krat višji**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 38,3 %**, **povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 23,7 %**. V obdobju 2004–2017 so bili poslovni prihodki večinoma višji kot poslovni odhodki, razen v letih 2005, 2009 in 2011. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 97,4 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev** (v povprečju 37,3 %),

med njimi največ nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (19,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo jim stroški dela (v povprečju 28,4 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena v letih 2004, 2005, 2009, 2011 in 2013.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 326.957 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil EBIT sicer pozitiven, a je znašal le 7.790 EUR, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je bil najvišji v letu 2007, negativen poslovni izid iz poslovanja pa je bil ustvarjen v letih 2005, 2009 in 2011.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 534.323 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA za skoraj 6-krat višji. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v letu 2005.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 247.847 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil čisti poslovni izid negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba pa je bila v letih 2004, 2005, 2009, 2011 in 2013.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlecev na podlagi delovnih ur)	28,00	22,41	29,57	43,87	45,90	51,54	49,14	52,76	50,00	47,14	46,10	49,75	47,38	44,49
Dodana vrednost v EUR	429.949	271.997	1.237.285	2.122.075	1.412.378	1.451.172	1.576.082	1.323.507	1.388.272	1.217.876	1.403.372	1.935.884	1.471.672	1.451.382
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	15.355	12.137	41.843	48.372	30.771	28.156	32.073	25.085	27.765	25.835	30.442	38.912	31.061	32.623
EBIT marža v %	1,4%	-45,4%	19,3%	16,6%	1,3%	-2,8%	1,2%	-2,9%	3,6%	1,3%	8,0%	9,7%	8,8%	8,5%
EBITDA marža v %	15,7%	-5,3%	29,8%	26,4%	13,2%	9,0%	13,1%	7,5%	12,1%	9,3%	15,9%	37,8%	18,4%	14,0%
Neto marža v %	-41,7%	-110,2%	24,2%	8,1%	0,2%	-3,0%	0,2%	-4,9%	0,2%	-2,2%	4,9%	5,4%	5,8%	6,5%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-157,5%	170,7%	47,3%	0,7%	-12,6%	0,7%	-19,4%	0,7%	-8,7%	19,0%	14,8%	18,6%	31,0%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-15,3%	23,7%	15,5%	0,3%	-6,5%	0,5%	-6,1%	0,1%	-1,6%	3,9%	3,9%	4,9%	7,6%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	101,0%	74,8%	121,7%	119,9%	101,4%	97,3%	101,2%	97,2%	103,7%	101,3%	108,7%	108,9%	109,6%	109,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	0,28	0,35	0,49	0,64	1,45	0,33	0,27	0,18	0,25	0,28	0,38	0,46
Neto obratni kapital v EUR	-	-	-1.429.373	-1.087.211	-619.811	-289.775	145.295	-730.250	-783.856	-998.041	-516.781	-359.296	-232.439	-167.921
Koeficient obračanja zalog	-	17,36	155,61	188,86	132,18	145,60	105,18	84,36	81,62	80,10	104,80	96,36	112,20	122,54
Dnevi vezave zalog	-	21,03	2,35	1,93	2,76	2,51	3,47	4,33	4,47	4,56	3,48	3,79	3,25	2,98
Koeficient obračanja terjatev	-	3,07	14,33	29,98	24,77	21,84	30,87	23,05	22,24	35,39	49,88	55,02	81,38	88,96
Dnevi vezave terjatev	-	118,88	25,48	12,18	14,74	16,71	11,82	15,83	16,41	10,31	7,32	6,63	4,49	4,10
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,37	0,51	0,66	1,18	0,89	0,52	0,49	0,56	0,84	1,20	1,35
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	993,93	722,64	552,63	310,11	411,60	707,25	738,84	651,55	432,89	305,36	270,63
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	17,0%	2,1%	24,9%	40,6%	48,4%	55,5%	76,1%	18,4%	19,3%	18,4%	22,5%	31,8%	20,6%	28,2%
Servisiranje dolga	-0,14	-0,28	0,37	0,17	0,12	0,08	0,12	0,05	0,09	0,06	0,13	0,30	0,16	0,13
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,24	0,06	0,03	0,04	0,05	0,03	0,04	0,04	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	-	-228.597	-450.505	-317.397	-339.940	-287.898	2.241.440	2.016.647	1.839.160	1.616.778	1.415.234	1.746.319	1.587.223
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	-0,24	-0,66	-0,81	-0,55	3,59	5,25	6,63	3,37	1,51	3,11	3,12
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	31,8%	51,3%	65,1%	77,9%	118,2%	75,7%	72,8%	65,5%	64,0%	78,4%	80,9%	86,4%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 44,49. Glede na leto 2005 je bilo povprečno število zaposlenih v letu 2017 za 58,9 % višje. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, pri čemer je bilo najmanj zaposlenih v obdobju 2004–2006, kasneje se je povprečno število zaposlenih povečalo.

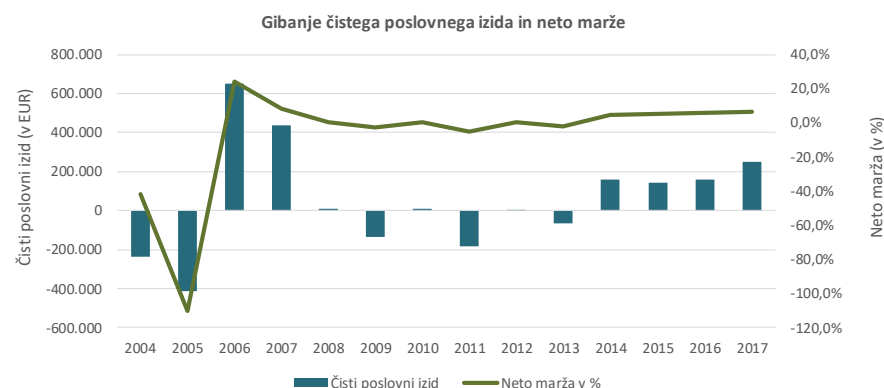
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.451.382 EUR. Glede na leto 2004 je bila dodana vrednost v letu 2017 za 3,3-krat višja. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 28,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 32.623 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 je bila dodana vrednost na zaposlenca v letu 2017 za 2,1-krat višja. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 17,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 8,5 %. Glede na leto 2004 je bila EBIT marža višja za 6,2-krat višja. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bila EBIT marža pozitivna, najvišja je bila v letu 2006, v letih 2005, 2009 in 2011 pa je bila negativna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 14,0 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 zmanjšala za 11,0 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bila EBITDA marža pozitivna, najvišja je bila v letu 2006, v letu 2005 pa je bila negativna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 6,5 %. Glede na leto 2007 je bila neto marža v letu 2017 za 6,2-krat višja. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2004, 2005, 2009, 2011 in 2013.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 31,0 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROE negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROE je bila večinoma pozitiven, razen v letih 2005, 2009, 2011 in 2013.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 7,6 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROA je bila večinoma pozitiven, razen v letih 2005, 2009, 2011 in 2013.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 109,3 %. Glede na leto 2004 je bila gospodarnost poslovanja v letu 2017 za 8,3 % višja. Povprečje obdobja od 2004–2017 je znašalo 104,0 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Razen v letih 2005, 2009 in 2011 je bila gospodarnost poslovanja vselej večja od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 2,2 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,46, kar je približno na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2006 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 višji za 62,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,45, kar nam kaže, da podjetje

nima dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Kazalnik je bil višji od 1 le v letu 2010. V povprečju se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 18,1 %.

Neto obratni kapital podjetja je bil v letu 2017 negativen in je znašal -167.921 EUR. Glede na leto 2006 je bil neto obratni kapital v letu 2017 za 88,3 % višji. Neto obratni kapital je bil večinoma negativen, razen v letu 2010.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 122,54. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za 7-krat višji, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najhitrejše obračanje zalog je bilo v obdobju 2006–2009. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 2,98 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 4,68 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 88,96, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za skoraj 29-krat višji, kar je za podjetje zelo ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 52,2 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 4,10 dneva, kar je najmanj v opazovanem obdobju in za podjetje zelo ugodno.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,35, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2007 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za skoraj 3,7-krat višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 19,4 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 270,63 dneva, kar je najmanj v opazovanem obdobju in za podjetje neugodno, saj kaže na to, da se dobaviteljem plačuje prej kot v enem letu.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 28,2 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 65,5 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je v povprečju znašala 30,3 %, kar predstavlja večjo izpostavljenost tveganjem pri poslovanju.

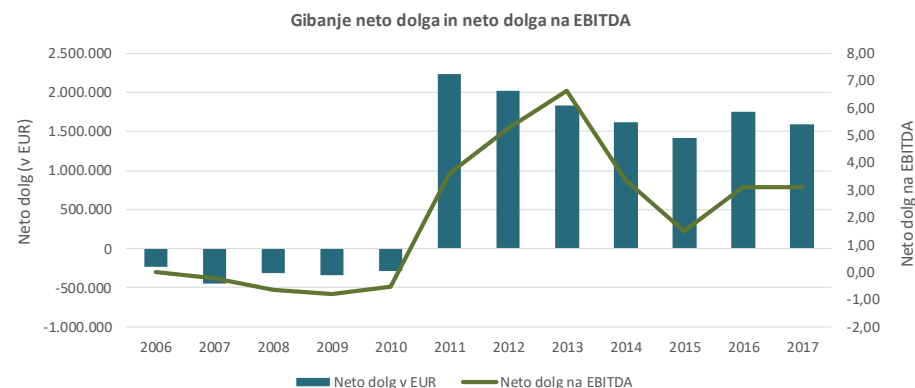
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,13. Glede na leto 2004, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna, razen v obdobju 2004–2005, in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za kar 95,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,05 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer -16,4 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 1.587.223 EUR. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg je bil v obdobju 2006–2010 negativen, kar je za podjetje ugodneje, od leta 2011 dalje pa je bil neto dolg pozitiven. V letih 2011 in 2012 je presegal 2 milijona EUR, v nadaljnjih letih pa je bil višji od 1,4 milijona EUR.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 3,12. Glede na leto 2007, ko je bil neto dolg na EBITDA negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2007–2010.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 86,4 %. Glede na leto 2006 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 2,7-krat. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 12,7 %. Povprečje obdobja je znašalo 72,3 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja.

3.9 Vis a Vis Club d.o.o.

3.9.1 Opis podjetja

Podjetje se je nahajalo naslovu Krvavi potok 30, 6240 Kozina. Imelo je 100 igralnih avtomatov in eno elektronsko ruleto.

IZKAZNICA PODJETJA⁵⁰

Vis a Vis Club d.o.o.

Polni naziv: VIS A VIS CLUB, gostinstvo, trgovina in storitve d.o.o., Kozina - v stečaju (IZBRISAN dne 14.06.2016)

Naslov: Krvavi Potok 30, 6240 Kozina

Davčna številka: 39029611

Matična številka: 1562711000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih Igralni salon Casino Vis a Vis v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Casino Vis a Vis

OPIS PODJETJA

Igralni salon je dobil koncesijo leta 2012. Obratovanje je zaključil leta 2013.⁵¹

3.9.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SREDSTVA	1.113.538	1.367.915	3.186.101	3.219.458	3.191.250	2.943.675	1.901.259	1.741.903	1.509.477
Dolgoročna sredstva	669.479	1.094.360	2.928.330	2.717.847	2.525.482	2.273.887	1.687.238	1.588.305	1.392.667
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	10.098	6.641	3.176	0	0	0	0	0	2.454
Opredmetena osnovna sredstva	659.381	828.832	2.666.270	2.458.962	2.266.597	2.015.002	1.687.238	1.579.305	1.381.213
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	258.884	258.885	258.885	258.885	0	9.000	9.000
Kratkoročna sredstva	438.882	273.179	256.903	466.821	649.049	653.069	214.021	153.598	116.810
Zaloge	0	0	0	0	32.781	74.460	10.789	10.411	5.223
Kratkoročne finančne naložbe	84.157	0	29.695	98.851	252.019	288.519	37.810	37.810	37.810
Kratkoročne poslovne terjatve	19.692	32.954	13.896	68.730	150.369	25.993	45.858	31.465	29.114
Denarna sredstva	335.034	240.225	213.312	299.240	213.880	264.097	119.564	73.912	44.663
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	5.176	376	868	34.790	16.719	16.719	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.113.538	1.367.915	3.186.100	3.219.458	3.191.250	2.943.675	1.901.259	1.741.903	1.509.477
Kapital	262.623	495.247	654.173	950.660	980.436	998.443	399.689	273.505	115.782
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	1.319.730	1.171.238	1.298.346	1.106.566	797.118	942.249	845.291
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	797.118	0	845.291
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	1.319.730	1.171.238	1.298.346	1.106.566	0	942.249	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	1.210.549	1.059.337	896.957	823.155	704.452	526.149	548.404
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	850.889	669.843	541.476	527.314	309.569	103.040	144.866
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	359.660	389.494	355.481	295.841	394.883	423.109	403.538
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	7.358	4.374	1.648	38.223	15.511	15.511	0	0	0

⁵⁰ VIS A VIS CLUB. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/VIS_A_VIS_CLUB%2C_d.o.o.%2C_KOZINA_-_v_stecaju?enota=258878&EnotaStatus=2

⁵¹ Delavci razočarani nad stečajem Casino Vis-a-Vis iz Kozine <https://regionalobala.si/novica/delavci-razocarani-nad-stecajem-casino-vis-a-vis-iz-kozine>

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Poslovni prihodki	1.030.042	1.344.642	1.617.333	2.129.216	1.792.103	1.731.532	1.329.643	942.625	819.281
Čisti prihodki od prodaje	1.030.042	1.344.642	1.617.333	2.126.713	1.792.103	1.730.625	1.300.706	924.538	802.369
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0	0	0	0	0	26.937	17.714	13.912
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	2.503	0	907	2.000	373	3.000
Poslovni odhodki	951.573	1.039.383	1.367.526	1.786.329	1.498.626	1.662.181	1.559.151	931.110	895.368
Stroški blaga, materiala in storitev	428.487	505.977	694.963	876.628	651.328	624.289	613.922	365.019	326.187
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>72.424</i>	<i>93.004</i>	<i>127.725</i>	<i>187.756</i>	<i>166.838</i>	<i>228.236</i>	<i>267.512</i>	<i>171.800</i>	<i>153.731</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>356.063</i>	<i>412.973</i>	<i>567.238</i>	<i>688.872</i>	<i>484.490</i>	<i>396.053</i>	<i>346.410</i>	<i>193.219</i>	<i>172.456</i>
Stroški dela	311.569	307.204	352.160	429.684	427.335	600.234	531.393	393.081	354.095
Odpisi vrednosti	182.687	207.866	256.906	424.389	392.170	401.039	397.389	173.010	215.086
Drugi poslovni odhodki	28.830	18.336	63.497	55.628	27.793	36.619	16.447	0	0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	78.469	305.259	249.807	342.887	293.477	69.351	-229.508	11.515	-76.087
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	261.155	513.125	506.713	767.276	685.647	470.390	167.881	184.525	138.999
Finančni prihodki	3.952	2.249	476	117.655	0	0	83.797	868	1.021
Finančni odhodki	37.190	21.366	34.591	71.710	285.773	170.998	58.615	121.377	85.896
Drugi prihodki	0	0	46	0	161	128.661	213.823	84	3.420
Drugi odhodki	8	0	3.798	0	0	37	455	478	181
Celotni poslovni izid	45.223	286.142	211.940	388.832	7.865	26.977	9.042	-109.388	-157.723
Skupaj davki	666	53.298	52.788	91.886	17.172	8.805	3.597	0	0
Čisti poslovni izid	44.557	232.844	159.152	296.946	-9.307	18.172	5.445	-109.388	-157.723

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	13,73	13,45	13,77	18,25	0,00	0,00	0,00	0,00	17,00
Dodana vrednost v EUR	572.725	820.329	858.873	1.196.960	1.112.982	1.070.624	699.274	577.606	493.094
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	41.713	60.991	62.373	65.587	-	-	-	-	29.006
EBIT marža v %	7,6%	22,7%	15,4%	16,1%	16,4%	4,0%	-17,6%	1,2%	-9,5%
EBITDA marža v %	25,4%	38,2%	31,3%	36,1%	38,3%	27,2%	12,9%	20,0%	17,3%
Neto marža v %	4,3%	17,3%	9,8%	14,0%	-0,5%	1,1%	0,4%	-11,8%	-19,7%
KAZALNIKI DONOSNOSTI									
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	61,4%	27,7%	37,0%	-1,0%	1,8%	0,8%	-32,5%	-81,0%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	18,8%	7,0%	9,3%	-0,3%	0,6%	0,2%	-6,0%	-9,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA									
Gospodarnost poslovanja v %	108,2%	129,4%	118,3%	119,2%	119,6%	104,2%	85,3%	101,2%	91,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI									
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	0,21	0,44	0,72	0,79	0,30	0,29	0,21
Neto obratni kapital v EUR	-	-	-102.758	77.327	293.568	357.228	-180.862	-269.511	-286.728
Koeficient obračanja zalog	-	-	-	-	109,34	32,28	87,22	87,22	102,64
Dnevi vezave zalog	-	-	-	-	3,34	11,31	11,96	4,18	3,56
Koeficient obračanja terjatev	-	51,08	69,04	51,48	16,36	19,63	36,21	23,91	26,49
Dnevi vezave terjatev	-	7,15	5,29	7,09	22,31	18,60	10,08	15,26	13,78
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,50	0,45	0,70	0,77	0,42	0,37
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	728,18	814,91	520,80	471,22	868,94	981,34
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI									
Stopnja lastniškosti financiranja v %	23,6%	36,2%	20,5%	29,5%	30,7%	33,9%	21,0%	15,7%	7,7%
Servisiranje dolga	0,23	0,42	0,30	0,39	0,21	0,23	0,25	0,06	0,06
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,01	0,02	0,06	0,05	0,03	0,04	0,04
Neto dolg v EUR	-	-	607.882	271.752	75.577	-25.302	949.313	-8.682	907.684
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	0,57	0,25	0,05	2,75	2,55	3,23
KAZALNIKI POKRITOSTI									
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	22,3%	35,0%	38,8%	43,9%	70,9%	17,2%	69,0%

3.10 EXIMO d.o.o.

3.10.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA⁵²

Eximo d.o.o.

Polni naziv: EXIMO Trgovina, turizem, proizvodnja d.o.o. - v stečaju (IZBRISAN dne 14.03.2016)

Naslov: Ajševica 53, 5000 Nova Gorica

Davčna številka: 10648771

Matična številka: 5332222000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Casino Joly

OPIS PODJETJA

Podjetje je nastalo leta 1990. Kmalu zatem se je začelo ukvarjati z igralsko dejavnostjo. Najprej je imelo igralne avtomate v lokalih. Kasneje se je preselilo na lokacijo na Ajševici, kjer so zgradili tudi kompleks s hotelom in z bazenom. Družba Eximo d.o.o. je septembra 2007 objektu z igralnico in z diskoteko dodala hotel s štirimi zvezdicami, bazen na prostem, masažni salon, fizioterapijo in spremljajoče prostore ter napovedala dodatno širitev turistične ponudbe.⁵³

Slika 24: Igralni salon Casino Jolly

⁵² EXIMO. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih: https://www.ajpes.si/podjetje/EXIMO_d.o.o._v_stecaju?enota=144578&EnotaStatus=2.

⁵³ Koron Davorin. 2011. Igralni salon Jolly na Ajševici je zaprt in gre v stečaj. Primorske novice: <https://www.primorske.si/2011/04/22/igralni-salon-jolly-na-ajsevici-je-zaprt-in-gre-v>

3.10.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SREDSTVA	1.161.235	1.201.650	1.312.531	7.584.572	7.061.383	6.375.910
Dolgoročna sredstva	924.457	763.667	799.224	6.282.816	6.753.933	6.185.943
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	201.101	67.184	100.085	89.093	79.158
Opredmetena osnovna sredstva	805.125	560.479	713.262	6.163.953	6.641.687	6.088.007
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	2.086	2.086	6.461	2.086
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	16.692	16.692	16.692	16.692
Kratkoročna sredstva	232.545	426.112	494.721	1.271.667	291.362	169.336
Zaloge	1.076	9.905	9.710	17.259	20.435	23.105
Kratkoročne finančne naložbe	1.251	5.472	6.460	4.375	0	4.375
Kratkoročne poslovne terjatve	32.585	20.578	60.065	1.118.550	32.004	43.079
Denarna sredstva	197.632	390.157	418.486	131.483	238.923	98.777
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	4.234	11.871	18.586	30.089	16.088	20.631
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.161.235	1.201.650	1.312.531	7.584.572	7.061.383	6.375.910
Kapital	480.798	868.778	1.074.253	995.217	654.852	9.777
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	20.752	3.903.210	4.623.503	4.274.311
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	3.903.210	4.501.120	4.151.928
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	20.752	0	0	0
Odložene obveznosti za davek	n.p.	n.p.	0	0	122.383	122.383
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	217.526	2.677.994	1.773.463	2.082.673
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	1.757.861	715.711	862.333
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	217.526	920.133	1.057.752	1.220.340
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	1.494	0	8.151	9.565	9.149

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poslovni prihodki	1.572.266	2.252.841	2.586.860	2.600.718	2.917.202	2.663.536
Čisti prihodki od prodaje	1.572.266	2.155.364	2.574.961	2.582.218	2.916.817	2.662.636
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	97.477	11.899	18.500	385	900
Poslovni odhodki	1.281.690	1.753.980	2.320.147	2.631.952	3.270.014	3.103.060
Stroški blaga, materiala in storitev	440.087	705.526	1.015.692	1.111.012	1.339.634	1.160.099
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>67.296</i>	<i>119.991</i>	<i>200.959</i>	<i>276.995</i>	<i>328.343</i>	<i>308.956</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>372.791</i>	<i>585.535</i>	<i>814.733</i>	<i>834.017</i>	<i>1.011.291</i>	<i>851.143</i>
Stroški dela	338.607	410.381	469.171	505.344	560.192	543.174
Odpisi vrednosti	471.822	505.109	220.663	390.579	717.167	804.078
Drugi poslovni odhodki	31.174	132.964	614.621	625.017	653.021	595.709
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	290.576	498.861	266.713	-31.234	-352.812	-439.524
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	762.398	1.003.970	487.376	359.345	364.355	364.554
Finančni prihodki	745	1.064	1.832	392	12.340	111
Finančni odhodki	23.719	9.377	3.869	55.066	489.214	220.079
Drugi prihodki	88	1.506	7.763	7.452	7.081	20.966
Drugi odhodki	1.021	1.160	956	578	7.293	6.548
Celotni poslovni izid	266.669	490.894	271.483	-79.034	-829.898	-645.074
Skupaj davki	50.372	103.349	65.743	0	0	0
Čisti poslovni izid	216.297	387.545	205.740	-79.034	-829.898	-645.074

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	11,50	20,00	16,55	22,00	26,28	26,00
Dodana vrednost v EUR	1.101.005	1.414.352	956.548	864.689	924.547	907.728
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	95.740	70.718	57.797	39.304	35.181	34.913
EBIT marža v %	18,5%	23,1%	10,4%	-1,2%	-12,1%	-16,5%
EBITDA marža v %	48,5%	46,6%	18,9%	13,9%	12,5%	13,7%
Neto marža v %	13,8%	18,0%	8,0%	-3,1%	-28,5%	-24,2%
KAZALNIKI DONOSNOSTI						
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	57,4%	21,2%	-7,6%	-100,6%	-194,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	32,8%	16,4%	-1,8%	-11,3%	-9,6%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA						
Gospodarnost poslovanja v %	122,7%	128,4%	111,5%	98,8%	89,2%	85,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI						
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	2,27	0,47	0,16	0,08
Neto obratni kapital v EUR	-	-	277.195	351.534	-766.390	-1.051.004
Koeficient obračanja zalog	-	392,56	262,55	191,50	154,76	122,31
Dnevi vezave zalog	-	0,93	1,39	1,91	2,36	2,98
Koeficient obračanja terjatev	-	81,09	63,86	4,38	5,07	70,93
Dnevi vezave terjatev	-	4,50	5,72	83,30	71,99	5,15
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,49	0,33	0,27
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	749,55	1.099,35	1.345,67
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI						
Stopnja lastniškosti financiranja v %	41,4%	72,3%	81,8%	13,1%	9,3%	0,2%
Servisiranje dolga	0,53	0,51	0,18	0,12	-0,03	0,05
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,01	0,02	0,23	0,20	0,01
Neto dolg v EUR	-	-	-424.946	5.525.213	4.977.908	4.911.109
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	7,10	14,41	13,56
KAZALNIKI POKRITOSTI						
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	134,4%	78,0%	76,3%	67,3%

3.11 Admiral d.o.o

V okviru skupine Admiral d.o.o. deluje več igralnih salonov. Zaradi preglednosti predstavljamo vse na enem mestu.

3.11.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Admiral kazino mediteran d.o.o.

Polni naziv: Admiral kazino mediteran, igre na srečo na igralnih avtomatih, proizvodnja in vzdrževanje igralnih avtomatov, trgovina in storitve d.o.o.

Naslov: Bazoviška cesta 23, 6240 Kozina

Davčna številka: 42528836

Matična številka: 2146738000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 - Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 231 (<https://www.admiral.si>)

Tabela 14: Koncesije skupine Admiral

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/ večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNI IGRALNI SALONI S KONCESIJO						
4	Admiral d.o.o.	Admiral Casino Mediteran – Igralni salon Kozina		Admiral	1.10.2008	30.09.2021
	Bazoviška cesta 23	Bazoviška cesta 23				
	6240 Kozina	6240 Kozina				
5	Igralni salon Karneval d.o.o.	Igralni salon Karneval – Casino Carnevale			17.12.2002	20.12.2020
	Spodnje Škofije 259	Spodnje Škofije 259				
	6281 Škofije	6281 Škofije				
6	Aleatorium d.o.o.	Casino Lev igralni salon			6.05.2004	30.04.2022
	Bleiweisova cesta 30	Vošnjakova 1				
	1000 Ljubljana	1000 Ljubljana				
7	Memoria d.o.o.	Casino Poetovio igralni salon			17.12.2002	20.12.2020
	Vinarski trg 5	Vinarski trg 5				
	2250 Ptuj	2250 Ptuj				
8	Inclub d.o.o.	Igralni salon Casino Princess		27.03.2003	20.03.2021	
	Bevkov trg 6	Bevkov trg 6				
	5000 Nova Gorica	5000 Nova Gorica				
9	P&P Marketing d.o.o.	Igralni salon Casino Tivoli		9.02.2006	20.01.2024	
	Hraška cesta 21	Hraška cesta 21				
	4248 Lesce	4248 Lesce				
10	Casino Riviera – igralni salon d.d.	Casino Riviera – igralni salon		14.06.2007	31.07.2025	
	Obala 33	Obala 33				
	6320 Portorož	6320 Portorož				
11	Kongo Hotel & Casino d.d.	Kongo Hotel & Casino – igralni salon		19.12.2002	20.12.2020	
	Ljubljanska 65	Ljubljanska 65				
	1290 Grosuplje	1290 Grosuplje				
12	Stava d.o.o.	Igralni salon Casino Joker		30.01.2003	20.01.2021	
	Mlinska ulica 2	Mlinska ulica 2				
	2000 Maribor	2000 Maribor				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

Podjetje Admiral d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 2005, poslovati pa je začelo z letom 2009. Skupina Admiral Slovenija⁵⁴ združuje vrhunske storitve na področju igralnštva, hotelirstva, gostinstva in zabave. So del mednarodne korporacije Novomatic Group of companies, ki je z okoli 30.000 zaposlenimi na preko 2100 lokacijah v 50 državah že vrsto let v samem vrhu svetovne igralniške industrije. Široka paleta aktivnosti podjetja zajema tako upravljanje igralniških lokacij, kakor tudi lasten razvoj in proizvodnjo igralniških tehnologij. Ponašajo se s preko 2600 registriranimi blagovnimi znamkami, patenti in vzorci. Izjemno pozornost namenjajo družbeni odgovornosti, tako na področju podpore kulturi in športu, kakor humanitarnim projektom po celem svetu.

V Sloveniji so kot prva večja tuja naložba na slovenskem igralniškem trgu prisotni od leta 2009, z otvoritvijo zabaviščnega kompleksa Hotel & Casino Resort Admiral na Kozini, kateremu se je leta 2012 pridružil tudi Hotel & Casino Poetovio na Ptuju. Pravi preboj pa je skupina doživela leta 2016 s pripojitvijo igralnih salonov Tivoli v Lescah, Joker v Mariboru ter zabaviščnega kompleksa Casino Hotel Carnevale Wellness & Spa na Škofijah pri Kopru, Casino Riviera. Blagovno znamko Admiral v Sloveniji danes predstavlja krovno podjetje Novo Investicije d.o.o. s sedežem v Trzinu ter številna povezana podjetja, ki so tudi nosilci koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo. Na ekskluzivnih lokacijah po Sloveniji ponuja igralne salone, 4 hotele, restavracije, kot tudi velnes & spa center ter Lounge bar.

Slika 25: Admiral Casino Mediteran – Igralni salon Kozina

Njihovo vodilo je gostom ponuditi vrhunske storitve v prijetnem ambientu, v povezavi z najnovejšo igralniško tehnologijo, kar dosegajo s stalnim vlaganjem v izgled in opremljenost njihovih lokacij, v nove produkte ter v znanje zaposlenih.

Na voljo imajo:

- 9 igralnih salonov,
- 4 hotele,

⁵⁴ ADMIRAL SLOVENIJA -Igra in veliko več! <https://www.admiral.si/si/o-nas/predstavitev>

- 4 restavracije,
- 1 lounge bar in
- 1 velnes & spa center.

IGRALNI SALONI

- Hotel & Casino Resort Admiral, Kozina
- Casino Hotel Carnevale Wellness & Spa
- Casino Tivoli, Lesce
- Casino Admiral Maribor
- Hotel & Casino Poetovio, Ptuj
- Hotel & Casino Kongo, Grosuplje
- Casino Lev, Ljubljana
- Casino Princess, Nova Gorica
- Casino Riviera, Portorož

V igralnem salonu Mediteran na Kozini lahko preizkusite srečo na najsodobnejših igralnih avtomatih z atraktivnimi igrami in stavami že od 0,01 centa dalje. Bogata izbira igralnih avtomatov znanih proizvajalcev, kot so: Novomatic, Aristocrat, IGT, Konami, Ainsworth, APEX, Bally in ostali, vam ponuja veliko zabave, zanimive bonus igre ter več progresivnih jackpotov. V igralnem salonu vas pričakuje 200 igralnih mest - 3 elektronske rulete, 2 panther ruleti in 176 igralnih avtomatov. Sodobno opremljen hotel se ponaša s 46 sobami - 40 dvoposteljnimi, 4 enoposteljnimi ter z 2 junior suitama⁵⁵.

Admiral d.o.o. je v 100% lasti družbe NOVO INVESTICIJE d.o.o.⁵⁶

⁵⁵ Predstavitev Mediteran Kozina <https://www.admiral.si/si/mediteran-kozina/o-nas/predstavitev>

⁵⁶ Admiral. 2019. Letno poročilo za družbo Admiral 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2146738000>.

3.11.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	438.714	434.769	401.756	365.185	3.452.084	3.419.252	2.606.041	2.114.767	11.377.695	8.665.651	9.030.509	8.577.783	8.264.012
Dolgoročna sredstva	8.720	14.614	323.063	60.700	2.916.953	2.618.121	1.975.591	1.654.158	10.769.927	8.060.205	8.446.879	7.953.493	7.634.782
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	8.348	8.346	0	0	121.432	0	0	0	0	0	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	0	0	0	0	2.729.186	2.550.761	1.907.774	1.603.893	10.757.449	8.053.109	8.439.030	7.944.320	7.624.758
Dolgoročne finančne naložbe	0	0	312.129	40.088	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davke	371	6.268	10.934	20.612	66.335	67.360	67.817	50.265	12.478	7.096	7.849	9.172	10.024
Kratkoročna sredstva	429.994	420.155	78.693	304.485	531.612	796.852	627.583	456.347	588.310	599.319	578.720	622.744	624.927
Zaloge	0	0	0	0	8.675	3.831	2.896	3.232	34.278	39.089	53.492	50.920	30.260
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	18.248	19.135	24.723	46.669	106.111	56.260	109.537	151.581	151.787
Denarna sredstva	429.994	420.155	78.693	304.485	504.689	773.886	599.964	406.446	447.921	503.970	415.691	420.243	442.880
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	0	3.519	4.279	2.867	4.262	19.458	6.127	4.910	1.547	4.303
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	438.713	434.769	401.756	365.185	3.452.084	3.419.252	2.606.041	2.114.767	11.377.695	8.665.651	9.030.509	8.577.783	8.264.012
Kapital	437.173	414.868	394.421	355.708	163.306	2.397.018	1.729.635	934.440	9.876.152	6.734.297	7.652.542	6.383.573	7.324.806
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	26.280	36.527	40.634	33.131	116.748	106.918	119.799	142.884	150.381
Dolgoročne obveznosti	0	0	0	0	1.015.791	0	0	0	600.498	903.257	35.277	1.430.380	12.445
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	0	0	1.015.791	0	0	0	600.498	903.257	35.277	1.430.380	12.445
Kratkoročne obveznosti	355	10.712	7.335	9.477	2.246.212	977.881	823.928	1.134.487	758.494	905.715	1.216.067	566.352	767.358
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.833	0	7.437	8.326
Kratkoročne poslovne obveznosti	355	10.712	7.335	9.477	2.246.212	977.881	823.928	1.134.487	758.494	899.882	1.216.067	558.915	759.032
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	1.185	9.189	0	0	495	7.826	11.844	12.709	25.803	15.464	6.824	54.594	9.022

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

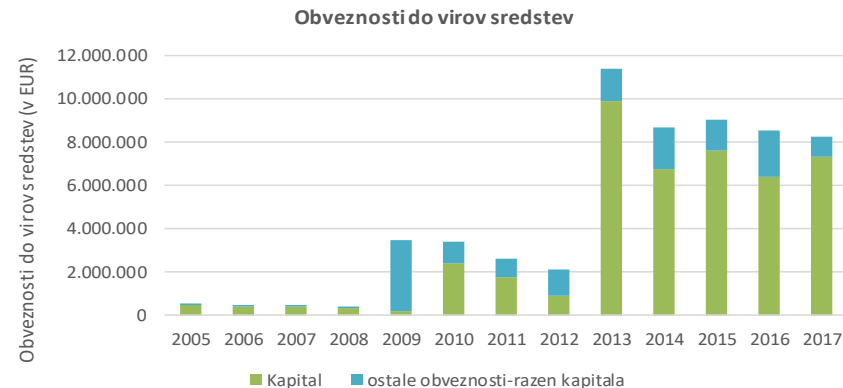
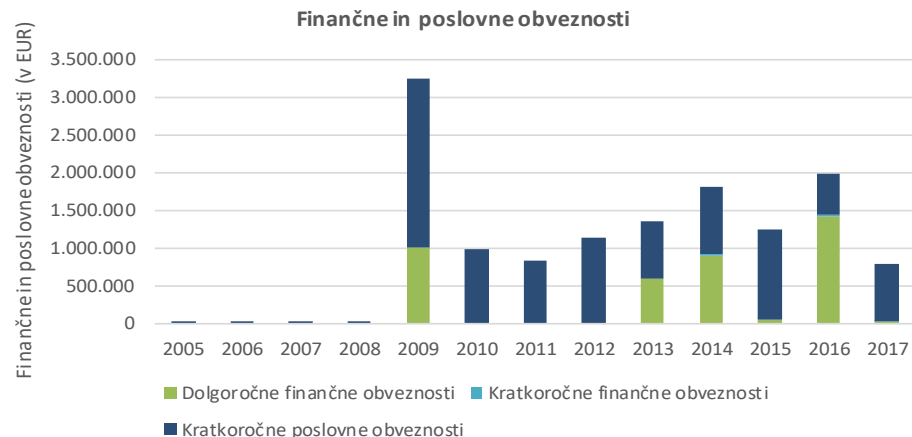
Sredstva družbe ADMIRAL d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **8.264.012 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 višja za **18-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 99,5 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **7.634.782 EUR** oziroma 92,4 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 7.624.758 EUR oziroma 99,9 % dolgoročnih sredstev. Razen v prvih letih opazovanega obdobja so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2005 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 občutno višja**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana 6-kratna letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **624.927 EUR** oziroma 7,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 442.880 EUR oziroma 70,9 % kratkoročnih sredstev. Razen v prvih letih opazovanega obdobja so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 45,3 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 26,2 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **7.324.806 EUR** oziroma 88,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Razen v letih 2009 in 2012 je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 76,0 %. **Glede na leto 2005 je bil kapital v letu 2017 višji za 16-krat**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 179,7 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **939.206 EUR** oziroma 11,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Razen v letih 2009 in 2012 je dolžniško financiranje predstavljalo manj kot 50 % vseh obveznosti do virov sredstev. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 767.358 EUR oziroma 56,0 %, kar predstavlja 81,7 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005 so se ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 občutno povišale**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana visoka letna rast.

IZKAZ USPEHA

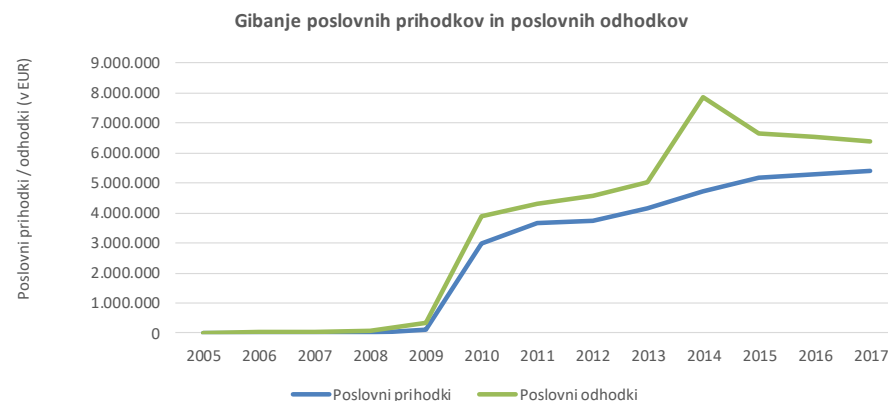
v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	0	0	122.466	3.003.145	3.657.087	3.758.838	4.165.765	4.733.936	5.188.215	5.289.842	5.388.016
Čisti prihodki od prodaje	0	0	0	0	122.402	3.003.145	3.657.087	3.758.838	4.161.503	4.686.232	5.175.029	5.155.504	5.351.030
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	64	0	0	0	4.262	47.704	13.186	134.338	36.986
Poslovni odhodki	1.627	29.178	27.992	56.966	348.599	3.896.775	4.325.246	4.574.809	5.038.658	7.850.388	6.662.025	6.530.577	6.374.241
Stroški blaga, materiala in storitev	1.627	20.814	19.438	40.251	173.151	1.456.971	1.555.887	1.895.133	1.605.456	1.833.252	2.394.214	2.258.868	2.148.394
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>35.446</i>	<i>201.736</i>	<i>168.619</i>	<i>512.228</i>	<i>461.956</i>	<i>637.084</i>	<i>807.787</i>	<i>738.329</i>	<i>764.357</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.627</i>	<i>20.814</i>	<i>19.438</i>	<i>40.251</i>	<i>137.705</i>	<i>1.255.235</i>	<i>1.387.268</i>	<i>1.382.905</i>	<i>1.143.500</i>	<i>1.196.168</i>	<i>1.586.427</i>	<i>1.520.539</i>	<i>1.384.036</i>
Stroški dela	0	0	0	0	90.775	728.503	776.180	796.100	1.201.999	1.561.900	2.107.175	2.050.747	2.011.678
Odpisi vrednosti	0	0	0	0	129	570.848	598.195	578.776	936.496	3.119.294	713.653	751.617	776.245
Drugi poslovni odhodki	0	8.364	8.554	16.715	84.544	1.140.453	1.394.984	1.304.800	1.294.707	1.335.942	1.446.983	1.469.346	1.437.924
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-1.627	-29.178	-27.992	-56.966	-226.133	-893.630	-668.159	-815.971	-872.893	-3.116.452	-1.473.810	-1.240.736	-986.224
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-1.627	-29.178	-27.992	-56.966	-226.004	-322.782	-69.964	-237.195	63.603	2.842	-760.157	-515.878	-210.676
Finančni prihodki	154	1.089	2.879	8.575	3.797	300	342	151	54	25	5	1	1
Finančni odhodki	0	0	0	0	15.791	20.317	22	48	9.303	19.833	23.690	10.845	19.287
Drugi prihodki	0	0	0	0	2	5	0	38.229	5.342	1.546	73.547	2.351	8.276
Drugi odhodki	0	0	0	0	0	1	0	5	1.513	16.299	1.283	2.193	4.560
Celotni poslovni izid	-1.473	-28.089	-25.113	-48.391	-238.125	-913.643	-667.839	-777.644	-878.313	-3.151.013	-1.425.231	-1.251.422	-1.001.796
Skupaj davki	0	-5.897	-5.022	-9.678	-45.723	-1.025	-457	1.625	347.072	5.382	-752	-1.324	-852
Čisti poslovni izid	-1.473	-22.192	-20.091	-38.713	-192.402	-912.618	-667.382	-779.269	-1.225.385	-3.156.395	-1.424.479	-1.250.098	-1.000.944

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ADMIRAL d.o.o. ustvarilo **5.388.016 EUR prihodkov**. Podjetje je prihodke pričelo ustvarjati leta 2009.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 6.374.241 EUR.

Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju imelo več stroškov kot je ustvarilo prihodkov. **Prihodki so v obdobju 2009–2017 na leto zrasli v povprečju za 3-krat. Gibanje poslovnih odhodkov je bilo med leti različno, v povprečju pa so se na leto povišali za nekaj manj kot 3-krat.** Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v obdobju 2009–2017 v povprečju znašal 145,7 %.

V obdobju 2005–2017 so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 48,9 %), med njimi največ stroški storitev (42,5 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 24,0 %).

Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju poslovalo z izgubo, ki je bila največja v obdobju 2013–2017.

V letu 2017 je bil poslovni izid iz poslovanja (EBIT) negativen in je znašal –986.224 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBIT v letu 2017 občutno nižji. Gibanje EBIT v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v vseh letih pa je bil EBIT negativen. Največja izguba iz poslovanja je bila generirana v letu 2014, od takrat dalje se je izguba iz poslovanja zmanjševala.

V letu 2017 je bil izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) negativen in je znašal –210.676 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBITDA v letu 2017 občutno nižji. Gibanje EBITDA v obdobju 2005–2017 je bilo različno, večinoma je bil EBITDA negativen, razen v letih 2013 in 2014. Največja izguba pred davki, obrestmi in amortizacijo je bile generirana v letu 2015, od takrat dalje se je zmanjševala.

Čisti poslovni izid je bil v letu 2017 negativen in je znašal –1.000.944 EUR. Glede na leto 2005 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 občutno nižji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v vseh letih pa je podjetje generiralo izgubo. Izguba je bila največja v obdobju 2013–2017 in je vsako leto presegala 1 milijon EUR, sicer pa se je čista izguba pričela zmanjševati od leta 2015 dalje.

KAZALNIKI

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecov na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	n.p.	0,00	2,32	25,00	26,00	28,00	64,00	66,75	82,00	78,00	81,00
Dodana vrednost v EUR	-1.627	-29.178	-27.992	-56.966	-135.229	405.721	706.216	558.905	1.265.602	1.564.742	1.347.018	1.561.628	1.801.698
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-	-	-58.288	16.229	27.162	19.961	19.775	23.442	16.427	20.021	22.243
EBIT marža v %	-	-	-	-	-184,7%	-29,8%	-18,3%	-21,7%	-21,0%	-66,5%	-28,5%	-24,1%	-18,4%
EBITDA marža v %	-	-	-	-	-184,6%	-10,7%	-1,9%	-6,3%	1,5%	0,1%	-14,7%	-9,5%	-3,9%
Neto marža v %	-	-	-	-	-157,2%	-30,4%	-18,2%	-20,7%	-29,4%	-67,4%	-27,5%	-24,2%	-18,7%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	-0,7%	-5,2%	-5,0%	-10,3%	-74,1%	-71,3%	-32,3%	-58,5%	-22,7%	-38,0%	-19,8%	-17,8%	-14,6%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-0,7%	-5,1%	-4,8%	-10,1%	-10,1%	-26,6%	-22,2%	-33,0%	-18,2%	-31,5%	-16,1%	-14,2%	-11,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	35,1%	77,1%	84,6%	82,2%	82,7%	60,3%	77,9%	81,0%	84,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	1.211,25	39,22	10,73	32,13	0,24	0,81	0,76	0,40	0,78	0,66	0,48	1,10	0,81
Neto obratni kapital v EUR	429.639	409.443	71.358	295.008	-1.714.600	-181.029	-196.345	-678.140	-170.184	-300.563	-637.347	63.829	-134.105
Koeficient obračanja zalog	-	-	-	-	28,22	480,27	1.087,29	1.226,77	221,89	127,75	111,79	98,75	131,83
Dnevi vezave zalog	-	-	-	-	12,93	0,76	0,34	0,30	1,64	2,86	3,26	3,70	2,77
Koeficient obračanja terjatev	-	-	-	-	13,42	160,67	166,77	105,30	54,48	57,72	62,43	39,49	35,28
Dnevi vezave terjatev	-	-	-	-	27,21	2,27	2,19	3,47	6,70	6,32	5,85	9,24	10,35
Koeficient obračanja obveznosti	-	0,00	0,00	0,00	0,03	0,13	0,19	0,52	0,49	0,77	0,76	0,83	1,16
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	-	11.613,81	2.916,67	1.950,14	697,76	747,84	475,06	478,05	438,74	314,68
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	99,6%	95,4%	98,2%	97,4%	4,7%	70,1%	66,4%	44,2%	86,8%	77,7%	84,7%	74,4%	88,6%
Servisiranje dolga	-0,91	-0,76	-0,72	-0,68	-0,53	-0,09	-0,02	-0,04	-0,06	0,00	-0,11	-0,08	-0,04
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	-	-	0,07	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03
Neto dolg v EUR	-429.994	-420.155	-78.693	-304.485	511.102	-773.886	-599.964	-406.446	152.577	405.120	-380.414	1.017.573	-422.109
Neto dolg na EBITDA	-	14,57	8,91	3,36	-0,46	0,41	9,82	2,12	-2,00	98,12	-0,02	-0,65	-1,42
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	5013,5%	2838,8%	122,1%	586,0%	40,4%	91,6%	87,6%	56,5%	97,3%	94,8%	91,0%	98,2%	96,1%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 81,00. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem leta 2009, ko je generiralo prve prihodke iz prodaje. Gibanje v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 143,0 %.

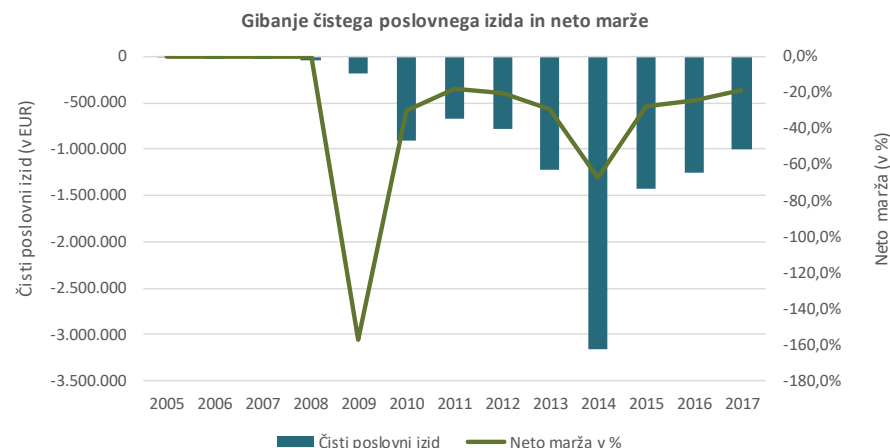
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.801.698 EUR. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Do vključno leta 2009 je podjetje ustvarjalo negativno dodano vrednost, šele od leta 2010 dalje je dodana vrednost dosegala pozitivne vrednosti.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 22.243 EUR dodane vrednosti. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2009–2017 je bilo različno. V letu 2009, ko je podjetje pričelo z zaposlovanjem in ustvarjanjem prihodkov, je bila dodana vrednost negativna, od leta 2010 naprej pa pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal –18,4 %. V obdobju 2009–2017 je podjetje ustvarjalo negativno EBIT maržo, pri čemer se od leta 2014 dalje le-ta izboljšuje.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal –3,9 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2009–2017 je bilo različno. V letih 2013 in 2014 je podjetje ustvarilo pozitivno EBITDA maržo, v vseh ostalih letih je bila le-ta negativna. Od leta 2015 dalje se EBITDA marža izboljšuje.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal –18,7 %. V obdobju 2009–2017 je podjetje ustvarjalo negativno neto maržo, pri čemer se od leta 2014 dalje le-ta izboljšuje.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala –14,6 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, v vseh letih pa je podjetje ustvarjalo negativen ROE, pri čemer se od leta 2014 dalje le-ta izboljšuje.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala –11,9 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, v vseh letih pa je podjetje ustvarjalo negativen ROA, pri čemer se od leta 2014 dalje le-ta izboljšuje.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 84,5 %. Glede na leto 2009, ko je podjetje pričelo ustvarjati prihodke, se je **gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 2,4-krat.** V celotnem opazovanem obdobju je bila gospodarnost poslovanja nižja od 100 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina poslovnih prihodkov. Gibanje v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast gospodarnosti poslovanja, in sicer 17,2 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,81. V obdobju 2005–2008 so bile dosežene višje stopnje koeficienta, predvsem zaradi manjše vrednosti kratkoročnih obveznosti. Od leta 2009 dalje je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v vseh letih, razen v letu 2016, manjši od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal –134.105 EUR. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2005–2008 in v letu 2016 je bil neto obratni kapital pozitiven, v vseh ostalih letih pa negativen, kar je za podjetje ugodno.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 131,83. Glede na leto 2009 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za 4,6-krat. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 2,77 dneva, kar je izboljšanje glede na obrat zalog v letih od 2014 dalje.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 35,28. Glede na leto 2009 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za 2,6-krat. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 10,35 dneva, kar predstavlja poslabšanje glede na obrat terjatev v letih od 2010 dalje.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,16, kar je največ v primerjavi s celotnim opazovanim obdobjem. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 78,2 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 314,68 dneva, kar je manj v primerjavi s celotnim opazovanim obdobjem in za podjetje pomeni izboljšanje. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem prej kot v enem letu oziroma v roku 10–11 mesecev.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 88,6 %. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 11,1 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila stopnja lastniškosti financiranja 76,0 %.

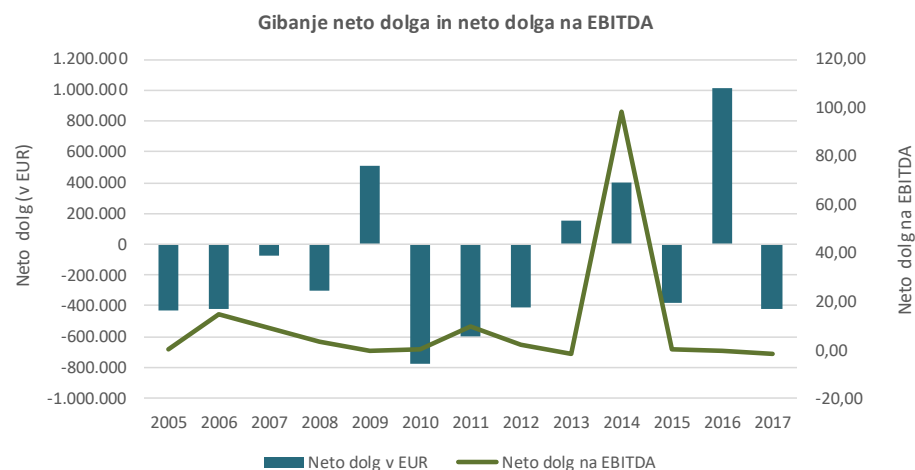
Kazalnik servisiranje dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal –0,04. Glede na leto 2005, ko je bila vrednost kazalnika servisiranje dolga –0,91, se je kazalnik v letu 2017 izboljšal. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V vseh opazovanih letih je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka in s tem ogroženost poslovanja podjetja na dolgi rok.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,03. Glede na leto 2009 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 62,0 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,02 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –422.109 EUR, kar je približno na ravni iz leta 2005. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Večinoma je podjetje imelo negativen neto dolg in torej več denarnih sredstev in/ali drugih likvidnih finančnih sredstev kot finančnih dolgov, saj se je večinoma financiralo iz kapitala.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal –1,42. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Večinoma je podjetje imelo negativen neto dolg na EBITDA, predvsem zaradi ustvarjanja negativnega EBITDA. Najvišjo vrednost neto dolga na EBITDA je podjetje ustvarilo leta 2014.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 96,1 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Vrednost kazalnika več kot 100 % oziroma dobro likvidnost je podjetje dosegalo v obdobju 2005–2008, ko še ni pričelo s praviim poslovanjem oziroma ustvarjanjem prihodkov.

3.12 Igralni salon Karneval d.o.o.

3.12.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA⁵⁷

Igralni salon Karneval

Polni naziv: IGRALNI SALON KARNEVAL, igralništvo, turizem in storitve, d.o.o

Naslov: Spodnje Škofije 259, 6281 Škofije

Davčna številka: 21931291

Matična številka: 1272853000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Karneval – Casino Carnevale

OPIS PODJETJA

Casino Karneval/ Casinò Carnevale pridobi koncesijo v sklopu podjetja Karneval d.o.o. 2002. Pred tem podjetje že ima igralne salone. Podjetje Karneval ima poleg casinoja še hotel, velnes ter restavracijo. Sam hotel je v stilu razkošja, elegancie udobja v beneškem stilu. Velnes ponuja vrsto razkošja, različne masaže, savne.

Casinò Carnevale ponuja pestro izbiro najrazličnejših iger na srečo. Med drugim lahko srečo poizkusite na dveh elektronskih ruletah (skupaj 14 igralnih mest) ter 186 igralnih avtomatov z različnimi igrami in tematikami. Skupno 200 igralnih mest za obilo zabave in še več sreče⁵⁸.

Vsi igralni avtomati so opremljeni s sistemom TICKETING. Ta omogoča enostavna izplačila in vplačila na igralnih avtomatih. Sistem je nadomestil star sistem izplačil z žetoni. Ob pritisku tipke CASH OUT se tako na avtomatu iztiska igralni listič (*ticket*), katerega lahko vstavite kot kredit v drugo igralno mesto ali pa ga unovčite na blagajni. Izjeme so kupljeni in podarjeni ticketi, ki niso unovčljivi in so namenjeni izključno igranju. Sodobni igralni avtomati znanih proizvajalcev kot so, Novomatic, Bally, EGT, Konami, Ainsworth, Apex in ostali, vas čakajo, da vas pripeljejo do zmage.

Leta 2018 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Casino Karneval deluje v okviru skupine Admiral.⁵⁹

⁵⁷ Igralni salon Karneval. 2019. Letno poročilo za družbo Igralni salon Karneval 2018. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1272853000>.

⁵⁸ Igralni salon Casinò Carnevale:

<https://www.admiral.si/si/carnevale-skofije/ponudba/casino/predstavitev-casinoja-2>.

⁵⁹ Aleatorium. 2019. Letno poročilo za družbo Aleatorium 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1834673000>.

3.12.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	5.768.732	7.428.232	6.620.911	9.498.181	8.112.232	11.995.198	12.239.404	11.831.780	11.042.088	9.902.502	9.386.360	8.775.093	7.729.826	8.006.000
Dolgoročna sredstva	5.161.131	6.529.242	6.052.174	8.584.566	7.301.797	10.122.492	10.929.349	10.754.169	10.168.131	9.431.566	8.908.877	8.400.435	7.196.321	7.102.972
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	1.331.313	57.314	32.282	168.336	153.246	179.355	156.992	207.418	159.252	111.259	136.859	148.936	94.038	62.014
Opredmetena osnovna sredstva	3.829.818	6.471.928	5.831.894	4.979.442	4.069.737	7.217.537	8.669.416	8.475.162	6.952.734	6.294.162	6.703.211	6.545.739	7.098.460	7.035.889
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	187.999	643.488	573.850	544.082	229.681	435.450	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.316.902	0	0
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	2.793.300	2.504.964	2.181.518	1.873.260	1.636.139	1.456.145	1.426.145	468.807	386.022	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.836	3.823	5.069
Kratkoročna sredstva	595.388	874.292	538.049	899.895	801.361	1.848.803	1.286.843	1.063.775	860.815	445.289	460.903	367.259	526.273	898.418
Sredstva (skupine za odujitev) za prodajo	n.p.	0	0	331.189	265.692	279.662	335.930	303.402	303.402	91.021	0	4.990	16.529	625
Zaloge	62.371	76.861	41.166	42.029	43.179	49.387	141.934	107.523	70.643	16.072	16.298	18.525	19.054	17.103
Kratkoročne finančne naložbe	167	0	0	0	0	0	4.405	4.142	3.000	1.000	1.000	1.000	20	0
Kratkoročne poslovne terjatve	245.409	312.478	209.322	313.802	234.843	1.234.542	423.807	315.968	302.716	141.909	283.430	161.819	50.278	77.653
Denarna sredstva	287.441	484.953	287.561	212.875	257.647	285.212	380.767	332.740	181.054	195.287	160.175	180.925	440.392	803.037
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	12.213	24.698	30.688	13.720	9.074	23.903	23.212	13.836	13.142	25.647	16.580	7.399	7.232	4.610
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.768.732	7.428.231	6.620.910	9.498.181	8.112.232	11.995.198	12.239.404	11.831.780	11.042.088	9.902.502	9.386.360	8.775.093	7.729.827	8.005.999
Kapital	1.667.694	2.713.916	3.235.349	3.093.278	3.257.180	3.263.733	2.830.466	2.735.131	2.705.871	2.422.152	2.691.790	2.858.939	2.707.518	5.396.464
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	1.325.756	1.258.477	1.195.431	1.132.385	1.070.437	1.042.355	1.009.853	959.323
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.803.043	1.727.900	3.860.875	2.692.253	6.776.620	4.842.536	4.476.578	4.860.937	4.466.005	3.711.522	2.927.898	139.500	1.029.500
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	995.903	1.196.662	3.554.685	2.480.135	6.719.382	4.799.336	4.449.578	4.860.937	4.466.005	3.711.522	2.910.348	139.500	1.029.500
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	807.140	531.239	306.190	212.118	57.238	43.200	27.000	0	0	0	17.550	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	2.911.273	1.657.661	2.544.028	2.162.799	1.954.845	3.240.646	3.361.594	2.279.849	1.881.955	1.877.687	1.897.008	3.805.585	559.577
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	457.672	458.534	1.266.733	1.065.263	1.072.930	2.356.400	2.186.395	1.182.379	1.096.924	1.039.447	998.616	2.557.553	200
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	2.453.601	1.199.128	1.277.295	1.097.536	881.915	884.246	1.175.199	1.097.470	785.031	838.240	898.392	1.248.032	559.377
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	34.924	48.893	67.371	61.135

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Igralni salon Karneval d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **8.006.000 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za **38,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 4,3 %.

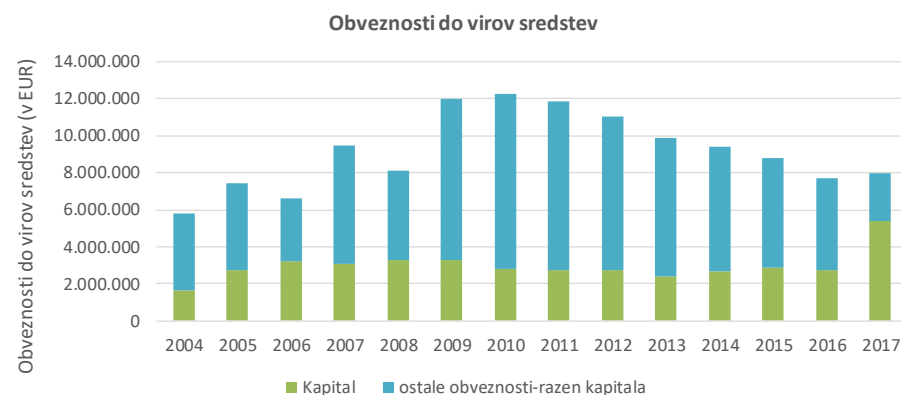
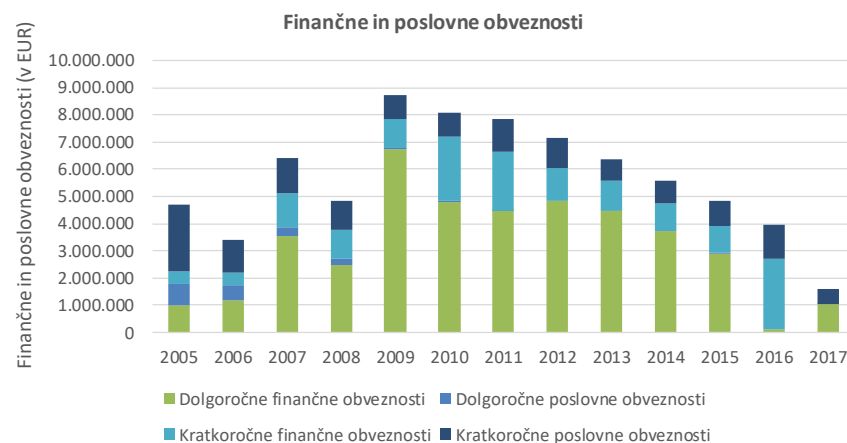
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **7.102.972 EUR** oziroma 88,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 7.035.889 EUR oziroma 99,1 % dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila**

dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 37,6 %. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 4,0 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **898.418 EUR** oziroma 11,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 803.037 EUR oziroma 89,4 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 50,9 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 13,7 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **5.396.464 EUR** oziroma 67,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Razen v letu 2017 je v vseh preostalih letih opazovanega obdobja kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 33,8 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za več kot 3-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 12,8 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **2.609.535 EUR** oziroma 32,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja, razen v letu 2017, predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.029.500 EUR oziroma 39,5 %, kar predstavlja 12,9 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 36,4 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 2,5 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	4.724.597	5.705.755	5.797.794	5.321.073	5.341.485	4.632.608	5.788.643	6.303.493	5.758.542	5.461.205	4.884.709	5.080.121	5.254.378	6.224.931
Čisti prihodki od prodaje	4.724.597	5.705.296	5.782.882	5.312.028	4.980.651	4.621.294	5.635.424	6.197.415	5.382.458	5.353.936	4.815.075	5.006.560	5.090.897	6.157.096
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	459	14.912	9.045	360.834	11.314	153.219	106.078	376.084	107.269	69.634	73.561	163.481	67.835
Poslovni odhodki	3.720.593	4.261.023	4.957.205	5.080.338	4.983.736	4.517.126	5.973.859	6.159.555	5.458.435	5.068.494	4.763.854	4.700.674	4.685.144	6.068.865
Stroški blaga, materiala in storitev	1.689.289	1.672.151	1.908.829	2.003.494	1.756.917	1.651.081	2.055.532	2.219.033	2.075.455	2.029.982	1.905.733	1.793.387	1.684.926	2.052.625
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>307.609</i>	<i>413.144</i>	<i>681.290</i>	<i>742.964</i>	<i>560.235</i>	<i>412.690</i>	<i>647.082</i>	<i>725.329</i>	<i>712.707</i>	<i>521.038</i>	<i>396.771</i>	<i>411.982</i>	<i>444.214</i>	<i>589.149</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.381.680</i>	<i>1.259.007</i>	<i>1.227.539</i>	<i>1.260.530</i>	<i>1.196.682</i>	<i>1.238.391</i>	<i>1.408.450</i>	<i>1.493.704</i>	<i>1.362.748</i>	<i>1.508.944</i>	<i>1.508.962</i>	<i>1.381.405</i>	<i>1.240.712</i>	<i>1.463.476</i>
Stroški dela	607.185	692.877	823.017	980.934	1.073.750	1.020.707	1.693.226	1.603.889	1.415.433	1.068.128	1.105.730	1.200.480	1.363.469	1.357.925
Odpisi vrednosti	379.179	555.781	822.645	816.723	950.930	748.928	900.686	909.687	760.429	765.057	698.034	635.452	521.073	578.282
Drugi poslovni odhodki	1.044.940	1.340.214	1.402.714	1.279.187	1.202.139	1.096.410	1.324.415	1.426.946	1.207.118	1.205.327	1.054.357	1.071.355	1.115.676	2.080.033
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	1.004.004	1.444.732	840.589	240.735	357.749	115.482	-185.216	143.938	300.107	392.711	120.855	379.447	569.234	156.066
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	1.383.183	2.000.512	1.663.234	1.057.458	1.308.679	864.410	715.470	1.053.625	1.060.536	1.157.768	818.889	1.014.899	1.090.308	734.347
Finančni prihodki	6.899	1.490	735	67.874	155.971	131.737	66.688	46.325	45.828	21.490	16.634	15.460	3.091	25
Finančni odhodki	148.515	163.482	155.746	225.034	276.491	251.463	319.913	310.104	336.244	318.874	288.690	210.673	106.995	32.195
Drugi prihodki	15.577	23.344	28.894	22.435	3.967	30.541	5.174	34.645	13.715	13.404	630.239	8.731	1.050	3.191
Drugi odhodki	1.080	9.156	3.389	248.079	765	18.476	0	287	0	4.229	8.922	6.274	109.563	658
Celotni poslovni izid	876.885	1.296.928	711.083	-142.069	240.431	7.821	-433.267	-85.483	23.406	104.502	470.116	186.691	356.817	126.429
Skupaj davki	0	252.133	188.835	0	76.529	1.268	0	0	0	0	9.107	-2.836	41.722	18.265
Čisti poslovni izid	876.885	1.044.795	522.248	-142.069	163.902	6.553	-433.267	-85.483	23.406	104.502	461.009	189.527	315.095	108.164

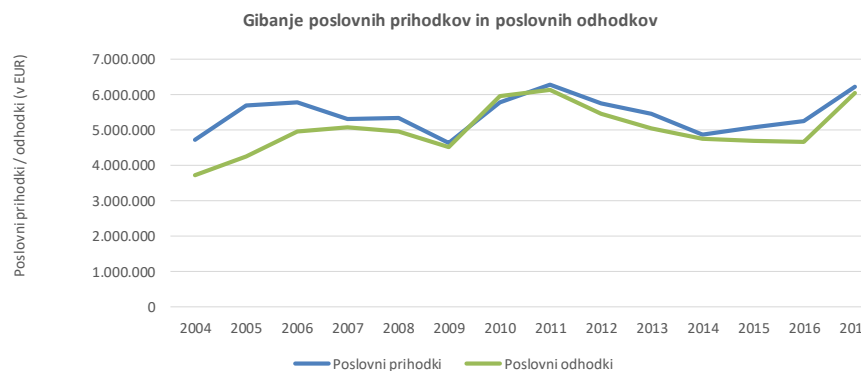
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Igralni salon Karneval d.o.o. realiziralo **6.224.931 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 višji za **31,8 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **6.068.865 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 višji za **63,1 %**.

Poslovni odhodki so v povprečju rasli hitreje kot prihodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 2,8 %**, **povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 4,7 %**. Večinoma so bili odhodki nižji od prihodkov, razen v letu 2010. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 92,2 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev** (v povprečju 37,9 %).

med njimi največ stroški storitev (27,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 25,4 %).

Podjetje je v opazovanem obdobju večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila ustvarjena v letih 2007, 2010 in 2011.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 156.066 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 84,5 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je v letih 2004 in 2005 presegal 1 milijon EUR. Izguba iz poslovanja je bila ustvarjena v letu 2010.

Slika 26: Casino Carnevale

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 734.347 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 46,9 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec EBITDA, in sicer -0,7 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 108.164 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 87,7 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je podjetje poslovalo z dobičkom, razen v letih 2007, 2010 in 2011. Podjetje je največ dobička ustvarilo v letu 2005, ko je le-ta presegel 1 milijon EUR, v vseh ostalih letih je bil čisti poslovni izid nižji od 1 milijona.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	31,04	36,91	45,15	49,83	45,40	43,52	74,36	70,00	65,00	49,00	51,92	50,78	55,28	55,06
Dodana vrednost v EUR	1.990.368	2.693.390	2.486.251	2.038.392	2.382.429	1.885.117	2.408.696	2.657.514	2.475.969	2.225.896	1.924.619	2.215.379	2.453.777	2.092.273
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	64.123	72.972	55.066	40.907	52.476	43.316	32.392	37.964	38.092	45.426	37.069	43.627	44.388	38.000
EBIT marža v %	21,3%	25,3%	14,5%	4,5%	7,2%	2,5%	-3,3%	2,3%	5,6%	7,3%	2,5%	7,6%	11,2%	2,5%
EBITDA marža v %	29,3%	35,1%	28,8%	19,9%	26,3%	18,7%	12,7%	17,0%	19,7%	21,6%	17,0%	20,3%	21,4%	11,9%
Neto marža v %	18,6%	18,3%	9,0%	-2,7%	3,3%	0,1%	-7,7%	-1,4%	0,4%	2,0%	9,6%	3,8%	6,2%	1,8%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	47,7%	17,6%	-4,5%	5,2%	0,2%	-14,2%	-3,1%	0,9%	4,1%	18,0%	6,8%	11,3%	2,7%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	15,8%	7,4%	-1,8%	1,9%	0,1%	-3,6%	-0,7%	0,2%	1,0%	4,8%	2,1%	3,8%	1,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	127,0%	133,9%	117,0%	104,7%	107,2%	102,6%	96,9%	102,3%	105,5%	107,7%	102,5%	108,1%	112,1%	102,6%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,30	0,32	0,35	0,37	0,95	0,40	0,32	0,38	0,24	0,25	0,19	0,14	1,61
Neto obratni kapital v EUR	-	-1.579.309	-661.079	-377.400	-296.175	966.888	402.597	-111.424	-236.655	-339.742	-377.337	-531.133	-721.759	339.041
Koeficient obračanja zalog	-	81,95	97,99	127,70	116,91	99,85	58,91	49,69	60,42	123,48	297,50	287,54	270,94	340,58
Dnevi vezave zalog	-	4,45	3,72	2,86	3,12	3,66	6,20	7,35	6,04	2,96	1,23	1,27	1,35	1,07
Koeficient obračanja terjatev	-	20,45	22,17	20,31	18,16	6,29	6,80	16,75	17,40	24,08	22,64	22,49	48,01	96,26
Dnevi vezave terjatev	-	17,85	16,47	17,97	20,10	58,03	53,70	21,78	20,98	15,16	16,12	16,23	7,60	3,79
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,37	0,60	0,47	0,42	0,73	0,70	0,63	0,55	0,49	0,47	0,41	0,65
Dnevi vezave obveznosti	-	-	978,47	608,30	773,62	875,35	498,12	518,18	581,95	659,37	746,64	769,29	881,83	559,88
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	28,9%	36,5%	48,9%	32,6%	40,2%	27,2%	23,1%	23,1%	24,5%	24,5%	28,7%	32,6%	35,0%	67,4%
Servisiranje dolga	0,32	0,36	0,26	0,12	0,21	0,16	0,07	0,13	0,14	0,16	0,23	0,17	0,17	0,11
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,05	0,04	0,05	0,05	0,16	0,14	0,06	0,05	0,04	0,04	0,04	0,02	0,01
Neto dolg v EUR	-	968.622	1.367.635	4.608.543	3.287.751	7.507.100	6.770.564	6.299.091	5.859.262	5.366.642	4.589.794	3.727.039	2.256.641	226.663
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,70	2,83	3,02	6,24	9,98	6,20	5,73	4,85	6,08	4,10	2,74	1,69
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	56,8%	73,2%	77,4%	78,6%	98,6%	81,9%	78,5%	86,2%	85,0%	83,9%	80,7%	52,7%	102,9%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 55,06. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za 77,4 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 6,5 %.

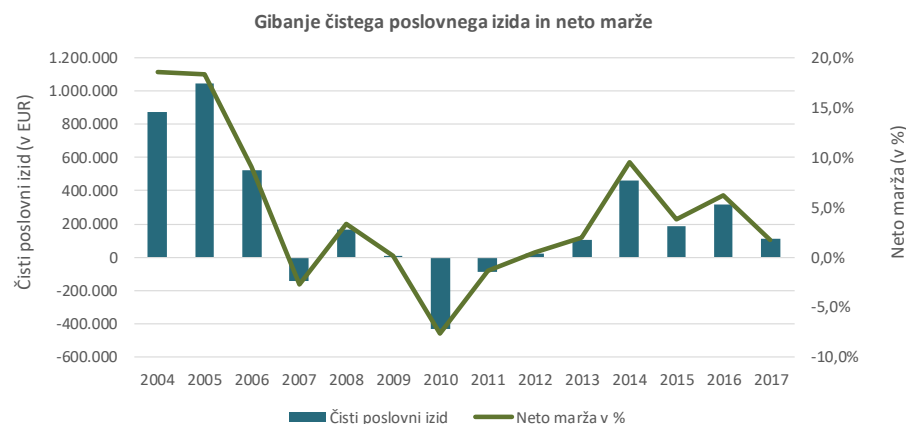
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.092.273 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povišala za 5,1 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 1,9 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 38.000 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 40,7 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti na zaposlenca, in sicer -2,1 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 2,5 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 88,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 7,9 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2006. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2010.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 11,9 %, kar je najmanj v primerjavi z EBITDA maržo v ostalih letih opazovanega obdobja. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 59,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 21,4 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, realiziran pa je bil povprečni padec, in sicer -3,0 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 1,8 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 90,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 4,4 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, negativne vrednosti so bile dosežene v letih 2007, 2010 in 2011.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 2,7 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 94,4 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v letih 2007, 2010 in 2011. Najnižja vrednost, -14,2 %, je bila dosežena v letu 2010.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 1,4 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 91,3 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, negativne vrednosti so bile dosežene v letih 2007, 2010 in 2011. Najnižja vrednost, -3,6 %, je bila dosežena v letu 2010.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 102,6 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 19,2 %. Povprečje obdobja je znašalo 109,3 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bil kazalnik višji od 100 %, kar pomeni, da so bili prihodki višji kot odhodki, razen v letu 2010.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,61, kar je za podjetje najbolj ugodno glede na celotno opazovano obdobje. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povečal za več kot 5-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,45. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja, razen v letu 2017, nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 91,3 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 339.041 EUR. Večinoma je bil neto obratni kapital negativen, razen v letih 2009, 2010 in 2017.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 340,58. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 5-krat. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 21,1 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,07 dneva, kar je najhitreje glede na celotno opazovano obdobje.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 96,26. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za 4,7-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 27,3 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 3,79 dneva, kar je najhitreje glede na celotno opazovano obdobje.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,65. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 74,8 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 9,7 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 559,88 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na leto in pol.**

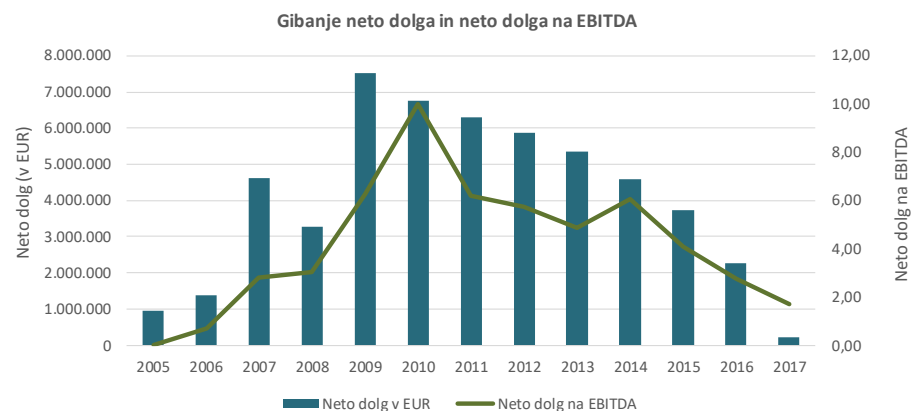
Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 67,4 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 2,3-krat. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 10,7 %.

Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,11. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 65,3 %. Vrednost kazalnika je bila v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 79,0 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,06 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 1,5 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 226.663 EUR, kar je najmanj v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za 76,6 %. Najvišje vrednosti neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje realiziralo v obdobju 2009–2013, ko je neto dolg presegel 5 milijonov EUR.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 1,69, kar kaže na dobro sposobnost podjetja odplačevati dolgove. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišal za 2,4-krat, a je bil še vedno nižji kot povprečje obdobja od 2006–2017, ki je znašalo 4,51.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 102,9 %, kar glede na ostala leta obdobja opazovanja kaže na izboljšanje likvidnosti podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 81,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 79,7 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi in to kaže na neugodno financiranje ter podkapitaliziranost podjetja.

3.13 Aleatorium d.o.o.

3.13.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Aleatorium d.o.o.

Polni naziv: ALEATORIUM, PODJETJE ZA TURIZEM IN IGRALNIŠTVO, D.O.O.

Naslov: Ljubljanska cesta 65, 1290 Grosuplje

Davčna številka: 10164090

Matična številka: 1834673000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino Lev igralni salon

OPIS PODJETJA

Podjetje Aleatorium d.o.o. se v sodni register vpiše dne 2.6.2003 s polnim imenom Aleatorium, podjetje za turizem in igralništvo d.o.o. Koncesijo pridobi leta 2004. S poslovanjem začne v letu 2005. Leta 2016 je poslovne deleže odkupilo podjetje Elektronček d.o.o.. Leta 2018 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Igralni salon Lev deluje v okviru skupine Admiral.⁶⁰

V Igralnem Salonu Lev je na voljo pestra izbira iger. Gostom želijo omogočiti neprekinjeno dogajanje in zabavo, zato so vrata v kraljestvo zabave odprta 24 ur na dan, vse dni v tednu.⁶¹

Slika 27: Casino Lev igralni salon

⁶⁰ Aleatorium. 2019. Letno poročilo za družbo Aleatorium 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1834673000>.

⁶¹ <https://www.admiral.si/si/casino-lev/ponudba/casino/predstavitev-10>

3.13.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	699.824	2.270.110	2.576.560	2.820.701	2.998.188	2.911.469	3.309.382	4.136.481	2.594.838	2.199.251	2.025.260	2.491.804	1.118.229	906.327
Dolgoročna sredstva	252.233	1.930.464	2.125.442	1.933.968	2.575.387	2.477.466	2.653.938	3.590.817	2.064.779	1.845.199	1.588.225	1.328.386	440.757	371.695
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	131.770	793.904	716.149	654.213	776.235	742.637	10.912	12.459	9.898	7.522	5.763	5.217	3.367	14.375
Opredmetena osnovna sredstva	120.462	1.136.560	1.409.293	1.269.219	1.788.616	1.413.293	1.537.490	1.341.248	1.127.771	729.275	474.060	404.767	372.027	355.510
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	10.536	10.536	321.536	1.105.536	2.230.536	920.536	1.101.828	1.101.828	911.828	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	6.574	6.574	6.574	6.574	6.574	6.574	0
Odložene terjatve za davke	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58.790	1.810
Kratkoročna sredstva	447.592	333.669	448.902	885.520	421.790	411.524	647.957	540.664	524.256	351.779	435.077	1.160.176	674.276	533.390
Zaloge	0	28.363	62.961	8.908	13.983	6.774	7.004	18.845	23.641	6.543	8.799	9.010	155.778	147.668
Kratkoročne finančne naložbe	241.171	133.227	193.999	186.807	0	0	0	0	0	0	130.665	836.896	26.240	78.800
Kratkoročne poslovne terjatve	6.511	38.706	61.054	189.283	146.328	55.743	89.790	122.452	209.220	138.269	56.874	66.863	55.632	58.367
Denarna sredstva	199.910	133.373	130.888	500.522	261.479	349.007	551.163	399.367	291.395	206.967	238.739	247.407	436.626	248.555
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	5.977	2.216	1.213	1.011	22.479	7.487	5.000	5.803	2.273	1.958	3.242	3.196	1.242
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	699.824	2.270.110	2.576.561	2.820.701	2.998.188	2.911.469	3.309.382	4.136.481	2.594.838	2.199.251	2.025.260	2.491.804	1.118.228	906.327
Kapital	420.592	553.391	797.793	1.119.691	574.347	729.143	1.398.166	2.363.965	1.230.757	1.331.396	1.579.071	1.627.579	654.626	539.987
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	43.776	38.712	28.411	12.873	16.384	15.895
Dolgoročne obveznosti	n.p.	601.564	673.811	1.052.260	1.600.557	1.305.911	980.869	655.459	329.614	3.951	0	387.000	2.318	1.859
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	601.564	673.811	1.052.260	1.600.557	1.305.911	980.869	655.459	329.614	3.951	0	387.000	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.318	1.859
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.115.155	1.081.931	624.478	723.948	868.079	930.347	1.114.892	964.818	813.690	412.019	452.872	401.941	327.722
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	406.581	642.535	116.918	346.775	324.700	325.042	361.410	437.844	325.980	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	708.574	439.397	507.560	377.173	543.379	605.305	753.482	526.974	487.710	412.019	452.872	401.941	327.722
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	23.026	24.272	99.336	8.336	0	2.165	25.873	11.502	5.759	11.480	42.959	20.864

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

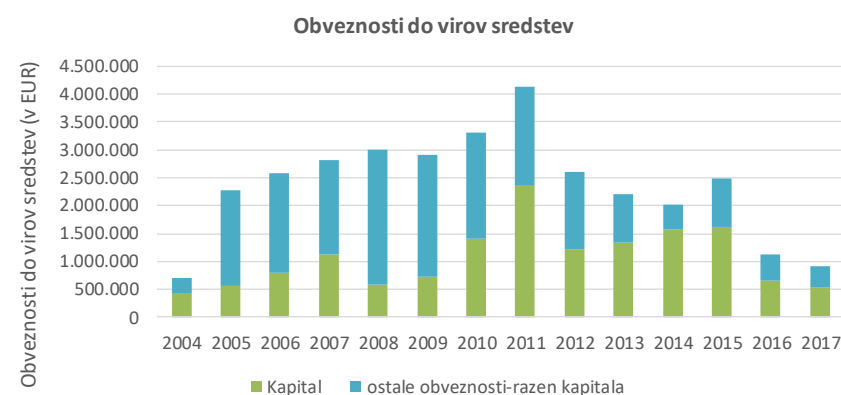
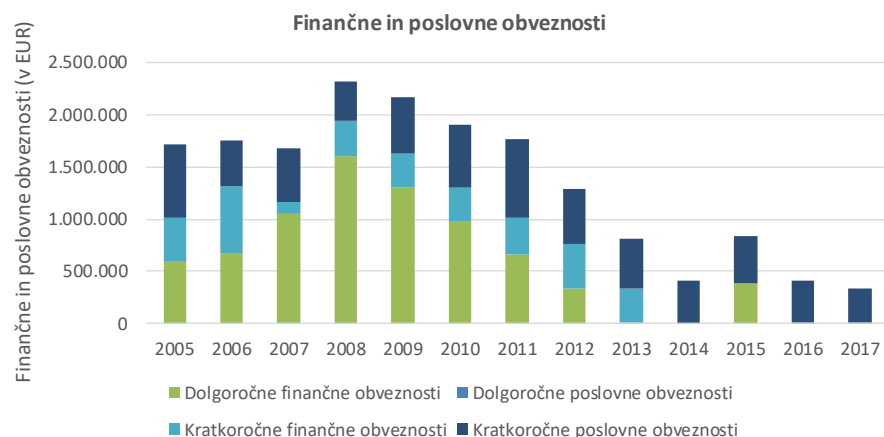
Sredstva družbe ALEATORIUM d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **906.327 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 za **29,5 % višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 13,7 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **371.695 EUR** oziroma 41,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 2.894.094 EUR oziroma 95,6 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 70,4 %. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 47,4 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 44,0 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **533.390 EUR** oziroma 58,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 248.555 EUR oziroma 46,6 % kratkoročnih sredstev. V celotnem opazovanem obdobju so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 29,4 %. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za 19,2 % večja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 14,2 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **539.987 EUR** oziroma 59,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2005–2010 ter v letu 2012 je kapital predstavljal manj kot 50 % celotnih obveznosti do virov sredstev, v ostalih letih pa je kapital predstavljal večji del. V povprečju je delež kapitala znašal 47,7 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za 28,4 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 12,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **366.339 EUR** oziroma 40,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2005–2010 ter v letu 2012 predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 327.722 EUR oziroma 89,5 %, kar predstavlja 36,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 31,2 % višje.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 34,2 %.

IZKAZ USPEHA

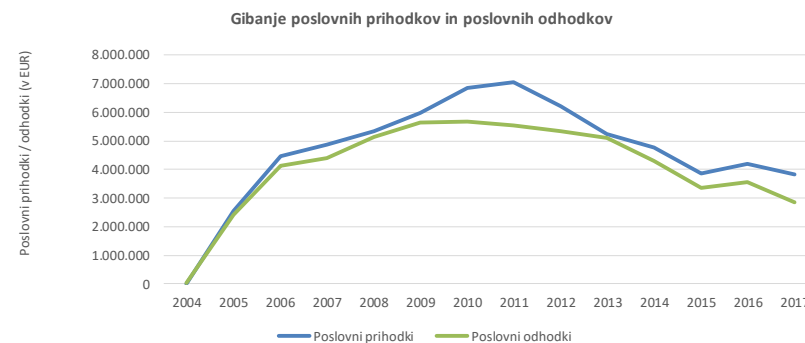
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	2.563.037	4.480.268	4.868.865	5.338.696	5.990.565	6.852.777	7.040.925	6.213.696	5.239.086	4.762.332	3.880.464	4.201.005	3.833.218
Čisti prihodki od prodaje	0	2.563.037	4.480.268	4.867.523	5.338.696	5.989.643	6.834.645	7.014.371	6.149.347	5.194.891	4.757.058	3.852.387	4.196.263	3.824.927
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	1.342	0	922	18.132	26.554	64.349	44.195	5.274	28.077	4.742	8.291
Poslovni odhodki	22.044	2.406.145	4.120.937	4.403.099	5.135.060	5.635.174	5.690.862	5.559.305	5.333.446	5.102.561	4.299.772	3.353.567	3.577.835	2.844.675
Stroški blaga, materiala in storitev	21.621	1.029.572	1.498.256	1.528.742	1.962.041	2.080.579	2.024.402	1.980.519	2.157.710	2.383.555	1.939.444	1.881.938	2.010.260	1.374.034
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	230	157.982	165.688	207.904	226.339	242.324	277.794	249.448	264.484	199.494	185.756	179.386	330.157	223.718
<i>Stroški storitev</i>	21.391	871.590	1.332.568	1.320.838	1.735.702	1.838.255	1.746.608	1.731.071	1.893.226	2.184.061	1.753.688	1.702.552	1.680.103	1.150.316
Stroški dela	0	160.823	407.702	478.783	473.207	414.382	427.799	395.556	386.482	355.399	281.538	351.216	420.299	417.571
Odpisi vrednosti	0	264.272	525.047	543.822	686.247	870.061	649.205	516.346	466.471	400.546	287.030	186.387	158.234	149.828
Drugi poslovni odhodki	423	951.478	1.689.932	1.851.752	2.013.565	2.270.152	2.589.456	2.666.884	2.322.783	1.963.061	1.791.760	934.026	989.042	903.242
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-22.044	156.892	359.331	465.766	203.636	355.391	1.161.915	1.481.620	880.250	136.525	462.560	526.897	623.170	988.544
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-22.044	421.164	884.378	1.009.588	889.883	1.225.452	1.811.120	1.997.966	1.346.721	537.071	749.590	713.284	781.404	1.138.022
Finančni prihodki	8.414	18.299	23.660	8.517	8.406	3.805	15.440	48.338	65.065	28.499	30.656	11.247	6.326	821
Finančni odhodki	4.534	44.939	68.948	48.870	103.664	40.271	27.277	30.145	14.416	12.086	2.973	2.580	302.586	937
Drugi prihodki	0	2.220	1.565	1.445	3.270	6.490	721	807	336	387	279	252	2.240	44.453
Drugi odhodki	0	0	4	13	887	5.800	5.392	6.155	50	523	220	665	17	707
Celotni poslovni izid	-18.164	132.472	315.604	426.845	110.761	319.615	1.145.407	1.494.465	931.185	152.802	490.302	535.151	329.133	1.032.175
Skupaj davki	0	0	70.271	104.474	18.387	72.445	229.214	298.514	139.175	24.156	82.863	86.643	42.829	186.902
Čisti poslovni izid	-18.164	132.472	245.333	322.371	92.374	247.170	916.193	1.195.951	792.010	128.646	407.439	448.508	286.304	845.273

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ALEATORIUM d.o.o. realiziralo **3.833.218 EUR prihodkov**. Podjetje je pričelo ustvarjati prihodke v letu 2005. Glede na leto 2005 so bili prihodki v letu 2017 za **49,6 % višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.844.675 EUR**. Glede na leto 2005 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za **18,2 % višji**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2005–2017 je znašala 5,6 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 3,6 %**. V obdobju 2005–2017 so bili poslovni prihodki vselej višji kot poslovni odhodki. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **88,3 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 42,5 %), med njimi največ stroški storitev (37,2 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 39,0 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena le v letu 2004, ko je podjetje pričelo s poslovanjem in še ni ustvarjalo prihodkov.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 845.273 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBIT v letu 2017 za več kot 6-krat višji. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je v letih 2010 in 2011 presegal 1 milijon EUR, negativen poslovni izid iz poslovanja pa je bil ustvarjen v letu 2004, ko prihodki še niso bili generirani.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 1.138.022 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBITDA v letu 2017 za skoraj 3-krat višji. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v letu 2004, ko prihodki še niso bili generirani.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 845.273 EUR. Glede na leto 2005 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za skoraj 6,4-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila v letu 2004, ko prihodki še niso bili generirani.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,67	14,88	12,06	16,27	18,05	17,09
Dodana vrednost v EUR	-22.044	581.987	1.292.080	1.488.371	1.363.090	1.639.834	2.238.919	2.393.522	1.733.203	892.470	1.031.128	1.064.500	1.201.703	1.555.943
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	126.789	59.978	85.500	65.427	66.576	91.044
EBIT marža v %	-	6,1%	8,0%	9,6%	3,8%	5,9%	17,0%	21,1%	14,3%	2,6%	9,7%	13,7%	14,9%	25,8%
EBITDA marža v %	-	16,4%	19,7%	20,7%	16,7%	20,5%	26,5%	28,5%	21,9%	10,3%	15,8%	18,5%	18,6%	29,8%
Neto marža v %	-	5,2%	5,5%	6,6%	1,7%	4,1%	13,4%	17,1%	12,9%	2,5%	8,6%	11,6%	6,8%	22,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	27,2%	36,3%	33,6%	10,9%	37,9%	86,1%	63,6%	44,1%	10,0%	28,0%	28,0%	25,1%	141,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	8,9%	10,1%	11,9%	3,2%	8,4%	29,5%	32,1%	23,5%	5,4%	19,3%	19,9%	15,9%	83,5%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	-	106,5%	108,7%	110,6%	104,0%	106,3%	120,4%	126,7%	116,5%	102,7%	110,8%	115,7%	117,4%	134,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,30	0,41	1,42	0,58	0,47	0,70	0,48	0,54	0,43	1,06	2,56	1,68	1,63
Neto obratni kapital v EUR	-	-374.905	9.506	377.960	44.617	-131.855	42.652	-212.818	-2.718	-135.931	23.058	707.304	272.335	205.668
Koeficient obračanja zalog	-	180,73	98,12	135,46	466,44	577,12	992,11	542,72	289,48	344,21	620,14	432,63	50,93	25,21
Dnevi vezave zalog	-	2,02	3,72	2,69	0,78	0,63	0,37	0,67	1,26	1,06	0,59	0,84	7,17	14,48
Koeficient obračanja terjatev	-	113,37	89,82	38,89	31,81	59,28	93,93	66,10	37,08	29,90	48,75	62,27	68,51	67,10
Dnevi vezave terjatev	-	3,22	4,06	9,39	11,47	6,16	3,89	5,52	9,84	12,21	7,49	5,86	5,33	5,44
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,29	0,44	0,51	0,53	0,48	0,37	0,41	0,39	0,41	0,41	0,77	0,61
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.264,45	831,25	713,37	693,29	754,64	994,11	883,54	928,25	883,96	879,90	472,51	595,23
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	60,1%	24,4%	31,0%	39,7%	19,2%	25,0%	42,2%	57,1%	47,4%	60,5%	78,0%	65,3%	58,5%	59,6%
Servisiranje dolga	-0,68	0,16	0,18	0,19	0,15	0,20	0,27	0,31	0,24	0,10	0,16	0,19	0,11	0,35
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,01	0,01	0,03	0,03	0,02	0,01	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	741.545	991.459	481.849	1.685.853	1.281.604	754.748	617.502	476.063	122.964	-369.404	-697.303	-462.866	-327.355
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,98	0,73	1,22	1,21	0,56	0,34	0,41	0,56	-0,16	-0,75	-0,74	-0,35
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	59,8%	69,2%	112,3%	84,4%	82,1%	89,6%	84,1%	77,7%	74,2%	100,9%	152,6%	149,1%	146,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 17,09. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem v letu 2012. **Glede na leto 2012 je bilo povprečno število zaposlenih v letu 2017 za 1/4 višje.** Gibanje v obdobju 2012–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana rast števila zaposlenih 6,1 %.

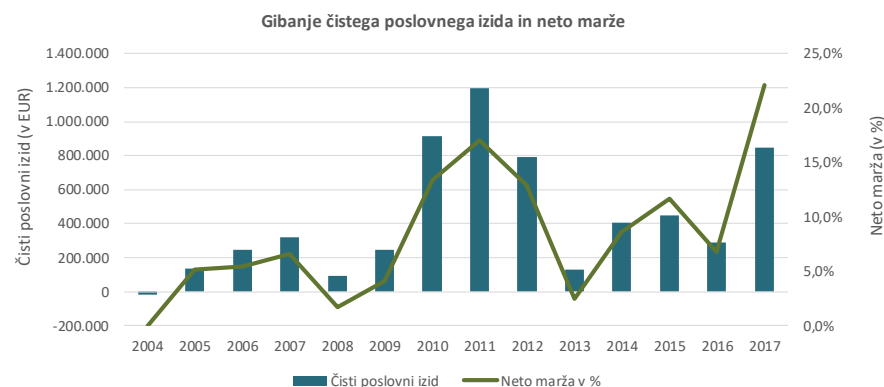
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.555.943 EUR. Glede na leto 2005 je bila dodana vrednost v letu 2017 za skoraj 3-krat višja. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Dodana vrednost je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2004, ko podjetje še ni generiralo prihodkov.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 91.044 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2012 je bila dodana vrednost na zaposlenca v letu 2017 za 28,2 % nižja. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2012–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 1,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 25,8 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bila EBIT marža za 4,2-krat višja. Gibanje EBIT marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V celotnem obdobju je bila EBIT marža pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast EBIT marže 44,7 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 29,8 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je EBITDA marža v letu 2017 povečala za 81,1 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V celotnem obdobju je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast EBITDA marže 10,0 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 22,1 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bila neto marža v letu 2017 za 4,2-krat višja. Gibanje neto marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V celotnem obdobju je bila neto marža pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast neto marže 58,6 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 69,3 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil ROE v letu 2017 za 5,2-krat višji. ROE je bil v vseh letih pozitiven, v povprečju je bil realiziran letni ROE 69,3 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 83,5 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil ROA v letu 2017 za skoraj 9,4-krat višji. ROA je bil v vseh letih pozitiven, v povprečju je bil realiziran letni ROE 79,0 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 134,8 %. Glede na leto 2005 je bila gospodarnost poslovanja v letu 2017 za 26,5 % višja. Povprečje obdobja od 2005–2017 je znašalo 113,9 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gospodarnost poslovanja je bila v obdobju 2005–2017 vselej večja od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 2,3 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,63. Glede na leto 2005 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 višji za več kot 5,4-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,94, kar nam kaže, da podjetje v povprečju ni imelo dovolj hitro unovčljivih resursov

za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Kazalnik je bil večinoma nižji od 1, in sicer v obdobjih od 2005–2006 ter od 2008–2013. V zadnjih letih se je kratkoročni koeficient likvidnosti povečeval. V povprečju se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 38,4 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 205.668 EUR. Glede na leto 2006, ko je bil neto obratni kapital negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2005 in 2009 ter v obdobju 2011–2013.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 25,21, kar je najmanj v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 nižji za 86,1 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 14,2 %. Najhitrejšo obračanje zalog je bilo v letu 2010. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 14,48 dneva, kar predstavlja najdlje vezane zaloge v celotnem obdobju opazovanja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 67,10. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 nižji za 40,8 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 4,6 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 5,44 dneva, kar je nižje od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,61, kar je sicer več kot povprečje obdobja, a za podjetje še vedno ugodno. Glede na leto 2006 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za več kot 2-krat višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 10,7 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 595,23 dneva, kar pomeni, da je podjetje svojim dobaviteljem plačevalo na približno leto in pol.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 59,6 %, kar je približno na ravni iz leta 2004. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je v povprečju znašala 47,7 %, kar je za podjetje dobro.

Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,35. Glede na leto 2004, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila v obdobju 2005–2017 sicer pozitivna, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

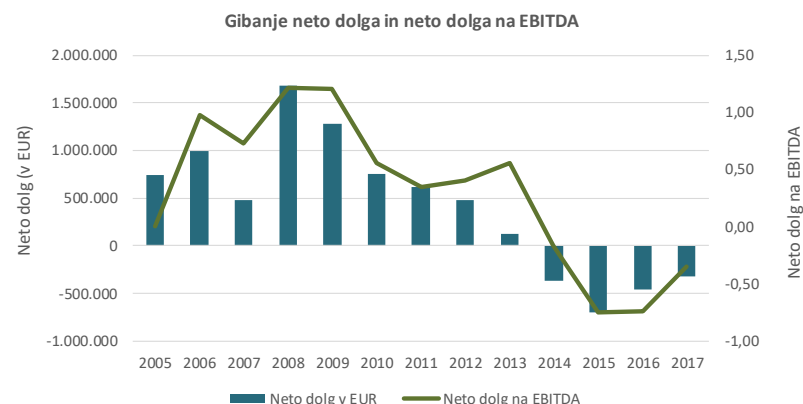
Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01, kar je na ravni iz leta 2005. Povprečje obdobja je znašalo 0,02 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 14,4 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –327.355 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg je bil v obdobju 2005–2013 pozitiven, od leta 2014 dalje pa negativen, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,35. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2014–2017, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 146,0 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 2,4-krat.

Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 10,3 %. Vrednost kazalnika je bila večinoma nižja od 100 %, razen v letu 2007 in v obdobju 2014–2017. Povprečje obdobja je znašalo 98,6 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje.

3.14 MEMORIA d.o.o.

3.14.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Memoria d.o.o.

Polni naziv: MEMORIA družba za gostinstvo in turizem d.o.o.

Naslov: Vinarski trg 5, 2250 Ptuj

Davčna številka: 23654945

Matična številka: 5853567000

Dejavnost po SKD 2008: I56.101 – Restavracije in gostilne.

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: (<https://www.admiral.si>)

Koncesija: Casino Poetovio igralni salon

OPIS PODJETJA

Casino Poetovio igralni salon deluje pod okriljem podjetja MEMORIA d.o.o. Ta s polnim nazivom MEMORIA družba za gostinstvo in turizem d.o.o. deluje od leta 1990. Podjetje MEMORIA d.o.o. se nahaja na naslovu Vinarski trg 5, 2250 Ptuj. Igralni salon je opremljen s 108 igralnimi mesti na 94 najnovejših igralnih avtomatih in 2 elektronskih ruletah.⁶²

Leta 2017 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Igralni salon Casino Riviera deluje v okviru skupine Admiral⁶³

Slika 28: Casino Poetovio igralni salon

⁶² Casino Poetovio igralni salon: <https://www.admiral.si/si/poetovio-ptuj->

⁶³ MEMORIA d.o.o. 2019. Letno poročilo za družbo MEMORIA d.o.o. 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5853567000>.

3.14.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	1.341.220	1.901.029	1.868.461	2.192.183	2.108.510	2.086.696	2.067.130	2.150.095	1.736.661	1.498.203	1.164.367	3.225.259	2.873.063	2.725.449
Dolgoročna sredstva	911.167	1.518.669	1.412.865	1.315.601	1.642.108	1.611.337	1.698.700	1.779.675	1.475.058	1.087.418	816.939	2.854.949	2.529.013	2.311.698
Opredmetena osnovna sredstva	874.833	1.499.539	1.397.517	1.296.216	1.555.168	1.524.742	1.622.330	1.773.377	1.377.780	1.018.767	774.006	2.835.999	2.528.988	2.308.002
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	10.813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	846
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.849
Kratkoročna sredstva	430.052	382.360	455.596	876.582	442.592	472.701	365.837	368.318	261.603	409.232	343.729	367.990	340.229	411.435
Zaloge	5.281	5.898	20.827	14.554	39.352	21.028	9.747	5.889	0	0	0	7.205	8.844	8.551
Kratkoročne finančne naložbe	320.472	78.585	196.336	640.036	199.915	319.071	138.971	135.473	110.000	110.000	110.000	136.573	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	62.346	144.564	71.495	85.937	122.479	73.890	111.885	45.366	13.359	14.732	39.532	19.581	24.634	56.480
Denarna sredstva	41.953	153.313	166.938	136.055	80.846	58.712	105.234	181.590	138.244	284.500	194.197	204.631	306.751	346.404
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	0	23.810	2.658	2.593	2.102	0	1.553	3.699	2.320	3.821	2.316
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.341.220	1.901.028	1.868.461	2.192.183	2.108.510	2.086.696	2.067.130	2.150.095	1.736.661	1.498.203	1.164.367	3.225.259	2.873.063	2.725.450
Kapital	317.765	442.996	531.151	624.221	529.086	622.349	626.329	408.681	75.883	1.363.958	792.406	2.937.123	2.451.143	2.155.847
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18.448	20.433	28.216	25.371	27.677
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.161.759	1.117.710	1.291.931	1.251.952	1.135.360	1.021.090	997.698	750.278	0	50.000	0	103.858	223.858
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	1.161.759	1.117.710	1.291.931	1.251.952	1.135.360	1.021.090	997.698	750.278	0	50.000	0	103.858	223.858
Kratkoročne obveznosti	n.p.	296.274	217.505	276.031	327.472	328.987	419.711	743.716	910.500	115.797	296.028	256.920	272.125	313.241
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	51.833	24.120	163.717	110.950	190.290	305.493	551.662	0	25.051	185.331	40.187	16.131	364
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	244.441	193.386	112.314	216.522	138.697	114.218	192.054	910.500	90.746	110.697	216.733	255.994	312.876
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	2.095	0	0	0	0	0	0	0	5.500	3.000	20.566	4.827

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe MEMORIA d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **2.725.449 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 **2-krat višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 12,4 %.

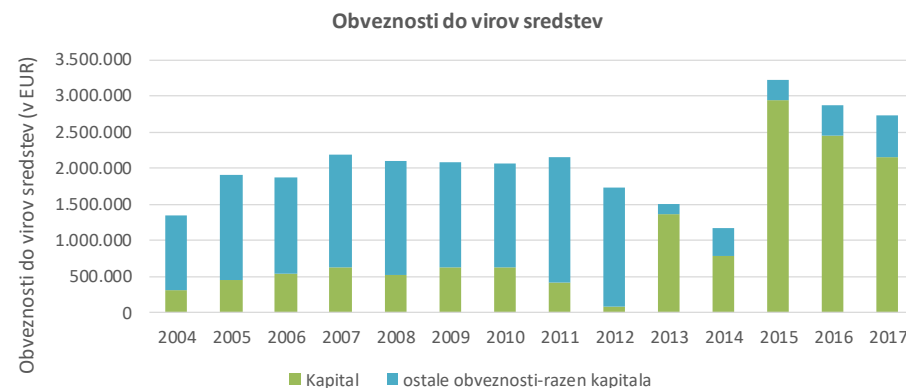
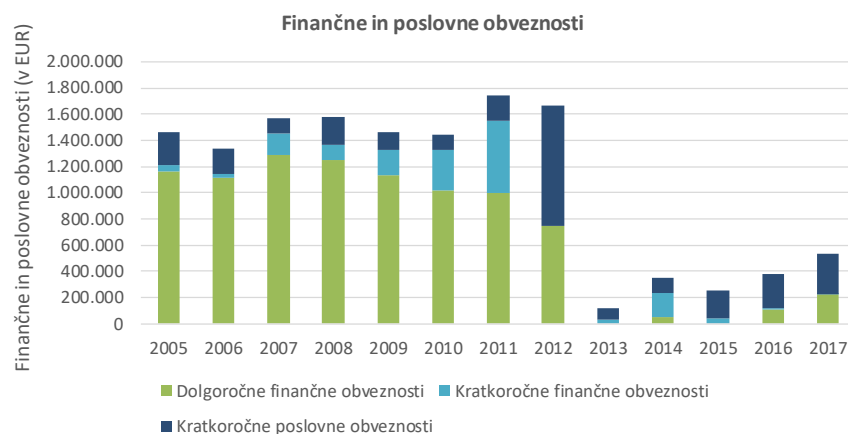
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **2.311.698 EUR** oziroma 84,8 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 2.308.002 EUR oziroma 99,8 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v vseh letih opazovanega obdobja predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 za 2,5-krat višja**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 19,0 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **411.435 EUR** oziroma 15,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 346.404 EUR oziroma 84,2 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so v vseh letih opazovanega obdobja

predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 manjša za 4,3 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 5,2 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **2.155.847 EUR** oziroma 79,1 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2004–2012 je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev, v obdobju 2013–2017 pa je delež kapitala presegal 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 44,8 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 za 6,7-krat višji**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Kapital je bil večinoma nižji od 1 milijona EUR, v obdobju 2015–2017 pa je presegel 2 milijona EUR.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **569.603 EUR** oziroma 20,9 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2012 predstavljal največji del financiranja podjetja, v obdobju 2013–2017 pa je bil delež dolžniškega financiranja manjši od 50 %. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 313.241 EUR oziroma 55,0 %, kar predstavlja 11,5 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 44,3 %**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 15,7 %. V obdobju 2004–2012 so ostale obveznosti razen kapitala presegale 1 milijon EUR, v nadaljnjih letih so se znižale.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	905.074	1.118.586	1.811.359	1.773.223	1.746.459	1.876.710	1.420.360	801.346	369.817	721.425	961.528	1.213.855	1.888.463	1.819.073
Čisti prihodki od prodaje	899.908	1.118.394	1.807.528	1.771.253	1.742.627	1.872.809	1.407.770	781.953	367.684	721.327	953.988	1.202.187	1.880.214	1.758.584
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	5.166	192	3.831	1.970	3.832	3.901	12.590	19.393	2.133	98	7.540	11.668	8.249	60.489
Poslovni odhodki	853.756	948.633	1.613.986	1.580.866	1.769.387	1.739.399	1.373.821	948.507	643.737	1.405.095	1.527.525	1.722.681	2.262.840	2.133.089
Stroški blaga, materiala in storitev	333.538	329.664	777.317	726.123	828.947	872.356	604.702	358.581	97.904	317.641	466.691	505.251	692.054	693.561
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>211.567</i>	<i>220.214</i>	<i>452.377</i>	<i>452.904</i>	<i>459.477</i>	<i>412.536</i>	<i>239.602</i>	<i>137.912</i>	<i>6.952</i>	<i>59.788</i>	<i>60.830</i>	<i>101.555</i>	<i>175.476</i>	<i>181.542</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>121.971</i>	<i>109.450</i>	<i>324.940</i>	<i>273.219</i>	<i>369.470</i>	<i>459.820</i>	<i>365.100</i>	<i>220.669</i>	<i>90.952</i>	<i>257.853</i>	<i>405.861</i>	<i>403.696</i>	<i>516.578</i>	<i>512.019</i>
Stroški dela	186.915	213.820	273.145	378.842	498.205	397.135	335.189	220.866	235.676	408.309	409.517	434.721	525.851	524.603
Odpisi vrednosti	122.561	123.008	216.043	182.923	196.405	216.673	188.465	212.458	157.824	404.522	299.614	352.181	436.350	365.068
Drugi poslovni odhodki	210.742	282.141	347.481	292.978	245.830	253.235	245.465	156.602	152.333	274.623	351.703	430.528	608.585	549.857
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	51.318	169.953	197.373	192.357	-22.928	137.311	46.539	-147.161	-273.920	-683.670	-565.997	-508.826	-374.377	-314.016
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	173.879	292.961	413.416	375.280	173.477	353.984	235.004	65.297	-116.096	-279.148	-266.383	-156.645	61.974	51.053
Finančni prihodki	29.684	17.681	3.577	49	22.473	8.694	10.662	5.302	4.237	15	567	385	64	18
Finančni odhodki	89.018	62.658	90.242	85.305	106.933	64.226	58.003	75.208	17.371	42.789	1.612	4.691	1.505	987
Drugi prihodki	17.758	0	1.628	13.675	15.852	13.261	6.630	144	67	3	2	2.451	5	17.300
Drugi odhodki	691	0	0	0	451	835	1.848	725	0	3.046	353	529	595	463
Celotni poslovni izid	9.051	124.976	112.336	120.776	-91.987	94.205	3.980	-217.648	-286.987	-729.487	-567.393	-511.210	-376.408	-298.148
Skupaj davki	0	0	24.052	31.549	0	943	0	0	0	0	0	0	0	-2.849
Čisti poslovni izid	9.051	124.976	88.284	89.227	-91.987	93.262	3.980	-217.648	-286.987	-729.487	-567.393	-511.210	-376.408	-295.299

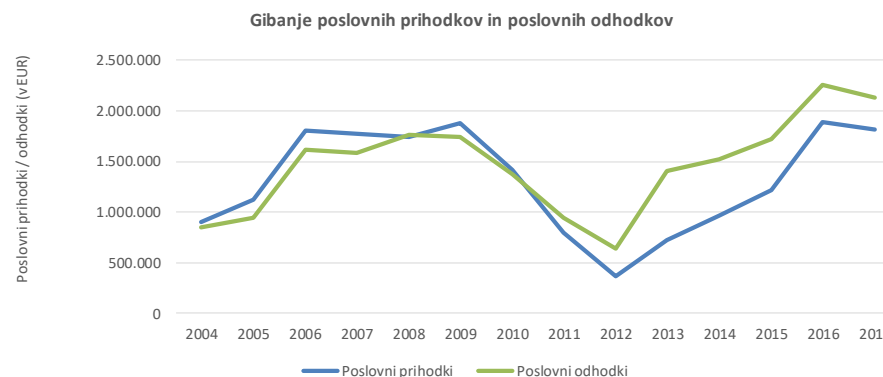
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje MEMORIA d.o.o. realiziralo **1.819.073 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 **2-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.133.089 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 skoraj **2,5-krat višji**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasi hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 13,4 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 13,1 %**. Sicer pa so bili odhodki večinoma višji kot prihodki, predvsem v zadnjih letih opazovanega obdobja. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 119,5 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 36,3 %)**, med njimi največ stroški storitev (20,7 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 25,0 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z izgubo. Dobiček je bil ustvarjen predvsem v prvih letih opazovanega obdobja, v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017 pa je podjetje poslovalo z izgubo.

V letu 2017 je bil poslovni izid iz poslovanja (EBIT) negativen in je znašal –314.016 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil EBIT pozitiven, to predstavlja poslabšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo izgubo iz poslovanja, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v prvih letih opazovanega obdobja pa je bil poslovni izid iz poslovanja pozitiven. Največji dobiček iz poslovanja je bil ustvarjen v letu 2006, največja izguba iz poslovanja pa v letu 2013, ko je presegala 0,6 milijona EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 51.053 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 za 70,6 % nižji . Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v obdobju 2012–2015. V letih 2016 in 2017 je vidno izboljšanje.

Čisti poslovni izid je bil v letu 2017 negativen in je znašal –295.299 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil čisti poslovni izid pozitiven, to predstavlja poslabšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z izgubo, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v prvih letih opazovanega obdobja pa je bil čisti poslovni izid pozitiven. Največji dobiček je bil ustvarjen v letu 2006, največja izguba pa v letu 2013, ko je presegala 0,7 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	19,00	24,00	26,19	31,40	33,25	28,41	21,51	14,59	13,09	19,30	17,39	17,71	20,00	22,58
Dodana vrednost v EUR	360.793	506.782	686.562	754.122	671.682	751.119	570.193	286.163	119.580	129.161	143.134	278.076	587.825	575.657
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	18.989	21.116	26.215	24.017	20.201	26.439	26.508	19.614	9.135	6.692	8.231	15.702	29.391	25.494
EBIT marža v %	5,7%	15,2%	10,9%	10,9%	-1,3%	7,3%	3,3%	-18,8%	-74,5%	-94,8%	-59,3%	-42,3%	-19,9%	-17,9%
EBITDA marža v %	19,3%	26,2%	22,9%	21,2%	10,0%	18,9%	16,7%	8,4%	-31,6%	-38,7%	-27,9%	-13,0%	3,3%	2,9%
Neto marža v %	1,0%	11,2%	4,9%	5,0%	-5,3%	5,0%	0,3%	-27,8%	-78,1%	-101,1%	-59,5%	-42,5%	-20,0%	-16,8%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	32,9%	18,1%	15,4%	-16,0%	16,2%	0,6%	-42,1%	-118,5%	-101,3%	-52,6%	-27,4%	-14,0%	-12,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	7,7%	4,7%	4,4%	-4,3%	4,4%	0,2%	-10,3%	-14,8%	-45,1%	-42,6%	-23,3%	-12,3%	-10,5%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	106,0%	117,9%	112,2%	112,2%	98,7%	107,9%	103,4%	84,5%	57,4%	51,3%	62,9%	70,5%	83,5%	85,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,29	2,09	3,18	1,35	1,44	0,87	0,50	0,29	3,53	1,16	1,43	1,25	1,31
Neto obratni kapital v EUR	-	137.918	262.210	764.268	226.070	334.004	251.619	176.264	-648.897	318.486	233.032	151.257	84.234	98.559
Koeficient obračanja zalog	-	200,09	135,27	100,12	64,65	62,03	91,49	100,02	124,87	-	-	333,71	234,31	202,19
Dnevi vezave zalog	-	1,82	2,70	3,65	5,65	5,88	3,99	3,65	2,92	-	-	1,09	1,56	1,81
Koeficient obračanja terjatev	-	10,81	16,73	22,50	16,72	19,07	15,16	9,95	12,52	51,36	35,16	40,67	85,05	43,36
Dnevi vezave terjatev	-	33,76	21,81	16,22	21,83	19,14	24,08	36,70	29,15	7,11	10,38	8,97	4,29	8,42
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	2,07	2,96	2,79	2,32	1,89	0,90	0,01	0,12	0,60	0,62	0,74	0,64
Dnevi vezave obveznosti	-	-	176,63	123,18	130,61	157,14	192,64	405,29	28.943,63	3.056,26	604,36	588,41	491,65	571,87
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	23,7%	23,3%	28,4%	28,5%	25,1%	29,8%	30,3%	19,0%	4,4%	91,0%	68,1%	91,1%	85,3%	79,1%
Servisiranje dolga	0,14	0,25	0,18	0,16	0,06	0,17	0,13	-0,01	-0,20	-0,22	-0,18	-0,09	0,03	0,03
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,09	0,06	0,04	0,06	0,05	0,07	0,10	0,08	0,02	0,03	0,02	0,01	0,02
Neto dolg v EUR	-	981.694	778.556	679.557	1.082.141	947.867	1.082.378	1.232.297	502.034	-369.449	-68.866	-301.017	-186.762	-122.182
Neto dolg na EBITDA	-	-	2,13	1,94	5,08	2,87	4,32	17,72	-7,47	-0,24	0,82	1,18	-3,94	-3,03
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	105,7%	116,7%	145,6%	108,5%	109,1%	97,0%	79,0%	56,0%	125,4%	103,1%	102,9%	101,0%	102,9%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 22,58. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povečalo za 18,8 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih, in sicer 3,5 %.

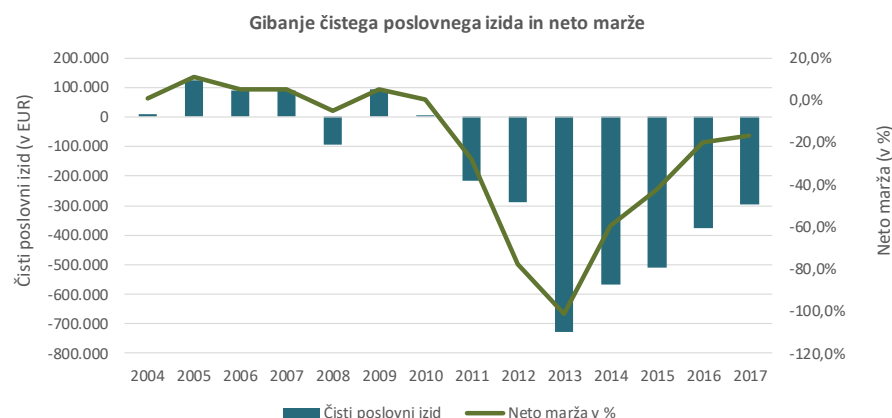
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 575.657 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povečala za 59,6 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 13,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 25.494 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za 34,3 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 9,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal –17,9 %. Glede na leto 2004, ko je bila EBIT marža pozitivna, to predstavlja poslabšanje. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma negativna, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v ostalih letih pa je bila pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 2,9 %, kar je na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža zmanjšala za 85,0 %. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v obdobju 2012–2015. Najvišje pozitivne vrednosti EBITDA marže so bile dosežene predvsem v prvih letih opazovanega obdobja.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal –16,8 %. Glede na leto 2004, ko je bila neto marža pozitivna, to predstavlja poslabšanje. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma negativna, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v ostalih letih pa je bila pozitivna.

Donosnost kapitala (ROE) je bila v letu 2017 negativna in je znašala –12,8 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROE pozitiven, to predstavlja poslabšanje. ROE je bil večinoma negativen, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v ostalih letih pa je bil pozitiven.

Donosnost sredstev (ROA) je bila v letu 2017 negativna in je znašala –10,5 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROA pozitiven, to predstavlja poslabšanje. ROA je bil večinoma negativen, in sicer v letu 2008 ter v obdobju 2011–2017, v ostalih letih pa je bil pozitiven.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 85,3 %. Glede na leto 2005 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 zmanjšala za 19,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 89,6 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina poslovnih prihodkov. Predvsem v zadnjih letih opazovanega obdobja je bil kazalni nižji od 100 %, razen v obdobju 2004–2007 ter v letih 2009 in 2010. V povprečju je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –0,5 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,31. Glede na leto 2005 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 za 1,8 % višji. Povprečje obdobja je znašalo 1,51 in kaže na dobro likvidnost podjetja. Kazalnik je bil večinoma višji od 1, razen v obdobju

2010–2012, kar nam kaže, da je podjetje s kratkoročnimi sredstvi zmožno poplačati svoje kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 84,7 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 98.559 EUR. Glede na leto 2005 je bil neto obratni kapital v letu 2017 za 28,5 % nižji. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2012.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 202,19. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za 1,1 % višji. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2012–2014 podjetje ni imelo zalog. Najhitrejše obračanje zalog pa je bilo v obdobju 2015–2017. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,81 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 3,16 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 43,36. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 4-krat višji. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 33,6 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 8,42 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 18,61 dneva.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,64. Glede na leto 2006 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za 69,1 % nižji, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 1,1 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 571,87 dneva, kar pomeni, da je podjetje dobaviteljem plačevalo v povprečju na leto in pol.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 79,1 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za več kot 3,3-krat. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je bila v obdobju 2004–2012 nižja od 40 %, v obdobju 2013–2017 pa je presežala 60 %, kar je za podjetje ugodnejše.

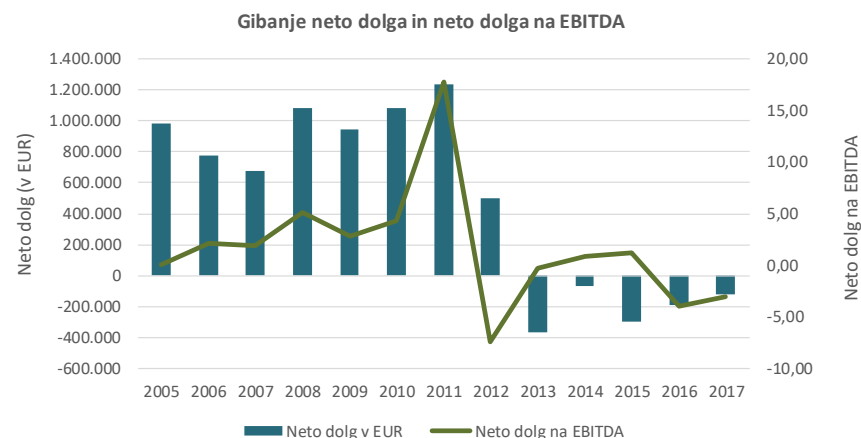
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,03. Glede na leto 2004 je bil kazalnik v letu 2017 za 76,6 % nižji. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna, razen v obdobju 2011–2015, in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 75,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,05 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 0,9 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –122.183 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. V začetnih letih opazovanega obdobja je bil neto dolg pozitiven, v obdobju 2013–2017 pa negativen, kar je za podjetje ugodneje.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –3,03. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, pomeni to izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil v opazovanem obdobju večinoma pozitiven, razen v letih 2012, 2013, 2016 in 2017.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 102,9 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 2,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 104,1 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile večinoma višje od 100 %, razen v obdobju 2010–2012.

3.15 Inclub d.o.o.

3.15.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Inclub d.o.o.

Polni naziv: INCLUB Gostinske, turistične in zabaviščne storitve d.o.o Nova Gorica

Naslov: Bevkov trg 6, Nova Gorica, 5000 Nova Gorica

Davčna številka: 25886746

Matična številka: 5701902000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 20–49 <http://www.companywall.si/>

Koncesija: Igralni salon Casino Princess

OPIS PODJETJA

INCLUB d.o.o. je začel poslovati v letu 1993. Z dejavnostjo prirejanja iger na srečo se ukvarja že od vsega začetka. Na začetku je družba poslovala z 10 igralnimi avtomati, v letu 1995 je nabavila večje število le-teh in s tem razširila dejavnost iger na srečo. Do konca leta 1995 je bil obseg poslovanja sorazmerno majhen, z nabavo večjega števila igralnih avtomatov pa se je obseg poslovanja bistveno povečal in s tem tudi prihodki od iger na srečo.

27.3.2003 pa je družba pridobila koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih v igralnem salonu Casino Princess. Koncesija je bila osnova za razširitev poslovanja in družba je konec leta 2003 pridobila dovoljenje za namestitve in uporabo dodatnih 35 igralnih avtomatov, konec poslovnega leta 2005 pa še za 45 IA. Trenutno koncesionar posluje z 190 igralnimi avtomati.⁶⁴

100 % lastnik casinoja je bilo podjetje PLEASURE Gostinske, turistične in zabaviščne storitve d.o.o. Igralni salon nastopa v okviru skupine Admiral⁶⁵.

Slika 29: Igralni salon Casino Princess

⁶⁴ INCLUB. 2019. Letno poročilo za družbo INCLUB 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5701902000>.

⁶⁵ Predstavitev: <https://www.admiral.si/si/casino-princess/ponudba/casino/predstavitev-8>.

3.15.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	5.662.964	3.496.725	3.853.705	4.291.387	4.127.761	3.662.346	3.713.082	3.688.514	3.401.506	3.182.856	3.018.908	2.925.311	2.698.993	2.627.547
Dolgoročna sredstva	3.775.739	2.735.658	2.720.472	3.109.532	2.885.817	2.395.867	2.529.246	2.721.126	2.468.127	2.419.906	2.392.623	2.383.981	2.259.559	2.155.606
Opredmetena osnovna sredstva	2.154.540	2.568.705	2.684.865	2.962.365	2.738.886	2.245.908	2.517.333	2.713.827	2.460.097	2.409.563	2.378.222	2.379.097	2.229.888	2.130.892
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	126.791	0	138.159	138.159	138.159	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.368	6.368
Kratkoročna sredstva	1.873.932	720.149	1.102.024	1.167.517	1.225.103	1.253.472	1.168.971	962.924	929.002	758.228	622.335	537.440	435.942	464.212
Zaloge	31.834	30.312	26.110	14.905	13.860	13.924	13.797	15.361	18.626	13.770	15.375	12.659	11.011	13.448
Kratkoročne finančne naložbe	580.259	0	125.000	0	0	0	145.659	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	378.530	41.599	43.812	265.700	464.973	343.522	283.843	374.736	377.459	390.777	270.069	253.513	144.221	140.580
Denarna sredstva	883.308	648.238	907.102	886.912	746.270	896.026	725.672	572.827	532.917	353.681	336.891	271.268	280.710	310.184
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	13.293	40.918	31.209	14.338	16.841	13.007	14.865	4.464	4.377	4.722	3.950	3.890	3.492	7.729
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.662.964	3.496.725	3.853.705	4.291.387	4.127.761	3.662.346	3.713.082	3.688.514	3.401.506	3.182.856	3.018.908	2.925.311	2.698.992	2.627.546
Kapital	4.611.496	2.520.165	2.777.157	3.563.146	3.412.953	3.103.432	2.788.080	2.643.085	2.602.593	2.359.890	2.214.072	1.974.487	1.827.551	1.828.734
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.934	112.758	99.582
Dolgoročne obveznosti	n.p.	0	0	5.098	966	0	200.000	140.000	97.500	47.413	21.795	15.845	5.442	1.121
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	966	0	200.000	140.000	97.500	47.413	21.795	15.845	5.442	1.121
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	5.098	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	976.560	1.076.548	723.118	713.814	558.887	724.996	905.415	700.848	775.553	783.041	901.045	753.241	698.109
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	40.856	54.461	54.463	59.212	55.630	114.463	114.463	144.463	264.083	184.705	239.411	191.786	136.982
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	935.705	1.022.087	668.655	654.602	503.257	610.533	790.952	556.385	511.470	598.336	661.634	561.455	561.127
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	25	28	27	6	14	565	0	0	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

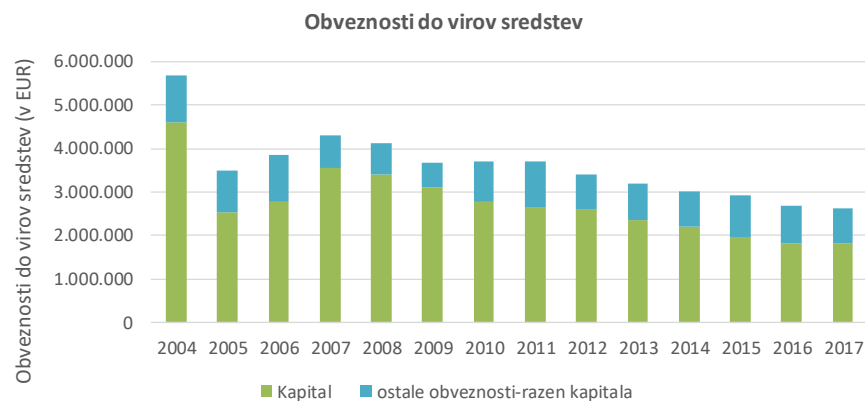
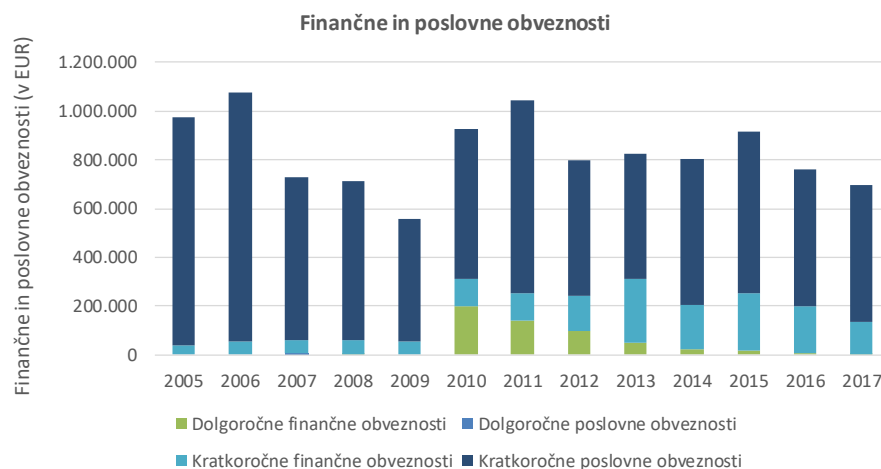
Sredstva družbe INCLUB d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **2.627.547 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **53,6 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-4,9 %**.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **2.155.606 EUR** oziroma **82,0 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **2.130.892 EUR** oziroma **98,9 %** dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju **74,3 %**. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 42,9 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer **-3,6 %**.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **464.212 EUR** oziroma 17,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 310.184 EUR oziroma 66,8 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 75,2 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti kratkoročnih sredstev, in sicer –6,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **1.828.734 EUR** oziroma 69,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V vseh letih opazovanega obdobja je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 75,1 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za 60,3 %**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kapitala, in sicer –5,4 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **798.812 EUR** oziroma 30,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 698.109 EUR oziroma 87,4 %, kar predstavlja 26,6 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 24,0 %**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 0,3 %.

IZKAZ USPEHA

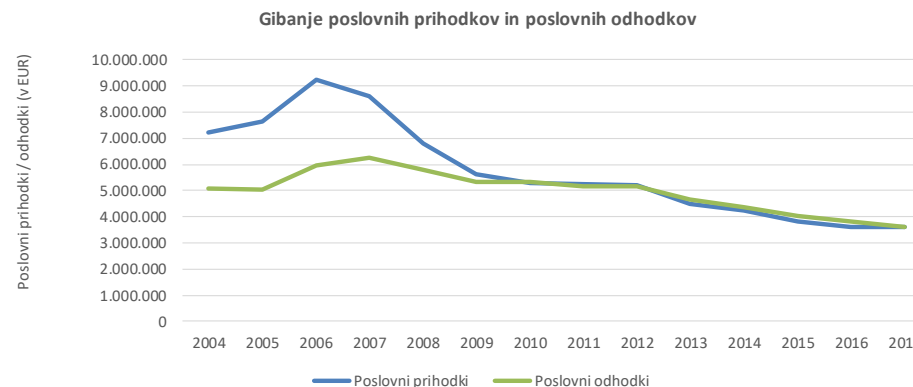
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	7.209.392	7.649.890	9.225.584	8.612.052	6.786.079	5.611.191	5.302.935	5.238.603	5.215.892	4.482.603	4.253.196	3.811.039	3.624.970	3.627.344
Čisti prihodki od prodaje	7.204.791	7.640.697	9.224.240	8.596.718	6.767.194	5.610.526	5.213.236	5.080.624	5.215.892	4.481.416	4.252.810	3.810.705	3.607.568	3.613.880
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	4.601	9.193	1.344	15.334	18.885	665	89.699	157.979	0	1.187	386	334	17.402	13.464
Poslovni odhodki	5.064.762	5.054.190	5.981.562	6.272.932	5.808.870	5.353.012	5.338.180	5.161.333	5.160.329	4.673.461	4.374.058	4.032.756	3.839.800	3.612.658
Stroški blaga, materiala in storitev	2.115.345	1.952.160	2.379.015	2.729.628	2.607.632	2.420.398	2.455.840	2.269.950	2.524.156	2.340.206	2.228.505	2.082.354	2.006.555	1.654.024
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>229.400</i>	<i>187.635</i>	<i>283.258</i>	<i>449.524</i>	<i>406.605</i>	<i>380.692</i>	<i>401.205</i>	<i>393.724</i>	<i>398.373</i>	<i>401.633</i>	<i>359.165</i>	<i>319.696</i>	<i>292.039</i>	<i>285.720</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.885.945</i>	<i>1.764.525</i>	<i>2.095.757</i>	<i>2.280.104</i>	<i>2.201.027</i>	<i>2.039.706</i>	<i>2.054.635</i>	<i>1.876.226</i>	<i>2.125.783</i>	<i>1.938.573</i>	<i>1.869.340</i>	<i>1.762.658</i>	<i>1.714.516</i>	<i>1.368.304</i>
Stroški dela	732.082	761.652	766.127	855.283	863.571	865.002	927.695	967.255	949.046	869.930	818.827	779.278	715.692	828.746
Odpisi vrednosti	463.479	396.464	529.659	568.914	648.592	656.816	655.707	666.604	407.004	309.985	308.981	279.128	266.836	280.959
Drugi poslovni odhodki	1.753.856	1.943.914	2.306.761	2.119.107	1.689.075	1.410.796	1.298.938	1.257.524	1.280.123	1.153.340	1.017.745	891.996	850.717	848.929
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	2.144.630	2.595.700	3.244.022	2.339.120	977.209	258.179	-35.245	77.270	55.563	-190.858	-120.862	-221.717	-214.830	14.686
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	2.608.110	2.992.164	3.773.682	2.908.034	1.625.801	914.995	620.462	743.874	462.567	119.127	188.119	57.411	52.006	295.645
Finančni prihodki	240.957	203.083	16.406	20.936	14.645	9.344	8.928	4.844	7.119	1.945	582	999	1.762	41
Finančni odhodki	159.989	12.628	16.511	8.181	9.544	14.410	18.904	28.437	15.843	17.563	20.789	18.705	14.328	8.655
Drugi prihodki	7.795	2.529	3.656	4.376	13.045	20.160	11.043	1.038	1.601	2.004	4.125	1.576	7.025	951
Drugi odhodki	5.069	459	146	836	8	5.461	6.615	5.530	1	2.231	8.874	1.738	908	1.840
Celotni poslovni izid	2.228.324	2.788.225	3.247.427	2.355.415	995.347	267.812	-40.793	49.185	48.439	-206.703	-145.818	-239.585	-221.279	5.183
Skupaj davki	524.249	670.017	871.206	626.302	285.541	117.761	44.559	54.180	49.931	0	0	0	-6.368	0
Čisti poslovni izid	1.704.075	2.118.208	2.376.221	1.729.113	709.806	150.051	-85.352	-4.995	-1.492	-206.703	-145.818	-239.585	-214.911	5.183

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje INCLUB d.o.o. realiziralo **3.627.344 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **49,7 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **3.612.658 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **28,7 %**.

Poslovni prihodki so se v povprečju zniževali hitreje kot odhodki, povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal **-4,6 %**, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa **-2,3 %**. Večinoma so bili odhodki nižji od prihodkov, razen v letu 2010 in v obdobju 2013–2016. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **90,8 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 46,0 %), med njimi največ stroški storitev (39,0 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 27,9 %).

Podjetje je v obdobju 2004–2009 ter v letu 2017 poslovalo z dobičkom, v obdobju 2010–2016 pa je podjetje poslovalo z izgubo.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 14.686 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 pomembno nižji. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je v prvih letih opazovanega obdobja ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je v obdobju 2004–2007 presegal 2 milijona EUR, v naslednjih letih pa se je dobiček znižal oziroma je podjetje poslovalo z izgubo iz poslovanja, in sicer v letu 2010 ter v obdobju 2013–2016. Poslovni izid iz poslovanja se je izboljšal šele v letu 2017.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 295.645 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 88,7 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2008 je EBITDA presegal 1 milijon EUR, kasneje se je pomembno znižal.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 5.183 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 pomembno nižji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je v prvih letih opazovanega obdobja ustvarjalo čisti dobiček, ki je v obdobju 2004–2007 presegal 1 milijon EUR, v naslednjih letih pa se je dobiček znižal oziroma je podjetje poslovalo z izgubo, in sicer v obdobju 2010–2016. Podjetje je ponovno ustvarilo dobiček šele v letu 2017.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlecev na podlagi delovnih ur)	31,76	32,43	30,84	33,33	31,82	31,64	31,38	31,90	32,43	29,86	30,24	28,62	26,84	34,49
Dodana vrednost v EUR	3.340.192	3.753.816	4.539.808	3.763.317	2.489.372	1.779.997	1.548.157	1.711.129	1.411.613	989.057	1.006.946	836.689	767.698	1.124.391
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	105.170	115.751	147.205	112.911	78.233	56.258	49.336	53.640	43.528	33.123	33.298	29.234	28.603	32.600
EBIT marža v %	29,8%	34,0%	35,2%	27,2%	14,4%	4,6%	-0,7%	1,5%	1,1%	-4,3%	-2,8%	-5,8%	-6,0%	0,4%
EBITDA marža v %	36,2%	39,2%	40,9%	33,8%	24,0%	16,3%	11,9%	14,6%	8,9%	2,7%	4,4%	1,5%	1,4%	8,2%
Neto marža v %	23,7%	27,7%	25,8%	20,1%	10,5%	2,7%	-1,6%	-0,1%	0,0%	-4,6%	-3,4%	-6,3%	-6,0%	0,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	59,4%	89,7%	54,5%	20,3%	4,6%	-2,9%	-0,2%	-0,1%	-8,3%	-6,4%	-11,4%	-11,3%	0,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	46,3%	64,7%	42,5%	16,9%	3,9%	-2,3%	-0,1%	0,0%	-6,3%	-4,7%	-8,1%	-7,6%	0,2%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	142,3%	151,4%	154,2%	137,3%	116,8%	104,8%	99,3%	101,5%	101,1%	95,9%	97,2%	94,5%	94,4%	100,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,74	1,02	1,61	1,72	2,24	1,61	1,06	1,33	0,98	0,79	0,60	0,58	0,66
Neto obratni kapital v EUR	-	-215.557	79.937	498.862	570.501	750.215	558.438	171.972	372.617	246.758	23.999	-124.194	-125.514	-96.915
Koeficient obračanja zalog	-	245,90	326,97	419,20	470,52	403,87	376,12	348,49	306,93	276,66	291,84	271,86	304,82	295,51
Dnevi vezave zalog	-	1,48	1,12	0,87	0,78	0,90	0,97	1,05	1,19	1,32	1,25	1,34	1,20	1,24
Koeficient obračanja terjatev	-	36,37	216,00	55,55	18,52	13,88	16,62	15,43	13,87	11,67	12,87	14,56	18,14	25,38
Dnevi vezave terjatev	-	10,03	1,69	6,57	19,71	26,30	21,96	23,66	26,32	31,29	28,36	25,08	20,12	14,38
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,29	0,53	0,61	0,66	0,72	0,56	0,59	0,75	0,65	0,51	0,48	0,51
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.261,38	686,42	593,93	555,07	506,64	649,62	617,23	485,23	563,92	719,26	764,33	717,03
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	81,4%	72,1%	72,1%	83,0%	82,7%	84,7%	75,1%	71,7%	76,5%	74,1%	73,3%	67,5%	67,7%	69,6%
Servisiranje dolga	0,41	0,50	0,48	0,37	0,23	0,15	0,11	0,13	0,08	0,02	0,04	0,01	0,01	0,08
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,00	0,02	0,05	0,07	0,06	0,06	0,07	0,09	0,08	0,07	0,05	0,04
Neto dolg v EUR	-	-607.382	-977.641	-832.449	-686.092	-840.396	-556.868	-318.364	-290.954	-42.185	-130.391	-16.012	-83.482	-172.081
Neto dolg na EBITDA	-	-	-0,21	-0,31	-0,47	-0,83	-1,13	-0,59	-0,66	-1,40	-0,46	-1,28	-0,96	-0,43
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	92,1%	102,1%	114,6%	118,3%	129,5%	118,1%	102,3%	109,4%	99,5%	93,4%	84,9%	83,1%	86,5%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 34,49. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za 8,6 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 1,0 %.

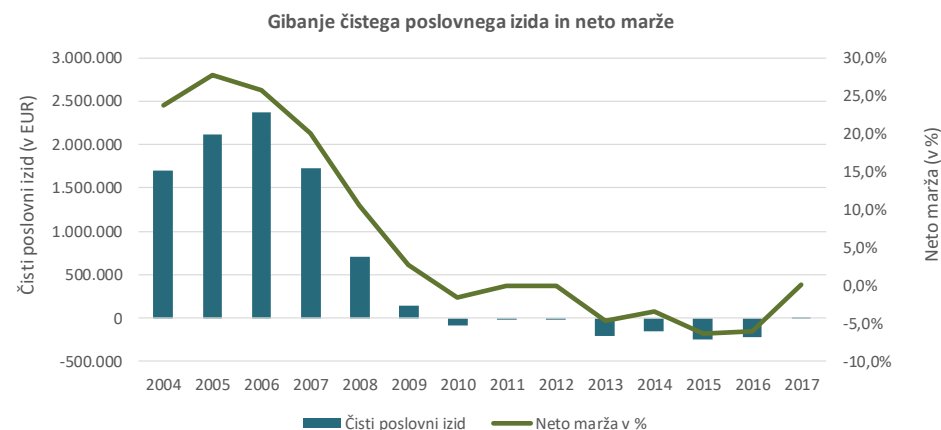
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.124.391 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 66,3 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer 5,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 32.600 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 69,0 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti na zaposlenca, in sicer -7,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 0,4 %. Glede na leto 2004, ko je EBIT marža znašala skoraj 30 %, se je le-ta pomembno znižala. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišje pozitivne vrednosti so bile dosežene v prvih opazovanih letih, v letu 2010 in v obdobju 2013–2016 pa je bila EBIT marža negativna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 8,2 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 77,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 17,4 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, realizirana je bila povprečna letna rast 21,9 %. V obdobju 2004–2011 je bila ustvarjena najvišja EBITDA marža.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 0,1 %. Glede na leto 2004, ko je neto marža znašala 23,7 %, se je le-ta pomembno znižala. Povprečje obdobja je znašalo 6,3 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila pozitivna v obdobju 2004–2009, ko je dosegala najvišje vrednosti, ter v letih 2012 in 2017, v ostalih letih je bila neto marža negativna.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 0,3 %. Glede na leto 2005, ko je ROE znašal 59,4 %, se je le-ta v letu 2017 pomembno znižal. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROE je bil pozitiven v obdobju 2005–2009 ter v letu 2017, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2010–2016.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 0,2 %. Glede na leto 2005, ko je ROA znašal 46,3 %, se je le-ta v letu 2017 pomembno znižal. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROA je bil pozitiven v obdobju 2005–2009 ter v letih 2012 in 2017.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 100,4 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 29,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 113,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bil kazalnik višji od 100 %, nižji od 100 % pa je bil v letu 2010 ter v obdobju 2013–2016.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,66. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 9,8 %. Povprečje obdobja je znašalo 1,15, kar kaže na dobro povprečno likvidnost podjetja. Najboljšo likvidnost oziroma kazalnik v vrednosti več kot 1 je podjetje dosegalo v obdobju 2006–2012. V vseh ostalih letih opazovanja je bil koeficient nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital podjetja je bil v letu 2017 negativen in je znašal –96.915 EUR. Večinoma je bil neto obratni kapital negativen, kar je za podjetje ugodno, pozitiven pa je bil v letu 2004 ter v obdobju 2015–2017.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 295,51. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 20,2 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 2,6 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,24 dneva, kar je sicer slabše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 1,13 dneva, a je še vedno ugodno za podjetje.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 25,38. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 znižal za 30,2 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, povprečje obdobja je znašalo 36,07. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 14,38 dneva, kar je hitreje kot povprečje obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,51. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 75,9 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, povprečje obdobja je znašalo 0,57. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 717,03 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem približno na 2 leti.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 69,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 14,5 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila stopnja lastniškosti financiranja 75,1 %.

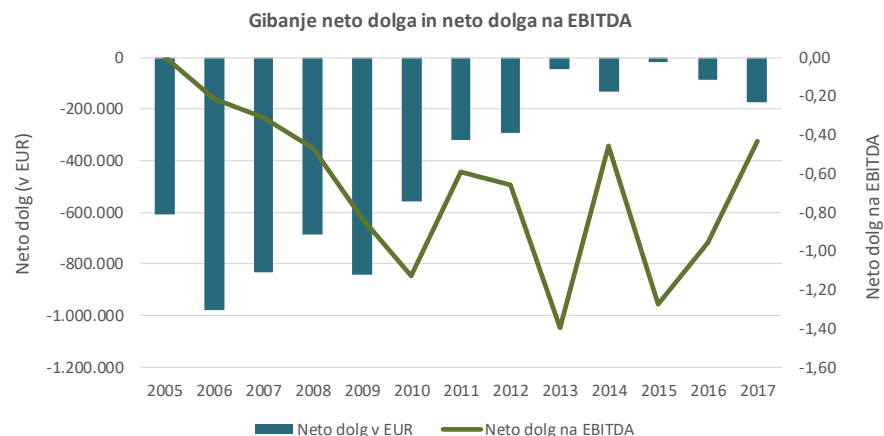
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,08. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 80,9 %. Vrednost kazalnika je bila v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,04. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 43,0 %, kar je za podjetje neugodno, sicer pa še vedno kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –172.081 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 povežala za 71,7 %. Neto dolg je bil v vseh opazovanih letih negativen, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,43. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 znižal za 2-krat. Neto dolg na EBITDA je bil v vseh opazovanih letih negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 86,5 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 6,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 102,6 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Sicer pa je bilo gibanje v obdobju 2004–2017 različno. Slabo likvidnost oziroma vrednosti kazalnika manj kot 100 % je podjetje dosegalo v letu 2005 ter v obdobju 2013–2017, v vseh ostalih letih je bila likvidnost podjetja boljša.

3.16 P&P Marketing d.o.o.

3.16.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

P&P Marketing

Polni naziv: P&P MARKETING gostinstvo, turizem, trgovina d.o.o.

Naslov: Hraška cesta 21, 4248 Lesce

Davčna številka: 22078711

Matična številka: 1574370000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017:

Koncesija: Igralni salon Casino Tivoli

OPIS PODJETJA

Podjetje P&P MARKETING d.o.o. je bilo vpisano v sodbi register maja leta 2002. Leta 2006 je ustanovilo igralni salon Casino Tivoli in pridobilo koncesijo. Nahaja se v kraju Lesce v občini Radovljica, neposredno ob avtocesti Jesenice-Ljubljana, na tretjem izvozu za Bled in Lesce. Na voljo imajo zadostno število parkirnih mest, organiziran pa imajo tudi redni taksi prevoz iz različnih lokacij. Salon je odprt 24 ur na dan. Salon ponuja 111 najsodobnejših igralnih naprav. Med njimi so elektronske rulete in igralni avtomati, prirejajo še tematske večere z glasbo ter nagradne igre. Organizirajo tudi vsakoletne dogodke ob dnevu žena, na valentinovo in ob rojstnih dnevih igralnega salona.

Leta 2016 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Igralni salon Tivoli deluje v okviru skupine Admiral⁶⁶ Na spletni strani ni podatkov o ponudbi.⁶⁷

Slika 30: Igralni salon Casino Tivoli

⁶⁶ P&P Marketing 2019. Letno poročilo za družbo P&P Marketing 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1574370000>.

⁶⁷ Igralni salon Tivoli:

<https://www.admiral.si/si/tivoli-lesce/ponudba/casino/predstavitev-igralnega-salona>.

3.16.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	207.923	204.574	3.403.713	3.720.680	n.p.	3.172.670	2.481.065	2.325.138	2.251.632	2.073.510	1.924.817	1.848.775	2.887.047	3.348.464
Dolgoročna sredstva	0	146	3.111.062	3.410.131	n.p.	2.745.118	2.112.317	1.645.484	1.566.638	1.480.548	1.344.334	1.262.104	2.175.871	2.073.975
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	146	1.435.382	1.338.288	n.p.	1.136.946	1.767	2.427	12.620	4.896	13.632	11.923	10.759	8.715
Opredmetena osnovna sredstva	0	0	1.657.837	2.055.612	n.p.	1.596.435	2.098.813	1.643.057	1.554.018	1.475.652	1.330.702	1.250.181	2.162.665	2.062.935
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	15.999	14.607	n.p.	10.431	10.431	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	n.p.	1.844	1.624	n.p.	1.306	1.306	0	0	0	0	0	2.447	2.325
Kratkoročna sredstva	207.923	204.428	286.417	292.898	n.p.	376.596	352.692	670.103	672.077	583.892	570.936	584.580	707.408	1.272.032
Zaloge	3.245	3.247	17.739	20.708	n.p.	18.739	17.348	16.387	16.897	7.026	12.183	7.005	5.138	6.375
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	n.p.	9.392	5.250	3.250	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	5.160	5.798	39.968	30.006	n.p.	46.781	31.979	31.492	40.716	29.988	14.291	35.527	37.107	26.548
Denarna sredstva	199.518	195.383	228.710	242.184	n.p.	301.684	298.115	618.974	614.464	546.878	544.462	542.048	665.163	1.239.109
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	6.234	17.651	n.p.	50.956	16.056	9.551	12.917	9.070	9.547	2.091	3.768	2.457
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	207.923	204.574	3.403.714	3.720.680	n.p.	3.172.670	2.481.065	2.325.138	2.251.632	2.073.510	1.924.817	1.848.774	2.887.047	3.348.465
Kapital	201.820	198.084	-182.791	122.064	n.p.	248.606	-121.929	473.361	552.771	672.019	811.505	931.430	2.609.242	2.890.449
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	7.382	7.382	n.p.	6.528	6.318	0	0	0	0	0	27.063	25.779
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	2.445.877	2.629.854	n.p.	2.166.725	1.692.627	1.330.947	1.016.310	694.105	352.680	43.191	625	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	2.440.327	2.609.081	n.p.	2.166.725	1.692.627	1.330.947	1.016.310	694.105	352.680	43.191	625	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	5.550	20.773	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	1.133.246	961.380	n.p.	750.811	904.049	506.830	682.551	698.610	752.732	868.458	240.574	428.987
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	230.992	256.680	n.p.	298.435	355.079	283.017	327.036	328.543	342.336	305.580	3.622	935
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	902.253	704.700	n.p.	452.376	548.970	223.813	355.515	370.067	410.396	562.878	236.952	428.052
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	n.p.	0	0	14.000	0	8.776	7.900	5.695	9.543	3.250

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

OPOMBA: Ker podatki za leto 2008 niso razpoložljivi, je pri komentarjih upoštevano obdobje od 2009–2017.

Sredstva družbe P&P MARKETING d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **3.348.464 EUR**. Glede na leto 2009 so bila sredstva v letu 2017 višja za **5,5 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev **2,7 %**.

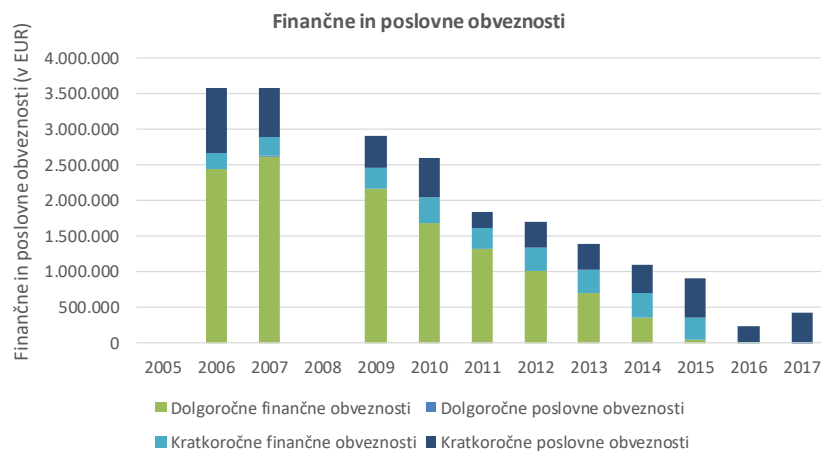
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **2.073.975 EUR** oziroma **61,9 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **2.062.935 EUR** oziroma **99,5 %** dolgoročnih sredstev. V obdobju 2009–2017 so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2009 so bila kratkoročna**

sredstva v letu 2017 manjša za 24,4 %. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer -0,4 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.272.032 EUR** oziroma 38,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 1.239.109 EUR oziroma 97,4 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so v obdobju 2009–2017 predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2009 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za skoraj 3,4-krat večja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 21,5 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **2.890.449 EUR** oziroma 86,3 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2009–2014 je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev, v obdobju 2015–2017 pa je delež presegal 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 38,8 %. **Glede na leto 2009 je bil kapital v letu 2017 za skoraj 12-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju se je kapital vsako leto povečeval. Kapital je bila večinoma pozitiven, negativen je bil v letu 2010.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **458.016 EUR** oziroma 13,7 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2009–2014 predstavljalo največji del financiranja podjetja, kasneje je bil delež nižji od 50 %. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 428.987 EUR oziroma 93,7 %, kar predstavlja 12,8 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2009 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 84,3 % nižje.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	519	0	692.809	4.553.347	n.p.	4.145.392	3.364.472	3.300.020	2.921.339	2.828.430	2.895.092	2.770.212	3.094.873	3.134.487
Čisti prihodki od prodaje	519	0	688.652	4.501.815	n.p.	3.969.141	3.354.789	3.284.419	2.889.067	2.786.837	2.880.046	2.770.212	3.089.708	3.123.782
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	4.157	51.532	n.p.	176.251	9.683	15.601	32.272	41.593	15.046	0	5.165	10.705
Poslovni odhodki	5.999	6.426	1.023.676	4.167.470	n.p.	3.979.533	3.653.681	3.041.165	2.758.585	2.641.444	2.689.846	2.545.423	3.032.392	2.801.267
Stroški blaga, materiala in storitev	5.220	6.322	798.159	2.018.671	n.p.	1.773.469	1.623.459	1.250.007	1.348.306	1.264.136	1.233.843	1.173.002	830.612	775.626
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	75	196	588.891	225.674	n.p.	219.545	181.986	196.998	222.898	202.324	168.054	192.094	199.300	175.419
Stroški storitev	5.145	6.126	209.268	1.792.997	n.p.	1.553.924	1.441.473	1.053.009	1.125.408	1.061.812	1.065.789	980.908	631.312	600.207
Stroški dela	0	0	116.122	717.395	n.p.	718.205	619.918	457.544	452.073	463.225	527.700	503.841	569.717	550.239
Odpisi vrednosti	0	0	31.895	469.720	n.p.	539.332	608.799	523.784	254.291	225.380	214.537	199.437	482.746	272.723
Drugi poslovni odhodki	779	104	77.500	961.684	n.p.	948.527	801.505	809.830	703.915	688.703	713.766	669.143	1.149.317	1.202.679
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-5.480	-6.426	-330.867	385.877	n.p.	165.859	-289.209	258.855	162.754	186.986	205.246	224.789	62.481	333.220
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-5.480	-6.426	-298.972	855.597	n.p.	705.191	319.590	782.639	417.045	412.366	419.783	424.226	545.226	605.943
Finančni prihodki	389	2.550	1.048	1.944	n.p.	2.027	713	550	345	73	51	20	1.016	57
Finančni odhodki	0	0	50.534	170.218	n.p.	113.842	68.981	58.663	41.662	45.597	34.394	20.066	7.247	641
Drugi prihodki	0	0	1.169	3.339	n.p.	33	0	71	62	0	0	3.826	7.518	15.783
Drugi odhodki	0	0	3.543	15.871	n.p.	32.036	13.055	4.751	2.085	6.595	4.987	18.223	5.949	2.022
Celotni poslovni izid	-5.091	-3.876	-382.727	205.071	n.p.	22.041	-370.532	196.062	119.414	134.867	165.916	190.346	57.819	346.397
Skupaj davki	0	0	-1.845	221	n.p.	2.778	0	0	4.665	15.619	26.430	17.423	2.306	67.794
Čisti poslovni izid	-5.091	-3.876	-380.882	204.850	n.p.	19.263	-370.532	196.062	114.749	119.248	139.486	172.923	55.513	278.603

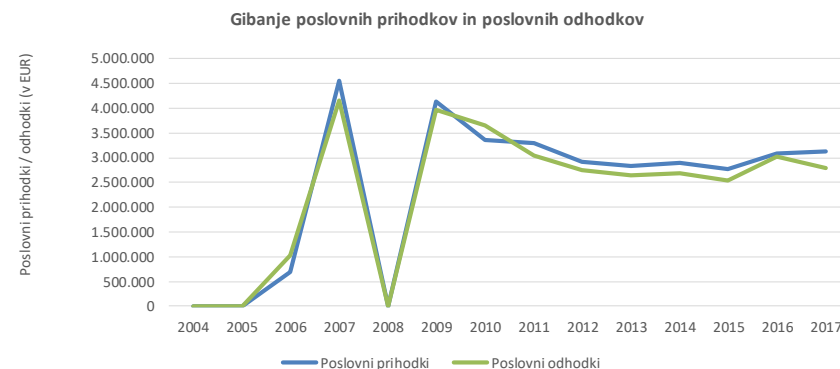
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

OPOMBA: Ker podatki za leto 2008 niso razpoložljivi, je pri komentarjih upoštevano obdobje od 2009–2017.

V letu 2017 je podjetje P&P MARKETING d.o.o. realiziralo **3.134.487 EUR prihodkov**. Glede na leto 2009 so bili prihodki v letu 2017 za **24,4 % nižji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.801.267 EUR**. Glede na leto 2009 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za **29,6 % nižji**.

Tako poslovni prihodki kot poslovni odhodki so v povprečju padali, pri čemer so prihodki padali počasneje kot odhodki, **povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2009–2017 je znašal –3,0 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa –3,8 %**. V obdobju 2009–2017 so bili poslovni prihodki večinoma višji kot poslovni odhodki, razen v letu 2010. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 95,2 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 41,5 %), med njimi največ stroški storitev (34,9 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 28,6 %).

Podjetje je v obdobju 2009–2017 večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena v letu 2010.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 333.220 EUR, kar je največ v obdobju 2009–2017. Glede na leto 2009 je bil EBIT v letu 2017 za 2-krat višji. Gibanje EBIT v obdobju 2009–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, razen v letu 2010.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 605.943 EUR. Glede na leto 2009 je bil EBITDA v letu 2017 za 14,1 % nižja. Gibanje EBITDA v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v vseh letih pa je podjetje ustvarjalo pozitiven EBITDA. V povprečju je bila realizirana letna rast EBITDA 10,6 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 278.603 EUR, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2009 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za več kot 14-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2009–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila le v letu 2010.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	5,73	28,83	n.p.	26,00	23,00	15,98	15,83	16,08	19,00	18,91	22,74	21,00
Dodana vrednost v EUR	-5.480	-6.426	-182.850	1.572.992	n.p.	1.423.396	939.508	1.240.183	869.118	875.591	947.483	928.067	1.114.943	1.156.182
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-31.911	54.561	n.p.	54.746	40.848	77.608	54.903	54.452	49.868	49.078	49.030	55.056
EBIT marža v %	-1055,9%	-	-48,0%	8,6%	n.p.	4,2%	-8,6%	7,9%	5,6%	6,7%	7,1%	8,1%	2,0%	10,7%
EBITDA marža v %	-1055,9%	-	-43,4%	19,0%	n.p.	17,8%	9,5%	23,8%	14,4%	14,8%	14,6%	15,3%	17,6%	19,4%
Neto marža v %	-980,7%	-	-55,3%	4,6%	n.p.	0,5%	-11,0%	6,0%	4,0%	4,3%	4,8%	6,2%	1,8%	8,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-1,9%	-4981,1%	-674,7%	n.p.	n.p.	-585,0%	111,6%	22,4%	19,5%	18,8%	19,8%	3,1%	10,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-1,9%	-21,1%	5,8%	n.p.	n.p.	-13,1%	8,2%	5,0%	5,5%	7,0%	9,2%	2,3%	8,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	8,7%	0,0%	67,7%	109,3%	n.p.	104,2%	92,1%	108,5%	105,9%	107,1%	107,6%	108,8%	102,1%	111,9%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	0,25	0,30	n.p.	0,50	0,39	1,32	0,98	0,84	0,76	0,67	2,94	2,97
Neto obratni kapital v EUR	-	-	-615.836	-411.802	n.p.	-75.780	-196.278	446.290	316.562	213.825	160.540	21.703	470.456	843.980
Koeficient obračanja zalog	-	0,00	65,63	234,18	n.p.	n.p.	185,93	194,72	173,60	232,98	299,86	288,74	508,89	542,65
Dnevi vezave zalog	-	-	5,56	1,56	n.p.	n.p.	1,96	1,87	2,10	1,57	1,22	1,26	0,72	0,67
Koeficient obračanja terjatev	-	0,00	30,09	128,67	n.p.	n.p.	85,19	103,49	80,02	78,83	130,09	111,21	85,08	98,15
Dnevi vezave terjatev	-	-	12,13	2,84	n.p.	n.p.	4,28	3,53	4,56	4,63	2,81	3,28	4,29	3,72
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,28	n.p.	n.p.	0,36	0,51	0,77	0,56	0,43	0,39	0,50	0,53
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	1.299,52	n.p.	n.p.	1.004,17	715,91	474,33	654,49	847,55	924,66	732,41	691,85
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	97,1%	96,8%	-5,4%	3,3%	n.p.	7,8%	-4,9%	20,4%	24,5%	32,4%	42,2%	50,4%	90,4%	86,3%
Servisiranje dolga	-0,85	-0,60	-0,32	0,15	n.p.	0,14	0,06	0,23	0,13	0,13	0,13	0,14	0,18	0,20
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	0,03	0,01	n.p.	n.p.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	-	2.442.609	2.623.577	n.p.	2.154.084	1.744.341	991.740	728.882	475.770	150.554	-193.277	-660.916	-1.238.174
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	2,96	n.p.	n.p.	6,10	1,75	2,06	1,46	0,75	-0,05	-0,78	-1,57
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	72,6%	80,1%	n.p.	88,0%	74,4%	109,7%	100,2%	92,3%	86,6%	77,2%	119,9%	139,4%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

OPOMBA: Ker podatki za leto 2008 niso razpoložljivi, je pri komentarjih upoštevano obdobje od 2009–2017.

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 21. Glede na leto 2009 se je število zaposlenih v letu 2017 zmanjšalo za 19,2 %. Gibanje v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer –1,4 %.

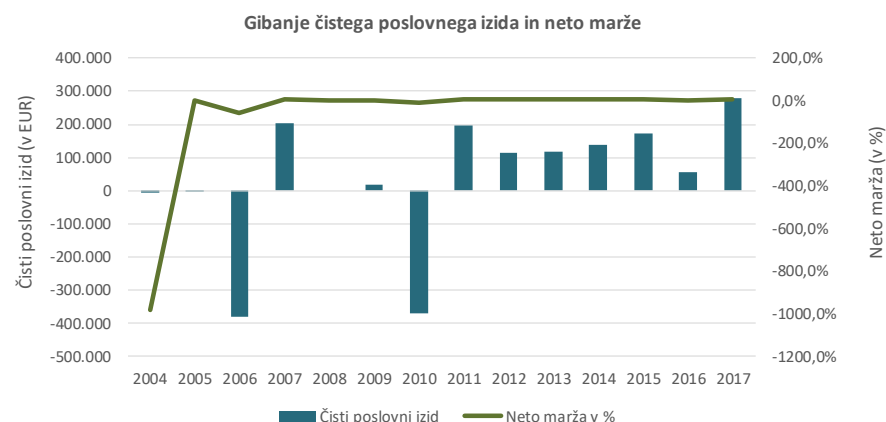
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.156.182 EUR. Glede na leto 2009 se je dodana vrednost v letu 2017 zmanjšala za 18,8 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer –0,1 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 55.056 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2009 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za 0,6 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 4,6 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 10,7 %, kar je največ v obdobju 2009–2017. Glede na leto 2009 je bila EBIT marža za več kot 2,5-krat višja. Gibanje EBIT marže v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju se je EBIT marža z leti povečevala. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2010.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 19,4 %. Glede na leto 2009 se je EBITDA marža v letu 2017 povečala za 9,2 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast EBITDA marže 11,9 %. EBITDA marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 8,9 %. Glede na leto 2009 je bila neto marža v letu 2017 za več kot 18-krat višja. Gibanje neto marže v obdobju 2009–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2010.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 10,1 %. Glede na leto 2010, ko je bil ROE negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010. V povprečju je vrednost ROE naraščala.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 8,9 %. Glede na leto 2010, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010. V povprečju je vrednost ROA naraščala.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 111,9 %. Glede na leto 2009 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povečala za 7,4 %. Povprečje obdobja od 2009–2017 je znašalo 105,4 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot

je bila višina poslovnih odhodkov. Razen v letu 2010 je bila gospodarnost poslovanja vselej večja od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 1,2 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,97, kar je največ v opazovanem obdobju in kaže na dobro likvidnost podjetja. Glede na leto 2009 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 za več kot 11-krat višji. Povprečje obdobja je znašalo 1,26, kar nam kaže, da je podjetje s kratkoročnimi sredstvi zmožno poplačati svoje kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Kazalnik je bil večinoma nižji od 1, kar kaže na slabšo likvidnost, in sicer v obdobjih od 2009–2010 ter 2012–2015. Gibanje v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 61,7 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 843.980 EUR, kar je največ v obdobju 2009–2010. Glede na leto 2009, ko je bil neto obratni kapital negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2009 in 2010.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 542,65, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za skoraj 3-krat večji, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast koeficienta 19,4 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,67 dneva, kar je najboljše v obdobju 2010–2017.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 98,15. Glede na leto 2010 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 15,2 % večji, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 5,7 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 3,72 dneva, kar je približno na ravni povprečja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,53. Glede na leto 2010 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za 45,1 % višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 9,2 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 691,85 dneva, kar je sicer manj kot povprečje obdobja od 2010–2017, a za podjetje še vedno ugodno in pomeni, da je podjetje dobaviteljem plačevalo v povprečju na skoraj dve leti.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 86,3 %. Glede na leto 2009 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 11-krat. Gibanje v obdobju 2009–2017 je bilo različno, večinoma se je stopnja lastniškosti z leti poviševala. Stopnja lastniškosti financiranja je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2010.

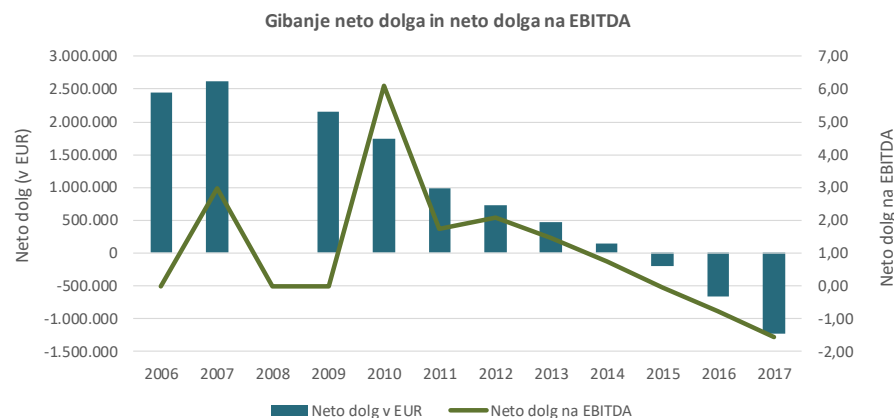
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,20. Glede na leto 2009 je bil kazalnik servisiranja dolga v letu 2017 za 45,2 % višji. Vrednost kazalnika je bila v obdobju 2009–2017 pozitivna in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01, kar je na ravni povprečja in na ravni iz leta 2009. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal -1.238.174 EUR. Glede na leto 2009, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg je bil v obdobju 2009–2017 večinoma pozitiven, negativen pa je bil v obdobju 2015–2017, kar je za podjetje ugodneje.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal -1,57. Glede na leto 2010, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2015–2017, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 139,4 %, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2009 se je kazalnik v letu 2017 povečal za skoraj 2-krat. Povprečje obdobja je znašalo 98,6 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja. Sicer pa je bila v povprečju realizirala letna rast vrednosti kazalnika 8,7 %.

3.17 CASINO RIVIERA - IGRALNI SALON D.D.

3.17.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Casino Riviera d.d.

Polni naziv: CASINO RIVIERA - IGRALNI SALON D.D.

Naslov: Obala, PORTOROŽ - PORTOROSE, 6320 Portorož - Portorose

Davčna številka: 63363666

Matična številka: 2250306000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 124 (<http://www.sloexport.si>)

Koncesija: Casino Riviera – igralni salon

OPIS PODJETJA

CASINO RIVIERA d.d., s polnim nazivom podjetja CASINO RIVIERA – igralni salon d.d., deluje od leta 2006. Imajo 184 igralnih avtomatov in 16 igralnih mest na dveh elektronskih ruletah. Med vikendi se na mestu izvajajo glasbeno-animacijski, kulinarčni in drugi tematski večeri, izbori za Miss Casinos Portorose, bingo, nagradne igre. Deloval je v sklopu blagovne znamke **Casinos Portorose – Hotels, Spa & Casino Resort, ki pa po zaprtju** Casinò Bernardin in prodaji Casinò Riviera, ne deluje več.

Leta 2020 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Igralni salon Casino Riviera deluje v okviru skupine Admiral⁶⁸

Slika 31: Casino Riviera – igralni salon

⁶⁸ CASINO RIVIERA - IGRALNI SALON D.D. 2019. Letno poročilo za družbo CASINO RIVIERA - IGRALNI SALON D.D.2018:

https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2250306000&id_prikaza=1&id=11534791#porocilo

3.17.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	250.152	5.197.527	4.344.040	3.505.125	6.739.503	5.650.942	5.726.500	5.359.705	4.940.485	5.146.501	7.601.293	7.004.549
Dolgoročna sredstva	0	4.484.838	4.005.933	3.158.049	2.965.827	2.114.801	1.771.988	4.511.264	4.101.218	4.735.450	7.215.919	6.519.075
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	940.564	898.536	830.273	715.646	29.898	30.267	23.609	19.899	16.318	12.574	8.935
Opredmetena osnovna sredstva	0	3.319.894	2.919.701	2.192.700	1.877.921	1.830.639	1.369.839	1.322.363	1.797.809	1.629.348	1.640.995	1.510.131
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	224.166	213.819	207.090
Dolgoročne finančne naložbe	0	129.877	132.256	135.076	372.260	207.246	332.966	3.139.237	2.273.093	2.865.618	5.348.531	4.766.920
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.000
Odložene terjatve za davek	0	94.502	55.441	0	0	47.018	38.915	26.055	10.418	0	0	0
Kratkoročna sredstva	250.152	696.152	281.085	325.793	3.763.966	3.515.510	3.946.145	838.504	830.932	404.777	376.411	475.693
Zaloge	0	6.539	5.583	10.334	6.961	19.592	10.254	5.153	4.144	5.953	5.096	4.026
Kratkoročne finančne naložbe	246.649	0	0	0	3.439.969	3.125.460	3.096.205	433.955	36.006	48.240	18.000	0
Kratkoročne poslovne terjatve	257	385.181	30.919	21.249	39.441	108.823	154.122	131.234	464.169	84.771	102.491	182.700
Denarna sredstva	3.246	304.432	244.583	294.210	277.595	261.635	685.564	268.162	326.613	265.813	250.824	288.967
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	16.537	57.022	21.283	9.710	20.631	8.367	9.937	8.335	6.274	8.963	9.781
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	250.151	5.197.525	4.344.041	3.505.126	6.739.504	5.650.942	5.726.501	5.359.704	4.940.486	5.146.500	7.601.292	7.004.549
Kapital	250.151	-110.198	24.603	292.247	379.994	166.591	227.202	2.021.955	2.212.253	2.906.653	3.627.953	4.503.561
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	0	3.082.050	1.781.725	852.236	246.298	89.379	202.806	156.645	349.684	491.867	3.234.886	1.698.121
Dolgoročne finančne obveznosti	0	2.013.331	616.191	288.000	246.298	89.379	202.806	156.645	349.684	491.867	3.234.886	1.698.121
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	1.068.720	1.165.534	564.236	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	0	2.225.673	2.537.713	2.360.643	6.113.212	5.394.972	5.296.493	3.181.104	2.378.549	1.747.980	738.453	802.867
Kratkoročne finančne obveznosti	0	252.828	1.946.838	1.813.197	4.729.875	4.427.734	4.470.001	2.510.990	1.443.893	927.935	153.307	154.123
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	1.972.846	590.874	547.446	1.383.337	967.238	826.492	670.114	934.656	820.045	585.147	648.744
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Casino Riviera d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **7.004.549 EUR**. Glede na leto 2007 so bila sredstva v letu 2017 višja za **34,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 7,2 %. Podjetje je s poslovanjem začelo sicer že v letu 2006, v večjem obsegu pa v letu 2007.

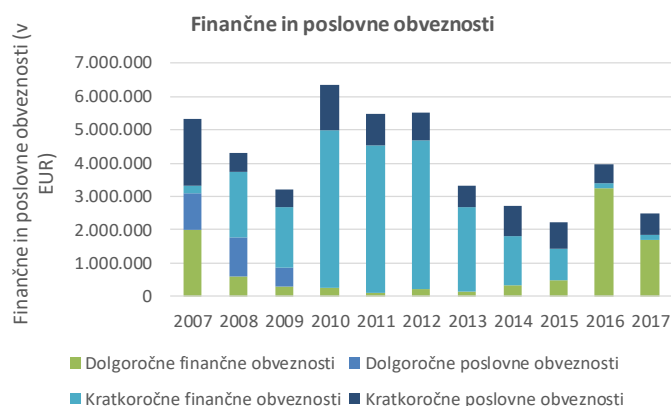
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **6.519.075 EUR** oziroma 93,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe, ki so znašale 4.766.920 EUR oziroma 73,1 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna

sredstva so večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letu 2006 in v obdobju 2010–2012. **Glede na leto 2007 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 45,4 %.** Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 12,1 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **475.693 EUR** oziroma 6,8 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 288.967 EUR oziroma 60,7 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letu 2006 in v obdobju 2010–2012. **Glede na leto 2007 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 31,7 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2007–2017 je bilo različno. V obdobju 2010–2012 so kratkoročna sredstva presegala 3,5 milijona EUR, v ostalih letih so bile vrednosti kratkoročnih sredstev nižje od 1 milijona EUR.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **4.503.561 EUR** oziroma 64,3 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manj kot 50 % obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2006, 2015 in 2017. V povprečju je delež kapitala znašal približno 1/4 celotnih obveznosti do virov sredstev. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2007–2017 je bilo različno. Kapital je bil v vseh letih pozitiven, razen v letu 2007, med drugim tudi zaradi realizirane izgube. Najvišje vrednosti so bile dosežene v obdobju 2013–2017, ko je vrednost kapitala presegla 2 milijona EUR.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **2.500.988 EUR** oziroma 35,7 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2007–2017 v povprečju predstavljalo večji del financiranja podjetja, razen v letih 2006, 2015 in 2017. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.698.121 EUR oziroma 67,9 %, kar predstavlja 24,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2007 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 52,9 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 0,5 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	545.857	4.956.622	5.443.107	5.212.455	5.586.626	5.163.414	4.932.178	5.331.701	6.017.322	5.653.965	5.934.712
Čisti prihodki od prodaje	0	545.857	4.952.206	5.440.900	5.210.162	5.586.626	5.163.414	4.901.178	5.298.968	5.990.550	5.649.965	5.876.712
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	4.416	2.207	2.293	0	0	31.000	32.733	26.772	4.000	58.000
Poslovni odhodki	9.562	910.730	4.550.527	4.952.371	4.788.138	5.262.909	4.991.204	4.102.193	4.249.532	5.053.275	4.766.748	4.875.849
Stroški blaga, materiala in storitev	9.549	701.308	1.450.809	1.559.018	1.408.568	1.658.693	1.743.290	1.594.031	1.548.341	1.608.328	1.635.989	1.608.673
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>466.314</i>	<i>532.085</i>	<i>386.859</i>	<i>309.509</i>	<i>337.886</i>	<i>289.545</i>	<i>299.705</i>	<i>302.641</i>	<i>306.215</i>	<i>344.120</i>	<i>320.834</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>9.549</i>	<i>234.994</i>	<i>918.724</i>	<i>1.172.159</i>	<i>1.099.059</i>	<i>1.320.807</i>	<i>1.453.745</i>	<i>1.294.326</i>	<i>1.245.700</i>	<i>1.302.113</i>	<i>1.291.869</i>	<i>1.287.839</i>
Stroški dela	0	100.674	439.258	466.779	445.724	511.854	493.868	396.207	389.631	428.002	515.657	552.839
Odpisi vrednosti	0	45.158	721.478	753.804	814.820	876.541	765.224	238.695	271.882	672.800	420.102	425.768
Drugi poslovni odhodki	13	63.590	1.938.982	2.172.770	2.119.026	2.215.821	1.988.822	1.873.260	2.039.678	2.344.145	2.195.000	2.288.569
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-9.562	-364.873	406.095	490.736	424.317	323.717	172.210	829.985	1.082.169	964.047	887.217	1.058.863
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-9.562	-319.715	1.127.573	1.244.540	1.239.137	1.200.258	937.434	1.068.680	1.354.051	1.636.847	1.307.319	1.484.631
Finančni prihodki	0	6.849	4.621	4.798	19.812	27.153	203.334	181.136	256.871	5.328	29.023	52.303
Finančni odhodki	0	45.399	253.239	150.454	356.006	595.562	305.211	870.163	1.130.578	114.711	57.116	66.902
Drugi prihodki	4	0	0	0	27.148	567	885	872	6.502	956	10.112	16.930
Drugi odhodki	0	0	2.746	0	6.403	0	0	1.522	5.040	1.504	10.001	1
Celotni poslovni izid	-9.558	-403.423	154.731	345.080	108.868	-244.125	71.218	140.308	209.924	854.116	859.235	1.061.193
Skupaj davki	0	-84.418	33.853	66.841	20.694	-45.374	-38.568	-21.456	15.586	133.893	123.475	185.586
Čisti poslovni izid	-9.558	-319.005	120.878	278.239	88.174	-198.751	109.786	161.764	194.338	720.223	735.760	875.607

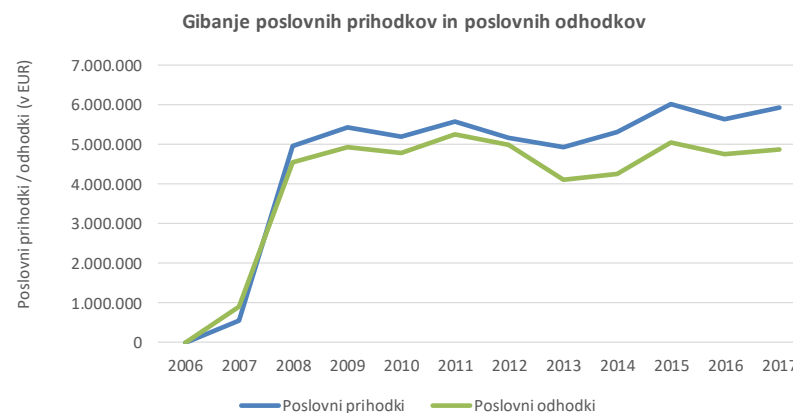
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Casino Riviera d.d. realiziralo **5.934.712 EUR prihodkov**. Podjetje je pričelo ustvarjati prihodke v letu 2007.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 4.875.849 EUR. Glede na leto 2007 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za več kot 5-krat višji.

Povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2007–2017 je znašala 82,9 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 41,1 %. Poslovni prihodki so presegali poslovne odhodke v vseh letih, razen v letih 2006 in 2007, ko je podjetje šele pričelo z ustvarjanjem prihodkov.

V povprečju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki (v povprečju 41,2 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 37,3 %), med njimi največ stroški storitev (26,1 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letih 2006, 2007 in 2011, ko je poslovalo z izgubo.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.058.863 EUR. Gibanje EBIT v obdobju 2006–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2007 je podjetje ustvarilo izgubo iz poslovanja, v ostalih letih pa dobiček, ki je bil najvišji v letu 2014, in sicer preko 1,08 milijona EUR. V ostalih letih dobiček ni presegel 1 milijona EUR, razen v letu 2017.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 1.484.631 EUR. Gibanje EBITDA v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v letih 2006 in 2007. V obdobju 2008–2017 je bil EBITDA višji od 1 milijona EUR, razen v letu 2012, ko je bila vrednost EBITDA le nekoliko nižja od 1 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 875.607 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Podjetje je dobiček ustvarilo v obdobju 2008–2010 in v obdobju 2012–2017, v ostalih letih je poslovalo z izgubo, ki je bila največja v letu 2007, in sicer –319.005 EUR.

KAZALNIKI

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	2,67	14,55	14,58	13,03	13,88	13,52	11,58	11,07	16,02	16,65	17,86
Dodana vrednost v EUR	-9.562	-219.041	1.566.831	1.711.319	1.684.861	1.712.112	1.431.302	1.464.887	1.743.682	2.064.848	1.822.976	2.037.470
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-82.038	107.686	117.374	129.306	123.351	105.866	126.501	157.514	128.892	109.488	114.080
EBIT marža v %	-	-66,8%	8,2%	9,0%	8,1%	5,8%	3,3%	16,9%	20,4%	16,1%	15,7%	18,0%
EBITDA marža v %	-	-58,6%	22,8%	22,9%	23,8%	21,5%	18,2%	21,8%	25,6%	27,3%	23,1%	25,3%
Neto marža v %	-	-58,4%	2,4%	5,1%	1,7%	-3,6%	2,1%	3,3%	3,7%	12,0%	13,0%	14,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI												
Donosnost kapitala v % (ROE)	-7,6%	-455,9%	-282,4%	175,6%	26,2%	-72,7%	55,8%	14,4%	9,2%	28,1%	22,5%	21,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-7,6%	-11,7%	2,5%	7,1%	1,7%	-3,2%	1,9%	2,9%	3,8%	14,3%	11,5%	12,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA												
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	59,9%	108,9%	109,9%	108,9%	106,2%	103,5%	120,2%	125,5%	119,1%	118,6%	121,7%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI												
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,31	0,11	0,14	0,62	0,65	0,75	0,26	0,35	0,23	0,51	0,59
Neto obratni kapital v EUR	250.151	-1.276.694	-309.789	-221.653	2.380.630	2.548.272	3.119.654	168.390	-103.724	-415.268	-208.737	-173.052
Koeficient obračanja zalog	-	166,95	817,06	683,66	602,51	420,79	346,00	636,23	1.139,93	1.186,60	1.022,71	1.288,47
Dnevi vezave zaloga	-	2,19	0,45	0,53	0,61	0,87	1,05	0,57	0,32	0,31	0,36	0,28
Koeficient obračanja terjatev	0,00	2,83	23,80	208,59	171,70	75,36	39,27	34,35	17,80	21,83	60,34	41,21
Dnevi vezave terjatev	-	128,87	15,33	1,75	2,13	4,84	9,29	10,63	20,51	16,72	6,05	8,86
Koeficient obračanja obveznosti	-	0,47	0,42	0,68	0,32	0,29	0,32	0,40	0,38	0,35	0,49	0,52
Dnevi vezave obveznosti	-	772,11	879,33	537,00	1.138,47	1.269,60	1.130,59	911,33	967,72	1.045,78	745,23	701,87
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI												
Stopnja lastniškosti financiranja v %	100,0%	-2,1%	0,6%	8,3%	5,6%	2,9%	4,0%	37,7%	44,8%	56,5%	47,7%	64,3%
Servisiranje dolga	-1,00	-0,29	0,18	0,20	0,18	0,12	0,17	0,08	0,09	0,27	0,24	0,26
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,35	0,04	0,00	0,01	0,01	0,03	0,03	0,06	0,05	0,02	0,02
Neto dolg v EUR	-249.895	1.961.727	2.318.446	1.806.987	1.258.609	1.130.018	891.038	1.965.518	1.430.958	1.105.749	3.119.369	1.563.277
Neto dolg na EBITDA	-	-2,68	1,90	1,66	1,24	1,00	1,08	1,34	1,25	0,77	1,62	1,58
KAZALNIKI POKRITOSTI												
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	42,4%	16,0%	18,4%	21,1%	12,1%	24,3%	48,3%	62,5%	71,8%	95,1%	95,1%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 17,86. Glede na leto 2007 se je povprečno število zaposlenih povečalo za skoraj 7-krat. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem šele v letu 2007. V obdobju 2007–2017 je bilo povprečno število zaposlenih 13,22.

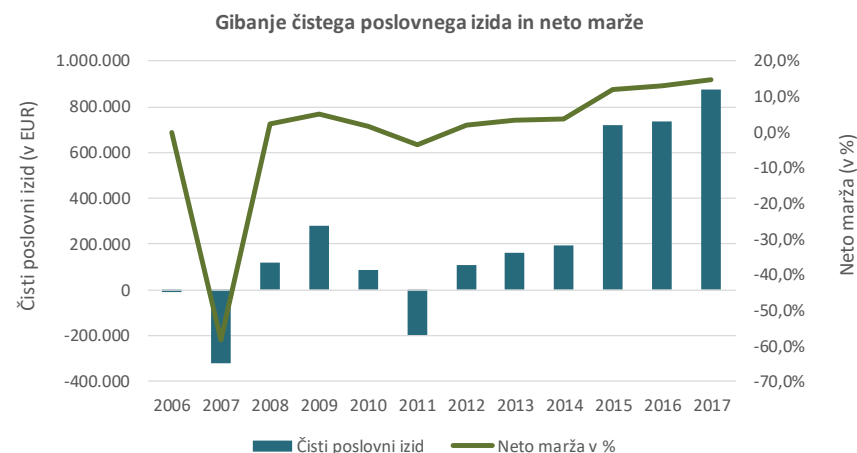
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.037.470 EUR. V letih 2006 in 2007 je bila dodana vrednost negativna, v poznejših letih pa pozitivna in je vsako leto presegala 1,4 milijona EUR.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 114.080 EUR dodane vrednosti. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2007–2017 je bilo različno. V vseh letih je bila dodana vrednost na zaposlenca pozitivna, razen v letu 2007, ko je podjetje šele začelo z generiranjem prihodkov in zaposlovanjem.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 18,0 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. V letu 2007 je bila EBIT marža negativna, v ostalih letih pa pozitivna. Povprečje obdobja od 2008–2017 znaša 12,2 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 25,3 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. V letu 2007 je bila EBITDA marža negativna, v ostalih letih pa pozitivna. Povprečje obdobja od 2008–2017 znaša 23,2 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 14,9 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Gibanje neto marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2007 in 2011. Najvišje vrednosti neto marže so bile dosežene v obdobju 2015–2017. Povprečje obdobja od 2008–2017 znaša 5,5 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 21,5 %. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2006–2008 in v letu 2011.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 12,0 %. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006, 2007 in 2011.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 121,7 %. Glede na leto 2007 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povečala za 2-krat. Povprečje obdobja je znašalo 109,3 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, večinoma pa je bil kazalnik višji od 100 %, kar pomeni, da so bili prihodki višji kot odhodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,59. Glede na leto 2007 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za 89,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,41. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital je bil na dan 31. 12. 2017 negativen in je znašal –173.052 EUR. V obdobju 2007–2009 in od 2014–2017 je bil neto obratni kapital negativen, kar je za podjetje ugodneje, v ostalih letih pa pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 1.288,47. Glede na leto 2007, ko je podjetje šele začelo ustvarjati prihodke, se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za skoraj 8-krat. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 49,3 %. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,28 dneva, kar je najhitreje v primerjavi z obratom zalog v preostalih letih opazovanega obdobja.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 41,21. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za kar 14-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, terjatve pa so se najhitreje obračale v letih 2009 in 2010. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 8,86 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,52. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povečal za 10,0 %. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 5,8 %. Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 701,87 dneva, kar pomeni, da podjetje dobaviteljem plačuje v povprečju na približno 2 leti.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 64,3 %. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Najvišja vrednost je bila dosežena v letu 2006, in sicer 100 %, ko se je podjetje v celoti financiralo s kapitalom. Stopnja lastniškosti financiranja je bila negativna v letu 2007, ko je imelo podjetje negativen kapital. V obdobju 2008–2012 stopnja lastniškosti financiranja ni presegla 10 %, v obdobju 2013–2017 pa je bila povprečna vrednost kazalnika 50,2 %.

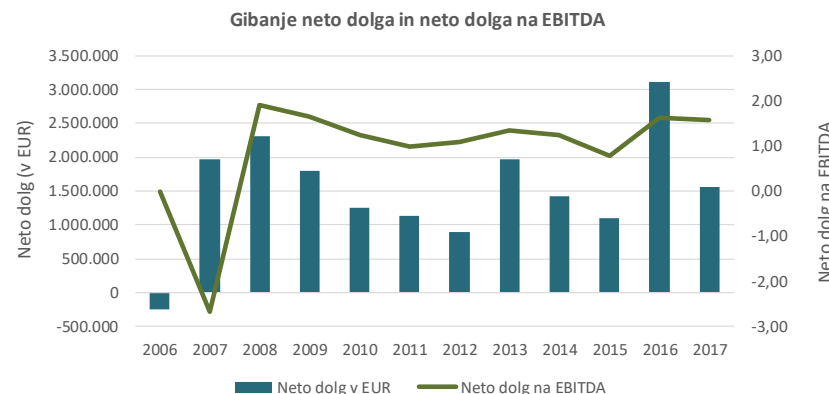
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,26. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2007 je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka. V ostalih letih je bil kazalnik sicer pozitiven, a vedno manjši od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02, kar je na ravni povprečja obdobja od 2008–2017. Glede na leto 2007, ko je kazalnik znašal 0,35, se je kazalnik v letu 2017 občutno znižal, kar je za podjetje ugodno. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 1.563.277 EUR, kar je približno na ravni obdobja od 2007–2017. V celotnem obdobju od 2007–2017 je bil neto dolg pozitiven, v letu 2006 pa je bil negativen. Najvišjo vrednost neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje imelo v letu 2016.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 1,58, kar je sicer nad povprečjem obdobja od 2007–2017, a je za podjetje še vedno dokaj ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 95,1 %, kar je enako kot v letu 2016 in največ v celotnem opazovanem obdobju, sicer pa kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2007 se je kazalnik v letu 2017 povišal za več kot 2-krat. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, od leta 2012 se je vrednost kazalnika konstantno povečevala. V celotnem opazovanem obdobju vrednosti kazalnika niso presegale 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost.

3.18 Kongo Hotel & Casino d.d.

3.18.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Kongo Hotel & Casino d.d.

Polni naziv: KONGO HOTEL & CASINO d.o.o.

Naslov: Ljubljanska cesta 65, Grosuplje, 1290 Grosuplje

Davčna številka: 54805465

Matična številka: 5000530000

Dejavnost po SKD 2008: I56.104 – Začasni gostinski obrati

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Kongo Hotel & Casino – igralni salon

OPIS PODJETJA

Kongo je zrasel na mestu nekdanjega Motela Grosuplje. Tega je leta 1999 tik pred stečajem kupila družba Elektronček d.d. (Interblock d.d.). Osnovna ideja vlagateljev pa ni bila le obnovitev dotrajanega in preživelega motela v sodoben hotel, temveč ustvarjanje novega tipa ponudbe zabave. Opremljen v odtenkih skrivnostne Afrike in s posebno ponudbo Kongo že vse od svojega začetka pomeni drugačen pristop k potrebam in željam tistih gostov, ki si v Ljubljani zaželijo prijetnih, zanimivih in zabavnih doživetij. Združuje mnoge segmente, ki gostom ponujajo celovito ponudbo. Igralni salon Kongo je edini v notranjosti Slovenije, ki je prilagojen ameriškemu modelu igralništva. Ta to obliko preživljanja prostega časa odmika daleč od hazarda in ga ponuja kot aktivno zabavo. V ta namen svojo igralniško ponudbo dopolnjujemo z dogajanjem. Poleg tega ponudbo dopolnjuje tudi specifična kulinarčna ponudba.⁶⁹

V Casinoju Kongo je gostom na voljo pestra izbira iger na 176 igralnih aparatih in 3 elektronskih ruletah. Gostom želimo omogočiti neprekinjeno dogajanje in zabavo, zato so vrata v kraljestvo zabave odprta 24 ur na dan, vse dni v tednu⁷⁰.

Leta 2018 pa je postal 100% lastnik NOVO INVESTICIJE d.o.o. in sedaj Igralni salon Kongo deluje v okviru skupine Admiral⁷¹

⁶⁹ <http://www.kongo.si/o-druzba>

⁷⁰ Casino Kongo: <https://www.admiral.si/si/hotel-casino-kongo/ponudba/casino/predstavitev-9>.

⁷¹ Kongo 2019. Letno poročilo za družbo Kongo 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5000530000>.

3.18.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	10.224.161	10.838.750	12.066.935	10.920.693	13.272.176	11.930.589	11.545.329	11.261.878	10.092.472	9.705.824	9.236.147	9.640.472	9.090.421	9.094.004
Dolgoročna sredstva	9.807.269	10.211.537	10.836.693	10.061.430	12.622.564	11.446.172	11.100.790	10.914.832	9.796.686	9.369.191	8.989.710	9.211.241	8.802.840	8.549.415
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	81.312	59.480	36.104	19.993	49.726	46.768	46.261	31.030	7.130	26.228	962	3.160	1.417	10.550
Opredmetena osnovna sredstva	9.468.910	9.907.411	10.799.896	10.041.437	12.488.282	11.314.848	11.023.478	10.859.407	9.765.161	9.323.379	8.967.471	9.186.804	8.779.624	8.226.209
Dolgoročne poslovne terjatve	0	244.645	693	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	84.556	84.556	31.051	24.395	24.395	19.584	21.277	21.277	21.799	312.656
Kratkoročna sredstva	413.676	552.109	1.151.228	717.773	570.658	427.388	272.699	290.254	265.543	311.343	239.393	414.680	286.248	542.745
Zaloge	59.597	73.985	107.520	105.261	100.023	62.651	39.989	46.861	39.412	35.997	22.327	49.571	57.105	11.626
Kratkoročne finančne naložbe	0	71.113	245.623	0	0	0	0	0	0	90.000	90.000	0	0	104.679
Kratkoročne poslovne terjatve	147.028	150.474	128.426	172.487	135.837	129.596	100.853	126.578	92.057	92.832	71.365	59.938	105.811	166.120
Denarna sredstva	207.051	256.537	669.659	440.025	334.798	235.141	131.857	116.815	134.074	92.514	55.701	305.171	123.332	260.320
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	3.216	75.104	79.014	141.490	78.954	57.029	171.840	56.792	30.243	25.290	7.044	14.551	1.333	1.844
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	10.224.161	10.838.750	12.066.934	10.920.693	13.272.176	11.930.589	11.545.329	11.261.878	10.092.472	9.705.824	9.236.147	9.640.472	9.090.423	9.094.004
Kapital	-755.042	-41.569	-217.259	17.956	2.518.301	1.499.195	337.388	3.079.099	2.528.750	5.365.732	5.351.084	5.302.275	5.388.766	5.475.461
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	75.863	62.715	65.947	62.717	37.715	39.421	33.044	14.818	16.729	29.131	34.496	37.016	38.546
Dolgoročne obveznosti	n.p.	7.270.352	8.831.247	7.568.921	6.758.432	6.191.367	5.414.342	227.497	3.656.289	2.825.107	2.011.251	2.344.831	1.955.911	1.970.589
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	5.938.380	8.000.000	7.250.000	6.610.972	6.043.907	5.268.920	147.191	3.575.983	2.783.509	2.000.000	2.333.580	1.944.660	1.555.740
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.331.972	831.247	318.921	67.154	67.154	65.116	0	0	0	0	0	0	2.134
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	80.306	80.306	80.306	80.306	80.306	41.598	11.251	11.251	11.251	412.714
Kratkoročne obveznosti	n.p.	3.524.762	3.369.387	3.093.673	3.852.967	4.089.286	5.669.144	7.823.003	3.842.447	1.461.096	1.813.787	1.919.847	1.686.863	1.595.498
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	1.671.502	812.502	1.441.994	2.023.084	2.962.167	4.388.655	5.989.004	2.935.610	1.042.836	1.503.967	1.299.499	1.299.499	1.299.499
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.853.261	2.556.885	1.651.679	1.829.883	1.127.119	1.280.489	1.833.999	906.837	418.260	309.820	620.348	387.363	295.999
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	18.320	9.342	20.844	174.196	79.759	113.026	85.034	99.235	50.168	37.160	30.894	39.023	21.867	13.910

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

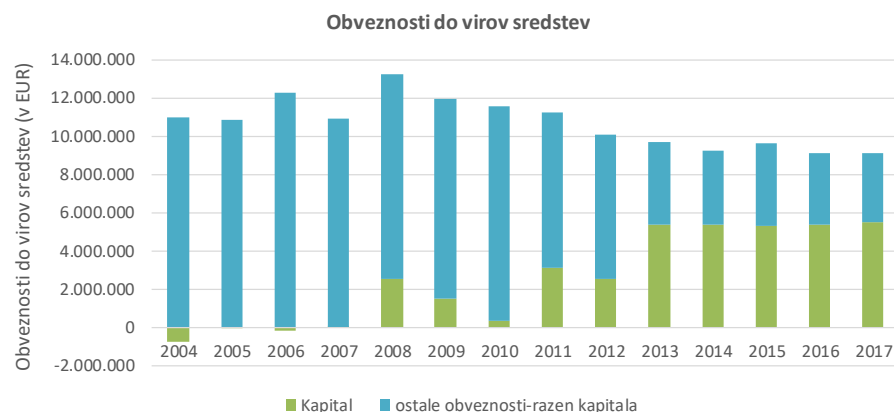
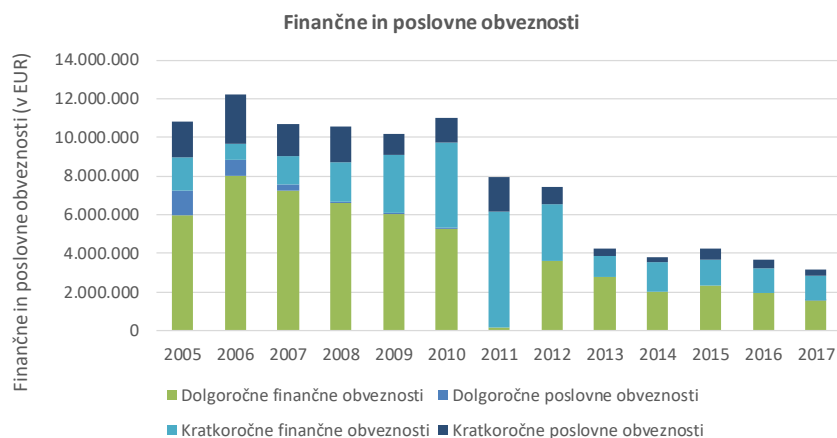
Sredstva družbe KONGO HOTEL & CASINO d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **9.094.004 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **11,1 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-0,5 %**.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **8.549.415 EUR** oziroma **94,0 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **8.226.209 EUR** oziroma **96,2 %** dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju **95,3 %**. Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za **12,8 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer **-0,7 %**.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **542.745 EUR** oziroma 6,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 260.320 EUR oziroma 48,0 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 4,3 %. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 31,2 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 11,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **5.475.461 EUR** oziroma 60,2 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2004–2012 je kapital predstavljal manjši del celotnih obveznosti do virov sredstev, v nadaljnjih letih pa je bil delež kapitala vselej večji od 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 26,1 %. **Glede na leto 2004, ko je bil kapital negativen, se je stanje kapitala v letu 2017 pomembno izboljšalo.** V obdobju 2004–2006 je bil kapital negativen, v nadaljnjih letih pa pozitiven.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **3.618.543 EUR** oziroma 39,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2012 predstavljal največji del financiranja podjetja, v nadaljnjih letih pa je bil delež ostalih obveznosti razen kapitala vselej manjši od 50 %. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.970.589 EUR oziroma 54,5 %, kar predstavlja 21,7 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 67,0 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti, in sicer –6,9 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	8.241.510	6.366.604	7.131.580	10.127.410	10.187.082	8.029.174	6.672.768	6.716.452	5.652.294	4.210.412	3.062.074	3.639.466	4.140.358	3.100.158
Čisti prihodki od prodaje	8.241.510	6.357.590	7.124.573	10.110.938	10.184.890	7.925.974	6.594.714	6.634.204	5.508.429	4.110.163	3.057.147	3.633.234	4.129.474	3.096.645
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	9.014	7.007	16.472	2.192	103.200	78.054	82.248	143.865	100.249	4.927	6.232	10.884	3.513
Poslovni odhodki	8.780.590	7.383.427	7.975.888	9.863.594	9.920.903	8.840.235	7.661.041	7.589.470	6.074.515	4.188.038	3.028.228	3.590.600	3.993.153	2.746.404
Stroški blaga, materiala in storitev	4.578.949	2.875.262	3.633.223	3.824.495	3.695.765	3.793.444	3.467.557	3.522.974	2.629.537	1.732.145	1.373.147	1.315.738	1.517.671	1.105.094
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>2.126.500</i>	<i>787.809</i>	<i>927.808</i>	<i>1.161.046</i>	<i>1.158.203</i>	<i>902.841</i>	<i>945.919</i>	<i>898.657</i>	<i>638.995</i>	<i>289.430</i>	<i>248.091</i>	<i>228.613</i>	<i>294.330</i>	<i>223.808</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>2.452.449</i>	<i>2.087.453</i>	<i>2.705.415</i>	<i>2.663.449</i>	<i>2.537.562</i>	<i>2.890.603</i>	<i>2.521.638</i>	<i>2.624.317</i>	<i>1.990.542</i>	<i>1.442.715</i>	<i>1.125.056</i>	<i>1.087.125</i>	<i>1.223.341</i>	<i>881.286</i>
Stroški dela	1.577.352	1.601.285	1.264.509	1.623.403	1.824.444	1.529.820	1.302.237	1.328.498	1.011.083	434.626	468.558	503.367	510.871	456.896
Odpisi vrednosti	919.888	1.050.353	974.603	1.184.941	1.187.133	1.159.798	1.008.502	802.522	732.606	579.992	507.760	498.344	524.563	476.913
Drugi poslovni odhodki	1.704.401	1.856.527	2.103.553	3.230.755	3.213.561	2.357.173	1.882.745	1.935.476	1.701.289	1.441.275	678.763	1.273.151	1.440.048	707.501
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-539.080	-1.016.823	-844.308	263.816	266.179	-811.061	-988.273	-873.018	-422.221	22.374	33.846	48.866	147.205	353.754
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	380.807	33.530	130.296	1.448.757	1.453.312	348.737	20.229	-70.496	310.385	602.366	541.606	547.210	671.768	830.667
Finančni prihodki	57.848	131.521	79.311	11.339	12.051	6.156	15.101	4.040	9.333	4.700	782	3.421	509	433
Finančni odhodki	525.580	504.988	460.540	533.723	513.633	216.969	175.806	188.067	163.627	72.036	53.203	48.912	62.808	52.520
Drugi prihodki	6.660	11.964	10.292	5.275	3.173	7.175	45.098	10.589	32.525	29.078	2.098	3.244	1.029	5.038
Drugi odhodki	14.442	1.152	3.886	2.226	2.502	4.407	4.422	8.631	6.359	3.938	7.255	1.537	3.587	8.711
Celotni poslovni izid	-1.014.594	-1.379.478	-1.219.131	-255.519	-234.732	-1.019.106	-1.108.302	-1.055.087	-550.349	-19.822	-23.732	5.082	82.348	297.994
Skupaj davki	0	0	0	0	-452.268	0	53.505	6.657	0	4.811	-1.693	0	0	40.448
Čisti poslovni izid	-1.014.594	-1.379.478	-1.219.131	-255.519	217.536	-1.019.106	-1.161.807	-1.061.744	-550.349	-24.633	-22.039	5.082	82.348	257.546

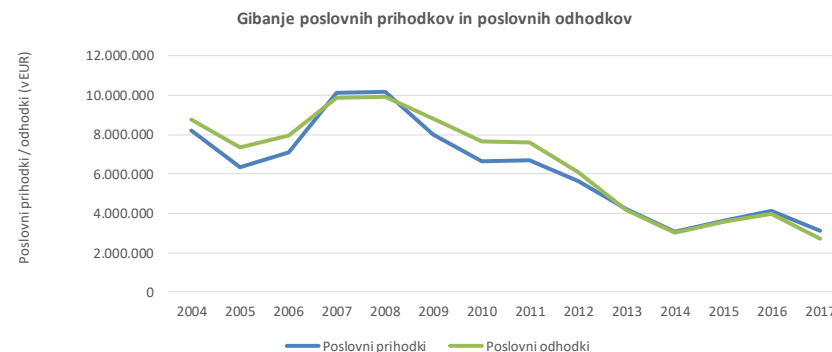
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje KONGO HOTEL & CASINO d.d. realiziralo **3.100.158 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **62,4 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.746.404 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **68,7 %**.

Poslovni prihodki so se v povprečju zniževali počasneje kot odhodki, **povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal -5,1 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa -6,8 %**. Prihodki so presegali odhodke v obdobjih od 2007–2008 ter od 2013–2017, v vseh ostalih letih so bili odhodki višji kot prihodki. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 104,0 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev** (v povprečju 42,3 %), med

njimi največ stroški storitev (31,4 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 28,2 %).

V opazovanem obdobju je podjetje večinoma poslovalo z izgubo, dobiček je bil generiran predvsem v zadnjih letih.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 353.754 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004, ko je izguba iz poslovanja presegala 0,5 milijona EUR, EBIT v letu 2017 predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je ustvarjalo izgubo iz poslovanja v obdobjih od 2004–2006 in od 2009–2012, v ostalih letih je podjetje ustvarjalo dobiček iz poslovanja.

Slika 32: Kongo Hotel & Casino – igralni salon

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 830.667 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 višji za več kot 2-krat. Večinoma je podjetje generiralo pozitiven EBITDA, razen v letu 2011. V letih 2007 in 2008 je EBITDA presegal 1 milijon EUR, kasneje se je pomembno znižal, ponovna rast pa je vidna od leta 2012 dalje.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 257.546 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004, ko je podjetje poslovalo z izgubo in je ta presegala 1 milijon EUR, čisti dobiček v letu 2017 predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z izgubo, in sicer v obdobjih od 2004–2007 in od 2009–2014. Dobitek je bil ustvarjen v letu 2008 ter od leta 2015 dalje.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	30,30	82,02	59,05	65,37	69,26	59,89	50,97	50,25	40,60	16,80	18,70	19,34	20,83	17,21
Dodana vrednost v EUR	1.958.160	1.634.816	1.394.805	3.072.160	3.277.756	1.878.557	1.322.466	1.258.002	1.321.468	1.036.992	1.010.164	1.050.577	1.182.640	1.287.564
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	64.626	19.932	23.621	46.996	47.325	31.367	25.946	25.035	32.548	61.726	54.019	54.321	56.776	74.815
EBIT marža v %	-6,5%	-16,0%	-11,9%	2,6%	2,6%	-10,2%	-15,0%	-13,2%	-7,7%	0,5%	1,1%	1,3%	3,6%	11,4%
EBITDA marža v %	4,6%	0,5%	1,8%	14,3%	14,3%	4,4%	0,3%	-1,1%	5,6%	14,7%	17,7%	15,1%	16,3%	26,8%
Neto marža v %	-12,3%	-21,7%	-17,1%	-2,5%	2,1%	-12,9%	-17,6%	-16,0%	-10,0%	-0,6%	-0,7%	0,1%	2,0%	8,3%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	346,3%	942,0%	256,4%	17,2%	-50,7%	-126,5%	-62,2%	-19,6%	-0,6%	-0,4%	0,1%	1,5%	4,7%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-13,1%	-10,6%	-2,2%	1,8%	-8,1%	-9,9%	-9,3%	-5,2%	-0,2%	-0,2%	0,1%	0,9%	2,8%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	93,9%	86,2%	89,4%	102,7%	102,7%	90,8%	87,1%	88,5%	93,0%	100,5%	101,1%	101,4%	103,7%	112,9%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,16	0,34	0,23	0,15	0,10	0,05	0,04	0,07	0,21	0,13	0,22	0,17	0,34
Neto obratni kapital v EUR	-	-1.301.151	-1.405.658	-933.906	-1.259.225	-699.731	-1.007.790	-1.543.745	-641.294	-106.917	-70.427	-205.668	-101.114	246.747
Koeficient obračanja zalog	-	95,19	78,51	95,04	99,23	97,45	128,50	152,77	127,70	109,01	104,83	101,07	77,42	90,11
Dnevi vezave zalog	-	3,83	4,65	3,84	3,68	3,75	2,84	2,39	2,86	3,35	3,48	3,61	4,71	4,05
Koeficient obračanja terjatev	-	42,74	51,09	67,20	66,07	59,72	57,23	58,34	50,39	44,46	37,24	55,34	49,83	22,78
Dnevi vezave terjatev	-	8,54	7,14	5,43	5,52	6,11	6,38	6,26	7,24	8,21	9,80	6,60	7,33	16,03
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,42	0,55	0,67	0,61	0,79	0,58	0,47	0,44	0,68	0,49	0,58	0,66
Dnevi vezave obveznosti	-	-	867,48	661,53	548,60	597,73	464,51	632,49	782,80	835,54	535,59	742,55	624,83	557,23
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	-7,4%	-0,4%	-1,8%	0,2%	19,0%	12,6%	2,9%	27,3%	25,1%	55,3%	57,9%	55,0%	59,3%	60,2%
Servisiranje dolga	-0,01	-0,04	-0,03	0,09	0,13	0,02	-0,02	-0,03	0,03	0,13	0,16	0,14	0,15	0,26
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,04
Neto dolg v EUR	-	7.282.232	7.897.220	8.251.969	8.299.258	8.770.933	9.525.718	6.019.380	6.377.519	3.643.831	3.358.266	3.327.908	3.120.827	2.490.240
Neto dolg na EBITDA	-	-	58,25	5,57	5,69	24,47	452,24	-110,26	19,97	8,32	6,46	6,11	4,80	3,38
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	57,7%	71,8%	72,2%	72,3%	65,9%	50,5%	29,6%	62,3%	87,0%	81,8%	82,9%	83,3%	82,2%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 17,21. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih znižalo za 43,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 4,4 %.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.287.564 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 34,2 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 1,9 %.

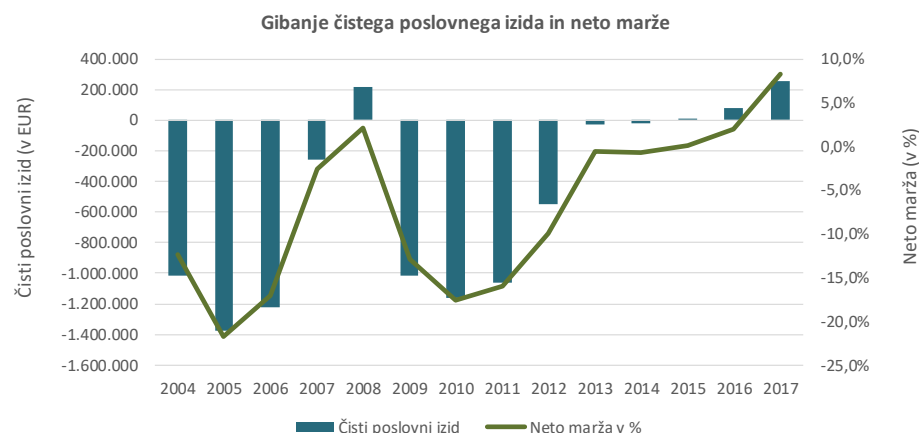
En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 74.815 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povišala za 15,8 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 10,7 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 11,4 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004, ko je bila EBIT marža negativna, se je le-ta pomembno izboljšala. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobjih od 2004–2006 in od 2009–2012 je podjetje ustvarjalo negativno EBIT maržo, v ostalih letih pa je bila EBIT marža pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 26,8 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža povišala za skoraj 6-krat. Povprečje obdobja je znašalo 9,7 %. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2011.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 8,3 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004, ko je bila neto marža negativna, se je le-ta pomembno izboljšala. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, večinoma je bila neto marža negativna. V obdobjih od 2004–2007 in od 2009–2014 je podjetje ustvarjalo negativno neto maržo, v ostalih letih pa pozitivno.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 4,7 %. Glede na leto 2005, ko je ROE znašal 346,3 %, se je le-ta v letu 2017 pomembno znižal. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, negativne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2009–2014.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 2,8 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROA negativen in je znašal -13,1 %, se je le-ta v letu 2017 pomembno izboljšal. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma negativen, pozitivne vrednosti so bile dosežene v letu 2008 in v obdobju 2015–2017.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 112,9 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 20,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 96,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo manj poslovnih prihodkov kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Vrednosti kazalnika pod 100 % so bile dosežene v obdobjih od 2004–2006 in od 2009–2012, v ostalih letih je podjetje ustvarilo več prihodkov, kot je imelo odhodkov.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,34. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za več kot 2-krat. Kazalnik v nobenem opazovanem letu ni presegel vrednosti 1. Povprečje obdobja je znašalo 0,17, kar kaže na to, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital podjetja je bil v letu 2017 pozitiven in je znašal 246.747 EUR. V vseh ostalih letih opazovanega obdobja je bil neto obratni kapital negativen, kar je za podjetje bolj ugodno.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 90,11. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 zmanjšal za 5,3 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 1,0 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 4,05 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 3,62 dneva, in slabše od obrata v letu 2005, ki je znašal 3,83 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 16,03, kar je najmanj v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 znižal za 46,7 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, povprečje obdobja je znašalo 50,96. **Leta 2017 so bile terjatve v povprečju vezane največ časa glede na preostala leta opazovanega obdobja, obrat terjatev je znašal 16,03 dneva.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,66. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 55,7 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, povprečje obdobja je znašalo 0,58. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 557,23 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem približno na leto in pol.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 60,2 %. Glede na leto 2004, ko je bil kapital negativen in je bila posledično negativna tudi stopnja lastniškosti financiranja, se je le-ta v letu 2017 pomembno izboljšala. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2006 je bila stopnja lastniškosti financiranja negativna, v nadaljnjih letih se je stanje postopoma izboljševalo.

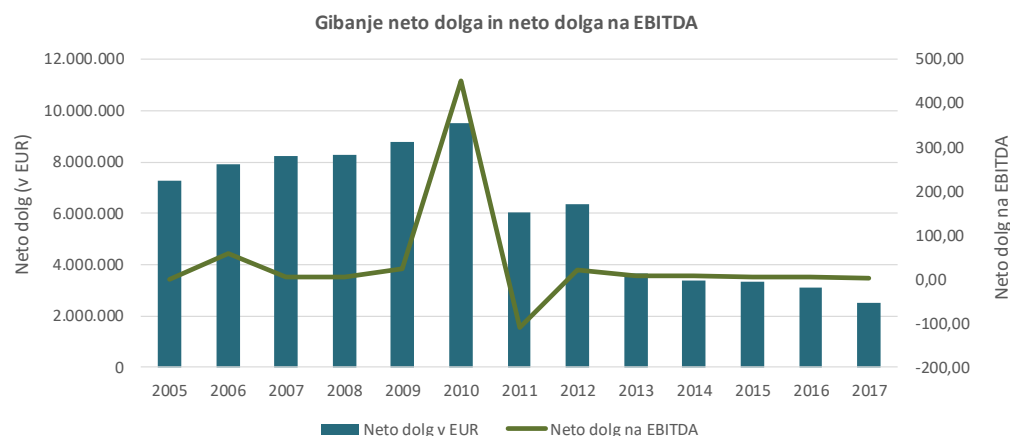
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,26. Glede na leto 2004, ko je bil kazalnik negativen, se je stanje v letu 2017 pomembno izboljšalo. Vrednost kazalnika je bila v obdobjih od 2004–2006 in od 2010–2011 negativna, kar kaže na ustvarjenje negativnega denarnega toka. V ostalih letih je bila vrednost kazalnika sicer pozitivna, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,04. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za skoraj 2-krat, kar je za podjetje neugodno, sicer pa še vedno kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 2.490.240 EUR, kar je najmanj v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za 65,8 %. Neto dolg je bil najvišji v začetnih letih opazovanega obdobja, kasneje se je postopoma zniževal.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 3,38. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 pomembno znižal. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2011, ko je podjetje ustvarilo negativen EBITDA.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 82,2 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 42,4 %. V celotnem opazovanem obdobju je bila vrednost kazalnika manj kot 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja. Povprečje obdobja je znašalo 69,2 %, a se je z leti stanje izboljševalo in je bila v povprečju realizirana letna rast kazalnika 8,0 %.

3.19 Stava d.o.o.

3.19.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Stava d.o.o.

Polni naziv: Stava d.o.o.

Naslov: Mlinska ulica 2, 2000 Maribor

Davčna številka: 190870735

Matična številka: 1599429000

Dejavnost po SKD 2008: R92.002 - Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Koncesija: Igralni salon Casino Joker

OPIS PODJETJA

Podjetje je koncesijo dobilo v letu 2002. Igralni salon Casino Joker ima na razpolago 81 igralih avtomatov in dve elektronski ruleti. Igralni salon služe v okviru skupine Admiral Slovenija.⁷²

Slika 33: Igralni salon Casino Joker

⁷² Stava. 2019. Letno poročilo družbe Stava 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1599429000>.

3.19.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	807.882	1.172.816	1.243.207	1.578.329	2.851.001	2.672.931	2.725.679	2.442.001	2.440.705	2.150.767	2.148.136	1.976.548	1.287.343	1.638.954
Dolgoročna sredstva	703.908	1.056.840	987.878	898.044	2.003.107	2.035.612	2.031.678	1.887.433	1.763.352	1.602.332	1.603.378	1.666.160	905.294	1.074.515
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	0	31.840	36.485	23.752	14.771	4.347	1.802	54	1	5.787	4.476	3.166
Opredmetena osnovna sredstva	703.908	1.056.840	987.878	866.204	1.066.622	1.291.860	1.267.001	1.258.275	1.676.739	1.517.467	1.518.566	1.660.373	888.138	881.602
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	180.128
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	0	900.000	720.000	749.906	624.811	84.811	84.811	84.811	0	0	5.138
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.707	1.329
Odložene terjatve za davke	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.973	3.152
Kratkoročna sredstva	103.974	115.897	239.280	669.458	806.859	631.298	693.056	549.615	665.875	540.765	540.194	309.738	380.706	560.696
Zaloge	2.740	2.563	2.917	2.760	2.852	5.372	5.435	6.005	15.417	14.686	18.877	18.261	3.166	3.076
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	528.515	572.344	400.011	448.557	224.950	99.795	102.419	102.420	7.231	7.054	0
Kratkoročne poslovne terjatve	1.168	11.124	15.603	10.762	116.472	114.814	150.442	182.877	46.458	49.962	47.756	59.940	68.027	23.102
Denarna sredstva	100.065	102.210	220.760	127.421	115.191	111.101	88.622	135.783	504.205	373.698	371.141	224.306	302.459	534.518
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	79	16.049	10.827	41.035	6.021	945	4.953	11.478	7.670	4.564	650	1.343	3.743
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	807.882	1.172.816	1.243.206	1.578.329	2.851.001	2.672.931	2.725.679	2.442.001	2.440.705	2.150.767	2.148.136	1.976.548	1.287.345	1.638.955
Kapital	308.626	411.866	464.367	399.325	405.985	217.086	256.749	504.387	750.485	739.763	1.083.753	1.245.581	1.061.440	1.289.669
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.569	33.609
Dolgoročne obveznosti	n.p.	267.390	286.859	234.688	1.700.000	1.515.718	1.450.154	1.207.889	957.470	722.664	509.833	509.834	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	267.390	286.859	234.688	1.700.000	1.515.718	1.450.154	1.207.889	957.470	722.664	509.833	509.834	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	493.560	491.980	944.316	745.016	940.127	1.018.776	729.059	646.530	639.740	554.550	221.133	185.861	311.617
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	94.375	46.912	679.752	370.766	542.064	630.307	351.128	249.227	442.081	271.309	22.427	339	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	399.185	445.068	264.564	374.250	398.063	388.469	377.931	397.303	197.659	283.241	198.706	185.522	311.617
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	666	86.220	48.600	0	0	6.475	4.060

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

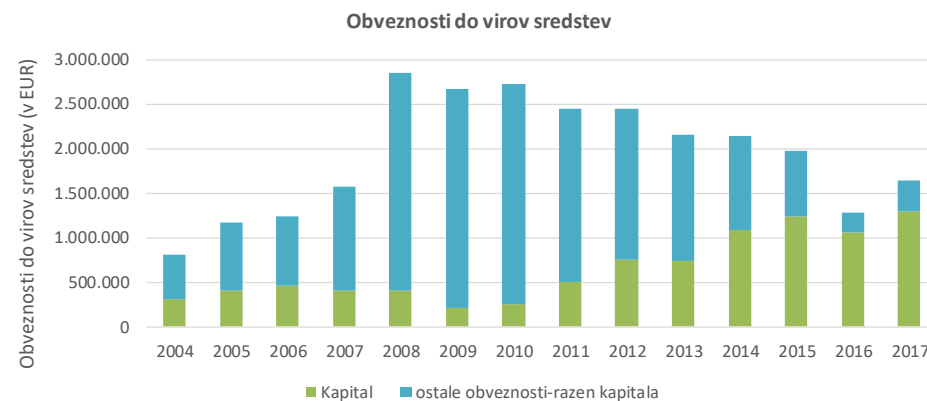
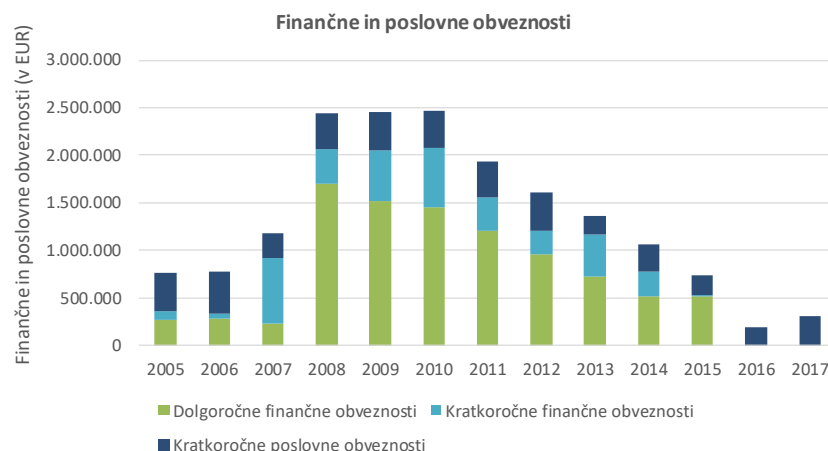
Sredstva družbe STAVA d.o.o., so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.638.954 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 2-krat višja. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 9,0 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **1.074.515 EUR** oziroma 65,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 881.602 EUR oziroma 82,0 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v celotnem opazovanem obdobju predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 za 52,6 % večja**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 8,7 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **560.696 EUR** oziroma 34,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 534.518 EUR oziroma 95,3 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so v celotnem opazovanem obdobju predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za skoraj 5,4-krat višja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 24,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **1.289.669 EUR** oziroma 78,7 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev, od leta 2014 dalje pa je delež kapitala presegal 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 37,7 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 za skoraj 4,2-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 16,7 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **349.286 EUR** oziroma 21,3 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo največji del financiranja podjetja, od leta 2014 dalje pa manjši del. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 311.617 EUR oziroma 89,2 %, kar predstavlja 19,0 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 30,0 %.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	1.546.806	1.802.783	2.380.325	2.523.062	2.230.636	2.522.693	1.897.879	2.133.153	3.438.885	2.603.419	2.679.556	2.563.301	2.175.708	2.335.780
Čisti prihodki od prodaje	1.546.806	1.802.783	2.380.325	2.523.062	2.230.636	2.517.570	1.897.879	2.133.153	3.438.885	2.603.419	2.679.556	2.563.301	2.170.585	2.315.026
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	5.123	0	0	0	0	0	0	5.123	20.754
Poslovni odhodki	1.398.830	1.671.551	2.287.634	2.412.326	2.226.746	2.339.799	1.835.545	1.862.636	2.780.118	2.295.502	2.288.877	2.317.141	2.803.658	2.108.887
Stroški blaga, materiala in storitev	336.526	426.247	565.895	630.538	611.145	555.739	476.042	460.285	723.639	712.143	713.561	727.411	576.020	614.069
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>88.327</i>	<i>135.869</i>	<i>165.467</i>	<i>197.548</i>	<i>212.931</i>	<i>142.193</i>	<i>126.060</i>	<i>154.979</i>	<i>141.254</i>	<i>140.303</i>	<i>134.304</i>	<i>143.400</i>	<i>115.078</i>	<i>119.325</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>248.199</i>	<i>290.378</i>	<i>400.428</i>	<i>432.990</i>	<i>398.214</i>	<i>413.546</i>	<i>349.982</i>	<i>305.306</i>	<i>582.385</i>	<i>571.840</i>	<i>579.257</i>	<i>584.011</i>	<i>460.942</i>	<i>494.744</i>
Stroški dela	365.951	399.319	562.843	587.472	648.736	568.190	419.456	393.052	419.206	398.943	391.427	451.337	487.197	453.966
Odpisi vrednosti	140.595	155.361	265.758	281.477	131.034	271.587	206.846	167.750	272.748	184.993	145.165	139.313	899.793	186.294
Drugi poslovni odhodki	555.758	690.624	893.138	912.839	835.831	944.283	733.201	841.549	1.364.525	999.423	1.038.724	999.080	840.648	854.558
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	147.976	131.232	92.691	110.736	3.890	182.894	62.334	270.517	658.767	307.917	390.679	246.160	-627.950	226.893
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	288.570	286.593	358.450	392.213	134.924	454.481	269.180	438.267	931.515	492.910	535.844	385.473	271.843	413.187
Finančni prihodki	209	121	363	19.221	47.875	60.766	67.267	54.605	6.494	961	250	119	1.218	37
Finančni odhodki	34.176	11.897	29.077	85.296	105.927	360.558	76.703	91.591	43.908	32.583	28.184	25.024	8.381	692
Drugi prihodki	3.035	12.945	19.603	18.189	88.520	16.299	8.576	28.987	18.647	92.358	57.255	74.322	12.765	600
Drugi odhodki	423	5.934	8.902	6.877	12.780	62.123	7.619	11.546	155.143	13.850	10.236	93.889	901	1.065
Celotni poslovni izid	116.621	126.467	74.678	55.973	21.578	-162.722	53.855	250.972	484.857	354.803	409.764	201.688	-623.249	225.773
Skupaj davki	23.338	23.469	22.057	16.016	14.918	26.177	14.190	3.335	89.259	65.525	65.774	39.860	-2.973	-179
Čisti poslovni izid	93.283	102.998	52.621	39.957	6.660	-188.899	39.665	247.637	395.598	289.278	343.990	161.828	-620.276	225.952

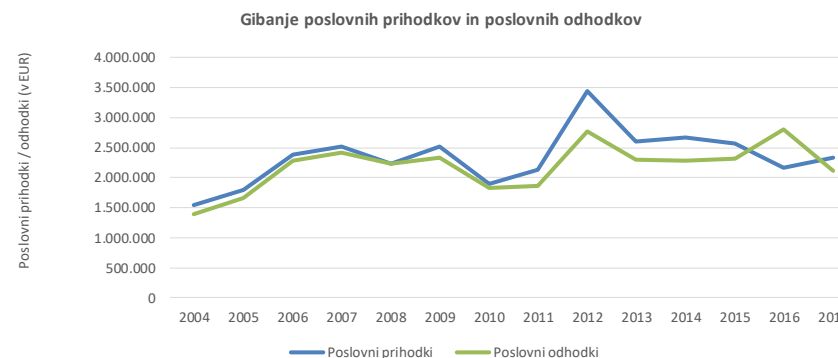
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje STAVA d.o.o., realiziralo **2.335.780 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so se prihodki v letu 2017 povečali za **51,0 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.108.887 EUR**. Glede na leto 2004 so se poslovni odhodki v letu 2017 povečali za **50,8 %**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 5,5 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 5,2 %**. V obdobju 2004–2017 so bili poslovni prihodki večinoma višji kot poslovni odhodki razen v letu 2016, predvsem zaradi večjih odpisov vrednosti. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 94,0 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki** (v povprečju 40,9 %), sledijo stroški

blaga, materiala in storitev (v povprečju 26,5 %), med njimi največ stroški storitev (19,8 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena le v letih 2009 in 2016.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 226.893 EUR. Glede na leto 2004 se je poslovni izid iz poslovanja povečal za 53,3 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, razen v letu 2016.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 413.187 EUR. Glede na leto 2004 se je EBITDA povečal za 43,2 %. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti EBITDA 22,7 %. Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju ustvarjalo pozitiven EBITDA.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 225.952 EUR. Glede na leto 2004 se je čisti poslovni izid povečal za več kot 2,5-krat. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila le v letu 2009, predvsem zaradi povečanih finančnih odhodkov, ter v letu 2016, predvsem zaradi povečanih odpisov.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlecev na podlagi delovnih ur)	17,89	19,45	21,55	24,60	25,00	25,40	24,80	23,20	19,79	18,64	19,12	20,40	23,22	19,58
Dodana vrednost v EUR	654.521	685.912	921.293	979.685	783.660	1.022.671	688.636	831.319	1.350.721	891.853	927.271	836.810	759.040	867.154
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	36.586	35.265	42.751	39.825	31.346	40.263	27.768	35.833	68.253	47.846	48.497	41.020	32.689	44.288
EBIT marža v %	9,6%	7,3%	3,9%	4,4%	0,2%	7,3%	3,3%	12,7%	19,2%	11,8%	14,6%	9,6%	-28,9%	9,8%
EBITDA marža v %	18,7%	15,9%	15,1%	15,5%	6,0%	18,1%	14,2%	20,5%	27,1%	18,9%	20,0%	15,0%	12,5%	17,8%
Neto marža v %	6,0%	5,7%	2,2%	1,6%	0,3%	-7,5%	2,1%	11,6%	11,5%	11,1%	12,8%	6,3%	-28,6%	9,8%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	28,6%	12,0%	9,3%	1,7%	-60,6%	16,7%	65,1%	63,0%	38,8%	37,7%	13,9%	-53,8%	19,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	10,4%	4,4%	2,8%	0,3%	-6,8%	1,5%	9,6%	16,2%	12,6%	16,0%	7,8%	-38,0%	15,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	110,6%	107,9%	104,1%	104,6%	100,2%	107,8%	103,4%	114,5%	123,7%	113,4%	117,1%	110,6%	77,6%	110,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,23	0,49	0,71	1,08	0,67	0,68	0,75	1,03	0,85	0,97	1,40	2,05	1,80
Neto obratni kapital v EUR	-	-283.288	-205.788	404.894	432.609	233.235	304.587	171.684	268.572	343.106	256.953	111.032	195.185	249.080
Koeficient obračanja zalog	-	679,91	868,73	888,87	794,95	612,25	351,23	372,93	321,06	172,97	159,67	138,04	202,60	741,76
Dnevi vezave zalog	-	0,54	0,42	0,41	0,46	0,60	1,04	0,98	1,14	2,11	2,29	2,64	1,80	0,49
Koeficient obračanja terjatev	-	293,33	178,12	191,39	35,06	21,77	14,31	12,80	29,99	54,00	54,84	47,60	33,92	50,81
Dnevi vezave terjatev	-	1,24	2,05	1,91	10,41	16,77	25,51	28,52	12,17	6,76	6,66	7,67	10,76	7,18
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,39	0,56	0,67	0,37	0,32	0,40	0,36	0,47	0,56	0,60	0,60	0,48
Dnevi vezave obveznosti	-	-	931,16	655,58	547,52	991,24	1.138,68	902,50	1.001,60	773,90	653,47	613,36	609,34	760,34
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	38,2%	35,1%	37,4%	25,3%	14,2%	8,1%	9,4%	20,7%	30,7%	34,4%	50,5%	63,0%	82,5%	78,7%
Servisiranje dolga	0,16	0,15	0,14	0,13	0,06	0,03	0,13	0,21	0,22	0,20	0,21	0,12	0,10	0,20
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,00	0,01	0,01	0,03	0,05	0,07	0,08	0,03	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
Neto dolg v EUR	-	259.555	113.011	258.504	1.383.231	1.546.670	1.543.282	1.198.284	602.697	688.628	307.581	300.724	-309.174	-534.518
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,52	0,47	6,08	3,22	5,74	3,13	0,97	1,31	0,93	0,79	-0,02	-1,02
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	64,3%	76,0%	70,6%	105,1%	85,1%	84,0%	90,7%	96,9%	91,3%	99,4%	105,4%	117,2%	120,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 19,58. Glede na leto 2004 je bilo povprečno število zaposlenih v letu 2017 za 9,4 % višje. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast povprečnega števila zaposlenih 1,2 %.

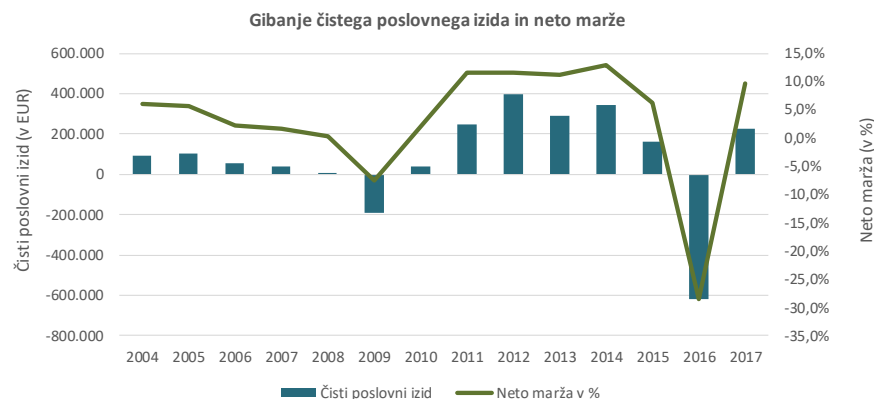
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 867.154 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost v letu 2017 povišala za 32,5 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 5,5 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 44.288 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca v letu 2017 povišala za 21,1 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 6,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 9,8 %. Glede na leto 2004 je bila EBIT marža višja za 2,5 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2016.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 17,8 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 zmanjšala za 4,3 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast EBITDA marže 11,7 %. EBITDA marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 9,8 %. Glede na leto 2004 je bila neto marža v letu 2017 za 61,8 % višja. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2009 in 2016.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 19,2 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 zmanjšal za 32,8 %. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2009 in 2016.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 15,4 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 povečal za 48,5 %. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2009 in 2016.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 110,8 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povečala za 0,2 %. Povprečje obdobja od 2004–2017 je znašalo 107,6 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Razen v letu 2006 je bila gospodarnost poslovanja vselej večja od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 1,1 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,80. Glede na leto 2005 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 višji za skoraj 7,7-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,98, kar nam kaže, da podjetje nima dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Najvišje vrednosti kazalnika so bile dosežene v obdobju 2015–2017. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 24,3 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 249.080 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto obratni kapital negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2005 in 2006.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 741,76. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za 9,1 % višji, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najhitrejše obračanje zalog je bilo v obdobju 2006–2008. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,49 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 1,15 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 50,81. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 82,7 % nižji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 2,3 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 7,18 dneva, kar pomeni, da podjetje prejme plačila s strani svojih kupcev v roku enega tedna, kar je za podjetje ugodno.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,48. Glede na leto 2006 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za 22,5 % višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 5,0 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 760,34 dneva, kar je za podjetje ugodno in pomeni, da je podjetje dobaviteljem plačevalo v povprečju na dobri dve leti.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 78,7 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 2-krat. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 13,3 %. Stopnja lastniškosti financiranja je bila v obdobju 2004–2013 nižja od 40 %, v ostalih letih pa je presegala 50 %.

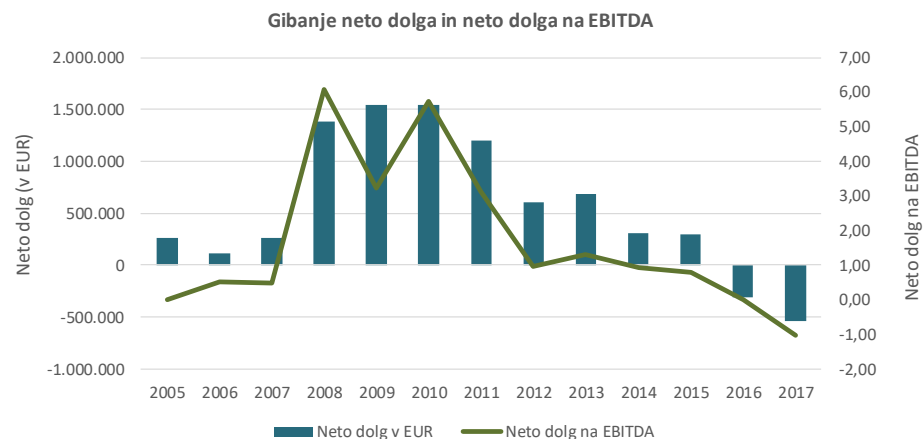
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,20. Glede na leto 2004 se je kazalnik povečal za 19,7 %. Vrednost kazalnika je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 5,7-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,03 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 45,6 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –534.518 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg je bil večinoma pozitiven, v letih 2016 in 2017 pa negativen, kar je za podjetje ugodneje.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –1,02. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, pomeni to izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, v letih 2016 in 2017 pa negativen, kar je za podjetje ugodneje.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 120,0 %, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 86,7 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 92,8 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja. Od leta 2013 dalje se kazalnik konstantno povečuje, kar kaže na izboljševanje likvidnosti.

3.20 Onisac d.o.o.

3.20.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Onisac d.o.o.

Polni naziv: ONISAC, igre na srečo in gostinstvo d.o.o.

Naslov: Šmartinska cesta 152, Ljubljana, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 76259021

Matična številka: 2087103000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 10–19 (<https://www.bizi.si>)

Koncesija: Casino Rio – igralni salon in Igralni salon Casino Rio central

OPIS PODJETJA

Podjetje Onisac d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 2005⁷³.

Casino Rio – igralni salon je dobil koncesijo leta 2005. Nahaja v zabaviščnem centru Arena Vodafone live! nasproti Koloseja v BTC-ju. Razprostira se na 1000 m², od tega je 600 m² namenjenih zabavi na štirih elektronskih ruletah in 168 atraktivnih igralnih avtomatih⁷⁴

Igralni salon Casino Rio central je dobil koncesijo 2012. Opremljen s 139 igralnimi avtomati in 2 elektronskima ruletama in se nahaja v centru mesta in se razprostira na 560 m², ki so namenjeni zabavi na dveh elektronskih ruletah in 139 atraktivnih igralnih avtomatih.⁷⁵ Ta se nahaja na lokaciji Igralnega salona Casino Ljubljana - Casino Central - igralni salon.

Tabela 15: Koncesije družne Onisac

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
AKTIVNI IGRALNI SALONI S KONCESIJO						
13	Onisac d.o.o.	Casino Rio – igralni salon		Onisac d.o.o.	30.11.2005	20.11.2023
	Šmartinska 152	Šmartinska 152				
	1000 Ljubljana	1000 Ljubljana				
14	Onisac d.o.o.	Casino Rio Central – igralni salon		Onisac d.o.o.	7.06.2012	10.06.2020
	Šmartinska 152	Miklošičeva cesta 9				
	1000 Ljubljana	1000 Ljubljana				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

⁷³ ONISAC 2019. Letno poročilo za družbo ONISAC 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2087103000>.

⁷⁴ Casino Rio: <http://www.casino-rio.si/casino-rio/>.

⁷⁵ Casino Rio Central: <http://www.casino-rio.si/casino-rio-central/>.

3.20.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	209.499	2.765.511	4.665.321	11.344.982	11.918.649	11.664.790	10.640.588	7.832.980	7.832.980	6.499.406	6.892.284	6.174.442	7.700.556
Dolgoročna sredstva	0	1.883.488	3.296.604	2.603.966	4.592.125	6.718.788	6.424.870	5.938.630	5.938.630	4.343.104	3.499.857	2.442.270	2.496.076
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	424.373	423.176	321.384	176.422	220.437	180.573	180.573	140.709	100.845	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	0	1.689.814	2.866.743	2.139.360	1.267.915	1.529.351	1.891.019	1.737.196	1.737.196	1.448.272	1.792.536	1.637.920	718.412
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	5.292	0	3.000.000	3.000.000	3.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	800.000	0	1.091.354
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	2.011.424	1.312.139	1.381.251	1.381.251	82.253	82.253	43.504	249.936
Odložene terjatve za davek	n.p.	13.512	196	41.430	2.826	1.591	1.275	639.610	639.610	671.870	724.223	699.865	394.967
Kratkoročna sredstva	207.291	874.629	1.337.606	8.732.920	6.877.565	4.941.831	4.214.183	1.890.017	1.890.017	2.151.199	3.388.109	3.727.828	5.199.973
Zaloge	0	0	5.642	5.470	5.311	24.032	29.933	24.951	24.951	341.561	14.148	13.630	12.904
Kratkoročne finančne naložbe	206.198	839.121	976.430	7.864.764	607.272	1.089.279	2.381.948	1.023.917	1.023.917	388.651	1.346.854	2.326.211	241.715
Kratkoročne poslovne terjatve	4	5.688	157.258	534.012	6.023.654	3.604.968	1.500.593	539.656	539.656	1.077.567	1.589.165	701.494	2.944.405
Denarna sredstva	1.089	29.820	198.276	328.674	241.328	223.552	301.709	301.493	301.493	343.420	437.942	686.493	587.731
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	2.208	7.394	31.111	8.096	448.959	4.171	1.535	4.333	4.333	5.103	4.318	4.344	4.507
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	209.500	2.765.511	4.665.321	11.344.982	11.918.649	11.664.790	10.640.588	7.832.980	7.832.980	6.499.406	6.892.284	6.174.442	7.700.556
Kapital	207.054	163.671	353.706	899.082	1.811.786	2.880.380	3.442.455	701.885	701.885	4.363.295	4.096.713	4.283.693	5.573.658
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	1.964	12.257	16.100	12.392	17.007	22.930	22.930	9.491	9.491	9.491	25.092
Dolgoročne obveznosti	n.p.	2.373.310	2.117.650	1.411.770	5.010.000	1.650.000	990.071	3.285.774	3.285.774	1.245.683	1.125.474	1.125.474	1.125.474
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	2.373.310	2.117.650	1.411.770	5.010.000	1.650.000	990.000	3.285.774	3.285.774	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	1.245.683	1.125.474	1.125.474	1.125.474
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	0	0	71	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	225.505	2.096.947	8.966.101	5.002.132	7.000.533	6.098.896	3.609.539	3.609.539	824.659	1.593.587	701.509	917.711
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	179.640	1.224.763	5.805.540	3.710.839	5.677.622	4.818.918	2.189.776	2.189.776	381.285	233.922	206.707	206.707
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	45.865	872.184	3.160.561	1.291.293	1.322.911	1.279.978	1.419.763	1.419.763	443.374	1.359.665	494.802	711.004
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	3.025	95.054	55.772	78.631	121.485	92.159	212.852	212.852	56.278	67.019	54.275	58.621

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

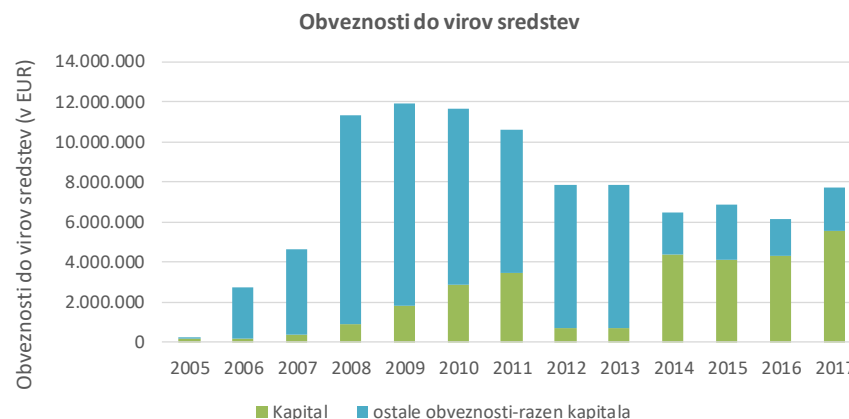
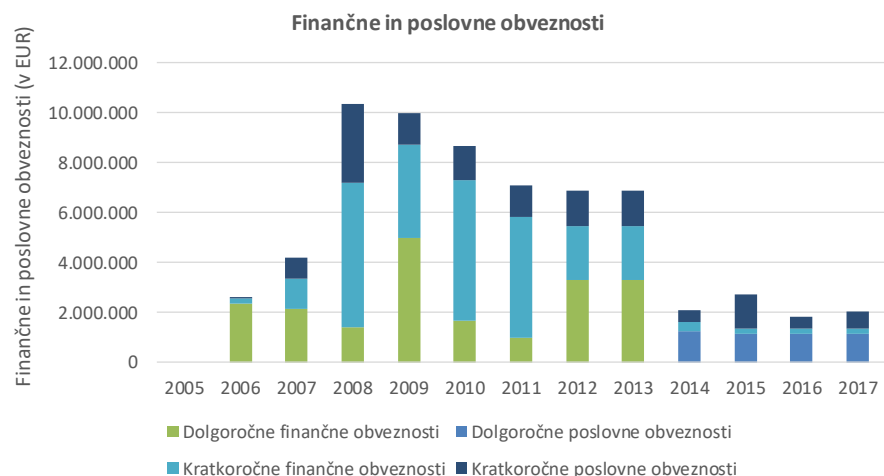
Sredstva družbe ONISAC d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **7.700.556 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 **36-krat višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 116,9 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **2.496.076 EUR** oziroma 32,4 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe (oz. dolgoročna posojila), ki so znašale 1.091.354 EUR oziroma 43,7 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev. **V letu 2005 podjetje ni imelo dolgoročnih sredstev**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 8,2 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **5.199.973 EUR** oziroma 67,5 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 2.944.405 EUR oziroma 56,6 % kratkoročnih sredstev. **Kratkoročna sredstva so večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev. Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za 25-krat večja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 77,4 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **5.573.658 EUR** oziroma 72,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 36,8 %. **Glede na leto 2005 je bil kapital v letu 2017 za 27-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 75,0 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **2.126.898 EUR** oziroma 27,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.125.474 EUR oziroma 52,9 %, kar predstavlja 14,6 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 pomembno višje (869-krat višje).**

IZKAZ USPEHA

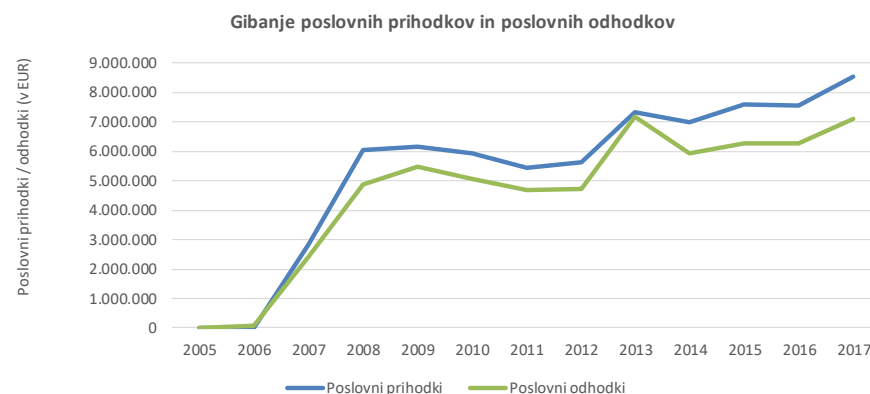
v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	2.821.670	6.059.034	6.160.061	5.948.800	5.460.925	5.631.306	7.346.549	6.984.407	7.597.204	7.560.725	8.552.294
Čisti prihodki od prodaje	0	0	2.821.670	6.023.013	6.029.458	5.948.800	5.457.219	5.452.630	7.344.109	6.973.685	7.550.802	7.518.859	8.389.300
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	36.021	130.603	0	3.706	178.676	2.440	10.722	46.402	41.866	162.994
Poslovni odhodki	3.943	58.418	2.412.131	4.869.950	5.473.848	5.080.618	4.671.955	4.727.663	7.172.017	5.918.464	6.260.881	6.286.316	7.099.527
Stroški blaga, materiala in storitev	1.419	10.096	1.283.567	1.791.741	2.501.054	2.134.487	2.088.857	2.245.054	2.317.618	1.939.969	2.454.530	1.932.843	2.101.623
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>175.840</i>	<i>235.747</i>	<i>422.028</i>	<i>299.863</i>	<i>288.217</i>	<i>399.443</i>	<i>389.161</i>	<i>312.152</i>	<i>772.370</i>	<i>260.870</i>	<i>258.976</i>
Stroški storitev	1.419	0	1.107.727	1.555.994	2.079.026	1.834.624	1.800.640	1.845.611	1.928.457	1.627.817	1.682.160	1.671.973	1.842.647
Stroški dela	2.445	47.867	457.408	900.239	936.473	902.253	698.332	647.342	770.532	623.554	486.876	512.865	511.106
Odpisi vrednosti	0	455	527.588	719.317	790.056	739.245	713.994	507.582	1.323.444	712.163	615.989	961.637	1.208.257
Drugi poslovni odhodki	79	0	143.568	1.458.653	1.246.265	1.304.633	1.170.772	1.327.685	2.760.423	2.642.778	2.703.486	2.878.971	3.278.541
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-3.943	-58.418	409.539	1.189.084	686.213	868.182	788.970	903.643	174.532	1.065.943	1.336.323	1.274.409	1.452.767
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-3.943	-57.963	937.127	1.908.401	1.476.269	1.607.427	1.502.964	1.411.225	1.497.976	1.778.106	1.952.312	2.236.046	2.661.024
Finančni prihodki	2.295	5.568	52.725	1.052.727	1.427.882	33.268	71.898	176.371	94.163	229.391	347.145	45.613	385.755
Finančni odhodki	0	3.998	201.781	1.389.736	1.744.251	518.767	493.551	1.064.134	3.558.976	1.085.949	1.530.146	1.106.382	228.315
Drugi prihodki	0	0	0	764	33	12.372	4.193	806	10.831	6.234	438	1.228	389
Drugi odhodki	0	0	7.926	7.626	2.088	6.476	6.003	6.457	6.853	8.235	2.209	3.530	10.351
Celotni poslovni izid	-1.648	-56.848	252.557	845.213	367.789	388.579	365.507	10.229	-3.286.303	207.384	151.551	211.338	1.600.245
Skupaj davki	0	-13.514	62.523	1.214	-241	-142	371	-36	-637.822	-32.772	-52.353	24.358	304.898
Čisti poslovni izid	-1.648	-43.334	190.034	843.999	368.030	388.721	365.136	10.265	-2.648.481	240.156	203.904	186.980	1.295.347

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ONISAC d.o.o. realiziralo **8.552.294** prihodkov. Podjetje je pričelo generirati prihodke v letu 2007.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **7.099.527** EUR. Glede na leto 2005, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, so bili poslovni odhodki v letu 2017 pomembno višji.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli počasneje kot odhodki, povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2007–2017 je znašala **15,5 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **15,4 %**. V obdobju 2007–2017 so bili poslovni prihodki vselej višji kot poslovni odhodki. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **85,5 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 37,5 %), med njimi največ stroški storitev (30,7 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 27,5 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena v zagonskih letih, ko podjetje še ni generiralo prihodkov, ter v letu 2013, predvsem zaradi povečanih finančnih odhodkov.

Slika 34: Casino Rio – igralni salon

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.452.767 EUR, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, v prvih letih opazovanega obdobja pa je bil poslovni izid iz poslovanja negativen.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 2.661.024 EUR, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005, ko je bil EBITDA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, v prvih letih opazovanega obdobja pa je bil EBITDA negativen.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 1.295.347 EUR, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005, ko je bil čisti poslovni izid negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila le v letih 2005 in 2006, ko podjetje še ni generiralo prihodkov, ter v letu 2013, predvsem zaradi povečanih finančnih odhodkov.

KAZALNIKI

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	1,00	0,50	14,50	26,49	28,00	30,00	19,00	32,00	25,00	24,31	19,10	19,15	18,00
Dodana vrednost v EUR	-1.498	-10.096	1.394.535	2.808.640	2.412.742	2.509.680	2.201.296	2.058.567	2.268.508	2.401.660	2.439.188	2.748.911	3.172.130
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-1.498	-20.192	96.175	106.026	86.169	83.656	115.858	64.330	90.740	98.793	127.706	143.546	176.229
EBIT marža v %	-	-	14,5%	19,7%	11,4%	14,6%	14,5%	16,6%	2,4%	15,3%	17,7%	16,9%	17,3%
EBITDA marža v %	-	-	33,2%	31,7%	24,5%	27,0%	27,5%	25,9%	20,4%	25,5%	25,9%	29,7%	31,7%
Neto marža v %	-	-	6,7%	14,0%	6,1%	6,5%	6,7%	0,2%	-36,1%	3,4%	2,7%	2,5%	15,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-23,4%	73,5%	134,7%	27,2%	16,6%	11,5%	0,5%	-377,3%	9,5%	4,8%	4,5%	26,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-2,9%	5,1%	10,5%	3,2%	3,3%	3,3%	0,1%	-33,8%	3,4%	3,0%	2,9%	18,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	0,0%	117,0%	124,4%	112,5%	117,1%	116,9%	119,1%	102,4%	118,0%	121,3%	120,3%	120,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	3,88	0,64	0,97	1,37	0,71	0,69	0,52	0,52	2,61	2,13	5,31	5,67
Neto obratni kapital v EUR	-	828.764	465.422	5.572.359	5.586.272	3.618.920	2.934.205	470.254	470.254	1.707.825	2.028.444	3.233.026	4.488.969
Koeficient obračanja zalog	-	-	1.000,24	1.084,06	1.118,53	405,47	202,25	198,70	294,34	38,05	42,45	541,35	632,34
Dnevi vezave zalog	-	-	0,36	0,34	0,33	0,90	1,80	1,84	1,24	9,59	8,60	0,67	0,58
Koeficient obračanja terjatev	-	-	34,63	17,43	1,84	1,24	2,14	5,35	13,61	8,62	5,66	6,56	4,60
Dnevi vezave terjatev	-	-	10,54	20,95	198,49	295,39	170,74	68,29	26,82	42,32	64,45	55,60	79,31
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,38	0,12	0,19	0,23	0,22	0,30	0,27	0,34	0,86	0,28	0,43
Dnevi vezave obveznosti	-	-	952,82	3.121,89	1.925,14	1.591,03	1.648,16	1.233,47	1.331,62	1.089,29	426,03	1.297,35	849,73
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	98,8%	5,9%	7,6%	7,9%	15,2%	24,7%	32,4%	9,0%	9,0%	67,1%	59,4%	69,4%	72,4%
Servisiranje dolga	-0,42	-0,69	0,27	0,25	0,16	0,20	0,21	0,09	-0,12	0,14	0,11	0,16	0,34
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	0,03	0,06	0,53	0,81	0,47	0,18	0,07	0,12	0,18	0,15	0,22
Neto dolg v EUR	-	1.684.009	2.167.707	-976.128	7.872.239	6.014.791	3.125.261	4.150.140	4.150.140	-350.786	-1.550.874	-2.805.997	-622.739
Neto dolg na EBITDA	-	-	2,06	0,31	2,34	4,32	3,04	2,58	2,77	1,07	-0,49	-0,97	-0,64
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	134,7%	75,0%	88,7%	148,6%	67,4%	69,0%	67,1%	67,1%	100,5%	117,1%	175,4%	223,3%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 18. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem v letu 2005. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, pri čemer se je število zaposlenih postopoma povečevalo do leta 2010, nato se je v povprečju zmanjševalo.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 3.172.130 EUR. Glede na leto 2005, ko podjetje še ni ustvarjalo prihodkov in je bila dodana vrednost negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je z leti povečevalo.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 176.229 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2005, ko je podjetje šele pričelo z zaposlovanjem in še ni ustvarjalo prihodkov ter je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je z leti povečevalo.

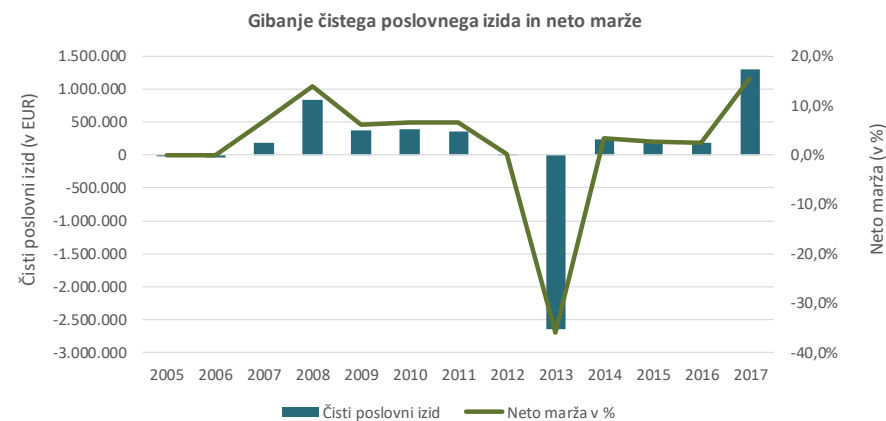
Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 17,3 %. Glede na leto 2007 je bila EBIT marža višja za 19,3 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast EBIT marže 50,7 %. EBIT marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 31,7 %, kar je poleg EBITDA marže v zagonskih letih največ. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža v letu 2017 zmanjšala za 4,5 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast EBITDA marže 0,6 %. EBITDA marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 15,4 %. Glede na leto 2007 je bila neto marža v letu 2017 za skoraj 2,3-krat višja. Gibanje neto marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2013.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 26,3 %. Glede na leto 2006, ko je bil ROE negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006 in 2013.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 18,7 %. Glede na leto 2006, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006 in 2013.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 120,5 %. V zagonskih letih 2005 in 2006 je bila gospodarnost poslovanja 0,0 %. Povprečje obdobja od 2007–2017 je znašalo 117,2 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Razen v letih 2005 in 2006 je bila gospodarnost poslovanja vselej večja od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 0,6 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 5,67, kar je največ v opazovanem obdobju in kaže na dobro likvidnost podjetja. Glede na leto 2006 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 nižji za 57,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 2,09, kar nam kaže, da je podjetje s kratkoročnimi sredstvi zmožno poplačati svoje kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Kazalnik je bil višji od 1 v letih 2006 in 2009 ter v obdobju 2014–2017, v ostalih letih je bil nižji od 1, kar kaže na poslabšano likvidnost v teh letih. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 42,9 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 4.488.969 EUR. Glede na leto 2006 je bil neto obratni kapital v letu 2017 za 5,4-krat višji. Neto obratni kapital je bil v celotnem opazovanem obdobju pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 632,34. Glede na leto 2007 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za 36,8 % nižji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno. Najhitrejše obračanje zalog je bilo v obdobju 2007–2009. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,58 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 2,39 dneva.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 4,60. Glede na leto 2007 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 86,7 % nižji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 20,0 %. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 79,31 dneva, kar pomeni, da podjetje prejme plačila s strani svojih kupcev v roku dveh mesecev in pol, to pa za podjetje ni ugodno.

Slika 35: Igralni salon Casino Rio central

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,43. Glede na leto 2007 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za 12,1 % višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 20,0 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 849,73 dneva, kar je za podjetje ugodno in pomeni, da je podjetje dobaviteljem plačevalo v povprečju na skoraj dve leti in pol.**

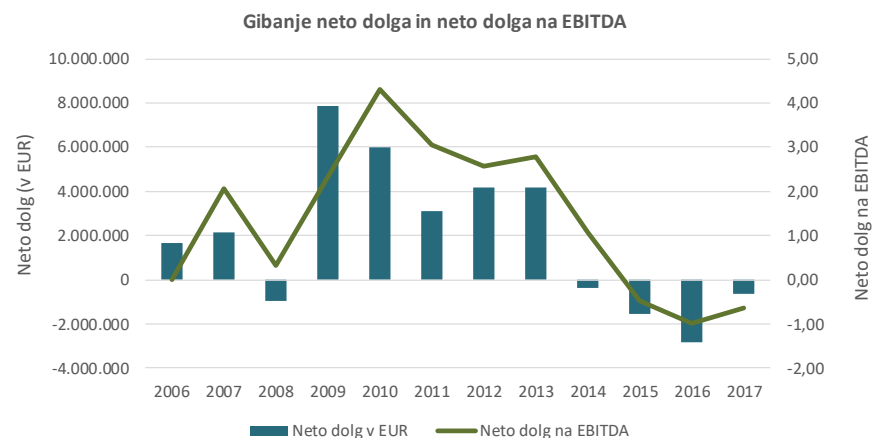
Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 72,4 %. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 26,8 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je bila v obdobju 2006–2013 nižja od 35 %, v ostalih letih pa je presegala 50 %, kar je za podjetje ugodnejše.

Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,34. Glede na leto 2005, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna, razen v zagonskih letih 2005 in 2006 ter v letu 2013, in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,22. Glede na leto 2007 se je kazalnik v letu 2017 za 7,5-krat povečal. Povprečje obdobja je znašalo 0,26 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 95,8 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –622.729 EUR. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg je bil večinoma pozitiven, v letu 2008 ter v obdobju 2014–2017 pa negativen, kar je za podjetje ugodneje.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,64. Glede na leto 2007, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, pomeni to izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2015–2017, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 223,3 %, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2006 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 65,8 %. Povprečje obdobja je znašalo 111,2 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Od leta 2013 dalje se kazalnik konstantno povečuje.

3.21 Trine d.o.o.

3.21.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Trine d.o.o.

Polni naziv: Trine Turistične in zabaviščne storitve d.o.o.

Naslov: Neblo 11, 5212 Dobrovo v Brdih

Davčna številka: 85303810

Matična številka: 1983032000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 – DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 50–99 <https://www.bizi.si>

Koncesija: Casino Venko igralni salon

OPIS PODJETJA

Družba Trine d.o.o. s sedežem v Goriških Brdih je bila ustanovljena v drugi polovici leta 2004 ter pričela z poslovanjem v letu 2007. Družba upravlja s celovitim turistično-zabavišnim kompleksom, ki svojim gostom nudi hotel z 32 prenočitvenimi kapacitetami, restavracijo z 120 sedišči, kongresno dvorano ter igralni salon z 200 igralnimi napravami. Vodilna dejavnost družbe, ki prinaša največji dohodek, je igralni salon. Poslovne prihodke igralnega salona predstavlja realizacija igralnih avtomatov.⁷⁶

Na voljo imajo tudi sodobno opremljeno konferenčno dvorano, kjer se lahko prireja seminarje, sestanke in razna poslovna srečanja. Z veseljem poskrbijo za vse želje in potrebe gostov ter pomagajo pri organizaciji prireditev, njihovih uspešnih izvedbah in predstavitvi vaših projektov. V okviru turističnega centra Neblo deluje tudi igralni salon Venko, ki svojim gostom ponuja dvesto igralnih mest na najnovjših igralnih avtomatih in dveh elektronskih ruletah. Vsak večer se izvaja Bingo, ob koncu tedna pa tudi razna nagradna žrebanja.

V igralnem salonu se nahaja tudi bar, kjer si lahko gost privošči odlično jutranjo kavico ali večerni aperitiv. Poskrbljeno je tudi za razvade, v igralnem salonu boste namreč našli tudi udobno urejeno kadilnico in kopicco LCD-televizorjev, ki predvajajo vse najpomembnejše in najzanimivejše športne dogodke.

Ustanovitelji oz. Lastniki⁷⁷:

- Miran Klanjšček, poslovni delež v višini 29,5%
- Bruno Bizjak, poslovni delež v višini 22,5%
- Milan Berginc, poslovni delež v višini 20%
- Ase Lazovski, poslovni delež v višini 18,5%
- Matej Berginc, poslovni delež v višini 9,5%

⁷⁶ Venco. 2019. O podjetju: <http://www.venko.si>.

⁷⁷ Trine 2019. Letno poročilo za družbo Trine 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1983032000>.

3.21.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	245.959	163.790	94.070	13.159.505	13.868.766	12.574.866	11.357.564	10.144.000	8.792.649	8.951.393	8.658.460	8.397.598	8.115.478	7.460.533
Dolgoročna sredstva	150.494	0	0	11.868.075	11.390.336	10.498.814	9.249.401	8.223.024	7.324.995	7.297.615	6.985.183	6.762.163	6.417.918	5.837.035
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	80.649	354.024	293.499	241.952	223.211	150.536	220.958	260.049	294.327	287.396	228.645
Opredmetena osnovna sredstva	150.494	0	0	11.787.426	11.036.312	10.155.315	9.007.449	7.999.813	7.174.459	7.076.657	6.725.134	6.467.836	6.130.522	5.608.390
Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	95.465	163.790	94.070	1.290.866	2.432.757	2.054.599	2.040.253	1.884.195	1.424.741	1.617.936	1.651.653	1.618.390	1.680.527	1.615.301
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	73.046	0	0	0	0	27.956	2.100	7.395	6.796	39.280	30.124	18.561	0
Zaloge	0	0	0	122.507	115.023	113.408	62.470	49.173	32.048	29.976	38.966	29.674	38.197	30.164
Kratkoročne finančne naložbe	95.148	89.229	92.276	85.589	1.310.323	250.850	50.000	971.711	40.000	72.820	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	0	52.303	33.497	54.288	30.079	60.910	117.681	34.529	69.956	46.555	79.356	91.442
Denarna sredstva	317	1.515	1.794	1.030.467	973.914	1.636.053	1.869.748	800.301	1.227.617	1.473.815	1.503.451	1.512.037	1.544.413	1.493.695
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	564	45.673	21.453	67.910	36.781	42.913	35.842	21.624	17.045	17.033	8.197
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	245.959	163.790	94.070	13.159.505	13.868.766	12.574.866	11.357.564	10.144.000	8.792.649	8.951.393	8.658.460	8.397.598	8.115.477	7.460.534
Kapital	196.844	144.693	54.932	361.249	1.897.399	3.002.730	4.092.967	5.351.411	6.612.759	7.102.993	6.940.354	6.615.995	6.194.968	6.010.902
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	28.444	81.806	101.649	90.033	223.614	192.474	239.218	245.036	234.160
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	0	9.824.822	9.020.199	5.812.193	3.748.332	657.110	0	0	0	0	23.565	19.977
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	9.824.822	9.020.199	5.812.193	3.748.332	657.110	0	0	0	0	23.565	19.977
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	39.138	2.944.590	2.862.045	3.582.146	3.290.361	3.958.085	1.997.121	1.514.238	1.358.210	1.325.083	1.252.943	743.299
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	30.692	1.984.666	1.447.626	2.726.213	2.065.692	2.629.383	809.171	0	0	0	5.337	5.333
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	8.446	959.924	1.414.419	855.933	1.224.669	1.328.702	1.187.950	1.514.238	1.358.210	1.325.083	1.247.605	737.966
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	28.844	89.123	149.353	144.098	75.745	92.736	110.548	167.422	217.302	398.965	452.196

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

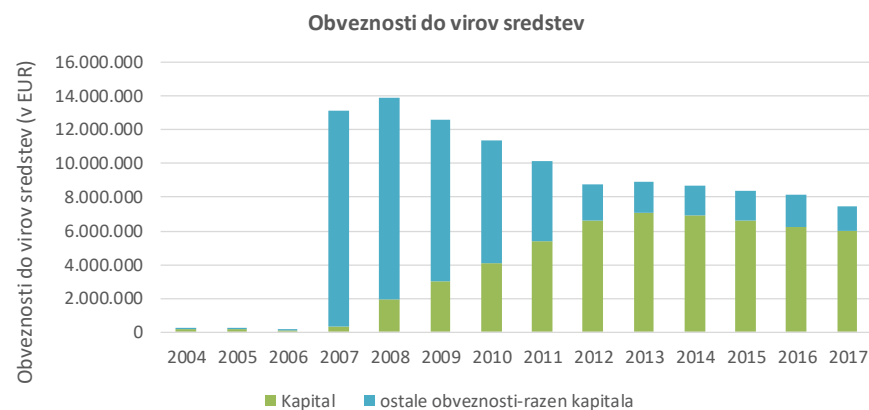
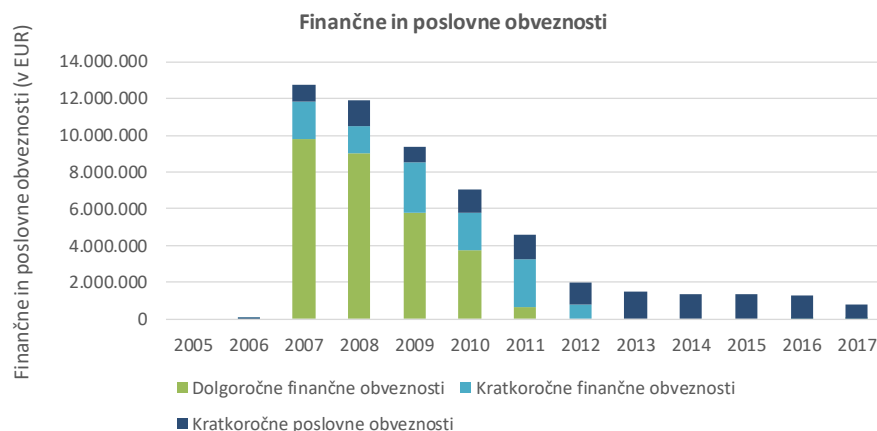
Sredstva družbe TRINE d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **7.460.533 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 za kar **30-krat višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Največ sredstev je imelo podjetje v letu 2008, v nadaljnjih letih se je vrednost sredstev v povprečju zniževala.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **5.837.035 EUR** oziroma 78,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 5.608.390 EUR oziroma 96,1 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letih 2005 in 2006. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 za skoraj 40-krat višja**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišja vrednosti dolgoročnih sredstev je bila v letu 2007, v nadaljnjih letih se je vrednost v povprečju zniževala.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.615.301 EUR** oziroma 21,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 1.493.695 EUR oziroma 92,5 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letih 2005 in 2006. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za skoraj 17-krat višja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišja vrednost kratkoročnih sredstev je bila v letu 2008, v nadaljnjih letih se je vrednost v povprečju zniževala.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **6.010.902 EUR** oziroma 80,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Kapital je večinoma predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, razen v obdobju 2007–2010. V povprečju je delež kapitala znašal 59,0 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za več kot 30-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 79,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.449.632 EUR** oziroma 19,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja, razen v obdobju 2007–2010, predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 743.299 EUR oziroma 51,3 %, kar predstavlja 10,0 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za skoraj 30-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišja vrednost ostalih obveznosti razen kapitala je bila v letu 2007, v nadaljnjih letih se je vrednost v povprečju zniževala.

IZKAZ USPEHA

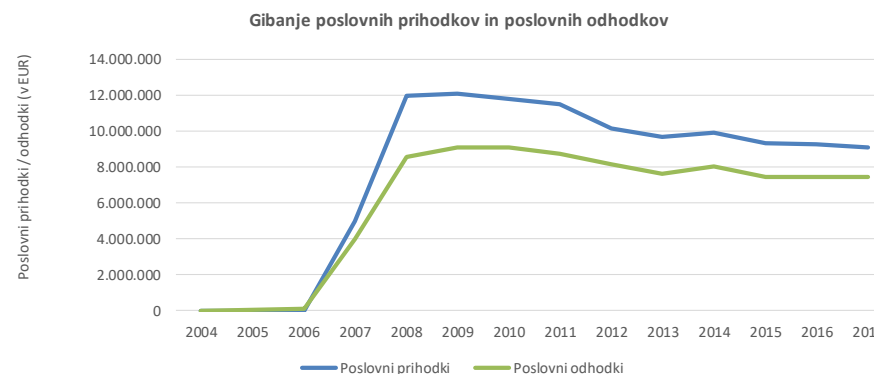
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	0	5.020.773	11.969.803	12.092.097	11.793.301	11.500.233	10.182.169	9.691.460	9.953.887	9.338.731	9.302.854	9.097.689
Čisti prihodki od prodaje	0	0	0	5.020.773	11.969.803	12.090.097	11.790.825	11.481.581	10.151.859	9.648.863	9.905.973	9.282.809	9.214.226	8.703.297
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	2.000	2.476	18.652	30.310	42.597	47.914	55.922	88.628	394.392
Poslovni odhodki	11.340	53.515	92.107	3.971.459	8.591.990	9.089.807	9.096.322	8.747.901	8.196.996	7.640.415	8.071.878	7.458.351	7.454.389	7.480.356
Stroški blaga, materiala in storitev	7.878	14.222	11.214	1.127.730	2.279.422	2.280.846	2.223.762	2.272.163	2.469.048	2.813.459	3.022.209	2.393.700	2.349.404	2.409.938
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>155</i>	<i>n.p.</i>	<i>192</i>	<i>439.179</i>	<i>871.164</i>	<i>993.603</i>	<i>899.249</i>	<i>902.008</i>	<i>836.732</i>	<i>840.506</i>	<i>765.799</i>	<i>736.998</i>	<i>779.282</i>	<i>798.315</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>7.723</i>	<i>n.p.</i>	<i>11.022</i>	<i>688.551</i>	<i>1.408.258</i>	<i>1.287.243</i>	<i>1.324.513</i>	<i>1.370.155</i>	<i>1.632.316</i>	<i>1.972.953</i>	<i>2.256.410</i>	<i>1.656.702</i>	<i>1.570.122</i>	<i>1.611.623</i>
Stroški dela	3.165	34.732	80.638	1.018.646	1.988.346	2.073.809	2.198.111	1.815.867	1.689.102	1.551.131	1.703.172	1.750.415	1.848.789	1.951.098
Odpisi vrednosti	0	4.503	113	626.841	1.376.176	1.613.040	1.410.620	1.526.992	1.234.412	807.069	871.292	963.791	908.471	941.439
Drugi poslovni odhodki	297	58	142	1.198.242	2.948.046	3.122.112	3.263.829	3.132.879	2.804.434	2.468.756	2.475.205	2.350.445	2.347.725	2.177.881
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-11.340	-53.515	-92.107	1.049.314	3.377.813	3.002.290	2.696.979	2.752.332	1.985.173	2.051.045	1.882.009	1.880.380	1.848.465	1.617.333
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-11.340	-49.012	-91.994	1.676.155	4.753.989	4.615.330	4.107.599	4.279.324	3.219.585	2.858.114	2.753.301	2.844.171	2.756.937	2.558.772
Finančni prihodki	1.536	2.980	3.072	32.163	34.378	23.658	14.987	20.512	13.766	2.163	2.213	2.259	856	367
Finančni odhodki	2.369	1.740	701	720.135	1.216.207	673.071	407.005	282.729	134.830	34.087	21.993	3.333	2.936	8.269
Drugi prihodki	0	0	0	1.670	574	795	1.592	406	3.125	595	2.434	2.015	8.479	3.002
Drugi odhodki	0	0	0	6.226	55.227	329.878	74.922	61.413	45.956	100.055	470.190	155.465	229.899	139.820
Celotni poslovni izid	-12.173	-52.275	-89.736	356.786	2.141.331	2.023.794	2.231.631	2.429.108	1.821.278	1.919.661	1.394.473	1.725.856	1.624.965	1.472.613
Skupaj davki	0	0	0	50.466	473.902	430.963	451.610	493.829	309.586	292.669	233.264	279.200	270.125	279.925
Čisti poslovni izid	-12.173	-52.275	-89.736	306.320	1.667.429	1.592.831	1.780.021	1.935.279	1.511.692	1.626.992	1.161.209	1.446.656	1.354.840	1.192.688

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje TRINE d.o.o. realiziralo **9.097.689 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004, ko je podjetje pričelo z generiranjem prihodkov, so se le-ti v letu 2017 povečali za **81,2 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **7.480.356 EUR**. Glede na leto 2004, ko so poslovni odhodki znašali **11.340 EUR**, so se v letu 2017 le-ti pomembno povečali skladno z večjim obsegom poslovanja.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot poslovni stroški, povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2007–2017 je znašala **11,2 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **10,4 %**. V obdobju 2007–2017 so bili odhodki nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **78,4 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki (v povprečju 32,7 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 30,1 %), med njimi največ stroški storitev (19,7 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v obdobju 2004–2006, ko še ni ustvarjalo prihodkov, poslovalo z izgubo, v nadaljnjih letih pa je poslovalo z dobičkom.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.617.333 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je v obdobju 2004–2006 ustvarjalo izgubo iz poslovanja, v obdobju 2007–2017 pa je ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je bil najvišji v letu 2008 in je presegal 3,3 milijona EUR. V nadaljnjih letih se je EBIT v povprečju zniževal.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 2.558.772 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil EBITDA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je v obdobju 2004–2006 ustvarjalo negativen EBITDA, v obdobju 2007–2017 pa je bil EBITDA pozitiven. EBITDA je bil najvišji v letu 2008, ko je presegal 4,7 milijona EUR. V nadaljnjih letih se je EBITDA v povprečju zniževal.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 1.192.688 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil čisti poslovni izid negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je v obdobju 2004–2006 poslovalo z izgubo, v obdobju 2007–2017 pa je poslovalo z dobičkom. Dobiček je bil najvišji v letu 2011, ko je dosegel skoraj 2 milijona EUR. V nadaljnjih letih se je dobiček v povprečju zniževal.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,50	1,34	2,00	34,96	67,49	76,00	75,00	73,00	61,00	56,00	58,00	61,00	63,00	63,00
Dodana vrednost v EUR	-8.175	-14.280	-11.356	2.694.801	6.742.335	6.689.139	6.305.710	6.095.191	4.908.687	4.409.245	4.456.473	4.594.586	4.605.726	4.509.870
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-16.350	-10.657	-5.678	77.082	99.901	88.015	84.076	83.496	80.470	78.737	76.836	75.321	73.107	71.585
EBIT marža v %	-	-	-	20,9%	28,2%	24,8%	22,9%	24,0%	19,6%	21,3%	19,0%	20,3%	20,1%	18,6%
EBITDA marža v %	-	-	-	33,4%	39,7%	38,2%	34,8%	37,3%	31,7%	29,6%	27,8%	30,6%	29,9%	29,4%
Neto marža v %	-	-	-	6,1%	13,9%	13,2%	15,1%	16,9%	14,9%	16,9%	11,7%	15,6%	14,7%	13,7%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-30,6%	-89,9%	147,2%	147,6%	65,0%	50,2%	41,0%	25,3%	23,7%	16,5%	21,3%	21,2%	19,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-25,5%	-69,6%	4,6%	12,3%	12,0%	14,9%	18,0%	16,0%	18,3%	13,2%	17,0%	16,4%	15,3%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	-	-	-	126,4%	139,3%	133,0%	129,6%	131,5%	124,2%	126,8%	123,3%	125,2%	124,8%	121,6%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	2,40	0,44	0,85	0,57	0,62	0,48	0,71	1,07	1,22	1,22	1,34	2,17
Neto obratni kapital v EUR	-	-	85.624	330.942	1.018.338	1.198.666	815.584	555.493	236.791	103.698	293.443	293.307	432.922	877.335
Koeficient obračanja zalog	-	-	-	81,97	100,79	105,85	134,08	205,68	249,98	311,13	287,37	270,48	271,52	254,63
Dnevi vezave zalog	-	-	-	4,45	3,62	3,45	2,72	1,77	1,46	1,17	1,27	1,35	1,34	1,43
Koeficient obračanja terjatev	-	-	-	191,99	279,02	275,45	279,51	252,37	113,69	126,78	189,62	159,35	146,36	101,91
Dnevi vezave terjatev	-	-	-	1,90	1,31	1,33	1,31	1,45	3,21	2,88	1,92	2,29	2,49	3,58
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,91	0,73	0,88	0,86	0,71	0,66	0,62	0,53	0,55	0,61	0,80
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	402,40	497,40	417,01	422,25	516,61	548,91	586,73	684,54	664,45	602,50	453,91
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	80,0%	88,3%	58,4%	2,7%	13,7%	23,9%	36,0%	52,8%	75,2%	79,4%	80,2%	78,8%	76,3%	80,6%
Servisiranje dolga	-0,89	-0,86	-0,97	0,20	0,31	0,32	0,33	0,38	0,33	0,31	0,24	0,32	0,29	0,28
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	-	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Neto dolg v EUR	-	-	-63.378	10.693.432	8.183.588	6.651.503	3.894.276	1.514.481	-458.446	-1.546.635	-1.503.451	-1.512.037	-1.515.511	-1.468.385
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	3,17	1,99	1,61	1,28	0,63	0,16	-0,35	-0,55	-0,53	-0,55	-0,58
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	-	85,8%	95,8%	84,0%	85,1%	73,6%	90,8%	97,6%	100,9%	100,0%	98,9%	105,3%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 63. Podjetje je z zaposlovanjem pričelo v letu 2004. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Število zaposlenih je naraščalo do leta 2009, nato pa konstantno padalo do leta 2016, ko je pričelo ponovno naraščati.

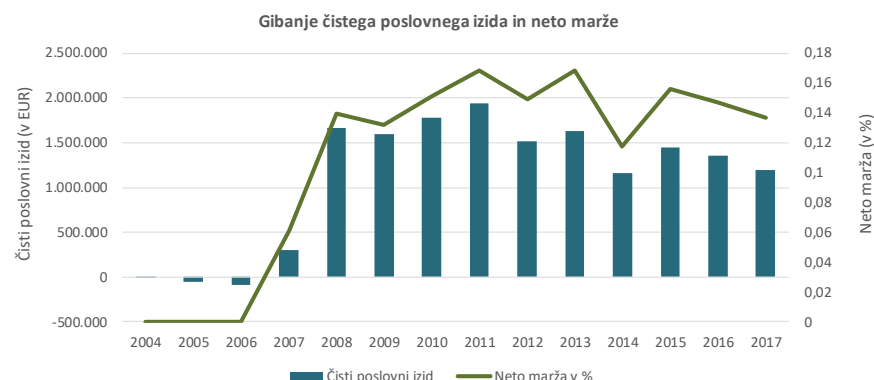
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 4.509.870 EUR. Glede na leto 2004, ko podjetje še ni generiralo prihodkov in je bila dodana vrednost negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2006 je bila dodana vrednost negativna, od leta 2007 dalje pa vselej pozitivna.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 71.585 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004, ko je podjetje šele pričelo z zaposlovanjem in še ni generiralo prihodkov, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2006 je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, od leta 2007 dalje pa vselej pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 18,6 %. Glede na leto 2007 se je EBIT marža znižala za 11,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 21,8 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2008–2011, ki so presegale 22 %. EBIT marža je bila v vseh letih opazovanega obdobja pozitivna, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer –0,2 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 29,4 %. Glede na leto 2007 se je EBITDA marža znižala za 11,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 33,6 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2008–2011, ki so presegale 34 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer –0,8 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 13,7 %, kar je približno na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2007 se je neto marža povežala za več kot 2,2-krat. Neto marža je bila v vseh letih pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 14,1 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 19,5 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROE negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROE je bil negativen v letih 2005 in 2006, ko podjetje še ni generiralo prihodkov, v nadaljnjih letih je bil ROE pozitiven.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 15,3 %. Glede na leto 2005, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. ROA je bil negativen v letih 2005 in 2006, ko podjetje še ni generiralo prihodkov, v nadaljnjih letih je bil ROA pozitiven.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 121,6 %. Glede na leto 2007 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 3,8 %. Povprečje obdobja je znašalo 127,8 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil v celotnem obdobju od 2007–2017 višji od 100 %, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer –0,3 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,17. Glede na leto 2006 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 zmanjšal za 9,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 1,09. V obdobju 2007–2012 je bil kazalnik manjši od 1, kar pomeni, da v tem obdobju podjetje ni imelo dovolj hitro unovčljivih virov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. V letu 2006 ter v obdobju 2013–2017 pa je kazalnik presegel vrednost 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje sposobno svoje tekoče kratkoročne obveznosti poplačati s kratkoročnimi sredstvi. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 13,7 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 877.335 EUR. Glede na leto 2006 se je neto obratni kapital v letu 2017 povečal za več kot 10-krat. Neto obratni kapital je bil v vseh letih opazovanega obdobja pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 254,63. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za približno 3-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 13,7 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,43 dneva, kar je boljše kot v letu 2007 in boljše od povprečja obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 101,91. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za 46,9 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -1,3 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 3,58 dneva, kar je slabše kot v letu 2007 in slabše od povprečja obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,80. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 11,3 %, kar je za podjetje ugodno. Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 453,91 dneva, kar je sicer manj kot povprečje opazovanega obdobja, a za podjetje še vedno zelo ugodno.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 80,6 %, kar je približno na ravni iz leta 2004. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 38,6 %. V obdobju 2007–2009 stopnja lastniškosti financiranja ni preseгла 25 %.

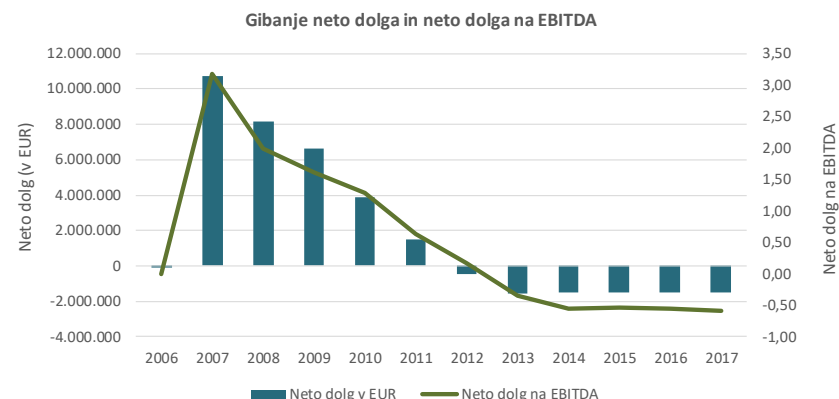
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,28. Glede na leto 2007, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila v obdobju 2004–2006 negativna, kar pomeni, da je podjetje poslovalo z negativnim denarnim tokom. V nadaljnjih letih je bil kazalnik pozitiven, a vselej nižji od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01, kar je na ravni iz leta 2007 in na ravni povprečja opazovanega obdobja. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –1.468.385 EUR. Glede na leto 2006 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za več kot 23-krat. Neto dolg je bil večinoma negativen, kar je za podjetje ugodno, pozitiven je bil v obdobju 2007–2011.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,58. Glede na leto 2007, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, to predstavlja pomembno izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, negativen je bil v obdobju 2013–2017, kar je ob doseganju pozitivne EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 105,3 %. Glede na leto 2007 se je kazalnik v letu 2017 povečal za 22,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 92,5 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja.

Slika 36: Casino Venko igralni salon

3.22 Viva d.o.o.

3.22.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Viva d.o.o.

Polni naziv: VIVA Gostinstvo, trgovina, storitve d.o.o.

Naslov: Volčja Draga 61, 5293 Volčja Draga

Davčna številka: 25980459

Matična številka: 5747309000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino Paquito – igralni salon

OPIS PODJETJA

Casino Paquito začne z delovanjem v novodobnem dvorcu v spodnji Vipavski dolini leta 1996 kot gostinski lokal s prenočišči in nočnim klubom. Leta 1997 razširi dejavnost s prirejanjem iger na srečo. Salon pritegne obiskovalce, ki jim je všeč stari Las Vegas, ponuja igralne salone v dveh nadstropjih, kulinarična razvajanja v restavraciji in nastanitve v hotelu z 22 sobami⁷⁸.

Poslanstvo podjetja VIVA d.o.o. temelji na razvoju ponudbe igralniške dejavnosti s podporo vrhunske kulinarike. Restavracija Paquito slovi kot vrhunska restavracija s ponudbo predvsem ribjih specialitet. Ljubitelji kulinaričnih dobrot lahko tako v lokalu združujejo užitke ob igri na srečo in odlični prehrani. Ponudba iger na igralnih avtomatih je na nivoju, saj stalno uvajajo nove igre.

Lastnika podjetja⁷⁹:

- Astraea investicije ena d.o.o.; 50,21 % delež
- Borut Lozej; 49,79% delež

⁷⁸ <http://www.paquito.si/>

⁷⁹ VIVA. 2019. Letno poročilo za družbo VIVA 2018:
<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5747309000>.

3.22.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	6.242.656	6.913.973	7.441.713	8.097.889	9.027.208	8.265.124	8.000.168	7.873.320	7.527.197	2.928.440	2.410.821	1.773.986	1.616.030	5.006.349
Dolgoročna sredstva	4.009.056	4.226.044	3.700.179	4.617.687	4.543.826	3.606.985	2.973.770	2.621.816	1.883.168	1.683.861	1.379.867	1.272.493	969.291	1.349.593
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	528.007	495.831	425.680	320.514	242.161	191.108	6.843	6.652	3.153	6.655	3.930	1.779	0	1.811
Opredmetena osnovna sredstva	1.284.254	1.715.275	1.677.395	2.333.680	2.567.727	2.065.909	1.920.277	1.733.842	1.469.533	1.428.258	1.087.644	1.197.154	963.730	1.177.535
Naložbene nepremičnine	n.p.	n.p.	0	169.514	167.119	164.724	162.329	202.172	198.507	155.145	152.750	0	0	0
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	1.597.104	1.793.979	1.566.819	1.185.244	884.321	679.150	211.975	42.803	84.543	73.560	5.561	170.247
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51.000	51.000	0	0	0
Kratkoročna sredstva	2.221.917	2.673.503	3.724.379	3.454.961	4.439.625	4.639.133	5.014.783	5.239.561	5.629.136	1.239.393	1.024.100	495.621	628.999	3.637.352
Sredstva (skupine za odjuitve) za prodajo	n.p.	n.p.	362.857	222.289	222.289	222.943	222.943	34.090	34.090	74.952	74.952	34.091	34.091	1.050.780
Zaloge	113.889	113.881	142.401	150.749	133.247	108.058	111.222	86.522	76.003	37.811	26.294	29.891	41.661	17.027
Kratkoročne finančne naložbe	1.067.418	1.400.635	1.338.024	1.354.943	2.050.662	2.221.141	2.345.941	2.506.865	3.054.612	518.703	441.869	92.906	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	269.897	286.411	764.518	892.629	1.342.034	1.371.026	1.635.943	1.965.860	1.859.482	315.122	319.494	113.349	268.431	2.279.281
Denarna sredstva	770.713	872.576	1.116.579	834.351	691.393	715.965	698.734	646.224	604.949	292.805	161.491	225.384	284.816	290.264
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	11.683	14.426	17.155	25.241	43.757	19.006	11.615	11.943	14.893	5.186	6.854	5.872	17.740	19.404
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	6.242.656	6.913.972	7.441.712	8.097.889	9.027.208	8.265.124	8.000.168	7.873.320	7.527.197	2.928.440	2.410.821	1.773.986	1.616.030	5.006.350
Kapital	4.726.703	5.828.131	6.611.000	6.403.358	5.862.515	5.747.003	5.960.521	6.065.833	5.694.027	1.067.222	1.153.202	490.294	462.426	1.323.742
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	272.000	68.000	521.134	360.000	228.000	61.776	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	272.000	68.000	519.999	360.000	228.000	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	0	0	1.135	0	0	61.776	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	829.306	1.693.153	3.163.249	2.516.743	1.766.269	1.739.487	1.308.826	1.501.218	1.029.619	1.165.274	1.153.604	3.682.608
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	700.000	1.876.516	1.596.435	930.798	949.456	485.604	365.741	271.654	344.976	527.599	1.321.000
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	829.306	993.153	1.286.733	920.308	835.471	790.031	823.222	1.135.477	757.965	820.298	626.005	2.361.608
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	29	1.406	1.378	1.444	1.378	1.378	0	3.210	0	0	56.642	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

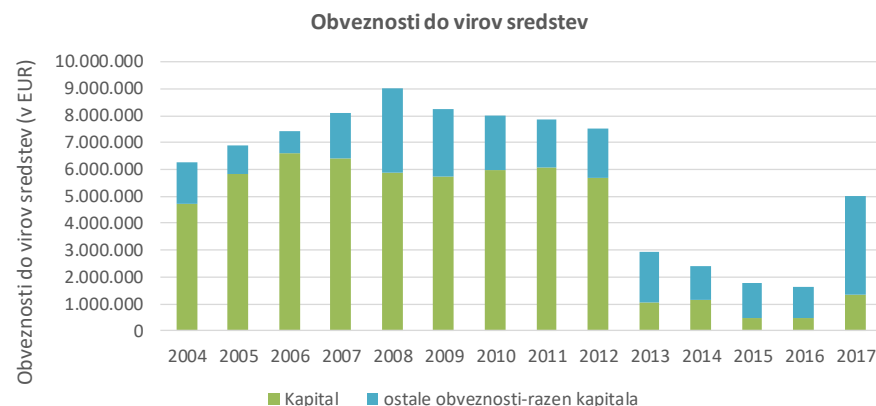
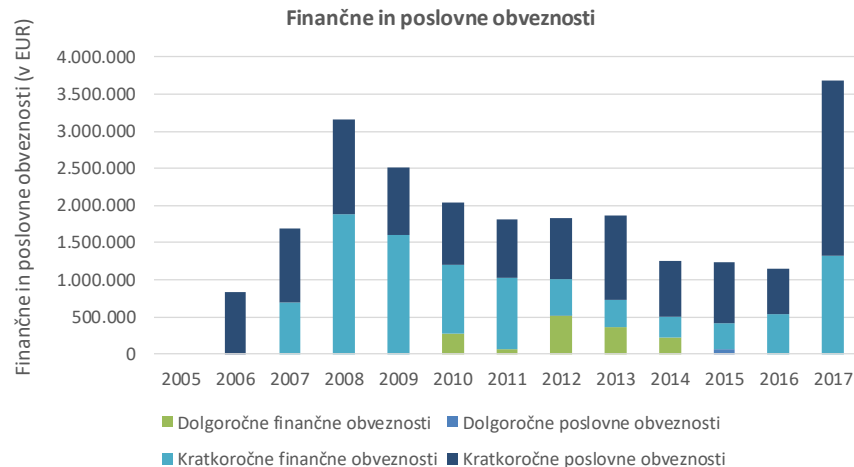
Sredstva družbe VIVA d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **5.006.349 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **19,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 9,0 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.349.593 EUR** oziroma 27,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 1.177.535 EUR oziroma 87,3 % dolgoročnih sredstev. Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih je bil po letih zelo različen, v povprečju je znašal 49,6 %. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 66,3 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer –6,4 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **3.637.352 EUR** oziroma 72,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 2.279.281 EUR oziroma 62,7 % kratkoročnih sredstev. Delež kratkoročnih sredstev v celotnih sredstvih je bil po letih zelo različen, v povprečju je znašal 50,0 %. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 63,7 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 35,7 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **1.323.742 EUR** oziroma 26,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V obdobju 2004–2012 je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, v obdobju 2013–2017 pa je bil delež kapitala manj kot 50 %. V povprečju je delež kapitala znašal 61,2 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 nižji za 72,0 %**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 5,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **3.682.608 EUR** oziroma 73,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2013–2017 predstavljalo manjši del financiranja podjetja, kasneje je delež presegel 50 %. Ostale obveznosti razen kapitala so v letu 2017 v celoti predstavljale **kratkoročne obveznosti**. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 2,4-krat višje**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 20,7 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	7.514.652	8.313.690	9.010.965	9.174.942	8.309.078	6.232.008	5.536.707	5.477.390	4.286.919	3.170.577	2.867.702	2.433.667	2.520.487	3.767.252
Čisti prihodki od prodaje	7.496.744	8.302.147	9.010.690	9.174.175	8.309.078	6.217.813	5.514.705	5.224.606	4.257.424	3.167.070	2.613.009	2.420.846	2.454.653	3.759.252
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	17.908	11.543	275	767	0	14.195	22.002	252.784	29.495	3.507	254.693	12.821	65.834	8.000
Poslovni odhodki	5.689.382	6.791.808	7.709.070	8.357.057	8.332.965	6.033.472	5.296.214	5.196.120	4.487.163	4.421.542	2.688.746	2.776.551	2.504.523	3.509.561
Stroški blaga, materiala in storitev	2.327.041	2.906.976	3.450.511	4.193.477	4.313.905	2.740.617	2.396.677	2.173.410	1.978.873	1.530.602	1.076.101	1.012.390	1.068.225	1.662.584
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>687.860</i>	<i>878.788</i>	<i>1.065.491</i>	<i>1.467.335</i>	<i>1.592.759</i>	<i>699.648</i>	<i>600.585</i>	<i>600.613</i>	<i>540.871</i>	<i>426.592</i>	<i>155.670</i>	<i>246.021</i>	<i>305.204</i>	<i>353.487</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.639.181</i>	<i>2.028.188</i>	<i>2.385.020</i>	<i>2.726.142</i>	<i>2.721.146</i>	<i>2.040.969</i>	<i>1.796.092</i>	<i>1.572.797</i>	<i>1.438.002</i>	<i>1.104.010</i>	<i>920.431</i>	<i>766.369</i>	<i>763.021</i>	<i>1.309.097</i>
Stroški dela	1.349.514	1.603.977	1.732.178	1.783.726	1.759.784	1.223.527	1.096.251	1.127.057	1.125.008	924.270	657.306	716.470	720.574	655.122
Odpisi vrednosti	470.014	553.916	674.237	730.391	781.134	741.987	590.045	748.756	464.514	1.233.044	322.615	454.004	179.720	644.275
Drugi poslovni odhodki	1.542.813	1.726.939	1.852.144	1.649.463	1.478.142	1.327.341	1.213.241	1.146.897	918.768	733.626	632.724	593.687	536.004	547.580
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	1.825.270	1.521.882	1.301.895	817.885	-23.887	198.536	240.493	281.270	-200.244	-1.250.965	178.956	-342.884	15.964	257.691
Izid pred davki, obrestni in amortizacijo (EBITDA)	2.295.285	2.075.798	1.976.133	1.548.276	757.247	940.523	830.538	1.030.026	264.270	-17.921	501.571	111.120	195.684	901.966
Finančni prihodki	152.856	174.123	157.549	147.663	165.848	175.268	167.140	125.199	120.434	134.038	21.744	10.126	9.416	5
Finančni odhodki	39.848	22.079	20.830	56.183	96.095	114.942	81.600	121.367	295.579	3.520.314	99.516	136.215	28.400	31.665
Drugi prihodki	10.922	23.210	12.254	20.095	75.923	25.926	685	3.516	4.438	32.561	15.448	9.081	8.346	2.019
Drugi odhodki	2.976	2.583	8.055	15.335	11.770	10.180	3.470	838	522	19.145	30.652	586	9	6.733
Celotni poslovni izid	1.946.224	1.694.553	1.442.813	914.125	110.019	274.608	323.248	287.780	-371.473	-4.623.825	85.980	-460.478	5.317	221.317
Skupaj davki	391.432	413.090	446.187	364.431	129.374	146.256	113.997	100.303	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid	1.554.792	1.281.463	996.626	549.694	-19.355	128.352	209.251	187.477	-371.473	-4.623.825	85.980	-460.478	5.317	221.317

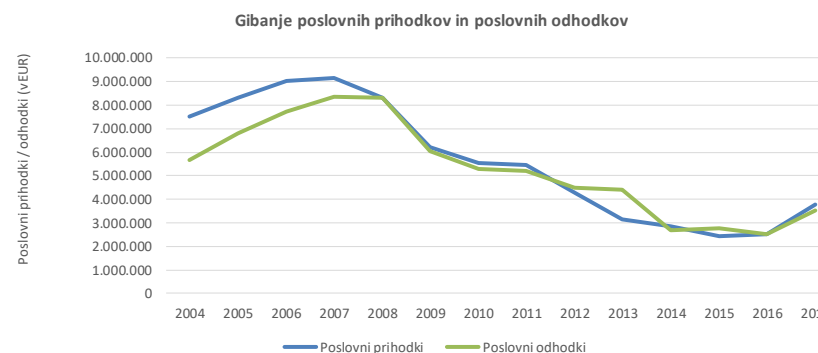
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje VIVA d.o.o. realiziralo **3.767.252 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 za **49,9 %** nižji.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **3.509.561 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za **38,3 %** nižji.

Tako poslovni prihodki kot poslovni odhodki so v obdobju 2004–2017 v povprečju padali, pri čemer je bil povprečni padec prihodkov večji kot povprečni padec odhodkov. **Povprečni letni padec prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašal –3,5 %, povprečni letni padec poslovnih odhodkov pa –1,6 %.** Poslovni odhodki so bili večinoma nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 97,6 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov največji delež** predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 43,4 %), med

njimi največ stroški storitev (31,4 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 22,8 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, ki je bil najvišji v obdobju 2004–2007.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 257.691 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 85,9 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki je bil najvišji v obdobju 2004–2007. V nadaljnjih letih je podjetje ustvarjalo negativni EBIT oziroma je bil EBIT nižji kot v prvih letih obdobja opazovanja.

Slika 37: Casino Paquito – igralni salon

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 901.966 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 60,7 %. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo pozitiven EBITDA, razen v letu 2013. EBITDA je bil najvišji v obdobju 2004–2007 in je presegal 1,5 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 221.317 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 85,8 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, ki je v letih 2004 in 2005 presegal 1 milijon EUR, v nadaljnjih letih je podjetje ustvarjalo izgubo oziroma je bil dobiček nižji kot v prvih letih obdobja opazovanja.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	61,14	70,63	74,20	75,82	70,70	50,31	44,32	43,05	42,69	37,30	22,92	26,49	28,88	31,44
Dodana vrednost v EUR	3.644.798	3.679.775	3.708.310	3.332.002	2.517.031	2.164.050	1.926.789	2.157.083	1.389.278	906.349	1.158.877	827.590	916.258	1.557.088
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	59.614	52.099	49.977	43.946	35.602	43.014	43.474	50.106	32.543	24.299	50.562	31.242	31.726	49.526
EBIT marža v %	24,3%	18,3%	14,4%	8,9%	-0,3%	3,2%	4,4%	5,4%	-4,7%	-39,5%	6,8%	-14,2%	0,7%	6,9%
EBITDA marža v %	30,6%	25,0%	21,9%	16,9%	9,1%	15,1%	15,1%	19,7%	6,2%	-0,6%	19,2%	4,6%	8,0%	24,0%
Neto marža v %	20,7%	15,4%	11,1%	6,0%	-0,2%	2,1%	3,8%	3,6%	-8,7%	-146,0%	3,3%	-19,0%	0,2%	5,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	24,3%	16,0%	8,4%	-0,3%	2,2%	3,6%	3,1%	-6,3%	-136,8%	7,7%	-56,0%	1,1%	24,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	19,5%	13,9%	7,1%	-0,2%	1,5%	2,6%	2,4%	-4,8%	-88,4%	3,2%	-22,0%	0,3%	6,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	132,1%	122,4%	116,9%	109,8%	99,7%	103,3%	104,5%	105,4%	95,5%	71,7%	106,7%	87,7%	100,6%	107,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	4,49	2,04	1,40	1,84	2,84	3,01	4,30	0,83	0,99	0,43	0,55	0,99
Neto obratni kapital v EUR	-	-	2.895.072	2.461.808	3.152.892	3.718.825	4.179.312	4.449.530	4.805.914	103.916	266.135	-324.677	2.994	1.275.744
Koeficient obračanja zalog	-	72,90	70,32	62,59	58,52	51,53	50,30	52,84	52,39	55,65	81,52	86,17	68,61	128,11
Dnevi vezave zalog	-	5,01	5,19	5,83	6,24	7,08	7,26	6,91	6,97	6,56	4,48	4,24	5,32	2,85
Koeficient obračanja terjatev	-	29,85	17,15	11,07	7,44	4,58	3,67	2,90	2,23	2,91	8,23	11,19	12,86	2,95
Dnevi vezave terjatev	-	12,23	21,29	32,97	49,08	79,63	99,51	125,81	163,98	125,31	44,32	32,63	28,38	123,68
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	1,61	1,40	0,63	0,68	0,74	0,00	0,44	0,16	0,31	0,42	0,24
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	226,67	261,23	575,70	533,53	493,92	-	837,95	2.219,78	1.170,77	864,83	1.542,46
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	75,7%	84,3%	88,8%	79,1%	64,9%	69,5%	74,5%	77,0%	75,6%	36,4%	47,8%	27,6%	28,6%	26,4%
Servisiranje dolga	0,35	0,27	0,22	0,15	0,09	0,14	0,15	0,18	0,02	-0,43	0,14	0,00	0,07	0,24
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,06	0,09	0,13	0,22	0,27	0,33	0,45	0,34	0,11	0,09	0,08	0,34
Neto dolg v EUR	-	-	-2.454.603	-1.489.294	-865.539	-1.340.671	-1.841.877	-2.135.633	-2.653.958	-85.767	-103.706	26.686	242.783	1.030.736
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	-1,27	-1,55	-1,17	-1,92	-1,93	-9,06	76,44	-0,19	-0,35	0,69	0,71
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	178,7%	138,7%	129,0%	159,3%	209,6%	234,0%	330,0%	84,8%	100,1%	38,5%	47,7%	98,1%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 31,44. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih zmanjšalo za 48,6 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer –3,6 %.

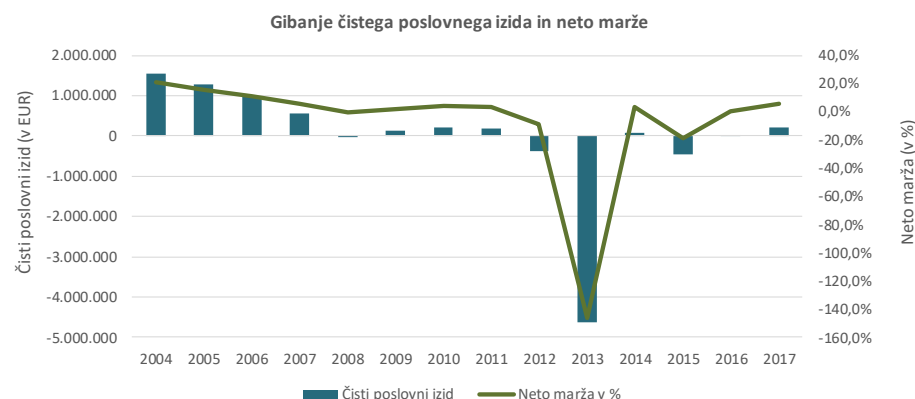
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.557.088 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost zmanjšala za 57,3 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer –2,8 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 49.526 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca zmanjšala za 16,9 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 4,4 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 6,9 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 71,8 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2007. V nadaljnjih letih je bila EBIT marža negativna oziroma manjša od vrednosti v prvih letih opazovanega obdobja.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 24,0 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 21,6 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2013. Najvišje vrednosti, ki so presegle 25 %, so bile dosežene v letih 2014 in 2015, v nadaljnjih letih so bile vrednosti nižje.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 5,9 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 71,6 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2007. V nadaljnjih letih je bila neto marža negativna oziroma manjša od vrednosti v prvih letih opazovanega obdobja.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 24,8 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povišal za 2,1 %. ROE je bil večinoma pozitiven, največja negativna vrednost pa je bila dosežena v letu 2013, ko je kapital občutno padel, podjetje pa je realiziralo največjo izgubo.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 6,7 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 65,7 %. ROA je bil večinoma pozitiven, največja negativna vrednost pa je bila dosežena v letu 2013, ko je vrednost sredstev občutno padla, podjetje pa je realiziralo največjo izgubo.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 107,3 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 18,7 %. Povprečje obdobja je znašalo 104,5 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil večinoma višji od 100 %, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -0,3 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,99. Glede na leto 2006 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 zmanjšal za 78,0 %. Povprečje obdobja je znašalo 1,98. V obdobju 2006–2012 je bil koeficient višji od 1, kar kaže, da je bilo podjetje svoje tekoče kratkoročne obveznosti sposobno poplačati s kratkoročnimi sredstvi, v nadaljnjih letih pa je bil koeficient nižji od 1, kar kaže, da podjetje ni imelo dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 3,7 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 1.275.744 EUR. Glede na leto 2006 se je neto obratni kapital v letu 2017 zmanjšal za 55,9 %, kar je za podjetje ugodno. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 128,11. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 75,7 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 7,8 %. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 2,85 dneva, kar je najhitreje v celotnem opazovanem obdobju.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 2,95. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za kar 90,1 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -2,2 %. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 123,68 dneva, kar pomeni, da kupci podjetju plačujejo v roku 4 mesecev.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,24. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 95,3 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -14,8 %. Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.542,46 dneva, kar je za podjetje zelo ugodno.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 26,4 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 65,1 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer -4,9 %.

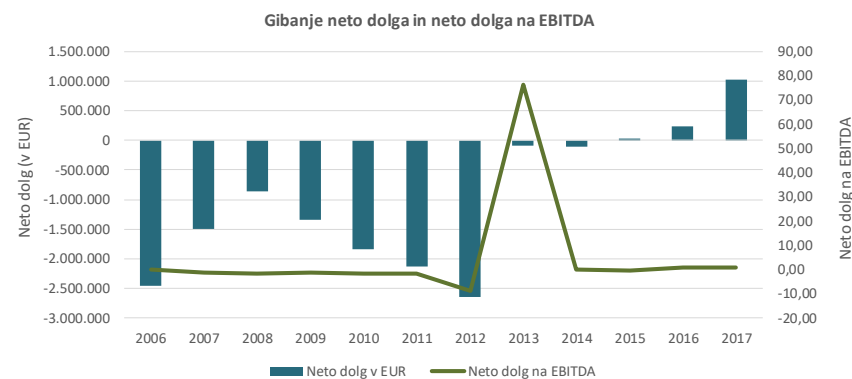
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,24. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 30,9 %. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2013, in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,34. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povešal za več kot 10-krat, kar je za podjetje neugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,11 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 1.030.736 EUR. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg je bil v obdobju 2006–2014 negativen, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 0,71. Glede na leto 2007, ko je bil neto dolg na EBITDA negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma negativen.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 98,1 %, kar kaže na slabšo likvidnost podjetja. Glede na leto 2006 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 45,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 145,7 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile večinoma večje od 100 %, razen v letu 2013 in v obdobju 2015–2017.

3.23 AS – MB d.o.o.

3.23.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

AS – MB d.o.o.

Polni naziv: AS – MB gostinstvo in storitve d.o.o.

Naslov: Slovenska ulica 2, 2000 Maribor

Davčna številka: 82963053

Matična številka: 1673424000

Dejavnost po SKD 2008: R92.002 - Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 10 do 19 (<http://www.bizi.si/>)

Koncesija: Casino Igralni salon AS Radenci

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo registrirano novembra 2002. Poleg igralnih avtomatov in elektronske rulete podjetje organizira zabavne večere. Ponašajo se z največjim igralnim salonom na prostem.⁸⁰

Casino igralni salon AS Radenci se nahaja na obronku idiličnega parka v občini Radenci. V samem igralnem salonu je za goste na razpolago 109 igralnih mest, od tega je 93 sodobnih igralnih avtomatov in dve elektronski ruleti. Gostje se lahko zabavajo na igralnih avtomatih proizvajalcev IGT, Novomatic, Aristocrat, Bally, Atronic..., ter preizkušajo srečo na edinstvenih in legendarnih igrah, ko so Tabasco, Cleopatra, Coyote Moon...⁸¹

Slika 38: Casino Igralni salon AS Radenci

⁸⁰ AS. 2019. Letno poročilo družbe AS 2018:

<https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1673424000>.

⁸¹ Casino As Radenci, Casino Radenci, Casino As, Igralni salon na prostem, open air Casino Radenci, Štajerska: <http://www.casino-radenci.si/>.

3.23.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	1.159.846	1.841.974	2.033.667	1.763.759	1.857.576	2.094.021	2.091.604	1.960.885	1.860.980	1.782.150	2.149.623	2.243.652	1.826.837	1.999.709
Dolgoročna sredstva	928.720	1.159.229	1.212.757	1.193.895	1.096.684	927.601	951.620	781.802	650.925	553.285	260.898	587.881	1.045.494	1.079.874
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	46.462	32.687	18.874	42.295	27.480	22.921	16.523	12.924	9.324	7.452	6.949	5.286	3.414	1.543
Opredmetena osnovna sredstva	575.992	443.234	510.758	457.663	383.628	463.699	494.201	330.050	202.773	107.827	45.303	110.863	134.053	170.304
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	683.308	683.125	693.937	685.576	379.702	440.896	438.828	438.828	438.006	208.646	471.732	263.086	263.086
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	61.279	0	0	0	0	0	0	644.941	644.941
Kratkoročna sredstva	229.688	682.190	819.813	567.697	759.590	1.164.431	1.139.984	1.179.083	1.210.055	1.228.865	1.888.725	1.655.771	781.343	919.835
Zaloge	22.658	22.515	12.761	12.120	12.827	13.892	15.245	14.065	10.693	8.542	9.241	4.016	9.497	7.904
Kratkoročne finančne naložbe	0	427.861	493.010	205.040	357.966	904.500	753.163	824.698	854.598	854.598	1.314.726	728.783	84.383	168.600
Kratkoročne poslovne terjatve	26.800	14.050	52.629	93.314	101.100	136.347	244.462	212.936	214.904	241.115	348.505	611.889	272.735	279.673
Denarna sredstva	180.230	217.764	261.413	257.223	287.697	109.692	127.114	127.384	129.860	124.610	216.253	311.083	414.728	463.658
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.439	555	1.097	2.167	1.302	1.989	0	0	0	0	0	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.159.846	1.841.974	2.033.667	1.763.759	1.857.576	2.094.021	2.091.604	1.960.885	1.860.980	1.782.150	2.149.623	2.243.652	1.826.837	1.999.710
Kapital	709.443	746.583	789.751	856.819	852.424	859.778	873.347	811.845	846.076	845.252	876.710	882.765	709.333	771.474
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.833	266.340	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	0	0	0	253.733	289.527	265.772	85.882	45.638	2.217	3.420	0	644.941	644.941
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	253.733	289.527	265.772	85.882	45.638	2.217	3.420	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	644.941	644.941
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.095.391	1.243.916	901.660	747.459	940.076	952.485	1.062.264	969.266	929.848	1.003.153	1.360.887	472.563	441.295
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	549.576	995.189	710.600	612.128	639.603	759.721	901.690	805.173	783.123	586.320	921.568	92.511	79.301
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	545.815	248.727	191.060	135.331	300.473	192.764	160.574	164.093	146.725	416.833	439.319	380.052	361.994
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	5.280	3.960	4.640	0	894	0	0	0	0	0	142.000

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

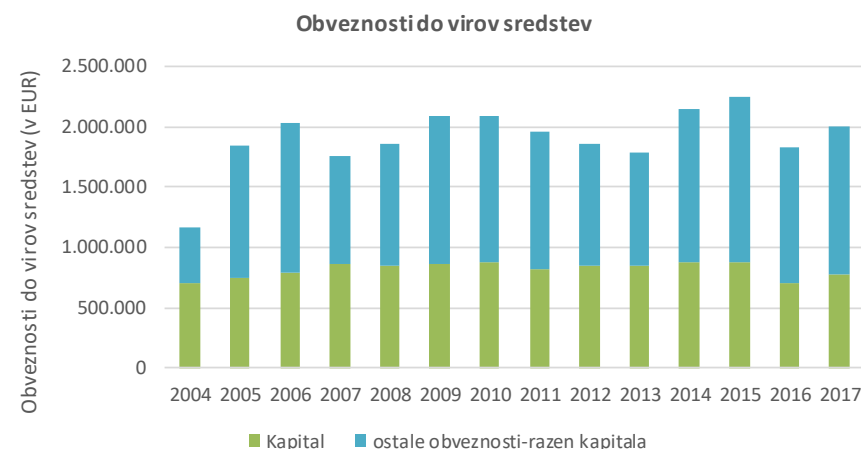
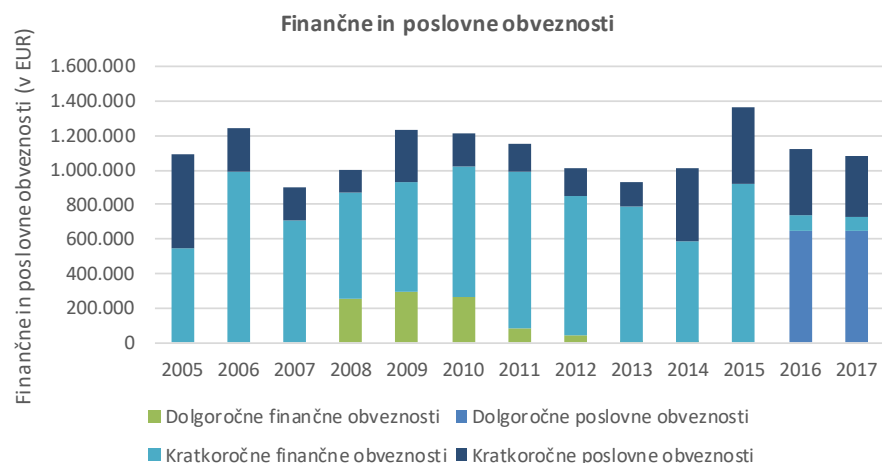
Sredstva družbe AS – MB d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.999.709 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za **72,4 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 5,7 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **1.079.874 EUR** oziroma 54,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne poslovne terjatve, ki so znašale 644.941 EUR oziroma 59,7 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so predstavljala največji delež celotnih sredstev v obdobju 2004–2008 ter v letih 2016 in 2017. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 16,3 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 8,5 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **919.835 EUR** oziroma 46,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 463.658 EUR oziroma 50,4 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so predstavljala največji delež celotnih sredstev v obdobju 2009–2015. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 4-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2008 kratkoročna sredstva niso presegala 1 milijona EUR, v obdobju 2009–2015 so bila višja od 1 milijona EUR, v zadnjih dveh letih pa je bila vrednost kratkoročnih sredstev nižja od 1 milijona EUR.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **771.474 EUR** oziroma 38,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem opazovanem obdobju razen v letu 2004 je kapital predstavljal manj kot 50 % obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 43,5 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za 8,7 %.** Višina kapitala je bila v obdobju 2004–2017 relativno konstantna, brez večjih sprememb.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.228.236 EUR** oziroma 61,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2017 v povprečju predstavljalo večji del financiranja podjetja, razen v letu 2004. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 644.941 EUR oziroma 52,5 %, kar predstavlja 32,3 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za skoraj 3-krat.** Višina ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bila relativno konstantna brez večjih sprememb, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 13,2 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	1.193.175	1.119.667	1.013.859	1.171.561	1.003.223	1.575.105	1.420.086	1.133.490	1.244.929	1.106.628	1.888.114	2.027.675	1.871.990	2.417.757
Čisti prihodki od prodaje	1.192.769	1.119.629	1.008.947	1.169.255	1.002.858	1.571.545	1.409.323	1.133.490	1.244.929	1.083.406	1.888.114	1.477.613	1.858.060	2.401.101
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	406	38	4.912	2.306	365	3.560	10.763	0	0	23.222	0	550.062	13.930	16.656
Poslovni odhodki	877.470	1.014.373	954.340	1.045.800	972.890	1.543.750	1.413.815	1.170.712	1.149.392	1.070.131	1.649.367	2.002.426	2.630.833	2.318.848
Stroški blaga, materiala in storitev	524.969	575.849	494.509	501.181	421.117	516.399	424.745	479.009	518.482	546.708	951.393	855.105	884.820	1.148.854
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>155.012</i>	<i>149.669</i>	<i>149.503</i>	<i>132.017</i>	<i>111.957</i>	<i>118.625</i>	<i>127.008</i>	<i>172.584</i>	<i>155.002</i>	<i>140.882</i>	<i>134.689</i>	<i>406.816</i>	<i>152.738</i>	<i>187.635</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>369.957</i>	<i>426.180</i>	<i>345.006</i>	<i>369.164</i>	<i>309.160</i>	<i>397.774</i>	<i>297.737</i>	<i>306.425</i>	<i>363.480</i>	<i>405.826</i>	<i>816.704</i>	<i>448.289</i>	<i>732.082</i>	<i>961.219</i>
Stroški dela	200.247	247.083	249.218	279.263	331.312	308.858	355.590	252.944	193.454	187.249	140.481	147.499	173.992	197.906
Odpisi vrednosti	145.163	177.595	206.235	259.259	219.818	196.759	152.989	178.650	141.048	111.478	262.982	519.496	882.712	111.330
Drugi poslovni odhodki	7.091	13.846	4.378	6.097	643	521.734	480.491	260.109	296.408	224.696	294.511	480.326	689.309	860.757
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	315.705	105.294	59.519	125.761	30.333	31.355	6.271	-37.222	95.537	36.497	238.747	25.249	-758.843	98.909
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	460.867	282.888	265.754	385.020	250.151	228.114	159.260	141.428	236.585	147.975	501.729	544.745	123.869	210.239
Finančni prihodki	22.304	22.822	31.828	24.491	23.210	23.415	48.474	22.500	11.072	7.641	327	1.300	5.243	22
Finančni odhodki	26.176	62.211	40.951	54.322	42.070	47.528	39.265	54.559	40.017	54.799	209.347	21.868	164.784	1.594
Drugi prihodki	1.063	259	0	132	435	1.828	1.485	4.642	1.856	12.247	5.606	4.683	21.764	1.113
Drugi odhodki	4.404	275	1.953	4.178	5.315	734	742	898	92	4	0	2	39.170	1.014
Celotni poslovni izid	308.492	65.889	48.443	91.884	6.593	8.336	16.223	-65.537	68.356	1.582	35.333	9.362	-935.790	97.437
Skupaj davki	58.941	29.253	5.067	28.660	0	0	2.654	0	13.429	2.406	3.875	3.307	0	11.550
Čisti poslovni izid	249.551	36.636	43.376	63.224	6.593	8.336	13.569	-65.537	54.927	-824	31.458	6.055	-935.790	85.887

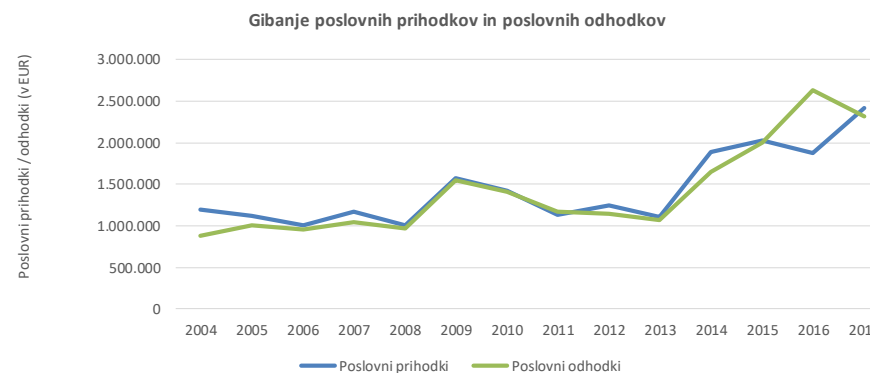
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje AS – MB d.o.o. ustvarilo **2.417.757 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 višji za 2-krat.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **2.318.848 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za 2,6-krat.

Povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala **8,5 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **10,1 %**. Višina poslovnih prihodkov je večinoma presegala poslovne odhodke, razen v letih 2011 in 2016.

V povprečju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 46,0 %),

med njimi največ stroški storitev (33,7 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 19,0 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letih 2011, 2013 in 2016.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 98.909 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 68,7 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je podjetje ustvarilo dobiček iz poslovanja, razen v letih 2011 in 2016.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 210.239 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 54,4 %. Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju ustvarjalo pozitiven EBITDA.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 85.887 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 65,6 %. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letih 2011, 2013 in 2016. Najvišji dobiček je doseglo v letu 2004, in sicer 249.551 EUR, v ostalih letih dobiček ni presegel 90.000 EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecov na podlagi delovnih ur)	14,82	15,69	16,39	13,38	18,54	16,02	18,68	15,00	11,75	11,00	10,00	9,00	9,00	12,00
Dodana vrednost v EUR	661.115	529.972	514.972	664.283	581.463	536.972	514.850	394.372	430.039	335.224	642.210	692.244	297.861	408.145
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	44.610	33.778	31.420	49.647	31.363	33.519	27.562	26.291	36.599	30.475	64.221	76.916	33.096	34.012
EBIT marža v %	26,5%	9,4%	5,9%	10,8%	3,0%	2,0%	0,4%	-3,3%	7,7%	3,4%	12,6%	1,7%	-40,8%	4,1%
EBITDA marža v %	38,6%	25,3%	26,3%	32,9%	24,9%	14,5%	11,3%	12,5%	19,0%	13,7%	26,6%	36,9%	6,7%	8,8%
Neto marža v %	20,9%	3,3%	4,3%	5,4%	0,7%	0,5%	1,0%	-5,8%	4,4%	-0,1%	1,7%	0,4%	-50,4%	3,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	5,0%	5,6%	7,7%	0,8%	1,0%	1,6%	-7,8%	6,6%	-0,1%	3,7%	0,7%	-117,6%	11,6%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	2,4%	2,2%	3,3%	0,4%	0,4%	0,6%	-3,2%	2,9%	0,0%	1,6%	0,3%	-46,0%	4,5%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	136,0%	110,4%	106,2%	112,0%	103,1%	102,0%	100,4%	96,8%	108,3%	103,4%	114,5%	101,3%	71,2%	104,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,62	0,66	0,63	1,02	1,24	1,20	1,11	1,25	1,32	1,88	1,22	1,65	2,08
Neto obratni kapital v EUR	-	136.375	571.086	376.637	624.259	863.958	947.220	1.018.509	1.045.962	1.082.140	1.471.892	1.216.452	401.291	557.841
Koeficient obračanja zalog	-	49,57	57,20	93,99	80,40	117,64	96,74	77,34	100,57	112,65	212,35	222,92	275,00	275,98
Dnevi vezave zalog	-	7,36	6,38	3,88	4,54	3,10	3,77	4,72	3,63	3,24	1,72	1,64	1,33	1,32
Koeficient obračanja terjatev	-	54,82	30,26	16,02	10,32	13,24	7,40	4,96	5,82	4,75	6,40	3,08	4,20	8,69
Dnevi vezave terjatev	-	6,66	12,06	22,78	35,38	27,57	49,31	73,64	62,72	76,82	56,99	118,62	86,89	41,99
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,38	0,60	0,69	0,54	0,51	0,98	0,95	0,91	0,48	0,95	0,37	0,51
Dnevi vezave obveznosti	-	-	969,91	607,96	532,05	670,47	708,74	373,64	382,26	402,64	763,61	384,07	979,03	721,74
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	61,2%	40,5%	38,8%	48,6%	45,9%	41,1%	41,8%	41,4%	45,5%	47,4%	40,8%	39,3%	38,8%	38,6%
Servisiranje dolga	0,43	0,20	0,25	0,29	0,22	0,13	0,11	0,09	0,16	0,10	0,16	0,26	-0,02	0,08
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,03	0,06	0,10	0,08	0,13	0,20	0,17	0,21	0,16	0,24	0,24	0,12
Neto dolg v EUR	-	-96.049	240.766	248.337	220.198	-85.062	145.216	35.490	-133.647	-193.868	-941.239	-118.298	-406.600	-552.957
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,27	0,64	0,94	0,30	0,19	0,64	-0,21	-1,11	-1,13	-0,97	-2,12	-2,28
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	64,4%	65,1%	71,8%	100,9%	123,9%	119,7%	114,8%	137,0%	153,2%	337,3%	150,2%	67,8%	71,4%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 12. Glede na leto 2004 se je število zaposlenih znižalo za 19 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Največ zaposlenih je podjetje imelo v letih 2008 in 2010.

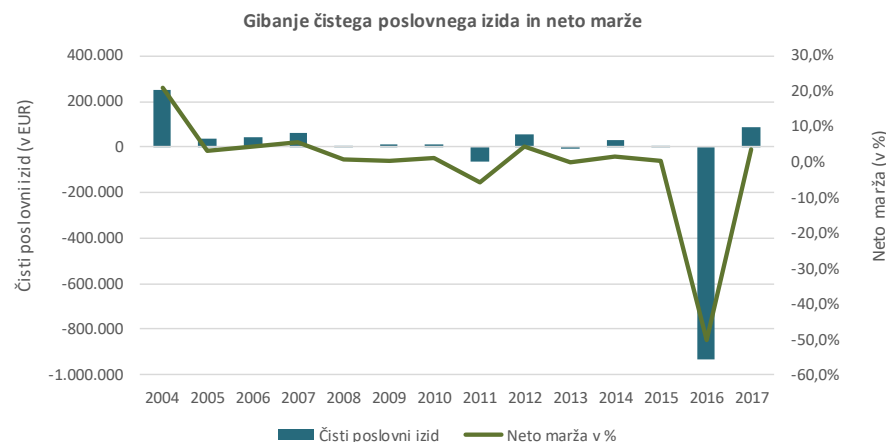
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 408.145 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 38,3 %. Najvišje dodane vrednosti je podjetje ustvarilo v prvih letih opazovanega obdobja ter v letih 2014 in 2015.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 34.012 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 23,8 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast, in sicer 5,6 %. Najvišja dodana vrednost na zaposlenca je bila ustvarjena v letu 2015.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 4,5 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za kar 84,4 %. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V letih 2011 in 2016 je podjetje ustvarilo negativno EBIT maržo, v ostalih letih je bila EBIT marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo 3,1 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 8,8 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za kar 77,3 %. EBITDA marža je bila v celotnem opazovanem obdobju pozitivna, pri čemer so bile najnižje vrednosti ustvarjene v letih 2016 in 2017.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 3,6 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za kar 82,9 %. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V letih 2011, 2013 in 2016 je podjetje ustvarilo negativno neto maržo, v ostalih letih je bila neto marža pozitivna. Povprečje obdobja je bilo sicer negativno, in sicer -0,7 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 11,6 %, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povečal za 2,3-krat. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. V letih 2011, 2013 in 2016 je bil ROE negativen, v ostalih letih so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 4,5 %, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 povečal za 83,9 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. V letih 2011 in 2016 je bil ROA negativen, v ostalih letih so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 104,3 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 23,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 105,0 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Večinoma je bil kazalnik višji od 100 %, razen v letih 2011 in 2016.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,08. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za več kot 3,3-krat. Povprečje obdobja je znašalo 1,22. Kazalnik je bil v obdobju 2005–2007 nižji od 1, od leta 2008 pa večji od 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje sposobno pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital je na dan 31. 12. 2017 znašal 557.841 EUR. V celotnem opazovanem obdobju je bil neto obratni kapital pozitiven. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 povečal za 4-krat, kar je za podjetje manj ugodno. Sicer pa je stanje neto obratnega kapitala v letu 2017 občutno nižje kot v obdobju 2011–2015, ko je neto obratni kapital presegal 1 milijon EUR.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 275,98, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za več kot 5,5-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 19,4 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,32 dneva, kar je najboljšje v primerjavi z obratom zalog v preostalih letih opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 8,69. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za kar 84,1 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –4,2 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 41,99 dneva, kar sicer kaže na izboljšanje glede na obdobje od 2010–2016.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,51. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povečal za 34,4 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 14,2 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 721,74 dneva, kar je 25,6 % manj kot v letu 2006. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na dobri dve leti.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 38,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 36,9 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je bila v vseh letih opazovanega obdobja nižja od 50 %, razen v letu 2004.

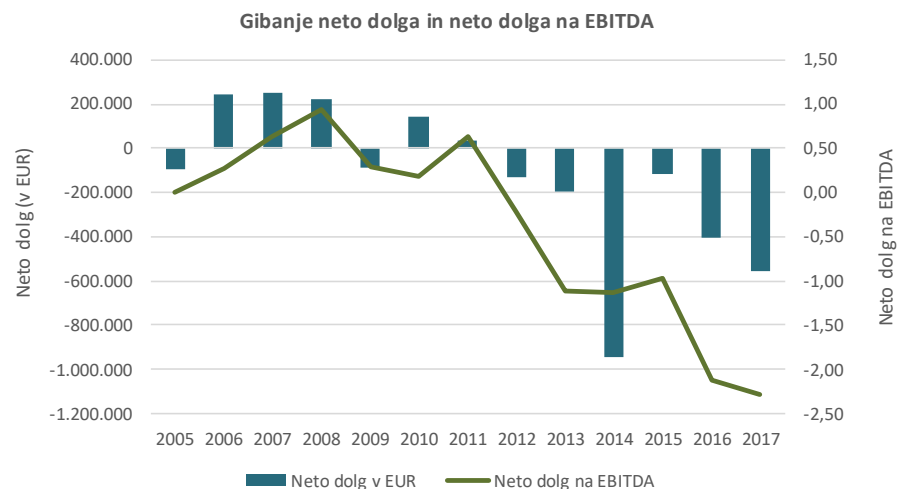
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,08. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 80,5 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V letu 2016 je bila vrednost kazalnika negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,12, kar je na ravni povprečja obdobja od 2005–2017. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za kar 6,3-krat, kar je za podjetje neugodno, sicer pa vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –552.957 EUR. Neto dolg je bil večinoma negativen, razen v obdobjih od 2005–2008 in od 2010–2011, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –2,28, kar kaže na dobro sposobnost podjetja odplačevati dolgove.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 71,4 % in kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 10,9 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Vrednosti kazalnika višje od 100 % so bile dosežene v obdobju 2008–2015, kar kaže na ugodno financiranje v tem obdobju.

3.24 Marwin d.o.o.

3.24.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Marwin d.o.o.

Polni naziv: MARWIN storitve in trgovina d.o.o.

Naslov: Ljubljanska cesta 39, Celje, 3000 Celje

Davčna številka: 74450689

Matična številka: 5306477000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 10–19 (<https://www.bizi.si>)

Koncesija: Igralni salon Casino Faraon Celje

OPIS PODJETJA

Igralni salon Casino Faraon je začel delovati leta 2004. Prvotno ga je upravljala DAMA. Celoten ambient je urejen na temo starega Egipta. Ob vstopu v salon nas pričaka prijetno osebje in občutek življenja v piramidah, saj so prostori oblikovani v stilu blišča, kot so ga poznali v časih starega Egipta. Notranjost igralnega salona je poslikana z risbami in figurami, s kakršnimi so bile poslikane grobnice piramid v starem Egiptu, v razkošju zlatih barv. V salonu je gostom na voljo pester izbor 84 igralnih aparatov in 2 elektronski ruleti, kar skupno predstavlja 130 igralnih mest⁸².

Slika 39: Igralni salon Casino Faraon Celje

⁸² Igralni salon Faraon: <https://casino-faraon.com/>.

3.24.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	616.260	705.852	959.327	2.850.083	2.375.832	2.255.204	1.993.013	2.196.523	1.975.779	2.281.094	2.467.737	2.110.347	1.689.780	1.704.373
Dolgoročna sredstva	497.020	495.188	658.813	1.540.860	1.603.317	1.645.921	1.557.948	1.724.593	1.549.741	1.830.418	1.753.754	1.682.121	1.310.304	1.316.545
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	108.329	94.705	85.249	20.877	26.373	16.453	9.404	27.125	29.972	20.909	13.705	10.296	7.128	3.960
Opredmetena osnovna sredstva	388.691	392.498	358.676	845.788	846.411	921.293	1.194.096	1.352.932	1.201.902	1.809.259	1.737.049	1.671.825	1.269.783	1.279.192
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	0	636.605	718.076	695.440	337.780	326.408	317.867	0	0	0	0	0
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	206.664	34.912	10.000	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	6.382	6.386	6.385	0	0	0	13.685	14.931	0	250	3.000	0	0	0
Odložene terjatve za davek	n.p.	1.599	1.840	2.678	2.457	2.735	2.983	3.197	0	0	0	0	33.393	33.393
Kratkoročna sredstva	112.825	195.212	292.690	1.291.990	747.279	576.194	416.622	461.903	424.429	449.168	712.384	426.581	377.805	383.330
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	0	522	0	900	900	908	900	900	900	0	0
Zaloge	7.308	9.312	11.405	21.047	14.644	10.460	11.710	11.407	2.274	1.830	1.706	2.415	2.052	1.949
Kratkoročne finančne naložbe	4.184	70.550	81.602	967.257	517.388	353.865	255.029	232.995	235.089	232.995	186.396	83.323	111.652	119.033
Kratkoročne poslovne terjatve	20.593	26.647	34.698	140.822	98.335	117.915	70.969	73.877	70.520	82.098	371.874	205.810	12.881	23.651
Denarna sredstva	74.359	88.703	164.985	162.864	116.390	93.954	78.014	142.724	115.638	131.345	151.508	134.133	251.220	238.697
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	6.415	15.452	7.824	17.233	25.236	33.089	18.443	10.027	1.609	1.508	1.599	1.645	1.671	4.498
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	616.260	705.852	959.327	2.850.083	2.375.832	2.255.204	1.993.013	2.196.523	1.975.780	2.281.094	2.467.737	2.110.347	1.689.780	1.704.373
Kapital	62.846	153.021	235.979	258.441	279.370	280.110	141.032	-59.362	-228.971	136.087	476.811	432.439	181.110	316.911
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	8.010	10.766	15.275	13.102	14.960	17.999	19.388	19.237	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	25.528	276.511	1.713.461	1.479.487	1.390.903	1.056.946	1.337.922	1.136.432	1.026.693	1.556.824	1.388.520	456.930	989.472
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	25.528	276.511	1.713.461	1.479.487	1.390.903	1.046.946	1.319.722	1.136.432	961.108	1.491.995	1.324.447	455.430	989.472
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	10.000	18.200	0	1.500	1.500	1.500	1.500	0
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	64.085	63.329	62.573	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	519.293	420.815	834.349	587.821	557.774	768.183	882.751	1.038.597	1.108.596	426.645	279.806	1.046.435	389.830
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	308.654	135.896	496.216	374.260	311.674	478.016	361.246	427.806	656.503	252.755	171.678	869.017	181.365
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	210.639	284.919	338.133	213.561	246.100	290.167	521.505	610.790	452.093	173.890	108.129	177.418	208.465
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	15.256	28.557	16.052	11.457	8.853	15.824	10.485	9.718	7.457	9.582	5.305	8.160

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe MARWIN d.o.o., so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.704.373 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 za **2,7-krat višja**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 15,7 %. Največ sredstev je imelo podjetje v obdobju 2007–2015, v nadaljnjih letih so se sredstva nekoliko zmanjšala.

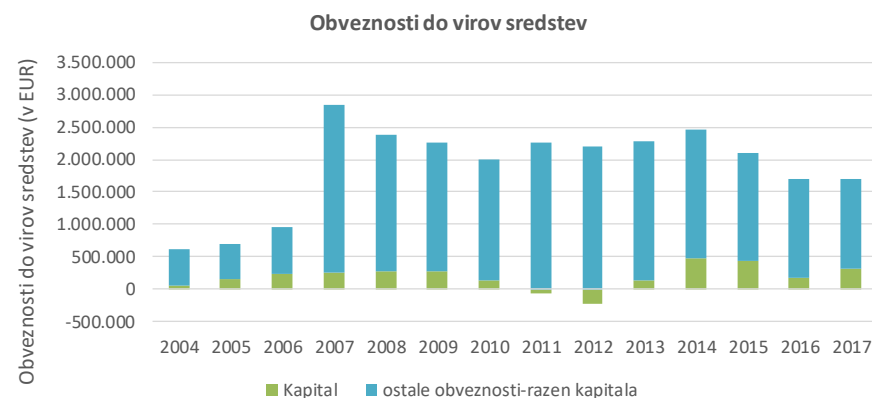
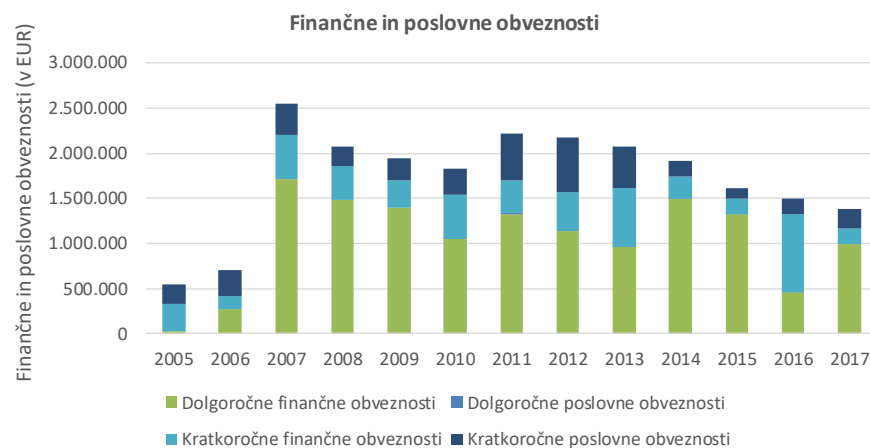
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **1.316.545 EUR** oziroma 77,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 1.279.192 EUR oziroma 97,2 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v vseh letih opazovanega obdobja predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila**

dolgoročna sredstva v letu 2017 za 2,6-krat višja. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 12,1 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **383.330 EUR** oziroma 22,5 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 238.697 EUR oziroma 62,3 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so v vseh letih opazovanega obdobja predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 za skoraj 3,4-krat višja.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 29,9 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **316.911 EUR** oziroma 18,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Kapital je v vseh letih opazovanega obdobja predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 11,3 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 za 5-krat višji.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Kapital je bil večinoma pozitiven, negativen pa je bil v letih 2011 in 2012.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.387.462 EUR** oziroma 81,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v vseh letih opazovanega obdobja predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 989.472 EUR oziroma 71,3 %, kar predstavlja 58,1 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za 2,5-krat višje.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 18,0 %.

IZKAZ USPEHA

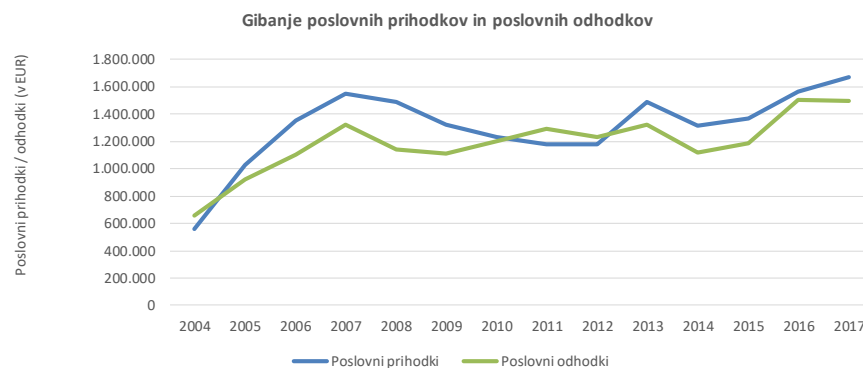
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	560.769	1.030.624	1.356.153	1.551.452	1.493.340	1.322.618	1.230.078	1.176.467	1.178.023	1.489.564	1.317.068	1.370.599	1.568.277	1.673.286
Čisti prihodki od prodaje	526.564	1.024.097	1.356.153	1.538.751	1.473.168	1.306.425	1.212.298	1.176.122	1.173.083	1.441.828	1.314.734	1.370.599	1.568.277	1.673.286
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	34.205	6.527	0	12.701	20.172	16.193	17.780	345	4.940	47.736	2.334	0	0	0
Poslovni odhodki	658.966	925.536	1.105.327	1.322.433	1.141.990	1.114.984	1.203.321	1.290.683	1.229.077	1.323.616	1.119.136	1.188.457	1.501.393	1.497.625
Stroški blaga, materiala in storitev	291.329	429.953	526.282	599.663	445.298	403.312	468.777	541.156	503.662	441.187	335.397	331.512	408.042	474.067
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>62.549</i>	<i>66.180</i>	<i>66.890</i>	<i>90.291</i>	<i>94.838</i>	<i>59.561</i>	<i>89.643</i>	<i>101.538</i>	<i>102.026</i>	<i>121.284</i>	<i>102.277</i>	<i>109.564</i>	<i>109.564</i>	<i>118.617</i>
Stroški storitev	228.780	363.773	459.392	509.372	350.460	343.751	379.134	439.618	401.636	319.903	233.120	221.948	298.478	355.450
Stroški dela	200.469	271.354	301.275	342.748	474.567	513.367	534.184	543.047	491.768	451.359	366.262	401.116	455.781	547.918
Odpisi vrednosti	115.880	147.867	168.238	237.683	174.731	178.816	165.851	172.288	219.220	101.186	115.382	136.741	282.291	96.965
Drugi poslovni odhodki	51.288	76.362	109.532	142.339	47.394	19.489	34.509	34.192	14.427	329.884	302.095	319.088	355.279	378.675
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-98.197	105.088	250.826	229.019	351.350	207.634	26.757	-114.216	-51.054	165.948	197.932	182.142	66.884	175.661
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	17.682	252.955	419.063	466.702	526.081	386.450	192.608	58.072	168.166	267.134	313.314	318.884	349.175	272.626
Finančni prihodki	197	1.911	5.718	15.514	16.458	12.471	3.615	3.523	1.660	5.096	2.530	2.230	3.616	3.318
Finančni odhodki	19.135	17.084	136.978	203.310	320.254	170.914	162.757	87.746	104.309	104.783	165.489	224.409	35.812	31.401
Drugi prihodki	712	196	3.606	3.109	3	1.521	156	6	118	3.659	3	4	1.075	7
Drugi odhodki	4	4	13.159	5.947	21.334	41.838	7.098	2.174	10.787	21.274	25.008	5.097	2.128	528
Celotni poslovni izid	-116.427	90.107	110.013	38.385	26.223	8.874	-139.327	-200.607	-164.372	48.646	9.968	-45.130	33.635	147.057
Skupaj davki	0	0	26.999	15.924	5.294	8.135	-249	-213	3.197	-252	-756	-756	-20.540	11.255
Čisti poslovni izid	-116.427	90.107	83.014	22.461	20.929	739	-139.078	-200.394	-167.569	48.898	10.724	-44.374	54.175	135.802

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje MARWIN d.o.o., realiziralo **1.673.286 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 skoraj 3-krat višji.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **1.497.625 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 skoraj 2,3-krat višji.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 11,0 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **7,6 %**. V vseh letih opazovanega obdobja so bili prihodki višji od odhodkov, razen v letih 2004, 2011 in 2012. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 92,3 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 37,9 %), med njimi največ stroški storitev (30,1 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 35,3 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila ustvarjena v letu 2004, v obdobju 2010–2012 in v letu 2015.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 175.661 EUR. Glede na leto 2004, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma ustvarjalo dobiček iz poslovanja, razen v letih 2004, 2011 in 2012. Največji dobiček iz poslovanja je bil ustvarjen v obdobju 2006–2009.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 272.626 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 za 15-krat višji . Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast EBITDA 117,6 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA, ki je bil najvišji v obdobju 2006–2009.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 135.802 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004, ko je bil čisti poslovni izid negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letu 2004, v obdobju 2010–2012 in v letu 2015.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	13,75	15,37	15,37	16,96	18,13	17,00	18,00	18,00	18,34	17,76	14,54	15,62	16,84	18,31
Dodana vrednost v EUR	218.152	524.308	720.338	809.450	1.000.648	899.817	726.792	601.119	659.934	718.493	679.576	719.999	804.956	820.544
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	15.866	34.112	46.866	47.727	55.193	52.930	40.377	33.396	35.983	40.456	46.738	46.095	47.800	44.814
EBIT marža v %	-18,6%	10,3%	18,5%	14,9%	23,8%	15,9%	2,2%	-9,7%	-4,4%	11,5%	15,1%	13,3%	4,3%	10,5%
EBITDA marža v %	3,4%	24,7%	30,9%	30,3%	35,7%	29,6%	15,9%	4,9%	14,3%	18,5%	23,8%	23,3%	22,3%	16,3%
Neto marža v %	-22,1%	8,8%	6,1%	1,5%	1,4%	0,1%	-11,5%	-17,0%	-14,3%	3,4%	0,8%	-3,2%	3,5%	8,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	83,5%	42,7%	9,1%	7,8%	0,3%	-66,0%	-490,7%	116,2%	-105,3%	3,5%	-9,8%	17,7%	54,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	13,6%	10,0%	1,2%	0,8%	0,0%	-6,5%	-9,6%	-8,0%	2,3%	0,5%	-1,9%	2,9%	8,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	85,1%	111,4%	122,7%	117,3%	130,8%	118,6%	102,2%	91,2%	95,8%	112,5%	117,7%	115,3%	104,5%	111,7%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,38	0,70	1,55	1,27	1,03	0,54	0,52	0,41	0,41	1,67	1,52	0,36	0,98
Neto obratni kapital v EUR	-	-15.427	7.770	953.857	533.718	330.094	126.455	-59.602	-186.360	-2.925	538.494	318.452	200.387	174.865
Koeficient obračanja zalog	-	123,24	130,92	94,83	82,55	104,08	109,36	101,75	171,49	702,65	743,63	665,18	702,16	836,43
Dnevi vezave zalog	-	2,96	2,79	3,85	4,42	3,51	3,34	3,59	2,13	0,52	0,49	0,55	0,52	0,44
Koeficient obračanja terjatev	-	43,36	44,21	17,53	12,32	12,08	12,84	16,24	16,25	18,89	5,79	4,75	14,34	91,61
Dnevi vezave terjatev	-	8,42	8,26	20,82	29,63	30,21	28,43	22,48	22,46	19,32	63,02	76,92	25,45	3,98
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,27	0,29	0,34	0,26	0,33	0,25	0,18	0,23	0,33	0,78	0,77	0,61
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.352,06	1.259,34	1.061,64	1.408,44	1.091,76	1.458,86	2.025,40	1.599,35	1.116,99	469,76	475,63	593,71
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	10,2%	21,7%	24,6%	9,1%	11,8%	12,4%	7,1%	-2,7%	-11,6%	6,0%	19,3%	20,5%	10,7%	18,6%
Servisiranje dolga	0,00	0,25	0,20	0,17	0,13	0,14	0,02	-0,02	0,04	0,10	0,10	0,07	0,22	0,15
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,02	0,06	0,08	0,08	0,08	0,06	0,06	0,05	0,17	0,21	0,07	0,01
Neto dolg v EUR	-	174.929	165.820	1.079.556	1.219.969	1.254.758	1.191.919	1.305.249	1.213.511	1.253.271	1.406.846	1.278.669	961.575	813.107
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,41	1,33	2,19	3,20	6,35	21,50	7,49	4,62	4,25	4,21	3,21	3,25
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	36,1%	77,8%	128,0%	109,7%	101,5%	76,3%	73,1%	58,6%	59,9%	112,3%	104,4%	48,6%	99,2%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 18,31. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povečalo za 33,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih, in sicer 2,6 %.

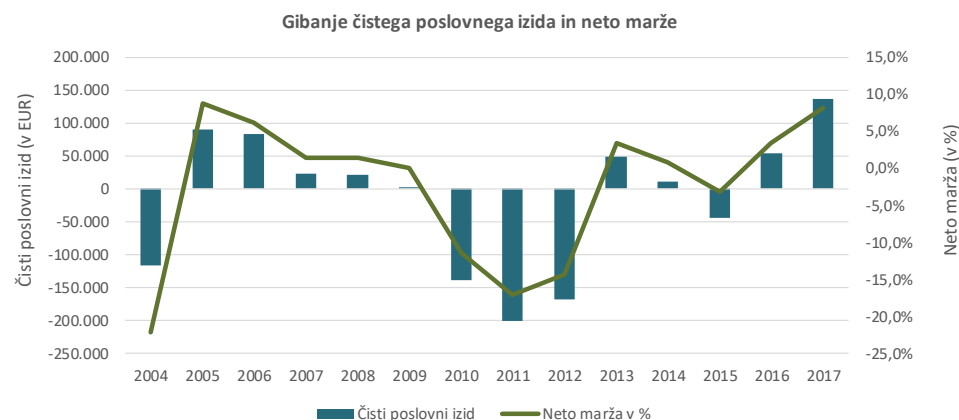
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 820.544 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povečala za več kot 3,7-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 15,4 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 44.814 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za več kot 2,8-krat. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 12,0 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 10,5 %. Glede na leto 2004, ko je bila EBIT marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, negativne vrednosti pa so bile ustvarjene v letih 2004, 2011 in 2012.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 16,3 %, kar je najmanj v obdobju 2004–2017. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža povečala za skoraj 5-krat. Povprečje obdobja je znašalo 21,0 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2006–2008, ki so presegale 30 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 58,4 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 8,1 %. Glede na leto 2004, ko je bila neto marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, negativne vrednosti pa so bile ustvarjene v letu 2004, v obdobju 2010–2012 in v letu 2015.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 54,5 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 34,7 %. ROE je bil večinoma pozitiven, negativne vrednosti so bile ustvarjene v letih 2010, 2011, 2013 in 2015.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 8,0 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 41,3 %. ROA je bil večinoma pozitiven, negativne vrednosti so bile ustvarjene v obdobju 2010–2012 in v letu 2015.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 111,7 %. Glede na leto 2005 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povečala za 31,3 %. Povprečje obdobja je znašalo 109,8 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil večinoma višji od 100 %, razen v letih 2004, 2011 in 2012. V povprečju je bila realizirana letna rast kazalnika 2,8 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,98. Glede na leto 2005 je bil kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 za 2,6-krat višji. Povprečje obdobja je znašalo 0,87 in kaže na slabšo likvidnost podjetja. Kazalnik je bil večinoma nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje nima dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 41,4 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 174.865 EUR. V letu 2005 je bil neto obratni kapital negativen, kar je za podjetje bolj ugodno. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2005 in v obdobju 2011–2013.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 836,43, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja zalog v letu 2017 za več kot 6,7-krat višji. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 32,3 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,44 dneva, kar predstavlja najkrajšo vezavo zalog v opazovanem obdobju.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 91,61, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 je bil koeficient obračanja terjatev v letu 2017 za 2,1-krat višji. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 51,1 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 3,98 dneva, kar predstavlja najkrajšo vezavo terjatev v opazovanem obdobju.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,61. Glede na leto 2006 je bil koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 za skoraj 2,3-krat višji, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 14,9 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 593,71 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno. V letu 2017 je podjetje dobaviteljem plačevalo v povprečju na leto in pol.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 18,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 82,3 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Stopnja lastniškosti financiranja je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2011 in 2012, ko je bil kapital podjetja negativen. Vrednosti kazalnika kažejo na visoko zadolževanje, kar ima lahko za posledico večjo izpostavljenost tveganjem pri poslovanju.

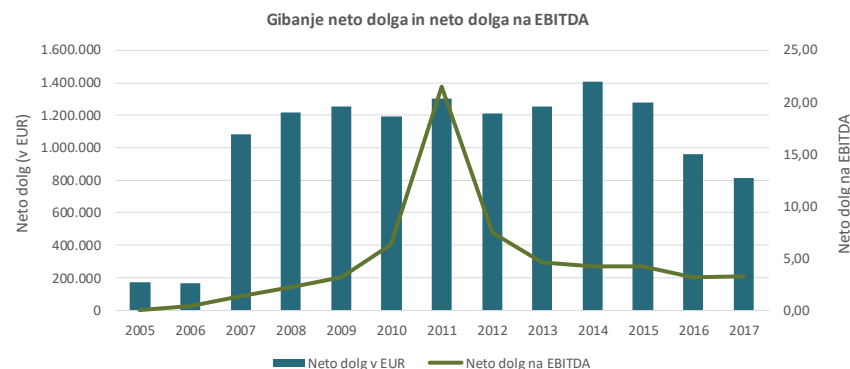
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,15. Glede na leto 2004, ko je kazalnik znašal 0,00, to kaže na izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2011, in vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,01. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 52,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 0,08 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 21,4 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 813.107 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 povišala za več kot 4,6-krat, a je še vedno znašala manj kot povprečje opazovanega obdobja. Neto dolg je bil v opazovanem obdobju vselej pozitiven in je dosegal najvišje pozitivne vrednosti v obdobju 2007–2015, ko je presegal 1 milijon EUR.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 3,25. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povečal za 8-krat, a je še vedno znašal manj kot povprečje opazovanega obdobja. Neto dolg na EBITDA je bil v opazovanem obdobju vselej pozitiven.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 99,2 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za več kot 2,7-krat. Povprečje obdobja je znašalo 83,5 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile večinoma manjše od 100 %.

3.25 Hotel Žalec d.o.o.

3.25.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Hotel Žalec d.o.o.

Polni naziv: HOTEL ŽALEC d.o.o. Žalec

Naslov: Mestni trg 3, Žalec, 3310 Žalec

Davčna številka: 14913852

Matična številka: 5856744000

Dejavnost po SKD 2008: I55.100 – Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Salon igralnih avtomatov & zabavišče, Casino Rubin Žalec

OPIS PODJETJA

Hotel Žalec je bil ustanovljen leta 1994, kot d.o.o., nudil je dejavnosti hotelov in restavracij. Igralni salon je dobil koncesijo leta 2002. Hotel Žalec⁸³ ponuja 44 sob, kavarno, bistro, kozmetični salon, solarij, letni vrt, salon za bankete, nočni klub in igralni salon Casino Rubin. Igralni salon in zabavišče »Casino RUBIN« je igralni salon s 55 igralnimi aparati in dvema elektronskima ruletama. V igralnem salonu prirejajo posebne igre na srečo, zabavne prireditve, nudijo hotelsko ponudbo in kabaretni program⁸⁴.

Slika 40: Salon igralnih avtomatov & zabavišče, Casino Rubin Žalec

⁸³ Hotel Žalec. 2019. Letno poročilo za družbo Hotel Žalec. 2018. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5856744000>

⁸⁴ O <https://hotel-zalec.si/?lang=sl>

3.25.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

Opomba: Računovodski izkazi in izračunani kazalniki se nanašajo na podjetje Hotel Žalec d.o.o.

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	2.316.497	1.994.348	2.157.106	2.402.429	2.203.414	2.162.103	1.956.298	1.825.134	1.688.742	1.559.020	1.498.592	1.519.350	1.450.697	1.555.775
Dolgoročna sredstva	1.867.863	1.616.663	1.781.885	1.997.027	1.917.420	1.969.390	1.807.499	1.674.288	1.556.666	1.474.225	1.421.259	1.378.116	1.361.033	1.368.255
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	16.343	11.362	8.888	4.634	1.366	1.127	1.247	838	760	486	303	139	0	9.244
Opredmetena osnovna sredstva	1.851.520	1.605.301	1.772.997	1.992.393	1.911.386	1.963.327	1.801.705	1.668.903	1.551.359	1.469.192	1.416.409	1.377.977	1.361.033	1.359.011
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	4.668	4.936	4.547	4.547	4.547	4.547	4.547	0	0	0
Kratkoročna sredstva	156.722	85.568	319.245	349.426	230.017	192.713	148.799	150.846	132.076	84.795	77.333	141.234	89.664	187.520
Zaloge	20.313	18.871	25.730	18.892	19.299	20.633	19.802	22.503	28.992	16.797	14.785	16.938	26.554	30.704
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	86.828	594	594	594	594	594	594	594	55.594	594	594
Kratkoročne poslovne terjatve	61.257	35.433	57.106	83.974	90.505	71.100	36.365	33.063	57.887	18.480	25.855	18.888	28.213	32.209
Denarna sredstva	75.151	31.264	236.409	159.732	119.619	100.386	92.038	94.686	44.603	48.924	36.099	49.814	34.303	124.013
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	291.913	292.117	55.976	55.976	55.977	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.316.497	1.994.348	2.157.107	2.402.429	2.203.414	2.162.103	1.956.298	1.825.134	1.688.742	1.559.020	1.498.592	1.519.350	1.450.698	1.555.774
Kapital	335.639	338.924	340.820	409.223	484.256	460.979	281.568	225.993	233.270	235.367	276.576	294.489	314.248	390.607
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	43.228	44.454	49.353	45.477	45.285	45.285	45.285	45.285	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.025.693	1.346.186	1.199.239	1.043.834	970.825	1.076.708	1.068.947	866.547	895.517	885.402	932.464	847.340	789.360
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	1.025.693	1.346.186	1.199.239	1.043.834	970.825	1.076.708	1.068.947	866.547	895.517	885.000	931.800	846.975	788.762
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	402	664	365	598
Kratkoročne obveznosti	n.p.	629.730	470.101	750.739	630.735	680.946	552.545	484.909	543.640	382.851	291.329	292.397	289.110	375.807
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	401.527	299.925	422.436	334.589	291.693	228.420	271.826	258.480	141.740	88.800	60.000	60.000	160.000
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	228.204	170.176	328.303	296.146	389.253	324.125	213.083	285.160	241.111	202.529	232.397	229.110	215.807
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

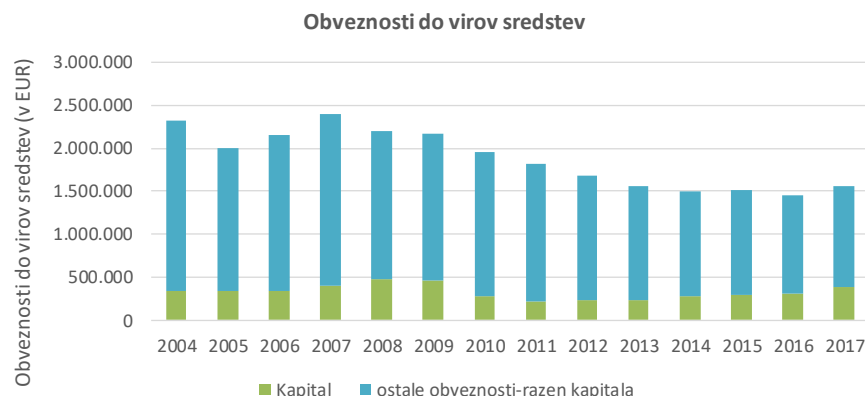
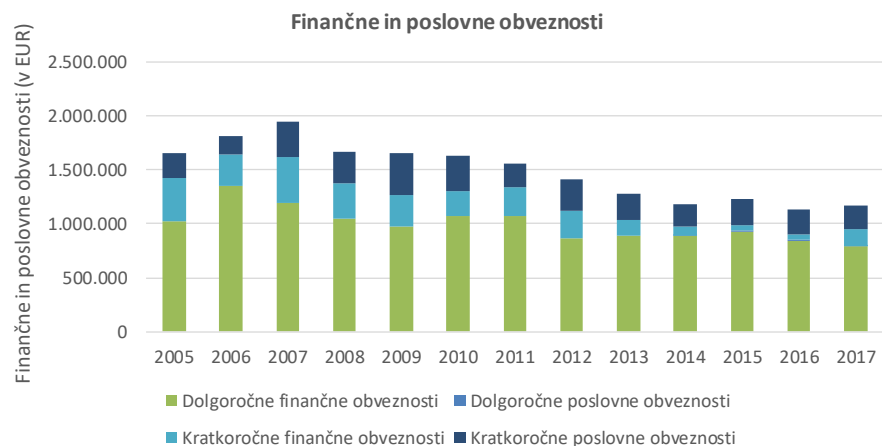
Sredstva družbe Hotel Žalec d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.555.775 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **32,8 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-2,7 %**.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **1.368.255 EUR** oziroma **87,9 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala **1.359.011 EUR** oziroma **99,3 %** dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 26,7 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer **-2,1 %**.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **187.520 EUR** oziroma 12,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 124.013 EUR oziroma 66,1 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 19,7 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 20,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **390.607 EUR** oziroma 25,1 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem obdobju od 2004–2017 je kapital predstavljal najmanjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 17,7 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za 16,4 %**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 2,7 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.165.167 EUR** oziroma 74,9 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2004–2017 predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 789.360 EUR oziroma 67,7 %, kar predstavlja 50,7 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 41,2 %**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -3,7 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	1.944.869	1.804.448	1.862.327	2.767.999	3.013.880	2.847.754	2.321.026	2.091.573	2.055.170	1.667.769	1.614.862	1.609.725	1.607.358	1.678.384
Čisti prihodki od prodaje	1.944.869	1.795.484	1.862.327	2.767.999	3.013.047	2.846.754	2.321.026	2.090.373	2.055.170	1.667.769	1.610.802	1.558.582	1.600.986	1.668.676
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	8.964	0	0	833	1.000	0	1.200	0	0	4.060	51.143	6.372	9.708
Poslovni odhodki	1.778.266	1.714.633	1.824.060	2.592.618	2.835.788	2.764.835	2.267.982	2.105.675	1.977.425	1.613.623	1.523.186	1.532.075	1.536.696	1.548.819
Stroški blaga, materiala in storitev	627.182	612.831	668.194	884.221	1.035.905	805.254	674.222	601.045	530.711	496.334	472.020	453.916	422.240	415.859
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>294.879</i>	<i>283.051</i>	<i>332.002</i>	<i>375.333</i>	<i>370.515</i>	<i>305.129</i>	<i>287.737</i>	<i>265.530</i>	<i>245.191</i>	<i>237.167</i>	<i>229.466</i>	<i>234.458</i>	<i>214.413</i>	<i>215.146</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>332.303</i>	<i>329.780</i>	<i>336.192</i>	<i>508.888</i>	<i>665.390</i>	<i>500.125</i>	<i>386.485</i>	<i>335.515</i>	<i>285.520</i>	<i>259.167</i>	<i>242.554</i>	<i>219.458</i>	<i>207.827</i>	<i>200.713</i>
Stroški dela	471.186	476.949	462.118	627.279	726.556	777.249	747.695	724.492	693.100	618.509	609.928	651.489	692.126	697.332
Odpisi vrednosti	304.503	259.507	293.909	322.843	301.229	419.220	270.473	249.214	218.447	88.792	63.464	66.335	58.925	60.913
Drugi poslovni odhodki	375.395	365.346	399.839	758.275	772.098	763.112	575.592	530.924	535.167	409.988	377.774	360.335	363.405	374.715
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	166.603	89.815	38.267	175.381	178.092	82.919	53.044	-14.102	77.745	54.146	91.676	77.650	70.662	129.565
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	471.106	349.322	332.177	498.224	479.321	502.139	323.517	235.112	296.192	142.938	155.140	143.985	129.587	190.478
Finančni prihodki	1.059	19.926	8.235	12.877	4.122	3.053	10.496	4.965	1.746	2.838	3.638	655	2.649	0
Finančni odhodki	165.884	96.313	84.678	75.290	97.419	49.836	242.563	44.927	69.346	51.378	51.330	58.078	57.141	54.399
Drugi prihodki	11.575	0	66.640	300	393	802	0	2.852	1.776	846	2.897	2.266	3.589	1.194
Drugi odhodki	3.998	0	16.135	14.165	2.218	1.330	0	4.363	4.644	4.355	5.672	32	0	0
Celotni poslovni izid	9.355	13.428	12.329	99.103	82.970	35.608	-179.023	-55.575	7.277	2.097	41.209	22.461	19.759	76.360
Skupaj davki	0	10.378	10.342	30.705	7.937	2.910	388	0	0	0	0	4.548	0	0
Čisti poslovni izid	9.355	3.050	1.987	68.398	75.033	32.698	-179.411	-55.575	7.277	2.097	41.209	17.913	19.759	76.360

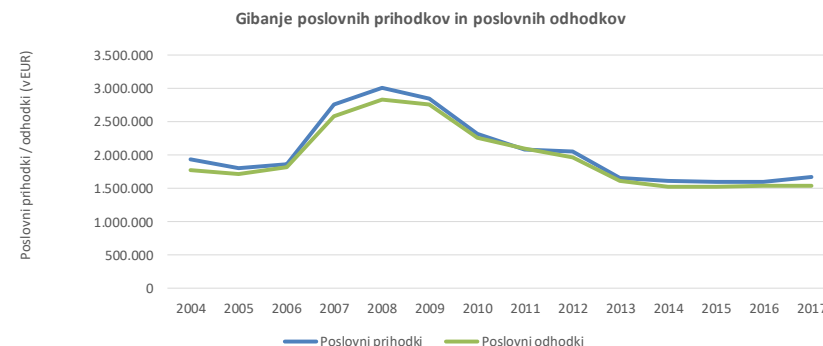
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Hotel Žalec d.o.o. realiziralo **1.678.384 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 nižji za **13,7 %**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **1.548.819 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 nižji za **12,9 %**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibali podobno kot prihodki. **V povprečju je bila stopnja spremembe prihodkov 0,0 %, poslovni odhodki pa so v povprečju padli pod -0,1 %**. V celotnem opazovanem obdobju so poslovni prihodki presegali odhodke, razen v letu 2011. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 95,6 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški dela (v povprečju 33,6 %), sledijo stroški blaga,

materiala in storitev (v povprečju 31,3 %), med njimi največ stroški storitev (17,0 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v opazovanem obdobju večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila ustvarjena v letih 2010 in 2011.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 129.565 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 32,2 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je bil dosežen dobiček iz poslovanja, ki je bil največji v letih 2004, 2007 in 2008, v letu 2011 pa je bila ustvarjena izguba iz poslovanja v višini –14.102 EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 190.478 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 59,6 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Najvišji EBITDA je podjetje ustvarilo v letu 2004 in v obdobju 2007–2009. V povprečju je bil realiziran padec EBITDA, in sicer –2,3 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 76.360 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 višji za več kot 8-krat. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Večinoma je podjetje poslovalo z dobičkom, izguba je bila generirana le v letih 2010 in 2011.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	38,16	37,42	35,19	37,83	39,35	38,86	36,60	47,00	33,69	31,25	31,72	31,38	33,58	33,57
Dodana vrednost v EUR	942.292	826.272	794.295	1.125.503	1.205.877	1.279.388	1.071.212	959.604	989.292	761.447	765.068	795.474	821.713	887.810
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	24.693	22.081	22.572	29.752	30.645	32.923	29.268	20.417	29.365	24.366	24.119	25.350	24.470	26.447
EBIT marža v %	8,6%	5,0%	2,1%	6,3%	5,9%	2,9%	2,3%	-0,7%	3,8%	3,2%	5,7%	5,0%	4,4%	7,8%
EBITDA marža v %	24,2%	19,5%	17,8%	18,0%	15,9%	17,6%	13,9%	11,2%	14,4%	8,6%	9,6%	9,2%	8,1%	11,4%
Neto marža v %	0,5%	0,2%	0,1%	2,5%	2,5%	1,1%	-7,7%	-2,7%	0,4%	0,1%	2,6%	1,1%	1,2%	4,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	0,9%	0,6%	18,2%	16,8%	6,9%	-48,3%	-21,9%	3,2%	0,9%	16,1%	6,3%	6,5%	21,7%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	0,1%	0,1%	3,0%	3,3%	1,5%	-8,7%	-2,9%	0,4%	0,1%	2,7%	1,2%	1,3%	5,1%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	109,4%	105,2%	102,1%	106,8%	106,3%	103,0%	102,3%	99,3%	103,9%	103,4%	106,0%	105,1%	104,6%	108,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,14	0,68	0,47	0,36	0,28	0,27	0,31	0,24	0,22	0,27	0,48	0,31	0,50
Neto obratni kapital v EUR	-	-142.636	149.070	21.123	-66.129	-196.540	-175.326	-62.237	-153.084	-156.316	-125.196	-91.163	-139.446	-28.288
Koeficient obračanja zalog	-	91,64	83,51	124,06	157,79	142,58	114,80	98,82	79,82	72,85	102,01	98,26	73,62	58,29
Dnevi vezave zalog	-	3,98	4,37	2,94	2,31	2,56	3,18	3,69	4,57	5,01	3,58	3,71	4,96	6,26
Koeficient obračanja terjatev	-	37,14	40,25	39,24	34,54	35,23	43,20	60,22	45,19	43,68	72,67	69,67	67,98	55,23
Dnevi vezave terjatev	-	9,83	9,07	9,30	10,57	10,36	8,45	6,06	8,08	8,36	5,02	5,24	5,37	6,61
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	1,67	1,51	1,19	0,89	0,81	0,99	0,98	0,90	1,03	1,08	0,93	0,97
Dnevi vezave obveznosti	-	-	218,99	242,38	307,58	409,94	452,47	369,23	370,85	404,97	352,84	338,54	392,82	377,41
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	14,5%	17,0%	15,8%	17,0%	22,0%	21,3%	14,4%	12,4%	13,8%	15,1%	18,5%	19,4%	21,7%	25,1%
Servisiranje dolga	0,16	0,14	0,15	0,15	0,13	0,16	0,04	0,09	0,11	0,05	0,07	0,05	0,05	0,09
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02
Neto dolg v EUR	-	1.395.956	1.409.702	1.375.115	1.258.210	1.161.538	1.212.496	1.245.493	1.079.830	987.739	937.107	886.392	872.078	824.155
Neto dolg na EBITDA	-	-	4,22	2,79	2,75	2,41	3,67	5,23	3,93	7,23	6,20	6,33	6,78	4,45
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	84,4%	94,7%	80,5%	79,7%	72,7%	75,1%	77,3%	70,7%	76,7%	81,7%	89,0%	85,3%	86,2%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 33,57. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih zmanjšalo za 12,0 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer -0,2 %.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 887.810 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 5,8 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 0,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 26.447 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povišala za 7,1 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 2,2 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 7,9 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 9,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 4,4 %. EBIT marža je bila v celotnem obdobju opazovanja pozitivna, razen v letu 2011.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 11,4 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 52,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 14,3 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2004–2012. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna. V povprečju je bil realiziran padec EBITDA marže, in sicer -3,4 %.

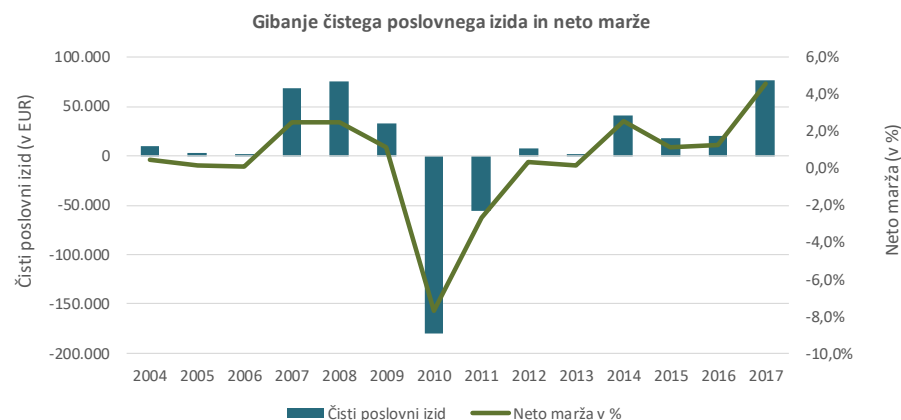
Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,6 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je neto marža povišala za več kot 9-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,5. Večinoma je bila neto marža pozitivna, razen v letih 2010 in 2011.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 21,7 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povišal za več kot 23-krat. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2010 in 2011. Povprečje obdobja je znašalo 2,1 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 5,1 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 povišal za več kot 35-krat. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2010 in 2011. Povprečje obdobja je znašalo 0,6 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 108,4 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 0,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 104,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Večinoma je bil kazalnik višji od 100 %, razen v letu 2011, ko so poslovni odhodki presegali poslovne prihodke.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,50. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za več kot 3,6-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,35. Kazalnik je bil v celotnem opazovanem obdobju nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital podjetja je bil v letu 2017 negativen in je znašal –28.288 EUR. Večinoma je bil neto obratni kapital negativen, razen v letih 2006 in 2007.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 58,29. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 36,4 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –1,1 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 6,26 dneva, kar je najslabše glede na celotno opazovano obdobje.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 55,23. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za 48,7 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 5,9 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 6,61 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev daljši, a boljše od povprečja za obdobje od 2005–2017.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,97. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti znižal za 42,0 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –3,8 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 377,41 dneva, kar je sicer več kot v letu 2006, a približno na ravni povprečja obdobja. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem približno na 1 leto.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 25,1 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 73,3 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 5,6 %.

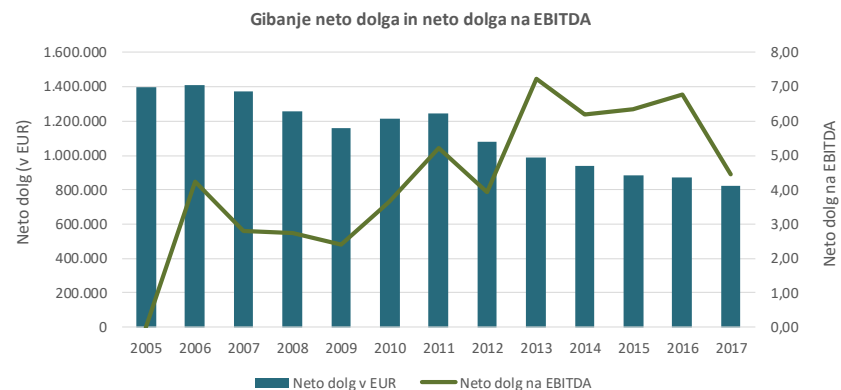
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,09. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 46,9 %. V celotnem opazovanem obdobju je bil kazalnik pozitiven in vedno manjši od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02, kar je povprečje obdobja od 2005–2017. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg v letu 2017 je znašal 824.155 EUR, kar je najmanj glede na celotno opazovano obdobje. Glede na leto 2005 se je neto dolg v letu 2017 znižal za 41,0 %. V celotnem obdobju opazovanja je bil neto dolg pozitiven. Podjetje je bilo najbolj zadolženo v obdobju 2005–2012, ko je neto dolg presegal 1 milijon EUR.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 4,45, kar kaže na slabšo likvidnost podjetja in nižjo sposobnost podjetja odplačevati dolgove. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišal za 5,4 %.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 86,2 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 2,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 81,1 %. V obdobju 2005–2017 je bila vrednost kazalnika nižja od 100 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi in to kaže na neugodno financiranje ter podkapitaliziranost podjetja.

3.26 Lev – plus d.o.o.

3.26.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Lev – Plus d.o.o.

Polni naziv: LEV – PLUS, hoteli, gostinske in turistične storitve d.o.o.

Naslov: Stritarjeva 1, 4000 Kranj

Davčna številka: 21307547

Matična številka: 2136554000

Dejavnost po SKD 2008: R92.002 – Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 5–9 (<https://www.bizi.si>)

Koncesija: Casino Cezar – igralni salon

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2005, in tudi takoj dobijo koncesijo za izvajanje iger na srečo⁸⁵.

Casino Cezar – igralni salon se nahaja v samem centru Kranja za Kolosejem. Igralni salon Cezar vam nudi zabavo na dveh elektronskih ruletah in 104 atraktivnih igralnih avtomatih. Prijeten ambient in prijazno osebje vam zagotavljata 24 ur nepozabne zabave⁸⁶. V igralnem salonu so na voljo 104 različni igralni aparati in 2 elektronski ruleti. Prirejajo se zabavni dogodki in nagradne igre. Gostom je na voljo tudi bar.

Slika 41: Casino Cezar – igralni salon

⁸⁵ Lev – plus 2019. Letno poročilo za družbo Lev – plus 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2136554000>.

⁸⁶ Casino Cezar: <http://www.casino-cezar.si/casino-cezar/>.

3.26.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	824.629	637.829	494.985	1.532.286	1.352.144	1.074.092	927.990	999.907	918.103	842.793	1.012.553	716.437	750.492
Dolgoročna sredstva	709.960	554.916	428.510	1.247.057	1.161.655	929.839	711.807	765.195	741.422	617.098	532.715	346.694	353.851
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	5.705	105.907	93.987	18.603	14.485	10.441	41.947	36.053	38.096	30.579	30.696
Opredmetena osnovna sredstva	508.432	373.811	292.672	1.010.802	949.616	814.655	683.241	740.673	685.394	545.825	459.399	294.976	302.016
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	174.992	128.941	130.348	118.052	96.581	14.081	14.081	14.081	14.081	14.081	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	6.113	0	0	0	0	0	0	0	21.139	21.139	21.139	21.139
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	1.192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	106.171	82.900	66.475	285.229	189.253	142.058	216.163	233.597	171.818	224.243	479.361	369.204	396.082
Zaloge	2.659	1.669	961	6.844	6.494	8.131	1.247	1.897	30.556	4.562	3.100	3.068	2.768
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	48.770	48.000	0	112.819	112.819	73.323	73.319	329.473	58.700	158.729
Kratkoročne poslovne terjatve	0	1.849	15.402	45.934	93.107	91.046	43.561	63.779	22.996	116.497	112.116	184.910	137.265
Denarna sredstva	103.512	79.382	50.112	183.681	41.652	42.881	58.536	55.102	44.943	29.865	34.672	122.526	97.320
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	8.498	13	0	0	1.236	2.195	20	1.115	4.863	1.452	477	539	559
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	824.629	637.828	494.985	1.532.286	1.352.144	1.074.092	927.990	999.907	918.103	842.793	1.012.553	716.437	750.491
Kapital	178.562	135.954	145.422	242.435	129.665	134.817	98.531	114.424	149.698	150.364	234.544	234.554	305.089
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	386	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	200.384	84.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	200.384	84.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	301.490	265.181	1.289.831	1.222.479	939.275	829.459	875.887	759.637	680.983	768.896	469.689	429.167
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	73.122	73.315	713.364	755.599	657.893	576.674	507.062	527.819	420.231	313.071	182.071	76.991
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	228.368	191.866	576.467	466.880	281.382	252.785	368.825	231.818	260.752	455.825	287.618	352.177
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	2.254	0	1	20	0	0	0	9.210	8.768	11.446	9.113	12.194	16.235

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

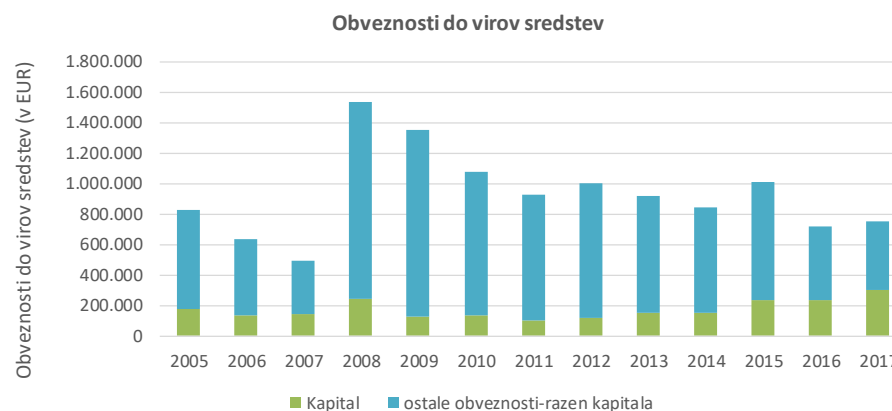
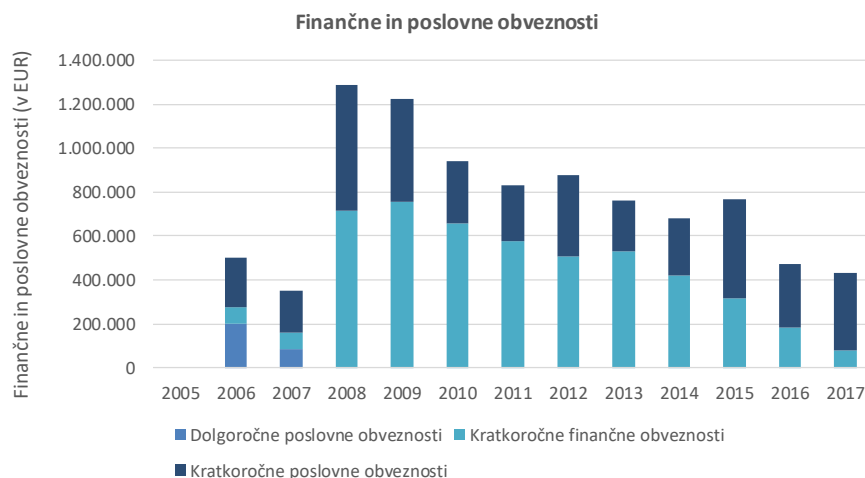
Sredstva družbe LEV – PLUS d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **750.492 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **9,0 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 8,8 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **353.851 EUR** oziroma 47,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 302.016 EUR oziroma 85,4 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 74,5 %, razen v letih 2016 in 2017, ko je bil delež dolgoročnih sredstev manjši od 50 %. Glede na leto 2005 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za **50,2 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 3,1 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **396.082 EUR** oziroma 52,8 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe (oz. posojila), ki so znašale 158.729 EUR oziroma 40,1 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 25,3 %, razen v letih 2016 in 2017, ko je bil delež kratkoročnih sredstev večji od 50 %. **Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za skoraj 4-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 32,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **305.089 EUR** oziroma 40,7 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V vseh letih opazovanega obdobja je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 20,2 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za 70,9 %.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 9,5 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **445.402 EUR** oziroma 59,3 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 429.167 EUR oziroma 96,4 %, kar predstavlja 57,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 31,1 %.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 10,6 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	209.756	930.775	822.996	1.780.559	1.621.636	1.459.514	1.274.495	1.344.021	1.043.278	1.187.282	1.266.206	1.553.970	1.486.744
Čisti prihodki od prodaje	209.756	930.775	822.996	1.780.559	1.621.636	1.459.514	1.255.481	1.184.121	936.678	1.044.689	1.029.061	1.534.842	1.455.506
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0	0	0	0	0	18.614	0	0	0	0	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	0	400	159.900	106.600	142.593	237.145	19.128	31.238
Poslovni odhodki	228.377	973.167	805.526	1.576.173	1.700.609	1.418.993	1.241.324	1.256.725	1.086.614	1.167.317	1.102.946	1.354.374	1.415.172
Stroški blaga, materiala in storitev	152.094	630.573	531.604	548.150	697.192	456.562	400.762	428.870	330.859	341.412	355.191	463.161	594.714
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>25.948</i>	<i>101.911</i>	<i>115.230</i>	<i>111.864</i>	<i>192.362</i>	<i>74.647</i>	<i>70.526</i>	<i>58.514</i>	<i>58.703</i>	<i>94.423</i>	<i>63.738</i>	<i>63.916</i>	<i>62.845</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>126.146</i>	<i>528.662</i>	<i>416.374</i>	<i>436.286</i>	<i>504.830</i>	<i>381.915</i>	<i>330.236</i>	<i>370.356</i>	<i>272.156</i>	<i>246.989</i>	<i>291.453</i>	<i>399.245</i>	<i>531.869</i>
Stroški dela	49.688	202.950	173.056	238.408	273.149	267.462	226.514	232.882	212.346	217.700	219.599	189.125	172.439
Odpisi vrednosti	26.453	138.359	100.275	171.976	167.742	152.183	145.394	143.387	191.571	233.018	151.971	271.251	108.735
Drugi poslovni odhodki	142	1.285	591	617.639	562.526	542.786	468.654	451.586	351.838	375.187	376.185	430.837	539.284
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-18.621	-42.392	17.470	204.386	-78.973	40.521	33.171	87.296	-43.336	19.965	163.260	199.596	71.572
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	7.833	95.968	117.745	376.362	88.769	192.704	178.565	230.683	148.235	252.983	315.231	470.847	180.308
Finančni prihodki	4.039	26.214	15.117	6.792	12.232	7.732	0	0	190	122	3.554	47.868	765
Finančni odhodki	15.624	32.679	19.425	63.571	44.887	34.596	75.086	62.191	23.493	20.150	85.060	246.171	1.781
Drugi prihodki	167	1.461	8.158	42	136	2.386	6.981	183	6.980	4.308	2.436	103	5
Drugi odhodki	0	1.381	1.064	18.731	1.278	10.891	1.352	9.394	1.067	3.579	10	0	1
Celotni poslovni izid	-30.039	-48.777	20.256	128.918	-112.770	5.152	-36.286	15.894	-60.726	666	84.180	1.396	70.560
Skupaj davki	96	-1.340	10.715	31.905	0	0	0	0	0	0	0	1.387	25
Čisti poslovni izid	-30.135	-47.437	9.541	97.013	-112.770	5.152	-36.286	15.894	-60.726	666	84.180	9	70.535

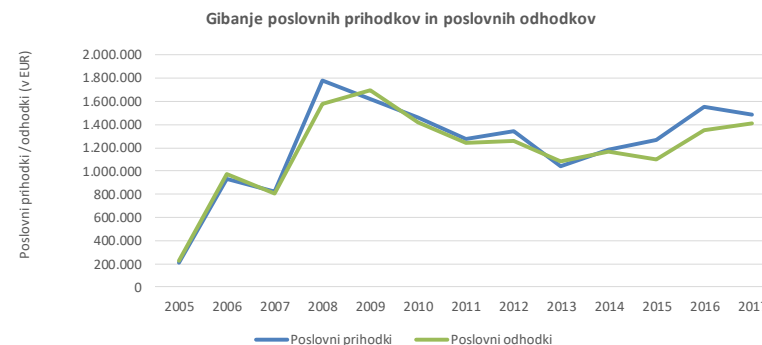
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje LEV – PLUS d.o.o. realiziralo **1.486.744 EUR** prihodkov. Glede na leto 2005 so bili prihodki v letu 2017 7-krat višji.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **1.415.172 EUR**. Glede na leto 2005 so bili poslovni odhodki v letu 2017 višji za več kot 6-krat.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2005–2017 je znašala 36,6 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 33,4 %**. Večinoma so bili odhodki nižji od prihodkov, razen v letih 2005, 2006 in 2009. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 97,3 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 41,5 %), med njimi največ stroški storitev (33,9 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo drugi poslovni odhodki (v povprečju 27,2 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, ki je bila najvišji v letu 2008, izguba pa je bila ustvarjena predvsem v prvih letih opazovanja, ki so bila tudi prva leta poslovanja za podjetje.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 71.572 EUR. Glede na leto 2005, ko je podjetje ustvarilo izgubo iz poslovanja, je bil EBIT v letu 2017 pomembno višji. Gibanje EBIT v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je v letih 2005, 2006, 2009 in 2013 ustvarjalo negativen EBIT. Poslovni izid iz poslovanja se je občutno izboljšal v letih 2015 in 2016, v letu 2017 se je nekoliko znižal.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 180.308 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBITDA v letu 2017 višji za 23-krat. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V povprečju se je EBITDA vsako leto povečeval, v letu 2017 se je nekoliko znižal.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 70.535 EUR. Glede na leto 2004, ko je podjetje poslovalo z izgubo, je bil čisti poslovni izid v letu 2017 pomembno boljši. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom. Izguba je bila generirana v začetnih letih 2005 in 2006 ter v letih 2009, 2011 in 2013.

KAZALNIKI

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecov na podlagi delovnih ur)	0,00	9,50	7,47	9,54	10,00	10,00	9,00	8,00	9,00	12,00	10,33	8,26	7,91
Dodana vrednost v EUR	57.521	298.917	290.801	614.770	361.918	460.166	405.079	463.565	360.581	470.683	534.830	659.973	352.747
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	31.465	38.929	64.441	36.192	46.017	45.009	57.946	40.065	39.224	51.774	79.900	44.595
EBIT marža v %	-8,9%	-4,6%	2,1%	11,5%	-4,9%	2,8%	2,6%	7,4%	-4,6%	1,9%	15,9%	13,0%	4,9%
EBITDA marža v %	3,7%	10,3%	14,3%	21,1%	5,5%	13,2%	14,2%	19,5%	15,8%	24,2%	30,6%	30,7%	12,4%
Neto marža v %	-14,4%	-5,1%	1,2%	5,4%	-7,0%	0,4%	-2,9%	1,3%	-6,5%	0,1%	8,2%	0,0%	4,8%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-30,2%	6,8%	50,0%	-60,6%	3,9%	-31,1%	14,9%	-46,0%	0,4%	43,7%	0,0%	26,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-6,5%	1,7%	9,6%	-7,8%	0,4%	-3,6%	1,6%	-6,3%	0,1%	9,1%	0,0%	9,6%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	91,8%	95,6%	102,2%	113,0%	95,4%	102,9%	102,7%	106,9%	96,0%	101,7%	114,8%	114,7%	105,1%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,27	0,25	0,22	0,15	0,15	0,26	0,27	0,23	0,33	0,62	0,79	0,92
Neto obratni kapital v EUR	-	-145.469	-125.391	-291.238	-277.627	-139.324	-36.622	-135.228	-60.000	-36.509	23.536	81.586	43.905
Koeficient obračanja zalog	-	430,12	625,85	456,26	243,16	199,59	267,75	753,26	57,73	59,50	268,61	497,68	498,80
Dnevi vezave zalog	-	0,85	0,58	0,80	1,50	1,83	1,36	2,08	6,32	6,13	1,36	0,73	0,73
Koeficient obračanja terjatev	-	1.006,79	95,41	58,06	23,33	15,85	18,65	22,06	21,59	14,98	9,00	10,33	9,04
Dnevi vezave terjatev	-	0,36	3,83	6,29	15,65	23,03	19,57	16,54	16,91	24,37	40,54	35,32	40,40
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,55	0,29	0,37	0,20	0,26	0,19	0,20	0,38	0,18	0,17	0,20
Dnevi vezave obveznosti	-	-	665,56	1.253,49	989,86	1.829,38	1.382,26	1.938,75	1.867,32	952,04	2.051,76	2.122,76	1.857,95
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	21,7%	21,3%	29,4%	15,8%	9,6%	12,6%	10,6%	11,4%	16,3%	17,8%	23,2%	32,7%	40,7%
Servisiranje dolga	-0,02	0,09	0,13	0,16	0,03	0,11	0,08	0,12	0,12	0,20	0,20	0,17	0,13
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,00	0,01	0,02	0,04	0,06	0,05	0,04	0,04	0,06	0,09	0,10	0,11
Neto dolg v EUR	-	-6.260	23.203	480.913	665.947	615.012	405.319	339.141	409.553	317.047	-51.074	845	-179.058
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,07	0,67	6,46	3,32	2,86	1,61	2,53	1,44	0,42	-0,05	-0,49
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	24,5%	33,9%	19,4%	11,2%	14,5%	13,8%	15,0%	20,2%	24,4%	44,0%	67,7%	86,2%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 7,91. Glede na leto 2006, ko je podjetje pričelo z zaposlovanjem, se je povprečno število zaposlenih znižalo za 16,4 %. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec števila zaposlenih, in sicer –0,2 %.

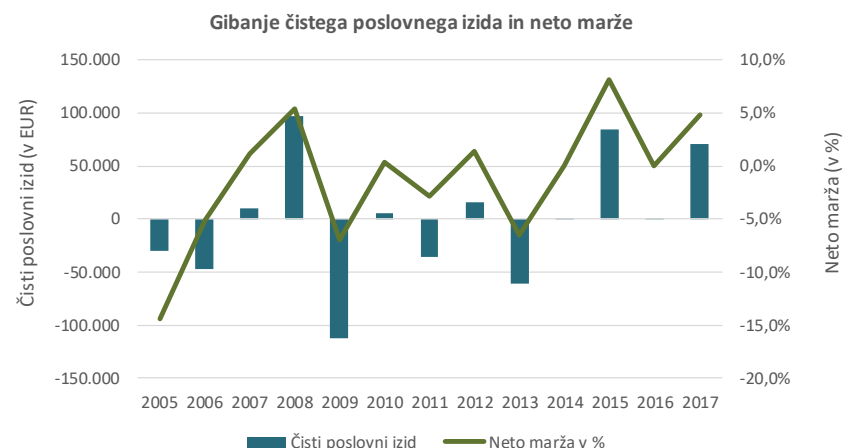
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 352.747 EUR. Glede na leto 2005 se je dodana vrednost povišala za več kot 6-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 43,0 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 44.595 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2006 se je dodana vrednost na zaposlenca povišala za 41,7 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 9,8 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 4,9 %. Glede na leto 2005, ko je bila EBIT marža negativna, se je le-ta pomembno izboljšala. Gibanje EBIT marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Večinoma je bila EBIT marža pozitivna, razen v letih 2005, 2006, 2009 in 2013. Najvišja EBIT marža je bila realizirana v letu 2015, kasneje se je nekoliko zmanjšala.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 12,4 %. Glede na leto 2005 se je EBITDA marža povišala za več kot 3-krat. EBITDA marža je bila v vseh letih pozitivna, realizirana je bila povprečna letna rast 31,3 %. Najvišja EBITDA marža je bila ustvarjena v letih 2015 in 2016, v letu 2017 se je nekoliko zmanjšala.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 4,8 %. Glede na leto 2005, ko je bila neto marža negativna, se je le-ta pomembno izboljšala. Gibanje neto marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Večinoma je bila neto marža pozitivna, razen v letih 2005, 2006, 2009, 2011 in 2013. Najvišja neto marža je bila realizirana v letu 2015, kasneje se je nekoliko zmanjšala.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 26,1 %. Glede na leto 2006, ko je bil ROE negativen, se je le-ta v letu 2017 pomembno izboljšal. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, negativne vrednosti so bile v letih 2006, 2009, 2011 in 2013.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 9,6 %. Glede na leto 2006, ko je bil ROA negativen, se je le-ta v letu 2017 pomembno izboljšal. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma pozitiven, negativne vrednosti so bile v letih 2006, 2009, 2011 in 2013.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,1 %. Glede na leto 2005 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 14,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 103,3 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Večinoma je bil kazalnik višji od 100 %, torej je podjetje imelo presežek poslovnih prihodkov nad poslovnimi odhodki. Vrednosti kazalnika nižje od 100 % so bile realizirane v letih 2005, 2006, 2009 in 2013.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,92. Glede na leto 2006 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za več kot 3-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,37, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. V celotnem opazovanem obdobju je bil koeficient nižji od 1, kar nam kaže, da podjetje ni bilo sposobno pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi viri.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 43.905 EUR. Večinoma je bil neto obratni kapital negativen, kar je za podjetje ugodno, in sicer v obdobju 2006–2014, pozitiven pa je bil v obdobju 2015–2017.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 498,80. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 16,0 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 47,0 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,73 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja, ki znaša 1,89 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 9,04. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 pomembno znižal, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju se je koeficient po letih zniževal. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 40,40 dneva, kar je poleg obrata terjatev v letu 2015 največ v celotnem opazovanem obdobju in je za podjetje neugodno.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,20. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 znižal za 64,2 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, povprečje obdobja je znašalo 0,27. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.857,95 dneva, kar je za podjetje ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem približno na 5 let.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 40,7 %. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 87,7 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila stopnja lastniškosti financiranja 20,2 %.

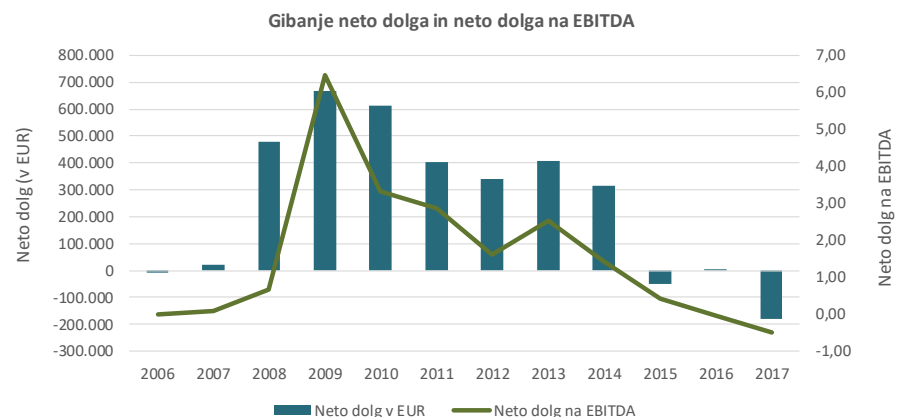
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,13. Glede na leto 2005, ko je bil kazalnik negativen, se je v letu 2017 le-ta nekoliko izboljšal. Razen v letu 2005 je bila vrednost kazalnika v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,11. Glede na leto 2006 se je kazalnik v letu 2017 občutno povišal, kar je za podjetje neugodno, sicer pa še vedno kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –179.058 EUR, kar je za podjetje ugodno. Glede na leto 2006 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za več kot 28-krat. Neto dolg je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006, 2015 in 2017.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,49. Glede na leto 2007, ko je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, pomeni vrednost neto dolga na EBITDA v letu 2017 izboljšanje. Neto dolg na EBITDA je bil v vseh opazovanih letih pozitiven, razen v letih 2016 in 2017, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 86,2 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. Glede na leto 2006 se je kazalnik v letu 2017 povišal za več kot 3,5-krat, kar je za podjetje ugodno. Sicer pa je bila vrednost kazalnika v vseh letih opazovanja nižja od 100 %. Povprečje obdobja je znašalo 31,2 %, kar pomeni, da so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja.

3.27 Astraea d.o.o.

3.27.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Astraea d.o.o.

Polni naziv: ASTRAEA, gostinstvo, igre na srečo, trgovina, promet, najem, poslovanje z nepremičninami, druge poslovne dejavnosti in storitve d.o.o.

Naslov: Ulica borcev 1B, Maribor, 2000 Maribor

Davčna številka: 73384933

Matična številka: 2040352000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 20–49 <https://www.bizi.si>

Koncesija: Casino Astraea – igralni salon

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno novembra leta 2004, z dejavnostjo pa je začelo novembra leta 2005. Ponuja 200 igralnih mest, najmodernejše video igralne avtomate, avtomate za poker in 2 elektronski ruleti. Gostom sta na voljo še cocktail bar in restavracija.⁸⁷

Lastniki podjetja Astraea d.o.o. ⁸⁸

- Astraea investicije ena d.o.o., - 50 %,
- Astraea investicije dva d.o.o., - 50 %.

Slika 42: Casino Astraea – igralni salon

⁸⁷ Casino Astraea: <http://astraea.si/>.

⁸⁸ ASTRAEA 2019. Letno poročilo za družbo ASTRAEA 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2040352000>.

3.27.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	208.603	3.700.465	3.010.834	2.756.073	2.835.327	5.418.268	5.906.976	10.338.908	6.010.738	5.237.974	5.345.329	4.737.806	4.391.023	4.042.970
Dolgoročna sredstva	0	3.047.042	2.196.950	1.768.229	1.230.644	1.213.286	1.190.301	4.628.609	4.547.535	4.278.837	4.460.633	3.970.547	3.709.097	3.514.726
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	0	2.387.614	1.756.301	1.517.711	984.755	682.465	1.054.776	4.531.339	4.471.345	4.244.478	4.455.987	3.970.248	3.709.097	3.514.726
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	222.196	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	208.603	651.478	809.144	961.838	1.594.482	4.204.495	4.650.255	5.708.051	1.455.723	957.370	881.442	748.125	680.747	525.400
Zaloge	0	12.172	8.918	9.911	9.833	38.909	10.910	11.588	11.309	12.918	18.736	16.776	17.032	11.200
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	45.477	144.865	94.500	310.500	1.943.172	2.507.000	63.500	0	100.547	101.007	1.500	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	75.271	19.258	48.196	502.344	2.299.503	1.660.863	2.236.177	706.843	531.468	113.582	105.152	99.656	81.775
Denarna sredstva	208.603	564.035	735.491	758.866	987.805	1.555.583	1.035.310	953.286	674.071	412.984	648.577	525.190	562.559	432.425
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	1.945	4.740	26.006	10.201	487	66.420	2.248	7.480	1.767	3.254	19.134	1.179	2.844
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	208.603	3.700.464	3.010.833	2.756.073	2.835.327	5.418.268	5.906.976	10.338.908	6.010.738	5.237.974	5.345.329	4.737.806	4.391.023	4.042.970
Kapital	207.902	415.414	1.495.673	1.645.938	2.349.509	2.402.819	3.104.491	3.393.784	3.375.288	3.196.038	3.320.710	3.109.339	3.305.300	3.373.165
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	34.966	2.402.975	1.895.833	1.645.833	1.395.834	1.109.387	882.272	559.221	232.262	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	2.395.834	1.895.833	1.645.833	1.395.834	1.109.387	882.272	559.221	232.262	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	1.515.160	1.110.135	450.852	612.474	906.652	5.299.291	1.239.616	932.549	1.142.347	1.069.246	853.461	669.805
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	250.000	250.000	742.480	295.824	322.574	323.051	325.785	232.262
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	1.515.160	1.110.135	450.852	612.474	656.652	5.049.291	497.136	636.725	819.773	746.195	527.676	437.543

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

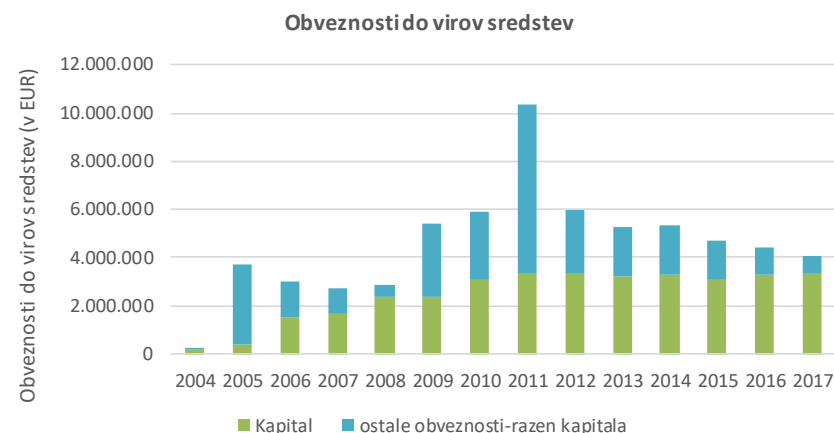
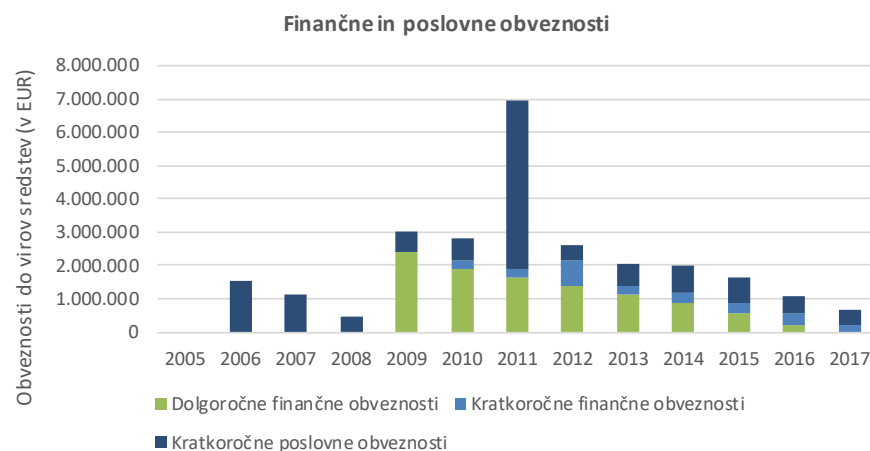
Sredstva družbe ASTRAEA d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **4.042.970 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 višja za **9,3 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 6,0 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **3.514.726 EUR** oziroma 86,9 % sredstev, ki so se v celoti nanašala na opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.). Dolgoročna sredstva so večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v obdobju 2008–2011. Glede na leto 2005 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za **15,3 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti dolgoročnih sredstev 15,1 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **525.400 EUR** oziroma 13,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 432.425 EUR oziroma 82,3 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v obdobju 2008–2011. **Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za skoraj 20 %**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 11,9 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **3.373.165 EUR** oziroma 83,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala v obveznostih do virov sredstev znašal 56,7 %. V obdobju 2005–2011 je bil delež kapitala večji ali manjši od 50 %, od leta 2012 naprej pa je bil delež vsako leto večji od 50 %. **Glede na leto 2005 je bil kapital v letu 2017 8-krat višji**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 29,5 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **669.805 EUR** oziroma 16,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Delež dolžniškega financiranja je bil v obdobju 2005–2011 različen, večji ali manjši od 50 %, od leta 2012 naprej pa je bil delež vsako leto nižji od 50 %. Ostale obveznosti razen kapitala so se v letu 2017 v celoti nanašale na **kratkoročne obveznosti**. **Glede na leto 2005 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za skoraj 80 %**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 29,0 %.

IZKAZ USPEHA

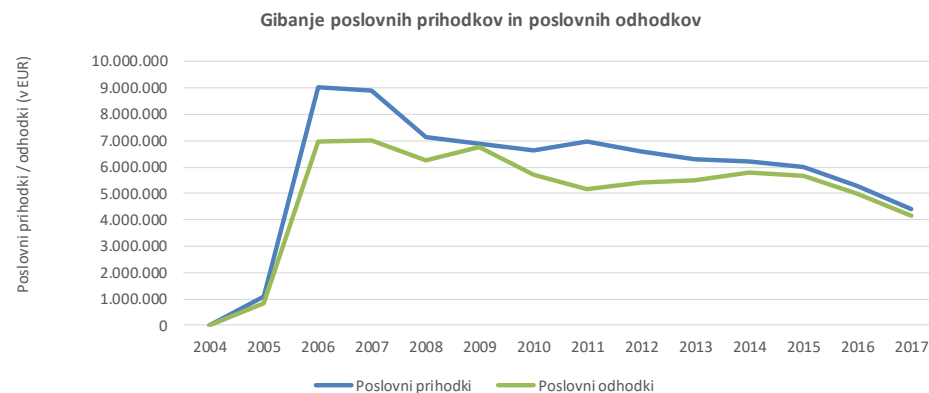
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	1.070.997	9.033.240	8.894.129	7.149.265	6.882.015	6.647.596	6.967.567	6.612.264	6.317.088	6.211.666	5.986.343	5.311.904	4.389.946
Čisti prihodki od prodaje	0	1.070.997	9.033.240	8.894.129	7.139.759	6.872.584	6.636.437	6.869.497	6.500.651	6.204.368	6.091.906	5.825.428	5.243.733	4.328.940
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	9.506	9.431	11.159	2.975	3.759	1.200	0	30.000	0	0
Poslovni odhodki	703	831.163	6.982.223	7.024.268	6.242.492	6.775.588	5.703.909	5.151.902	5.413.005	5.494.726	5.779.387	5.691.204	5.007.299	4.171.823
Stroški blaga, materiala in storitev	703	234.799	2.066.783	2.048.637	2.042.063	1.296.237	2.222.667	1.493.012	1.762.512	1.788.664	2.163.075	2.262.825	2.029.727	1.688.632
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	0	56.674	411.233	483.463	434.617	380.325	443.328	562.022	505.528	518.593	474.551	484.447	526.693	312.418
<i>Stroški storitev</i>	703	178.125	1.655.550	1.565.174	1.607.446	915.912	1.779.339	930.990	1.256.984	1.270.071	1.688.524	1.778.378	1.503.034	1.376.214
Stroški dela	0	120.879	908.801	965.686	931.212	955.308	823.811	742.161	770.009	804.871	841.331	748.949	687.132	538.498
Odpisi vrednosti	0	80.318	717.095	768.280	676.719	2.015.059	247.173	362.983	447.998	605.691	512.619	509.223	2.290.440	326.819
Drugi poslovni odhodki	0	395.167	3.289.544	3.241.665	2.592.498	2.508.984	2.410.258	2.553.746	2.432.486	2.295.500	2.262.362	2.170.207	0	1.617.874
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-703	239.834	2.051.017	1.869.861	906.773	106.427	943.687	1.815.665	1.199.259	822.362	432.279	295.139	304.605	218.123
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-703	320.153	2.768.111	2.638.141	1.583.492	2.121.486	1.190.860	2.178.648	1.647.257	1.428.053	944.898	804.362	2.595.045	544.942
Finančni prihodki	46	6.931	7.275	10.735	23.828	20.549	48.306	46.787	8.787	3.789	825	224	42	22
Finančni odhodki	0	39.452	477.840	14	3.381	45.872	100.414	3.008.213	1.025.227	285.199	53.306	36.616	20.814	10.236
Drugi prihodki	0	0	0	2	3	2	2.669	1.519.744	24.051	44.299	87.313	58.202	64.073	21.114
Drugi odhodki	0	655	4.174	8.223	25	2.845	1.067	2	68	17.037	9.944	7.420	4.100	3.940
Celotni poslovni izid	-657	206.658	1.576.278	1.872.361	927.198	78.261	893.181	373.981	206.802	568.214	457.167	309.529	343.806	225.083
Skupaj davki	0	0	432.189	455.934	223.627	24.951	191.509	84.688	25.298	97.464	62.774	70.900	67.845	57.218
Čisti poslovni izid	-657	206.658	1.144.089	1.416.427	703.571	53.310	701.672	289.293	181.504	470.750	394.393	238.629	275.961	167.865

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ASTRAEA d.o.o. realiziralo **4.389.946 EUR** prihodkov. Glede na leto 2005 so bili prihodki v letu 2017 **4-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 4.171.823 EUR. Glede na leto 2005 so bili poslovni odhodki v letu 2017 **5-krat višji**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibali podobno kot prihodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2005–2017 je znašala 56,4 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 57,8 %**. Poslovni odhodki so bili v celotnem opazovanem obdobju nižji kot prihodki. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 86,6 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali drugi poslovni odhodki (v povprečju 39,5 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 33,1 %), med njimi največ stroški storitev (25,1 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je v obdobju 2005–2017 poslovalo pozitivno, v letu 2004, ko še ni pričelo z generiranjem prihodkov, pa je bila realizirana izguba. **V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 218.123 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 9,1 %.** V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitivni EBIT, razen v letu 2004, ko podjetje še ni pričelo ustvarjati prihodkov.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 544.942 EUR. Glede na leto 2005 je bil EBITDA v letu 2017 višja za 70,2 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA, razen v letu 2004, ko podjetje še ni pričelo ustvarjati prihodkov.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 167.865 EUR. Glede na leto 2005 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 18,8 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitivni čisti poslovni izid, razen v letu 2004, ko podjetje še ni pričelo ustvarjati prihodkov. V letih 2006 in 2007 je podjetje ustvarilo dobiček višji od 1 milijona EUR, kasneje se je pričel dobiček postopno zniževati in od leta 2011 ni presegel 0,5 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	0,00	6,25	36,22	37,29	35,16	35,94	32,97	28,12	32,00	33,00	30,50	28,34	25,86	21,76
Dodana vrednost v EUR	-703	441.032	3.676.913	3.603.827	2.514.704	3.076.794	2.014.671	2.920.809	2.417.266	2.232.924	1.786.229	1.553.311	3.282.177	1.083.440
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	70.565	101.516	96.643	71.522	85.609	61.106	103.869	75.540	67.664	58.565	54.810	126.921	49.790
EBIT marža v %	-	22,4%	22,7%	21,0%	12,7%	1,5%	14,2%	26,4%	18,4%	13,3%	7,1%	5,1%	5,8%	5,0%
EBITDA marža v %	-	29,9%	30,6%	29,7%	22,2%	30,9%	17,9%	31,7%	25,3%	23,0%	15,5%	13,8%	49,5%	12,6%
Neto marža v %	-	19,3%	12,7%	15,9%	9,9%	0,8%	10,6%	4,2%	2,8%	7,6%	6,5%	4,1%	5,3%	3,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	66,3%	119,7%	90,2%	35,2%	2,2%	25,5%	8,9%	5,4%	14,3%	12,1%	7,4%	8,6%	5,0%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	10,6%	34,1%	49,1%	25,2%	1,3%	12,4%	3,6%	2,2%	8,4%	7,5%	4,7%	6,0%	4,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	128,9%	129,4%	126,6%	114,5%	101,6%	116,5%	135,2%	122,2%	115,0%	107,5%	105,2%	106,1%	105,2%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	0,53	0,87	3,54	6,86	5,13	1,08	1,17	1,03	0,77	0,70	0,80	0,78
Neto obratni kapital v EUR	-	-	-706.017	-148.297	1.143.630	3.592.021	3.993.603	658.760	958.587	320.645	61.669	1.930	153.071	87.857
Koeficient obračanja zalog	-	175,98	856,64	944,73	723,23	282,00	266,42	610,68	567,82	512,19	384,91	328,08	310,21	306,67
Dnevi vezave zalog	-	2,07	0,43	0,39	0,50	1,29	1,37	0,60	0,64	0,71	0,95	1,11	1,18	1,19
Koeficient obračanja terjatev	-	28,46	191,12	263,71	25,94	4,91	3,35	3,53	4,42	10,02	18,89	53,26	51,21	47,72
Dnevi vezave terjatev	-	12,83	1,91	1,38	14,07	74,40	108,91	103,53	82,62	36,42	19,32	6,85	7,13	7,65
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	0,37	0,56	0,72	0,70	0,20	0,18	0,91	0,65	0,62	0,83	0,65
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	991,01	655,47	510,24	522,45	1.852,84	2.002,31	399,02	560,13	589,93	441,40	563,84
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	99,7%	11,2%	49,7%	59,7%	82,9%	44,3%	52,6%	32,8%	56,2%	61,0%	62,1%	65,6%	75,3%	83,4%
Servisiranje dolga	-0,93	0,33	0,25	0,31	0,22	0,30	0,16	0,08	0,10	0,19	0,16	0,13	0,51	0,12
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,04	0,01	0,00	0,04	0,20	0,30	0,28	0,22	0,10	0,05	0,02	0,02	0,02
Neto dolg v EUR	-	-	-780.968	-903.731	-1.082.305	529.751	-832.649	-1.564.453	1.400.743	992.227	455.722	256.075	-6.012	-200.163
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	-0,32	-0,63	-0,13	-0,13	-0,55	-0,05	0,84	0,77	0,44	0,05	-0,19
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	68,1%	93,1%	190,9%	395,5%	420,1%	108,9%	104,9%	100,6%	94,2%	92,4%	95,4%	96,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 21,76. Glede na leto 2005 se je povprečno število zaposlenih povišalo za skoraj 3,5-krat. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 36,1 %.

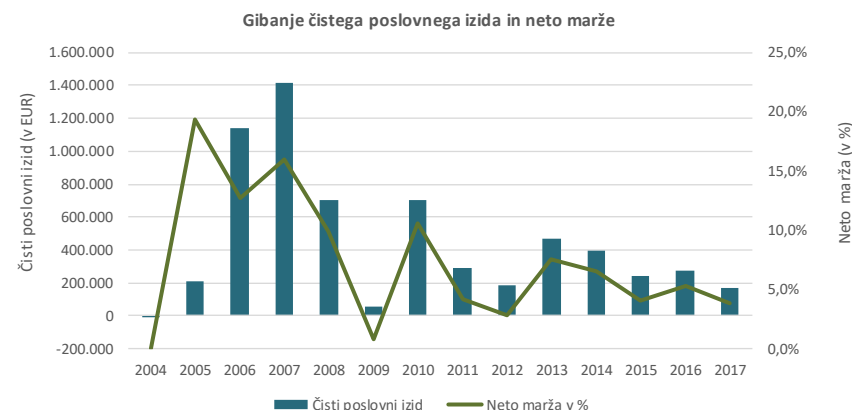
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.083.440 EUR. Glede na leto 2005 se je dodana vrednost povišala za skoraj 2,5-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 60,1 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 49.790 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2005 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za skoraj 30 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 7,3 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 5,0 %. Glede na leto 2005 se je EBIT marža znižala za 87,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 13,5 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2005–2013. EBIT marža je bila v celotnem obdobju od 2005–2017 pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 12,6 %. Glede na leto 2005 se je EBITDA marža znižala za 67,9 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, realizirana je bila povprečna letna rast 13,3 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 3,9 %. Glede na leto 2005 se je neto marža znižala za 79,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 8,0 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2005–2010. Neto marža je bila v celotnem obdobju od 2005–2017 pozitivna.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 5,0 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za več kot 90 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, pri čemer so bile najvišje vrednosti ROE dosežene v prvih opazovanih letih, do leta 2008. ROE je bil v celotnem obdobju od 2005–2017 pozitiven.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 4,0 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 62,4 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, pri čemer so bile najvišje vrednosti ROA dosežene v prvih opazovanih letih, do leta 2008. ROA je bil v celotnem obdobju od 2005–2017 pozitiven.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 105,2 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 18,3 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v celotnem obdobju od 2005–2017 pa je bila gospodarnost poslovanja večinoma nižja od 100 %, kar kaže na to, da je podjetje generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,78. Glede na leto 2006 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za 46,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 1,94, kar nam kaže, da je bilo podjetje v povprečju sposobno pokrivati tekoče kratkoročne

obveznosti s kratkoročnimi viri. Sicer pa je bila likvidnost podjetja najboljša v obdobju 2008–2013, v vseh ostalih letih podjetje ni bilo sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekočih kratkoročnih obveznosti.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 87.857 EUR. Od leta 2008 dalje je bil pozitiven, v letih 2006 in 2007 pa negativen, kar je za podjetje bolj ugodno. Stanje neto obratnega kapitala v letu 2017 kaže na izboljšanje v primerjavi s stanjem v obdobju 2008–2013, ko je bila vrednost neto obratnega kapitala najvišja.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 306,67. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za 74,3 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 31,1 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,19 dneva, kar je slabše kot povprečje, a predstavlja izboljšanje glede na leto 2005.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 47,72. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za 67,7 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 68,7 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 7,65 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev daljši.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,65. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 75,8 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 37,8 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 563,84 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2007, a za podjetje še vedno ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na približno 18 mesecev.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 83,4 %, kar je največ v obdobju 2005–2017. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 7,4-krat. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 37,4 %. Najvišje vrednosti je podjetje dosegalo v obdobju 2004–2008.

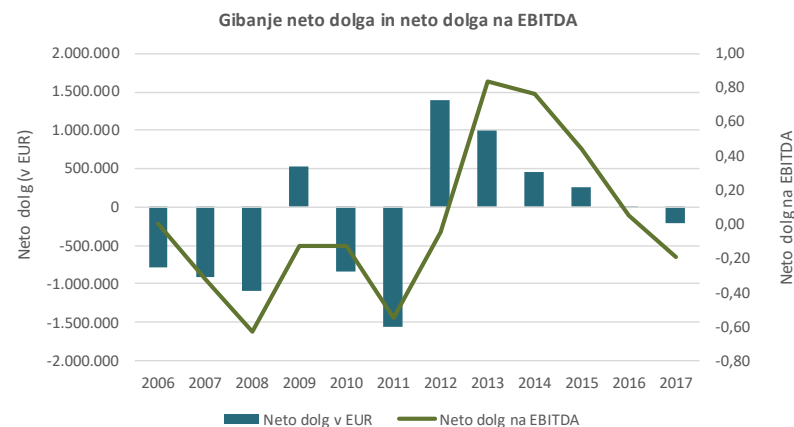
Kazalnik servisiranje dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,12. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 64,1 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, pri čemer je bila vrednost kazalnika vedno pozitivna, kar nakazuje na generiranje pozitivnega denarnega toka. Negativna vrednost kazalnika je bila dosežena le v letu 2004, ko podjetje še ni ustvarjalo prihodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 41,2 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,10 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti kazalnika oziroma večja kreditna izpostavljenost iz poslovanja je bila v obdobju 2009–2013.

Neto dolg je v letu 2017 znašal –200.163 EUR. Glede na leto 2006 se je vrednost neto dolga v letu 2017 povišala, a še vedno ostaja negativna, kar kaže na presežek denarnih sredstev in/ali drugih likvidnih finančnih sredstev nad finančnimi dolgovi. **Najvišja vrednost neto dolga oziroma najvišja stopnja zadolženosti je bila v letu 2012, v poznejših letih se je vrednost neto dolga postopoma zmanjševala.**

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal –0,19. Glede na leto 2007 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišal, a je bil še vedno nižji kot povprečje obdobja od 2007–2017 in kaže na veliko sposobnost podjetja odplačevati dolgove.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 96,0 %, kar kaže na nekoliko slabšo likvidnost podjetja. Glede na leto 2006 se je vrednost kazalnika v letu 2017 povečala za 41,0 %, kar pomeni izboljšanje likvidnosti podjetja. Še vedno pa je bila dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v letu 2017 nižja od povprečja obdobja od 2006–2017, ki je znašala 155,0 % in kaže na visoko likvidnost podjetja.

3.28 Andor d.o.o.

3.28.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Andor d.o.o.

Polni naziv: ANDOR storitve in turizem d.o.o..

Naslov: Vinogradniška pot 9, ANKARAN, 6280 Ankaran

Davčna številka: 80505686

Matična številka: 5365171000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 – DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 10–19 (<https://www.bizi.si>)

Koncesija: Igralni salon Casino Andor

OPIS PODJETJA

Igralni salon Casinò Andor se nahaja v sklopu Ville Andor v Ankaranu. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1990. Koncesijo je pridobilo 2002. Nudijo 140 igralnih mest z vrhunskimi igrami in avtomati, prijazno osebje ter različne ugodnosti za obiskovalce: koriščenje mini busa za dostop do restavracije ali hotela Ville Andor, železniške postaje v Trstu ali do bližnjega letališča Ronki. V okviru penziona je na voljo 12 sob, restavracija pa je namenjena tudi organiziranju porok.⁸⁹

Podjetje je v lastništvu dveh fizičnih oseb⁹⁰.

⁸⁹ <https://casinoandor.si/casino-andor/>

⁹⁰ ANDOR. 2019. Letno poročilo za družbo ANDOR 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5365171000>.

3.28.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	4.975.040	5.922.553	5.563.391	5.724.482	5.339.635	5.079.770	5.402.228	5.544.715	5.234.710	4.803.192	4.483.992	3.984.940	4.011.241	3.790.319
Dolgoročna sredstva	3.930.701	4.522.844	4.235.416	4.688.189	4.200.817	3.959.705	4.289.080	3.927.067	3.662.881	3.430.543	3.281.534	2.365.258	2.413.521	2.358.080
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	24.284	90.268	84.285	110.015	84.801	54.725	24.710	8.596	3.811	3.073	2.335	1.598	860	123
Opredmetena osnovna sredstva	3.438.874	3.385.612	3.147.747	3.616.517	3.195.566	3.025.748	3.335.328	3.098.540	2.882.660	2.693.243	2.587.294	1.881.389	1.950.420	1.927.393
Naložbene nepremičnine	n.p.	838.746	794.116	749.711	705.306	660.900	709.036	599.432	554.875	510.319	465.762	265.846	248.737	223.055
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.500	0
Dolgoročne poslovne terjatve	206.563	208.218	209.268	211.946	215.144	218.332	220.006	220.499	221.535	223.908	226.143	216.425	206.003	207.509
Kratkoročna sredstva	1.042.808	1.397.597	1.289.442	1.030.590	1.090.167	1.096.252	1.001.924	1.612.295	1.569.020	1.370.871	1.201.125	1.618.830	1.596.527	1.430.693
Zaloge	20.722	15.928	20.426	58.359	55.373	58.794	56.483	47.219	45.056	39.862	272	0	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	143.487	33.614	28.505	0	302.699	485.958	341.427	997.927	910.850	867.047	681.512	1.155.983	1.366.395	1.299.703
Kratkoročne poslovne terjatve	582.378	844.001	888.900	588.548	146.434	124.424	259.921	330.625	454.247	384.111	454.996	307.411	161.020	61.937
Denarna sredstva	89.659	504.054	351.611	383.683	585.661	427.076	344.093	236.524	158.867	79.851	64.345	155.436	69.112	69.053
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	1.531	2.112	38.533	5.703	48.651	23.813	111.224	5.353	2.809	1.778	1.333	852	1.193	1.546
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	4.975.040	5.922.552	5.563.391	5.724.482	5.339.635	5.079.770	5.402.228	5.544.715	5.234.710	4.803.192	4.483.992	3.984.940	4.011.239	3.790.319
Kapital	1.493.579	1.569.141	1.580.254	1.582.114	1.551.712	1.584.855	1.039.230	1.516.350	1.322.634	1.326.319	1.352.133	1.461.752	1.477.669	1.581.959
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	2.929.798	2.958.830	3.093.297	3.037.121	2.668.644	3.060.464	2.604.278	2.794.560	2.471.303	2.190.410	1.808.801	1.492.193	1.188.691
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	2.929.798	2.958.830	3.093.297	3.037.121	2.668.644	3.060.464	2.604.278	2.794.560	2.471.303	2.190.410	1.808.801	1.492.193	1.188.691
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.417.089	1.020.105	1.044.625	747.872	823.336	1.299.024	1.420.577	1.109.725	1.001.846	941.449	698.326	1.019.794	1.006.652
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	417.455	518.465	443.143	416.649	419.655	799.059	915.991	545.931	523.441	515.253	363.256	467.133	738.098
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	999.634	501.640	601.482	331.223	403.681	499.965	504.586	563.794	478.405	426.196	335.070	552.662	268.554
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	18.924	6.524	4.202	4.446	2.930	2.935	3.510	3.510	7.791	3.724	0	16.061	21.583	13.017

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

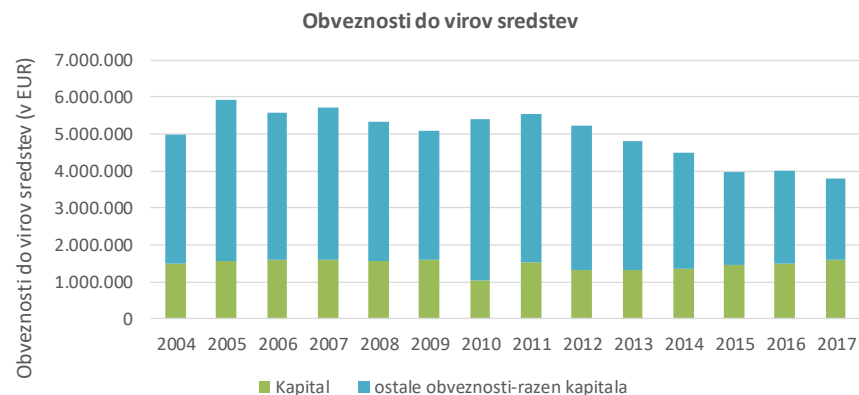
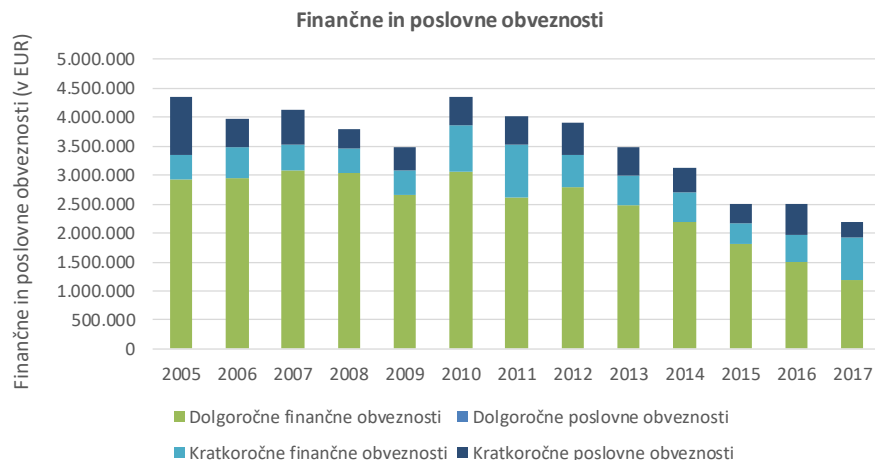
Sredstva družbe ANDOR d.o.o. so na dan 31.12.2017 znašala **3.790.319 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **23,8%**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer -1,8%.

Večino sredstev so na dan 31.12.2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **2.358.080 EUR** oziroma 62,2% sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe, ipd.), ki so znašala 1.927.393 EUR oziroma 81,7% dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, v povprečju 72,6%. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 40,0%**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer -3,3%.

Kratkoročna sredstva so na dan 31.12.2017 znašala **1.430.693 EUR** oziroma 37,7% sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe, natančneje kratkoročna posojila, ki so znašala 1.299.703 EUR oziroma 90,8% kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, v povprečju 27,1%. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 37,2%**. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 4,6%.

Na dan 31.12.2017 je **kapital** znašal **1.581.959 EUR** oziroma 41,7% celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem opazovanem obdobju je kapital predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 29,8%. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za 5,9%**. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 1,8%.

Na dan 31.12.2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **2.208.360 EUR** oziroma 58,3% celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 1.188.691 EUR oziroma 53,8%, kar predstavlja 31,4% vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 nižje za 36,6%**. Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -2,6%.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	1.632.470	1.722.374	2.710.181	3.090.746	2.709.273	2.645.124	2.420.729	2.381.366	2.589.207	2.437.018	1.961.771	1.759.567	1.818.231	1.811.654
Čisti prihodki od prodaje	1.603.762	1.513.252	2.710.181	3.090.746	2.675.190	2.645.124	2.420.729	2.364.866	2.583.578	2.435.369	1.961.077	1.759.567	1.815.731	1.804.363
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	28.708	209.122	0	0	34.083	0	0	16.500	5.629	1.649	694	0	2.500	7.291
Poslovni odhodki	1.390.719	1.675.961	2.407.913	2.882.450	2.386.776	2.537.956	2.375.604	2.306.020	2.683.104	2.333.494	1.834.610	2.697.510	1.788.897	1.947.638
Stroški blaga, materiala in storitev	628.651	642.826	1.220.640	1.567.687	1.024.558	984.802	845.434	967.363	983.865	977.513	924.866	941.647	873.146	947.738
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>244.537</i>	<i>284.941</i>	<i>479.667</i>	<i>747.105</i>	<i>458.439</i>	<i>438.943</i>	<i>435.807</i>	<i>387.061</i>	<i>363.393</i>	<i>319.995</i>	<i>148.228</i>	<i>48.908</i>	<i>43.415</i>	<i>97.372</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>384.114</i>	<i>357.885</i>	<i>740.973</i>	<i>820.582</i>	<i>566.119</i>	<i>545.859</i>	<i>409.627</i>	<i>580.302</i>	<i>620.472</i>	<i>657.518</i>	<i>776.638</i>	<i>892.739</i>	<i>829.731</i>	<i>850.367</i>
Stroški dela	401.772	496.608	704.170	793.922	826.672	911.006	967.053	938.597	868.605	672.368	274.603	199.846	331.374	330.325
Odpisi vrednosti	324.793	504.716	451.738	482.094	510.408	611.799	533.049	366.524	337.231	233.832	227.958	1.143.946	154.358	236.689
Drugi poslovni odhodki	35.503	31.811	31.365	38.747	25.138	30.349	30.068	33.536	493.403	449.781	407.183	412.071	430.019	432.885
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	241.751	46.413	302.268	208.296	322.497	107.168	45.125	75.346	-93.897	103.524	127.161	-937.943	29.334	-135.984
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	566.546	551.128	754.007	690.390	832.905	718.967	578.174	441.870	243.334	337.356	355.119	206.003	183.693	100.706
Finančni prihodki	81.688	116.377	23.063	10.867	151.059	25.389	32.683	28.896	64.755	52.896	38.900	1.211.864	77.625	320.148
Finančni odhodki	307.199	85.167	175.763	244.196	462.332	106.334	635.189	178.431	169.588	155.866	134.322	162.019	92.686	82.255
Drugi prihodki	339	11.689	5.739	104.911	1.498	18.209	11.814	551.328	5.039	3.205	971	659	1.712	2.400
Drugi odhodki	1.026	14.810	110.500	45.436	808	0	58	19	24	74	3.346	2.942	70	20
Celotni poslovni izid	15.553	74.502	44.807	34.442	11.914	44.432	-545.625	477.120	-193.715	3.685	29.364	109.619	15.915	104.290
Skupaj davki	8.896	0	33.276	32.583	11.560	11.289	0	0	0	0	3.550	0	0	0
Čisti poslovni izid	6.657	74.502	11.531	1.859	354	33.143	-545.625	477.120	-193.715	3.685	25.814	109.619	15.915	104.290

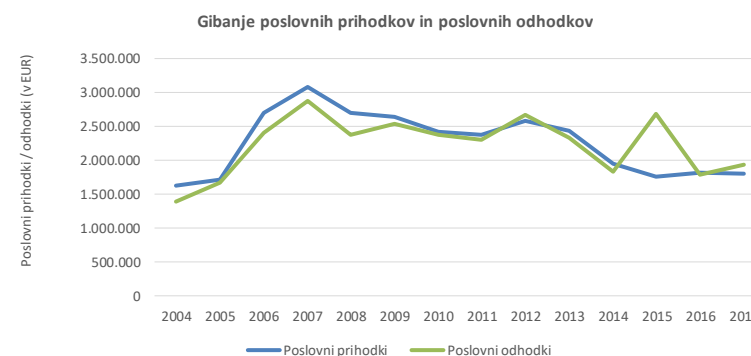
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ANDOR d.o.o. realiziralo **1.811.654 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 višji za **11,0%**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 1.947.638 EUR. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 višji za kar **40,0%**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibali podobno kot prihodki, večji razkorak je viden v letu 2015, ko je podjetje imelo več odpisov. **Povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004-2017 je znašala 2,2%, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 5,2%.** Poslovni odhodki so bili večinoma nižji od prihodkov, razen v letih 2012, 2015 in 2017. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 99,7%.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 43,5%), med njimi največ stroški storitev (29,5% vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 27,6%).

Podjetje je v opazovanem obdobju večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila realizirana v letih 2010 in 2012.

V letu 2017 je bil poslovni izid iz poslovanja (EBIT) negativen in je znašal -135.984 EUR. Glede na leto 2004, je bil EBIT pozitiven, to pomeni poslabšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2004-2017 je bilo različno. EBIT je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2012, 2015 in 2017. Najvišji dobiček iz poslovanja je podjetje doseglo v letu 2008, največjo izgubo, ki je znašala skoraj 1 milijon EUR pa v letu 2015, predvsem zaradi višjih odpisov vrednosti kot v ostalih letih.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 100.706 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za kar 82,2%. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitivno EBITDA. Gibanje EBITDA v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec EBITDA, in sicer -8,4%.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 104.290 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za več kot 15-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004-2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, ki je bil najvišji v letu 2011 in je dosegel skoraj 0,5 milijona EUR, v letih 2010 in 2012 pa je podjetje poslovalo z izgubo, ki je bila največja v letu 2010, in je presegala 0,5 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlecev na podlagi delovnih ur)	22,70	24,28	28,51	32,07	31,64	32,69	33,70	31,09	33,96	26,29	9,24	6,81	12,96	13,94
Dodana vrednost v EUR	968.317	1.047.736	1.458.176	1.484.312	1.659.577	1.629.973	1.545.227	1.380.467	1.111.939	1.009.724	629.722	405.849	515.066	431.030
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	42.657	43.152	51.146	46.284	52.452	49.862	45.852	44.402	32.743	38.407	68.152	59.596	39.743	30.920
EBIT marža v %	15,1%	3,1%	11,2%	6,7%	12,1%	4,1%	1,9%	3,2%	-3,6%	4,3%	6,5%	-53,3%	1,6%	-7,5%
EBITDA marža v %	35,3%	36,4%	27,8%	22,3%	31,1%	27,2%	23,9%	18,7%	9,4%	13,9%	18,1%	11,7%	10,1%	5,6%
Neto marža v %	0,4%	4,9%	0,4%	0,1%	0,0%	1,3%	-22,5%	20,2%	-7,5%	0,2%	1,3%	6,2%	0,9%	5,8%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	4,9%	0,7%	0,1%	0,0%	2,1%	-41,6%	37,3%	-13,6%	0,3%	1,9%	7,8%	1,1%	6,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	1,4%	0,2%	0,0%	0,0%	0,6%	-10,4%	8,7%	-3,6%	0,1%	0,6%	2,6%	0,4%	2,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	117,4%	102,8%	112,6%	107,2%	113,5%	104,2%	101,9%	103,3%	96,5%	104,4%	106,9%	65,2%	101,6%	93,0%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,99	1,26	0,99	1,46	1,33	0,77	1,13	1,41	1,37	1,28	2,32	1,57	1,42
Neto obratni kapital v EUR	-	397.962	787.802	429.108	758.944	692.571	501.959	1.107.709	1.005.226	892.466	774.929	1.283.760	1.043.864	1.162.139
Koeficient obračanja zalog	-	82,58	149,10	78,46	47,04	46,34	42,00	45,61	56,00	57,36	97,73	-	-	-
Dnevi vezave zalog	-	4,42	2,45	4,65	7,76	7,88	8,69	8,00	6,52	6,36	3,73	-	-	-
Koeficient obračanja terjatev	-	2,12	3,13	4,18	7,28	19,53	12,60	8,01	6,58	5,81	4,67	4,62	7,75	16,19
Dnevi vezave terjatev	-	172,02	116,69	87,24	50,14	18,69	28,98	45,57	55,44	62,82	78,09	79,08	47,08	22,55
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,64	1,35	0,98	1,19	0,96	0,77	0,68	0,61	0,33	0,13	0,10	0,24
Dnevi vezave obveznosti	-	-	571,19	269,47	371,30	305,55	378,41	473,65	536,55	594,39	1.113,76	2.840,66	3.731,64	1.539,17
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	30,0%	26,5%	28,4%	27,6%	29,1%	31,2%	19,2%	27,3%	25,3%	27,6%	30,2%	36,7%	36,8%	41,7%
Servisiranje dolga	0,20	0,33	0,17	0,15	0,18	0,24	0,00	0,34	0,05	0,10	0,13	0,44	0,09	0,17
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,41	0,32	0,24	0,14	0,05	0,08	0,12	0,15	0,17	0,21	0,22	0,13	0,06
Neto dolg v EUR	-	2.809.585	3.097.179	3.152.757	2.565.410	2.175.265	3.174.003	2.285.818	2.270.774	2.047.846	1.959.806	860.638	523.819	558.033
Neto dolg na EBITDA	-	-	3,92	4,53	3,43	3,30	4,63	6,18	9,36	6,40	5,64	6,85	3,77	5,37
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	99,5%	107,2%	99,7%	109,2%	107,4%	95,6%	104,9%	112,4%	110,7%	108,0%	138,3%	123,1%	117,5%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 13,94. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih zmanjšalo za 38,6%. Gibanje v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 2,1%.

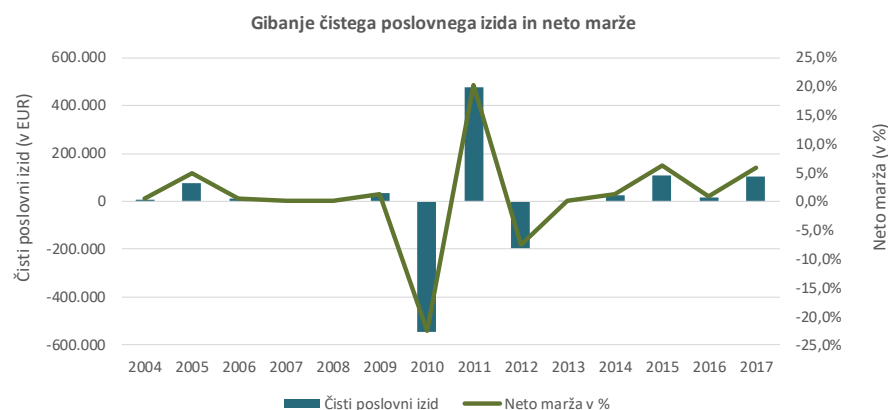
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 431.030 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost znižala za 55,5%. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec dodane vrednosti, in sicer -3,7%.

1 zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 30.920 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 27,5%. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 0,6%.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal -7,5%. Glede na leto 2004, ko je bila EBIT marža pozitivna, to pomeni poslabšanje. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004-2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2012, 2015 in 2017.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 5,6%, kar je pod povprečjem opazovanega obdobja, ki je znašalo 20,8%. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za kar 84,2%. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004-2017 je bilo različno. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, realiziran pa je bil povprečni padec, in sicer -8,7%.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 5,8%. Glede na leto 2004 se je neto marža povežala za skoraj 14-krat. Gibanje neto marže v obdobju 2004-2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2010 in 2012. Najvišja neto marža pa je bila dosežena v letu 2011, in sicer 20,2%.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 6,8%. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 povežala za 40,1%. Gibanje med leti 2005-2017 je bilo različno. ROE je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2010 in 2012. Najnižja vrednost, -41,6%, je bila dosežena v letu 2010.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 2,7%. Glede na leto 2005 je bila ROA v letu 2017 za skoraj 2-krat višja. Gibanje med leti 2005-2017 je bilo različno. ROA je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2010 in 2012. Najnižja vrednost, -10,4%, je bila dosežena v letu 2010.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 93,0%. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 20,8%. Povprečje obdobja je znašalo 102,2%, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004-2017 je bilo različno. Kazalnik je bil večinoma višji od 100%, razen v letih 2012, 2015 in 2017, ko so poslovni odhodki presegali poslovne prihodke.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,42. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povišal za 44,1%. Povprečje obdobja je znašalo 1,33. Kazalnik je bil večinoma višji od 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje sposobno pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi viri. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti 8,7%.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 1.162.139 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 povišal za skoraj 3-krat. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast neto obratnega kapitala 19,9%.

V obdobju 2015-2017 podjetje ni imelo zalog. V obdobju 2005-2014 je koeficient obračanja zalog v povprečju znašal 70,22, obrat zalog pa je bil v povprečju na 6 dni. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 9,6%.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 16,19. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za 7,6-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 31,5%. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 22,55 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev daljši.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,24. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 znižal za 62,9%, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 5,1%. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 1.539,17 dneva, kar je za podjetje zelo ugodno. V povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na dobra 4 leta.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 41,7%, kar je največ v opazovanem obdobju. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povečala za 39,0%. Gibanje v obdobju 2004-2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 4,3%.

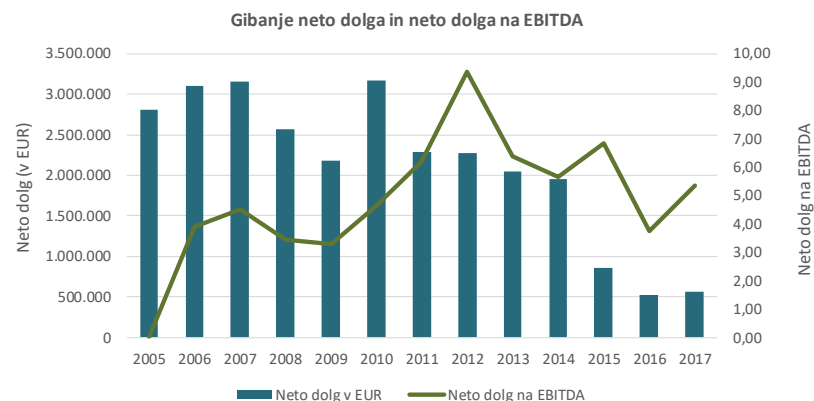
Kazalnik servisiranje dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,17. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 13,9%. Gibanje v obdobju 2004-2017 je bilo različno. V celotnem opazovanem obdobju je bila vrednost kazalnika negativna, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,06. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za kar 85,1%, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,18 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer -6,1%.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 558.033 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za kar 80,1%. Najvišje vrednosti neto dolga oziroma najvišjo stopnjo zadolženosti je podjetje realiziralo v prvih letih opazovanega obdobja, v zadnjih letih se je neto dolg zniževal. Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec neto dolga, in sicer -8,9%.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 5,37, kar je približno na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišal za 37,1%. Vrednosti kazalnika so bile večinoma višje od 4, kar nakazuje na to, da obstajala velika verjetnost, da bo podjetje v prihodnosti težko poravnalo svoje finančne obveznosti ter hkrati ne bo zmožno pridobivati novih finančnih virov potrebnih za rast in razvoj podjetja.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 117,5%. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 18,1%. Povprečje obdobja je znašalo 110,3%, kar pomeni da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja Gibanje v obdobju 2005-2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika v višini 1,9%.

3.29 B.G.S. d.o.o.

3.29.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

B.G.S. d.o.o.

Polni naziv: B.G.S. gostinstvo in turizem d.o.o.

Naslov: Partizanska cesta 149, Sežana, 6210 Sežana

Davčna številka: 15249972

Matična številka: 2039311000

Dejavnost po SKD 2008: I56.101 – Restavracije in gostilne

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: <https://www.bizi.si>

Koncesija: Hotel & Casinò Safir – igralni salon

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2004. Koncesijo za igralništvo so pridobili leta 2006, z delovanjem pa začeli leta 2007. V sklopu prestižnega igralniškega centra Hotel & Casinò Safir – igralni salon je danes gostom na voljo tudi prijeten hotelski kompleks z 51 sobami, poleg tega nudijo še restavracijo in velnes. V igralnem salonu je gostom na voljo 184 igralnih avtomatov in 2 elektronski ruleti⁹¹.

DRUŽBENIKI⁹²:

- Savičhev Alexey - 90,0 %;
- Gvajava Nikoloz - 4,97 %;
- Markovič Anto - 5,03 %.

Slika 43: Hotel & Casinò Safir – igralni salon

⁹¹ Igralni salon: <http://www.casinosafir.com/sl/igralni-salon/nagradne-igre-in-promocije/>.

⁹² BGS. 2019. Letno poročilo za družbo BGS 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2039311000>.

3.29.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	8.759	256.834	874.908	15.825.053	23.793.864	23.775.985	23.027.965	22.324.513	21.400.838	20.803.435	19.854.542	6.062.915	5.125.216	5.370.630
Dolgoročna sredstva	0	243.418	830.871	12.412.555	23.241.545	22.817.792	21.910.429	21.080.206	20.236.764	19.638.178	18.824.524	5.524.715	4.506.573	4.850.892
Opredmetena osnovna sredstva	0	243.418	830.871	12.412.555	23.233.325	22.311.832	21.333.533	20.292.305	19.228.122	18.376.809	17.504.135	4.448.294	4.151.486	4.153.687
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	0	0	0	0	59.000	228.471	281.441	281.441	281.441	281.441	491.125
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	463.472	541.559	700.470	757.978	962.671	1.025.666	769.629	0	0
Kratkoročna sredstva	8.759	13.416	38.687	3.372.909	524.748	710.157	877.864	1.015.372	910.074	937.257	1.030.018	536.505	617.907	514.116
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	0	0	159.090	208.452	208.452	208.452	278.476	278.476	0	0	0
Zaloge	0	0	0	14.513	25.084	4.188	0	0	0	0	0	13.722	14.327	16.477
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	171.206	66.206	95.206	97.206	119.206	119.206	130.553	200.490	127.238	145.611	33.491
Kratkoročne poslovne terjatve	0	13.324	16.020	2.792.958	75.830	158.832	415.417	545.916	473.556	428.245	466.845	125.005	204.972	79.384
Denarna sredstva	8.759	92	22.667	394.232	357.628	292.841	156.789	141.798	108.860	99.983	84.207	270.540	252.997	384.764
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	5.350	39.589	27.571	248.036	239.672	228.935	254.000	228.000	0	1.695	736	5.622
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	8.759	256.833	874.908	15.825.053	23.793.864	23.775.985	23.027.965	22.324.513	21.400.838	20.803.435	19.854.542	6.062.915	5.125.216	5.370.631
Kapital	7.020	238.225	205.049	-640.795	6.490.140	6.763.596	6.236.725	5.394.252	4.569.328	3.322.455	1.792.036	-2.452.896	-3.392.330	611.429
Dolgoročne obveznosti	n.p.	0	0	11.827.207	14.218.789	15.299.901	14.688.284	14.043.051	13.054.097	12.894.516	11.689.586	7.150.479	7.295.929	3.388.504
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	2.721.945	11.966.714	13.097.779	12.536.116	11.940.837	11.294.778	11.177.658	10.015.189	7.150.479	7.295.929	3.388.504
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	9.105.262	99.316	99.316	99.316	99.316	99.316	99.316	99.316	0	0	0
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	2.152.759	2.102.806	2.052.852	2.002.898	1.660.003	1.617.542	1.575.081	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	18.608	669.859	4.629.608	3.081.776	1.710.342	2.098.421	2.885.566	3.775.770	4.586.371	6.372.694	1.340.326	1.196.612	1.346.283
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	572.525	278.055	2.271.804	875.545	1.307.499	2.112.137	3.177.775	3.690.478	5.244.534	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	18.608	97.334	4.351.553	809.972	834.797	790.922	773.429	597.995	895.893	1.128.160	1.340.326	1.196.612	1.346.283
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	9.033	3.159	2.146	4.535	1.644	1.643	93	226	25.006	25.005	24.415

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

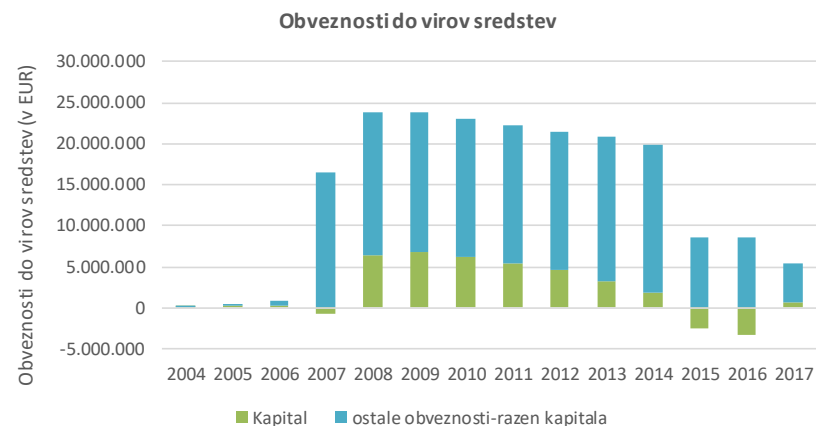
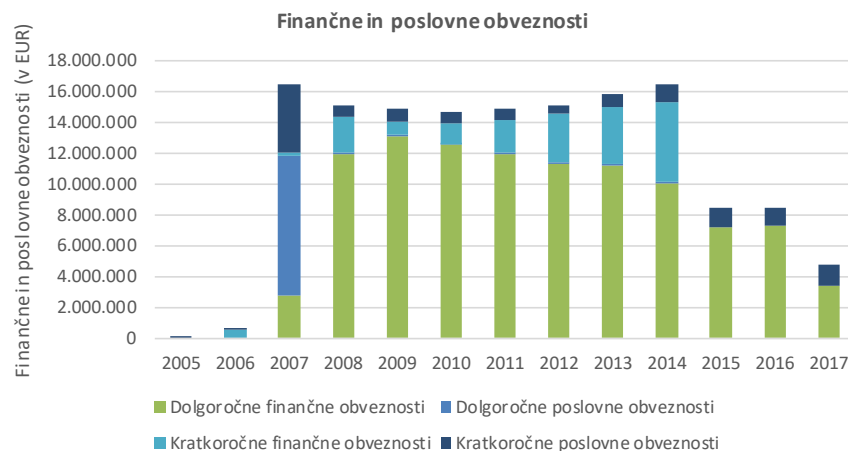
Sredstva družbe B.G.S. d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **5.370.630 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 višja za **20-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Največ sredstev je podjetje imelo v obdobju 2007–2014 z največjo vrednostjo v letu 2008, ki se je v poznejših letih zmanjševala.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **4.850.892 EUR** oziroma 90,3 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 4.153.687 EUR oziroma 85,6 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v obdobju 2005–2017 predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letu 2004, ko je podjetje šele pričenjalo s poslovanjem. **Glede na leto 2005 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za skoraj 20-krat.**

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **514.116 EUR** oziroma 9,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 384.764 EUR oziroma 74,8 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letu 2004. **Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 38-krat.**

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **611.429 EUR** oziroma 11,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala v obveznostih do virov sredstev znašal 13,1 %. V letih 2004 in 2005 je kapital predstavljal največji delež celotnih obveznosti do virov sredstev. Od leta 2006 dalje delež kapitala ni presegel 30 % oziroma je bil negativen, in sicer v letih 2007, 2015 in 2016. **Glede na leto 2005 je bil kapital v letu 2017 2,5-krat višji.**

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **4.759.202 EUR** oziroma 88,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem opazovanem obdobju predstavljajo največji delež celotnih obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2004 in 2005. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 3.388.504 EUR oziroma 71,2 %, kar predstavlja 63,1 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, so se ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 občutno povišale.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti, in sicer -8,3 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	13.909	2.087	405.156	4.598.927	5.156.773	4.027.023	3.700.775	2.881.200	2.875.235	2.585.297	3.757.229	5.615.094	6.464.181
Čisti prihodki od prodaje	0	13.909	2.087	405.156	4.598.927	5.156.773	4.018.806	3.696.723	2.878.385	2.873.172	2.542.365	3.753.042	5.603.449	6.417.828
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	0	8.217	4.052	2.815	2.063	42.932	4.187	11.645	46.353
Poslovni odhodki	1.746	14.918	26.019	1.100.174	5.168.071	4.782.443	4.024.026	4.049.548	3.486.976	3.817.234	3.464.992	10.228.296	4.958.096	5.380.397
Stroški blaga, materiala in storitev	1.746	6.547	19.320	498.142	1.575.266	1.808.813	1.430.051	1.515.444	1.146.624	1.543.740	1.344.004	1.878.928	2.099.906	2.477.055
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>1.544</i>	<i>672</i>	<i>223.754</i>	<i>640.895</i>	<i>499.161</i>	<i>222.142</i>	<i>198.760</i>	<i>156.832</i>	<i>150.706</i>	<i>123.629</i>	<i>376.773</i>	<i>526.611</i>	<i>606.901</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.746</i>	<i>5.003</i>	<i>18.648</i>	<i>274.388</i>	<i>934.371</i>	<i>1.309.652</i>	<i>1.207.909</i>	<i>1.316.684</i>	<i>989.792</i>	<i>1.393.034</i>	<i>1.220.375</i>	<i>1.502.155</i>	<i>1.573.295</i>	<i>1.870.154</i>
Stroški dela	0	0	5.851	389.530	1.476.643	858.622	616.919	618.154	598.710	659.394	657.286	886.441	1.176.868	1.180.228
Odpisi vrednosti	0	0	134	87.591	1.129.886	1.047.830	1.053.571	1.050.147	1.038.192	920.717	862.177	6.691.167	699.354	591.822
Drugi poslovni odhodki	0	8.371	714	124.911	986.276	1.067.178	923.485	865.803	703.450	693.383	601.525	771.760	981.968	1.131.292
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-1.746	-1.009	-23.932	-695.018	-569.144	374.330	2.997	-348.773	-605.776	-941.999	-879.695	-6.471.067	656.998	1.083.784
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-1.746	-1.010	-23.798	-607.427	560.742	1.422.160	1.056.568	701.374	432.416	-21.282	-17.518	220.100	1.356.352	1.675.606
Finančni prihodki	0	8	13	5.283	17.792	3.696	4.608	4.620	13.694	18.388	20.902	6.787	44.839	15.072
Finančni odhodki	0	125	9.324	140.424	934.716	630.379	653.580	707.743	635.554	570.661	554.976	348.050	8.011	2.963
Drugi prihodki	0	0	0	7	6.472	13.405	885	601	2.337	280	6.140	9.927.692	934	11.819
Drugi odhodki	0	0	0	489	506	1.023	9.822	43	29	35	228.246	364.945	864.568	1.036.536
Celotni poslovni izid	-1.746	-1.126	-33.243	-830.641	-1.480.102	-239.971	-654.912	-1.051.338	-1.225.328	-1.494.027	-1.635.875	2.750.417	-169.808	71.176
Skupaj davki	0	0	0	0	0	-513.426	-128.041	-208.865	-99.969	-247.154	-105.456	364.407	769.629	0
Čisti poslovni izid	-1.746	-1.126	-33.243	-830.641	-1.480.102	273.455	-526.871	-842.473	-1.125.359	-1.246.873	-1.530.419	2.386.010	-939.437	71.176

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

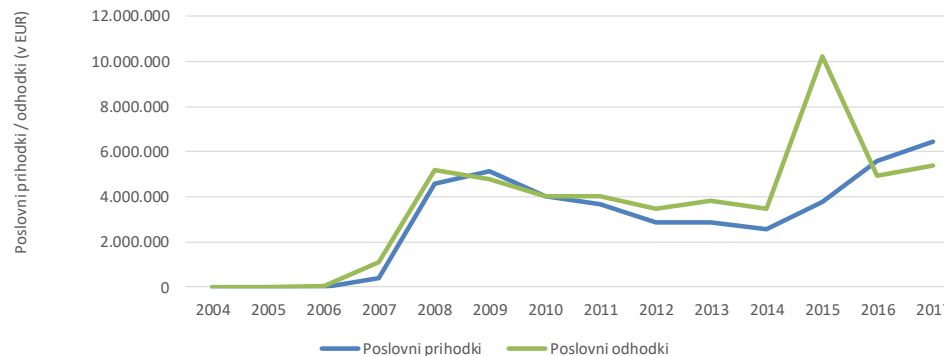
V letu 2017 je podjetje B.G.S. d.o.o. realiziralo **6.464.181 EUR prihodkov**. Podjetje je pričelo ustvarjati prihodke v letu 2005.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 5.380.397 EUR.

Poslovni odhodki so večinoma presegali prihodke, razen v letih 2009, 2010, 2016 in 2017. Večji porast poslovnih odhodkov je bil v letu 2015, ko so le-ti presegali prihodke za več kot 2,5-krat, razlog pa je predvsem v večjih odpisih.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 40,3 %), med njimi največ stroški storitev (32,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo odpisi vrednosti (v povprečju 21,1 %) in drugi poslovni odhodki (v povprečju 20,0 %).

Gibanje poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov

Podjetje je v obdobju 2004–2017 večinoma poslovalo negativno, pozitivno je poslovalo le v letih 2009, 2015 in 2017.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.083.784 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Pozitivni EBIT je podjetje ustvarilo v letih 2009 in 2010 ter 2016 in 2017, v vseh ostalih letih je bil EBIT negativen. Največjo izgubo iz poslovanja je podjetje ustvarilo v letu 2015, predvsem zaradi večjih odpisov.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 1.675.606 EUR, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Pozitiven EBITDA je podjetje ustvarilo v obdobju 2008–2012 ter v obdobju 2015–2017, v ostalih letih je bil EBITDA negativen.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 71.176 EUR. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, podjetje je večinoma ustvarjalo čisto izgubo. Dobiček je bil ustvarjen v letih 2009, 2015 in 2017, pri čemer je bil dobiček v letu 2015 dosežen predvsem zaradi višjih drugih prihodkov.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	1,00	12,07	53,98	36,95	25,05	24,35	26,00	24,42	23,45	39,59	51,10	50,72
Dodana vrednost v EUR	-1.746	-1.009	-17.947	-217.897	2.037.385	2.280.782	1.673.487	1.319.528	1.031.126	638.112	639.768	1.106.541	2.533.220	2.855.833
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-17.947	-18.053	37.743	61.726	66.806	54.190	39.659	26.131	27.282	27.950	49.574	56.306
EBIT marža v %	-	-7,3%	-1146,7%	-171,5%	-12,4%	7,3%	0,1%	-9,4%	-21,0%	-32,8%	-34,6%	-172,4%	11,7%	16,9%
EBITDA marža v %	-	-7,3%	-1140,3%	-149,9%	12,2%	27,6%	26,3%	19,0%	15,0%	-0,7%	-0,7%	5,9%	24,2%	26,1%
Neto marža v %	-	-8,1%	-1592,9%	-205,0%	-32,2%	5,3%	-13,1%	-22,8%	-39,1%	-43,4%	-60,2%	63,6%	-16,8%	1,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-0,9%	-15,0%	381,3%	-50,6%	4,1%	-8,1%	-14,5%	-22,6%	-31,6%	-59,8%	-722,1%	32,1%	-5,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-0,8%	-5,9%	-9,9%	-7,5%	1,1%	-2,3%	-3,7%	-5,1%	-5,9%	-7,5%	18,4%	-16,8%	1,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	93,2%	8,0%	36,8%	89,0%	107,8%	100,1%	91,4%	82,6%	75,3%	74,6%	36,7%	113,3%	120,1%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,72	0,06	0,73	0,17	0,42	0,42	0,35	0,24	0,20	0,16	0,40	0,52	0,38
Neto obratni kapital v EUR	-	-5.193	-58.647	-978.644	-285.224	-124.640	86.942	241.943	312.079	41.364	-98.142	-803.821	-578.705	-832.166
Koeficient obračanja zalog	-	-	-	55,83	232,29	352,33	1.919,20	-	-	-	-	547,01	399,55	416,69
Dnevi vezave zalog	-	-	-	6,54	1,57	1,04	0,19	-	-	-	-	0,67	0,91	0,88
Koeficient obračanja terjatev	-	2,09	0,14	0,29	3,21	43,95	14,00	7,69	5,65	6,37	5,68	12,68	33,96	45,14
Dnevi vezave terjatev	-	174,82	2.566,02	1.265,29	113,84	8,30	26,08	47,46	64,64	57,28	64,25	28,78	10,75	8,09
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,01	0,10	0,25	0,61	0,27	0,25	0,23	0,20	0,12	0,31	0,42	0,48
Dnevi vezave obveznosti	-	-	31.487,22	3.628,64	1.469,79	601,35	1.335,60	1.436,38	1.595,88	1.809,05	2.987,89	1.195,68	879,19	764,67
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	80,1%	92,8%	23,4%	-4,0%	27,3%	28,4%	27,1%	24,2%	21,4%	16,0%	9,0%	-40,5%	-66,2%	11,4%
Servisiranje dolga	-1,00	-0,07	-0,94	-0,60	-0,06	0,24	0,11	0,04	-0,02	-0,07	-0,16	0,83	-0,04	0,10
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,48	7,03	3,47	0,31	0,02	0,07	0,13	0,18	0,16	0,17	0,08	0,03	0,02
Neto dolg v EUR	-	-92	549.858	2.434.562	13.814.684	13.585.277	13.589.620	13.791.970	14.244.487	14.637.600	14.975.026	6.752.701	6.897.321	2.970.249
Neto dolg na EBITDA	-	-	-11,55	-2,46	14,49	9,63	12,86	19,52	32,42	-678,56	-845,21	49,36	5,03	2,94
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	97,9%	24,7%	16,8%	79,4%	87,0%	85,7%	82,2%	78,4%	73,8%	62,7%	85,0%	86,6%	82,5%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 50,72. Podjetje je pričelo s poslovanjem v letu 2006.

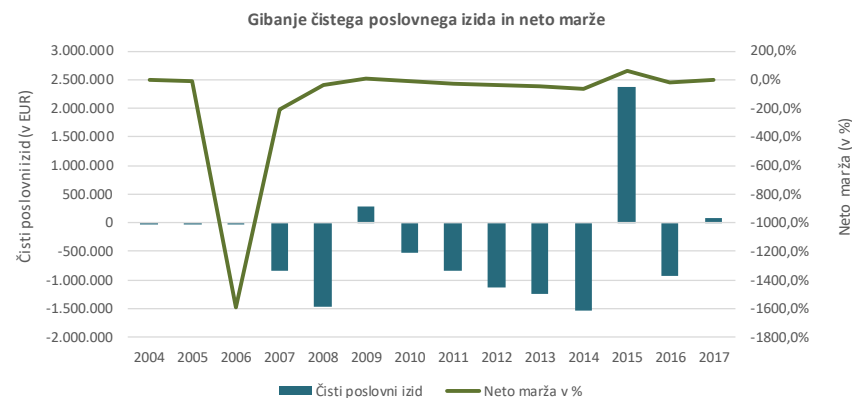
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.855.533 EUR, kar je največ v opazovanem obdobju. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2004–2007, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, je bila dodana vrednost negativna, kasneje je podjetje dosegalo pozitivno dodano vrednost.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 56.306 EUR dodane vrednosti. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2006–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2007 je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, kasneje pa pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 16,9 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Gibanje EBIT marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma negativna, razen v letih 2009 in 2010 ter 2016 in 2017, ko so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 26,1 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v obdobju 2005–2007 in v letih 2013 ter 2014.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 1,1 %. Gibanje neto marže v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma negativna, razen v letih 2009, 2015 in 2017, ko so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Donosnost kapitala (ROE) je bila v letu 2017 negativna in je znašala

-5,1 %, kar predstavlja izboljšanje glede na povprečje obdobja. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, pri čemer je bil ROE večinoma negativen, razen v letih 2007, 2009 in 2016.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 1,4 % in predstavlja izboljšanje glede na povprečje obdobja. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, pri čemer je bil ROA večinoma negativen, razen v letih 2009, 2015 in 2017.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 120,1 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2005 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 28,9 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, večinoma pa je podjetje generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina poslovnih prihodkov.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal -0,38. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 47,0 %. V celotnem opazovanem obdobju kratkoročni koeficient likvidnosti ni presegel vrednosti 1, kar nam kaže na slabšo likvidnost podjetja.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 832.166 EUR. Neto obratni kapital je bil večinoma negativen, kar je za podjetje bolj ugodno, pozitivne vrednosti so bile dosežene v obdobju 2010–2013.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 416,69. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, pri čemer v obdobju 2011–2014 podjetje ni imelo zalog. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 0,88 dneva, kar je boljše kot povprečje obdobja, ki znaša 1,68 dneva.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 45,14, kar je največ v opazovanem obdobju in je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta več kot 100 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 8,09 dneva, kar je najboljše v opazovanem obdobju.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,48. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je vrednost koeficienta z leti povečevala. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 764,67 dneva, kar je sicer manj kot predhodna leta, a še vedno ugodno, saj to kaže, da v povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na približno 2 leti.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 11,4 %. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 87,7 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje stopnje lastniškosti financiranja so bile dosežene v letih 2004 in 2005, kasneje pa so se občutno znižale in v letih 2007, 2015 in 2016, ko je bil kapital negativen, dosegale negativne vrednosti.

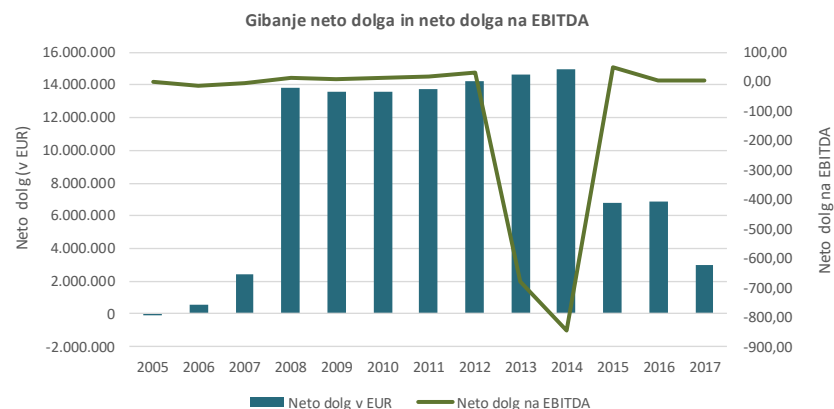
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,10. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobjih od 2004–2008 in 2012–2014 ter v letu 2016 so bile vrednosti kazalnika negativne, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,02, kar je najmanj v celotnem opazovanem obdobju (enaka vrednost je bila dosežena le v letu 2009). Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za več kot 95 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Najvišje vrednosti kazalnika oziroma večja kreditna izpostavljenost iz poslovanja je bila v obdobju 2005–2008, v nadaljnjih letih pa se je znižala, kar kaže na izboljšanje politike podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 2.970.249 EUR. Podjetje je imelo v celotnem obdobju pozitiven neto dolg, razen v letu 2005, ko je le-ta znašal -92 EUR. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. **Najvišje vrednosti neto dolga, in sicer več kot 10 milijonov EUR, oziroma najvišje stopnje zadolženosti so bile dosežene v obdobju 2008–2014.**

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 2,94, kar kaže na izboljšanje v primerjavi s povprečjem v predhodnih letih. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V letih 2006, 2007, 2013 in 2014 je bil neto dolg na EBITDA negativen, ker je podjetje ustvarilo negativen EBITDA.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 82,5 %, kar kaže na nekoliko slabšo likvidnost podjetja. Glede na leto 2005 se je vrednost kazalnika v letu 2017 zmanjšala za 15,7 %. Povprečna dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v obdobju 2006–2017 je znašala 72,5 % in kaže na slabo likvidnost podjetja.

3.30 MAKO d.o.o.

3.30.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Mako d.o.o.

Polni naziv: MAKO Podjetje za turizem, zunanjo trgovino in špedicijo Nova Gorica d.o.o.

Naslov: Bevkov trg 6, Nova Gorica, 5000 Nova Gorica

Davčna številka: 75795272

Matična številka: 5337780000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 20–49 <https://www.bizi.si>

Koncesija: Casino Fortuna igralni salon

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1990. Koncesijo je podjetje pridobilo leta 2002. Najprej je poslovalo na židovskem pokopališču. Leta 2006 se je preselilo na novo lokacijo. Skupaj ima Igralni salon Casinò Fortuna 200 igralnih mest. Ponaša s prelepo igralnico na prostem, ki vam nudi 16 najsodobnejših igralnih avtomatov in eno elektronsko ruleto. Open Air je namenjen vsem, ki si želijo zabave izven običajnih okvirjev. Ta del igralnega salona je zasnovan, da nudi vedno svež ter udoben servis igralcem.

Poleg igralnih avtomatov se za goste ustvarjajo nagradne igre, zabavni dogodki, gostom je na voljo tudi restavracija⁹³.

Družbeniki⁹⁴:

- Darko Velikonja 50%,
- AULA d.o.o. Ljubljana 25%,
- KASTOR d.o.o. Ljubljana 25%.

Slika 44: Casino Fortuna igralni salon

⁹³ Igralni salon Casinò Fortuna: <http://casino-fortuna.si/>.

⁹⁴ MAKO 2019. Letno poročilo za družbo MAKO 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5337780000>.

3.30.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	1.550.293	1.771.853	1.528.105	1.867.133	6.249.780	12.039.700	10.627.038	10.779.379	10.829.670	10.921.004	11.159.956	8.189.917	7.985.120	8.399.106
Dolgoročna sredstva	1.165.027	883.562	1.077.771	938.930	5.490.175	8.978.928	8.805.022	7.668.415	6.501.716	5.848.837	5.490.372	5.187.570	5.119.129	5.622.161
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	46.950	65.800	68.282	61.169	52.141	325.518	290.291	255.870	221.448	187.027	151.012	117.244	83.377	49.640
Opredmetena osnovna sredstva	1.118.076	719.648	848.139	483.104	4.512.990	7.678.393	7.086.714	6.666.877	6.223.993	5.606.070	5.283.123	5.014.081	4.977.921	5.512.404
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	37.516	113.287	346.594	876.981	926.954	1.379.954	697.605	0	0	7.500	7.500	7.500	7.500
Dolgoročne poslovne terjatve	51.405	60.599	48.064	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063	48.063
Odložene terjatve za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	8.212	7.677	674	682	2.268	4.555
Kratkoročna sredstva	378.038	888.208	450.271	928.203	759.605	3.060.772	1.817.467	3.094.848	4.315.177	5.070.537	5.647.076	2.979.785	2.864.946	2.772.590
Zaloge	15.029	2.100	5.099	5.475	5.825	28.650	22.962	18.427	21.317	32.894	45.807	42.150	24.313	39.751
Kratkoročne finančne naložbe	1.314	0	116.358	484.879	100.501	453.000	0	1.432.348	2.641.532	1.297.565	3.797.565	1.297.565	1.297.565	1.194.565
Kratkoročne poslovne terjatve	12.413	135.247	50.797	212.153	283.486	1.430.819	478.359	629.355	813.534	734.385	730.294	641.887	714.286	716.219
Denarna sredstva	297.877	750.861	278.017	225.696	369.793	1.148.303	1.316.146	1.014.718	838.794	3.005.693	1.073.410	998.183	828.782	822.055
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	7.229	83	63	0	0	0	4.549	16.116	12.777	1.630	22.508	22.562	1.045	4.355
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.550.293	1.771.854	1.528.105	1.867.133	6.249.780	12.039.700	10.627.038	10.779.379	10.829.670	10.921.004	11.159.956	8.189.917	7.985.121	8.399.106
Kapital	1.050.759	1.370.248	1.217.401	1.486.832	1.696.885	2.637.634	2.606.037	3.517.652	4.739.639	5.865.203	6.963.601	4.969.214	5.680.657	6.856.853
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	96.611	90.316	28.740	23.394	42.052	47.943
Dolgoročne obveznosti	n.p.	71.572	45.819	41.729	4.227.982	7.893.079	6.062.758	5.160.169	4.262.150	3.375.297	2.471.134	1.570.250	672.950	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	29.832	4.089	0	4.186.253	7.851.350	6.062.758	5.160.169	4.262.150	3.375.297	2.471.134	1.570.250	672.950	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	41.740	41.729	41.729	41.729	41.729	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	330.034	264.885	338.572	324.913	1.479.740	1.913.437	2.094.543	1.720.192	1.577.946	1.683.904	1.625.302	1.589.462	1.491.450
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	903.046	903.086	898.256	903.763	904.163	900.882	900.280	672.950
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	330.034	264.885	338.572	324.913	1.479.740	1.010.391	1.191.457	821.936	674.183	779.741	724.420	689.182	818.501
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	29.247	44.806	7.015	11.078	12.242	12.577	1.757	0	2.860

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

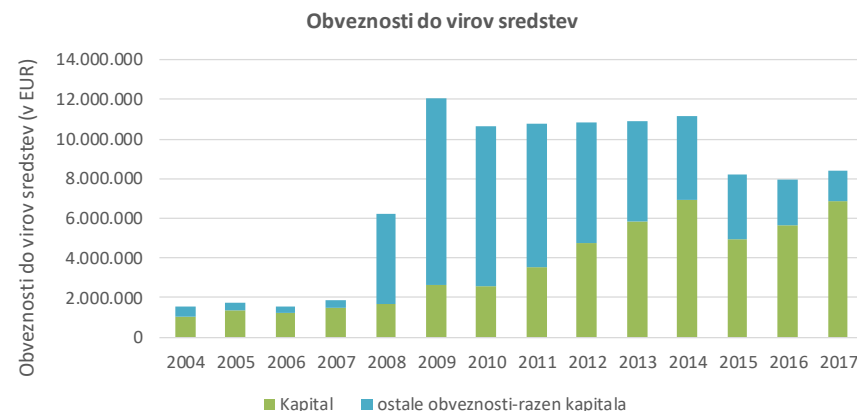
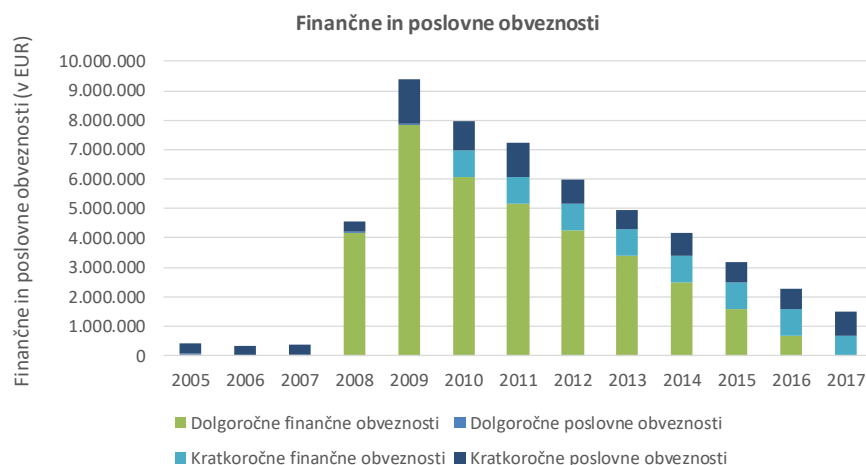
Sredstva družbe MAKO d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **8.399.106 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za **5,4-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti sredstev 24,6 %. Največ sredstev je imelo podjetje v obdobju 2009–2014, v nadaljnjih letih so se sredstva nekoliko zmanjšala.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **5.622.161 EUR** oziroma 66,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 5.512.404 EUR oziroma 98,0 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letih 2005 in 2014. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za skoraj 5-krat**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti dolgoročnih sredstev 37,7 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **2.772.590 EUR** oziroma 33,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe, ki so znašale 1.194.565 EUR oziroma 43,1 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letih 2005 in 2014. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 7,3-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 40,0 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **6.856.853 EUR** oziroma 81,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, razen v obdobju 2008–2012. V povprečju je delež kapitala znašal 56,0 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za več kot 6,5-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kapitala 17,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.542.253 EUR** oziroma 18,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo manjši del financiranja podjetja, razen v obdobju 2008–2012. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 1.491.450 EUR oziroma 96,7 %, kar predstavlja 17,8 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 za približno 3-krat višje.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 78,8 %.

IZKAZ USPEHA

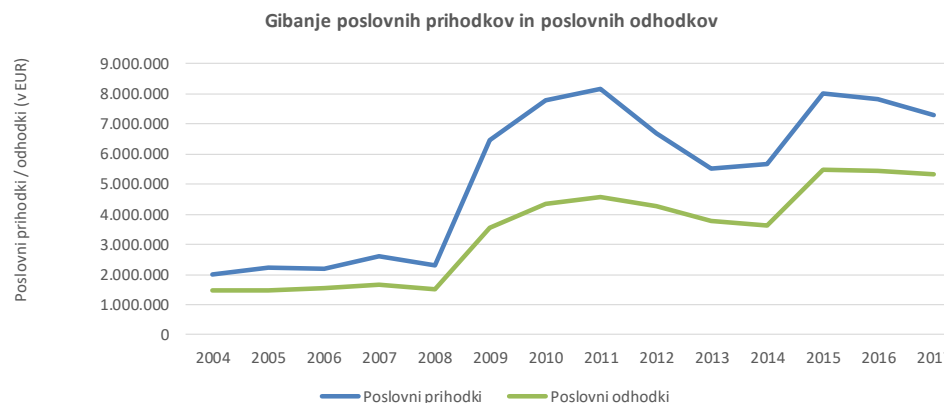
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	2.019.591	2.242.096	2.202.998	2.602.477	2.298.621	6.453.102	7.776.437	8.158.038	6.704.629	5.533.749	5.688.500	8.012.783	7.812.058	7.302.641
Čisti prihodki od prodaje	1.998.300	2.241.190	2.201.758	2.591.675	2.285.673	6.415.375	7.770.716	8.156.624	6.622.949	5.490.346	5.570.712	7.984.839	7.812.008	7.302.641
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	21.291	906	1.240	10.802	12.948	37.727	5.721	1.414	81.680	43.403	117.788	27.944	50	0
Poslovni odhodki	1.484.781	1.479.076	1.540.159	1.657.401	1.501.892	3.554.327	4.366.266	4.556.413	4.281.376	3.780.405	3.634.187	5.485.095	5.445.008	5.329.461
Stroški blaga, materiala in storitev	648.594	734.428	884.812	987.103	683.852	1.858.373	2.307.323	2.435.914	2.221.896	1.926.614	2.145.348	1.994.507	1.952.504	1.950.381
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>258.983</i>	<i>124.798</i>	<i>151.289</i>	<i>160.311</i>	<i>128.789</i>	<i>546.720</i>	<i>613.404</i>	<i>748.338</i>	<i>694.193</i>	<i>685.727</i>	<i>811.872</i>	<i>750.933</i>	<i>679.193</i>	<i>665.870</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>389.611</i>	<i>609.630</i>	<i>733.523</i>	<i>826.792</i>	<i>555.063</i>	<i>1.311.653</i>	<i>1.693.919</i>	<i>1.687.576</i>	<i>1.527.703</i>	<i>1.240.887</i>	<i>1.333.476</i>	<i>1.243.574</i>	<i>1.273.311</i>	<i>1.284.511</i>
Stroški dela	435.554	408.679	422.026	400.507	556.471	835.503	1.032.337	1.081.122	1.003.061	870.552	871.738	975.574	971.325	989.707
Odpisi vrednosti	265.509	252.058	179.465	246.996	234.973	753.717	893.517	861.183	838.645	834.526	567.553	345.221	352.815	384.476
Drugi poslovni odhodki	135.124	83.911	53.856	22.795	26.596	106.734	133.089	178.194	217.774	148.713	49.548	2.169.793	2.168.364	2.004.897
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	534.810	763.020	662.839	945.076	796.729	2.898.775	3.410.171	3.601.625	2.423.253	1.753.344	2.054.313	2.527.688	2.367.050	1.973.180
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	800.320	1.015.079	842.303	1.192.072	1.031.702	3.652.492	4.303.688	4.462.808	3.261.898	2.587.870	2.621.866	2.872.909	2.719.864	2.357.656
Finančni prihodki	963	8.868	8.209	25.514	52.785	71.650	67.625	83.355	81.995	93.735	66.127	40.792	18.599	18.524
Finančni odhodki	16.929	9.064	44.361	1.185	60.447	200.021	189.933	202.103	132.691	98.514	81.339	57.149	34.388	19.293
Drugi prihodki	632	2.537	4.002	0	8.535	1.272	9.155	548	7	3.884	3.456	826	47	6.289
Drugi odhodki	841	417	42	7.978	758	6.175	43.579	22.963	8.055	16.462	17.339	4.936	37.925	1.638
Celotni poslovni izid	518.635	764.944	630.647	961.427	796.844	2.765.501	3.253.439	3.460.462	2.364.509	1.735.987	2.025.218	2.507.221	2.313.383	1.977.062
Skupaj davki	93.405	205.900	158.755	228.761	174.291	577.267	650.604	694.901	413.281	285.837	336.077	425.341	344.601	343.601
Čisti poslovni izid	425.230	559.044	471.892	732.666	622.553	2.188.234	2.602.835	2.765.561	1.951.228	1.450.150	1.689.141	2.081.880	1.968.782	1.633.461

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje MAKO d.o.o. realiziralo **7.302.641 EUR** prihodkov. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 **3,6-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **5.329.461 EUR**. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 skoraj **3,6-krat višji**.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli hitreje kot odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 17,0 %**, **povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 14,8 %**. V vseh letih opazovanega obdobja so bili odhodki nižji od prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal **65,2 %**.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 48,9 %), med njimi največ stroški storitev (35,0 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 24,4 %).

Podjetje je v vseh letih opazovanega obdobja poslovalo z dobičkom. V začetnih letih opazovanja je bil dobiček nižji od 1 milijona EUR, v obdobju 2009–2011 je presegel 2 milijona EUR, nato se je nekoliko znižal in ponovno presegel 2 milijona EUR v letu 2015 ter se znižal v letih 2016 in 2017.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.973.180 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 višji za več kot 3,6-krat. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dobička iz poslovanja 23,1 %. Podjetje je v vseh opazovanih letih ustvarjalo dobiček iz poslovanja, ki se je do leta 2011, ko je presegel 3,6 milijona EUR, v povprečju povečeval, v nadaljnjih letih pa se je nekoliko znižal.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 2.357.656 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 za skoraj 3-krat višji . Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast EBITDA 19,9 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje generiralo pozitiven EBITDA, ki se je do leta 2011, ko je presegla 4,4 milijona EUR, v povprečju povečevala, v nadaljnjih letih pa se je nekoliko znižala.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 1.633.461 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za več kot 3,8-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast čistega dobička 22,7 %. V celotnem opazovanem obdobju je podjetje poslovalo z dobičkom, ki se je do leta 2011, ko je presegel 2,7 milijona EUR, v povprečju povečeval, v nadaljnjih letih pa se je nekoliko znižal.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	36,36	27,75	25,08	24,41	27,33	37,18	50,75	42,00	42,01	40,63	38,42	41,75	42,32	43,35
Dodana vrednost v EUR	1.235.873	1.423.757	1.264.329	1.592.579	1.588.173	4.487.995	5.336.025	5.543.930	4.264.959	3.458.422	3.493.604	3.848.483	3.691.189	3.347.363
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	33.990	51.307	50.412	65.243	58.111	120.710	105.143	131.998	101.522	85.120	90.932	92.179	87.221	77.217
EBIT marža v %	26,8%	34,0%	30,1%	36,5%	34,9%	45,2%	43,9%	44,2%	36,6%	31,9%	36,9%	31,7%	30,3%	27,0%
EBITDA marža v %	40,1%	45,3%	38,3%	46,0%	45,1%	56,9%	55,4%	54,7%	49,3%	47,1%	47,1%	36,0%	34,8%	32,3%
Neto marža v %	21,3%	24,9%	21,4%	28,3%	27,2%	34,1%	33,5%	33,9%	29,5%	26,4%	30,3%	26,1%	25,2%	22,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	46,2%	36,5%	54,2%	39,1%	101,0%	99,3%	90,3%	47,3%	27,3%	26,3%	34,9%	37,0%	26,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	33,7%	28,6%	43,2%	15,3%	23,9%	23,0%	25,8%	18,1%	13,3%	15,3%	21,5%	24,3%	19,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	136,0%	151,6%	143,0%	157,0%	153,0%	181,6%	178,1%	179,0%	156,6%	146,4%	156,5%	146,1%	143,5%	137,0%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	2,69	1,70	2,74	2,34	2,07	0,95	1,48	2,51	3,21	3,35	1,83	1,80	1,86
Neto obratni kapital v EUR	-	558.174	185.386	589.631	434.692	1.581.032	807.076	1.903.391	3.493.241	4.396.354	4.867.335	2.255.365	2.175.764	1.954.090
Koeficient obračanja zalog	-	261,68	611,68	490,20	404,54	372,18	301,12	394,14	333,28	202,55	141,57	181,56	235,08	227,98
Dnevi vezave zalog	-	1,39	0,60	0,74	0,90	0,98	1,21	0,93	1,10	1,80	2,58	2,01	1,55	1,60
Koeficient obračanja terjatev	-	30,36	23,67	19,71	9,22	7,48	8,14	14,73	9,18	7,09	7,61	11,64	11,52	10,21
Dnevi vezave terjatev	-	12,02	15,42	18,52	39,57	48,77	44,84	24,78	39,76	51,45	47,98	31,36	31,68	35,75
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,51	0,53	0,39	0,61	0,49	0,68	0,69	0,92	1,12	1,00	0,96	0,88
Dnevi vezave obveznosti	-	-	717,65	686,98	940,19	602,41	740,86	536,97	529,31	398,18	326,83	365,56	379,84	413,22
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	67,8%	77,3%	79,7%	79,6%	27,2%	21,9%	24,5%	32,6%	43,8%	53,7%	62,4%	60,7%	71,1%	81,6%
Servisiranje dolga	0,46	0,54	0,41	0,59	0,55	0,78	0,76	0,76	0,63	0,59	0,60	0,44	0,42	0,38
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,04	0,05	0,11	0,13	0,12	0,07	0,11	0,14	0,13	0,09	0,09	0,10
Neto dolg v EUR	-	-721.029	-390.286	-710.575	3.715.959	6.250.047	5.649.658	3.616.189	1.680.080	-24.198	-1.495.678	175.384	-553.117	-1.343.670
Neto dolg na EBITDA	-	-	-0,66	-0,46	1,46	1,36	1,38	1,04	0,81	0,32	-0,29	-0,23	-0,07	-0,40
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	158,5%	113,3%	158,4%	107,2%	116,8%	98,5%	113,2%	138,5%	158,0%	171,8%	126,1%	124,1%	122,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 43,35. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povečalo za 19,2 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih, in sicer 2,7 %.

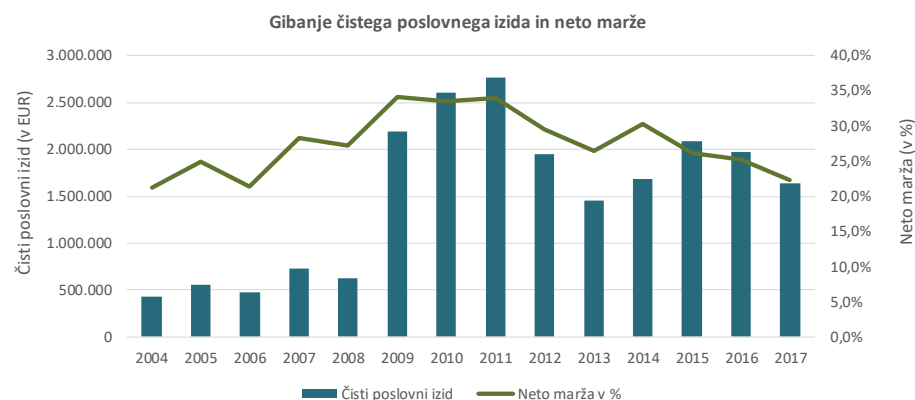
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 3.347.363 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost za 2,7-krat povečala. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 14,7 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 77.217 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povečala za več kot 2,2-krat. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 10,8 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 27,0 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža povišala za 1,0 %. Povprečje obdobja je znašalo 35,0 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2009–2011, ki so presegale 40 %. EBIT marža je bila v vseh letih opazovanega obdobja pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 1,2 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 32,3 %, kar je najmanj v obdobju 2004–2017. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 19,4 %. Povprečje obdobja je znašalo 44,9 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2009–2011, ki so presegale 50 %. V vseh letih je bila EBITDA marža pozitivna, v povprečju pa je bil realiziran padec, in sicer -0,8 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 22,4 %. Glede na leto 2004 se je neto marža povečala za 5,1 %. Povprečje obdobja je znašalo 27,5 % z najvišjimi vrednostmi v obdobju 2009–2011, ki so presegale 33 %. Neto marža je bila v vseh letih pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 1,4 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 26,1 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižala za 43,6 %. V vseh letih je bil ROE pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 5,2 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 19,1 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižala za 40,8 %. V vseh letih je bil ROA pozitivna, v povprečju je bila realizirana letna rast 2,5 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 137,0 %, kar je približno na ravni leta 2004. Povprečje obdobja je znašalo 154,7 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Kazalnik je bil v celotnem obdobju od 2004–2017 višji od 100 %, v povprečju je bila realizirana letna rast 0,4 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,86. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 zmanjšal za 30,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 2,20. Kazalnik je bil večinoma višji od 1, kar nam kaže, da je podjetje svoje tekoče

kratkoročne obveznosti sposobno poplačati s kratkoročnimi sredstvi. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je likvidnost podjetja izboljševala po letni stopnji 4,8 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 1.954.090 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 povečal za 3,5-krat, kar je za podjetje neugodno. Neto obratni kapital je bil v obdobju 2005–2017 pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 227,98. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 zmanjšal za 12,9 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 5,8 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 1,60 dneva, kar je sicer več kot povprečje obdobja, ki znaša 1,34, a je še vedno zelo ugodno.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 10,21. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za 16,4 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -2,8 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 35,75 dneva, kar pomeni poslabšanje glede na leto 2005.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,88. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za 73,7 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana rast vrednosti koeficienta 7,9 %. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 413,22 dneva, kar je sicer manj kot v letu 2006, a za podjetje še vedno ugodno.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 81,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 20,4 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 6,1 %.

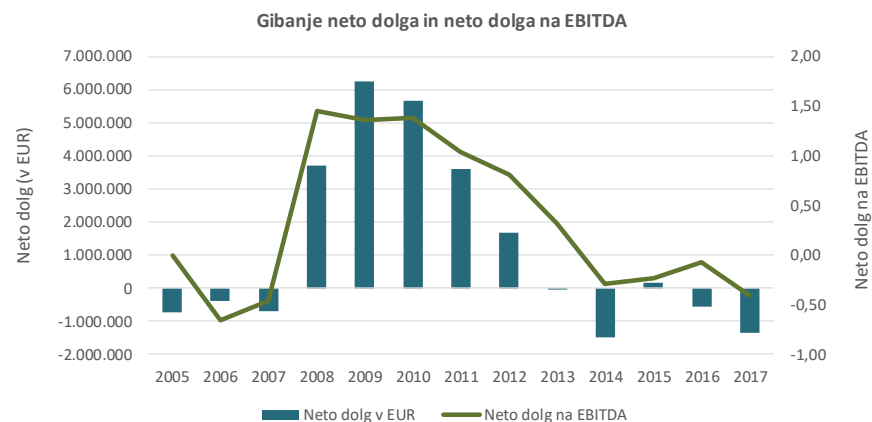
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,38. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 18,0 %. Vrednost kazalnika je bila v vseh letih pozitivna, a nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,10. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povišal za skoraj 3-krat. Povprečje obdobja je znašalo 0,09 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 16,1 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –1.343.670 EUR. Glede na leto 2005 se je vrednost neto dolga v letu 2017 znižala za 86,4 %. Neto dolg je dosegal najvišje pozitivne vrednosti v obdobju 2008–2012, pozitiven je bil še v letu 2015, v ostalih letih pa je bil negativen, kar je za podjetje bolj ugodno.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,04. Glede na leto 2006 se je neto dolg na EBITDA v letu 2017 povečal za 39,0 %. Neto dolg na EBITDA je bil pozitiven v obdobju 2008–2013, v ostalih letih pa negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 122,0 %. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 23,0 %. Povprečje obdobja je znašalo 131,2 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Vrednosti kazalnika so bile večinoma večje od 100 %, razen v letu 2010.

3.31 Del Naložbe d.d.

3.31.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Del naložbe d.d.

Polni naziv: Del Naložbe, investiranje in upravljanje naložb d.d.

Naslov: Topliška cesta 35, Čatež ob Savi, 8250 Brežice

Davčna številka: 23575123

Matična številka: 3656373000

Dejavnost po SKD 2008: L68.320 - Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 5–9 (<http://www.bizi.si/>)

Koncesija: Igralni salon Casino Lido Terme Čatež

OPIS PODJETJA

Skupino Terme Čatež sestavljajo Terme Čatež d.d. in hčerinske družbe, v katerih ima družba Terme Čatež večinski lastniški delež in s tem tudi večino glasovalnih pravic. V skupini se prepletajo tudi dejavnosti marin, igralništva, gostinstva in turizma... Ena od hčerinskih družb je Del Naložbe d.d., njena dejavnost je oddajanje lastnih poslovnih prostorov v najem in kakovostno upravljanje z vrednostnimi papirji. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2009. Del Naložbe d.d., imajo tudi koncesijo za prirejanje iger na srečo z igralnimi avtomati, elektronsko ruleto in številnimi igrami na srečo

Igralni salon Casino Lido Terme Čatež trenutno ponuja 100 igralnih mest. Od tega ima 92 igralnih avtomatov različnih proizvajalcev (Novomatic, Atronic, Goldclub, Aristocrat, Spielo, Unidesa, IGT, Williams) ter eno elektronsko ruleto z osmimi igralnimi mesti proizvajalca Interblock d.o.o. Poleg tega se za goste organizirajo glasbene in plesne točke ter modne revije⁹⁵. Na isti lokaciji je v obdobju 2002-2009 v okviru družbe Casino Portorož d.d. posloval Grand Casino Lido Čatež. Družba Del Naložbe d.d. deluje v okviru Skupine Terme Čatež.⁹⁶

Slika 45: Igralni salon Casino Lido Terme Čatež

⁹⁵ Igra in zabava na valovih sreče: <https://www.termes-catez.si/si/catez/dozivetja/casino-lido>.

⁹⁶ Del Naložbe. 2019. Letno poročilo družbe Del naložbe 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=3656373000>.

3.31.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	2.608.971	2.814.652	2.851.330	2.636.006	3.500.398	3.471.252	1.765.175	1.662.861	1.601.481
Dolgoročna sredstva	1.334.398	1.550.006	1.118.425	915.612	813.883	863.080	552.761	460.396	400.242
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	5.699	4.323	5.448	3.238	1.028	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	0	284.576	295.262	307.448	262.680	205.213	148.258	102.590	72.897
Naložbene nepremičnine	801.417	730.557	660.589	598.486	537.981	455.908	394.615	348.799	320.682
Dolgoročne finančne naložbe	530.422	530.422	151.487	0	0	189.963	0	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	1.892	2.829	2.796	5.215	6.199	6.301	6.448	4.104
Odložene terjatve za davek	2.559	2.559	2.559	2.559	2.559	2.559	2.559	2.559	2.559
Kratkoročna sredstva	1.245.049	1.261.584	1.732.905	1.720.394	2.684.246	2.606.174	1.211.579	1.201.631	1.201.239
Zaloge	0	2.902	3.559	2.908	13.137	17.355	2.555	1.337	1.436
Kratkoročne finančne naložbe	1.120.218	1.123.257	1.521.506	1.546.305	2.448.302	2.257.630	1.025.270	1.025.270	1.025.270
Kratkoročne poslovne terjatve	124.831	77.288	57.184	76.271	133.004	77.565	85.430	63.643	42.708
Denarna sredstva	0	58.137	150.656	94.910	89.803	253.624	98.324	111.381	131.825
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	29.524	3.062	0	0	2.269	1.998	835	834	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.608.971	2.814.652	2.851.330	2.636.006	3.500.398	3.471.252	1.765.175	1.662.862	1.601.480
Kapital	2.596.129	2.466.697	2.446.831	2.198.015	2.798.253	2.601.611	1.186.117	1.009.004	860.902
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	0	222.398	254.447	197.325	330.754	286.274	310.893	310.893	519.591
Dolgoročne finančne obveznosti	0	222.398	177.918	133.439	88.959	44.479	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0	0	310.893	310.893	519.591
Odložene obveznosti za davek	0	0	76.529	63.886	241.795	241.795	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	12.842	124.713	150.052	240.666	371.391	576.867	268.165	342.965	220.987
Kratkoročne finančne obveznosti	0	73.000	44.480	44.480	88.959	133.439	177.918	177.918	177.918
Kratkoročne poslovne obveznosti	12.842	51.713	105.572	196.186	282.432	443.428	90.247	165.047	43.069
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	844	0	0	0	6.500	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Del Naložbe d.d., so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.601.481 EUR**. Glede na leto 2009 so bila sredstva v letu 2017 nižja za **38,6 %**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti sredstev, in sicer **-3,1 %**. Podjetje je s poslovanjem začelo v letu 2009.

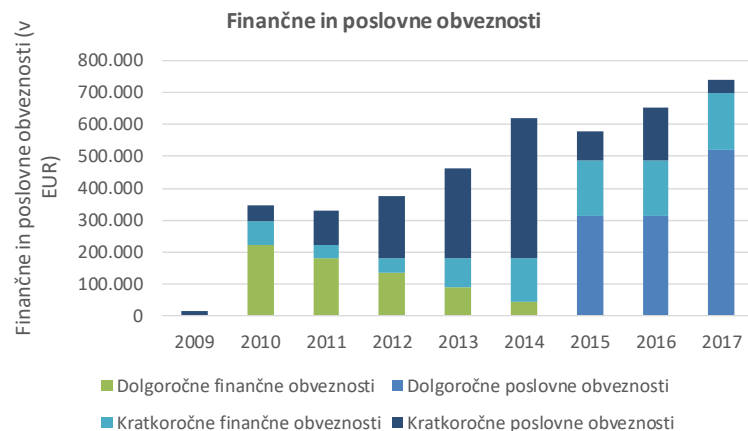
Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 predstavljala manjši del sredstev in so znašala **400.242 EUR** oziroma **25,0 %** sredstev. Med njimi so največji del predstavljale naložbene nepremičnine, ki so znašale **320.682 EUR** oziroma **80,1 %** dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva

so večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev, več kot 50 % celotnih sredstev so predstavljala le v letih 2009 in 2010. **Glede na leto 2009 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 nižja za 70,0 %.** Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti dolgoročnih sredstev, in sicer –12,6 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 predstavljala večji del sredstev in so znašala **1.201.239 EUR** oziroma 75,0 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe, ki so znašale 1.025.270 EUR oziroma 64,0 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala večji delež celotnih sredstev, razen v letih 2009 in 2010. **Glede na leto 2009 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 3,5 %.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kratkoročnih sredstev 4,6 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **860.902 EUR** oziroma 53,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem obdobju je kapital predstavljal večji del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 77 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2009–2017 je bilo različno. Kapital je bil v vseh letih pozitiven. V obdobju 2009–2014 je presegal 2 milijona EUR, v poznejših letih se je znižal.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **740.578 EUR** oziroma 46,2 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v obdobju 2009–2017 predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **dolgoročne obveznosti**, in sicer 519.591 EUR oziroma 70,2 %, kar predstavlja 32,4 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2009 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 kar 57-krat višje.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	34.083	101.374	507.528	478.463	498.037	819.639	517.324	377.903	323.224
Čisti prihodki od prodaje	34.083	100.003	507.325	477.443	492.822	639.198	510.994	376.554	308.913
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	1.371	203	1.020	5.215	180.441	6.330	1.349	14.311
Poslovni odhodki	39.149	245.889	823.724	726.567	756.604	1.009.866	746.426	549.475	466.122
Stroški blaga, materiala in storitev	3.763	138.928	527.199	470.553	509.751	732.342	497.012	278.528	238.343
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>33.423</i>	<i>60.516</i>	<i>56.478</i>	<i>100.113</i>	<i>248.605</i>	<i>173.029</i>	<i>44.593</i>	<i>10.981</i>
Stroški storitev	3.763	105.505	466.683	414.075	409.638	483.737	323.983	233.935	227.362
Stroški dela	0	7.200	102.495	104.136	97.027	113.330	98.943	91.034	82.071
Odpisi vrednosti	35.386	70.860	187.561	144.514	141.478	154.924	109.882	104.574	80.028
Drugi poslovni odhodki	0	28.901	6.469	7.364	8.348	9.270	40.589	75.339	65.680
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-5.066	-144.515	-316.196	-248.104	-258.567	-190.227	-229.102	-171.572	-142.898
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	30.320	-73.655	-128.635	-103.590	-117.089	-35.303	-119.220	-66.998	-62.870
Finančni prihodki	8.155	16.020	14.169	7.260	825	2.539	2.639	2.606	2.590
Finančni odhodki	1.311	937	23.953	13.774	10.632	8.954	8.503	8.147	7.792
Celotni poslovni izid	1.778	-129.432	-325.980	-254.618	-268.374	-196.642	-234.966	-177.113	-148.100
Čisti poslovni izid	1.778	-129.432	-325.980	-254.618	-268.374	-196.642	-234.966	-177.113	-148.100

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Del Naložbe d.d., realiziralo **323.224 EUR** prihodkov. Glede na leto 2009, ko je podjetje pričelo ustvarjati prihodke, so bili le-ti v letu 2017 višji za skoraj 10-krat.

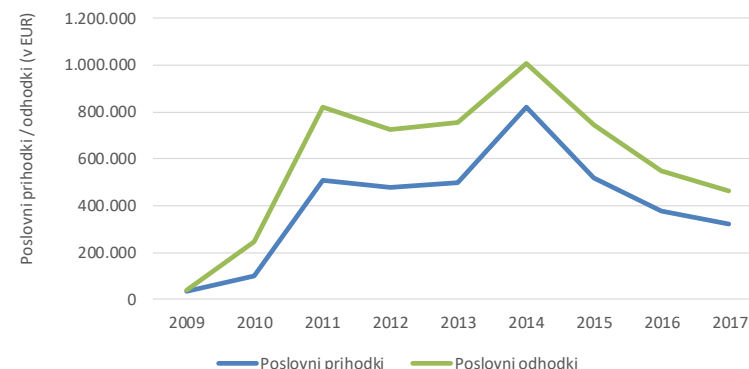
Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **466.122 EUR**. Glede na leto 2009 so bili poslovni odhodki v letu 2017 za več kot 11-krat višji.

Povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2009–2017 je znašala **72,8 %**, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa **90,2 %**. Poslovni odhodki so presegali poslovne prihodke v vseh letih opazovanja.

V povprečju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 55,9 %), med njimi največ stroški storitev (39,4 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo odpisi vrednosti (v povprečju 27,4 %).

Podjetje je večinoma poslovalo z izgubo, dobiček je bil dosežen le v letu 2009.

Gibanje poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov

V letu 2017 je bil poslovni izid iz poslovanja (EBIT) negativen in je znašal –142.898 EUR, kar je sicer manj od povprečne izgube iz poslovanja za obdobje od 2009–2017. V celotnem obdobju od 2009–2017 je podjetje ustvarjalo izgubo iz poslovanja.

V letu 2017 je bil izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) negativen in je znašal –62.870 EUR, kar je sicer manj od povprečne izgube pred davki, obrestmi in amortizacijo za obdobje od 2009–2017. EBITDA je bil v vseh letih opazovanja negativen, razen v letu 2009.

Čisti poslovni izid je bil v letu 2017 negativen in je znašal –148.100 EUR, kar je sicer manj od povprečne čiste izgube za obdobje od 2009–2017. Podjetje je v celotnem opazovanem obdobju poslovalo s čisto izgubo, razen v letu 2009.

KAZALNIKI

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,60	5,00	5,00	5,05	5,87	5,00	3,00	4,00
Dodana vrednost v EUR	30.320	-66.455	-26.140	546	-20.062	78.027	-20.277	24.036	19.201
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-110.758	-5.228	109	-3.973	13.293	-4.055	8.012	4.800
EBIT marža v %	-14,9%	-144,5%	-62,3%	-52,0%	-52,5%	-29,8%	-44,8%	-45,6%	-46,3%
EBITDA marža v %	89,0%	-73,7%	-25,4%	-21,7%	-23,8%	-5,5%	-23,3%	-17,8%	-20,4%
Neto marža v %	5,2%	-129,4%	-64,3%	-53,3%	-54,5%	-30,8%	-46,0%	-47,0%	-47,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI									
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-5,1%	-13,3%	-11,0%	-10,7%	-7,3%	-12,4%	-16,1%	-15,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-4,8%	-11,5%	-9,3%	-8,7%	-5,6%	-9,0%	-10,3%	-9,1%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA									
Gospodarnost poslovanja v %	87,1%	41,2%	61,6%	65,9%	65,8%	81,2%	69,3%	68,8%	60,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI									
Kratkoročni koeficient likvidnosti	96,95	10,12	11,55	7,15	7,23	4,52	4,52	3,50	5,44
Neto obratni kapital v EUR	1.232.207	1.209.871	1.627.333	1.524.208	2.401.814	2.162.746	1.121.332	1.036.584	1.158.170
Koeficient obračanja zalog	-	68,92	157,04	147,66	61,43	41,93	51,33	193,50	222,80
Dnevi vezave zalog	-	5,30	2,32	2,47	5,94	8,71	7,11	1,89	1,64
Koeficient obračanja terjatev	-	0,99	7,55	7,16	4,71	6,07	6,27	5,05	5,81
Dnevi vezave terjatev	-	368,86	48,37	51,01	77,50	60,12	58,21	72,25	62,83
Koeficient obračanja obveznosti	-	1,04	0,77	0,37	0,42	0,68	0,65	0,35	0,11
Dnevi vezave obveznosti	-	352,49	474,33	975,08	872,49	532,85	562,89	1.044,81	3.458,81
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI									
Stopnja lastniškosti financiranja v %	99,5%	87,6%	85,8%	83,4%	79,9%	74,9%	67,2%	60,7%	53,8%
Servisiranje dolga	0,92	-0,24	-0,16	-0,15	-0,17	-0,04	-0,17	-0,13	-0,14
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	1,00	0,13	0,14	0,21	0,13	0,16	0,20	0,17
Neto dolg v EUR	-1.120.218	-885.996	-1.449.764	-1.463.296	-2.360.187	-2.333.336	-945.676	-958.733	-979.177
Neto dolg na EBITDA	-	13,62	9,08	14,06	16,33	66,47	13,75	14,21	15,41
KAZALNIKI POKRITOSTI									
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	194,6%	173,5%	234,7%	254,6%	354,7%	306,6%	214,6%	219,2%	215,1%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 4. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem v letu 2010.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 19.201 EUR. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2009–2017 je bilo različno. V letih 2010, 2011, 2013 in 2015 je bila dodana vrednost negativna, v ostalih letih pa pozitivna.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 4.800 EUR dodane vrednosti. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2009–2017 je bilo različno. Večinoma je bila dodana vrednost na zaposlenca pozitivna, razen v letih 2010, 2011, 2013 in 2015.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal **-46,3 %**. V celotnem obdobju od 2009–2017 je bila EBIT marža negativna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal **-20,4 %**. V celotnem obdobju od 2009–2017 je bila EBITDA marža negativna, razen v letu 2009.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal **-47,9 %**. V celotnem obdobju od 2009–2017 je bila EBITDA marža negativna, razen v letu 2009.

Donosnost kapitala (ROE) je bila v letu 2017 negativna in je znašala **-15,8 %**. ROE je bil v celotnem opazovanem obdobju negativen.

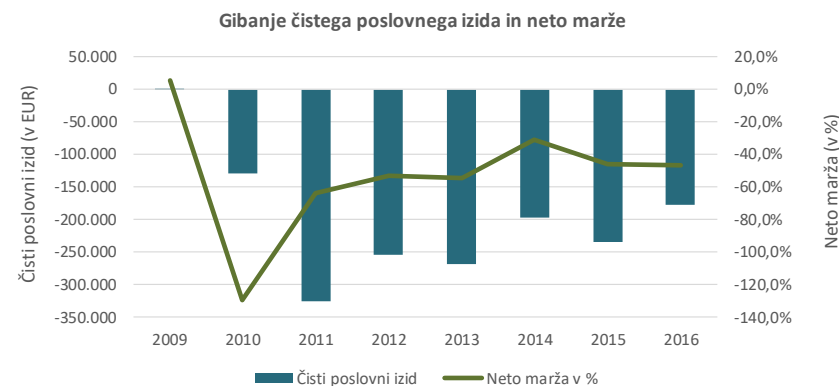
Donosnost sredstev (ROA) je bila v letu 2017 negativna in je znašala **-9,1 %**. ROA je bil v celotnem opazovanem obdobju negativen.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala **60,8 %**. Glede na leto 2009 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 zmanjšala za **30,2 %**. V obdobju 2009–2017 je bil kazalnik nižji od 100 %, kar pomeni, da so bili odhodki višji kot prihodki.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal **5,44**. Glede na leto 2009, ko je kratkoročni koeficient likvidnosti znašal **96,95**, se je le-ta v letu 2017 občutno znižal. Kazalnik je bil v vseh letih opazovanja višji od 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje s svojimi kratkoročnimi viri sposobno pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti.

Neto obratni kapital je na dan **31. 12. 2017 znašal 1.158.170 EUR**. V vseh letih opazovanja je bil pozitiven in je presegal 1 milijon EUR.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal **222,80**. Glede na leto 2010, ko je podjetje šele začelo ustvarjati prihodke, se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povišal za več kot 3-krat. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 49,5 %. Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na **1,64 dneva**, kar je najhitreje v primerjavi z obratom zalog v preostalih letih opazovanega obdobja.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 5,81, kar je nekoliko več od povprečja obdobja od 2010–2017. Glede na leto 2010 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za skoraj 6-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, terjatve pa so se najhitreje obračale v letih 2011 in 2012. Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 62,83 dneva, kar pomeni, da so kupci svoje obveznosti do podjetja poplačevali približno v roku dveh mesecev.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,11. Glede na leto 2010 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 89,8 %. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –17,5 %. Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 3.458,81 dneva, kar je za podjetje zelo ugodna politika plačil dobaviteljem.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 53,8 %. Podjetje je imelo v letu 2009 najvišjo stopnjo lastniškosti financiranja, ki se je v nadaljnjih letih zmanjševala, in sicer v povprečju za 7,3 % letno.

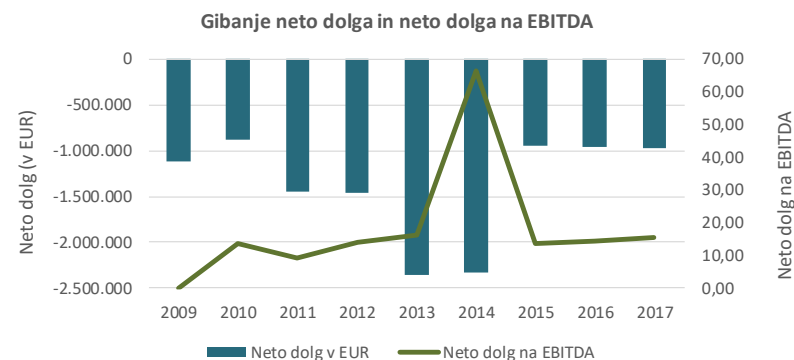
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal –0,14. Vrednost kazalnika je bila v celotnem obdobju opazovanja razen v letu 2009 negativna, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,17. Glede na leto 2010, ko je kazalnik znašal 1,00, se je kazalnik v letu 2017 občutno znižal, kar je za podjetje ugodno. Vrednosti kazalnika kažejo na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –979.177 EUR. V celotnem obdobju od 2010–2017 je bil neto dolg negativen, kar je za podjetje ugodno.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 15,41. Skladno z generiranjem negativnega EBITDA nam kazalnik kaže slabo sposobnost podjetja poravnati finančne obveznosti.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 215,1 %, kar je za podjetje dobro. Glede na leto 2009 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 10,6 %. V celotnem opazovanem obdobju so vrednosti kazalnika presegale 100 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja.

3.32 BERNARDIN ARKADE d.d.

3.32.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA

Bernardin Arkade d.d.

Polni naziv: BERNARDIN ARKADE, prirejanje iger na srečo d.d.

Naslov: Obala 2, PORTOROŽ - PORTOROSE, 6320 Portorož - Portorose

Davčna številka: 34558292

Matična številka: 2249740000

Dejavnost po SKD 2008: R92.001 – Dejavnost igralnic

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: (<http://www.sloexport.si>)

Koncesija: Igralni salon Casino Bernardin

OPIS PODJETJA

Casino Bernardin je pridobil koncesijo od leta 2006. Sam igralni salon Casino Bernardin je bil odprt konec leta 2007. V okviru Hotelov Bernardin leta 2008 dobi koncesijo družba Bernardin Arkade. Ima 176 igralnih avtomatov in tri elektronske rulete. Med vikendi in med tednom se na mestu izvajajo različne degustacije, tematske večerje, glasba v živo, izbori za Miss, modne revije, plesne točke, pogostitve, tematske zabave in razstave.

Deloval je v sklopu blagovne znamke **Casinos Portorose – Hotels, Spa & Casino Resort**, ki pa po zaprtju Casino Bernardin in prodaji Casino Riviera, ne deluje več.

Lastništvo na dan 31.12.2018⁹⁷:

- Projekt Lucija d.o.o. – 99,16 %,
- GB d.d. – 0,59 %,
- FIDNA d.o.o. – 0,25 %.

V času pisanja tega prispevka Igralni salon ne posluje več.

Slika 46: Igralni salon Casino Bernardin

⁹⁷ BERNARDIN ARKADE 2019. Letno poročilo za družbo BERNARDIN ARKADE 2018: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=2249740000>.

3.32.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	208.721	180.149	380.008	3.472.135	2.516.236	1.875.957	1.432.576	832.164	826.019	802.833	652.571	529.127
Dolgoročna sredstva	0	0	3.045	3.099.786	2.408.852	1.735.579	1.127.129	472.556	448.264	422.915	374.794	332.715
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	1.319	227.934	204.570	181.205	150.976	129.598	107.295	89.547	71.935	47.248
Opredmetena osnovna sredstva	0	0	1.726	2.871.852	2.204.282	1.554.374	976.153	342.958	340.969	103.336	72.827	55.435
Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	230.032	230.032	230.032
Kratkoročna sredstva	208.721	180.149	376.140	371.886	105.725	137.876	303.966	356.953	374.863	376.912	271.517	190.152
Zaloge	0	0	4.798	4.348	4.369	3.529	4.295	3.249	2.861	2.074	1.973	1.422
Kratkoročne finančne naložbe	0	172.145	1.000	201.029	1.015	1.021	105.905	141.000	141.000	140.000	140.000	140.000
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	61.763	45.844	35.562	31.338	32.754	32.600	113.426	97.909	98.636	30.848
Denarna sredstva	208.721	8.004	308.579	120.665	64.779	101.988	161.012	180.104	117.576	136.929	30.908	17.883
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	823	463	1.659	2.502	1.481	2.655	2.892	3.006	6.260	6.260
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	208.721	180.149	380.008	3.472.135	2.516.236	1.875.957	1.432.576	832.164	826.019	802.833	652.571	529.127
Kapital	208.521	171.525	-223.817	1.677.267	1.250.852	142.030	-98.948	86.218	275.083	228.736	148.391	-2.040
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	67.883	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88.500
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88.500
Kratkoročne obveznosti	200	8.624	603.825	1.790.518	1.236.261	1.732.426	1.504.568	678.063	550.936	574.097	504.180	442.667
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	0	722.946	543.262	633.090	754.121	124.809	0	70.000	197.937	254.738
Kratkoročne poslovne obveznosti	200	8.624	603.825	1.067.572	692.999	1.099.336	750.447	553.254	550.936	504.097	306.243	187.930
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	4.350	29.123	1.501	26.956	0	0	0	0	0

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

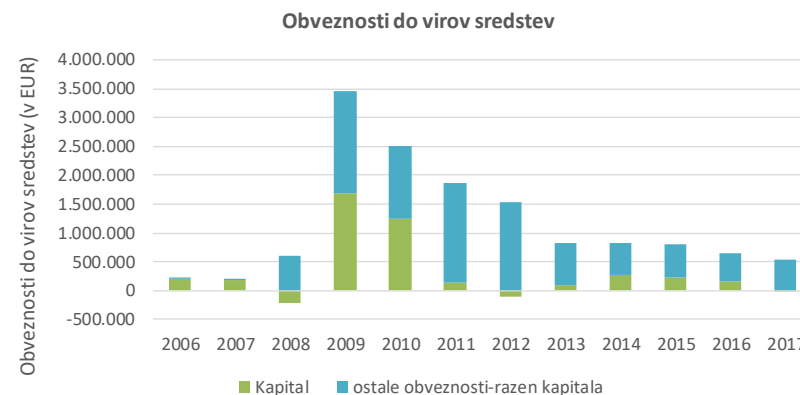
Sredstva družbe BERNARDIN ARKADE d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **529.127 EUR**. Glede na leto 2006 so bila sredstva v letu 2017 višja za **2,5-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Podjetje je s poslovanjem pričelo v letu 2006. Največ sredstev je podjetje imelo v letu 2009, in sicer skoraj 3,5 milijona EUR, v vseh nadaljnjih letih se je vrednost sredstev zmanjševala.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala dolgoročna sredstva, in sicer **332.715 EUR** oziroma 62,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe, ki so znašale 230.032 EUR oziroma 69,1 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v obdobju 2006–2008, ko je podjetje šele pričlenjalo s poslovanjem.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **190.152 EUR** oziroma 35,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala kratkoročna posojila, ki so znašala 140.000 EUR oziroma 73,6 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v obdobju 2006–2008, ko je podjetje šele pričeno s poslovanjem. **Glede na leto 2006 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 nižja za 8,9 %.**

Na dan 31. 12. 2017 je bil **kapital** negativen in je znašal **-2.040 EUR**. V povprečju je delež kapitala v obveznostih do virov sredstev znašal 27,5 %. V letih 2006 in 2007 je kapital predstavljal največji delež celotnih obveznosti do virov sredstev. Od leta 2006 dalje delež kapitala ni presegel 50 % oziroma je bil negativen, in sicer v letih 2008, 2012 in 2017.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **531.167 EUR**. Dolžniško financiranje je v celotnem opazovanem obdobju predstavljajo največji delež celotnih obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2006 in 2007. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 442.667 EUR oziroma 83,3 %, kar predstavlja 83,7 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2006, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, so se ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 občutno povišale.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	356.490	2.060.540	1.846.104	1.466.969	1.430.030	2.398.519	1.510.114	1.346.022	1.267.152	276.928
Čisti prihodki od prodaje	0	0	356.490	2.060.540	1.846.104	1.466.969	1.430.030	1.290.232	1.369.449	1.320.117	1.267.121	204.909
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	0	0	1.108.287	140.665	25.905	31	72.020
Poslovni odhodki	200	39.463	759.947	4.041.382	3.021.181	2.553.007	2.521.020	2.289.799	1.493.075	1.372.914	1.342.848	421.618
Stroški blaga, materiala in storitev	200	39.463	560.889	2.352.486	1.345.291	1.068.542	1.074.427	975.302	873.714	900.117	918.342	218.544
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>0</i>	<i>200</i>	<i>19.577</i>	<i>192.062</i>	<i>159.622</i>	<i>140.752</i>	<i>142.237</i>	<i>123.850</i>	<i>79.850</i>	<i>76.676</i>	<i>73.240</i>	<i>37.008</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>200</i>	<i>39.263</i>	<i>541.312</i>	<i>2.160.424</i>	<i>1.185.669</i>	<i>927.790</i>	<i>932.190</i>	<i>851.452</i>	<i>793.864</i>	<i>823.441</i>	<i>845.102</i>	<i>181.536</i>
Stroški dela	0	0	111.090	649.494	519.222	430.420	411.104	293.702	126.047	112.683	121.529	47.496
Odpisi vrednosti	0	0	86	509.900	691.128	688.116	691.841	665.977	207.047	85.284	54.860	107.879
Drugi poslovni odhodki	0	0	87.882	529.502	465.540	365.929	343.648	354.818	286.267	274.830	248.117	47.699
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-200	-39.463	-403.457	-1.980.842	-1.175.077	-1.086.038	-1.090.990	108.720	17.039	-26.892	-75.696	-144.690
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-200	-39.463	-403.371	-1.470.942	-483.949	-397.922	-399.149	774.697	224.086	58.392	-20.836	-36.810
Finančni prihodki	75	2.466	8.112	25.525	7.287	1.024	948	310	29	15	0	0
Finančni odhodki	0	0	0	17.674	51.542	30.841	21.674	6.632	4.260	13.974	3.349	5.741
Drugi prihodki	0	0	6	1.469	2.791	10.537	12.851	0	0	0	0	0
Drugi odhodki	0	0	3	10	87	3.503	7	0	0	0	0	0
Celotni poslovni izid	-125	-36.997	-395.342	-1.971.532	-1.216.628	-1.108.821	-1.098.872	102.398	12.808	-40.851	-79.045	-150.430
Skupaj davki	0	0	0	0	0	0	0	17.232	6.946	5.496	1.301	0
Čisti poslovni izid	-125	-36.997	-395.342	-1.971.532	-1.216.628	-1.108.821	-1.098.872	85.166	5.862	-46.347	-80.346	-150.430

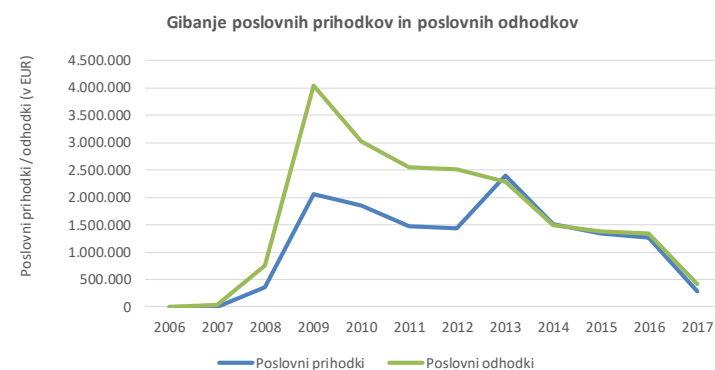
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje BERNARDIN ARKADE d.d. realiziralo **276.928 EUR prihodkov**. Podjetje je pričelo ustvarjati prihodke v letu 2008.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 421.618 EUR.

Poslovni odhodki so večinoma presegali prihodke, razen v letih 2013 in 2014. Večji porast poslovnih odhodkov je bil v letu 2008, ko so le-ti presegali prihodke za več kot 2-krat, razlog pa je predvsem v večjih stroških storitev, skladno z zagonom poslovanja.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 62,3 %), med njimi največ stroški storitev (57,8 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo odpisi vrednosti (v povprečju 14,1 %) in drugi poslovni odhodki (v povprečju 12,7 %).

Podjetje je v obdobju 2006–2017 večinoma poslovalo negativno, pozitivno je poslovalo le v letih 2013 in 2014.

V letu 2017 je bil poslovni izid iz poslovanja (EBIT) negativen in je znašal –144.690 EUR, kar je največja izguba v obdobju 2013–2015, a vseeno boljše od povprečja obdobja, ki je znašalo –491.465 EUR. Pozitivni EBIT je podjetje ustvarilo v letih 2013 in 2014, v vseh ostalih letih je bil EBIT negativen. Največjo izgubo iz poslovanja je podjetje ustvarilo v letu 2009.

V letu 2017 je bil izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) negativen in je znašal –36.810 EUR, kar je največja izguba v obdobju 2013–2015, a vseeno boljše od povprečja obdobja, ki je znašalo –182.956 EUR. Pozitiven EBITDA je podjetje ustvarilo v obdobju 2013–2015, v ostalih letih je bil EBITDA negativen.

Čisti poslovni izid je bil v letu 2017 negativen in je znašal –150.430 EUR. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2006–2017 je bilo različno, podjetje je večinoma ustvarjalo čisto izgubo. Dobiček je bil ustvarjen v letih 2013 in 2014.

KAZALNIKI

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	4,00	22,00	17,00	15,00	15,00	9,00	5,58	4,80	4,57	1,79
Dodana vrednost v EUR	-200	-39.463	-292.281	-821.448	35.273	32.498	11.955	1.068.399	350.133	171.075	100.693	10.685
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-73.070	-37.339	2.075	2.167	797	118.711	62.748	35.641	22.033	5.969
EBIT marža v %	-	-	-113,2%	-96,1%	-63,7%	-74,0%	-76,3%	8,4%	1,2%	-2,0%	-6,0%	-70,6%
EBITDA marža v %	-	-	-113,2%	-71,4%	-26,2%	-27,1%	-27,9%	60,0%	16,4%	4,4%	-1,6%	-18,0%
Neto marža v %	-	-	-110,9%	-95,7%	-65,9%	-75,6%	-76,8%	6,6%	0,4%	-3,5%	-6,3%	-73,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI												
Donosnost kapitala v % (ROE)	-0,1%	-19,5%	1512,1%	-271,3%	-83,1%	-159,2%	-5101,3%	-1338,0%	3,2%	-18,4%	-42,6%	-205,6%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-0,1%	-19,0%	-141,2%	-102,4%	-40,6%	-50,5%	-66,4%	7,5%	0,7%	-5,7%	-11,0%	-25,5%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA												
Gospodarnost poslovanja v %	0,0%	0,0%	46,9%	51,0%	61,1%	57,5%	56,7%	104,7%	101,1%	98,0%	94,4%	65,7%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI												
Kratkoročni koeficient likvidnosti	1.043,61	20,89	0,62	0,21	0,09	0,08	0,20	0,53	0,68	0,66	0,54	0,43
Neto obratni kapital v EUR	208.521	171.525	-227.685	-695.686	-587.274	-961.460	-446.481	-196.301	-176.073	-127.185	-34.726	2.222
Koeficient obračanja zalog	-	-	148,60	450,59	423,56	371,48	365,55	342,06	448,26	535,00	626,20	120,72
Dnevi vezave zalog	-	-	2,46	0,81	0,86	0,98	1,00	1,07	0,81	0,68	0,58	3,02
Koeficient obračanja terjatev	-	-	11,54	38,30	45,36	43,86	44,62	39,48	18,76	12,49	12,89	3,17
Dnevi vezave terjatev	-	-	31,62	9,53	8,05	8,32	8,18	9,24	19,46	29,22	28,31	115,32
Koeficient obračanja obveznosti	0,00	0,05	0,06	0,23	0,18	0,16	0,15	0,19	0,14	0,15	0,18	0,15
Dnevi vezave obveznosti	-	8.051,90	5.709,35	1.588,18	2.012,91	2.323,95	2.373,40	1.921,08	2.523,67	2.511,13	2.019,21	2.436,92
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI												
Stopnja lastniškosti financiranja v %	99,9%	95,2%	-58,9%	48,3%	49,7%	7,6%	-6,9%	10,4%	33,3%	28,5%	22,7%	-0,4%
Servisiranje dolga	-0,63	-0,94	-0,52	-0,36	-0,17	-0,16	-0,16	0,33	0,14	0,03	-0,02	-0,10
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	0,09	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,05	0,08	0,08	0,32
Neto dolg v EUR	-208.721	-180.149	-309.579	401.252	477.468	530.081	487.204	-196.295	-258.576	-206.929	27.029	185.355
Neto dolg na EBITDA	-	4,93	0,61	-0,03	-0,91	-1,27	-1,27	0,19	-1,01	-3,99	4,32	-2,88
KAZALNIKI POKRITOSTI												
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	-7350,3%	54,1%	51,9%	8,2%	-8,8%	18,2%	61,4%	54,1%	39,6%	26,0%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 1,79. Podjetje je z zaposlovanjem pričelo v letu 2008. Največ zaposlenih je bilo v letu 2009, v nadaljnjih letih se je število zaposlenih zniževalo.

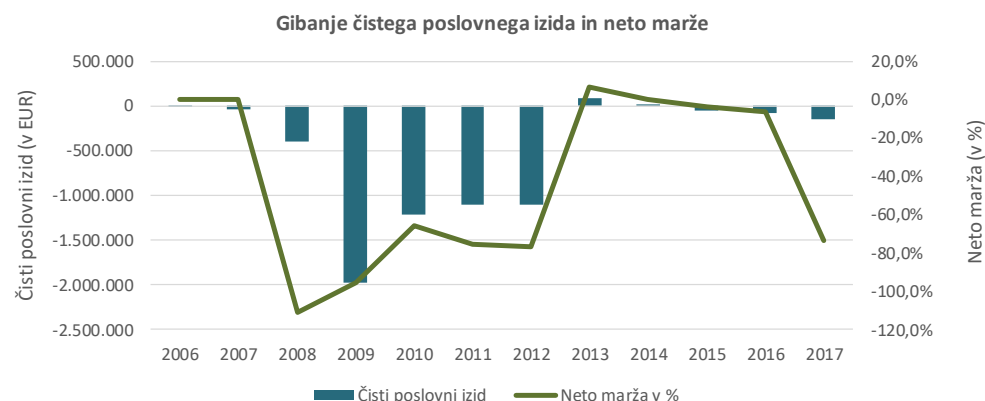
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 10.685 EUR, kar je najmanj v obdobju 2010–2017. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2006–2017 je bilo različno. V obdobju 2006–2009, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, je bila dodana vrednost negativna, kasneje je podjetje dosegalo pozitivno dodano vrednost. Najvišja dodana vrednost, ki je presegala 1 milijon EUR, je bila dosežena v letu 2013.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 5.969 EUR dodane vrednosti. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2008–2017 je bilo različno. V letih 2008 in 2009 je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, kasneje pa pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal –70,6 %, kar je sicer manj od povprečja, a predstavlja občutno poslabšanje glede na obdobje od 2013–2016. Gibanje EBIT marže v obdobju 2008–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma negativna, razen v letih 2013 in 2014, ko so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal –18,0 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2008–2017 je bilo različno. EBITDA marža je bila večinoma negativna, razen v obdobju 2013–2015.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je bil v letu 2017 negativen in je znašal –73,4 %. Gibanje neto marže v obdobju 2008–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma negativna, razen v letih 2013 in 2014, ko so bile dosežene pozitivne vrednosti.

Donosnost kapitala (ROE) je bila v letu 2017 negativna in je znašala –205,6 %, kar predstavlja izboljšanje glede na povprečje obdobja. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno, pri čemer je bil ROE večinoma negativen.

Donosnost sredstev (ROA) je bila v letu 2017 negativna in je znašala –25,5 %, kar predstavlja izboljšanje glede na povprečje obdobja. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno, pri čemer je bil ROA večinoma negativen, razen v letih 2013 in 2014.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 65,7 %, kar je najmanj v obdobju 2013–2017. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, večinoma pa je bila gospodarnost poslovanja nižja od 100 %, kar kaže na to, da je podjetje generiralo več poslovnih odhodkov, kot je bila višina poslovnih prihodkov.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 0,43. V obdobju 2008–2017 kratkoročni koeficient likvidnosti ni presegel vrednosti 1, kar nam kaže na slabšo likvidnost podjetja. Koeficient je bil višji od 1 le v letih 2006 in 2007, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, zaradi česar vrednosti koeficienta niso najbolj relevantne.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 2.222 EUR. Neto obratni kapital je bil večinoma negativen, kar je za podjetje bolj ugodno, pozitivne vrednosti so bile dosežene v letih 2006, 2007 in 2017.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 120,72, kar predstavlja 2/3 nižjo vrednost od povprečja obdobja. Gibanje v obdobju 2008–2017 je bilo različno, zaloge so se najhitreje obračale v obdobju 2009–2016. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 3,02 dneva, kar predstavlja najpočasnejše obračanje v celotnem opazovanem obdobju.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 3,17 kar je najmanj v opazovanem obdobju in je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2008–2017 je bilo različno, terjatve so se najhitreje obračale v obdobju 2009–2013, in sicer na manj kot 2 tedna. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 115,32 dneva oziroma 3-krat na leto.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 0,15. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa se je vrednost koeficienta z leti povečevala. **Leta 2017 so bile obveznosti v povprečju vezane 2.436,92 dneva, kar kaže na to, da v povprečju podjetje plačuje dobaviteljem na približno 6,5 leta.**

Stopnja lastniškosti financiranja je bila v letu 2017 negativna in je znašala –0,4 %. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Najvišje stopnje lastniškosti financiranja so bile dosežene v letih 2006 in 2007, kasneje pa so se občutno znižale in v letih 2008, 2012 in 2017, ko je bil kapital negativen, dosegle negativne vrednosti.

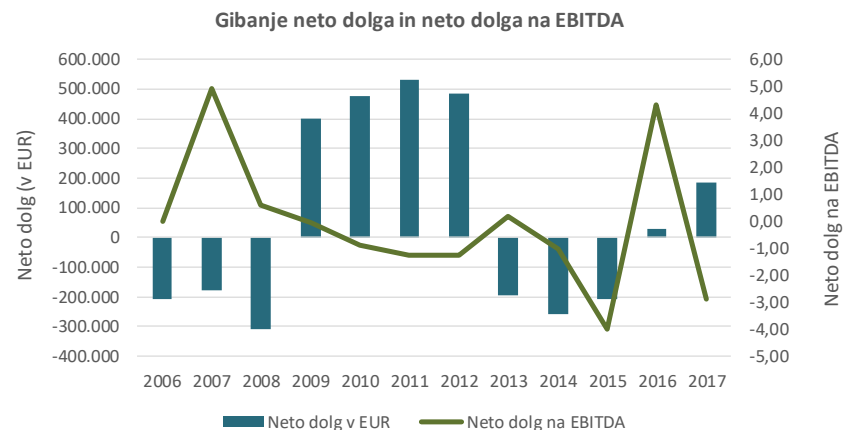
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,10. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Večinoma so bile vrednosti kazalnika negativne, kar nakazuje na generiranje negativnega denarnega toka, razen v obdobju 2013–2015.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,32, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Glede na leto 2008 se je kazalnik v letu 2017 povišal za kar 3,6-krat, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2008–2017 je bilo različno. Nižje vrednosti kazalnika oziroma manjša kreditna izpostavljenost iz poslovanja je bila v obdobju 2009–2013, v nadaljnjih letih pa se je kreditna izpostavljenost povišala, kar kaže na poslabšanje politike podjetja glede odlokov plačil kupcev.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 185.355 EUR. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Podjetje je imelo negativen neto dolg v obdobju 2006–2008 in od 2013–2015, v ostalih letih pa je bil neto dolg pozitiven.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –2,88. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Večinoma je bil neto dolg na EBITDA negativen, ker je podjetje v večini let ustvarilo negativen EBITDA.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 26,0 %, kar kaže na slabo likvidnost podjetja. V celotnem opazovanem obdobju je bila dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev nižja od 100 %, kar kaže na dolgoročne likvidnostne težave podjetja.

4 IGRALNICE IN IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE TER IZBRISANA PODJETJA

V tem delu predstavljamo igralnice in igralne salone, ki so bili v letu 2018 brez koncesije. Družbe pa so bile še vedno aktivne.

4.1 CASINO MARIBOR d.d.

4.1.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA⁹⁸

Casino Maribor d.d.

Polni naziv: CASINO MARIBOR d.d.- v stečaju

Naslov: Glavni trg 1, Maribor, 2000 Maribor

Davčna številka: 60848120

Matična številka: 5263450000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Tabela 16: Koncesije Casino Maribor

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
IGRALNICE BREZ KONCESIJE (ne poslujejo več)						
5	Casino Maribor d.d.	Casino Maribor	1989 - 2009	Casino Maribor	11.11.1999	31.12.2012
	Glavni trg 1	Glavni trg 2				
	2000 Maribor	2001 Maribor				
6	Casino Maribor d.d.	Casino 3000	2001 - 2005	Casino Maribor	18.10.2001	31.12.2005
	Glavni trg 1	Kranjčeva ulica 12				
	2000 Maribor	9226 Moravske Toplice				
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
7	Casino Maribor d.d.	Igralni salon Traberg		Casino Maribor	17.12.2002	20.12.2005
	Glavni trg 1	Koroška cesta 47				
	2000 Maribor	2370 Dravograd				
8	Casino Maribor d.d.	Igralni salon Casino Multi		Casino Maribor	30.01.2003	20.01.2006
	Glavni trg 1	Partizanska c. 12-14				
	2000 Maribor	2000 Maribor				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

Podjetje je nastalo leta 1989. Igralnica je začela poslovati v istem letu. Poslovala je vse do 2009, ko je šla v stečaj. Igralnica se je nahajala v veliki kavarni. Zgradba, v kateri se danes nahaja Salon uporabnih umetnosti, ima za sabo vsekakor pestro popotovanje. V svoji stotiletni zgodovini je zgradba kar štirikrat spremenila ime, najprej so jo imenovali Teresiennhof, nato Velika kavarna, sledil je Casino, od 2012 pa je znana pod imenom Salon uporabnih umetnosti. Zgradba je bila zgrajena leta 1913 z namenom, da v mesto prinesel urbanost. Kavarna je imela v svojem času, ko so se drugi osvetljevali še na plinske svetilke, že svoj generator in je bila na

⁹⁸ Casino Maribor. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/CASINO_MARIBOR_d.d.-v_stecaju?enota=138120&EnotaStatus=1.

visoki ravni, kar se tiče opremljenosti. V šestdesetih letih so Mariborčani v to kavarno lahko hodili na ples in ostale družabne dogodke, kjer so spoznavali nove ljudi⁹⁹.

Družba Casino Maribor d.d. je nastala s preoblikovanjem podjetja Pohorje p.o. Maribor, na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo v Casino Maribor, igre na srečo d.d..

V letu 2001 je družba odprla še igralnico - Casino 3000 v Moravskih toplicah in podpisala pogodbo o koncesiji z dne 03.12.2001 in s tem pridobila dovoljenje za prirejanje posebnih iger na srečo tudi v tej igralnici. Veljavnost koncesijske pogodbe je trajala do 31.12.2005 in družba Casino Maribor d.d. je ni podaljšala.

Slika 47: Velika kavarna

Samemu zaprtju je v veliki meri pripomoglo to, da se je na tem območju razvila močna konkurenca. Predvsem z vstopom HIT-a na Šentilj.

4.1.2 Poslanstvo, vizija

POSLANSTVO¹⁰⁰

Poslanstvo družbe Casino Maribor je bilo pokrivati stranske potrebe prebivalstva po igrah na srečo, zabavi in sprostitvi s poudarkom na čimbolj vrhunski in široko dostopni ponudbi iger in ostalih storitev.

⁹⁹ Mateja Meh. 2016. Mariborski dragulj - od Velike kavarne, Casinoja do zatočišča za umetnike. <https://mariborinfo.com/novica/lokalno/mariborski-dragulj-od-velike-kavarne-casinoja-do-zatocisca-za-umetnike/127910>.

¹⁰⁰ Poslovno poročilo družbe 2007.

POSLOVNA VIZIJA

Postati priznano igralniško središče v tem delu SV Slovenije in J Avstrije, s poudarkom na čimbolj prijazni in popolni ponudbi vseh vrst igralniških in drugih storitev.

OSNOVNE VREDNOTE

- kvaliteta medsebojnih odnosov
- spoštovanje osebne iniciative in osebnega razvoja
- medsebojno zaupanje
- odprta komunikacija
- kakovost in zanesljivost
- prilagodljivost in inovativnost
- partnerski odnos z gosti

KLJUCNI FAKTORJI USPEHA

Storitev

- stalna kakovost
- prilagajanje zahtevam gostov
- konstantno merjenje zadovoljstva gostov in tržnega deleža
- poimenska baza gostov
- standardizacija iger na srečo
- izkoriščenost kapacitet

Trženje

- moč blagovne znamke Casino Maribor
- strategija blagovne znamke Casino Maribor
- ciljna segmentacija
- specifičen strokoven PR
- kreativnost

SPLOŠNI KLJUCNI FAKTORJI USPEHA

- celostno obvladovanje stroškov in definiranje stroškovnih ciljev
- strateška izraba avdio-video in informacijske tehnologije
- ciljno in nenehno izobraževanje zaposlenih na vseh ravneh
- povezava med sistemom nagrajevanja in ključnimi cilji podjetja
- komunikacija
- prilagodljivost
- rast

4.1.3 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006
SREDSTVA	2.032.760	3.273.493	2.548.791
Dolgoročna sredstva	1.772.160	2.205.634	1.857.891
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	2.607	6.416	2.249
Opredmetena osnovna sredstva	1.769.553	2.199.218	1.853.643
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	1.999
Kratkoročna sredstva	246.456	1.054.953	670.903
Zaloge	2.194	1.665	2.404
Kratkoročne finančne naložbe	1.097	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	55.305	45.702	52.404
Denarna sredstva	187.859	1.007.586	616.095
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	14.144	12.906	19.997
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.032.760	3.273.493	2.548.789
Kapital	646.305	1.138.167	502.024
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	245.267	460.745
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.057.983	858.746
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	484.682	351.202
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	573.301	507.545
Kratkoročne obveznosti	n.p.	791.328	686.538
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	130.477	133.559
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	660.852	552.979
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	40.747	40.736

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006
Poslovni prihodki	2.240.451	3.203.363	1.923.926
Čisti prihodki od prodaje	2.240.434	2.240.685	1.922.732
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	17	962.678	1.194
Poslovni odhodki	2.265.216	2.673.484	2.520.292
Stroški blaga, materiala in storitev	851.813	866.783	758.531
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>104.590</i>	<i>81.770</i>	<i>78.998</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>747.223</i>	<i>785.013</i>	<i>679.533</i>
Stroški dela	1.131.790	1.203.056	1.081.593
Odpisi vrednosti	248.304	342.561	440.478
Drugi poslovni odhodki	33.309	261.084	239.690
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-24.765	529.879	-596.366
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	223.539	872.441	-155.888
Finančni prihodki	17.289	36.334	29.950
Finančni odhodki	37.956	71.955	65.546
Drugi prihodki	336.891	3.443	417
Drugi odhodki	18.352	964	4.395
Celotni poslovni izid	273.107	496.737	-635.940
Skupaj davki	0	5.454	0
Čisti poslovni izid	273.107	491.283	-635.940

KAZALNIKI

	2004	2005	2006
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	49,00	45,99	39,92
Dodana vrednost v EUR	1.355.329	2.075.497	925.704
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	27.660	45.129	23.189
EBIT marža v %	-1,1%	23,6%	-31,0%
EBITDA marža v %	10,0%	38,9%	-8,1%
Neto marža v %	12,2%	21,9%	-33,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI			
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	55,1%	-77,5%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	18,5%	-21,8%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA			
Gospodarnost poslovanja v %	98,9%	119,8%	76,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI			
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,33	0,98
Neto obratni kapital v EUR	-	394.101	117.923
Koeficient obračanja zalog	-	1.161,28	945,06
Dnevi vezave zalog	-	0,31	0,39
Koeficient obračanja terjatev	-	44,37	39,20
Dnevi vezave terjatev	-	8,23	9,31
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,13
Dnevi vezave obveznosti	-	-	2.804,17
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI			
Stopnja lastniškosti financiranja v %	31,8%	34,8%	19,7%
Servisiranje dolga	0,22	0,30	-0,08
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,02	0,03
Neto dolg v EUR	-	-392.427	-131.334
Neto dolg na EBITDA	-	-	1,68
KAZALNIKI POKRITOSTI			
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	73,6%	45,9%

4.2 Casino Ljubljana d.o.o.

4.2.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰¹

Casino Ljubljana d.o.o.

Polni naziv: CASINO LJUBLJANA d.d., prirejanje posebnih iger na srečo - stečaju (IZBRISAN dne 04.09.2015)

Naslov: Miklošičeva cesta 9, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 90848969

Matična številka: 5488044000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Tabela 17: Koncesije Casino Ljubljana

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
IGRALNICE BREZ KONCESIJE (ne poslujejo več)						
7	Casino Ljubljana d.d.	Casino Ljubljana	2005 - 2012	Casino Ljubljana	17.02.2000	31.12.2012
	Miklošičeva cesta 9	Miklošičeva cesta 10				
	1000 Ljubljana	1001 Ljubljana				
		Casino Ljubljana	1992 - 2005			
		Dunajska 154				
		1000 Ljubljana				
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
9	Casino Ljubljana d.d.	Casino Central - igralni salon		Casino Ljubljana	20.10.2005	20.11.2013
	Miklošičeva cesta 9	Miklošičeva cesta 9				
	1000 Ljubljana	1001 Ljubljana				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1991. Prvega julija 2005 se je Casino Ljubljana iz Miklošičeve ulice preselil v hotel Domina na Dunajski cesti. V prvotni lokaciji pa se uredi igralni salon. Podjetje gre v stečaj in najprej se zapre igralnica, kasneje pa še igralni salon.

¹⁰¹ CASINO LJUBLJANA. 2019:

https://www.ajpes.si/podjetje/CASINO_LJUBLJANA_d.d._-v_stecaju?enota=157896&EnotaStatus=2

4.2.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SREDSTVA	2.537.943	5.275.012	4.204.352	3.235.099	9.678.410	11.964.516
Dolgoročna sredstva	1.609.161	4.658.367	3.669.337	2.776.319	8.184.728	11.678.342
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	242.159	182.823	138.562	96.338	271.798	178.194
Opredmetena osnovna sredstva	1.367.001	4.475.543	3.530.775	2.679.981	7.912.930	11.500.148
Kratkoročna sredstva	839.074	484.411	530.859	457.346	1.480.156	282.985
Zaloge	35.747	27.837	32.766	23.128	25.003	23.304
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	5.000
Kratkoročne poslovne terjatve	518.130	117.746	34.352	90.435	147.436	78.220
Denarna sredstva	285.197	338.828	463.741	343.783	1.307.717	176.461
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	89.709	132.234	4.156	1.434	13.526	3.189
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.537.943	5.275.011	4.204.352	3.235.099	9.678.410	11.964.516
Kapital	739.659	-1.748.780	-3.670.109	-4.972.559	-4.049.721	-1.991.225
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	3.625	2.855	2.082	1.309	536	248
Dolgoročne obveznosti	n.p.	3.352.950	4.873.731	3.616.827	11.982.788	9.593.511
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	938.209	2.923.310	2.105.457	11.982.788	8.336.847
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	2.414.741	1.950.421	1.511.370	0	1.256.664
Kratkoročne obveznosti	n.p.	3.660.135	2.955.446	4.579.441	1.682.791	4.345.005
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	1.751.885	162.890	204.845	408.691	1.043.400
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.908.249	2.792.555	4.374.596	1.274.100	3.301.605
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	11.959	7.851	43.202	10.081	62.016	16.977

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poslovni prihodki	3.483.989	4.258.061	5.544.766	5.805.357	5.347.262	6.153.921
Čisti prihodki od prodaje	3.483.223	4.221.531	5.543.597	5.788.250	5.334.806	6.152.194
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	766	36.530	1.169	17.107	12.456	1.727
Poslovni odhodki	3.392.564	7.121.137	7.982.047	8.149.752	10.745.954	9.580.678
Stroški blaga, materiala in storitev	1.236.183	3.545.233	4.592.329	4.542.753	6.160.131	4.698.623
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>125.416</i>	<i>346.176</i>	<i>348.383</i>	<i>435.788</i>	<i>725.235</i>	<i>679.241</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>1.110.767</i>	<i>3.199.057</i>	<i>4.243.946</i>	<i>4.106.965</i>	<i>5.434.896</i>	<i>4.019.382</i>
Stroški dela	1.822.278	2.000.805	1.688.225	1.948.217	2.807.100	2.444.674
Odpisi vrednosti	323.202	1.161.993	1.044.552	944.172	1.150.486	1.732.083
Drugi poslovni odhodki	10.901	413.106	656.941	714.610	628.237	705.298
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	91.425	-2.863.076	-2.437.281	-2.344.395	-5.398.692	-3.426.757
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	414.627	-1.701.083	-1.392.730	-1.400.223	-4.248.206	-1.694.674
Finančni prihodki	23.116	28.677	109.223	160.771	128.224	6.376
Finančni odhodki	57.764	209.760	235.846	304.679	648.109	495.793
Drugi prihodki	5.919	449.941	1.331	1.234.091	2.508.005	11.802
Drugi odhodki	44.599	15.131	14.011	15.255	112.655	28.980
Celotni poslovni izid	18.097	-2.609.349	-2.576.584	-1.269.467	-3.523.227	-3.933.352
Čisti poslovni izid	18.097	-2.609.349	-2.576.584	-1.269.467	-3.523.227	-3.933.352

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	49,26	55,25	55,58	60,36	74,88	75,15
Dodana vrednost v EUR	2.236.905	299.722	295.495	547.994	-1.441.106	750.000
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	45.410	5.425	5.317	9.079	-19.246	9.980
EBIT marža v %	2,6%	-67,8%	-44,0%	-40,5%	-101,2%	-55,7%
EBITDA marža v %	11,9%	-40,3%	-25,1%	-24,2%	-79,6%	-27,5%
Neto marža v %	0,5%	-61,8%	-46,5%	-21,9%	-66,0%	-63,9%
KAZALNIKI DONOSNOSTI						
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	517,2%	95,1%	29,4%	78,1%	130,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-66,8%	-54,4%	-34,1%	-54,6%	-36,3%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA						
Gospodarnost poslovanja v %	102,7%	59,8%	69,5%	71,2%	49,8%	64,2%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI						
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,13	0,18	0,10	0,88	0,07
Neto obratni kapital v EUR	-	-1.423.838	-2.261.696	-3.917.250	206.056	-3.018.620
Koeficient obračanja zalog	-	132,79	182,95	207,12	221,68	254,71
Dnevi vezave zalog	-	2,75	2,00	1,76	1,65	1,43
Koeficient obračanja terjatev	-	13,28	72,90	92,77	44,85	54,53
Dnevi vezave terjatev	-	27,49	5,01	3,93	8,14	6,69
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,15	0,12	0,26	0,30
Dnevi vezave obveznosti	-	-	2.462,51	3.001,47	1.421,45	1.229,41
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI						
Stopnja lastniškosti financiranja v %	29,1%	-33,2%	-87,3%	-153,7%	-41,8%	-16,6%
Servisiranje dolga	0,10	-0,20	-0,19	-0,04	-0,21	-0,22
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,07	0,01	0,01	0,02	0,02
Neto dolg v EUR	-	2.351.266	2.622.459	1.966.519	11.083.762	9.198.786
Neto dolg na EBITDA	-	-	-1,79	-1,64	-1,54	-5,98
KAZALNIKI POKRITOSTI						
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-17,4%	-20,3%	-103,2%	96,9%	54,3%

Slika 48: Casino Ljubljana

4.3 Game Star d.o.o.

4.3.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰²

Game Star d.o.o.

Polni naziv: Game Star, Podjetje Za Trgovino In Razvedrilo D.O.O.

Naslov: Ljubljanska cesta 19, 1330 Kočevje

Davčna številka: 99875870

Matična številka: 1594133000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Evro Casino

OPIS PODJETJA

Igralni salon Evro Casino, ki je bil v lastništvu družbe Game Star d.o.o., je dobil koncesijo 2003, potekla pa mu je 2013. Posloval je v Kočevju.

¹⁰² Game Star. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/GAME_STAR%2C_d.o.o._-v_stecaju?enota=267247&EnotaStatus=2.

4.3.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SREDSTVA	547.482	551.317	483.325	469.055	422.891	513.289	448.951	494.663	421.680	57.001	38.750
Dolgoročna sredstva	470.166	465.932	330.133	297.076	226.024	366.837	315.837	328.730	271.652	38.278	15.377
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	45.432	40.613	38.345	33.217	35.108	29.267	0	0	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	424.734	425.319	291.788	263.859	190.916	337.570	315.837	328.730	271.652	38.278	15.377
Kratkoročna sredstva	75.965	84.149	152.236	171.797	195.784	145.062	131.793	164.607	148.828	18.719	23.373
Zaloge	1.985	6.578	7.440	5.805	3.273	1.683	2.286	1.399	758	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	14.163	25.164	83.829	83.942	111.911	108.136	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	9.131	12.159	15.636	2.033	8.407	11.412	2.337	5.166	4.300	18.719	20.848
Denarna sredstva	64.849	65.412	129.160	149.796	158.940	48.138	43.228	46.131	35.634	0	2.525
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	1.351	1.236	956	182	1.083	1.390	1.321	1.326	1.200	4	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	547.482	551.317	483.324	469.055	422.891	513.289	448.951	494.663	421.680	57.001	38.750
Kapital	-51.922	-23.316	-48.456	-80.165	-55.607	-17.158	122.559	199.288	95.773	-102.836	-79.686
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	60.002	252.737	278.529	85.000	0	16.667	0	0	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	60.002	252.737	278.529	85.000	0	16.667	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	514.631	273.681	270.601	386.003	529.203	309.725	294.513	320.834	159.837	118.436
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	358.517	159.556	118.690	279.625	296.586	171.352	212.091	202.479	104.256	73.011
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	156.114	114.125	151.911	106.378	232.617	138.373	82.422	118.355	55.581	45.425
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	5.362	90	7.495	1.244	0	862	5.073	0	0

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poslovni prihodki	561.694	990.245	1.021.977	982.506	964.456	849.560	n.p.	846.362	560.231	138.900	40.463
Čisti prihodki od prodaje	561.694	982.404	1.021.752	982.506	942.512	780.758	n.p.	792.009	559.066	132.965	16.502
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	7.841	225	0	21.944	68.802	n.p.	54.353	1.165	5.935	23.961
Poslovni odhodki	676.800	941.484	1.033.108	1.050.423	902.890	802.667	n.p.	765.723	654.713	332.060	13.424
Stroški blaga, materiala in storitev	246.994	323.917	349.247	412.155	305.432	313.832	n.p.	290.227	279.816	79.703	1.579
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>54.591</i>	<i>67.407</i>	<i>60.104</i>	<i>56.346</i>	<i>48.741</i>	<i>55.107</i>	n.p.	<i>38.171</i>	<i>34.737</i>	<i>9.001</i>	<i>0</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>192.403</i>	<i>256.510</i>	<i>289.143</i>	<i>355.809</i>	<i>256.691</i>	<i>258.725</i>	n.p.	<i>252.056</i>	<i>245.079</i>	<i>70.702</i>	<i>1.579</i>
Stroški dela	137.966	149.085	148.601	118.325	112.491	107.243	n.p.	117.965	108.364	27.617	2.775
Odpisi vrednosti	100.555	136.207	158.822	138.381	134.325	82.536	n.p.	53.887	53.679	175.721	9.070
Drugi poslovni odhodki	191.285	332.275	376.438	381.562	350.642	299.056	n.p.	303.644	212.854	49.019	0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-115.106	48.761	-11.131	-67.917	61.566	46.893	n.p.	80.639	-94.482	-193.160	27.039
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-14.551	184.968	147.691	70.464	195.891	129.429	n.p.	134.526	-40.804	-17.438	36.109
Finančni prihodki	1.214	751	2.008	35.385	1.724	7.852	n.p.	1.634	2.325	690	1.798
Finančni odhodki	19.131	21.412	17.671	3.603	21.657	14.147	n.p.	8.576	9.171	7.750	3.860
Drugi prihodki	0	534	906	6.561	855	2.638	n.p.	183	10	14	0
Drugi odhodki	0	0	4	360	4.700	7	n.p.	3	4	97	0
Celotni poslovni izid	-133.023	28.634	-25.892	-29.934	37.788	43.229	n.p.	73.877	-101.322	-200.303	24.977
Skupaj davki	0	0	0	0	0	0	n.p.	0	0	0	2.123
Čisti poslovni izid	-133.023	28.634	-25.892	-29.934	37.788	43.229	n.p.	73.877	-101.322	-200.303	22.854

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	7,50	10,00	8,95	5,86	3,00	5,29	4,19	5,68	5,70	1,92	0,25
Dodana vrednost v EUR	123.415	334.053	296.292	188.789	308.382	236.672	-	252.491	67.561	10.179	38.883
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	16.455	33.405	33.105	32.217	102.794	44.740	-	44.453	11.853	5.302	155.532
EBIT marža v %	-20,5%	5,0%	-1,1%	-6,9%	6,5%	6,0%	-	10,2%	-16,9%	-145,3%	163,9%
EBITDA marža v %	-2,6%	18,8%	14,5%	7,2%	20,8%	16,6%	-	17,0%	-7,3%	-13,1%	218,8%
Neto marža v %	-23,7%	2,9%	-2,5%	-3,0%	4,0%	5,5%	-	9,3%	-18,1%	-150,6%	138,5%
KAZALNIKI DONOSNOSTI											
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-76,1%	72,2%	46,5%	-55,7%	-118,8%	-	45,9%	-68,7%	5671,9%	-25,0%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	5,2%	-5,0%	-6,3%	8,5%	9,2%	-	15,7%	-22,1%	-83,7%	47,7%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA											
Gospodarnost poslovanja v %	83,0%	105,2%	98,9%	93,5%	106,8%	105,8%	-	110,5%	85,6%	41,8%	301,4%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI											
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,16	0,56	0,63	0,51	0,27	0,43	0,56	0,46	0,12	0,20
Neto obratni kapital v EUR	-	-71.965	38.112	19.886	89.406	-87.555	-6.580	82.184	30.474	-36.862	-22.052
Koeficient obračanja zalog	-	229,45	145,78	148,36	207,65	315,08	-	429,86	518,37	350,83	-
Dnevi vezave zalog	-	1,59	2,50	2,46	1,76	1,16	-	0,85	0,70	1,04	-
Koeficient obračanja terjatev	-	92,29	73,52	111,21	180,56	78,79	-	211,12	118,12	11,55	0,83
Dnevi vezave terjatev	-	3,96	4,96	3,28	2,02	4,63	-	1,73	3,09	31,59	437,58
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,44	0,42	0,38	0,33	-	0,35	0,35	0,10	0,00
Dnevi vezave obveznosti	-	-	820,55	861,67	967,11	1.122,66	-	1.055,65	1.054,83	3.526,64	-
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI											
Stopnja lastniškosti financiranja v %	-9,5%	-4,2%	-10,0%	-17,1%	-13,1%	-3,3%	27,3%	40,3%	22,7%	-180,4%	-205,6%
Servisiranje dolga	-0,05	0,17	0,13	0,10	0,19	0,15	-	0,17	-0,07	-0,07	1,85
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	-	0,00	0,01	0,08	0,49
Neto dolg v EUR	-	353.107	283.133	233.260	180.521	164.619	60.849	54.049	58.709	104.256	70.486
Neto dolg na EBITDA	-	-	2,15	3,66	1,06	1,33	-	0,43	-1,38	-4,67	2,42
KAZALNIKI POKRITOSTI											
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	7,9%	61,9%	66,8%	13,0%	-4,7%	44,1%	60,6%	35,3%	-268,7%	-518,2%

4.4 DAMA d.o.o.

4.4.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰³

DAMA d.o.o.

Polni naziv: DAMA gostinstvo, trgovina, export-import Kranj d.o.o. - v stečaju (IZBRISAN dne 09.01.2015)

Naslov: Ulica Nikole Tesle 1, 4000 Kranj

Davčna številka: 17721105

Matična številka: 5843995000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Faraon

OPIS PODJETJA

Za Igralni salon Faraon, ki je dobil koncesijo v okviru družne Dama, nismo našli podatkov.

4.4.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SREDSTVA	2.439.304	2.306.963	2.455.238	2.157.124	600.115	590.857
Dolgoročna sredstva	2.257.914	2.038.179	1.966.183	785.462	12.202	11.188
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	194.900	187.035	163.800	37.745	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	1.970.781	1.756.748	1.698.393	638.211	0	0
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	92.292	92.268	92.270	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	9.397	15.413	12.202	11.188
Odložene terjatve za davek	n.p.	2.104	2.324	1.823	0	0
Kratkoročna sredstva	175.534	268.600	488.917	1.368.525	587.913	579.669
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	171.029	436.570	436.570
Zaloge	26.512	54.350	255.600	66.278	1.736	1.736
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	476	482	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	93.521	94.267	100.046	943.206	120.131	107.651
Denarna sredstva	55.501	119.983	132.795	187.530	29.476	33.712
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	5.856	184	138	3.137	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.439.304	2.306.963	2.455.237	2.157.124	600.115	590.857
Kapital	8.880	72.069	82.878	311.198	-54.708	-69.088
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	10.523	13.174	11.306	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	953.152	765.507	68.254	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	953.152	765.507	68.254	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.264.432	1.580.884	1.673.995	652.385	650.705
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	735.342	917.956	970.843	269.477	269.416
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	529.090	662.928	703.152	382.908	381.289
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	6.787	12.794	92.371	2.438	9.240

¹⁰³ DAMA. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

<https://www.ajpes.si/podjetje/DAMA, Kranj d.o.o. - v stečaju?enota=188929&EnotaStatus=2.>

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poslovni prihodki	1.228.958	951.315	1.114.047	1.756.692	462.166	0
Čisti prihodki od prodaje	1.225.525	940.161	1.114.047	1.189.784	240.401	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	3.433	11.154	0	566.908	221.765	0
Poslovni odhodki	1.189.697	977.263	989.636	1.374.547	436.574	16.692
Stroški blaga, materiala in storitev	356.533	492.727	523.816	619.415	261.318	10.525
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>84.041</i>	<i>119.786</i>	<i>135.529</i>	<i>167.559</i>	<i>77.067</i>	<i>0</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>272.492</i>	<i>372.941</i>	<i>388.287</i>	<i>451.856</i>	<i>184.251</i>	<i>10.525</i>
Stroški dela	242.372	185.023	253.742	289.202	80.711	0
Odpisi vrednosti	124.022	208.408	138.618	273.558	67.484	6.167
Drugi poslovni odhodki	466.770	91.105	73.460	192.372	27.061	0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	39.261	-25.948	124.411	382.145	25.592	-16.692
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	163.284	182.460	263.029	655.703	93.076	-10.525
Finančni prihodki	3.303	6.226	12.679	82	509	4.237
Finančni odhodki	102.866	98.625	96.777	114.265	39.894	472
Drugi prihodki	29	138	388	1.276	25.145	52
Drugi odhodki	599	8.233	6.273	64.580	187.650	1.505
Celotni poslovni izid	-60.872	-126.442	34.428	204.658	-176.298	-14.380
Skupaj davki	0	0	-134	65	0	0
Čisti poslovni izid	-60.872	-126.442	34.562	204.593	-176.298	-14.380

KAZALNIKI

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	16,20	10,60	11,93	15,68	8,62	0,00
Dodana vrednost v EUR	405.656	367.483	516.771	944.905	173.787	-10.525
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	25.040	34.668	43.317	60.262	20.161	-
EBIT marža v %	3,2%	-2,8%	11,2%	32,1%	10,6%	-
EBITDA marža v %	13,3%	19,4%	23,6%	55,1%	38,7%	-
Neto marža v %	-5,0%	-13,4%	3,1%	17,2%	-73,3%	-
KAZALNIKI DONOSNOSTI						
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-312,4%	44,6%	103,8%	-137,5%	23,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-5,3%	1,5%	8,9%	-12,8%	-2,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA						
Gospodarnost poslovanja v %	103,3%	97,3%	112,6%	127,8%	105,9%	0,0%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI						
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,21	0,31	0,82	0,90	0,89
Neto obratni kapital v EUR	-	-260.490	-174.011	665.373	205.005	198.380
Koeficient obračanja zalog	-	23,25	7,19	7,39	7,07	0,00
Dnevi vezave zalog	-	15,70	50,78	49,37	51,63	-
Koeficient obračanja terjatev	-	10,01	11,47	2,28	0,45	0,00
Dnevi vezave terjatev	-	36,45	31,83	160,02	807,23	-
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,23	0,25	0,14	0,00
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.605,14	1.487,89	2.571,87	-
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI						
Stopnja lastniškosti financiranja v %	0,4%	3,1%	3,4%	14,4%	-9,1%	-11,7%
Servisiranje dolga	0,05	0,08	0,16	0,31	-0,16	-0,44
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,10	0,09	0,30	1,15	-
Neto dolg v EUR	-	1.568.511	1.550.192	851.085	240.001	235.704
Neto dolg na EBITDA	-	-	5,93	1,83	5,86	-22,60
KAZALNIKI POKRITOSTI						
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	50,3%	43,1%	48,3%	-448,4%	-617,5%

4.5 PORTOROŠKA Gostinstvo in storitve d.o.o. - v stečaju

4.5.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰⁴

Portoroška d.o.o.

Polni naziv: PORTOROŠKA Gostinstvo in storitve d.o.o. - v stečaju

Naslov: Lucija, Obala 114, 6320 Portorož - Portorose

Davčna številka: 83340904

Matična številka: 5893992000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Adonis

OPIS PODJETJA

Igralni salon ADONIS je dobil koncesijo leta 2002, potekla pa mu je 2014.

Slika 49: Igralni salon Adonis

¹⁰⁴ PORTOROŠKA. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:
<https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=2&e=153224>.

4.5.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	300.659	318.886	327.348	803.643	925.882	802.608	753.016	712.629	919.563	969.423	1.004.773	960.189	890.723	886.331
Dolgoročna sredstva	145.652	131.758	121.536	116.362	122.722	128.354	125.962	111.016	186.947	168.329	158.473	245.283	139.663	124.918
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	32.771	42.293	37.428	33.962	28.947	23.932
Opredmetena osnovna sredstva	145.652	131.758	121.536	116.362	122.722	128.354	125.962	111.016	104.176	83.057	76.817	80.977	65.417	55.687
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	50.000	42.979	44.228	130.344	45.299	45.299
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	154.953	187.107	205.411	687.281	803.160	674.254	627.037	601.253	732.581	748.327	845.600	714.906	751.060	761.413
Zaloge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	52.798	2.438	2.328	124.352	156.741	158.344	146.412	79.802	62.986	77.049	78.394	104.481	106.128	106.128
Kratkoročne poslovne terjatve	98.330	180.315	175.855	518.110	387.416	465.663	433.560	518.062	667.940	669.818	756.168	609.944	641.346	651.866
Denarna sredstva	3.825	4.354	27.228	44.819	259.003	50.247	47.065	3.389	1.655	1.460	11.038	481	3.586	3.419
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	54	21	401	0	0	0	17	360	35	52.767	700	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	300.659	318.885	327.350	803.643	925.882	802.608	753.016	712.629	919.563	969.423	1.004.773	960.189	890.723	886.331
Kapital	3.954	-10.414	-7.019	13.012	27.684	39.108	48.175	49.164	51.233	61.137	64.828	55.717	-37.086	-63.875
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	2.187	1.323	1.092	860	628	397	165	165	165
Dolgoročne obveznosti	n.p.	4.437	0	0	8.205	6.577	10.663	9.258	208.083	112.444	289.374	163.441	185.624	168.366
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	4.437	0	0	0	0	10.663	9.258	10.595	0	176.930	163.370	185.558	168.344
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	0	0	0	8.205	6.577	0	0	197.488	112.444	112.444	71	66	22
Kratkoročne obveznosti	n.p.	324.603	330.467	723.175	524.675	754.736	692.855	653.115	659.387	795.214	650.174	740.866	741.919	781.674
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	190.249	123.932	5.627	0	0	0	52.876	127.113	237.728	35.165	43.872	12.257	39.659
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	134.354	206.535	717.548	524.675	754.736	692.855	600.239	532.274	557.486	615.009	696.994	729.662	742.015
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	259	3.902	67.456	365.318	0	0	0	0	0	0	0	101	0

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	878.755	718.624	1.818.062	3.768.404	4.677.320	4.323.073	2.969.660	3.378.540	2.027.870	1.218.294	805.705	897.139	39.021	11.979
Čisti prihodki od prodaje	878.755	718.624	1.818.062	3.768.404	4.677.320	4.321.510	2.969.476	3.378.308	2.027.638	1.217.686	805.473	730.924	37.756	11.891
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	1.563	184	232	232	608	232	166.215	1.265	87
Poslovni odhodki	868.093	725.502	1.808.009	3.752.559	4.667.606	4.307.134	2.950.945	3.365.781	2.005.979	1.177.065	775.505	894.052	122.626	38.075
Stroški blaga, materiala in storitev	794.577	652.274	1.732.441	3.665.484	4.540.137	4.138.111	2.746.793	3.206.916	1.853.042	1.061.375	709.728	826.581	94.216	10.461
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>4.743</i>	<i>5.475</i>	<i>5.334</i>	<i>11.809</i>	<i>10.571</i>	<i>10.913</i>	<i>20.079</i>	<i>11.317</i>	<i>9.140</i>	<i>8.331</i>	<i>4.589</i>	<i>6.459</i>	<i>2.163</i>	<i>1.263</i>
Stroški storitev	789.834	646.799	1.727.107	3.653.675	4.529.566	4.127.198	2.726.714	3.195.599	1.843.902	1.053.044	705.139	820.122	92.053	9.199
Stroški dela	57.542	58.176	61.014	76.572	110.467	152.413	185.298	142.852	134.883	95.934	47.718	50.315	10.856	12.458
Odpisi vrednosti	15.974	15.052	14.445	8.865	17.002	16.056	17.882	15.844	17.978	19.274	18.059	17.030	15.921	14.745
Drugi poslovni odhodki	0	0	109	1.638	0	554	972	169	76	482	0	126	1.633	410
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	10.662	-6.878	10.053	15.845	9.714	15.939	18.715	12.759	21.891	41.229	30.200	3.087	-83.605	-26.096
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	26.636	8.175	24.499	24.710	26.716	31.995	36.597	28.603	39.869	60.503	48.259	20.117	-67.684	-11.351
Finančni prihodki	2.369	1.865	5.434	1.500	15.108	3.334	2.372	2.786	1.729	5.394	4.369	5.944	5.289	32
Finančni odhodki	9.574	8.826	11.732	6.846	13.504	3.587	4.833	11.856	20.077	34.249	26.679	13.456	13.900	727
Drugi prihodki	1.708	459	1.002	2.646	7.880	831	0	0	0	36	0	448	46	4
Drugi odhodki	13	1.452	1.365	115	346	200	2.880	924	343	958	2.424	5.134	633	1
Celotni poslovni izid	5.152	-14.832	3.392	13.030	18.852	16.317	13.374	2.765	3.200	11.452	5.466	-9.111	-92.803	-26.788
Skupaj davki	1.808	0	0	236	5.629	4.893	4.308	1.775	1.132	1.549	1.775	0	0	0
Čisti poslovni izid	3.344	-14.832	3.392	12.794	13.223	11.424	9.066	990	2.068	9.903	3.691	-9.111	-92.803	-26.788

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	4,00	4,00	3,50	5,00	5,74	7,36	8,48	6,40	6,32	4,20	2,41	2,68	1,33	1,00
Dodana vrednost v EUR	84.179	66.350	85.512	101.282	137.183	184.408	221.895	171.455	174.752	156.437	95.977	70.432	-56.828	1.107
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	21.045	16.588	24.432	20.256	23.899	25.055	26.167	26.790	27.651	37.247	39.824	26.281	-42.728	1.107
EBIT marža v %	1,2%	-1,0%	0,6%	0,4%	0,2%	0,4%	0,6%	0,4%	1,1%	3,4%	3,7%	0,4%	-221,4%	-219,5%
EBITDA marža v %	3,0%	1,1%	1,3%	0,7%	0,6%	0,7%	1,2%	0,8%	2,0%	5,0%	6,0%	2,8%	-179,3%	-95,5%
Neto marža v %	0,4%	-2,1%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,0%	0,1%	0,8%	0,5%	-1,2%	-245,8%	-225,3%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	459,2%	-38,9%	427,0%	65,0%	34,2%	20,8%	2,0%	4,1%	17,6%	5,9%	-15,1%	-996,2%	53,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-4,8%	1,1%	2,3%	1,5%	1,3%	1,2%	0,1%	0,3%	1,0%	0,4%	-0,9%	-10,0%	-3,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	101,2%	99,1%	100,6%	100,4%	100,2%	100,4%	100,6%	100,4%	101,1%	103,5%	103,9%	100,3%	31,8%	31,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,58	0,62	0,95	1,53	0,89	0,91	0,92	1,11	0,94	1,30	0,96	1,01	0,97
Neto obratni kapital v EUR	-	52.752	-1.123	-30.267	278.485	-80.482	-65.818	1.014	200.307	190.841	230.591	17.912	21.398	19.398
Koeficient obračanja terjatev	-	5,16	10,21	10,86	10,33	10,13	6,60	7,10	3,42	1,82	1,13	1,07	0,06	0,02
Dnevi vezave terjatev	-	70,76	35,75	33,61	35,33	36,03	55,27	51,41	106,75	200,50	323,09	341,10	6.048,32	19.847,78
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,03	0,03	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00
Dnevi vezave obveznosti	-	-	11.663,34	14.281,07	21.446,00	21.395,81	13.157,30	20.852,67	22.613,09	23.872,43	46.628,97	37.070,84	120.372,04	212.702,11
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	1,3%	-3,3%	-2,1%	1,6%	3,0%	4,9%	6,4%	6,9%	5,6%	6,3%	6,5%	5,8%	-4,2%	-7,2%
Servisiranje dolga	0,02	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,03	0,01	-0,56	-0,31
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,19	0,10	0,09	0,10	0,10	0,15	0,14	0,29	0,55	0,88	0,76	16,03	54,38
Neto dolg v EUR	-	187.894	94.376	-163.544	-415.744	-208.591	-182.814	-21.057	73.067	159.219	122.663	102.280	88.101	98.456
Neto dolg na EBITDA	-	-	5,76	-1,40	-10,84	-9,76	-5,35	-3,56	0,65	1,92	2,92	5,59	-1,41	-8,22
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-4,5%	-5,8%	11,2%	22,6%	30,5%	46,7%	52,6%	33,1%	36,3%	152,6%	89,3%	106,3%	83,6%

4.6 ZLATI VAL d.o.o.

4.6.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰⁵

Zlati val d.o.o.

Polni naziv: ZLATI VAL, podjetje za turizem in igralništvo d.o.o. - v stečaju (IZBRISAN dne 17.11.2017)

Naslov: Dobrava 1A, 6310 Izola - Isola

Davčna številka: 72360003

Matična številka: 5706718000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino Izola - igralni salon in Casino Belvedere - igralni salon

Tabela 18: Koncesije Zlati Val

Zap. št.	Firma in sedež	Igralnica	Pričetek poslovanja	Opomba/večinsko lastništvo	Datum dodelitve koncesije	Veljavnost koncesije
IGRALNI SALONI BREZ KONCESIJE						
10	Zlati val d.o.o.	Casino Izola - igralni salon		Zlati val d.o.o.	17.12.2002	20.12.2012
	Dobrava 1A	Trg republike 4				
	6310 Izola - Isola	6311 Izola - Isola				
11	Zlati val d.o.o.	Casino Belvedere - igralni salon		Zlati val d.o.o.	14.06.2012	4.06.2015
	Dobrava 1A	Dobrava 1A				
	6310 Izola - Isola	6310 Izola - Isola				
12	Panox d.o.o.	Astra Club - igralni salon		Zlati val d.o.o.	17.12.2002	20.12.2010
	Dalmatinova ulica 2	Gosposka ulica 2,				
	1000 Ljubljana	3000 Celje				

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a)

OPIS PODJETJA

V Izoli so leta 2008 odprli nov igralni salon Casino Izola. Vrednost investicije znašala 1,5 milijona evrov. Lastnik novega salona je bila družba Zlati val iz Ljubljane, ki jo je vodil Viktor Kupljenik, njen lastnik pa je bil po podatkih v bazi GVIN Elvir Tabaković, lastnik in (so)ustanovitelj družb E-Games in Aleatorium ter direktor družbe Game Star¹⁰⁶.

V letu 2012 se preseli na Belveder. V novem Casiniju Belvedere je na voljo 155 sodobnih igralnih avtomatov in elektronskih rulet (svetovno priznanih blagovnih znamk).¹⁰⁷

¹⁰⁵ Zlati Val. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih.

https://www.ajpes.si/podjetje/ZLATI_VAL_d.o.o._-v_stecaju?enota=177215&EnotaStatus=2.

¹⁰⁶ Čebokli Andrej. 2008. Izola bo dobila nov kazino. Finance: <https://www.finance.si/216661>.

¹⁰⁷ T.M. 2012. Zabava z Razgledom – Casino Belvedere 24 UR:

<https://www.24ur.com/novice/svet/zabava-z-razgledom-casino-belvedere.html>.

Slika 50: Casino Izola - igralni salon

Slika 51: Casino Belvedere - igralni salon

4.6.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SREDSTVA	1.065.808	792.539	542.448	394.729	1.492.595	1.400.438	1.790.386	1.624.245	3.281.653	2.646.971	2.144.829
Dolgoročna sredstva	1.017.794	610.747	380.575	238.327	1.255.613	1.064.296	1.498.181	974.276	2.842.544	2.420.125	2.045.672
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	130.298	102.439	69.237	42.838	92.175	70.576	6.992	3.141	27.633	8.688	7.155
Opredmetena osnovna sredstva	616.990	446.510	311.338	195.489	1.163.438	993.720	886.565	744.206	2.814.911	2.411.437	2.038.517
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	61.797	0	0	0	0	604.624	226.929	0	0	0
Kratkoročna sredstva	47.972	181.738	161.497	156.164	215.010	328.679	286.548	642.366	420.483	224.259	97.802
Zaloge	592	835	1.348	525	4.467	2.815	2.703	3.482	5.147	9.776	4.303
Kratkoročne finančne naložbe	12.234	125.021	129.286	125.984	104.323	104.323	104.323	104.323	104.323	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	15.854	15.248	1.231	2.048	8.997	153.424	123.973	477.587	111.852	105.309	8.105
Denarna sredstva	19.291	40.634	29.632	27.607	97.223	68.117	55.549	56.974	199.161	109.174	85.394
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	42	54	376	238	21.972	7.463	5.657	7.603	18.626	2.587	1.355
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.065.808	792.539	542.447	394.729	1.492.595	1.400.438	1.790.386	1.624.245	3.281.653	2.646.971	2.144.829
Kapital	27.467	-335.965	-511.955	-730.640	-830.293	-1.266.242	11.235	35.497	-571.365	-890.319	-1.102.795
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	34.499	34.499	0	0	39.464
Dolgoročne obveznosti	n.p.	344.614	348.322	277.560	1.449.546	1.710.048	1.202.934	978.648	2.223.363	2.452.005	1.491.399
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	344.614	348.322	277.560	1.449.546	1.710.048	1.202.934	978.648	2.223.363	2.452.005	1.491.399
Kratkoročne obveznosti	n.p.	783.890	706.080	847.809	873.342	956.632	541.718	536.841	1.610.756	1.066.386	1.716.635
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	578.878	479.657	535.581	419.704	498.041	261.216	264.609	399.608	315.771	1.215.928
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	205.013	226.423	312.228	453.638	458.591	280.502	272.232	1.211.148	750.615	500.707
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	38.760	18.899	18.899	126

VZPON IN ZATON SLOVENSKEGA ČEZMEJNEGA IGRALNIŠTVA | 2020

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poslovni prihodki	423.200	595.074	665.664	620.998	707.688	1.395.743	1.421.500	1.363.603	n.p.	2.449.169	1.841.097
Čisti prihodki od prodaje	414.451	587.792	650.105	602.439	556.870	1.296.058	1.309.073	1.172.060	n.p.	2.407.467	1.801.622
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	1.582	15.033	13.728	64.510	80.213	104.170	189.007	n.p.	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	8.749	5.700	526	4.831	86.308	19.472	8.257	2.536	n.p.	41.702	39.475
Poslovni odhodki	558.512	697.180	731.052	707.757	1.567.244	1.731.366	1.396.381	1.292.456	n.p.	2.640.974	1.869.748
Stroški blaga, materiala in storitev	165.674	156.275	183.547	176.655	754.402	814.494	564.030	587.167	n.p.	1.259.922	755.286
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>41.635</i>	<i>46.233</i>	<i>48.147</i>	<i>47.713</i>	<i>168.609</i>	<i>168.101</i>	<i>128.256</i>	<i>114.566</i>	n.p.	<i>135.385</i>	<i>95.482</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>124.039</i>	<i>110.042</i>	<i>135.400</i>	<i>128.942</i>	<i>585.793</i>	<i>646.393</i>	<i>435.774</i>	<i>472.601</i>	n.p.	<i>1.124.537</i>	<i>659.804</i>
Stroški dela	110.899	141.845	130.191	136.462	155.417	207.001	166.312	143.696	n.p.	205.968	121.878
Odpisi vrednosti	140.666	179.343	172.708	170.529	407.604	234.630	178.166	170.793	n.p.	378.041	317.580
Drugi poslovni odhodki	141.273	219.717	244.606	224.111	249.821	475.241	487.873	390.800	n.p.	797.043	675.004
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-135.312	-102.106	-65.388	-86.759	-859.556	-335.623	25.119	71.147	n.p.	-191.805	-28.651
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	5.354	77.238	107.320	83.770	-451.952	-100.993	203.285	241.940	n.p.	186.236	288.929
Finančni prihodki	795	997	4.683	5.179	1.979	6.910	6.205	16.754	n.p.	1.091	1.336
Finančni odhodki	52.423	179.489	116.794	137.473	73.187	108.384	82.900	65.084	n.p.	124.251	114.297
Drugi prihodki	0	204	1.394	376	821	4.889	1.432	1.505	n.p.	146	8.193
Drugi odhodki	1.080	0	0	7	114	3.741	498	60	n.p.	4.135	98
Celotni poslovni izid	-188.020	-280.394	-176.105	-218.684	-930.057	-435.949	-50.642	24.262	n.p.	-318.954	-133.517
Čisti poslovni izid	-188.020	-280.394	-176.105	-218.684	-930.057	-435.949	-50.642	24.262	n.p.	-318.954	-133.517

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	8,08	9,02	9,66	10,00	8,16	10,17	7,63	7,92	0,00	10,05	6,27
Dodana vrednost v EUR	116.253	219.082	237.511	220.232	-296.535	106.008	369.597	385.636	0	392.204	410.807
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	14.388	24.288	24.587	22.023	-36.340	10.424	48.440	48.691	-	39.025	65.519
EBIT marža v %	-32,6%	-17,4%	-10,1%	-14,4%	-154,4%	-25,9%	1,9%	6,1%	-	-8,0%	-1,6%
EBITDA marža v %	1,3%	13,1%	16,5%	13,9%	-81,2%	-7,8%	15,5%	20,6%	-	7,7%	16,0%
Neto marža v %	-45,4%	-47,7%	-27,1%	-36,3%	-167,0%	-33,6%	-3,9%	2,1%	-	-13,2%	-7,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI											
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	181,8%	41,5%	35,2%	119,2%	41,6%	8,1%	103,8%	0,0%	43,6%	13,4%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-30,2%	-26,4%	-46,7%	-98,6%	-30,1%	-3,2%	1,4%	0,0%	-10,8%	-5,6%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA											
Gospodarnost poslovanja v %	75,8%	85,4%	91,1%	87,7%	45,2%	80,6%	101,8%	105,5%	-	92,7%	98,5%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI											
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,23	0,23	0,18	0,25	0,34	0,53	1,20	0,26	0,21	0,06
Neto obratni kapital v EUR	-	-23.275	-64.927	-156.064	-238.628	-129.912	6.046	370.134	-790.665	-526.356	-402.905
Koeficient obračanja zalog	-	823,81	595,61	643,29	223,10	355,96	474,47	379,00	0,00	322,65	255,93
Dnevi vezave zalog	-	0,44	0,61	0,57	1,64	1,03	0,77	0,96	-	1,13	1,43
Koeficient obračanja terjatev	-	37,80	78,90	367,45	100,84	15,96	9,44	3,90	0,00	22,17	31,77
Dnevi vezave terjatev	-	9,66	4,63	0,99	3,62	22,87	38,67	93,67	-	16,46	11,49
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,22	0,18	0,44	0,37	0,35	0,41	0,00	0,14	0,15
Dnevi vezave obveznosti	-	-	1.635,35	2.060,31	828,96	990,37	1.051,68	880,49	-	2.644,47	2.391,72
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI											
Stopnja lastniškosti financiranja v %	2,6%	-42,4%	-94,4%	-185,1%	-55,6%	-90,4%	0,6%	2,2%	-17,4%	-33,6%	-51,4%
Servisiranje dolga	-0,08	-0,12	0,00	-0,06	-0,32	-0,11	0,09	0,14	-	0,02	0,09
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,03	0,01	0,00	0,01	0,06	0,10	0,22	-	0,04	0,03
Neto dolg v EUR	-	757.837	669.061	659.550	1.667.704	2.035.649	1.304.278	1.081.960	2.319.487	2.658.602	2.621.933
Neto dolg na EBITDA	-	-	6,65	7,93	-2,57	-18,33	8,21	4,93	-	13,37	9,14
KAZALNIKI POKRITOSTI											
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	1,4%	-43,0%	-190,1%	49,3%	41,7%	81,0%	104,1%	58,1%	64,5%	20,9%

4.7 Panox d.o.o.

4.7.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰⁸

Panox d.o.o.

Polni naziv: PANOX družba za storitve, razvedrilo in trgovino d.o.o., Dalmatinova 2, Ljubljana - v stečaju (IZBRISAN dne 09.06.2009)

Naslov: Dalmatinova ulica 2, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 73271322

Matična številka: 5859778000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Astra Club - igralni salon

OPIS PODJETJA

O podjetju in igralnem salonu ni dostopnih podatkov. Koncesijo je dobilo podjetje PANOX za obdobje 2002 - 2010. Nahajal se je v Celju.

¹⁰⁸ Panox. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/PANOX_d.o.o._Ljubljana_-_v_stecaju?enota=190092&EnotaStatus=2.

4.8 GOLDWIN d.o.o.

4.8.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹⁰⁹

Goldwin d.o.o.

Polni naziv: GOLDWIN trgovina in storitve d.o.o.

Naslov: Koroška cesta 56C, 3320 Velenje

Davčna številka: 74931652

Matična številka: 1358138000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Fortuna

OPIS PODJETJA

O Igralnem salonu je malo znanega. Ve se, da je pridobil koncesijo leta 2004 in da je bila koncesija odvzeta do 2007, ker igralni salon ni začel poslovati v roku, določenem v koncesijski pogodbi iz septembra 2004¹¹⁰.

4.8.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007
SREDSTVA	97.229	86.389	94.692	91.522
Dolgoročna sredstva	4.876	4.879	4.878	4.878
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	92.353	81.506	89.814	86.644
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	501
Zaloge	0	0	501	0
Kratkoročne finančne naložbe	10.678	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	78.601	81.310	85.482	85.482
Denarna sredstva	3.074	196	3.831	661
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	0	4	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	97.229	86.390	94.692	91.522
Kapital	92.829	85.280	81.343	81.243
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	1.110	13.349	10.279
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	12.519	10.075
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	1.110	830	204
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0

¹⁰⁹ GOLDWIN. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/GOLDWIN_d.o.o.?enota=234148&EnotaStatus=1.

¹¹⁰ Weiss Monika. 2006. Minister Bajuk nad tri igralniške koncesije. Finance:

<https://www.finance.si/159950>.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007
Poslovni prihodki	26.934	0	0	660
Čisti prihodki od prodaje	26.934	0	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	660
Poslovni odhodki	165.611	7.841	4.149	208
Stroški blaga, materiala in storitev	6.810	3.451	2.813	208
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>				
<i>Stroški storitev</i>	<i>2.708</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Stroški dela	4.102	3.451	2.813	208
Stroški dela	4.915	3.597	0	0
Odpisi vrednosti	153.794	0	0	0
Drugi poslovni odhodki	92	793	1.336	0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-138.677	-7.841	-4.149	452
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	15.116	-7.841	-4.149	452
Finančni prihodki	4	284	246	4
Finančni odhodki	0	33	13	360
Drugi prihodki	0	0	0	2
Drugi odhodki	0	21	0	196
Celotni poslovni izid	-138.673	-7.611	-3.916	-98
Skupaj davki	0	0	0	0
Čisti poslovni izid	-138.673	-7.611	-3.916	-98

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,59	0,32	0,00	0,00
Dodana vrednost v EUR	20.031	-4.244	-4.149	452
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	33.951	-13.263	-	-
EBIT marža v %	-514,9%	-	-	-
EBITDA marža v %	56,1%	-	-	-
Neto marža v %	-514,9%	-	-	-
KAZALNIKI DONOSNOSTI				
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-8,5%	-4,7%	-0,1%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-8,3%	-4,3%	-0,1%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA				
Gospodarnost poslovanja v %	16,3%	0,0%	0,0%	317,3%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI				
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	73,43	6,73	8,43
Neto obratni kapital v EUR	-	80.397	88.984	86.440
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI				
Stopnja lastniškosti financiranja v %	95,5%	98,7%	85,9%	88,8%
Servisiranje dolga	0,09	-0,96	-0,94	-0,13
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	-	129,52
Neto dolg v EUR	-	-196	8.688	9.414
Neto dolg na EBITDA	-	-	-1,02	20,02
KAZALNIKI POKRITOSTI				
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	1747,9%	1667,5%	1665,5%

4.9 MIZ d.o.o.

4.9.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹¹

Miz d.o.o.

Polni naziv: MIZ, gostinstvo in storitve d.o.o.

Naslov: Kersnikova ulica 10, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 14844346

Matična številka: 1426575000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Antonio

OPIS PODJETJA

Igralni Salon je deloval v Komnu. Koncesijo je imel med leti 2002 in 2007.

4.9.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007
SREDSTVA	281.501	289.099	292.363	609.132
Dolgoročna sredstva	193.574	189.752	137.360	110.929
Opredmetena osnovna sredstva	193.574	189.752	137.360	110.929
Kratkoročna sredstva	87.927	99.347	155.003	498.203
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	215.723
Kratkoročne poslovne terjatve	705	2.780	13.954	6.365
Denarna sredstva	87.223	96.567	141.049	276.115
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	281.501	289.099	292.364	609.132
Kapital	163.171	164.737	168.620	134.382
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	107.770	107.741	67.742
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	107.770	107.741	67.742
Kratkoročne obveznosti	n.p.	16.592	16.003	407.008
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	388.000
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	16.592	16.003	19.008
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0

¹¹¹ MIZ. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/MiZ_d.o.o.?enota=284993&EnotaStatus=1.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007
Poslovni prihodki	110.032	229.135	185.496	18.990
Čisti prihodki od prodaje	110.032	229.135	185.496	18.750
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	240
Poslovni odhodki	101.438	223.898	176.873	59.625
Stroški blaga, materiala in storitev	18.469	50.472	17.358	11.481
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>				
<i>Stroški storitev</i>	1.821	559	1.027	213
Stroški dela	16.648	49.913	16.331	11.268
Stroški dela	25.816	34.657	36.465	1.593
Odpisi vrednosti	56.839	58.046	52.345	45.475
Drugi poslovni odhodki	314	80.723	70.705	1.076
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	8.594	5.237	8.623	-40.635
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	65.433	63.284	60.968	4.840
Finančni prihodki	1.478	451	1.824	1.015
Finančni odhodki	6.292	3.818	3.602	32.615
Drugi prihodki	0	0	4	678
Drugi odhodki	0	417	2.922	0
Celotni poslovni izid	3.780	1.453	3.927	-71.557
Čisti poslovni izid	3.780	1.453	3.927	-71.557

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	2,61	2,97	3,00	0,86
Dodana vrednost v EUR	91.249	97.940	97.433	6.433
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	34.961	32.976	32.478	7.480
EBIT marža v %	7,8%	2,3%	4,6%	-216,7%
EBITDA marža v %	59,5%	27,6%	32,9%	25,8%
Neto marža v %	3,4%	0,6%	2,1%	-381,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI				
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	0,9%	2,4%	-47,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	0,5%	1,4%	-15,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA				
Gospodarnost poslovanja v %	108,5%	102,3%	104,9%	31,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI				
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	5,99	9,69	1,22
Neto obratni kapital v EUR	-	82.755	139.000	479.195
Koeficient obračanja terjatev	-	131,50	22,17	1,85
Dnevi vezave terjatev	-	2,78	16,46	197,77
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,06	0,01
Dnevi vezave obveznosti	-	-	5.792,20	29.997,69
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI				
Stopnja lastniškosti financiranja v %	58,0%	57,0%	57,7%	22,1%
Servisiranje dolga	0,56	0,26	0,31	-0,28
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,01	0,05	0,53
Neto dolg v EUR	-	-96.567	-141.049	-103.838
Neto dolg na EBITDA	-	-	-1,95	-25,30
KAZALNIKI POKRITOSTI				
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	86,8%	122,8%	121,1%

4.10 BOROVI GAJ d.o.o.

4.10.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹²

Borov Gaj d.o.o.

Polni naziv: BOROVI GAJ igralništvo in turizem d.o.o. (IZBRISAN dne 26.01.2010)

Naslov: Mestni trg 3, 5220 Tolmin

Davčna številka: 65161564

Matična številka: 1813501000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija:

OPIS PODJETJA

Podjetje je dobilo koncesijo 2004, izgubilo pa jo je 2006¹¹³. Seznam očitkov zoper Borov gaj je bil dolg. Koncesijo je podjetje izgubilo, ker koncesionar pristojnega urada ni obveščal o vrsti sprememb, tudi lastniških, hkrati pa ni bilo nepretrganega dostopa do nadzornega informacijskega sistema igralnih naprav.

4.10.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SREDSTVA	1.064.081	1.873.321	838.512	69.273	43.905	43.905
Dolgoročna sredstva	752.005	1.782.874	793.453	0	0	0
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	58.759	82.617	0	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	693.247	1.700.257	793.453	0	0	0
Kratkoročna sredstva	312.076	90.030	43.473	69.273	43.905	43.905
Kratkoročne finančne naložbe	25.252	2.408	0	41.044	41.044	41.044
Kratkoročne poslovne terjatve	0	835	41.879	26.785	1.417	1.417
Denarna sredstva	286.824	86.787	1.594	1.444	1.444	1.444
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	417	1.586	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.064.081	1.873.321	838.511	69.273	43.905	43.905
Kapital	287.057	13.336	-511.259	-812.297	-905.021	-912.502
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	75.080	71.656	71.632	71.632	71.632	71.632
Dolgoročne obveznosti	n.p.	1.131.534	317.117	0	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	1.131.534	317.117	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	656.795	961.021	809.938	877.294	884.775
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	435.746	506.685	524.519
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	656.795	961.021	374.192	370.609	360.256
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0

¹¹² Borov gaj. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/Borov_gaj_d.o.o.?enota=295082&EnotaStatus=2.

¹¹³ Weiss Monika. 2006. Minister Bajuk nad tri igralniške koncesije. Finance:

<https://www.finance.si/159950>.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poslovni prihodki	0	236.255	934.816	563.415	0	0
Čisti prihodki od prodaje	0	236.255	76.369	0	0	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami,	0	0	858.447	563.415	0	0
Poslovni odhodki	0	480.825	1.390.576	824.021	3.907	0
Stroški blaga, materiala in storitev	0	219.767	210.850	30.568	3.907	0
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>						
<i>Stroški storitev</i>	0	43.938	12.884	0	0	0
Stroški dela	0	177.974	117.120	0	0	0
Odpisi vrednosti	0	83.084	1.055.820	793.453	0	0
Drugi poslovni odhodki	0	0	6.786	0	0	0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	0	-244.570	-455.760	-260.606	-3.907	0
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	0	-161.487	600.059	532.847	-3.907	0
Finančni prihodki	1.905	472	221	0	0	0
Finančni odhodki	0	44.626	68.255	40.434	1.549	7.481
Drugi prihodki	285	14.873	175	0	0	0
Drugi odhodki	0	0	1.056	0	3.809	0
Celotni poslovni izid	2.190	-273.851	-524.675	-301.040	-9.265	-7.481
Čisti poslovni izid	2.190	-273.851	-524.675	-301.040	-9.265	-7.481

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	9,67	9,00	0,00	0,00	0,00
Dodana vrednost v EUR	0	16.488	717.179	532.847	-3.907	0
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	1.705	79.687	-	-	-
EBIT marža v %	-	-103,5%	-596,8%	-	-	-
EBITDA marža v %	-	-68,4%	785,7%	-	-	-
Neto marža v %	-	-115,9%	-687,0%	-	-	-
KAZALNIKI DONOSNOSTI						
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	-182,3%	210,7%	45,5%	1,1%	0,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-18,6%	-38,7%	-66,3%	-16,4%	-17,0%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA						
Gospodarnost poslovanja v %	-	49,1%	67,2%	68,4%	0,0%	-
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI						
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,14	0,05	0,09	0,05	0,05
Neto obratni kapital v EUR	-	-566.765	-917.547	-304.919	-326.704	-316.351
Koeficient obračanja terjatev	-	565,88	3,58	0,00	0,00	0,00
Dnevi vezave terjatev	-	0,65	102,07	-	-	-
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,02	0,00	0,00	0,00
Dnevi vezave obveznosti	-	-	22.916,13	-	-	-
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI						
Stopnja lastniškosti financiranja v %	27,0%	0,7%	-61,0%	-1172,6%	-2061,3%	-2078,4%
Servisiranje dolga	-	-0,36	0,36	0,57	-1,00	-1,00
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,00	0,02	0,06	-	-
Neto dolg v EUR	-	1.042.339	315.523	393.258	464.197	482.031
Neto dolg na EBITDA	-	-	1,13	0,67	-109,73	-
KAZALNIKI POKRITOSTI						
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	64,2%	-24,5%	-	-	-

4.11 GASPER TRADE d.o.o.

4.11.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹⁴

Gasper Trade d.o.o.

Polni naziv: GASPER TRADE trgovina in storitve d.o.o., Ljubljana (IZBRISAN dne 16.09.2014)

Naslov: Šentanel 12A, 2391 Prevalje

Davčna številka: 50942212

Matična številka: 1125338000

Dejavnost po SKD 2008: R 92.001 DEJAVNOST IGRALNIC

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Kaval

OPIS PODJETJA

Podjetje je pridobilo koncesijo leta 2002. Ta je bila v veljavi do 2010. Igralni salon Kaval Je deloval na Prevaljah.

4.11.2 Računovodski izkazi in izračunani kazalniki

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SREDSTVA	547.140	419.726	503.684	445.932	529.187	580.529	417.115	258.591
Dolgoročna sredstva	408.087	236.835	214.184	124.644	164.720	138.834	14.652	0
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	6.278	5.435	3.993	2.565	1.132	146	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	318.387	231.401	210.190	122.079	163.588	138.688	14.652	0
Kratkoročna sredstva	138.924	177.690	289.500	320.916	360.840	440.480	402.463	258.591
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	12.402	12.400	12.400	12.400	12.400	0
Zaloge	20.222	18.053	18.048	11.252	16.390	11.683	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	54.842	83.264	139.342	188.615	232.826	290.404	290.404	250.157
Kratkoročne poslovne terjatve	46.971	53.908	81.885	74.298	81.576	94.169	99.659	8.434
Denarna sredstva	16.889	22.465	37.823	34.351	17.648	31.824	0	0
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	129	5.201	0	372	3.627	1.215	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	547.140	419.726	503.685	445.932	529.187	580.529	417.115	258.591
Kapital	-56.702	-127.229	-124.875	-116.084	-131.152	-118.461	-127.746	-145.998
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	77.358	16.287	15.203	0	0	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	77.358	16.287	15.203	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	469.597	612.273	546.813	660.339	698.990	544.861	404.589
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	167.722	201.661	144.078	149.582	146.349	144.878	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	301.875	410.612	402.735	510.757	552.641	399.983	404.589
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	0	0

¹¹⁴ Gasper Trade, 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/GASPER_TRADE_d.o.o._Ljubljana?enota=210329&EnotaStatus=2.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Poslovni prihodki	265.894	357.647	434.447	448.793	450.379	547.143	391.842	0
Čisti prihodki od prodaje	265.894	357.647	434.447	448.793	445.987	546.557	391.842	0
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	4.392	586	0	0
Poslovni odhodki	338.105	395.167	413.153	429.312	419.571	523.608	397.197	27.557
Stroški blaga, materiala in storitev	117.488	129.138	153.463	166.618	176.135	140.751	97.903	349
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>44.214</i>	<i>46.600</i>	<i>45.317</i>	<i>59.731</i>	<i>44.980</i>	<i>49.683</i>	<i>34.075</i>	<i>2</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>73.274</i>	<i>82.538</i>	<i>108.146</i>	<i>106.887</i>	<i>131.155</i>	<i>91.068</i>	<i>63.828</i>	<i>347</i>
Stroški dela	140.624	163.615	158.831	163.064	178.366	192.327	119.944	0
Odpisi vrednosti	76.020	91.155	96.301	97.656	61.857	59.098	85.165	27.052
Drugi poslovni odhodki	3.973	11.259	4.558	1.974	3.213	131.432	94.185	156
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-72.211	-37.520	21.294	19.481	30.808	23.535	-5.355	-27.557
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	3.809	53.636	117.595	117.137	92.665	82.633	79.810	-505
Finančni prihodki	7.995	5.262	3.990	5.097	9.975	9.755	9.747	8.405
Finančni odhodki	31.383	35.859	24.779	13.956	17.739	20.143	14.247	26
Drugi prihodki	1.796	8	1.816	2.639	76	526	570	926
Drugi odhodki	988	2.349	0	4.455	38.188	982	0	0
Celotni poslovni izid	-94.791	-70.458	2.321	8.806	-15.068	12.691	-9.285	-18.252
Skupaj davki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid	-94.791	-70.458	2.321	8.806	-15.068	12.691	-9.285	-18.252

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	13,30	13,30	12,98	13,14	13,60	12,64	7,69	0,00
Dodana vrednost v EUR	144.433	217.250	276.426	280.201	271.031	274.960	199.754	-505
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	10.860	16.335	21.296	21.324	19.929	21.753	25.976	-
EBIT marža v %	-27,2%	-10,5%	4,9%	4,3%	6,9%	4,3%	-1,4%	-
EBITDA marža v %	1,4%	15,0%	27,1%	26,1%	20,8%	15,1%	20,4%	-
Neto marža v %	-35,6%	-19,7%	0,5%	2,0%	-3,4%	2,3%	-2,4%	-
KAZALNIKI DONOSNOSTI								
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	76,6%	-1,8%	-7,3%	12,2%	-10,2%	7,5%	13,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-14,6%	0,5%	1,9%	-3,1%	2,3%	-1,9%	-5,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA								
Gospodarnost poslovanja v %	78,6%	90,5%	105,2%	104,5%	107,3%	104,5%	98,7%	0,0%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI								
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	0,38	0,47	0,59	0,55	0,63	0,74	0,64
Neto obratni kapital v EUR	-	-124.186	-121.111	-81.819	-149.917	-112.161	2.480	-145.998
Koeficient obračanja zalog	-	18,69	24,07	30,63	32,27	38,94	67,08	-
Dnevi vezave zalog	-	19,53	15,17	11,91	11,31	9,37	5,44	-
Koeficient obračanja terjatev	-	7,09	6,40	5,75	5,72	6,22	4,04	0,00
Dnevi vezave terjatev	-	51,48	57,04	63,51	63,78	58,68	90,28	-
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,13	0,15	0,10	0,09	0,07	0,00
Dnevi vezave obveznosti	-	-	2.869,32	2.485,07	3.706,36	3.906,17	5.102,09	-
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI								
Stopnja lastniškosti financiranja v %	-10,4%	-30,3%	-24,8%	-26,0%	-24,8%	-20,4%	-30,6%	-56,5%
Servisiranje dolga	-0,05	0,05	0,23	0,24	0,10	0,13	0,18	0,32
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,14	0,16	0,17	0,17	0,16	0,25	-
Neto dolg v EUR	-	139.351	40.783	-63.685	-100.892	-175.879	-145.526	-250.157
Neto dolg na EBITDA	-	-	0,77	-0,10	-0,89	-1,67	-2,01	391,77
KAZALNIKI POKRITOSTI								
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-21,1%	-50,7%	-80,9%	-79,6%	-85,3%	-871,9%	-

4.12 Terme Dobrna d.d.

4.12.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹⁵

Terme Dobrna d.d.

Polni naziv: TERME DOBRNA, termalno zdravilišče d.d.

Naslov: Dobrna 50, 3204 Dobrna

Davčna številka: **94639272**

Matična številka: **5053587000**

Dejavnost po SKD 2008: 55.100 (Dej.hotelov ipd.nastanitvenih obratov)

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino Dobrna igralni salon

OPIS PODJETJA

Terme Dobrna velja za najstarejše termalno zdravilišče v Sloveniji. Zdravilna voda in vpliv narave sta vir zdravja in sprostitve že več kot 600 let. Naravni termalni vrelec se prvič pisno omenja leta 1403, čeprav so zdravilne lastnosti in blagodejnost termalne vode na Dobrni, občudovali že stari Kelti in Rimljani.

V letu 2004 se je pridobila mala koncesija za igralni salon Casino Dobrna, izdelal se je idejni in izvedbeni načrt zanj in pridobila so se finančna sredstva za financiranje nakupa igralnih avtomatov, adaptacije ter ureditve prostorov v t.i. letni kavarni Term Dobrna. Z razširitvijo ponudbe dodatnih storitev na igralniško dejavnost, želijo svojim gostom in zunanjim obiskovalcem ponuditi možnost dinamičnega preživljanja prostega časa in hkrati pridobiti nove goste, ki jih privlači ta oblika dejavnosti.

Za Terme Dobrna je bil odvzem koncesije predlagan, ker so imeli ob inšpekcijskem pregledu 2006 v salonu premalo igralnih avtomatov. Imeli so jih 30, po zakonu pa bi jih morali po dveh letih od prejema koncesije imeti vsaj 50 (koncesijo so dobili julija 2004)¹¹⁶.

Ker igralništvo ni njihova primarna dejavnost, izkazov in poslovanja ne navajamo.

¹¹⁵ Terme Dobrna. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/TERME_DOBRNA_d.d.?enota=122540&EnotaStatus=1.

¹¹⁶ Weiss Monika. 2006. Minister Bajuk nad tri igralniške koncesije. Finance:

<https://www.finance.si/159950>.

4.13 Živila Kranj

4.13.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹⁷

Živila Kranj d.d.

Polni naziv: ŽIVILA KRANJ, TRGOVINA IN GOSTINSTVO, D.D. (IZBRISAN dne 24.01.2006)

Naslov: Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo

Davčna številka: 76834646

Matična številka: 5241006000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Casino igralni salon Nebotičnik

OPIS PODJETJA

Živila Kranj so leta 2003 pridobila koncesijo za Casino igralni salon Nebotičnik. Ta je trajala do 2005. Na podlagi koncesije, ki jo je Vlada RS dodelila 22. septembra 2005, se je lokacija igralnega salona Casino Nebotičnik – igralni salon, Bleiweisova 7/a, 4000 Kranj, v katerem gospodarska družba LEV - PLUS, hoteli, gostinske in turistične storitve d.o.o., Bleiweisova 7/a, 4000 Kranj, prireja posebne igre na srečo na igralnih avtomatih, spremenila tako, da je nova lokacija na naslovu Stritarjeva 1, 4000 Kranj. Naziv igralnega salona »Casino Nebotičnik – igralni salon« se je spremenil v »Casino Cezar – igralni salon«.¹¹⁸

4.14 Terme Maribor d.d.

4.14.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹¹⁹

Terme Maribor d.d.

Polni naziv: TERME MARIBOR, turizem, zdravstvo, rekreacija d.o.o.

Naslov: Ulica heroja Šlandra 10, 2000 Maribor

Davčna številka: 50534220

Matična številka: 1214381000

Dejavnost po SKD 2008: 55.100 (Dej.hotelov ipd.nastanitvenih obratov)

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Casino Habakuk

OPIS PODJETJA

Podjetje je nastalo leta 1985 z izključitvijo iz prometno turistične organizacije Certus Maribor. Prvotna družba se je imenovala Turistično gostinsko podjetje Pohorje Maribor. Leto kasneje je sledilo odprtje štirih prostocarinskih prodajaln na mejnem prehodu Šentilj ter Trate. Leta 1989

¹¹⁷ Živila Kranj. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/ZIVILA_KRANJ_D.D.?enota=136525&EnotaStatus=2

¹¹⁸ Urad vlade za komuniciranje. 2008. Vlada RS je na današnji seji potrdila spremembo lokacije in naziva igralnega salona Casino Nebotičnik iz Kranja:

https://nepremicnine.si21.com/Novice_iz_sveta_nepremicnin/Vlada_RS_je_na_danasnji_seji_potrdila_spremembo_lokacije_in_naziva_igralnega_salona_Casino_Neboticnik_iz_Kranja_.html

¹¹⁹ Terme Maribor. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/TERME_MARIBOR_d.o.o.?enota=215442&EnotaStatus=1

je sledilo odprtje kazinoja kot poslovne enote v sestavi podjetja. Leto kasneje v Stražunskem gozdu odkrijejo termalno vodo (temperatura 40–44 stopinj). V letu 1995 je bil posodobljen in prenovljen poslovni hotel Piramida. Naslednje leto je prišlo do odprtja Medicinsko rekreacijskega centra Fontana (MRC), ki se že v začetku začne ukvarjati z medicinsko dejavnostjo. V letu 1997 je bila izločena dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo ter ustanovljena družba Terme Maribor. V letu 1998 je sledila otvoritev hotela Habakuk.

MARIBOR Gospodarska družba Terme Maribor, ki se ukvarja s turizmom, zdravstvom in rekreacijo, je leta 2002 zaprosila za dodelitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu Casino in Club Habakuk. Vlada je koncesijo odobrila konec leta 2002, veljala pa naj bi do 20. decembra 2005. Ker Terme Maribor, kljub aneksu k pogodbi do 1. julija 2005, ni začela prirejati posebnih iger na srečo, so s sklepom vlade koncesijo izgubili.¹²⁰

4.15 Roland d.o.o.

4.15.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹²¹

Roland d.o.o.

Polni naziv: ROLAND Podjetje za proizvodnjo, trgovino in gostinstvo d.o.o.

Naslov: Ulica na Livado 8, 3240 Šmarje pri Jelšah

Davčna številka: 78960959

Matična številka: 5596491000

Dejavnost po SKD 2008: 25.990 (Prz.d.n.kovinskih izd.)

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Dve papigi

OPIS PODJETJA

Igralni salon Dve papigi je deloval v Ajdovščini. Koncesijo je imel za obdobje 2004–2007.

4.16 Rebus d.o.o.

4.16.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹²²

Rebus d.o.o.

Polni naziv: REBUS Podjetje za turistični marketing d.o.o. Sežana - v stečaju (IZBRISAN dne 18.09.2013)

Naslov: Kolodvorska ulica 4, 210 Sežana

Davčna številka: 16374002

Matična številka: 5406773000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Casino Corse

¹²⁰ Terme Maribor ob koncesijo. 2005. Dnevnik: <https://www.dnevnik.si/133560>.

¹²¹ Roland 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/ROLAND_d.o.o.?enota=167755&EnotaStatus=1n.

¹²² Rebus. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih: https://www.ajpes.si/podjetje/REBUS_d.o.o._Sezana_-_v_stecaju?enota=150804&EnotaStatus=2.

OPIS PODJETJA

Vlada Republike Slovenije je gospodarski družbi Rebus d.o.o. 14. 6. 2002 dodelila koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu Casino Corse Sežana. Leta 2005 mu jo odvzame. Primarni razlog za odvzem koncesije se ne nanaša na to, da bi koncesionar prirejal igre na srečo v nasprotju z zakonom, koncesijsko pogodbo in internimi pravili, temveč na plačevanje javnofinančnih obveznosti.¹²³

4.17 MAXI D.D.

4.17.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹²⁴

Maxi d.d.

Polni naziv: EMONA MAXIMARKET D.D. (IZBRISAN dne 07.03.2007)

Naslov: Trg republike 1, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 49346601

Matična številka: 5004730000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Maxi

OPIS PODJETJA

Igralni salon Maxi, ki je posloval v Ljubljani, dobi koncesijo 2004¹²⁵. Koncesije se leta 2006 ne podaljša.

4.18 Beli Admiral d.o.o.

4.18.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹²⁶

Beli Admiral d.o.o.

Polni naziv: BELI ADMIRAL zabavne igre in sprostitev d.o.o., Ljubljana

Naslov: Kolodvorska ulica 8, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 97977705

Matična številka: 5904048000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Koper

¹²³ Mihajlovič Novica. 2005. Odgovor na novinarska vprašanja v zvezi z zavrnitvijo zahtevka gospodarske družbe Rebus za podaljšanje koncesije. Finance:

<https://www.finance.si/124036/Odgovor-na-novinarska-vprasanja-v-zvezi-z-zavrnitvijo-zahtevka-gospodarske-druzbe-Rebus-za-podaljsanje-koncesije>.

¹²⁴ MAXI. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/MAXI_D.D.?enota=116222&EnotaStatus=2.

¹²⁵ Toplak Simona. 2004. Vlada o podjetjih in elektriki. Finance: <https://www.finance.si/92126?cctest&>.

¹²⁶ Beli Admiral. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/BELI_ADMIRAL_d.o.o.%2C_Ljubljana?enota=194182&EnotaStatus=1.

OPIS PODJETJA

Igralni salon Koper, ki je posloval v Ljubljani, dobi koncesijo 2004¹²⁷. Koncesije se leta 2007 ne podaljša.

4.19 KOMPAS SHOP d.d.**4.19.1 Opis podjetja****IZKAZNICA PODJETJA**¹²⁸**Kompas Shop d.d.**

Polni naziv: KOMPAS SHOP, trgovina d.d.

Naslov: Šmartinska cesta 52, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 26884836

Matična številka: 5004560000

Dejavnost po SKD 2008: 47.190 (Dr.trg.dr.v nespec.prodajalnah)

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Šentilj

OPIS PODJETJA

Kompas pridobi koncesijo za Igralni salon Šentilj leta 2004 in deluje do 2007. Gre za lokacijo in koncesijo, ki jo je pred tem imel Casino Portorož.

4.20 Hoteli Bernardin d.d.**4.20.1 Opis podjetja****IZKAZNICA PODJETJA**¹²⁹**Hoteli Bernardin d.d.**

Polni naziv: Hoteli Bernardin d.d. Portorož (IZBRISAN dne 01.04.2020)

Naslov: Portorož, Obala 2, 6320 Portorož - Portorose

Davčna številka: 38077248

Matična številka: 5004837000

Dejavnost po SKD 2008:

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: /

Koncesija: Igralni salon Casino Bernardin

OPIS PODJETJA

Igralni salon Casino Bernardin je dobil koncesijo leta 2006 in je bila aktivna do 2008 v okviru Hotelov Bernardin. Kasneje to koncesijo prevzame družba Bernardin Arkade.

¹²⁷ Toplak Simona. 2004. Vlada o podjetjih in elektriki. Finance: <https://www.finance.si/92126?cctest&>.

¹²⁸ KOMPAS SHOP, 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/KOMPAS_SHOP_d.d.?enota=116153&EnotaStatus=1.

¹²⁹ Hoteli Bernardin. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih.

https://www.ajpes.si/podjetje/Hoteli_Bernardin_d.d.?enota=116253&EnotaStatus=2

5 PROIZVAJALCI IGRALNIŠKE OPREME

5.1 Advansys d.o.o.

5.1.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹³⁰

Advansys d.o.o.

Polni naziv: ADVANSYS, računalniški inženiring, proizvodnja, trgovina in storitve d.o.o.

Naslov: Velika pot 20, Solkan, 5250 Solkan

Davčna številka: 70733783

Matična številka: 1883780000

Dejavnost po SKD 2008: J62.090 – Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 47 (<https://advansys.si>)

OPIS PODJETJA

Razvija vrhunske informacijske sisteme za igralniško industrijo. V svetovnem merilu je družba Advansys uvrščena med najuspešnejša podjetja, ki proizvajajo integrirane sisteme upravljanja casinojev za igralne avtomate in igralne mize. Z bogatimi izkušnjami v igralništvu in širokim znanjem o IT sistemih, Advansys združuje najboljše od obeh svetov.

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2003 in zaposluje 47 strokovnjakov za razvojne, podporne, vzdrževalne, proizvodne in prodajne oddelke ter sodeluje s številnimi podizvajalci.

¹³⁰ Advansys. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/ADVANSYS_d.o.o.?enota=309060&EnotaStatus=1.

5.1.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	1.392.312	1.500.307	1.537.047	2.027.295	1.752.748	2.232.164	2.512.354	2.914.739	2.295.605	3.013.795	2.803.919	4.077.405	3.884.718	4.342.631
Dolgoročna sredstva	55.793	63.642	99.708	265.875	283.481	495.225	1.052.598	1.277.429	746.475	1.416.851	1.364.286	1.318.115	1.303.189	1.288.674
Opredmetena osnovna sredstva	51.101	56.784	91.846	204.211	201.898	415.003	776.160	749.203	707.113	1.387.244	1.341.693	1.301.450	1.280.912	1.268.689
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	0	0	0	0	20.074	232.074	485.000	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	3.387	2.287	2.468	2.468	16.167	16.167
Kratkoročna sredstva	1.336.519	1.434.486	1.392.050	1.678.632	1.413.552	1.677.344	1.414.446	1.577.014	1.517.172	1.552.970	1.395.384	2.708.132	2.536.807	3.002.001
Zaloge	76.745	117.683	213.641	433.867	371.952	478.993	425.493	497.322	607.539	619.148	579.731	604.357	584.435	576.315
Kratkoročne finančne naložbe	0	897.420	814.972	485.274	220.074	344.701	108.000	0	0	0	0	0	60.000	0
Kratkoročne poslovne terjatve	1.072.707	345.607	312.598	685.428	733.154	627.151	835.483	848.759	645.834	572.704	735.562	1.739.867	1.150.373	1.219.293
Denarna sredstva	187.067	73.776	50.839	74.063	88.372	226.499	45.470	230.933	263.799	361.118	80.091	363.908	741.999	1.206.393
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	2.179	45.289	82.788	55.715	59.595	45.310	60.296	31.958	43.974	44.249	51.158	44.722	51.956
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.392.312	1.500.307	1.537.047	2.027.295	1.752.748	2.232.164	2.512.354	2.914.739	2.295.605	3.013.795	2.803.919	4.077.405	3.884.718	4.342.631
Kapital	874.891	1.269.432	1.344.913	1.097.365	1.368.436	1.518.109	1.643.910	1.888.942	1.344.241	1.589.992	1.620.465	2.313.061	2.580.843	3.023.999
Dolgoročne obveznosti	n.p.	6.695	3.042	0	0	42.857	395.135	302.162	255.675	700.398	580.104	530.012	379.773	242.429
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	42.857	395.135	302.162	255.675	700.398	580.104	530.012	379.773	242.429
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	6.695	3.042	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	222.690	188.979	929.423	383.780	671.198	473.309	723.635	695.189	712.805	603.350	1.227.003	894.947	1.049.222
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	46.487	46.486	114.034	217.694	151.017	150.998	155.396	
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	222.690	188.979	929.423	383.780	671.198	473.309	677.148	648.703	598.771	385.656	1.075.986	743.949	893.826
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	1.490	113	507	532	0	0	0	500	10.600	0	7.329	29.155	26.981

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe Advansys d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **4.342.631 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za več kot 3-krat. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 10,8 %.

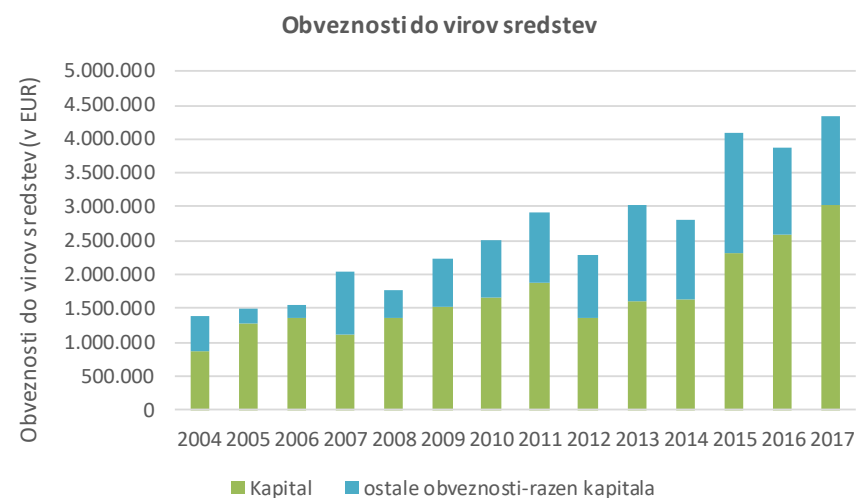
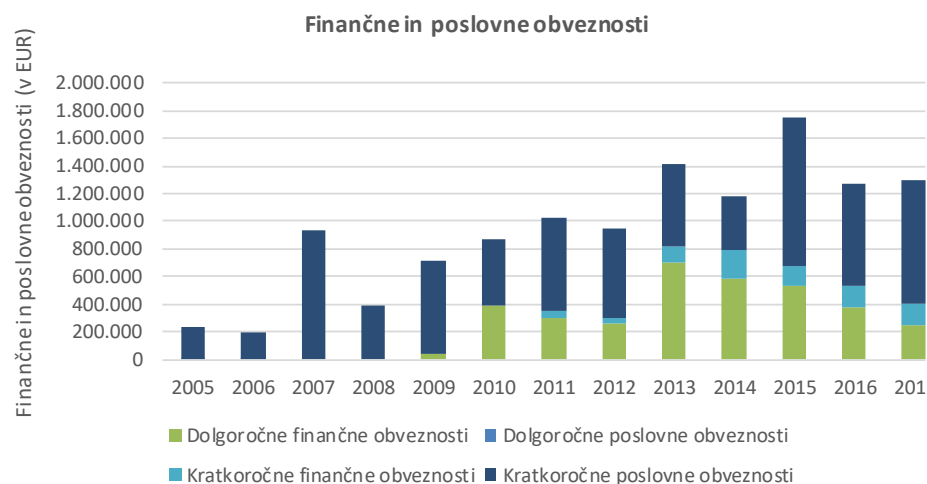
Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.288.674 EUR** oziroma 29,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 1.268.689 EUR oziroma 98,4 % dolgoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so dolgoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 23-krat**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 37,8 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **3.002.001 EUR** oziroma 69,1 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne finančne naložbe, ki so znašale 1.219.293 EUR oziroma 40,6 % kratkoročnih sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje so kratkoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva**

v letu 2017 višja za več kot 2-krat. Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 9,1 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **3.023.999 EUR** oziroma 69,6 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Skozi celotno opazovano obdobje je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, v povprečju je delež kapitala znašal 66,2 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za skoraj 3,5-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 11,9 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.318.632 EUR** oziroma 30,4 % celotnih obveznosti do virov sredstev. **Dolžniško financiranje je v celotnem obdobju opazovanja predstavljalo manjši del financiranja podjetja.** Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 1.049.222 EUR oziroma 79,6 %, kar predstavlja 24,2 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za več kot 2,5-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 32,9 %.

IZKAZ USPEHA

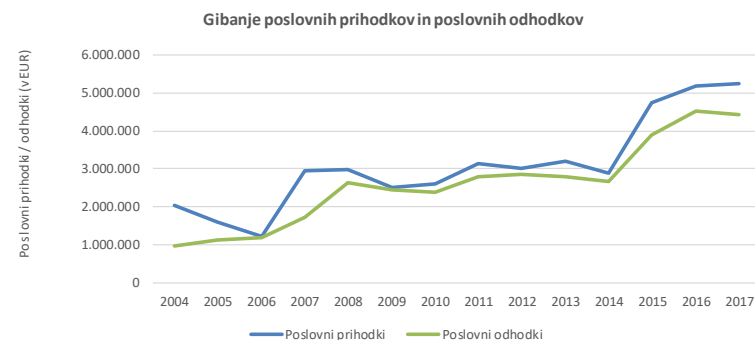
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	2.028.034	1.642.720	1.260.803	2.991.925	2.977.399	2.648.895	2.534.097	3.136.494	3.057.115	3.255.881	2.888.250	4.663.959	5.159.122	5.243.151
Čisti prihodki od prodaje	2.028.034	1.585.850	1.212.811	2.947.551	2.974.339	2.498.523	2.615.470	3.136.350	3.023.280	3.212.146	2.894.945	4.731.126	5.185.951	5.259.052
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	56.870	47.992	44.374	3.060	150.372	-81.502	144	29.589	43.735	-7.376	-67.177	-26.854	-17.101
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	0	129	0	4.246	0	681	10	25	1.200
Poslovni odhodki	964.578	1.132.978	1.193.358	1.710.551	2.649.365	2.461.562	2.370.853	2.804.426	2.851.836	2.783.776	2.657.251	3.909.264	4.515.960	4.433.444
Stroški blaga, materiala in storitev	839.698	818.638	883.664	1.333.402	2.179.448	1.924.946	1.647.343	1.893.422	1.813.409	1.902.999	1.756.407	2.881.940	3.202.822	3.010.817
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	438.990	287.941	188.167	431.412	737.290	366.703	321.846	685.781	621.508	703.095	555.774	1.714.022	1.603.126	1.399.321
Stroški storitev	400.708	530.697	695.497	901.990	1.442.158	1.558.243	1.325.497	1.207.641	1.191.901	1.199.904	1.200.633	1.167.918	1.599.696	1.611.496
Stroški dela	111.933	222.868	272.494	325.257	408.097	470.522	646.559	789.374	819.370	796.371	819.668	948.931	1.134.976	1.326.230
Odpisi vrednosti	12.223	90.541	36.561	50.547	60.923	65.652	71.928	114.197	214.066	70.074	76.286	73.836	170.683	69.265
Drugi poslovni odhodki	724	931	639	1.345	897	442	5.023	7.433	4.991	14.332	4.890	4.557	7.479	27.132
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	1.063.456	509.742	67.445	1.281.374	328.034	187.333	163.244	332.068	205.279	472.105	230.999	754.695	643.162	809.707
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	1.075.679	600.282	104.006	1.331.921	388.957	252.985	235.172	446.265	419.345	542.179	307.285	828.531	813.845	878.973
Finančni prihodki	12.445	22.931	36.294	45.538	21.180	6.542	16.268	48.190	18.213	11.702	28.530	43.478	23.986	9.263
Finančni odhodki	2.637	609	271	358	721	1.382	20.487	33.473	23.423	21.043	24.815	36.156	27.704	74.373
Drugi prihodki	0	0	409	22.155	0	44	700	2.364	11.503	13.738	12.447	3.117	1.582	6.345
Drugi odhodki	0	0	0	0	0	0	0	14	81	9	19.996	8	23	1.150
Celotni poslovni izid	1.073.264	532.064	103.877	1.348.709	348.493	192.537	159.725	349.135	211.491	476.493	227.165	765.126	641.003	749.792
Skupaj davki	237.089	138.231	28.042	316.452	77.422	42.864	33.924	75.489	18.693	20.742	21.599	72.530	73.221	96.636
Čisti poslovni izid	836.175	393.833	75.835	1.032.257	271.071	149.673	125.801	273.646	192.798	455.751	205.566	692.596	567.782	653.156

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje Advansys d.o.o. realiziralo **5.260.252 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 **višji za več kot 2,5-krat**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 4.433.444 EUR. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 **višji za več kot 4,5-krat**.

Poslovni odhodki so se v obravnavanem obdobju v povprečju gibal podobno kot prihodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 13,4 %**, **povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 14,2 %**. V celotnem obdobju od 2004–2017 poslovni odhodki niso presegali prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 83,6 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 72,8 %), med njimi največ stroški storitev (46,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 23,6 %).

Podjetje je v celotnem obdobju od 2004–2017 **poslovalo pozitivno**.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 809.707 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 nižji za 23,9 %. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 147,1 %.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 878.973 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 nižji za 18,3 %. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 91,3 %.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 653.156 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji za 21,9 %. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 107,4 %.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecov na podlagi delovnih ur)	4,42	7,08	10,32	11,80	14,15	15,17	19,36	21,16	21,38	21,96	22,65	24,01	29,51	32,66
Dodana vrednost v EUR	1.187.611	823.149	376.500	1.657.178	797.054	723.507	881.731	1.235.639	1.238.715	1.338.550	1.126.953	1.777.462	1.948.821	2.205.203
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	268.690	116.264	36.483	140.439	56.329	47.693	45.544	58.395	57.938	60.954	49.755	74.030	66.039	67.520
EBIT marža v %	52,4%	32,1%	5,6%	43,5%	11,0%	7,5%	6,2%	10,6%	6,8%	14,7%	8,0%	16,0%	12,4%	15,4%
EBITDA marža v %	53,0%	37,9%	8,6%	45,2%	13,1%	10,1%	9,0%	14,2%	13,9%	16,9%	10,6%	17,5%	15,7%	16,7%
Neto marža v %	41,2%	24,8%	6,3%	35,0%	9,1%	6,0%	4,8%	8,7%	6,4%	14,2%	7,1%	14,6%	10,9%	12,4%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	36,7%	5,8%	84,5%	22,0%	10,4%	8,0%	15,5%	11,9%	31,1%	12,8%	35,2%	23,2%	23,3%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	27,2%	5,0%	57,9%	14,3%	7,5%	5,3%	10,1%	7,4%	17,2%	7,1%	20,1%	14,3%	15,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	210,3%	140,0%	101,6%	172,3%	112,3%	101,5%	110,3%	111,8%	106,2%	115,4%	109,0%	121,0%	114,8%	118,6%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	6,44	7,37	1,81	3,68	2,50	2,99	2,18	2,18	2,18	2,31	2,21	2,83	2,86
Neto obratni kapital v EUR	-	1.211.797	1.203.072	749.209	1.029.772	1.006.146	941.137	899.866	868.469	954.199	1.009.728	1.632.146	1.792.858	2.108.175
Koeficient obračanja zalog	-	16,31	7,32	9,10	7,38	5,87	5,78	6,80	5,47	5,24	4,83	7,99	8,72	9,06
Dnevi vezave zalog	-	22,37	49,86	40,09	49,44	62,16	63,11	53,70	66,69	69,69	75,58	45,68	41,84	40,28
Koeficient obračanja terjatev	-	2,24	3,69	5,91	4,19	3,67	3,58	3,72	4,05	5,27	4,43	3,82	3,59	4,44
Dnevi vezave terjatev	-	163,22	99,04	61,79	87,04	99,36	102,06	98,00	90,22	69,23	82,47	95,49	101,71	82,23
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	0,91	0,77	1,12	0,70	0,56	1,19	0,94	1,13	1,13	2,35	1,76	1,71
Dnevi vezave obveznosti	-	-	399,27	473,12	325,05	525,04	648,98	306,16	389,32	323,80	323,26	155,63	207,18	213,60
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	62,8%	84,6%	87,5%	54,1%	78,1%	68,0%	65,4%	64,8%	58,6%	52,8%	57,8%	56,7%	66,4%	69,6%
Servisiranje dolga	0,88	0,43	0,09	0,63	0,13	0,09	0,08	0,14	0,14	0,19	0,10	0,19	0,16	0,16
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,45	0,27	0,17	0,24	0,27	0,28	0,27	0,25	0,19	0,23	0,26	0,28	0,23
Neto dolg v EUR	-	-971.196	-865.811	-559.337	-308.446	-528.343	241.665	117.716	38.362	453.314	717.707	317.121	-271.228	-808.568
Neto dolg na EBITDA	-	-	-8,83	-0,53	-1,12	-1,65	-0,61	0,40	0,19	0,45	1,91	0,62	0,03	-0,61
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	1994,6%	1348,9%	412,7%	482,7%	315,2%	193,7%	171,5%	214,3%	161,7%	161,3%	215,7%	227,2%	253,5%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 32,66. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za več kot 7-krat. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 17,7 %.

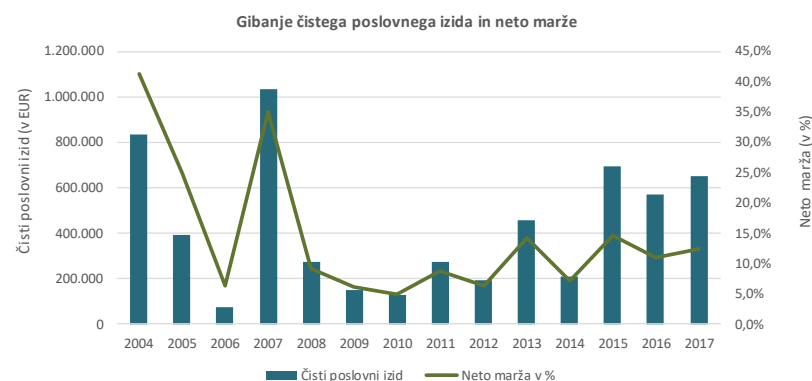
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 2.205.203 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povišala za 85,7 %. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 25,3 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 67.520 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca znižala za 74,9 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 10,3 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 15,4 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža znižala za 70,6 %. Povprečje obdobja je znašalo 17,3 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 49,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 16,7 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža znižala za 68,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 20,2 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 24,4 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 12,4 %. Glede na leto 2004 se je neto marža znižala za 69,9 %. Povprečje obdobja je znašalo 14,4 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih letih opazovanja. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 33,8 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 23,3 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 36,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 24,6 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 119,8 %.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 15,9 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 41,7 %. Povprečje obdobja je znašalo 16,1 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 94,1 %.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 118,6 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 43,6 %. Kazalnik nam kaže, da je podjetje generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov, zaradi česar je bilo poslovanje v vseh letih opazovanja pozitivno. V vseh letih opazovanja so poslovni prihodki presegali poslovne odhodke, povprečje obdobja je znašalo 124,7 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec gospodarnosti poslovanja, in sicer -1,5 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,86. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 znižal za 55,6 %. Kazalnik nam kaže, da je bilo podjetje v vseh letih opazovanja sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekoče kratkoročne

obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Povprečje obdobja je znašalo 3,20. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti, in sicer 2,8 %.

Neto obratni kapital podjetja je bil v obdobju 2005–2017 pozitiven, kar je za podjetje manj ugodno. V letu 2017 je znašal 2.108.175 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 povišal za 74,0 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 7,3 %.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 9,06. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 44,5 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer -0,6 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 40,28 dneva, kar je slabše kot v letu 2005, ko je bil obrat zalog v povprečju na 22,37 dneva.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 4,44. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povišal za skoraj še 1-krat toliko, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta, in sicer 9,3 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 82,23 dneva, kar je boljše kot v letu 2005, ko je bil obrat terjatev v povprečju na 163,22 dneva.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,71. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povišal za skoraj še 1-krat toliko, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta, in sicer 14,9 %. **Leta 2017 je bil obrat obveznosti v povprečju na 213,60 dneva, kar je slabše kot v letu 2006, ko je bil obrat obveznosti v povprečju na 399,27 dneva.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 69,6 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 10,8 %. Višja vrednost pomeni večjo varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov, vendar pa previsoka vrednost lahko pomeni tudi neracionalno financiranje sredstev z dražjimi viri financiranja, tj. kapitalom. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 2,8 %.

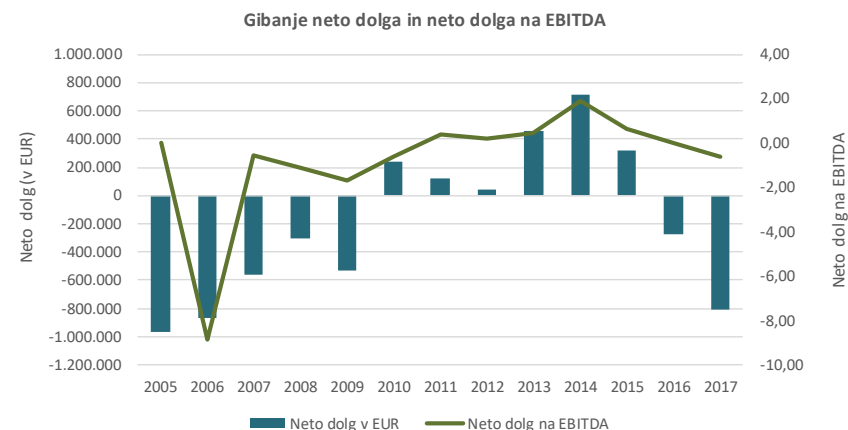
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,16. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 81,7 %, kar je za podjetje neugodno. Sicer pa je bila vrednost kazalnika skozi vsa leta opazovanja pozitivna, kar kaže na ustvarjanje pozitivnega denarnega toka. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 34,8 %.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,23. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 49,6 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,26 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer -2,7 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal –808.568 EUR, kar je za podjetje ugodno in kaže na to, da ima podjetje več denarnih sredstev kot dolgov. **Glede na leto 2005 se je sicer vrednost neto dolga v letu 2017 povišala za 16,7 %.**

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal –0,61, kar kaže na veliko sposobnost podjetja odplačevati dolgove. **Glede na leto 2006 se je vrednost neto dolg na EBITDA v letu 2017 povišala oziroma se je sposobnost podjetja odplačevati dolgove poslabšala**, a je še vedno ostala visoka.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 253,5 %, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. **Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 87,3 %**, a še vedno ostaja visok. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer –9,9 %.

5.2 Interblock d.d.

5.2.1 Opis podjetja INTERBLOCK IGRALNIŠKE TEHNOLOGIJE D.D.

Izkaznica podjetja¹³¹

Interblock d.d.

Polni naziv: INTERBLOCK igralniške tehnologije d.d.

Naslov: Gorenjska cesta 23, Mengeš, 1234 Mengeš

Davčna številka: 73757713

Matična številka: 5330840000

Dejavnost po SKD 2008: C27.900 – Proizvodnja drugih električnih naprav

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 150–199 <https://www.bizi.si>

OPIS PODJETJA

Leta 1989 se potovanje Interblocka začne z ustanovnim podjetjem Elektronček. Družba je začela svoje poslovne dejavnosti z razvojem in proizvodnjo varnostnih sistemov. Pozneje so dejavnosti preusmerili v informacijsko tehnologijo, ki se je od takrat izkazala za pomembno spremembo v smeri družbe. Leta 1999 je bilo ustanovljeno pridruženo podjetje Interblock d.o.o., prvi korak k svetovni blagovni znamki in prodajni mreži. 70 % prodaje podjetje realizira na tujih trgih. Obdobje 2000–2008 zaznamuje nenehni razvoj in inovativnost storitev. V obdobju 2009–2010 podjetje na igralniškem trgu ponudi najbolj napredno platformo za več igralcev. Obdobje 2011–2013 je zaznamovano z naložbami v raziskave in razvoj. Ker so donosne, trdno postavljajo Interblock za najbolj inovativnega proizvajalca elektronskih proizvajalcev namiznih iger. V letu 2014 se je matična družba Interblock preimenovala v INTERBLOCK d.d. (prej Elektronček d.d.). INTERBLOCK d.d. se nahaja v Sloveniji, kjer se nahajajo oddelek za raziskave in razvoj družbe ter primarni produkcijski objekti. Odvisne družbe Interblock USA LC, Interblock Asia in Interblock Casino Products Canada delujejo kot distributerji igralnih naprav Interblock® za določene trge, Interblock USA LC pa je distributer za igralne naprave Interblock® v Združenih državah Amerike.

Leta 2014 je lansirana nova mejna generacija Diamond iger, prenovljenih je več uveljavljenih izdelkov.

Od leta 2015 je Interblock svetovni vodja v elektronski industriji namiznih iger, saj ima širši spekter izdelkov od vseh tekmovalcev z več igrami in različicami, kot vsi drugi svetovni konkurenti. Izdatki za naložbe in razvoj so izdatni, želja je povečati sled v Severni Ameriki in drugod po svetu.

V štiriindvajsetih letih delovanja je družba Interblock (Elektronček) postala ena izmed vodilnih svetovnih proizvajalcev elektromehanskih ter videoelektronskih igralnih naprav. Izven meja Slovenije je poznana pod blagovno znamko Interblock. Razvoj lastne družine tehnološko in oblikovno izjemno naprednih produktov podjetju omogoča veliko prilagodljivost potrebam vsakega posameznega kupca. Družba stremi h globalnemu delovanju ter želi prispevati k sooblikovanju razvojnih smernic na področju proizvodnje igralnih aparatov. Skupina Interblock (Elektronček) zaposluje več kot 100 ljudi.¹³²

¹³¹ Interblock. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/INTERBLOCK_d.d.?enota=144461&EnotaStatus=1.

¹³² Interblock: <http://www.interblockgaming.com>.

5.2.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	19.894.320	19.218.030	31.934.460	32.395.842	32.903.394	33.207.567	36.354.491	49.763.384	58.245.168	58.479.369	65.548.460	72.705.789	94.445.030	142.350.955
Dolgoročna sredstva	15.411.232	7.903.856	10.885.991	11.780.495	11.915.128	15.391.304	12.344.098	19.523.468	22.207.891	25.921.626	26.342.124	28.513.401	42.657.513	71.558.734
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	498.646	755.845	5.834.281	6.366.877	6.261.429	6.634.415	6.402.951	5.989.270	5.902.298	6.614.975	7.481.891	7.068.472	10.620.817	16.165.348
Opredmetena osnovna sredstva	5.881.440	5.171.654	3.290.144	3.222.428	3.005.258	2.939.019	2.918.882	6.911.758	8.908.068	9.457.006	9.519.956	9.821.185	11.355.342	13.288.669
Naložbene nepremičnine	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.888.125	5.115.907	3.422.695
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	1.274.662	1.185.507	1.621.380	2.088.359	5.243.558	2.065.253	5.862.070	6.713.740	9.152.816	8.675.236	5.403.897	13.403.897	28.185.551
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	37.500	37.500	37.500	37.500	37.500	37.500	730.840	10.070.793
Odložene terjatve za davek	n.p.	701.695	576.060	569.810	560.082	574.312	919.512	722.870	646.285	659.329	627.541	1.294.222	1.430.711	425.679
Kratkoročna sredstva	4.457.990	11.312.488	20.727.467	20.366.758	20.814.481	17.696.115	23.908.521	30.072.255	35.880.352	32.438.788	38.856.763	43.889.093	51.265.321	70.168.118
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	n.p.	0	0	0	0	0	0	0	96.389	192.895	0	0	64.549	0
Zaloge	1.811.932	2.041.698	3.608.008	5.105.943	5.991.526	5.540.429	6.713.742	6.363.353	7.425.601	7.579.337	7.336.719	3.702.421	6.239.881	8.800.292
Kratkoročne finančne naložbe	1.828.083	6.342.628	4.709.201	1.111.597	2.160.798	1.983.491	7.178.810	14.712.477	16.760.274	16.804.774	18.603.728	19.909.884	4.344.714	4.820.544
Kratkoročne poslovne terjatve	817.196	2.714.993	8.212.899	11.078.893	12.540.918	9.915.022	9.754.751	8.720.309	11.374.456	7.114.528	11.749.660	19.301.827	39.632.229	55.098.204
Denarna sredstva	780	213.169	4.197.359	3.070.325	121.239	257.173	261.218	276.116	223.632	747.254	1.166.656	974.961	983.948	1.449.078
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	25.098	1.686	321.002	248.589	173.785	120.148	101.872	167.661	156.925	118.955	349.573	303.295	522.196	624.103
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	19.894.320	19.218.030	31.934.460	32.395.842	32.903.394	33.207.567	36.354.491	49.763.384	58.245.168	58.479.369	65.548.460	72.705.789	94.445.032	142.350.955
Kapital	4.460.314	10.715.753	24.853.075	13.179.705	14.798.970	22.905.052	21.378.802	26.303.559	30.650.184	31.898.010	42.774.875	47.079.807	59.685.490	91.013.687
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	230.455	568.263	253.105	247.750	194.635	199.516	186.429	243.623	253.858	247.063	334.668	372.433	427.519	497.251
Dolgoročne obveznosti	n.p.	423.470	269.483	107.300	0	0	0	9.908.235	9.148.910	773.849	11.360.974	11.420.713	8.660.543	6.669.510
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	0	0	0	0	0	0	9.083.800	8.363.800	20.639	10.672.222	10.705.856	7.997.489	6.006.456
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	423.470	269.483	107.300	0	0	0	0	83.175	83.175	0	0	0	0
Odložene obveznosti za davek	n.p.	0	0	0	0	0	0	824.435	701.935	670.035	688.752	714.857	663.054	663.054
Kratkoročne obveznosti	n.p.	7.509.525	6.406.101	18.650.313	17.674.738	10.056.411	14.328.570	13.042.542	18.045.993	25.447.911	10.808.675	13.807.549	25.539.457	41.378.942
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	683.617	665.081	13.379.668	14.272.816	5.581.501	8.093.132	5.155.091	7.812.782	14.909.725	3.366.667	3.766.473	3.748.367	26.445.433
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	6.825.908	5.741.020	5.270.645	3.401.922	4.474.910	6.235.438	7.887.451	10.233.211	10.538.186	7.442.008	10.041.076	21.791.090	14.933.509
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	1.018	152.696	210.774	235.051	46.588	460.690	265.425	146.223	112.536	269.268	25.287	132.023	2.791.565

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe INTERBLOCK d.d. so na dan 31. 12. 2017 znašala **142.350.955 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za več kot 7-krat. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 18,0 %.

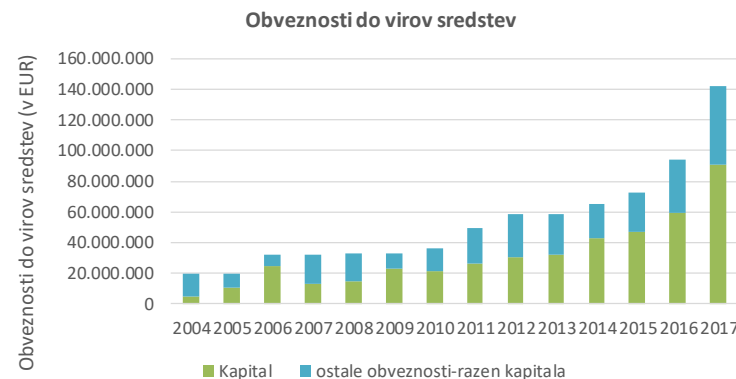
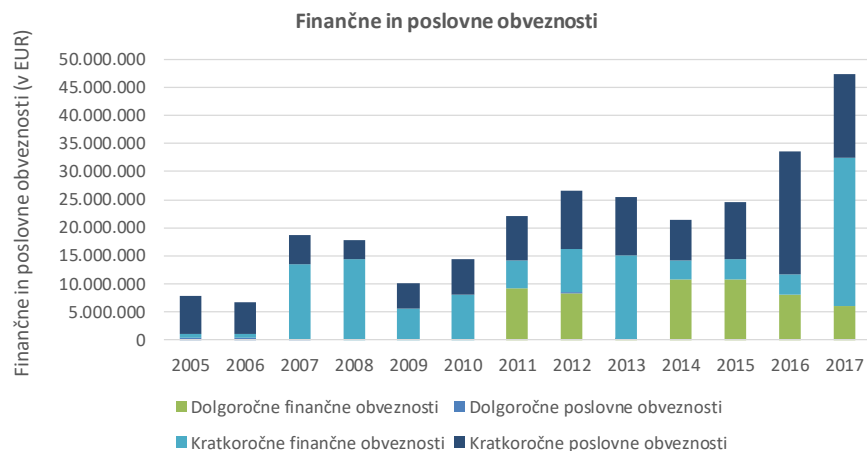
Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **dolgoročna sredstva**, in sicer **71.558.734 EUR** oziroma 50,3 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne finančne naložbe, ki so znašale 28.185.551 EUR oziroma 39,4 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letih 2004 in 2017. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna**

sredstva v letu 2017 višja za več kot 4,6-krat. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 17,2 %.

Kratkoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **70.168.118 EUR** oziroma 49,3 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 55.098.204 EUR oziroma 78,5 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letih 2004 in 2017. **Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 15-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 29,2 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **91.013.687 EUR** oziroma 63,9 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Večinoma je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, razen v letih 2004, 2007 in 2008. V povprečju je delež kapitala znašal 56,2 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za več kot 20-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 34,8 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **51.337.268 EUR** oziroma 36,1 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo manjši del financiranja podjetja, razen v letih 2004 in 2017. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 41.378.942 EUR oziroma 80,6 %, kar predstavlja 29,1 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za več kot 3,3-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 19,9 %.

IZKAZ USPEHA

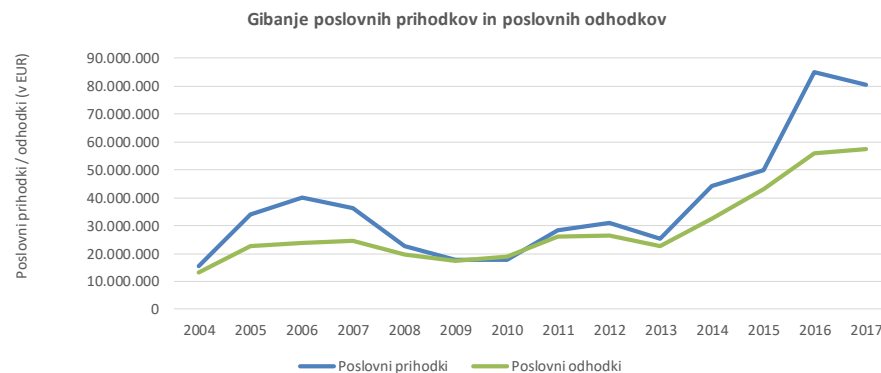
v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	15.333.486	33.931.707	40.260.796	36.400.725	22.699.723	17.644.946	17.680.257	28.196.860	31.187.381	25.200.804	44.053.259	49.866.288	84.934.684	80.471.102
Čisti prihodki od prodaje	15.142.808	33.447.059	39.021.195	36.115.687	22.342.510	17.537.868	16.735.507	28.378.604	30.072.385	23.676.293	42.866.878	48.382.983	80.590.733	72.123.091
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	102.154	119.348	869.365	162.883	150.802	53.734	879.880	-193.777	-106.564	485.512	948.839	433.679	1.930.452	1.688.406
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	39.144	37.436	0	55.067	57.484	52.687	0	0	1.218.490	967.481	237.155	522.500	2.044.195	6.067.893
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	49.380	327.864	370.236	67.088	148.927	657	64.870	12.033	3.070	71.518	387	527.126	369.304	591.712
Poslovni odhodki	13.190.048	22.657.300	23.921.641	24.608.644	19.648.302	17.290.669	18.879.774	25.962.013	26.491.119	22.804.471	32.586.838	42.996.531	56.038.100	57.544.811
Stroški blaga, materiala in storitev	10.803.476	20.150.148	20.713.961	20.657.684	15.315.832	13.029.044	14.175.548	20.991.236	20.921.035	16.829.211	26.008.852	31.843.075	46.264.082	45.997.850
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>8.856.405</i>	<i>16.288.218</i>	<i>17.488.720</i>	<i>15.523.889</i>	<i>10.438.553</i>	<i>9.901.400</i>	<i>10.342.536</i>	<i>15.633.113</i>	<i>16.272.635</i>	<i>12.429.152</i>	<i>19.552.273</i>	<i>21.309.805</i>	<i>33.285.791</i>	<i>35.200.696</i>
Stroški storitev	1.947.071	3.861.930	3.225.241	5.133.795	4.877.279	3.127.644	3.833.012	5.358.123	4.648.400	4.400.059	6.456.579	10.533.270	12.978.291	10.797.154
Stroški dela	1.676.484	1.776.130	2.402.074	3.159.338	3.390.685	3.450.379	3.454.727	3.850.836	4.128.422	4.227.852	4.465.425	4.303.206	6.089.336	7.861.153
Odpisi vrednosti	697.931	700.305	798.970	761.076	910.312	785.909	1.233.678	1.086.628	1.414.016	1.730.391	2.092.235	6.826.293	3.639.313	3.615.522
Drugi poslovni odhodki	12.157	30.717	6.636	30.546	31.473	25.337	15.821	33.313	27.646	17.017	20.326	23.957	45.369	70.286
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	2.143.438	11.274.407	16.339.155	11.792.081	3.051.421	354.277	-1.199.517	2.234.847	4.696.262	2.396.333	11.466.421	6.869.757	28.896.584	22.926.291
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	2.841.369	11.974.711	17.138.125	12.553.157	3.961.733	1.140.186	34.161	3.321.475	6.110.278	4.126.724	13.558.656	13.696.050	32.535.896	26.541.814
Finančni prihodki	669.290	1.476.413	2.275.038	281.538	264.192	292.014	504.776	1.238.729	1.017.912	633.407	1.155.354	1.618.291	4.916.253	4.463.236
Finančni odhodki	1.537.015	3.781.483	342.173	399.726	464.276	505.067	776.917	1.533.486	1.334.414	956.118	917.345	4.612.665	1.078.714	8.308.299
Drugi prihodki	18.687	15.361	7.416	14.525	49.800	2.603	1.410	2.235	33	4.475	7.063	48.850	83	475.393
Drugi odhodki	32.451	701	14.933	7.577	25.009	2.243	2.903	4.075	23.488	1.020.240	83	1	1.079	563.464
Celotni poslovni izid	1.261.949	8.983.997	18.264.503	11.680.841	2.876.128	141.584	-1.473.151	1.938.250	4.356.305	1.057.857	11.711.410	3.924.232	32.733.127	18.993.157
Skupaj davki	166.964	2.363.163	4.122.019	2.786.219	465.743	35.503	-265.540	311.231	459.409	-13.044	1.258.530	-6.613	3.754.779	2.233.038
Čisti poslovni izid	1.094.985	6.620.834	14.142.484	8.894.622	2.410.385	106.081	-1.207.611	1.627.019	3.896.896	1.070.901	10.452.880	3.930.845	28.978.348	16.760.119

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje INTERBLOCK d.d. realiziralo **80.471.102 EUR prihodkov**. Glede na leto 2004 so bili prihodki v letu 2017 **višji za več kot 5,2-krat**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 57.544.811 EUR. Glede na leto 2004 so bili poslovni odhodki v letu 2017 **višji za več kot 4,3-krat**.

Poslovni prihodki so v obravnavanem obdobju v povprečju rasli hitreje kot poslovni odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2004–2017 je znašala 21,1 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 14,7 %**. Poslovni odhodki večinoma niso presegali prihodkov, razen v letu 2010. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 81,2 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 80,0 %), med njimi največ nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (60,5 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 14,0 %).

Podjetje je v obdobju 2004–2017 večinoma **poslovalo pozitivno**, izguba je bila le v letu 2010.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 22.926.291 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBIT v letu 2017 za več kot 10-krat višji. Gibanje EBIT v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBIT je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010. Največji dobiček iz poslovanja je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta presegel 28 milijonov EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 26.541.814 EUR. Glede na leto 2004 je bil EBITDA v letu 2017 za 9,3-krat višji. Gibanje EBITDA v obdobju 2004–2017 je bilo različno. EBITDA je bil v vseh letih opazovanega obdobja pozitiven. Do leta 2006 je EBITDA naraščal, nato je padal do leta 2010, v nadaljnjih letih je v povprečju naraščal in najvišjo vrednost dosegel v letu 2016, ko je presegel 32 milijonov EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 16.760.119 EUR. Glede na leto 2004 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za več kot 15-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letu 2010. Do leta 2006 je dobiček naraščal, nato je padal do leta 2010, ko je izguba presegla 1,2 milijona EUR, v nadaljnjih letih je dobiček v povprečju naraščal ter najvišjo vrednost dosegel v letu 2016, in sicer skoraj 29 milijonov EUR.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	64,64	69,40	79,07	100,21	100,28	104,95	102,94	106,48	116,00	116,16	116,00	127,00	156,33	197,00
Dodana vrednost v EUR	4.517.852	13.750.841	19.540.199	15.712.495	7.352.418	4.590.565	3.488.888	7.172.311	10.238.700	8.354.576	18.024.081	17.999.256	38.625.232	34.402.967
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	69.893	198.139	247.125	156.796	73.319	43.740	33.892	67.358	88.265	71.923	155.380	141.726	247.075	174.634
EBIT marža v %	14,2%	33,7%	41,9%	32,7%	13,7%	2,0%	-7,2%	7,9%	15,6%	10,1%	26,7%	14,2%	35,9%	31,8%
EBITDA marža v %	18,8%	35,8%	43,9%	34,8%	17,7%	6,5%	0,2%	11,7%	20,3%	17,4%	31,6%	28,3%	40,4%	36,8%
Neto marža v %	7,2%	19,8%	36,2%	24,6%	10,8%	0,6%	-7,2%	5,7%	13,0%	4,5%	24,4%	8,1%	36,0%	23,2%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	87,3%	79,5%	46,8%	17,2%	0,6%	-5,5%	6,8%	13,7%	3,4%	28,0%	8,7%	54,3%	22,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	33,9%	55,3%	27,7%	7,4%	0,3%	-3,5%	3,8%	7,2%	1,8%	16,9%	5,7%	34,7%	14,2%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	116,3%	149,8%	168,3%	147,9%	115,5%	102,0%	93,6%	108,6%	117,7%	110,5%	135,2%	116,0%	151,6%	139,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	1,51	3,24	1,09	1,18	1,76	1,67	2,31	1,99	1,27	3,59	3,18	2,01	1,70
Neto obratni kapital v EUR	-	4.486.580	14.986.446	15.096.113	17.412.559	13.221.205	17.673.083	22.184.804	25.647.141	21.900.602	31.414.755	33.848.017	29.474.233	55.234.609
Koeficient obračanja zalog	-	17,36	13,81	8,29	4,03	3,04	2,73	4,34	4,36	3,16	5,75	8,77	16,21	9,59
Dnevi vezave zalog	-	21,03	26,42	44,03	90,65	120,00	133,63	84,10	83,68	115,66	63,50	41,64	22,51	38,06
Koeficient obračanja terjatev	-	18,94	7,14	3,74	1,89	1,56	1,70	3,07	2,99	2,56	4,54	3,12	2,73	1,52
Dnevi vezave terjatev	-	19,27	51,11	97,49	192,93	233,68	214,50	118,81	121,95	142,52	80,31	117,13	133,46	239,71
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	2,78	2,82	2,41	2,51	1,93	2,21	1,80	1,20	2,17	2,44	2,09	1,92
Dnevi vezave obveznosti	-	-	131,14	129,45	151,62	145,18	188,99	164,87	203,23	304,99	167,83	149,73	174,53	190,40
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	22,4%	55,8%	77,8%	40,7%	45,0%	69,0%	58,8%	52,9%	52,6%	54,5%	65,3%	64,8%	63,2%	63,9%
Servisiranje dolga	0,12	0,28	0,62	0,39	0,16	0,05	0,00	0,10	0,19	0,11	0,37	0,23	0,57	0,31
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,05	0,14	0,27	0,52	0,64	0,59	0,33	0,32	0,37	0,22	0,31	0,36	0,60
Neto dolg v EUR	-	-5.872.180	-8.241.479	9.197.746	11.990.779	3.340.837	653.104	-749.702	-807.324	-2.621.664	-5.731.495	-6.412.516	6.417.194	26.182.267
Neto dolg na EBITDA	-	-	-0,41	0,04	2,67	6,72	58,46	-0,01	-0,13	-0,42	-0,31	-0,44	0,00	0,61
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	135,6%	228,3%	111,9%	124,2%	148,8%	173,2%	181,3%	175,7%	123,1%	202,9%	202,7%	158,8%	135,6%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 197,00. Glede na leto 2004 se je povprečno število zaposlenih povišalo za 3-krat. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 9,4 %.

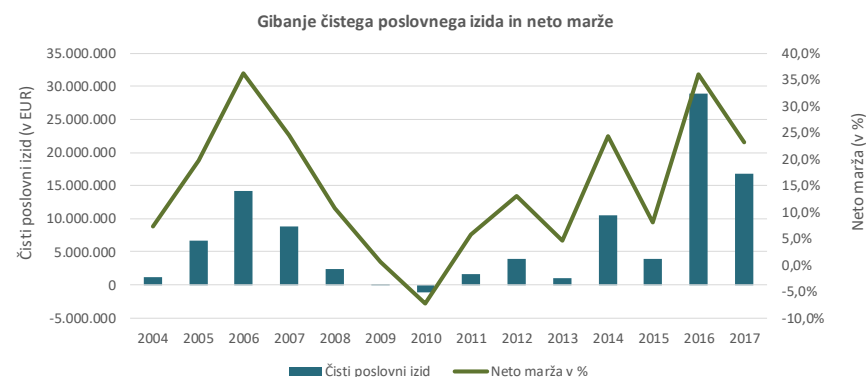
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 34.402.967 EUR. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost povišala za 7,6-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 35,5 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 174.634 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2004 se je dodana vrednost na zaposlenca povišala za skoraj 2,5-krat. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 24,5 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 31,8 %. Glede na leto 2004 se je EBIT marža za več kot 2,2-krat povečala. Gibanje EBIT marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Povprečje obdobja je znašalo 19,5 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih in končnih letih opazovanja, medtem ko je bila v obdobju 2009–2011 EBIT marža nižja od 10 % oziroma negativna v letu 2010.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 36,8 %. Glede na leto 2004 se je EBITDA marža skoraj za 2-krat povečala. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Povprečje obdobja je znašalo 24,6 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih in končnih letih opazovanja.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 23,2 %. Glede na leto 2004 se je neto marža za 3,2-krat povečala. Gibanje neto marže v obdobju 2004–2017 je bilo različno. Povprečje obdobja je znašalo 14,8 % z najvišjimi vrednostmi v začetnih in končnih letih opazovanja, medtem ko je bila v letu 2010 negativna.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 22,2 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 znižal za 74,5 %. Povprečje obdobja je znašalo 27,9 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 14,2 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 znižal za 58,2 %. Povprečje obdobja je znašalo 15,8 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 139,8 %. Glede na leto 2004 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 20,3 %. Večinoma je bila gospodarnost poslovanja višja od 100 %, razen v letu 2010, ko so odhodki presegali prihodke. Povprečje obdobja je znašalo 126,6 %. Kazalnik nam kaže, da je podjetje generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana rast gospodarnosti poslovanja 2,8 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,70. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povečal za 12,6 %. Kazalnik nam kaže, da je bilo podjetje v vseh letih opazovanja sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekoče kratkoročne

obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Povprečje obdobja je znašalo 2,04. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti, in sicer 17,3 %.

Neto obratni kapital podjetja je bil v obdobju 2005–2017 pozitiven, kar je za podjetje manj ugodno. V letu 2017 je znašal 55.234.609 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 za 12-krat povečal. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 34,3 %.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 9,59. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 44,7 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 5,3 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 38,06 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 1,52. Glede na leto 2005 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 zmanjšal za 92,0 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti koeficienta, in sicer –9,6 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 239,71 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,92. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 31,1 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta, in sicer 0,1 %. **Leta 2017 je bil obrat obveznosti v povprečju na 190,40 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 63,9 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 za skoraj 3-krat povišala. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 15,4 %.

Kazalnik servisiranje dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,31. Glede na leto 2004 se je kazalnik v letu 2017 povišal za več kot 2,5-krat, kar je za podjetje ugodno. Vrednost kazalnika je bila skozi vsa leta opazovanja sicer pozitivna, kar kaže na ustvarjanje pozitivnega denarnega toka, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

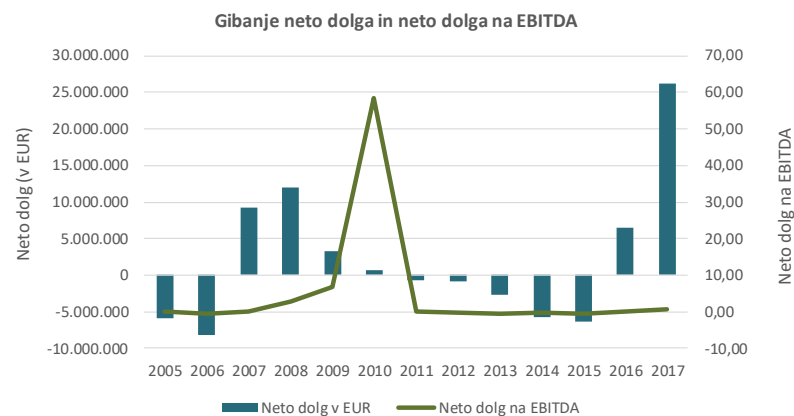
Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,60. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 povečal za več kot 11-krat, kar je za podjetje neugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,36 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. V povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 35,2 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 26.182.267 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg negativen, to predstavlja poslabšanje. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2007–2010 ter v letih 2016 in 2017 je bil neto dolg pozitiven, v ostalih letih pa negativen, kar je za podjetje ugodnejše.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 0,61. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg na EBITDA negativen, to predstavlja poslabšanje. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2007–2010 ter v letih 2016 in 2017 je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, v ostalih letih pa negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodnejše.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 135,6 %, kar je na ravni leta 2005 in kaže na dobro likvidnost podjetja.

Povprečje obdobja je znašalo 161,7 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 5,4 %.

5.3 Počkaj d.o.o.

5.3.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹³³

Alfastreet d.o.o.

Polni naziv: ALFASTREET proizvodnja in storitve d.o.o. (IZBRISAN dne 28.03.2019)

Naslov: Partizanska cesta 129A, Sežana, 6210 Sežana

Davčna številka: 40199274

Matična številka: 1965069000

Dejavnost po SKD 2008: C30.120 – Proizvodnja čolnov za razvedrilo in šport

C32.400 – Proizvodnja igrač in rekvizitov za igre in zabavo

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 3–4 (<https://www.bizi.si>)

50-99 (<https://www.bizi.si>)

Počkaj d.o.o.

Polni naziv: POČKAJ proizvodnja pohištv in trgovina d.o.o.¹³⁴

Naslov: Partizanska cesta 129A, Sežana, 6210 Sežana

Davčna številka: 67603793

Matična številka: 5635403000

Dejavnost po SKD 2008: C32.400 – Proizvodnja igrač in rekvizitov za igre in zabavo

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 3–4 (<https://www.bizi.si>)

50-99 (<https://www.bizi.si>)

OPIS PODJETJA

Podjetje Počkaj d.o.o. je zasebna družba z omejeno odgovornostjo, ustanovljena leta 1992, lastnica znane in hitro razvijajoče se igralne blagovne znamke Alfastreet igralnih instrumentov¹³⁵ s sedežem in proizvodnimi zmogljivostmi v Sloveniji. Trgovsko poslovanje družbe je tesno povezano s podružnicami, prodajnimi zastopniki in distributerji po vsem svetu. Podjetje Alfastreet je bilo ustanovljeno leta 2004. Alfastreet še naprej potrjuje svojo nesporno pozicijo vodstva pri ustvarjanju izjemnih, visokoprofilnih večigralskih elektronskih iger na srečo. Podjetje ALFASTREET se zapre leta 2019 in proizvodnja se nadaljuje preko Počkaj d.o.o..

¹³³ ALFASTREET. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/ALFASTREET_d.o.o.?enota=319131&EnotaStatus=2.

¹³⁴ Počkaj. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/POCKAJ_d.o.o.?enota=171171&EnotaStatus=1.

¹³⁵ ALFASTREET: <https://www.alfastreet.si>.

5.3.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	10.477.849	11.220.541	13.035.145	14.743.960	20.782.823	19.496.244	19.390.860	19.496.916	19.158.959	14.652.854	16.691.183	18.151.387	20.092.668	26.206.395
Dolgoročna sredstva	3.968.612	4.420.984	2.750.935	2.595.732	3.051.336	3.007.546	3.002.870	3.662.222	4.672.708	4.367.158	3.672.733	4.848.435	4.641.269	4.643.334
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	94.547	159.695	32.687	49.583	45.407	29.730	17.536	8.263	3.806	2.414	706	523	607	20.281
Opredmetena osnovna sredstva	2.541.059	2.847.318	2.627.420	2.475.137	2.981.587	2.953.109	2.961.232	3.390.104	3.819.459	2.818.832	2.225.520	2.552.608	2.762.847	2.584.519
Dolgoročne finančne naložbe	n.p.	n.p.	90.828	71.012	24.342	20.517	15.996	11.823	507.650	1.283.478	1.280.000	1.280.000	1.280.000	1.369.287
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	240.240	334.383	262.434	166.507	1.015.304	597.815	669.247
Odložene terjatve za davek	n.p.	n.p.	0	0	0	4.190	8.106	11.792	7.410	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	6.407.824	6.700.707	10.137.761	11.871.135	17.584.583	16.233.409	16.168.594	15.556.272	13.344.673	10.015.620	12.812.872	13.142.173	15.319.701	21.380.868
Zaloge	1.954.155	2.340.076	3.562.748	3.926.826	4.769.818	4.298.870	3.855.379	4.205.319	4.746.875	5.668.719	6.819.645	7.247.792	6.823.195	8.847.197
Kratkoročne finančne naložbe	236.728	42.863	57.937	42.650	41.712	36.125	4.173	81.973	31.973	22.973	15.478	44.000	12.962	4.200
Kratkoročne poslovne terjatve	3.894.483	3.933.539	6.369.133	6.485.619	10.877.935	11.538.531	11.189.619	9.328.748	6.924.598	3.997.901	5.463.663	5.700.994	7.935.292	11.273.222
Denarna sredstva	322.458	384.229	147.943	1.416.040	1.895.118	359.883	1.119.423	1.940.232	1.641.227	326.027	514.086	149.387	548.252	1.256.249
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	101.413	98.850	146.449	277.093	146.904	255.289	219.396	278.422	1.141.578	270.076	205.578	160.779	131.698	182.193
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	10.477.849	11.220.542	13.035.145	14.743.960	20.782.823	19.496.244	19.390.860	19.496.916	19.158.959	14.652.854	16.691.183	18.151.387	20.092.668	26.206.395
Kapital	6.212.281	6.531.542	6.530.984	8.061.913	13.138.026	14.197.585	14.591.431	14.846.563	14.929.454	11.597.382	11.617.758	11.785.117	12.218.934	15.995.153
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	288	192	0	0	136.977	99.620	62.263	24.905	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	n.p.	n.p.	1.306.677	1.056.581	16.146	1.080.000	980.000	1.050.932	1.008.130	382.000	991.111	711.111	1.900.000	666.667
Dolgoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	1.306.677	1.056.581	16.146	1.080.000	980.000	1.050.932	1.006.130	380.000	991.111	711.111	1.900.000	666.667
Dolgoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	0	0	0	0	0	0	2.000	2.000	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	n.p.	n.p.	5.118.319	5.623.113	7.488.014	4.060.683	3.731.613	3.380.020	3.168.566	2.393.860	4.055.175	5.632.301	5.963.837	9.287.786
Kratkoročne finančne obveznosti	n.p.	n.p.	985.720	250.096	239.234	516.146	100.000	44.802	544.801	411.130	594.203	780.000	1.314.560	933.333
Kratkoročne poslovne obveznosti	n.p.	n.p.	4.132.599	5.373.017	7.248.780	3.544.537	3.631.613	3.335.218	2.623.765	1.982.730	3.460.972	4.852.301	4.649.277	8.354.453
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	778.588	512.778	79.165	2.353	3.660	58.356	25.553	194.496	52.809	279.612	27.139	22.858	9.897	256.789

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

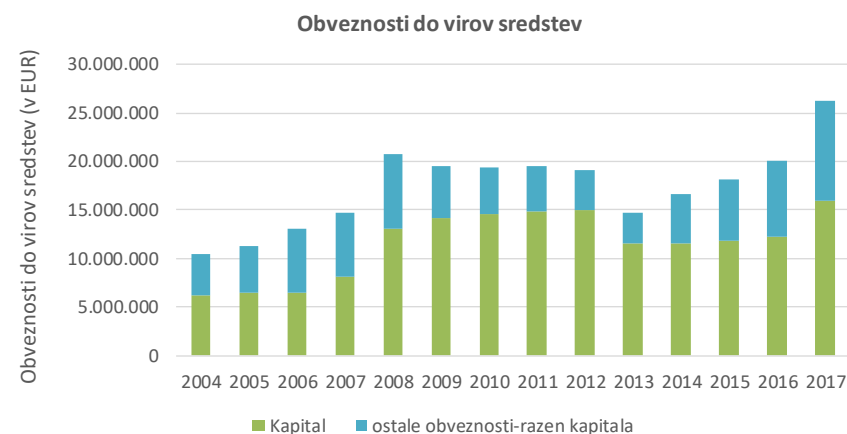
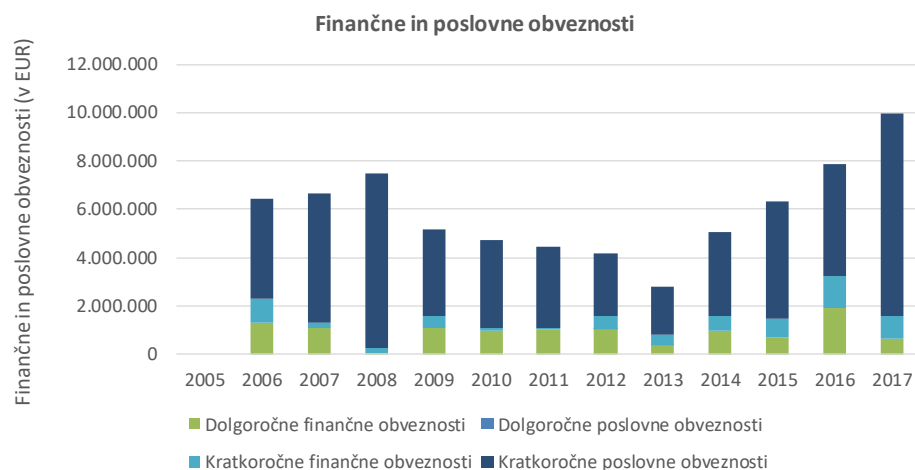
Sredstva družbe POČKAJ d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **26.206.395 EUR**. Glede na leto 2004 so bila sredstva v letu 2017 višja za **2,5-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 8,4 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **4.643.334 EUR** oziroma 17,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 2.584.519 EUR oziroma 55,7 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v celotnem obdobju opazovanja predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2004 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za 17,0 %**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 3,0 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **21.380.868 EUR** oziroma 81,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 11.273.222 EUR oziroma 52,7 % kratkoročnih sredstev. **Kratkoročna sredstva so v celotnem obdobju opazovanja predstavljala večji delež celotnih sredstev. Glede na leto 2004 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 33-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 12,1 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **15.995.153 EUR** oziroma 61,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V celotnem obdobju opazovanja je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, v povprečju je delež kapitala znašal 65,9 %. **Glede na leto 2004 je bil kapital v letu 2017 višji za več kot 2,5-krat.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 9,1 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **10.211.242 EUR** oziroma 39,0 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem opazovanem obdobju predstavljalo manjši del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 9.287.786 EUR oziroma 91,0 %, kar predstavlja 35,4 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2004 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za več kot 2,3-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 10,0 %.

IZKAZ USPEHA

v EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	15.310.027	12.725.668	17.988.713	17.602.086	32.046.953	n.p.	12.743.594	10.904.777	9.250.909	11.302.658	11.366.370	14.749.635	19.117.206	25.560.531
Čisti prihodki od prodaje	15.267.537	11.589.801	16.102.016	17.296.951	31.491.012	n.p.	12.090.152	9.184.503	7.544.339	9.847.788	9.626.695	14.007.446	17.081.535	24.101.977
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-87.971	640.836	972.307	-221.344	491.775	n.p.	128.379	790.909	417.695	915.088	1.109.856	-37.421	546.560	753.454
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0	0	386.772	0	n.p.	420.595	789.430	1.124.842	453.170	412.578	741.236	1.017.515	510.316
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	130.461	495.031	914.390	139.707	64.166	n.p.	104.468	139.935	164.033	86.612	217.241	38.374	471.596	194.784
Poslovni odhodki	13.819.784	12.159.136	15.743.271	15.598.227	25.554.069	n.p.	12.281.334	10.671.262	9.181.390	11.256.202	11.444.314	14.699.672	18.672.802	21.144.741
Stroški blaga, materiala in storitev	11.048.955	9.935.189	12.941.762	13.269.904	22.409.700	n.p.	9.465.386	8.164.360	6.762.150	8.578.203	9.038.904	11.583.249	14.546.950	17.264.195
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>9.041.847</i>	<i>7.896.277</i>	<i>9.718.921</i>	<i>9.767.526</i>	<i>17.877.990</i>	<i>n.p.</i>	<i>6.079.159</i>	<i>5.419.806</i>	<i>4.819.707</i>	<i>6.047.019</i>	<i>6.464.338</i>	<i>8.379.837</i>	<i>10.877.059</i>	<i>12.915.371</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>2.007.108</i>	<i>2.038.912</i>	<i>3.222.841</i>	<i>3.502.378</i>	<i>4.531.710</i>	<i>n.p.</i>	<i>3.386.227</i>	<i>2.744.554</i>	<i>1.942.443</i>	<i>2.531.184</i>	<i>2.574.566</i>	<i>3.203.412</i>	<i>3.669.891</i>	<i>4.348.824</i>
Stroški dela	1.849.434	1.941.118	1.877.006	1.750.194	1.949.786	n.p.	1.559.471	1.395.490	1.478.987	1.670.459	1.780.852	1.961.036	2.192.132	2.427.792
Odpisi vrednosti	893.231	250.071	876.469	502.450	1.100.068	n.p.	1.196.621	1.052.609	897.149	943.146	432.730	1.096.061	1.866.705	1.396.019
Drugi poslovni odhodki	28.164	32.758	48.034	75.679	94.515	n.p.	59.856	58.803	43.104	64.394	191.828	59.326	67.015	56.735
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	1.490.243	566.532	2.245.442	2.003.859	6.492.884	n.p.	462.260	233.515	69.519	46.456	-77.944	49.963	444.404	4.415.790
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	2.383.474	816.602	3.121.911	2.506.309	7.592.952	n.p.	1.658.881	1.286.124	966.668	989.602	354.786	1.146.024	2.311.109	5.811.809
Finančni prihodki	205.660	230.200	136.548	246.059	774.925	n.p.	151.057	113.203	70.562	54.057	182.387	320.385	232.441	207.547
Finančni odhodki	186.228	272.268	363.024	287.901	705.675	n.p.	162.699	124.319	82.307	72.931	92.698	201.893	249.897	406.161
Drugi prihodki	37.223	22.317	44.566	19.326	25.569	n.p.	10.515	33.060	32.136	15.146	12.454	1.715	7.381	18.944
Drugi odhodki	3.366	4.782	121	19.142	29.487	n.p.	10	1.327	2.637	1.381	424	2.811	512	43.132
Celotni poslovni izid	1.543.532	541.999	2.063.411	1.962.201	6.558.216	n.p.	461.123	254.132	87.273	41.347	23.775	167.359	433.817	4.192.988
Skupaj davki	278.599	227.166	363.637	431.272	1.482.103	n.p.	67.277	-1.000	4.383	7.410	3.400	0	0	416.769
Čisti poslovni izid	1.264.933	314.833	1.699.774	1.530.929	5.076.113	n.p.	393.846	255.132	82.890	33.937	20.375	167.359	433.817	3.776.219

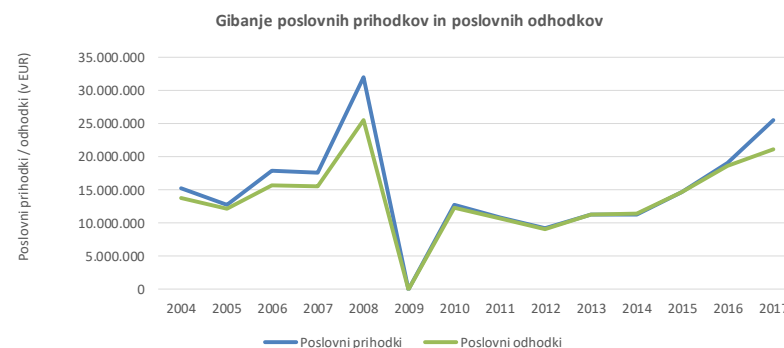
KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

OPOMBA: Ker podatki za izkaz uspeha za leto 2009 niso razpoložljivi, je pri komentarjih upoštevano obdobje od 2010–2017.

V letu 2017 je podjetje POČKAJ d.o.o. realiziralo **25.560.531 EUR prihodkov**. Glede na leto 2010 so bili prihodki v letu 2017 **za 2-krat višji**.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 21.144.741 EUR. Glede na leto 2010 so bili poslovni odhodki v letu 2017 **višji za 72,2 %**.

Poslovni prihodki so v obravnavanem obdobju v povprečju rasli hitreje kot poslovni odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2010–2017 je znašala 12,3 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 9,4 %**. Poslovni odhodki večinoma niso presegali prihodkov, razen v letu 2014. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 96,7 %.

V obdobju 2010–2017 so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 77,6 %), med njimi največ nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (54,9 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 13,6 %).

Podjetje je v obdobju 2010–2017 **poslovalo pozitivno**.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 4.415.790 EUR, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 je bil EBIT v letu 2017 za skoraj 10-krat višji. Gibanje EBIT v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBIT je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2014.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 5.811.809 EUR, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 je bil EBITDA v letu 2017 za 3,5-krat višji. Gibanje EBITDA v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 52,4 %. EBITDA je bil v vseh letih opazovanega obdobja pozitiven. Od leta 2010 do leta 2014 je EBITDA v povprečju padal, v nadaljnjih letih je naraščal.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 3.776.219 EUR, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 je bil čisti poslovni izid v letu 2017 za skoraj 10-krat višji. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 207,0 %. Podjetje je v obdobju 2010–2017 poslovalo z dobičkom. Od leta 2010 do leta 2014 je dobiček padal, v nadaljnjih letih pa je dobiček naraščal.

KAZALNIKI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	59,99	66,53	64,67	63,39	67,25	65,39	52,58	48,95	48,97	53,62	59,59	65,88	79,83	92,00
Dodana vrednost v EUR	4.232.907	2.757.721	4.998.917	4.256.503	9.542.738	n.p.	3.218.352	2.681.614	2.445.655	2.660.061	2.135.638	3.107.060	4.503.241	8.239.601
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	70.560	41.451	77.299	67.148	141.899	n.p.	61.209	54.783	49.942	49.609	35.839	47.162	56.410	89.561
EBIT marža v %	9,8%	4,9%	13,9%	11,6%	20,6%	n.p.	3,8%	2,5%	0,9%	0,5%	-0,8%	0,4%	2,6%	18,3%
EBITDA marža v %	15,6%	7,0%	19,4%	14,5%	24,1%	n.p.	13,7%	14,0%	12,8%	10,0%	3,7%	8,2%	13,5%	24,1%
Neto marža v %	8,3%	2,7%	10,6%	8,9%	16,1%	n.p.	3,3%	2,8%	1,1%	0,3%	0,2%	1,2%	2,5%	15,7%
KAZALNIKI DONOSNOSTI														
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	4,9%	26,0%	21,0%	47,9%	n.p.	2,7%	1,7%	0,6%	0,3%	0,2%	1,4%	3,6%	26,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	2,9%	14,0%	11,0%	28,6%	n.p.	2,0%	1,3%	0,4%	0,2%	0,1%	1,0%	2,3%	16,3%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA														
Gospodarnost poslovanja v %	110,8%	104,7%	114,3%	112,8%	125,4%	n.p.	103,8%	102,2%	100,8%	100,4%	99,3%	100,3%	102,4%	120,9%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI														
Kratkoročni koeficient likvidnosti	-	-	1,98	2,11	2,35	4,00	4,33	4,60	4,21	4,18	3,16	2,33	2,57	2,30
Neto obratni kapital v EUR	-	-	6.005.162	6.498.118	10.335.803	12.688.872	12.536.981	12.221.054	10.720.908	8.032.890	9.351.900	8.289.872	10.670.424	13.026.415
Koeficient obračanja zalog	-	5,40	5,46	4,62	7,24	n.p.	2,97	2,28	1,69	1,89	1,54	1,99	2,43	3,08
Dnevi vezave zalog	-	67,62	66,90	79,02	50,40	n.p.	123,09	160,17	216,56	193,02	236,75	183,28	150,34	118,66
Koeficient obračanja terjatev	-	2,96	3,13	2,69	3,63	n.p.	1,06	0,90	0,93	1,80	2,03	2,51	2,51	2,51
Dnevi vezave terjatev	-	123,26	116,77	135,63	100,63	n.p.	343,08	407,71	393,17	202,42	179,37	145,46	145,69	145,45
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	2,06	2,83	n.p.	1,69	1,56	1,62	2,63	2,37	2,02	2,29	1,99
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	177,61	128,84	n.p.	215,43	234,59	225,64	139,02	153,69	181,05	159,42	183,75
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI														
Stopnja lastniškosti financiranja v %	59,3%	58,2%	50,1%	54,7%	63,2%	72,8%	75,2%	76,1%	77,9%	79,1%	69,6%	64,9%	60,8%	61,0%
Servisiranje dolga	0,15	0,05	0,16	0,13	0,23	n.p.	0,13	0,12	0,11	0,09	0,04	0,08	0,12	0,24
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,32	0,30	0,36	0,28	n.p.	0,90	1,01	0,92	0,53	0,46	0,38	0,37	0,40
Neto dolg v EUR	-	-	2.086.517	-152.013	-1.681.450	1.200.138	-43.596	-926.471	-122.269	442.130	1.055.750	1.297.724	2.653.346	339.551
Neto dolg na EBITDA	-	-	-	0,39	-0,12	n.p.	0,35	-0,38	-0,54	0,16	2,11	1,03	0,85	0,26
KAZALNIKI POKRITOSTI														
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	284,9%	351,3%	431,1%	511,3%	518,6%	434,1%	341,0%	274,3%	343,3%	257,7%	304,2%	358,8%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

OPOMBA: Ker podatki za izkaz uspeha za leto 2009 niso razpoložljivi, je pri komentarjih na nekatere kazalnike upoštevano obdobje od 2010–2017.

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 92. Glede na leto 2004 se je število zaposlenih povišalo za 53,4 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 3,9 %.

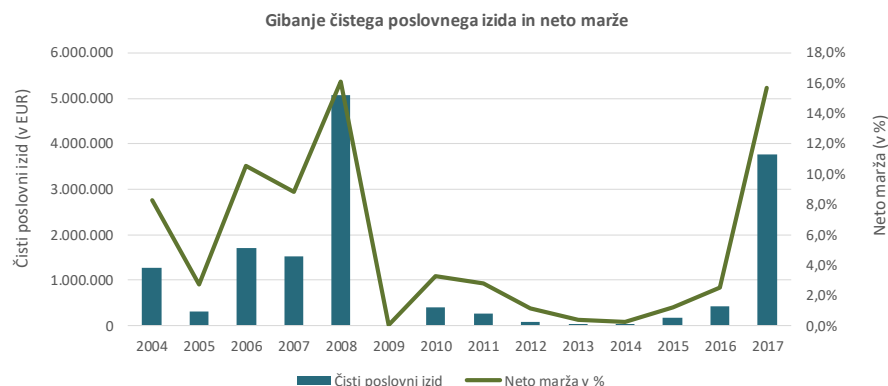
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 8.239.601 EUR. Glede na leto 2010 se je dodana vrednost povišala za več kot 2,5-krat. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti 19,6 %.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 89.561 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2010 se je dodana vrednost na zaposlenca povišala za 46,3 %. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast dodane vrednosti na zaposlenca 8,9 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 18,3 %, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 se je EBIT marža povečala za skoraj 4,8-krat. Gibanje EBIT marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letu 2014.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 24,1 %, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 se je EBITDA marža povečala za 75,7 %. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 24,9 %. V obdobju 2010–2017 je bila EBITDA marža vselej pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 15,7 %, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 se je neto marža za 4,8-krat povečala. Gibanje neto marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 130,2 %. V obdobju 2010–2017 je bila neto marža vselej pozitivna.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 26,8 %, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 se je ROE v letu 2017 povišala za skoraj 10-krat. Povprečje obdobja je znašalo 4,7 %. Gibanje med leti 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 188,3 %. ROE je bila v obdobju 2010–2017 vselej pozitivna.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 16,3 %, kar je največ v obdobju 2010–2017. Glede na leto 2010 se je ROA v letu 2017 povišala za več kot 8-krat. Povprečje obdobja je znašalo 3,0 %. Gibanje med leti 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 171,9 %. ROA je bila v obdobju 2010–2017 vselej pozitivna.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 120,9 %. Glede na leto 2010 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 16,5 %. Večinoma je bila gospodarnost poslovanja višja od 100 %, razen v letu 2014. Povprečje obdobja je znašalo 103,8 %. Kazalnik nam

kaže, da je podjetje generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana rast gospodarnosti poslovanja 2,4 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,30. Glede na leto 2010 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 zmanjšal za 46,9 %. Kazalnik nam kaže, da je bilo podjetje v vseh letih opazovanja sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Povprečje obdobja je znašalo 3,46. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec kratkoročnega koeficienta likvidnosti, in sicer -7,7 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 13.026.415 EUR. Glede na leto 2006 se je neto obratni kapital v letu 2017 povečal za 2,1-krat. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 9,5 %.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 3,08. Glede na leto 2010 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 3,7 %. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 3,2 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 118,66 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 2,51. Glede na leto 2010 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za 2,3-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 16,9 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 145,45 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,99. Glede na leto 2010 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 povečal za 17,2 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 4,8 %. **Leta 2017 je bil obrat obveznosti v povprečju na 183,75 dneva, kar je približno na ravni povprečja opazovanega obdobja.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 61,0 %. Glede na leto 2004 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 povišala za 2,9 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 0,6 %.

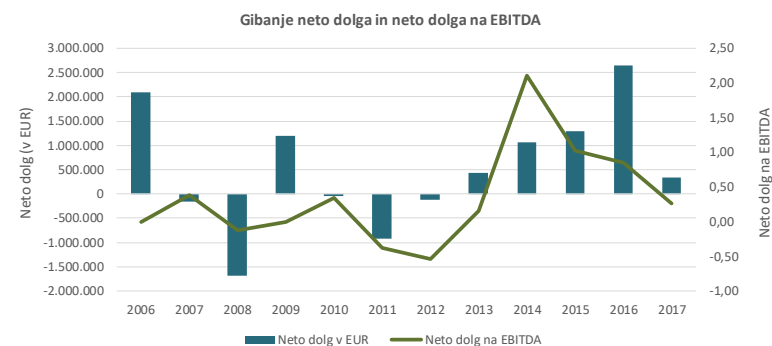
Kazalnik servisiranje dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,24. Glede na leto 2010 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 87,4, kar je za podjetje ugodno. Vrednost kazalnika je bila v obdobju 2010–2017 sicer pozitivna, kar kaže na ustvarjanje pozitivnega denarnega toka, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,40. Glede na leto 2010 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 55,8 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,62 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bil realiziran padec vrednosti kazalnika, in sicer -9,2 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 339.551 EUR. Glede na leto 2006 se je neto dolg v letu 2017 zmanjšal za 83,7 %. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. V letih 2006 in 2009 ter v obdobju 2013–2017 je bil neto dolg pozitiven, v ostalih letih pa negativen, kar je za podjetje ugodnejše.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 0,26. Glede na leto 2010 se je neto dolg na EBITDA zmanjšal za 26,1 %. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno. Večinoma je bil neto dolg na EBITDA pozitiven, razen v letih 2011 in 2012, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodnejše.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 358,8 %, kar je približno na ravni povprečja opazovanega obdobja. Glede na leto 2006 je bil kazalnik v letu 2017 višji za 25,9 %. Vrednost kazalnika je bila v celotnem opazovanem obdobju večja od 100 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 4,1 %.

5.4 SPINTEC d.o.o.

5.4.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹³⁶

Spintec d.o.o.

Polni naziv: SPINTEC, razvoj, proizvodnja in prodaja igralnih naprav d.o.o.

Naslov: Polje 12, 5290 Šempeter pri Gorici

Davčna številka: 60085266

Matična številka: 3741036000

Dejavnost po SKD 2008: C27.900 – Proizvodnja drugih električnih naprav

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 20–49 <https://www.bizi.si>

OPIS PODJETJA

Podjetje je začelo delovati leta 2010 z združevanjem izkušenj inženirjev, strokovnjakov visoke tehnologije in profesionalnih igralcev. Spintec proizvaja rešitve za igre, ki so popolnoma prilagodljive. Spadajo med vodilne razvijalce, oblikovalce, proizvajalce in dobavitelje vrhunskih inovativnih rešitev za elektronske igre¹³⁷.

Podjetje proizvode in storitve prilagaja standardom in zakonodaji lokalnih trgov, kar jim omogoča dostop do največjih in najpomembnejših igralnic po vsem svetu. Veriga distributerjev je svetovna, podpora pa 24-urna.

Leta 2011 je podjetje že dobavljalo v Gruzijo, Makedonijo, Slovenijo in Črno goro.

Leta 2012 je prodrlo na azijski in latinoameriški trg.

Leta 2013 je sodelovalo s španskim distributerjem, španski trg postane eden najpomembnejših za Spintec.

Leta 2014 se širi prodaja: Peru, Portugalska, Indija, Filipini in križarske ladje.

Leta 2015 predstavijo samostojno virtualno ruleto, ki podjetje postavi med vodilne v industriji kreativnih rešitev za operaterje in igralce. Prodaja se širi v Paragvaj, Urugvaj, na Irsko, v Moldavijo, Bolgarijo in Nepal.

Leta 2016 nadaljujejo z inovacijami; širitev prodaje v Argentino, Italijo, Južno Korejo, Senegal in Vietnam.

Leta 2017 dobijo odobreno prošnjo za pridružitvev AGEM (*International Gaming Association*). Proizvodnje zmogljivosti se povečajo za trikrat. Širitev prodaje v Maroko, Dominikansko republiko, BIH, Malezijo, Curacao in Kambodžo.

Poleg poslovne uspešnosti podjetje odlikuje tudi družbeno odgovorno delovanje: sponzorstvo SK Nova Gorica, Aerokluba Rusjan Nova Gorica, Barcolane, podpora mladih podjetnikov s sponzorstvom radijske oddaje »Koraki do uspeha«, podpora Mladinskega društva Renče-Vogrsko.

¹³⁶ SPINTEC. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/SPINTEC_d.o.o.?enota=466001&EnotaStatus=1.

¹³⁷ SPINTEC: <https://www.spintec.si>.

5.4.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	218.030	388.326	697.675	717.117	1.282.112	2.105.305	4.765.650	6.129.423
Dolgoročna sredstva	119.818	107.052	101.651	95.718	96.668	171.117	299.148	1.035.778
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	108.463	100.366	92.539	77.797	66.991	66.010	66.357	50.296
Opredmetena osnovna sredstva	11.355	6.686	9.112	17.921	26.344	101.130	129.192	875.689
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	99.623	96.573
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	3.333	3.977	3.976	3.976
Odložene terjatve za davek	0	0	0	0	0	0	0	9.244
Kratkoročna sredstva	36.354	280.584	552.378	596.625	1.154.733	1.901.491	4.355.831	4.998.946
Zaloge	0	86.252	234.701	162.870	641.465	641.569	1.014.508	1.263.699
Kratkoročne finančne naložbe	2.000	2.000	2.000	0	0	350.977	171.846	36.622
Kratkoročne poslovne terjatve	23.975	147.662	287.890	403.804	413.083	868.305	1.641.769	1.749.541
Denarna sredstva	10.379	44.670	27.787	29.951	100.185	40.640	1.527.708	1.949.084
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	61.858	690	43.646	24.774	30.711	32.697	110.671	94.699
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	218.030	388.326	697.675	717.117	1.282.112	2.105.305	4.765.650	6.129.423
Kapital	-37.757	-174.436	11.461	63.581	114.226	1.535.898	3.366.574	4.299.775
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0	0	93.124	97.302
Dolgoročne obveznosti	212.000	485.000	351.735	308.000	308.000	4.624	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	212.000	485.000	351.735	308.000	308.000	0	0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0	4.624	0	0
Kratkoročne obveznosti	43.787	77.762	334.479	335.472	843.662	529.521	1.263.235	1.717.386
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	0	44.000	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	43.787	77.762	334.479	291.472	843.662	529.521	1.263.235	1.717.386
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0	10.064	16.224	35.262	42.717	14.960

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe SPINTEC d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **6.129.423 EUR**. Glede na leto 2010, ko je podjetje pričelo s poslovanjem, so bila sredstva v letu 2017 za več kot 28-krat višja. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 65,5 %.

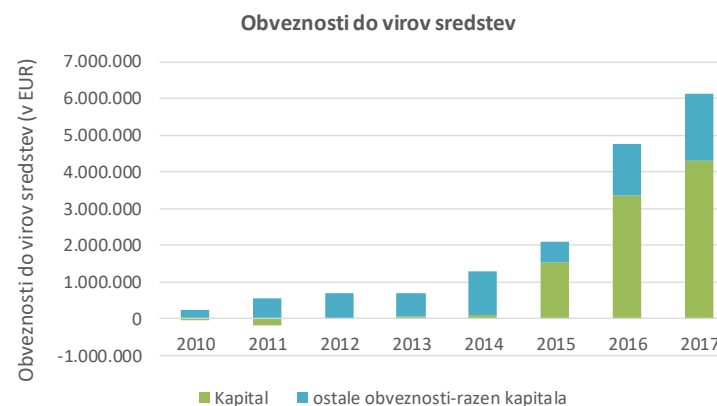
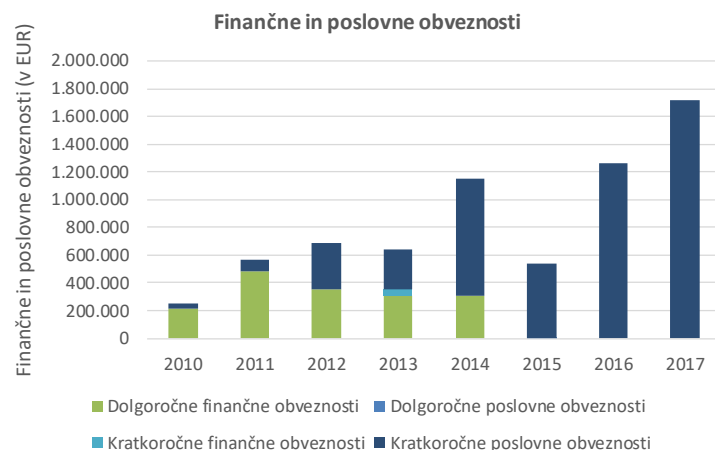
Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.035.778 EUR** oziroma 16,9 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 875.689 EUR oziroma 84,5 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so večinoma predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letu 2010. V povprečju je delež dolgoročnih sredstev znašal 18,7 %.

Glede na leto 2010 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 8,6-krat. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 53,9 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **4.998.946 EUR** oziroma 81,6 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala denarna sredstva, ki so znašala 1.949.084 EUR oziroma 39,0 % kratkoročnih sredstev. **Kratkoročna sredstva so večinoma predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letu 2010. Glede na leto 2010 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 137-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast 154,1 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **4.299.775 EUR** oziroma 70,1 % celotnih obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal 21,4 %. **Glede na leto 2010, ko bil kapital negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2010–2017 je bilo različno. V letih 2010 in 2011 je bil kapital negativen, v nadaljnjih letih pa pozitiven in se je konstantno povečeval. V obdobju 2010–2014 je kapital predstavljal manjši delež celotnih obveznosti do virov sredstev, v obdobju 2015–2017 pa je delež kapitala presegel 70 %.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **1.829.648 EUR** oziroma 29,9 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo največji del financiranja podjetja, razen v obdobju 2015–2017. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 1.717.386 EUR oziroma 93,9 %, kar predstavlja 28,0 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2010 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za več kot 7,1-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 48,7 %.

IZKAZ USPEHA

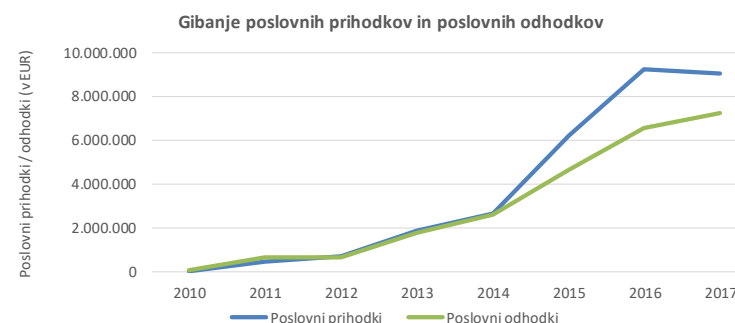
v EUR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	1.633	461.893	681.075	1.864.860	2.639.676	6.241.097	9.267.395	9.038.375
Čisti prihodki od prodaje	1.633	400.000	701.739	1.834.639	2.333.326	6.246.692	9.177.175	8.708.133
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	61.893	-23.772	19.791	306.350	-5.595	90.220	320.889
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	3.108	10.430	0	0	0	9.353
Poslovni odhodki	48.021	633.266	672.391	1.801.922	2.605.298	4.681.861	6.571.007	7.243.848
Stroški blaga, materiala in storitev	18.443	433.793	441.268	1.373.134	2.045.356	3.725.329	5.188.606	5.580.221
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>3.035</i>	<i>285.501</i>	<i>189.833</i>	<i>871.017</i>	<i>1.395.654</i>	<i>2.871.991</i>	<i>4.234.807</i>	<i>4.278.502</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>15.408</i>	<i>148.292</i>	<i>251.435</i>	<i>502.117</i>	<i>649.702</i>	<i>853.338</i>	<i>953.799</i>	<i>1.301.719</i>
Stroški dela	28.388	181.437	211.281	391.542	505.796	879.087	1.289.460	1.500.861
Odpisi vrednosti	907	17.963	19.488	29.475	47.574	69.572	59.657	122.124
Drugi poslovni odhodki	283	73	354	7.771	6.572	7.873	33.284	40.642
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-46.388	-171.373	8.684	62.938	34.378	1.559.236	2.696.388	1.794.527
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-45.481	-153.410	28.172	92.413	81.952	1.628.808	2.756.044	1.916.650
Finančni prihodki	23	1.629	2.575	781	692	43.264	51.459	38.982
Finančni odhodki	1.392	11.933	8.372	12.427	10.918	8.753	22.951	147.528
Drugi prihodki	0	0	1.010	828	26.494	442	2.532	1.386
Drugi odhodki	0	2	0	0	0	979	5.145	5.052
Celotni poslovni izid	-47.757	-181.679	3.897	52.120	50.646	1.593.210	2.722.283	1.682.315
Skupaj davki	0	0	0	0	0	171.538	431.640	288.548
Čisti poslovni izid	-47.757	-181.679	3.897	52.120	50.646	1.421.672	2.290.643	1.412.255

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje SPINTEC d.o.o. realiziralo **9.038.375 EUR prihodkov**. Glede na leto 2010, ko je podjetje šele pričelo ustvarjati prihodke, to predstavlja pomembno izboljšanje.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **7.243.848 EUR**. Glede na leto 2010, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, to predstavlja pomembno povečanje.

Poslovni prihodki so v obravnavanem obdobju v povprečju rasli hitreje kot poslovni odhodki. Poslovni odhodki večinoma niso presegali prihodkov, razen v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v obdobju 2012–2017 v povprečju znašal 86,7 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 70,4 %), med njimi največ nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (45,8 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 27,4 %).

Podjetje je v obdobju 2010–2017 večinoma **poslovalo pozitivno**, izguba je bila le v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 1.794.527 EUR. Glede na leto 2010, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBIT je bil večinoma pozitiven, razen v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011. Največji dobiček iz poslovanja je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta presegal 2,6 milijona EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 1.916.650 EUR. Glede na leto 2010, ko je bil EBITDA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011. Največji EBITDA je bil ustvarjen v letu 2016 in je presegal 2,7 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 1.412.255 EUR. Glede na leto 2010, ko je podjetje poslovalo z izgubo, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2010–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, izguba je bila le v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011. Največji dobiček je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta dosegel skoraj 2,3 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur)	1,94	5,00	6,28	10,09	13,55	19,54	31,22	39,00
Dodana vrednost v EUR	-17.093	28.027	239.453	483.955	587.748	2.507.895	4.045.504	3.417.512
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-8.811	5.605	38.129	47.964	43.376	128.347	129.581	87.629
EBIT marža v %	-2840,7%	-42,8%	1,2%	3,4%	1,5%	25,0%	29,4%	20,6%
EBITDA marža v %	-2785,1%	-38,4%	4,0%	5,0%	3,5%	26,1%	30,0%	22,0%
Neto marža v %	-2924,5%	-45,4%	0,6%	2,8%	2,2%	22,8%	25,0%	16,2%
KAZALNIKI DONOSNOSTI								
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	171,2%	-4,8%	138,9%	57,0%	172,3%	93,4%	36,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-59,9%	0,7%	7,4%	5,1%	83,9%	66,7%	25,9%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA								
Gospodarnost poslovanja v %	3,4%	72,9%	101,3%	103,5%	101,3%	133,3%	141,0%	124,8%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI								
Kratkoročni koeficient likvidnosti	0,83	3,61	1,65	1,78	1,37	3,59	3,45	2,91
Neto obratni kapital v EUR	-7.433	202.822	217.899	305.153	311.071	1.371.970	3.092.596	3.281.560
Koeficient obračanja zalog	-	9,28	4,37	9,23	5,80	9,74	11,08	7,64
Dnevi vezave zalog	-	39,35	83,47	39,55	62,91	37,48	32,93	47,75
Koeficient obračanja terjatev	-	4,66	3,22	5,30	5,71	9,75	7,31	5,14
Dnevi vezave terjatev	-	78,31	113,27	68,81	63,89	37,44	49,92	71,07
Koeficient obračanja obveznosti	-	4,70	0,92	2,78	2,46	4,18	4,72	2,87
Dnevi vezave obveznosti	-	77,70	396,32	131,15	148,43	87,26	77,26	127,14
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI								
Stopnja lastniškosti financiranja v %	-17,3%	-44,9%	1,6%	8,9%	8,9%	73,0%	70,6%	70,1%
Servisiranje dolga	-0,95	-0,25	0,03	0,04	0,04	0,32	0,36	0,21
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	0,21	0,31	0,19	0,18	0,10	0,14	0,19
Neto dolg v EUR	199.621	438.330	321.948	322.049	207.815	-391.617	-1.699.554	-1.985.706
Neto dolg na EBITDA	-	-2,08	13,49	3,48	3,23	-0,06	-0,38	-0,96
KAZALNIKI POKRITOSTI								
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	145,4%	290,1%	357,3%	388,2%	436,8%	897,6%	1125,4%	415,1%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Število zaposlenih v letu 2017 je bilo 39. Glede na leto 2010, ko je podjetje šele začelo s poslovanjem in zaposlovanjem, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast števila zaposlenih 58,2 %.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 3.417.512 EUR. Glede na leto 2010, ko je bila dodana vrednost negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2010–2017 je bilo različno. Do leta 2016 se je dodana vrednost konstantno povečevala, v letu 2017 pa se je znižala.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 87.629 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2010, ko je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2010–2017 je bilo

različno. Do leta 2013 se je dodana vrednost na zaposlenca konstantno povečevala, v letu 2014 je padla, nato se je ponovno povečala v letih 2015 in 2016, ter se ponovno znižala v letu 2017.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 20,6 %. Glede na leto 2010, ko je bila EBIT marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 22,0 %. Glede na leto 2010, ko je bila EBITDA marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v prvih letih poslovanja, v 2010 in 2011.

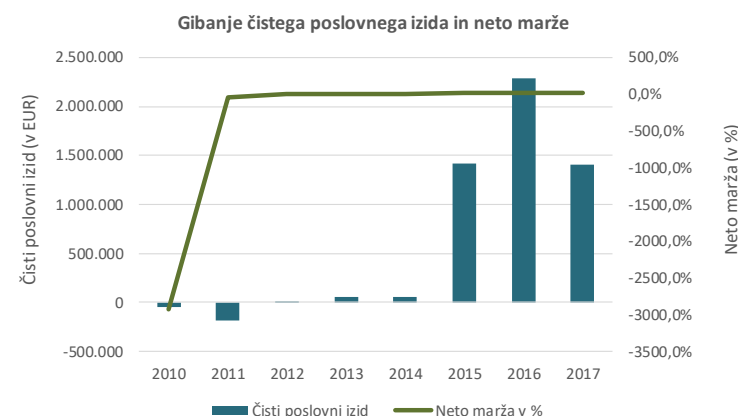
Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 16,2 %. Glede na leto 2010, ko je bila neto marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje neto marže v obdobju 2010–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v prvih letih poslovanja, 2010 in 2011.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 36,8 %. Glede na leto 2011 se je ROE v letu 2017 znižal za 78,5 %. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2012.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 25,9 %. Glede na leto 2011, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letu 2010.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 124,8 %. Glede na leto 2010 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za več kot 36-krat. Od leta 2012 dalje je bila gospodarnost poslovanja vselej višja od 100 %, kar kaže, da je podjetje generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov. Povprečje obdobja je znašalo 97,7 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana rast gospodarnosti poslovanja 301,4 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 2,91. Glede na leto 2010 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povečal za 3,5-krat. Koeficient je bil v celotnem opazovanem obdobju pozitiven, od leta 2011 dalje je bil višji od 1, kar nam kaže, da je bilo podjetje sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Povprečje obdobja je znašalo 2,40. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti, in sicer 58,3 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 3.281.560 EUR. Glede na leto 2010, ko je bil neto obratni kapital negativen, to predstavlja poslabšanje. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno. Neto obratni kapital je bil večinoma pozitiven in se je konstantno povečeval. Negativen je bil v letu 2010.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 7,64. Glede na leto 2011 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 znižal za 17,6 %, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2011–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 11,9 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 47,75 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 5,14. Glede na leto 2011 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za 10,2 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 9,6 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 71,07 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 2,87. Glede na leto 2011 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 zmanjšal za 38,9 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2011–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 25,7 %. **Leta 2017 je bil obrat obveznosti v povprečju na 127,14 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja.**

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 70,1 %. Glede na leto 2010, ko je bila stopnja lastniškosti financiranja negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno. V letih 2010 in 2011, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem in je bil kapital negativen, je bila stopnja lastniškosti financiranja negativna, v nadaljnjih letih se je v povprečju povečevala.

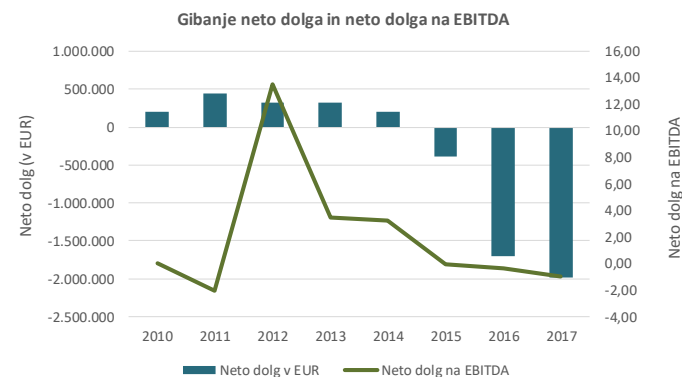
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,21. Glede na leto 2010, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila v letih 2010 in 2011 negativna, kasneje pa pozitivna, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,19, kar je na ravni povprečja obdobja in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Glede na leto 2011 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 9,2 %, kar je za podjetje ugodno. V povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 5,4 %.

Neto dolg je bil v letu 2017 negativen in je znašal –1.985.706 EUR. Glede na leto 2010, ko je bil neto dolg pozitiven, to predstavlja izboljšanje. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno. V obdobju 2010–2014 je bil neto dolg pozitiven, v ostalih letih pa negativen, kar je za podjetje ugodnejše.

Neto dolg na EBITDA je bil v letu 2017 negativen in je znašal –0,96. Glede na leto 2011 se je neto dolg na EBITDA povečal. Gibanje v obdobju 2011–2017 je bilo različno. Neto dolg na EBITDA je bil v obdobju 2012–2014 pozitiven, v nadaljnjih letih pa negativen, kar je ob doseganju pozitivnega EBITDA za podjetje ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 415,1 %, kar kaže na zelo dobro likvidnost podjetja. Glede na leto 2010 se je kazalnik povečal za več kot 2,8-krat. Povprečje obdobja je znašalo 507,0 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih. Gibanje v obdobju 2010–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 30,2 %.

5.5 WIN SYSTEMS d.o.o.

5.5.1 Opis podjetja

IZKAZNICA PODJETJA¹³⁸

Win Systems d.o.o.

Polni naziv: Win Systems proizvodnja, trgovina in svetovanje d.o.o.

Naslov: Cesta na Lenivec 44, Sežana, 6210 Sežana

Davčna številka: 36415359

Matična številka: 1965077000

Dejavnost po SKD 2008: C32.400 – Proizvodnja igráč in rekvizitov za igre in zabavo

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 100–149 <https://www.bizi.si>

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2004. Win Systems je vodilni dobavitelj tehnologije, ki nudi rešitve za upravljanje, elektronsko ruleto in igralne avtomate v industriji igralnic in loterij. Podjetje nenehno širi mrežo poslovnih partnerstev in ustvarja inovativne rešitve.

Posluje v več kot 60 državami po svetu. Zaposluje več kot 350 strokovnjakov po svetu.

Podjetje začne delovati kot GOLD CLUB GAMING d.o.o. s polnim nazivom podjetja GOLD CLUB GAMING proizvodnja, trgovina in svetovanje d.o.o.. Deluje od leta 2004 in je v navezi z igralnim salonom Gold Club Casino. Podjetje je vodilno na področju proizvajalcev igralnih aparatov v svetu, specializirani so na področju proizvodnje avtomatiziranih inteligentnih elektronskih rulet in Slot igralnih aparatov. Podjetje deluje pod standardno klasifikacijo dejavnosti R32.400 – Proizvodnja igráč in rekvizitov za igre in zabavo¹³⁹.

Leta 2017 se preimenuje in deluje po imenom Win Systems proizvodnja, trgovina in svetovanje d.o.o.

¹³⁸ WIN SYSTEMS. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/Win_Systems_d.o.o.?enota=325928&EnotaStatus=1.

¹³⁹ WIN SYSTEMS: <https://winsysgroup.com/en/>.

5.5.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	212.422	217.635	222.132	227.583	233.149	235.128	5.174.115	1.298.630	1.222.629	856.362	60.926	18.401.161	23.022.749
Dolgoročna sredstva	0	0	0	0	187.782	220.000	415.500	645.500	239.000	390.374	9.000	414.667	1.191.879
Opredmetena osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	389.101	305.362
Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	187.782	220.000	415.500	645.500	239.000	390.374	9.000	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	744.000
Odložene terjatve za davke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.646	122.152
Kratkoročna sredstva	204.074	209.289	213.786	219.237	37.021	6.782	4.758.615	653.130	983.629	465.988	51.926	17.986.494	21.806.906
Zaloge	0	0	0	0	0	0	0	210.000	0	0	0	3.780.793	3.843.880
Kratkoročne finančne naložbe	191.685	187.782	187.782	187.782	0	0	1.020.000	359.692	926.893	393.928	0	0	593.780
Kratkoročne poslovne terjatve	234	10.975	18.095	25.529	32.347	3.509	11.738	74.708	56.252	58.848	50.067	13.662.012	16.274.419
Denarna sredstva	12.155	10.532	7.909	5.926	4.674	3.273	3.726.877	8.730	484	13.212	1.859	543.689	1.094.827
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	8.348	8.346	8.346	8.346	8.346	8.346	0	0	0	0	0	0	23.964
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	212.421	217.634	222.132	227.583	233.149	235.128	5.174.115	1.298.630	1.222.629	856.362	60.926	18.401.162	23.022.750
Kapital	211.466	216.683	222.096	227.583	233.121	235.095	75.933	137.172	-3.918	-210.214	17.318	13.532.268	15.848.092
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54.664	77.268
Dolgoročne obveznosti	0	0	0	0	0	0	5.098.149	1.084.729	995.319	0	0	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0	5.098.149	1.084.729	995.319	0	0	0	0
Kratkoročne obveznosti	956	951	36	0	28	33	33	76.729	231.228	1.066.576	43.608	4.759.620	7.017.411
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000.000	0	2.693	3.251.313
Kratkoročne poslovne obveznosti	956	951	36	0	28	33	33	76.729	231.228	66.576	43.608	4.756.927	3.766.098
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54.610	79.979

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

Sredstva družbe WIN SYSTEMS d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **23.022.749 EUR**. Glede na leto 2005, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem, so bila sredstva v letu 2017 za 108-krat višja. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Do leta 2011 so sredstva konstantno rasla, do leta 2015 je njihova vrednost padala, nato je spet narasla.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.191.879 EUR** oziroma 5,2 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale dolgoročne poslovne terjatve, ki so znašale 744.000 EUR oziroma 62,4 % dolgoročnih sredstev. Večinoma so dolgoročna sredstva predstavljala manjši delež celotnih sredstev, razen v letih 2009 in 2010. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2009–2017 je bilo različno. **V letu 2005, ko je podjetje pričelo s poslovanjem, ni imelo evidentiranih dolgoročnih sredstev. V letu 2009 so dolgoročne finančne naložbe predstavljale 100 % dolgoročnih sredstev.** Najvišjo vrednost dolgoročnih sredstev je podjetje evidentiralo v letu 2017.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **21.806.906 EUR** oziroma 94,7 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale kratkoročne poslovne terjatve, ki so znašale 16.274.419 EUR oziroma 74,6 % kratkoročnih sredstev. Večinoma so kratkoročna sredstva predstavljala največji delež celotnih sredstev, razen v letih 2009 in 2010. **Glede na leto 2005, ko je podjetje pričelo s poslovanjem, so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 107-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2005–2008 so kratkoročna sredstva predstavljala več kot 96 % celotnih sredstev, kasneje se je njihov delež znižal.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **15.848.092 EUR** oziroma 68,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobjih 2005–2010 in 2016–2017 je kapital predstavljal največji del obveznosti do virov sredstev, v obdobju 2011–2015 je bil delež kapitala nižji od 50 %, pri čemer je bila vrednost kapitala v letih 2013 in 2014 negativna. V povprečju je delež kapitala znašal 58,2 %. **Glede na leto 2005, ko je podjetje pričelo s poslovanjem, je bil kapital v letu 2017 višji za 75-krat.**

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **7.174.658 EUR** oziroma 31,2 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je večinoma predstavljalo manjši del financiranja podjetja, razen v obdobju 2011–2015. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del predstavljale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 7.017.411 EUR oziroma 97,8 %, kar predstavlja 30,5 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005, ko je podjetje pričelo s poslovanjem, so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 pomembno višje.**

IZKAZ USPEHA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	0	0	0	0	0	0	210.000	0	388.800	25.262.479	22.959.152
Čisti prihodki od prodaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	388.800	25.495.803	22.038.750
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-526.166	789.240
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	292.842	111.201
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	0	0	0	0	0	0	210.000	0	0	0	19.961
Poslovni odhodki	1.227	104	102	109	111	119	5.484	72.910	225.114	177.800	122.950	17.390.298	19.337.851
Stroški blaga, materiala in storitev	1.227	104	102	109	111	119	5.484	71.381	12.852	25.302	348	13.768.780	15.660.136
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.519.796	11.946.494
<i>Stroški storitev</i>	1.227	104	102	109	111	119	5.484	71.381	12.852	25.302	348	3.248.984	3.713.642
Stroški dela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.760.136	2.721.919
Odpisi vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0	210.000	152.498	122.602	795.904	916.664
Drugi poslovni odhodki	0	0	0	0	0	0	0	1.529	2.262	0	0	65.478	39.132
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-1.227	-104	-102	-109	-111	-119	-5.484	-72.910	-15.114	-177.800	265.850	7.872.181	3.621.301
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-1.227	-104	-102	-109	-111	-119	-5.484	-72.910	194.886	-25.302	388.452	8.668.084	4.537.965
Finančni prihodki	4.912	7.141	7.125	7.143	7.122	2.586	14.905	264.719	104.105	26.506	0	534.432	1.397.624
Finančni odhodki	0	0	0	0	0	0	160.237	130.569	230.079	56.138	17.184	284.394	2.250.500
Drugi prihodki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.136	0	12.437	10.460
Drugi odhodki	0	0	0	0	0	0	8.346	0	2	0	0	6	3.015
Celotni poslovni izid	3.685	7.037	7.023	7.034	7.011	2.467	-159.162	61.240	-141.090	-206.296	248.666	8.134.650	2.775.870
Skupaj davki	922	1.761	1.615	1.548	1.472	493	0	0	0	0	21.137	1.282.343	449.006
Čisti poslovni izid	2.763	5.276	5.408	5.486	5.539	1.974	-159.162	61.240	-141.090	-206.296	227.529	6.852.307	2.326.864

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje WIN SYSTEMS d.o.o. realiziralo **22.959.152 EUR prihodkov**. Podjetje je imelo prve prihodke v letu 2013, pri čemer le-ti predstavljajo druge poslovne prihodke, od leta 2015 dalje pa je podjetje generiralo prihodke iz prodaje.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali **19.337.851 EUR**. Podjetje je ustvarjalo poslovne odhodke že od leta 2005, ko je pričelo s poslovanjem, a so bili le-ti takrat ustrezno nizki.

V letu 2013 so bili poslovni odhodki višji od prihodkov, v obdobju 2015–2017 pa nižji. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v obdobju 2015–2017 v povprečju znašal 61,6 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali odpisi vrednosti (v povprečju 57,6 %), sledijo stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 36,1 %), med njimi največ stroški storitev (11,6 % vseh poslovnih odhodkov).

Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v letih 2011, 2013 in 2014.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 3.621.301 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je v obdobju 2005–2014 ustvarjalo izgubo iz poslovanja, v nadaljnjih letih pa dobiček, ki je bil najvišji v letu 2016 in je presegal 7,8 milijona EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 4.527.965 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil EBITDA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je v obdobju 2005–2012 in v letu 2014 generiralo negativen EBITDA, v nadaljnjih letih pa je bil EBITDA pozitiven. Najvišji EBITDA je bil v letu 2016 in je presegal 8,6 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 2.326.864 EUR. Glede na leto 2005, ko je podjetje šele pričelo s poslovanjem in je bil dobiček minimalen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, in sicer v obdobju 2005–2010, v letu 2012 in v obdobju 2015–2017, v ostalih letih je podjetje poslovalo z izgubo. Dobiček je bil najvišji v letu 2016 in je presegal 6,8 milijona EUR.

KAZALNIKI

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	109,81	103,00
Dodana vrednost v EUR	-1.227	-104	-102	-109	-111	-119	-5.484	-72.910	194.886	-25.302	388.452	11.428.220	7.259.884
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104.073	70.484
EBIT marža v %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68,4%	30,9%	16,4%
EBITDA marža v %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	99,9%	34,0%	20,6%
Neto marža v %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58,5%	26,9%	10,6%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	2,6%	2,5%	2,5%	2,4%	2,4%	0,8%	-102,3%	57,5%	-211,8%	192,7%	-235,9%	101,1%	15,8%
Donosnost sredstev v % (ROA)	2,6%	2,5%	2,5%	2,4%	2,4%	0,8%	-5,9%	1,9%	-11,2%	-19,8%	49,6%	74,2%	11,2%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	-	-	-	-	-	-	-	-	93,3%	-	316,2%	145,3%	118,7%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	213,47	220,07	5.938,50	-	1.322,18	205,52	144.200,45	8,51	4,25	0,44	1,19	3,78	3,11
Neto obratni kapital v EUR	203.117	208.338	213.750	219.237	36.993	6.749	4.758.582	576.401	752.401	399.412	8.318	13.229.568	18.040.808
Koeficient obračanja zalog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,49	5,78
Dnevi vezave zalog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27,06	63,14
Koeficient obračanja terjatev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,14	3,72	1,47
Dnevi vezave terjatev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51,12	98,15	247,90
Koeficient obračanja obveznosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,38	2,80
Dnevi vezave obveznosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83,28	130,20
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	99,6%	99,6%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	1,5%	10,6%	-0,3%	-24,5%	28,4%	73,5%	68,8%
Servisiranje dolga	2,25	50,72	53,02	50,33	49,90	16,59	-0,91	0,30	0,15	-0,23	2,50	0,43	0,15
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	0,31	-	0,14	0,27	0,68
Neto dolg v EUR	-203.840	-198.314	-195.691	-193.708	-4.674	-3.273	351.272	716.307	67.942	592.860	-1.859	-540.996	1.562.706
Neto dolg na EBITDA	-	1.933,43	1.931,40	1.786,23	893,61	33,39	-31,73	-7,32	2,01	-13,06	0,76	-0,03	0,11
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-	-	-	-	124,1%	106,9%	1245,3%	189,3%	414,8%	-53,8%	192,4%	3263,4%	1329,7%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Podjetje je v letu 2017 imelo 103 zaposlene. Z zaposlovanjem je pričelo v letu 2016.

V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 7.259.884 EUR. Glede na leto 2005, ko je bila dodana vrednost negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Dodana vrednost je bila večinoma negativna, v letih, ko je podjetje ustvarjalo prihodke, pa je bila pozitivna.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 70.484 EUR dodane vrednosti.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 16,4 %. Glede na leto 2015, ko je podjetje pričelo generirati prihodke iz prodaje in je EBIT marža znašala 68,4 %, se je le-ta pomembno znižala. Povprečje obdobja 2015–2017 je znašalo 38,6 %. EBIT marža je padala po stopnji 50,8 %, sicer pa je bila v vseh letih pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 20,6 %. Glede na leto 2015, ko je podjetje pričelo generirati prihodke iz prodaje in je EBITDA marža znašala 99,9 %, se je le-ta pomembno znižala. Povprečje obdobja 2015–2017 je znašalo 51,5 %. EBITDA marža je padala po stopnji 52,7 %, sicer pa je bila v vseh letih pozitivna.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 10,6 %. Glede na leto 2015, ko je podjetje pričelo generirati prihodke iz prodaje in je neto marža znašala 58,5 %, se je le-ta pomembno znižala. Povprečje obdobja 2015–2017 je znašalo 32,0 %. Neto marža je padala po stopnji 57,4 %, sicer pa je bila v vseh letih pozitivna.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 15,8 %. Glede na leto 2005 se je ROE v letu 2017 za 6-krat povečal. ROE je bil večinoma pozitiven.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 11,2 %. Glede na leto 2005 se je ROA v letu 2017 za 4,3-krat povečal. ROA je bil večinoma pozitiven.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 118,7 %. Glede na leto 2015, ko je podjetje pričelo z generiranjem prihodkov iz prodaje, se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 znižala za 62,5 %. Povprečje obdobja 2015–2017 je znašalo 193,4 %, kar nam kaže, da je podjetje v povprečju generiralo več poslovnih prihodkov, kot je bila višina poslovnih odhodkov.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 3,11. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 pomembno zmanjšal. Kazalnik je bil v celotnem obdobju opazovanja višji od 1, kar nam kaže, da je podjetje svoje tekoče kratkoročne obveznosti sposobno plačati s kratkoročnimi sredstvi.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 18.040.808 EUR. Glede na leto 2005 se je neto obratni kapital v letu 2017 pomembno povečal. Neto obratni kapital je bil v celotnem obdobju opazovanja pozitiven.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 5,78, obrat zalog pa je bil v povprečju na 63,14 dneva.

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 1,47, obrat terjatev pa je bil v povprečju na 247,90 dneva.

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 2,80, obveznosti pa so bile v povprečju vezane 130,20 dneva.

Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 68,8 %. Glede na leto 2005 se je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2017 znižala za 30,9 %. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2005–2010 je bila stopnja lastniškosti financiranja 100 % oziroma 99,6 %, v obdobju 2011–2015 pa je bila precej nižja od 50 % ali tudi negativna, oboje pa je za podjetje neugodno. Šele v letih 2016 in 2017 je podjetje doseglo stopnjo lastniškosti financiranja, ki je priporočljiva za uspešno poslovanje.

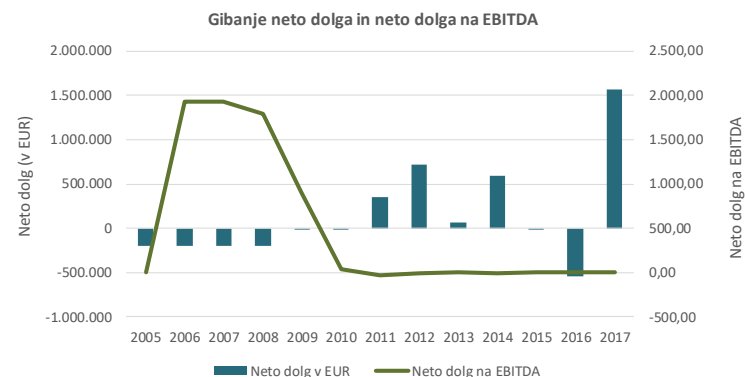
Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,15. Glede na leto 2005 se je kazalnik v letu 2017 znižal za 93,3 %. Vrednost kazalnika je bila večinoma pozitivna. V obdobju 2005–2010 je bila vrednost kazalnika višja od 1, kar kaže na to, da podjetje z ustvarjenim denarnim tokom pokrije celotne odhodke in ni potrebe po dodatnem financiranju. V nadaljnjih letih pa je bila vrednost kazalnika nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,68. Glede na leto 2015 se je kazalnik v letu 2017 povišal za 4,8-krat, kar je za podjetje neugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,36 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. Gibanje v obdobju 2015–2017 je bilo različno, vrednosti kazalnika so se povečevale.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 1.562.706 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil neto dolg negativen, to predstavlja poslabšanje. Neto dolg je bil večinoma negativen, kar je za podjetje ugodno, razen v obdobju 2011–2014 ter v letu 2017.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 0,11. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, med drugim tudi zaradi generiranja negativnih vrednosti EBITDA, kar za podjetje ni ugodno.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 1.329,7 %. Glede na leto 2009, ko je podjetje prvič evidentiralo dolgoročna sredstva, se je kazalnik v letu 2017 pomembno zvišal. Razen v letu 2014 so bile vrednosti kazalnika vselej pozitivne in večje od 100 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja.

5.6 ZUUM d.o.o.

5.6.1 Opis podjetja

ZUUM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.

IZKAZNICA PODJETJA¹⁴⁰

Zuum d.o.o.

Polni naziv: ZUUM, proizvodnja in trgovina d.o.o.

Naslov: Hrastje 52K, 4000 Kranj

Davčna številka: 21862206

Matična številka: 2062321000

Dejavnost po SKD 2008: C32.400 – Proizvodnja igrač in rekvizitov za igre in zabavo

Povprečno število zaposlenih v letu 2017: 10–19 <https://www.bizi.si>

OPIS PODJETJA

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2005 s poudarkom na oblikovanju, tehnologiji in uporabniški izkušnji pri oblikovanju inovativnih igralniških rešitev. Podjetje ima sedež v Sloveniji in tudi v Las Vegasu, ZDA.¹⁴¹

¹⁴⁰ ZUUM. 2019. Iskalnik po poslovnih subjektih:

https://www.ajpes.si/podjetje/ZUUM_d.o.o.?enota=330520&EnotaStatus=1.

¹⁴¹ ZUUM: <http://www.zuumgaming.com/>.

5.6.2 Analiza računovodskih izkazov in izračunanih kazalnikov

BILANCA STANJA

v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SREDSTVA	333.978	788.387	757.378	560.828	1.261.975	1.817.813	1.861.380	2.428.626	2.689.549	3.219.299	3.836.388	5.590.010	6.552.960
Dolgoročna sredstva	33.964	38.737	19.873	72.926	113.741	288.352	426.352	305.959	235.762	230.695	494.189	1.417.213	1.141.737
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	19.998	22.071	16.124	71.894	113.741	101.106	123.107	103.950	141.569	116.035	89.955	46.797	50.952
Opredmetena osnovna sredstva	13.111	15.457	3.048	1.032	0	187.246	303.245	202.009	94.193	114.659	132.304	1.121.053	1.090.784
Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	271.930	249.363	0
Odložene terjatve za davek	856	1.210	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna sredstva	299.066	749.650	737.505	487.890	977.228	1.286.829	1.233.265	1.873.273	2.242.063	2.957.332	3.321.461	4.171.306	5.405.125
Zaloge	192.152	540.911	319.970	339.910	504.031	815.305	905.724	903.001	912.064	1.387.717	1.135.199	1.644.813	2.969.608
Kratkoročne finančne naložbe	0	42.518	788	788	788	10.788	788	788	0	123.548	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	74.553	143.449	121.758	128.804	442.471	454.324	288.989	941.673	1.233.324	1.180.223	1.857.580	1.772.944	1.387.655
Denarna sredstva	32.361	22.772	294.989	18.388	29.938	6.412	37.764	27.811	96.675	265.844	328.682	753.549	1.047.862
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	948	0	0	12	171.006	242.632	201.763	249.394	211.724	31.272	20.738	1.491	6.098
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	333.978	788.387	757.378	560.828	1.261.975	1.817.813	1.861.380	2.428.626	2.689.549	3.219.299	3.836.388	5.590.010	6.552.959
Kapital	-295.155	-566.925	-723.429	-692.029	-650.183	-584.784	-1.044.606	141.705	187.139	233.945	16.341	1.088.054	976.234
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročne obveznosti	0	0	1.359.111	1.104.111	1.700.212	2.210.212	2.560.212	1.505.700	1.539.700	1.589.700	1.589.700	1.589.700	2.759.953
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	1.359.111	1.104.111	1.700.212	2.210.212	2.560.212	1.505.700	1.539.700	1.589.700	1.589.700	1.589.700	2.759.953
Kratkoročne obveznosti	629.133	1.355.312	121.696	148.746	211.946	192.385	345.774	781.221	962.710	1.395.654	2.101.740	2.910.605	2.806.059
Kratkoročne finančne obveznosti	606.072	1.286.096	75.401	75.401	0	30.000	0	220.000	212.000	116.000	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	23.062	69.216	46.295	73.345	211.946	162.385	345.774	561.221	750.710	1.279.654	2.101.740	2.910.605	2.806.059
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	128.607	1.651	10.713

KOMENTAR NA BILANCO STANJA

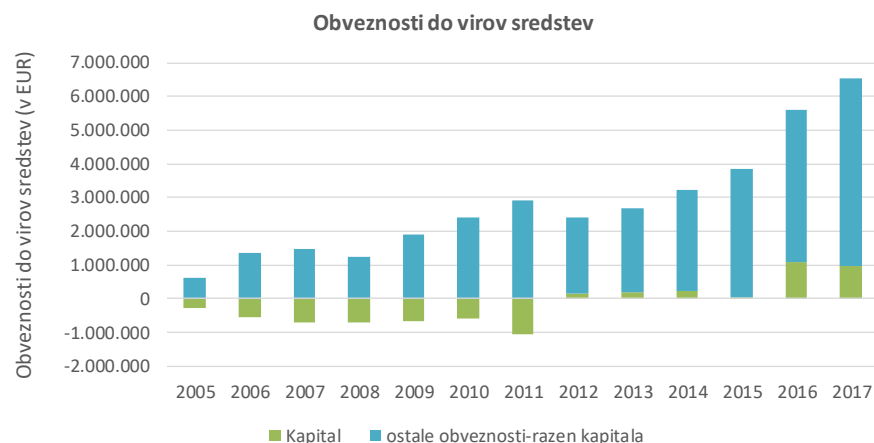
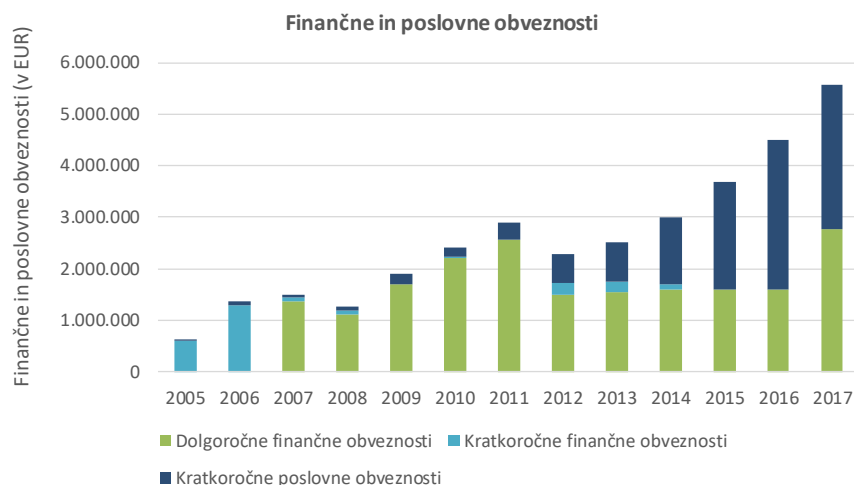
Sredstva družbe ZUUM d.o.o. so na dan 31. 12. 2017 znašala **6.552.960 EUR**. Glede na leto 2005 so bila sredstva v letu 2017 višja za več kot **19-krat**. Gibanje vrednosti sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 35,1 %.

Dolgoročna sredstva so na dan 31. 12. 2017 znašala **1.141.737 EUR** oziroma 17,4 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljala opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe ipd.), ki so znašala 1.090.784 EUR oziroma 95,5 % dolgoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so v celotnem opazovanem obdobju predstavljala manjši delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2005 so bila dolgoročna sredstva v letu 2017 višja za več kot 33-krat**. Gibanje vrednosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 59,8 %.

Večino sredstev so na dan 31. 12. 2017 predstavljala **kratkoročna sredstva**, in sicer **5.405.125 EUR** oziroma 82,5 % sredstev. Med njimi so največji del predstavljale zaloge, ki so znašale 2.969.608 EUR oziroma 54,9 % kratkoročnih sredstev. Kratkoročna sredstva so v celotnem opazovanem obdobju predstavljala največji delež celotnih sredstev. **Glede na leto 2005 so bila kratkoročna sredstva v letu 2017 višja za 18-krat.** Gibanje vrednosti kratkoročnih sredstev v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 34,5 %.

Na dan 31. 12. 2017 je **kapital** znašal **976.234 EUR** oziroma 14,9 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Kapital je v celotnem opazovanem obdobju predstavljal manjši del obveznosti do virov sredstev. V povprečju je delež kapitala znašal -35,7 %. **Glede na leto 2005, ko je bil kapital negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje.** Gibanje vrednosti kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Večinoma je bil kapital negativen, natančneje v obdobju 2005–2011, v nadaljnjih letih je bil pozitiven.

Na dan 31. 12. 2017 so **ostale obveznosti razen kapitala** znašale **5.576.725 EUR** oziroma 85,1 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Dolžniško financiranje je v celotnem opazovanem obdobju predstavljalo največji del financiranja podjetja. Med ostalimi obveznostmi razen kapitala so v letu 2017 največji del zajemale **kratkoročne obveznosti**, in sicer 2.806.059 EUR oziroma 50,3 %, kar predstavlja 42,8 % vseh obveznosti do virov sredstev. **Glede na leto 2005 so bile ostale obveznosti razen kapitala v letu 2017 višje za več kot 8,8-krat.** Gibanje vrednosti ostalih obveznosti razen kapitala v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 23,8 %.

IZKAZ USPEHA

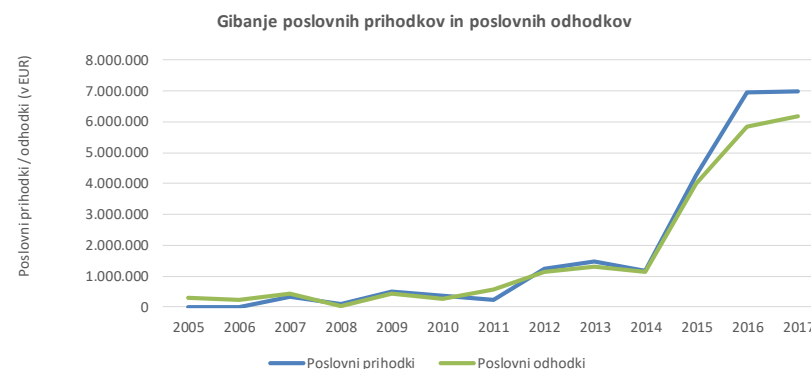
v EUR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	0	0	335.379	106.027	520.230	361.538	233.597	1.240.357	1.485.194	1.164.683	4.278.052	6.963.157	7.000.606
Čisti prihodki od prodaje	0	0	324.801	98.500	519.410	361.538	233.597	1.230.769	1.485.194	953.556	4.224.011	7.195.683	6.277.416
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	211.127	54.030	-314.634	331.360
Drugi poslovni prihodki (skupaj s subvencijami, dotacijami,...)	0	0	10.578	7.527	820	0	0	9.588	0	0	11	82.108	391.830
Poslovni odhodki	292.331	238.901	444.263	31.850	423.008	284.924	559.665	1.131.101	1.325.413	1.150.897	3.990.020	5.848.311	6.191.645
Stroški blaga, materiala in storitev	291.046	227.595	429.422	25.155	325.976	252.197	494.754	1.000.838	1.158.234	936.358	3.698.089	5.200.187	5.701.861
<i>Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala</i>	<i>11.346</i>	<i>4.537</i>	<i>318.902</i>	<i>0</i>	<i>225.804</i>	<i>95.324</i>	<i>160.660</i>	<i>563.371</i>	<i>687.287</i>	<i>516.955</i>	<i>2.925.844</i>	<i>3.907.714</i>	<i>4.876.175</i>
<i>Stroški storitev</i>	<i>279.700</i>	<i>223.058</i>	<i>110.520</i>	<i>25.155</i>	<i>100.172</i>	<i>156.873</i>	<i>334.094</i>	<i>437.467</i>	<i>470.947</i>	<i>419.403</i>	<i>772.245</i>	<i>1.292.473</i>	<i>825.686</i>
Stroški dela	0	5.071	9.195	0	84.824	14.671	27.459	83.150	125.555	172.541	235.312	402.040	381.618
Odpisi vrednosti	1.060	6.089	5.646	6.695	12.208	17.871	37.090	46.733	41.281	40.823	51.888	240.392	105.494
Drugi poslovni odhodki	225	146	0	0	0	185	362	380	343	1.175	4.731	5.692	2.672
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-292.331	-238.901	-108.884	74.177	97.222	76.614	-326.068	109.256	159.781	13.786	288.032	1.114.846	808.961
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	-291.271	-232.812	-103.238	80.872	109.430	94.485	-288.978	155.989	201.062	54.609	339.920	1.355.238	914.456
Finančni prihodki	517	3.660	3.482	6.946	590	2.560	5.161	4.099	10.891	102.764	105.283	180.116	40.260
Finančni odhodki	12.886	38.138	50.884	49.019	56.008	13.777	138.913	84.014	120.470	65.856	107.457	75.590	147.430
Drugi prihodki	0	1.131	292	4	42	2	2	2.466	4	4	1.778	6	104
Drugi odhodki	0	0	1	7	0	1	4	7	702	4	0	556	1.093
Celotni poslovni izid	-304.700	-272.248	-155.995	32.101	41.846	65.398	-459.822	31.800	49.504	50.694	287.636	1.218.822	700.802
Skupaj davki	0	-355	507	701	0	0	0	0	4.070	3.888	25.240	147.108	130.611
Čisti poslovni izid	-304.700	-271.893	-156.502	31.400	41.846	65.398	-459.822	31.800	45.434	46.806	262.396	1.071.714	570.191

KOMENTAR NA IZKAZ USPEHA

V letu 2017 je podjetje ZUUM d.o.o. realiziralo **7.000.606 EUR prihodkov**. Podjetje je pričelo generirati prihodke v letu 2007.

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 6.191.645 EUR. Glede na leto 2005, ko je podjetje šele začelo s poslovanjem, to predstavlja pomembno povečanje.

Poslovni prihodki so v povprečju rasli počasneje kot poslovni odhodki, **povprečna letna rast prihodkov v obdobju 2007–2017 je znašala 101,6 %, povprečna letna rast poslovnih odhodkov pa 160,4 %**. Poslovni odhodki večinoma niso presegali prihodkov, razen v letih 2007 in 2011. Delež poslovnih odhodkov v prihodkih je v povprečju znašal 100,7 %.

V celotnem obdobju so **znotraj poslovnih odhodkov** največji delež predstavljali stroški blaga, materiala in storitev (v povprečju 87,3 %), med njimi največ nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala (50,3 % vseh poslovnih odhodkov), sledijo stroški dela (v povprečju 7,5 %).

Podjetje je v obdobju 2005–2017 večinoma **poslovalo pozitivno**, izguba je bila le v obdobju 2005–2007 in v letu 2011.

V letu 2017 je poslovni izid iz poslovanja (EBIT) znašal 808.961 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil EBIT negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT v obdobju 2005–2017 je bilo različno. EBIT je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2005–2007 in v letu 2011. Največji dobiček iz poslovanja je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta presegel 1,1 milijona EUR.

V letu 2017 je izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) znašal 914.456 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil EBITDA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA v obdobju 2005–2017 je bilo različno. EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2005–2007 in v letu 2011. Največji EBITDA je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta presegel 1,3 milijona EUR.

Čisti poslovni izid je v letu 2017 znašal 570.191 EUR. Glede na leto 2005, ko je bil čisti poslovni izid negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje čistega poslovnega izida v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Podjetje je večinoma poslovalo z dobičkom, razen v obdobju 2005–2007 in v letu 2011. Največji dobiček je podjetje generiralo v letu 2016, ko je le-ta presegel 1 milijon EUR.

KAZALNIKI

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število zaposlenih (povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur)	0,00	0,25	0,44	0,00	1,00	0,17	1,08	3,33	5,17	7,42	10,61	15,66	15,13
Dodana vrednost v EUR	-291.271	-227.741	-94.043	80.872	194.254	109.156	-261.519	239.139	326.617	227.150	575.233	1.757.277	1.296.074
Dodana vrednost na zaposlenca v EUR	-	-910.964	-213.734	-	194.254	642.094	-242.147	71.814	63.175	30.613	54.216	112.214	85.663
EBIT marža v %	-	-	-33,5%	75,3%	18,7%	21,2%	-139,6%	8,9%	10,8%	1,4%	6,8%	15,5%	12,9%
EBITDA marža v %	-	-	-31,8%	82,1%	21,1%	26,1%	-123,7%	12,7%	13,5%	5,7%	8,0%	18,8%	14,6%
Neto marža v %	-	-	-48,2%	31,9%	8,1%	18,1%	-196,8%	2,6%	3,1%	4,9%	6,2%	14,9%	9,1%
KAZALNIKI DONOSNOSTI													
Donosnost kapitala v % (ROE)	-	63,1%	24,3%	-4,4%	-6,2%	-10,6%	56,4%	-7,0%	27,6%	22,2%	209,7%	194,1%	55,2%
Donosnost sredstev v % (ROA)	-	-48,5%	-20,2%	4,8%	4,6%	4,2%	-25,0%	1,5%	1,8%	1,6%	7,4%	22,7%	9,4%
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA													
Gospodarnost poslovanja v %	-	-	75,5%	332,9%	123,0%	126,9%	41,7%	109,7%	112,1%	101,2%	107,2%	119,1%	113,1%
KAZALNIKI LIKVIDNOSTI													
Kratkoročni koeficient likvidnosti	0,48	0,55	6,06	3,28	4,61	6,69	3,57	2,40	2,33	2,12	1,58	1,43	1,93
Neto obratni kapital v EUR	276.004	680.433	691.210	414.545	765.282	1.124.444	887.491	1.312.052	1.491.353	1.677.678	1.219.722	1.260.701	2.599.065
Koeficient obračanja zalog	-	-	0,75	0,30	1,23	0,55	0,27	1,36	1,64	0,83	3,35	5,18	2,72
Dnevi vezave zalog	-	-	483,71	1.222,62	296,53	665,98	1.344,57	268,20	223,03	440,15	109,00	70,51	134,15
Koeficient obračanja terjatev	-	-	2,45	0,79	1,82	0,81	0,63	2,00	1,37	0,79	2,78	3,96	3,97
Dnevi vezave terjatev	-	-	149,02	464,24	200,72	452,69	580,72	182,48	267,26	461,93	131,25	92,08	91,89
Koeficient obračanja obveznosti	-	0,10	5,52	0,00	1,58	0,51	0,63	1,24	1,05	0,51	1,73	1,56	1,71
Dnevi vezave obveznosti	-	3.711,87	66,10	-	230,58	716,67	577,24	293,81	348,37	716,78	210,92	234,09	213,96
KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI													
Stopnja lastniškosti financiranja v %	-88,4%	-71,9%	-95,5%	-123,4%	-51,5%	-32,2%	-56,1%	5,8%	7,0%	7,3%	0,4%	19,5%	14,9%
Servisiranje dolga	-0,99	-0,96	-0,30	0,47	0,11	0,28	-0,61	0,06	0,06	0,07	0,08	0,22	0,11
Kreditna izpostavljenost iz poslovanja	-	-	0,40	1,18	0,55	1,24	1,59	0,50	0,73	1,27	0,36	0,25	0,24
Neto dolg v EUR	573.711	1.220.806	1.138.735	1.160.336	1.669.486	2.223.012	2.521.660	1.697.101	1.655.025	1.316.308	1.261.018	836.151	1.712.091
Neto dolg na EBITDA	-	-3,85	-11,43	14,21	12,93	20,60	-8,21	13,52	8,34	27,21	3,79	0,77	1,39
KAZALNIKI POKRITOSTI													
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v %	-869,0%	-1463,5%	3198,7%	565,1%	923,2%	563,7%	355,5%	538,4%	732,5%	790,5%	325,0%	188,9%	327,2%

KOMENTAR NA IZRAČUNANE KAZALNIKE

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 15,13. Podjetje je pričelo z zaposlovanjem v letu 2006.

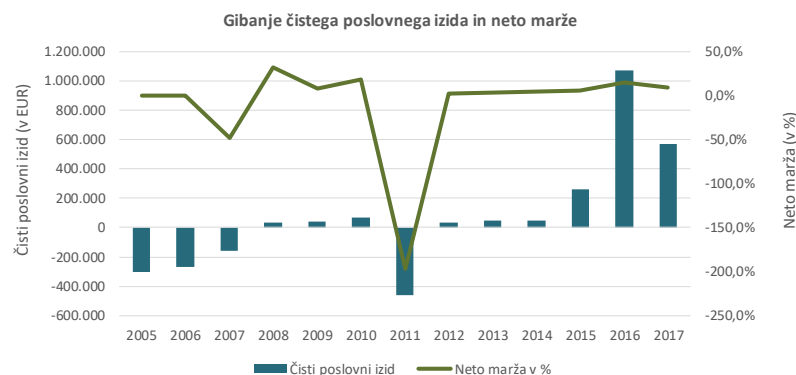
V letu 2017 je podjetje ustvarilo dodano vrednost v višini 1.296.074 EUR. Glede na leto 2005, ko je bila dodana vrednost negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Dodana vrednost je bila v obdobju 2005–2007 ter v letu 2011 negativna, v ostalih letih pa pozitivna.

En zaposlenec podjetja je v letu 2017 ustvaril 85.663 EUR dodane vrednosti. Glede na leto 2006, ko je bila dodana vrednost na zaposlenca negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje dodane vrednosti na zaposlenca v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Negativne vrednosti so bile ustvarjene v letih 2006, 2007 in 2011, v ostalih letih pa je bila dodana vrednost na zaposlenca pozitivna.

Delež poslovnega izida iz poslovanja v prihodkih od prodaje (EBIT marža) je v letu 2017 znašal 12,9 %. Glede na leto 2007, ko je bila EBIT marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBIT marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. EBIT marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2007 in 2011. Najvišja EBIT marža je bila v letu 2008 in je znašala 75,3 %.

Delež poslovnega izida iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo v prihodkih od prodaje (EBITDA marža) je v letu 2017 znašal 14,6 %. Glede na leto 2007, ko je bila EBITDA marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje EBITDA marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. EBITDA marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2007 in 2011. Najvišja EBITDA marža je bila v letu 2008 in je znašala 82,1 %.

Delež čistega poslovnega izida v prihodkih od prodaje (neto marža) je v letu 2017 znašal 9,1 %. Glede na leto 2007, ko je bila neto marža negativna, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje neto marže v obdobju 2007–2017 je bilo različno. Neto marža je bila večinoma pozitivna, razen v letih 2007 in 2011. Najvišja neto marža je bila v letu 2008 in je znašala 31,9 %.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 55,2 %. Glede na leto 2006 se je ROE v letu 2017 znižal za 12,4 %. Gibanje med leti 2006–2017 je bilo različno. ROE je bil večinoma pozitiven, razen v obdobju 2008–2010 in v letu 2012.

Donosnost sredstev (ROA) je v letu 2017 znašala 14,2 %. Glede na leto 2006, ko je bil ROA negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje med leti 2005–2017 je bilo različno. ROA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006, 2007 in 2011.

Gospodarnost poslovanja je v letu 2017 znašala 113,1 %. Glede na leto 2007 se je gospodarnost poslovanja v letu 2017 povišala za 49,8 %. Večinoma je bila gospodarnost poslovanja višja od 100 %, razen v letih 2007 in 2011, ko so odhodki presegali prihodke. Povprečje obdobja je znašalo 123,8 %. Gibanje v obdobju 2004–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana rast gospodarnosti poslovanja 38,1 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti je v letu 2017 znašal 1,93. Glede na leto 2005 se je kratkoročni koeficient likvidnosti v letu 2017 povečal za 4-krat. Povprečje obdobja je znašalo 2,85. V letih 2005 in 2006 so bile vrednosti kazalnika nižje od 1, v nadaljnjih letih pa višje od

1, kar pomeni, da je bilo podjetje sposobno s kratkoročnimi viri pokrivati tekoče kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast kratkoročnega koeficienta likvidnosti 80,0 %.

Neto obratni kapital podjetja je v letu 2017 znašal 2.599.065 EUR. Glede na leto 2006 se je neto obratni kapital v letu 2017 za 9,4-krat povečal. V celotnem opazovanem obdobju je bil neto obratni kapital pozitiven. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast 31,2 %.

Koeficient obračanja zalog je v letu 2017 znašal 2,72. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja zalog v letu 2017 povečal za 3,6-krat, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 82,9 %. **Leta 2017 je bil obrat zalog v povprečju na 134,15 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja terjatev je v letu 2017 znašal 3,97. Glede na leto 2007 se je koeficient obračanja terjatev v letu 2017 povečal za 62,2 %, kar je za podjetje ugodno. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, v povprečju pa je bila realizirana letna rast vrednosti koeficienta 42,5 %. **Leta 2017 je bil obrat terjatev v povprečju na 91,89 dneva, kar je boljše od povprečja opazovanega obdobja.**

Koeficient obračanja obveznosti je v letu 2017 znašal 1,71. Glede na leto 2006 se je koeficient obračanja obveznosti v letu 2017 pomembno povečal. Gibanje v obdobju 2007–2017 je bilo različno, koeficient se je v povprečju povečeval, kar je za podjetje neugodno. **Leta 2017 je bil obrat obveznosti v povprečju na 213,96 dneva, kar je slabše od povprečja opazovanega obdobja.**

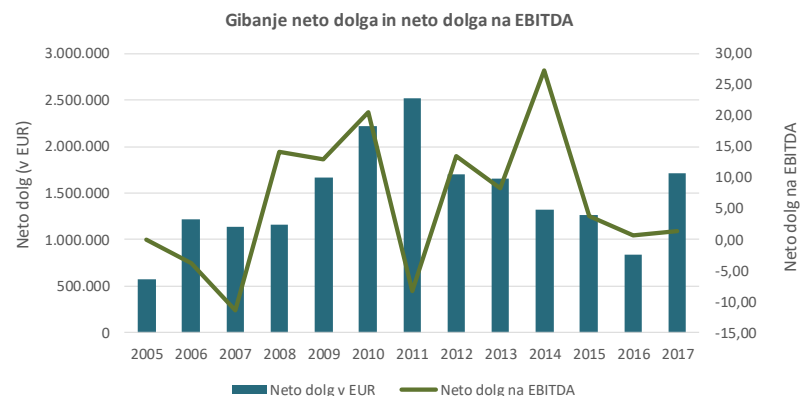
Stopnja lastniškosti financiranja je v letu 2017 znašala 14,9 %. Glede na leto 2005, ko je bila stopnja lastniškosti financiranja negativna zaradi negativne vrednosti kapitala, to predstavlja pomembno izboljšanje. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. V obdobju 2005–2011 je bila stopnja lastniškosti financiranja negativna, kar je za podjetje neugodno, od leta 2012 naprej pa je bila stopnja lastniškosti financiranja pozitivna.

Kazalnik servisiranja dolga oziroma pokritost odhodkov z ustvarjenim denarnim tokom je v letu 2017 znašal 0,11. Glede na leto 2005, ko je bil kazalnik negativen, to predstavlja pomembno izboljšanje. Vrednost kazalnika je bila v obdobju 2005–2017 ter v letu 2011 negativna, kar pomeni, da je podjetje ustvarjalo negativni denarni tok. V ostalih letih je bila vrednost pozitivna, kar kaže na ustvarjanje pozitivnega denarnega toka, a vselej nižja od 1, kar kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov.

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja je v letu 2017 znašal 0,24. Glede na leto 2007 se je kazalnik v letu 2017 zmanjšal za 40,1 %, kar je za podjetje ugodno. Povprečje obdobja je znašalo 0,75 in kaže na dobro politiko podjetja glede odlokov plačil kupcev. V povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 24,4 %.

Neto dolg je v letu 2017 znašal 1.712.091 EUR. Glede na leto 2005 se je neto dolg v letu 2017 povečal za skoraj 3-krat, kar je za podjetje neugodno. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno, v povprečju je bila realizirana letna rast vrednosti kazalnika 17,5 %. V celotnem opazovanem obdobju je bila vrednost neto dolga pozitivna.

Neto dolg na EBITDA je v letu 2017 znašal 1,39. Glede na leto 2006, ko je bil neto dolg na EBITDA negativen, to ni nujno slabo, saj je v letu 2006 podjetje ustvarjalo negativni denarni tok. Gibanje v obdobju 2006–2017 je bilo različno. Neto dolg na EBITDA je bil večinoma pozitiven, razen v letih 2006, 2007 in 2011, ko je bil EBITDA negativen.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev je v letu 2017 znašala 327,2 % in kaže na dobro likvidnost podjetja. Gibanje v obdobju 2005–2017 je bilo različno. Razen v začetnih letih poslovanja, ko so bile vrednosti kazalnika negativne, je bila dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev vselej pozitivna in večja od 100 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih.

6 ZAKLJUČEK V POSLOVANJE SLOVENSКИH IGRALNIŠKIH PODJETIJ

V tem poglavju smo opisali poslovanje slovenskih podjetij, ki se ukvarjajo s ponudbo klasičnih in posebnih iger na srečo ter poslovanje podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo igralniške opreme. Glede na dostopne podatke smo te podatke analizirali in komentirali.

Analiza je pokazala, da je veliko slovenskih igralniških podjetij največje rasti prihodkov realiziralo predvsem v letih 2007, 2008 oziroma 2009. Razlogi za to so različni. Med drugim je razlog najverjetneje tudi to, da se je po letu 2008 zmanjšalo število koncesij na področju igralništva in posledično so se obiskovalci iz igralnic in igralnih salonov, ki jim koncesija ni bila podaljšana, preusmerili v druge igralnice in igralne salone, ki so bili na voljo. Kaj bi še lahko bilo? V nadaljnjih letih se je rast prihodkov v večini igralnic in igralnih salonov umirila. Zanimivo je dejstvo, da globalna recesija, ki se je pojavila v letu 2008 in kasneje, ni imela večjega negativnega vpliva na poslovanje igralnic in igralnih salonov s koncesijo.

Drugačna dinamika je vidna v poslovanju podjetij, ki proizvajajo igralniško opremo. Slednja so povečala prihodke predvsem v zadnjih opazovanih letih, kar lahko najverjetneje pripišemo vedno večjemu povpraševanju po inovativnih rešitvah za privabljanje večjega števila strank v igralnice in igralne salone.

KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA PRED COVID-19

Avtor: Andrej Raspor

1 UVOD V KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA

Poleg kvantitativnih raziskav je dobro opraviti tudi kvalitativne. Temu je namenjeno to poglavje. Izvedli smo namreč raziskavo med slovenskimi podjetji, ki se ukvarjajo z igrami na srečo in jih povprašali o njihovem poslovanju, težavah s katerimi se soočajo in kaj bi si želeli, da se bi spremenilo v prihodnje.

Slovensko igralništvo ni v dobri kondiciji, še posebej če ga primerjamo s stanjem pred letom 2000. Potem ko sta Casino Maribor in Ljubljana že končala v stečaju, Casino Portorož v prisilni poravnavi, je tudi Casino Bled neko obdobje bil plačilno nesposoben. Izgubo je beležil določena leta tudi HIT. Z vse več težavami se soočajo tudi številni manjši igralni saloni. Podjetja so odpuščala kadre¹⁴². Za padec prihodkov domači igralničarji krivijo zlasti neugodne razmere na italijanskem trgu, med razlogi za slabše poslovanje pa je v več letnih poročilih mogoče še vedno zaslediti protikadilsko zakonodajo, na katero se nekateri tudi po vseh teh letih od uvedbe 2007 očitno še niso prilagodili. Tudi prelaganje krivde na slabe razmere v Italiji le stežka zdrži resno presojo. Iztržek od iger na srečo v naši zahodni sosedni dosega vsako leto rekorde. Tudi spremenjen zakon, ki je omogočil samo prepoved vstopa v igralnice za največ tri leta, večjih posledic za poslovanje slovenskih igralniških družb za zdaj ni imel. Možnost samo prepovedi je namreč po nekaterih podatkih leta 2011 izkoristilo le okoli 1200 državljanov.

Slovenske igralniške družbe so v zadnjih 15 letih bistveno premalo vlagale v razvoj in pridobivanje novih igralcev. Čeprav imamo v Sloveniji sorazmerno strogo igralniško zakonodajo, imamo v številnih pogledih še vedno konkurenčno prednost pred sosednjimi državami. Toda okno, v katerem bi lahko na Primorskem oblikovali mednarodno prepoznavno igralniško destinacijo, se vse hitreje zapira. Trenutno se slovenske igralnice pretežno bojujejo za iste goste, kar dolgoročno ne bo vzdržno. Če bodo želele pomembneje okrepiti svoje poslovanje, se bodo morale namreč povezati in na mednarodnih trgih nastopiti s skupno marketinško akcijo, ki bi v državo privabila nove igralce, ocenjuje eden od igralničarjev¹⁴³.

Drugi problem pri razvoju igralniške dejavnosti v Sloveniji je država. Zakonodaja je potrebna noveliranja. Potrebno je urediti status novih naprav in e-igralništva, ki se je pojavilo po tem ko je bila v Sloveniji sprejeta zakonodaja.

¹⁴² Matjaž Polanič, 2012. Slovenske igralnice izgubljajo posel in tonejo v izgubo: <https://www.dnevnik.si/1042556781>.

¹⁴³ Prav tam.

2 RAZISKAVA V SLOVENSКИH PODJETJIH, KI DELUJEJO NA PODROČJU IGRALNIŠTVA

2.1 Metodologija

V okviru raziskave smo med slovenskimi podjetji, ki delujejo na področju igralnštva izvedli spletno anketo v obdobju med 15. marcem in 15. junijem 2018. Da bi povečali odzivnost, saj je bila ta v prvi fazi zelo slaba, smo spletno anketo v istem obdobju dopolnili s telefonskim anketiranjem, ki so ga izvajali študenti FUDŠ.

Podatke za potrebe naše raziskave smo zbirali s pomočjo enotnega anketnega vprašalnika. Spletni vprašalnik je bil postavljen v spletni aplikaciji 1ka, klasičen pa v Wordu. Vprašalnik je vseboval 10 vprašanj. Vključeval je demografske podatke (dejavnost, število zaposlenih) in vprašanja, ki se nanašajo na predmet raziskave (poslovanje, ključne omejitve). Anketiranci so imeli možnost podati tudi odprte opisne odgovore. Ti odgovori bodo zelo koristili pri kreiranju bodočih tovrstnih raziskav.

2.2 Obravnavana populacija

V raziskavo smo vključili slovenska podjetja, ki delujejo na področju igralnštva. Podatke o koncesiji smo dobili na spletni strani FURS¹⁴⁴. Podatke o podjetju pa iz spletne baze Bizzi, za katere smo lahko pridobili elektronske naslove. Za velike delodajalce smo kontakte iskali posebej. Na dan 1. 3. 2018 je bilo takih podjetij 30. Na raziskavo se vsa niso odzvala, tako da je raziskovalni vzorec zajel 22 podjetij oz. 73 %.

V tabeli (Tabela 19: Dejavnost) je predstavljena distribucija podjetij glede to ali gre za klasične ali posebne igre na srečo. Tako je 90 % takih, ki izvajajo posebne igre na srečo. Od tega 80 % takih, ki imajo enega ali več igralnih salonov. Odgovorila sta tudi predstavnika ponudnikov klasičnih iger na srečo.

Tabela 19: Dejavnost

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
1 (Posebne igre na srečo - (podjetje ima enega ali več igralnih salonov))	16	80%
2 (Posebne igre na srečo - (podjetje ima eno ali več igralnic))		
3 (Posebne igre na srečo - (podjetje ima enega ali več igralnih salonov in igralnic))	2	10%
4 (Klasične igre na srečo - loterija in športne stave)	2	10%
Skupaj	20	100%

Za anketirance, ki so podali odgovore o številu zaposlenih (Tabela 20: Število zaposlenih), velja da jih 50 % spada v kategorijo do 49 zaposlenih, ostala polovica pa ima več kor 50 zaposlenih.

¹⁴⁴ Izvleček iz registra koncesionarjev za igralnico:

[http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/igre_na_sreco/posebne_igre_na_sreco/.](http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/igre_na_sreco/posebne_igre_na_sreco/)

Tabela 20: Število zaposlenih

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
1 (do 49 zaposlenih)	10	50%
2 (od 50 do 249 zaposlenih)	10	50%
3 (nad 250 zaposlenih)		
Skupaj	20	100%

Izmed oseb, ki so podajale odgovore (Tabela 21: Funkcija v lastništvu ali znotraj podjetja) je bilo 40 % (ali 8 oseb) vodij igralnega salona, po 20 % (ali 4 osebe) sta bila direktor ali izvršni direktor, 10 % (ali 2 odgovora) pa lastnik ali član upravnega odbora. Iz tega lahko zaključimo, da so nam dajali odgovore dokaj kompetentni posamezniki, ki so seznanjeni s stanjem v slovenskem igralništvu, kar daje odgovorom visoko zanesljivost.

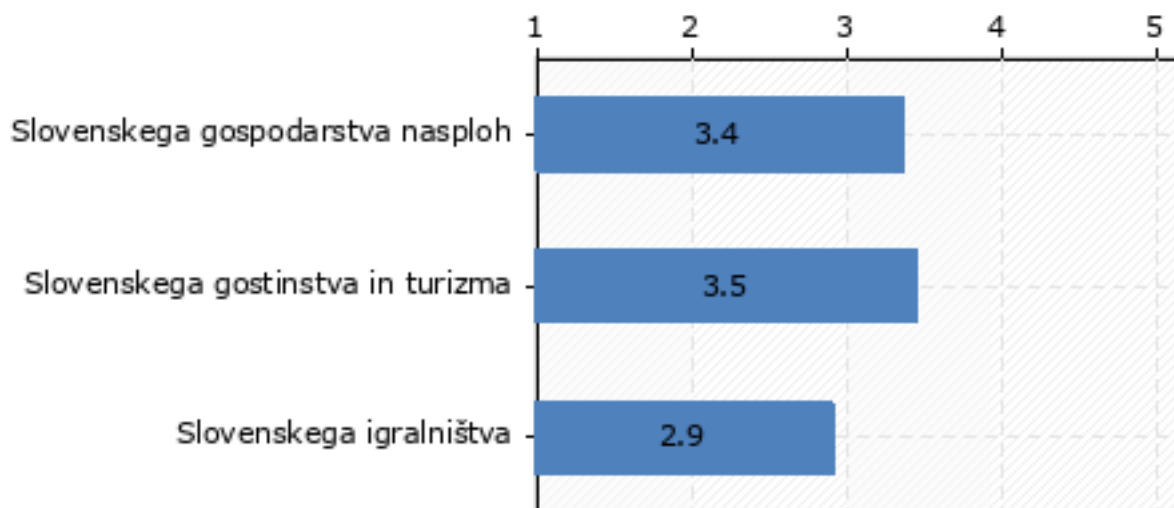
Tabela 21: Funkcija v lastništvu ali znotraj podjetja

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
1 (Lastnik podjetja (brez upravljavskih funkcij))		
2 (Lastnik podjetja (z upravljavskimi funkcijami))	2	10%
3 (Direktor podjetja)	4	20%
4 (Predsednik upravnega odbora)		
5 (Član upravnega odbora (odgovoren za igralništvo))	2	10%
6 (Izvršni direktor (odgovoren za igralništvo))	4	20%
7 (Vodja igralnega salona)	8	40%
8 (Drugo:)		
Skupaj	20	100%

2.2.1 Rezultati

Z raziskavo smo najprej želeli ugotoviti (Tabela 33: Trenutno stanje; Graf 1: Trenutno stanje), kako anketiranci ocenjujejo trenutno stanje v poslovanju.

Graf 1: Trenutno stanje

Anketiranci ocenjujejo **stanje slovenskega gospodarstva** (povprečje na lestvici 1 do 5 je **3,4**) nasploh dokaj dobro. Trditev ni dobila sicer nobenega odgovora »Zelo dobro«, ni pa dobila tudi nobenega odgovora »Zelo slabo«.

Tabela 22: Trenutno stanje

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
Slovenskega gospodarstva nasploh		
1 (1 - ZELO SLABO)		
2 (2 - SLABO)	4	18%
3 (3 - NITI SLABO NITI DOBRO)	6	27%
4 (4 - DOBRO)	12	55%
5 (5 - ZELO DOBRO)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
Slovenskega gostinstva in turizma		
1 (1 - ZELO SLABO)	2	9%
2 (2 - SLABO)	4	18%
3 (3 - NITI SLABO NITI DOBRO)		
4 (4 - DOBRO)	14	64%
5 (5 - ZELO DOBRO)	2	9%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
Slovenskega igralništva		
1 (1 - ZELO SLABO)	2	9%
2 (2 - SLABO)	6	27%
3 (3 - NITI SLABO NITI DOBRO)	6	27%
4 (4 - DOBRO)	8	36%
5 (5 - ZELO DOBRO)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%

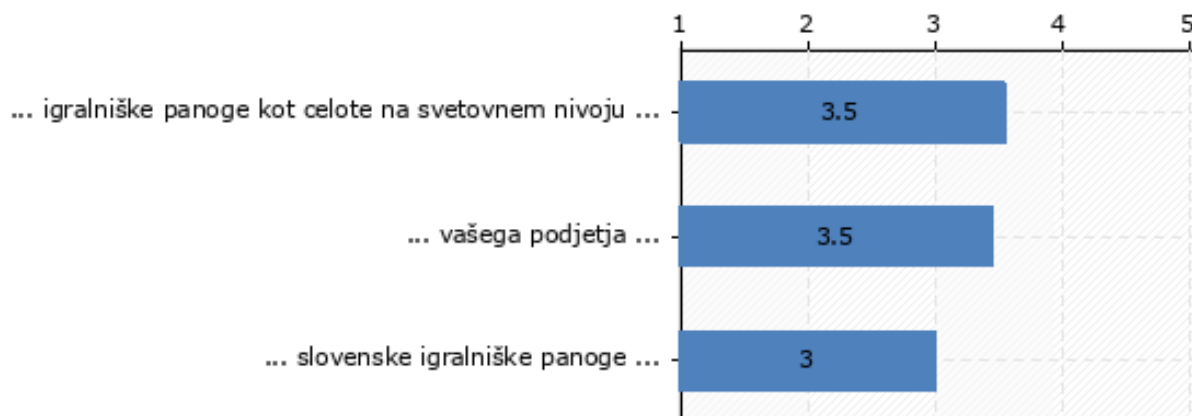
Bolje ocenjujejo anketiranci **stanje slovenskega gostinstva in turizma** (povprečje na lestvici 1 do 5 je **3,5**). Največ odgovorov je pri trditvi »Dobro«. Trditev »Zelo dobro«, kot tudi trditev »Zelo slabo«, sta dobili 2 odgovora.

Drugače pa ocenjujejo **stanje slovenskega igralništva**. Trditev »Dobro« je dobila le 8 odgovorov, ostali so »Slabo« ali »Zelo slabo«. Trditev »Zelo dobro« ni dobila nobenega odgovora.

Tako lahko zaključimo, da pristojne osebe slovenske igralniške industrije **na splošno niso zadovoljne s stanjem**. Kje se skriva razlog njihovega nezadovoljstva nam bodo pokazale ugotovitve v nadaljevanju.

Gibanje poslovnih rezultatov (Tabela 23: Gibanje poslovnih rezultatov; Graf 2: Gibanje poslovnih rezultatov) smo ugotavljali z vprašanjem: »Ali lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali so se poslovni rezultati [...] v zadnjih 5 letih poslabšali ali izboljšali?«

Graf 2: Gibanje poslovnih rezultatov

Tako so mnenja da so njihova podjetja in **svetovne igralniške panoge** dokaj stabilni (ocena **3,5**). 73 % jih ocenjuje, da so se v zadnjih letih rezultati podjetja izboljšali. Na svetovnem nivoju je takih, ki menijo da so se izboljšali 45%. Niso pa toliko optimistični glede ocene **poslovanja slovenskega igralništva** (ocena **3,0**). 36 % je namreč takih, ki pravijo, da so se rezultati poslabšali. To se dokaj ujema s samo oceno, saj je tudi pri oceni poslovanja 27 % anketirancev navedlo tako stališče. To njihovo mnenje tudi potrjuje dejstvo, da se skoraj vsako leto v Sloveniji sili zapre ali pa proda kakšen igralni salon. Preživetje je namreč v veliki meri odvisno od koncentracije.

Tabela 23: Gibanje poslovnih rezultatov

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
... vašega podjetja ...		
1 (1 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO POSLABŠALI)		
2 (2 - POSLOVNI REZULTATI SO SE POSLABŠALI)	6	27%
3 (3 - NITI IZBOLJŠALI NITI POSLABŠALI (NI SPREMEMB))		
4 (4 - POSLOVNI REZULTATI SO SE IZBOLJŠALI)	16	73%
5 (5 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO IZBOLJŠALI)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
... slovenske igralniške panoge ...		
1 (1 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO POSLABŠALI)		
2 (2 - POSLOVNI REZULTATI SO SE POSLABŠALI)	8	36%
3 (3 - NITI IZBOLJŠALI NITI POSLABŠALI (NI SPREMEMB))	6	27%
4 (4 - POSLOVNI REZULTATI SO SE IZBOLJŠALI)	8	36%
5 (5 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO IZBOLJŠALI)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
... igralniške panoge kot celote na svetovnem nivoju ...		
1 (1 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO POSLABŠALI)		
2 (2 - POSLOVNI REZULTATI SO SE POSLABŠALI)	4	18%
3 (3 - NITI IZBOLJŠALI NITI POSLABŠALI (NI SPREMEMB))	6	27%
4 (4 - POSLOVNI REZULTATI SO SE IZBOLJŠALI)	10	45%
5 (5 - POSLOVNI REZULTATI SO SE ZELO IZBOLJŠALI)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)	2	9%
Skupaj	22	100%

Še boljši vpogled v poslovanje nam dajo problematični dejavniki poslovanja (Tabela 24: Problematični dejavniki poslovanja; Graf 3: Problematični dejavniki poslovanja). Ugotavljali smo jih z vprašanjem: »Ali lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki«.

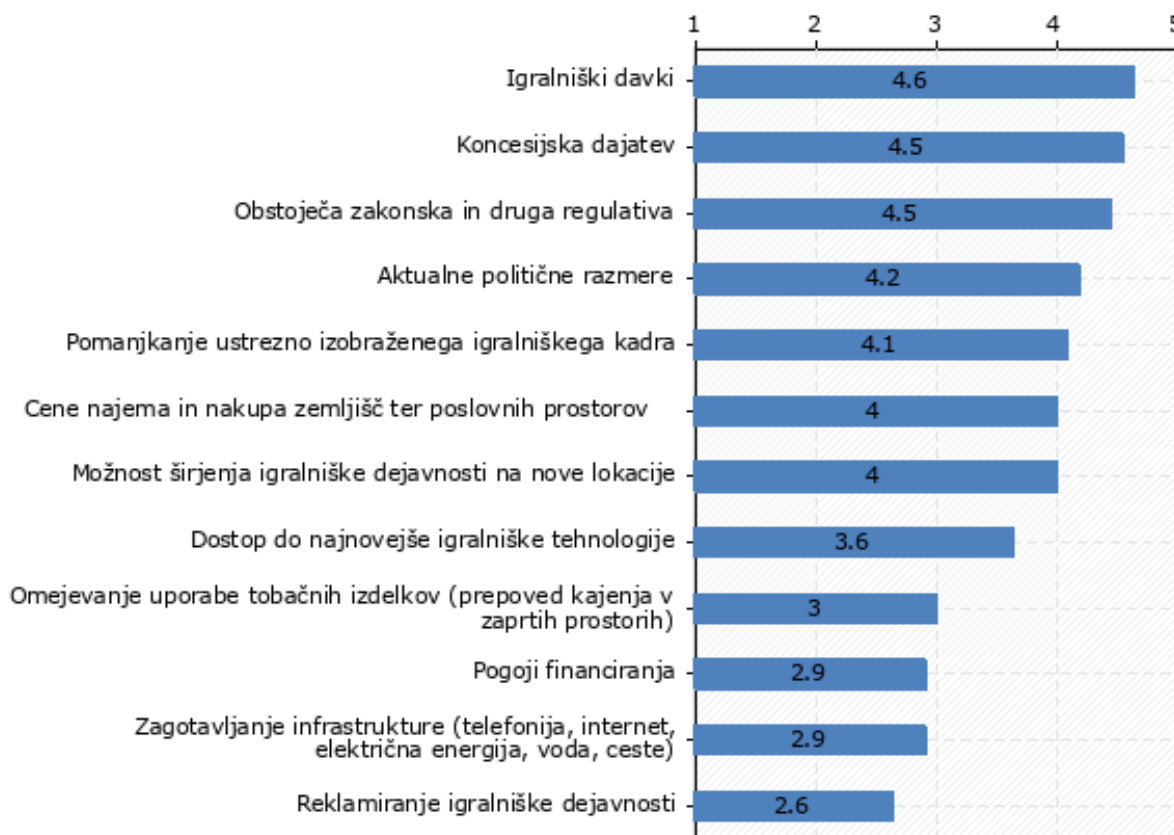
Tabela 24: Problematični dejavniki poslovanja

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
Pogoji financiranja		
1 (1 - TO NI OVIRA)	2	9%
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	6	27%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	8	36%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	2	9%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Cene najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)		
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)		
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	2	100%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	2	100%
Zagotavljanje infrastrukture (telefonija, internet, električna energija, voda, ceste)		
1 (1 - TO NI OVIRA)	6	27%
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	2	9%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	4	18%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	8	36%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	2	9%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Igralniški davki		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)		
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	2	9%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	16	73%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Koncesijska dajatev		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)		
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	4	18%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	2	9%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	16	73%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Obstoječa zakonska in druga regulativa		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)		
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	4	18%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	14	64%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Aktualne politične razmere		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	4	18%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)		
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	8	36%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	8	36%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)	2	9%
Skupaj	22	100%
Omejevanje uporabe tobačnih izdelkov (prepoved kajenja v zaprtih prostorih)		
1 (1 - TO NI OVIRA)	4	18%

2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	4	18%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	6	27%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	4	18%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Reklamiranje igralniške dejavnosti		
1 (1 - TO NI OVIRA)	6	27%
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	4	18%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	6	27%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	2	9%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Možnost širjenja igralniške dejavnosti na nove lokacije		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	2	9%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	6	27%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	4	18%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	10	45%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Dostop do najnovejše igralniške tehnologije		
1 (1 - TO NI OVIRA)	4	18%
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)	2	9%
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)		
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	8	36%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	8	36%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%
Pomanjkanje ustrezno izobraženega igralniškega kadra		
1 (1 - TO NI OVIRA)		
2 (2 - TO JE MAJHNA OVIRA)		
3 (3 - NITI MAJHNA NITI ZNOSNA OVIRA)	2	9%
4 (4 - TO JE ŠE ZNOSNA OVIRA)	16	73%
5 (5 - TO JE VELIKA OVIRA)	4	18%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENIT)		
Skupaj	22	100%

Kot **najbolj problematično** izpostavljajo **davke** (ocena **4,6**) in kar 72 % jih ocenjuje to kot »veliko oviro«, **koncesijsko dajatev** (ocena **4,5**) in kar 72 % jih ocenjuje to kot »veliko oviro«, ter **zakonsko in drugo regulativo** (ocena **4,5**) in kar 63 % jih ocenjuje to kot »veliko oviro«. Prav tako niso zadovoljni z **aktualnimi političnimi razmerami** (**4,2**); in občutijo **pomanjkanje ustrezno izobraženega igralniškega kadra** (**4,1**). Zmerno nezadovoljstvo kažejo do **nakupa ali najema poslovnih prostorov** in **širjenja na nove lokacije** (**4,0**), ter **dostopa do novejše igralniške tehnologije** (**3,6**). Presenetljivo ne čutijo večjega nezadovoljstva z **omejitvijo kajenja** (ocena **3,0**) in 18 % jih ocenjuje to kot »veliko oviro«.

Graf 3: Problematični dejavniki poslovanja

V zadnjem sklopu nas je zanimalo kakšne spremembe pričakujejo (Tabela 25: Spremembe igralniške ureditve; Graf 4: Spremembe igralniške ureditve). Ugotavljali smo jih z vprašanjem: »Ali lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali bi spodaj naštetih dejavniki morali biti deležni spremembe«.

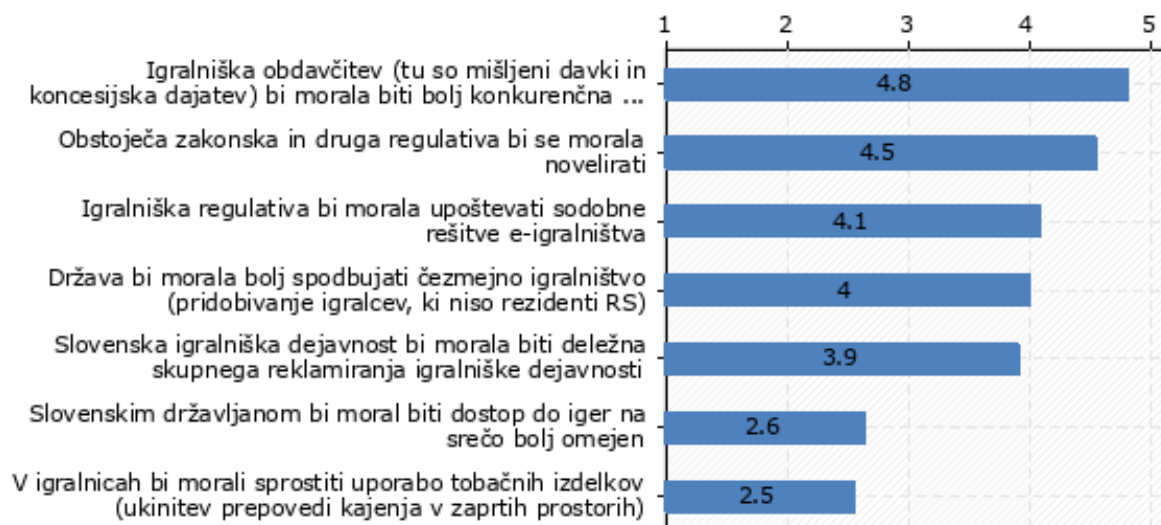
Tabela 25: Spremembe igralniške ureditve

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Obstoječa zakonska in druga regulativa bi se morala novelirati		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)		
2 (2 - NE STRINJAM SE)		
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	4	18%
4 (4 - STRINJAM SE)	2	9%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	16	73%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
Igralniška regulativa bi morala upoštevati sodobne rešitve e-igralništva		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)	2	9%
2 (2 - NE STRINJAM SE)		
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	2	9%
4 (4 - STRINJAM SE)	8	36%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	10	45%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
Igralniška obdavčitev (tu so mišljeni davki in koncesijska dajatev) bi morala biti bolj konkurenčna (nižja ali vsaj enaka, kot v sosednjih državah)		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)		
2 (2 - NE STRINJAM SE)		

3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	2	9%
4 (4 - STRINJAM SE)	2	9%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	16	73%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)	2	9%
Skupaj	22	100%
Država bi morala bolj spodbujati čezmejno igralništvo (pridobivanje igralcev, ki niso rezidenti RS)		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)		
2 (2 - NE STRINJAM SE)	4	18%
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	2	9%
4 (4 - STRINJAM SE)	6	27%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	10	45%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
V igralnicah bi morali sprostiti uporabo tobačnih izdelkov (ukinitve prepovedi kajenja v zaprtih prostorih)		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)	8	36%
2 (2 - NE STRINJAM SE)	2	9%
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	8	36%
4 (4 - STRINJAM SE)		
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	4	18%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%
Slovenska igralniška dejavnost bi morala biti deležna skupnega reklamiranja igralniške dejavnosti		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)		
2 (2 - NE STRINJAM SE)	2	9%
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	8	36%
4 (4 - STRINJAM SE)	4	18%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)	6	27%
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)	2	9%
Skupaj	22	100%
Slovenskim državljanom bi moral biti dostop do iger na srečo bolj omejen		
1 (1 - SPLOH SE NE STRINJAM)	4	18%
2 (2 - NE STRINJAM SE)	4	18%
3 (3 - NITI SE NE STRINJAM NITI SE STRINJAM)	10	45%
4 (4 - STRINJAM SE)	4	18%
5 (5 - POPOLNOMA SE STRINJAM)		
6 (0 - NE VEM, NE MOREM OCENITI)		
Skupaj	22	100%

Tako kot so v prejšnjem sklopu trditev izpostavili da je obdavčitev previsoka (Graf 4: Spremembe igralniške ureditve) so tu mnenja da bi morali **obdavčitev urediti, da bi bila konkurenčna** (ocena **4,8**) in kar 73 % se popolnoma strinja s to trditvijo. Nadaljnje bi morali **novelirati igralniško zakonsko in drugo regulativo** (ocena **4,5**) in kar 73 % se popolnoma strinja s to trditvijo. V regulativi bi morali upoštevati vse **sodobne rešitve e-igralništva** (ocena **4,1**) in kar 45 % se popolnoma strinja s to trditvijo. Tudi bodoča **usmerjenost mora biti čezmejna** (ocena **3,9**) in kar 45 % se popolnoma strinja s to trditvijo. Nekoliko manj so si enotni glede **dostopa slovenskih državljanov do iger na srečo** (ocena **2,6**) in nihče se popolnoma ne strinja s to trditvijo, ter do **ukinitve prepovedi kajenja v zaprtih prostorih** (ocena **2,5**) in le 18 % se popolnoma strinja s to trditvijo.

Graf 4: Spremembe igralniške ureditve

3 ZAKLJUČEK K KAKO KONCESIONARJI OCENJUJEJO STANJE SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA

Iz raziskave je razvidno, da so slovenska igralniška podjetja delovala v okolju, ki ni naklonjeno temu, da bi se dejavnost razvijala. Vsekakor to ni spodbudno. Slab signal je tudi ukinitve UNPIS¹⁴⁵-a v letu 2012. Urad je namreč v preteklosti odigral pomembno vlogo pri nadzoru nad izvajanjem iger na srečo.

Tako anketiranci kot največji problem vidijo obdavčitev in neživljenjskost regulative. To v celoti drži, saj je obdavčitev primerjalno gledano glede na sosednje država dokaj visoka. Glede na izvozno usmerjenost slovenske ponudbe bi morali stremeti k bolj življenjski obdavčitvi.

Nadalje navajajo, da nimajo dovolj usposobljenega kadra. V Sloveniji ni nobene šole, ki bi se na ravni srednje šole specializirano ukvarjala z igralniškim kadrom. Tako se zaposlujejo v igralništvu kadri vseh smeri. Posledično so premalo strokovno usposobljeni. Na samih podjetjih je, da jih kasneje usposobijo. V nekaterih so imeli nekoč igralniške šole, ki pa so jih po krizi v letu 2007 zaradi racionalizacije poslovanja ukinili.

Tudi na Združenju igralništva Slovenije vidijo, da » Nekoč cvetoča igralniška dejavnost samo še hira. Igralniške gospodarske družbe si vztrajno prizadevajo sodelovati in pomagati pri pripravi nove sodobne igralniške zakonodaje, ki bo slovensko igralništvo spet postavila ob bok avstrijskemu, italijanskemu in hrvaškemu v hudem boju za goste na globalnem igralniškem trgu. Toda pristojne službe pripravljajo novi zakon o igrah na srečo brez sodelovanja s stroko in tudi brez upoštevanja Strategije razvoja iger na srečo. Zakon, ki je v postopkih usklajevanja, bo situacijo še poslabšal.

Dejstvo je, da je igralništvo pomembna turistična in izvozna gospodarska dejavnost. Še leta 2008 je zaposlovala 3000 delavcev, vendar so jih v letih morali tretjino (1000) odpustiti zaradi vse manj konkurenčnih pogojev poslovanja. Igralništvo je nekoč predstavljalo skoraj četrtino turističnega izvoza. Združenje igralništva Slovenije, v katerem so predstavniki velikih igralnic in igralnih salonov, verjame, da ima Slovenija možnosti in priložnost razvijati konkurenčno igralništvo. Dober zakon o igrah na srečo bo spodbudil nov razvoj igralništva, ob tem pa zagotovil nova delovna mesta z najvišjo dodano vrednostjo že v naslednjem srednjeročnem obdobju¹⁴⁶.

Zgoraj opisano stanje, kot tudi prilikovanja, so legitimna. Menimo pa, da brez ustreznih zakonskih sprememb niso realna. Dejstvo je, da se igralniška industrija spreminja, kot še nikoli do sedaj. V kolikor bo slovensko igralništvo hotelo ostati v koraku s časom, se bo moralo hitro prilagoditi.

¹⁴⁵ Nadzor nad igralnicami v Sloveniji prevzema Durs. <https://si.pokernews.com/novice/2013/01/nadzor-nad-igralnicami-prevzema-durs-8761.htm>

¹⁴⁶ Tomaž Repinc. 2014. Združenje igralništva Slovenije vidi perspektivo: 1000 novih delovnih mest v igralniški dejavnosti: <https://www.gzs.si/mediji/Novice/ArticleId/38408/zdruzenje-igralnistva-slovenije-vidi-perspektivo--1000-novih-delovnih-mest-v-igralniski-dejavnosti>.

NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITATA NA SLOVENSKEM

Avtor: Andrej Raspor

1 UVOD V NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITETO NA SLOVENSKEM

Igre na srečo obljublajo velike donose. Zato so bile tudi v preteklosti v domeni kriminalnih združenj. To bo prva tema, ki jo bomo obdelali v tem poglavju. Poizkušali smo vsaj okvirno oceniti, koliko in kako je prisotno prirejanje nelegalnih iger v Sloveniji. Ker je uradnih informacij malo, se bomo naslanjali predvsem na časopisne objave.

Druga tema, ki bo predstavljena v nadaljevanju, je kriminaliteta povezana z prirejanjem iger na srečo. Igre na srečo ustvarjajo kar nekaj neposrednih ali posrednih težav. Najbolj splošno prepoznana in prisotna je zagotovo prisotnost s prekomernim igranjem. To področje se bo podrobneje obravnavalo v naslednjem poglavju. To poglavje se predvsem osredotoča na povezave z kriminalnimi dejanji. Ta lahko vodijo do zasvojenosti in do drugih negativnih pojavov. Prvi tak pojav je da se posameznik, ki prekomerno igra, zadolžuje, ali celo zaide v kriminalna dejanja, da bi lahko prišel do denarja za igro. Oblike tovrstnih kriminalnih dejanj, so različne. Gre za kraje družinskim članom in bližnjim in organizirane tatvine za pridobitev finančnih sredstev za igro. Pa tudi druge prevare.

Zadnje področje, ki ga bomo obravnavali, je povezano s kriminaliteto v sami igralnici. Nanaša se na prevare, ki jih izvajajo zaposleni ali gosti. Tudi ta tema je zelo slabo raziskana in v preteklosti ni bila predmet raziskav, zaradi česar tu ponujamo vsaj splošni pregled.

2 PRISOTNOST NELEGALNEGA IGRALNIŠTVA V SLOVENIJI

Nelegalno igralništvo na slovenskih tleh ni nov fenomen. Dogajalo se je skozi vso zgodovino. To prikazujejo pisni zgodovinski viri¹⁴⁷, kot tudi opisi v raznih romanih¹⁴⁸. Poleg kockanja v vili v Piranu, se je dogajalo tudi v okolju vaških gostilen, kjer so igrali karte, ali v elitnih klubih, kjer se je zabavala aristokracija. Teh navad ni v celoti zatrla niti ureditev v povojni Jugoslaviji. Poznani so primeri vaških gostiln na primorskem. Ena je denimo ležala na hribu ob cerkvenem zvoniku, in imela svoj razpoznavni znak. Ko je luč v zvoniku gorela, se je v gostilni odvijala igra. Če luči ni bilo, se je tisti večer kartalo za denar. Igralo se je 21 ali black jack oz. po domače »Ajnc«. V vaški gostilni so se zbirali eliteži iz bližnje in daljne okolice. Od občinskih uradnikov, podjetnikov, carinikov, davčnikov, do kriminalistov. Igralo se je za velik denar – zjutraj so se prepisovala lastništva avtomobilov, hiš ... Nekateri so znali v takšnih gostilnah zapraviti celotno svoje premoženje.

Kar nekaj je zgodb o igralcih. Nekateri so postali legende. Eden takšnih naj bi bil Ljubo (z nadimkom Ubijalec), ki je bržkone najbolj razvpiti ljubljanski kvartopirec. Bil je igralec pokra in remija za denar (Mehle 2011).

Igranje klasičnih iger s kartami, katerih osnovni vzgib je družabnost in ne denar, je v upadu, saj obstaja danes več drugih oblik zabave, ki pa na žalost ubijajo druženje - televizije in računalniki. Slednje je tudi razlog za hiranje v preteklosti priljubljenega bridža. Ta je bil po drugi svetovni vojni pri nas prepovedana igra, ker bi naj bila buržoazne narave. »*Bridž bi se lahko igral tudi za denar in obstajajo tudi veliki zagovorniki te opcije. Marsikdo bi igro vzel bolj resno, saj denar vnese dodatno vznemirjenje. Nekaj ljudi ga tudi igra, vendar pa za največ 50 evrov na večer. Med igrami s kartami, ki se igra za denar je napredoval poker*« (Mehle 2011).

Da, denar je osnovna razlika, ki igre deli na tako imenovane družabne in hazarderske. Na izključno prostočasne ter pridobitniške. Na tiste, v katerih zgolj zapravljaš čas, in tiste, ko poskušaš v prostem času še kaj zaslužiti. Če nisi že profesionallec, ki mu je prostočasna dejavnost postala osnovni poklic.

Pa vendar, se prav pokru in ne taroku, šnopcu, remiju, briškoli, trešetu, črnemu Petru, oziroma katerikoli igri, ki se igra s kartami, reče »*gentleman's game*«. Nemara prav zato, ker je posredi denar. Lahko tudi zelo veliko denarja. Radikalno veliko. Človek pa svojo pravo naravo kakopak pokaže, kadar je pod hudim stresom. Ko na primer zgubi nekaj tisoč evrov. To so okoliščine, ko pridejo na plan dejanske manire osebk.

Ko se na trgu pojavijo prvi avtomati, se v luči sprememb po nastanku nove države, pojavijo tudi v lokalih. Ta je namreč sprostila in dovolila igralne avtomate. Sprva je bilo to zelo neurejeno. Šlo je predvsem za poker avtomate. Ko se ti kmalu preveč razširijo, pristojni v državi ugotovijo, da izgubljajo velik denar. Predlog zakona o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo, je bil namenjen temu, da se to stanje uredi. Vendar pa se tudi po ureditvi v zakonu ni v celoti uredilo (Komisija za nadzor lastninskega preoblikovanja in privatizacije 1997). Urad za nadzor iger na srečo je dosledno

¹⁴⁷ Npr. Andrej Studen: Pijane zverine O moralni in patološki zgodovini alkoholizma na Slovenskem v dobi meščanstva

¹⁴⁸ Npr. Milan Dekleva: Benetke, zadnjič.

izvajal nadzor in je občasno ugotovil, da se vsi ne držijo ureditve. Stanje se je po njegovi ukinitvi, v kolikor sledimo medijem ki občasno objavilo kakšen primer, ponovno spremenilo na slabše. Na deklarativni ravni¹⁴⁹ sicer obstaja vse napisano. A praksa ni vselej enaka željam.

Še pred 30 leti smo se Slovenci za igranje rulete morali voziti čez mejo k sosedom, danes lahko celoten kazino v obliki aplikacije na telefonu nosimo kar v žepu. Tehnološki napredek je omogočil razvoj povsem nove industrije s trgom, ki ga odlikuje nadpovprečna rast prodaje in dobičkov („Hazardiranje na spletu“ b. d.).

Težave se začnejo s pojavom vse večje ponudbe iger na srečo preko spleta, leta 1995, in področje še danes ni ustrezno urejeno.

Preko interneta smo povezani s celotnim svetom. Težava je znana. Zaradi razmaha ilegalnega spletnega igralništva v Sloveniji trpita predvsem Fundacija za šport in Fundacija invalidskih in humanitarnih organizacij, poleg njiju pa tudi lokalne skupnosti in država, ki jim prek koncesij, davkov in dohodnine pripada del igralniškega prometa. V Sloveniji ima koncesijo za spletno poslovanje le Športna loterija Slovenije s svojo storitvijo e-stave, dejansko pa je bilo slovenskim uporabnikom spleta dostopnih okrog 2000 spletnih kazino in stavnic, odprtih 24 ur na dan in registriranih v državah, kot so Antigva, Dominikanska republika, Curaçao, Grenada ali Gibraltar. Plačila so potekala prek spleta s kreditnimi karticami, bančnimi transferji, prek Western Uniona. Ker državni organi niso imeli jasnega vpogleda v obseg prometa, so se odločili, da uvedejo cenzuro in parlament je potrdil spremembo zakona o igrah na srečo, s katero naj bi se omejilo dostop do nekaterih spletnih strani. Takšno spletno prepoved naj bi državam EU po novem, na podlagi ene od zadnjih odločitev evropskega sodišča, dovoljeval tudi evropski pravni red.

Hazardiranje se iz zemeljskih igralnic in (*Land base*) stavnic vztrajno seli na splet (*Mobile*). Po podatkih raziskave o rabi interneta v Sloveniji, išče srečo na spletu redno ali občasno od 20 do 60 tisoč Slovencev. Ocena je bila, da se je v letu 2010 izgubilo približno 10 milijonov evrov na leto. („Blokada dostopa do spletnih igralnic brez koncesije“ 2010)

Skladno z rastjo globalnega trga raste tudi število ponudnikov, ki zaradi narave svetovnega spleta s svojo ponudbo segajo na trge tujih držav, za katere pa nimajo ustreznih dovoljenj. Negativna plat neregulirane čezmejne ponudbe se v prizadetih državah odraža v odlivu denarja v tujino, izpadu dajatev v proračun ter v uvozu zasvojenosti in drugih težav, ki jih je mogoče neposredno povezati z igrami na srečo. Države se s tem pojavom spopadajo na različne načine, tudi z zatemnjevanjem spletnih strani nelegalnih ponudnikov in prepovedjo plačilnega prometa, toda obstoječa ponudba je izjemno obsežna in se ves čas nadgrajuje z novimi ponudniki, tako da jo je praktično nemogoče nevtralizirati oz. preprečiti. Ker mnogi ponudniki delujejo iz davčnih oaz, so njihovi produkti za igralce zanimivejši od domače ponudbe, dobitki so lahko višji in zanje ni potrebno plačati nobenega davka („Hazardiranje na spletu“ b. d.).

Računalniški strokovnjaki in spletni ponudniki so opozarjali na to, da so blokade drage, »*hkrati pa je tehnično izredno težko izvedljiva, saj bodo ljudje našli druge poti*« (Borut 2010).

Pozornost bi veljalo nameniti tudi široki dostopnosti brezplačnih kazino iger na srečo (*play-for-free*), ki jih ni moč šteti za klasični hazard, saj ni izplačil v denarju. Lahko pa odigrajo vlogo nekakšne valilnice novih igralcev in zato po mnenju mnogih predstavljajo »most« do igranja za

¹⁴⁹ <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/1996-01-3079/pravilnik-o-uporabi-igralnih-avtomatov-zunaj-igralnic>

pravi denar. Takšne igre so na voljo tudi otrokom na socialnih omrežjih, kot je Facebook. Iz raziskav izhaja, da več kot polovica vseh razpoložljivih iger na Facebooku vsebuje elemente hazardnih iger in da za temi igrami večinoma stoji industrija iger na srečo. („Hazardiranje na spletu“ b. d.)

Poleg spletnih igralnic pa se je ponovno začela razvijati tudi ponudba živih iger in avtomatov. Tako Deličeva navaja, da je bila ta dejavnost v letu 2011 ponovno zelo razvita. »V Sloveniji je že več kot petnajst igralnic na črno, ki na leto ustvarijo 24 milijonov evrov neobdavčenih prihodkov.« Sporočilo, podkrepjeno s fotografijami in opisi devetih domnevnih lokacij nedovoljenega igralništva, je zvenelo preveč mikavno, da bi se ne zmenili zanj. Obseg iger na črno je nemogoče korektno izmeriti, toda dejavnost nedvomno živi v zadnjih sobah raznih lokalov (Delić 2011).

Tako naj bi se pri nelegalnih igrah, povečini gre za turnirje pokra pa tudi black jack in ruleto, ki se pogosto prirejajo v gostinskih lokalih, in sicer v sobah, ki so označene kot zasebne ali pa je vhod vanje omejen na znane obraze, angažiralo le poznane in preverjene osebe. Objekti so v nekaterih primerih pod video nadzorom, s čimer se zagotovi, da vanje lahko vstopajo samo znani obrazi. Največ igralnic na črno menda deluje v Ljubljani z okolico, nekaj jih je še v Mariboru, Kočevju in Novi Gorici z okolico. Obveščanje o igrah oziroma turnirjih poteka po sms sporočilih, je pa na Facebook-u bojda nekaj skupin, v okviru katerih prav tako teče komunikacija o igrah na srečo na črno (Delić 2011). V letu 2010 je sicer urad za nadzor prirejanja iger na srečo (UNPIS) zaradi suma prirejanja teh iger brez dovoljenja oziroma koncesije obravnaval 354 primerov (Krajčinović 2011).

K razmahu nelegalnega igralništva je med drugim prispevala prepoved nameščanja igralnih avtomatov v lokalih in gostilnah, zaradi katere je pred leti marsikateri gostinski objekt ostal brez dela prihodkov. Zato je najbrž skoraj razumljivo, da so nekateri avtomate zgolj 'pospravili' in jih ponovno namestili – na črno. UNPIS je v letu 2011 vodil 39 inšpekcijskih postopkov zaradi suma nedovoljenega prirejanja iger na srečo, namestitev igralnih naprav brez dovoljenja (te smejo namestiti samo koncesionarji) in opravljanja storitev za brezkoncesionarske prireditelje (Delić 2011).

Takrat so v UMPS-u poudarili so, da nova igralniška strategija vsebuje posebno poglavje o nelegalnem igralništvu, kar se bo odražalo tudi v noveli zakona o igrah na srečo. Prav tako smo bili takrat priča napovedim da je že v pripravi nova strategija, ki predvideva sprejetje programa za ozaveščanje javnosti o značilnostih in nevarnostih nezakonitega prirejanja iger na srečo¹⁵⁰. Pri tem je, dodajajo na UNPIS-u, velik problem spletno igralništvo, ki nima tako rekoč nikakršnih mehanizmov, ki bi uporabo preprečevali mladoletnikom, v Sloveniji pa je po njihovih podatkih dostopnih od tisoč petsto do dva tisoč takšnih spletnih strani.

Razvoj nelegalnih iger na srečo zagotovo spodbuja odsotnost legalne ponudbe. Tak primer je Ljubljana, kjer je po zaprtju kazinoja nastala praznina. V primeru legalizacije živih iger upade ponudba nezakonite igre, saj bi gostje, »če bi imeli izbiro, hodili k legalnim ponudnikom« (Krajčinović 2011). Tako je sledilo nekaj primerov ko je policija ugotovila nelegalno izvajanje iger.

Policisti so leta 2017 zaprli igralnico Teksas Hold'em poker, zaradi domnevno nelegalnega igralništva (Jarc 2017), leta 2018 pa igralnico v Moravskih Toplicah (Smrekar 2018).

¹⁵⁰ Do predloga je sicer prišlo, a ta ni bila nikoli sprejeta.

Za kršitve na tem področju so zagrožene visoke kazni, tako za gospodarske družbe kot posameznike. Tako se z globo od 30 tisoč do 250 tisoč evrov kaznuje za prekršek pravna oseba, če brez dovoljenja oziroma koncesije pristojnega organa priredi igro na srečo. Za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, je za tovrstne kršitve zagrožena globa od 30 tisoč do 150 tisoč evrov. Denarne kazni so zagrožene tudi za odgovorne osebe, in sicer v višini od 5 tisoč do 10 tisoč evrov. Za posameznike, ki prirejajo igro na srečo brez dovoljenja oziroma koncesije pristojnega organa, je zagrožena kazen v višini od 1.500 do 5 tisoč evrov (Smrekar 2018).

Očitno pa zgolj kazni ne bodo prepričale prirediteljev, da ne bi organizirali nedovoljenih iger na srečo. Potrebno bo urediti legalno ponudbo in osveščati uporabnike. Seveda nelegalne ponudbe ne bo moč poponoma ukiniti. Lahko pa se jo zmanjša na zanemarljivo raven.

4 KRIMINALITETA IN IGRALCI

Ta tema je verjetno najmanj raziskana. Med drugim zato, ker ne obstajajo relevantne raziskave, ki bi ugotovljale, koliko kriminalnih in drugih dejanj storijo igralci zaradi svojega prekomernega igranja oz. zaradi tega, ker želijo priti do sredstev za igro.

Slovenija doslej na srečo ni bila izpostavljena najhujšim oblikam nasilja. Razlogi za to so sociološki, kulturni in zgodovinski, saj prebivalci Slovenije nikoli niso poznali, niti množično podpirali nobene vrste ekstremizma ali nasilja. Zato bomo pri obravnavi te tematike izhajali iz poznanih situacij, ki smo spoznavali ob stiku z igralci in ostalimi, ki delajo na področju iger na srečo.

Igralništvo je bolezen, ki jo je zelo težko zdraviti, saj se lahko pri igralcu razvije psihološka odvisnost od igre. Vir predstavlja patološko hrepenenje po različnih igrah, na primer v igralnih avtomatih, stavnicah ali klubih, igralnicah, prekomernem zanimanju za računalniške igre itd. Glavna manifestacija odvisnosti od iger na srečo je boleče hrepenenje in stalna udeležba v igrah. Brez nujnega zdravljenja se simptomi bolezni povečajo in postanejo bolj zapleteni, kar povzroči negativne socialne posledice. Družinski odnosi se poslabšajo, nastane splošen socialni in psihološki propad. Obnašanje igralca postane nesocialno, bolezen pa včasih privede tudi do drugih oblik odvisnosti. Ta pogubna odvisnost lahko nastopi ločeno ali pa je simptom druge duševne motnje, kot so shizofrenija, depresija, različna manična stanja. Patofiziološke, biološke in nevrokemične motnje prispevajo k odvisnosti od iger. Navadno pacient laže zdravniku in družini, skuša podcenjevati potrebo po igri in resnost svoje odvisnosti. Zaradi pogubne odvisnosti lahko prične krasti in zavajati, da bi prišel do denarja za igre („Kako ozdraviti bolezen - igre na srečo“, b. d.).

Do odvisnosti od iger na srečo vodijo štiri faze. V prvi fazi oseba redko igra ali postavlja majhne zneske, včasih celo zmaga. V drugi fazi pogosto izgubi, potem pa poskuša najti denar za nove stave. To vodi do pomanjkanja denarja v družini, velikih dolgov ali celo kraje. Sledi faza obupa. Bolnik praviloma izgubi družino, je globoko zadolžen. Kesa se, a opravičuje svoja dejanja. Sam ne zmore prenehati z igranjem. Na četrti stopnji prihaja do občutka brezupnosti, pogosto poskusa samomora, morda pretirane uporabe alkohola, drog, težave z zakonom („Kako ozdraviti bolezen - igre na srečo“, b. d.).

Prva skupina, ki so neposredno na udaru, ko odvisni igralci iščejo sredstva za igro, so njihovi družinski člani. Do prekrškov in kasneje do kriminalnih dejanj prihaja postopoma. Faze so zelo podobne, kot pri zasvojenih s prepovedanimi drogami. Začne se s posojili. Igralci svoje družinske člane najprej prepričajo, da jim denar posodijo. Nadaljuje se s krajo gotovine in vsega vrednega, kar je možno prodati. Zaključí se z izsiljevanjem in grožnjami. Lahko se konča tudi umorom.

Druga skupina so ljudje s socialnega omrežja. Tudi tu so faze identične, kot smo jih navedli v primeru družinskih članov. In tudi te se stopnjujejo.

Treba je pojasniti, da se vrsta izsiljevanja relativno hitro menja; prilagaja se predvsem spremembam »zakonitosti« lokalne kriminalitete. Visoko na prvem mestu je sicer še vedno izsiljevanje, ki ima korenine v dolžniško-upniških razmerjih, svoje pa sta dodala tudi vpliv finančne recesije in trenutni gospodarski položaj. Opaža se da čedalje več posameznikov odloča za izterjavo bolj ali manj obstoječega dolga. A je treba opozoriti, da ne gre za klasično izsiljevanje, kar je v zadnji spremembi kazenskega zakonika predvidel tudi zakonodajalec in uvedel kaznivo dejanje samovolje. Preiskovalcem in tožilstvu precej preglavic povzroča natančno ločevanje med izsiljevanjem in samovoljo

(za kar so predvidene milejše sankcije), saj je včasih med njima zelo tanka črta. Pri podjetniškem izsiljevanju je največkrat problem, da posel, iz katerega nastane dolžniško-upniško razmerje, že od samega začetka temelji na nekaterih nepravilnostih ali celo kaznivih dejanjih (delo na črno, utaja davkov, korupcija, upnik vstopa v posel zavedajoč se, da gre za nepravilnosti), zaradi česar upniki zadeve ne predajo policiji, saj se bojijo, da bo razkrito tudi njihovo sporno ravnanje. O klasičnem izsiljevanju policija pravi, da so najbolj na udaru uživalci prepovedanih drog. Storilci, največkrat preprodajalci, pritiskajo na uživalce ali manjše odjemalce, ki naprej preprodajajo manjše količine prepovedanih drog, z grožnjami, da bodo o njihovem uživanju obvestili njihove starše, policijo in podobno. Tarča so največkrat otroci ali mladostniki, ki prihajajo iz urejenih družin; nekateri starši nato razprodajo svoje premoženje, da bi vrnili zahtevani dolg. K možem postave pa se običajno zatečejo po pomoč, ko ni več drugega izhoda. Del izsiljevanja so tudi izterjave dolgov, ki nastanejo iz denarnih posojil, ki jih žrtve ne morejo vrniti, saj jim posojevalci postavijo tako rekoč nemogoče pogoje, posojilojemalec pa v trenutku stiske in krize privoli v vse. A je treba, kot že rečeno, ločevati med klasičnim izsiljevanjem in samovoljo. Policija ocenjuje, da večina tovrstnih kaznivih dejanj ostane neprijavljena. Razlogi so seveda v strahu pred maščevanjem, izsiljevalci pa po drugi strani zelo dobro ocenijo, koliko je oseba »plačilno sposobna«. Žrtvam kaznivih dejanj zato svetujejo, naj vsak poskus izsiljevanja takoj prijavijo. Otroci in mladostniki naj to zaupajo staršem in drugim, ki bi jim lahko pomagali. Tudi možje v modrem imajo v svojih vrstah posebej usposobljene kriminaliste za tovrstne primere. Kriminalisti, če gre za hujše oblike izsiljevanja, storijo vse, da takšno kaznivo dejanje preprečijo, zavarujejo žrtev in njene bližnje, zavarujejo dokaze in opravijo vse, kar je v njihovi moči, zagotavljajo na policiji. Pravijo, da je nedopustno, da izsiljevalci izkoriščajo že tako nezavidljiv položaj (denimo odvisnikov od mamil, prostitutk...), saj se agonija žrtve samo še povečuje. Kazenski zakonik pravi, da kdor, zato da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, s silo ali resno grožnjo koga prisili, da kaj stori ali opusti v škodo svojega ali tujega premoženja, se kaznuje z zaporom do petih let. Enako se kaznuje tisti, ki komu zagrozi, da bo o njem ali njegovih bližnjih odkril kaj, kar bi škodovalo njihovi časti ali dobremu imenu, in ga s tem prisili, da v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti. Če pa se opisanega izsiljevanja loti več ljudi ali če za dosego ciljev uporabljajo orožje, nevarne predmete ali se tega lotijo posebej surovo in poniževalno, jih čaka od enega do osmih let ječe. Še za dve leti več zavora pa je predvideno, če je dejanje storjeno v hudodelski združbi. (Felc 2011)

Igralci lahko nadaljujejo s kršenjem zakonov - krajo, poneverbo, ponarejanjem. Preneha jih skrbeti, kaj bi si lahko o njem mislili sorodniki in bližnji ljudje, zanje postane nepomembno, da vznemirja družinska razmerja („Kako ozdraviti bolezen - igre na srečo“, b. d.).

Naslednje področje so vlomi in ropi, ki pa niso povezani z ljudmi iz socialnega kroga, ampak gre za targetirane rope, npr. bencinskih črpalk, kioskov ali bančnih poslovalnic. Na ta način želijo priti do denarja, bodisi da bi vrnili dolgove ali pa da bi nadaljevali z igranjem. Tudi o tem segmentu je malo zbranega gradiva. Dejansko bi morali analizirati posamezne sodne dogodke in iz dokaznega gradiva in zaslišanj izluščiti, koliko je takšnih primerov.

Odvisnost od iger na srečo je podoben pekel, kot so druge vrste odvisnosti. Podobno, kot bi odvisnik od drog naredil vse (prodal še lastno mamo, kradel...), da bi prišel do droge, lahko odvisnik od iger na srečo počne podobno, da pride do svoje "droge", to je do srečke, listka za loto oz. igre v klasičnem ali spletnem kazinoju.

Odvisnost od iger na srečo nastaja skozi štiri faze. Za prvo fazo odvisnosti od iger na srečo je značilna periodična igra in sanje velikega jackpota. Začetnik praviloma ne dviguje vložkov, igra za majhne zneske, občasno zmaga, pogosto je zmaga velika. Nato sledi naslednja faza - niz izgub. Posameznik začne igrati in pogosto izgublja. Na tej točki lahko igralec zapusti delo, da

osvobodi več časa za igro, začne si izposojati denar in se zadolži. Za poplačilo dolgov in nadaljnjo igro lahko tudi kradejo dragocenosti od doma in jih nosijo v zastavljalnico.

Nastopi faza obupa. Na tej stopnji je igralčev ugled popolnoma razvajen, družinski odnosi so uničeni, stiki s prijatelji in drugimi sorodniki so pokvarjeni. Posamezniku he pogosto žal, vendar hkrati poskuša opravičiti sebe in obtožiti okolje. („Kako ozdraviti bolezen - igre na srečo“, b. d.).

5 PROSTITUCIJA, DROGE IN IGRALNIŠTVO

O prostituciji in drogah se vedno govori, da gresta z roko v roki z prirejanjem iger na srečo. Ena od vidnejših sprememb v seksualni industriji v zadnjih nekaj letih je njena pospešena ekspanzija in raznolikost. Meja med komercialno seksualnostjo in drugimi potrošniškimi praksami, ki se tako ali drugače navezujejo na seksualnost, na primer turizem, igralništvo, pa postaja vse bolj zabrisana. Vprašanje, ki se ob tem postavlja je, ali nista morda tovrstna ekspanzija in diverzifikacija trga gonili trgovanja z ljudmi (Pajnik 2008).

Nekateri raziskovalci navajajo, da med zahtevami potrošnikov, ki se poslužujejo prostitucije in katerokoli obliko zaposlitve v seksualni industriji ni nujnih povezav. Tako sam potrošnik direktno ne vpliva ali sili nekoga v to da bi se ukvarjal s prostitucijo. Več zlorab je na strani zvodništva, saj lahko delajo tudi v oblikah, ki mejijo na suženjstvo. Vendar pa je mogoče, da se bodo hkrati s hitrim razvojem trga seksualnosti, ki je stigmatiziran in kriminaliziran, povečevale tudi prakse zlorabe prostitutk in prostitutov. (Anderson in Davidson 2003).

Pri prostituciji ne gre za dodano vrednost seksualnega dela in posledično ni družbenega interesa, ne interesa delodajalcev, kakor tudi ne interesa strank za pogajanja o pogojih dela, to pa slabi možnosti za kolektivno akcijo, kot tudi za praktične delovne pogoje za prostitutko in prostituta. Ker prostitucija velja za družbeno neželjeno dejavnost, so osebe v prostituciji, v primerjavi z delavci v drugih dejavnostih, v odnosu do države postavljene v neenakopraven položaj (Davidson 1998).

V razpravah o seksualnem delu se sprašujejo o položaju, ko je prostitucija primerljiva z drugim delom na ravni predpisov o delu, določanju pogojev dela in podobnem. Obenem tudi ni priznana dodana družbena vrednost seksualnega dela. Kot dokaz velja, da to državi ustreza, ker ima z nizkimi stroški velike profite: nima stroškov, ki so sicer potrebni za vzdrževanje reprodukcije delovne sile, in ima dobiček bodisi od davkov, kjer je prostitucija zakonsko urejena, bodisi z drugimi oblikami neobdavčenega kapitala (prostitucija v turističnih središčih, v igralništvu). Državna ureditev odnosov med kapitalom in delom je v prostituciji drugačna, ker država nima interesa, da bi urejala položaj prostitutk. To ustvarja asimetrijo v ekonomski odvisnosti prostitucije v primerjavi z drugimi dejavnostmi, kar slabi pogajalski položaj oseb v prostituciji. Tudi z zakonsko ureditvijo prostitucije kot dela, ta ne pridobi statusa ekonomske institucije, ampak ostaja dejavnost, nad katero je predvsem treba izvajati nadzor (Pajnik 2008)

Vendar pa se postavlja vprašanje, ali se je prostitucija res toliko razmahnila zaradi igralništva. Ali ni morebiti bolj razvita na Goriškem zato, ker meji na italijansko tržišče in so Italijani dokazano večji povpraševalci po teh storitvah. Ob nedavnih preiskavah zaradi zlorabe prostitucije na območju Nove Gorice mnogi opozarjajo, da postaja mesto ob meji z Italijo vse bolj prepoznavno po ponudbi spolnih uslug in da je poleg igralniškega vedno bolj pogost tudi spolni turizem (Kolednik 2019). Tako se je kar nekaj lokalov odprlo in reklamiralo kot savno, spa in velnes s pridihom erotičnih vsebin, dejansko pa so prikrito izkoriščali prostitucijo pod njihovimi natančno določenimi pravili. Žrtve so tuje državljanke, večinoma iz Romunije, Ukrajine, Albanije in drugih držav nekdanje Jugoslavije. V prostorih v Novi Gorici je od avgusta 2014 spolne usluge ponujalo najmanj 300 oseb, združba pa je pridobila najmanj 14 milijonov evrov premoženjske koristi, je še navedel Antolovič (Kolednik 2019).

Še en mit, ki se pojavlja, je ta, da je v igralništvu prisotnih več drog, kot v drugih gospodarskih panogah. Tudi tu ni nekih relevantnih raziskav, ki bi lahko to tezo potrdile ali ovrgle. Dejstvo pa je da je na splošno droga zelo dostopna. S pojavom turizma, tudi turisti povprašujejo po drogah. Nekateri igralci uporabljajo npr. kokain za to, da si dvigujejo zbranost pri igri. Ni pa to vsesplošen pojav in mu bi morali posvečati veliko pozornost.

6 KRIMINALITETA V IGRALNICI

Med obravnavanimi gospodarskimi kaznivimi dejanji je treba izpostaviti tudi zlorabe notranjih informacij, organiziranje denarnih verig in nedovoljeno prirejanje iger na srečo (Prašnikar, Pahor, in Cvelbar 2005). Tako je bilo v zgodovini slovenskega igralništva kar nekaj primerov, ki nas opozarjajo, da kriminal v igralništvu le prisoten.

Tu sta prisotni dve vrsti kriminalitete. Tiste, ki jo izvajajo zaposleni sami in jim pri tem lahko pomagajo zunanji pomočniki (npr. igralci), ter tiste, pri kateri so glavni in edini akterji zunanji izvajalci.

Poznan je primer, ko so kriminalisti po večmesečni preiskavi, pri kateri so sodelovali z inšpektorji v kazinoju, odkrili združbo petih moških, ki je bila osumljena goljufanja pri ameriški ruleti v igralnici, s čimer je igralnico oškodovala za najmanj 198.000 evrov. Eden izmed udeleženi je bil vodja mize pri ameriški ruleti (STA 2007). Tako so si preko igralcev prisvajali igralne žetone in jih unovčevali na blagajni. Poznan je drugi primer, ko je zaposleni v kazinoju deloval samostojno. V času, ko je bil kazino zaprt, je vlomil vanj in odnesel 33 milijonov tolarjev (Delo 2006).

Vse bolj v kriminalna dejanja vstopa tudi tehnika. V znanem primeru so pri goljufanju igralnice gostje s pomočjo zaposlenih uporabljali prefinjene tehnične metode, ki jih je bilo težko odkriti (Tanackovič 2007). Šlo je za štetje kart na igri Punto banco s pomočjo računalniškega programa. Na ta način so si povečali možnost za dobiček.

Ker se dejavnosti prirejanja iger na srečo poslužujejo tudi zunanji sodelavci, postaja s tega vidika vedno bolj ranljiva, saj se ti zunanji sodelavci vsakodnevno gibljejo po prostoru in spoznajo delovanje sistema. Tako so čistilke, ki so več let delale v enem igralniško zabaviščnem centru, iz igralnih avtomatov posesale za okoli 168 tisoč evrov žetonov in na blagajni t menjale za gotovino (Sodja 2012). Do tega je prišlo zaradi več vzrokov. Vsekakor pa je krivda v slabem nadzoru in nevestnem delu zaposlenih, ki so zanemarili možnost, da bi do kraje sploh lahko prišlo.

Drugi sklop nepravilnosti izvajajo zunanji izvajalci brez pomoči sodelavcev iz igralnice. Poznanih je nekaj primerov, ko so oboroženi in zamaskirani roparji vstopili v nočnem času v kazino ter z orožjem in grožnjami od uslužbencev zahtevali denar. Uslužbenca sta tudi zvezala, nato pa pobrala denar in s kraja pobegnila (Delo 2015). V drugem primeru pa sta bila storilca moška, ki sta nosila motoristični čeladi (E.S. 2009).

Potem so tu primeri, ko gosti kradejo žetone drugim igralcem, ali pa poskušajo priti na kakšen drug način do denarja.

Vsekakor igralnice niso imune pred kraji, zato je pomembno, da se igralniška podjetja in nadzorniki tega zavedajo in vzpostavijo ustrezne kontrolne mehanizme.

7 ZAKLJUČEK V NELEGALNO IGRALNIŠTVO IN KRIMINALITETA NA SLOVNSKEM

V tem poglavju smo opisali deviacije igralske dejavnosti. Glede na dostopne podatke smo ugotovitev, ki smo jih bolj kot ne povzemali iz dnevnih medijev, analizirali in komentirali.

Vsekakor igralnice niso imune pred krajami, zato je pomembno, da se igralniška podjetja in nadzorniki tega zavedajo in vzpostavijo ustrezne kontrolne mehanizme.

V poglavju smo načeli številne tematike, ki bodo morale v bodoče biti deležne podrobnejše presoje. Gre namreč za tematike, ki s svojo pojavnostjo v javnosti mečejo slabo luč na samo panogo in ustvarjajo mnenje o tem, da bi morali dejavnost omejiti, saj gre pri tej za »mafijsko« poslovanje.

RAZŠIRJENOST IGER NA SREČO V SLOVENIJI IN PROBLEM ZASVOJENOSTI

Avtorica: Mirna Macur

1 IGRE NA SREČO REDKO PRINAŠAJO SREČO – KAJ JE ZASVOJENOST Z IGRAMI NA SREČO?

1.1 Igre na srečo – (ne)škodljiv vir zabave?

Igre na srečo so pogost vir zabave – veselice in sejma si na primer ne predstavljamo brez srečelova; mnogi Slovenci pa svoje »srečne številke« vsak teden preizkušajo na loteriji. Pa so to res srečne številke? Preprost verjetnostni izračun pokaže, da se igre na srečo ne izplačajo. Na spletni strani Loterije Slovenije lahko preberemo, da je vrednost dobitka sedmice 1:15.380.937, verjetnost Jackpota 5+2 1:95.344.200, verjetnost dobitka 3 x 3 pa 1:175.616 („Verjetnost dobitkov od iger na srečo na dan 1. 6. 2017“ 2017). A zdi se, da ti podatki ne vplivajo na pogostost igranja; ne glede na to, ali je to stvar navade, ali je v ozadju močna želja po dobitku, klasične igre na srečo ostajajo za prireditelje dobičkonosne. Posebne igre na srečo so se med Slovenci razširile šele v devetdesetih letih, ko kazinoji in igralnice niso bili več odprti le za tujce, ampak tudi za domače goste. Z večanjem števila kazinojev in igralnic v Sloveniji se je povečeval tudi delež slovenskih gostov v njih. Ko smo zabeležili primere pretiranega igranja in t. i. zasvojenosti z igrami na srečo, smo ta problem pripisali preveliki dostopnosti iger na srečo, kar še posebej velja za goriško regijo. Danes temu ni več tako. Internet je posegel v vsa področja našega dela in zabave, tudi na področje iger na srečo. Te igre so zato postale dostopne vsem: ne le fizično dostopne, saj do njih dostopamo v varnosti svojega doma, ampak se z anonimnostjo, ki jo internet prinaša, otresemo tudi predsodkov, morebitnega sramu in vseh ostalih dejavnikov, ki bi nam sicer preprečili fizično prisotnost v kazinoju in igralnicah. Ko je vse možno in oddaljeno le en klik miške, se število akterjev – dejanskih in potencialnih igralcev iger na srečo – poveča. Anonimnost, ki jo internet omogoča, zagotovo vpliva na razvoj problematičnega in patološkega igranja na srečo. Problem se torej povečuje in hkrati ostaja bolj skrit kot kadarkoli prej. Gre za osebni problem problematičnega in patološkega igralca, partnerski in družinski problem tega igralca, zdravstveni problem igralca, ki potrebuje pomoč (ne le zaradi znakov zasvojenosti, ampak tudi vrste pridruženih motenj, ki jih patološki igralci kažejo: glavoboli, depresija, anksiozne motnje, težave z želodcem, samomorilne misli), in družbeni problem (ponavljajoče se bolniške odsotnosti – problematični in patološki igralci pogosto ne morejo več opravljati svojih dnevnih službenih in družinskih obveznosti). Vse to so pomembne teme, ki zaslužijo poglobljeno raziskovanje. Tukaj omenjenih trditev s slovenskimi podatki ne moremo potrditi, zato bomo v nadaljevanju pogledali podatke in raziskave, ki pa so na voljo.

1.2 Problematično igranje in zasvojenost z igrami na srečo

Nekateri posamezniki zelo težko odnehajo z igranjem iger na srečo, čemur sledi vrsta neprijetnih posledic praviloma ne samo za igralca, ampak tudi za bližnje osebe – partnerje in družinske člane. Nezmožnost nadzora nad igranjem teh iger povzroča v prvi vrsti finančne težave in praviloma vodi v razpad odnosa, družine, v vrsto bolniških odsotnosti, ki se lahko končajo tudi s prekinitvijo delovnega razmerja. O negativnih posledicah igranja se lahko podučimo že iz znanih književnih del: Fjodor Mihajlovič Dostojevski je leta 1867 objavil delo Igralec (Srečelovec), v katerem opisuje to obliko zabave in njene posledice (Dostojevski 1909); v romanu Tri sestre Antona Pavloviča Čehova sledimo usodi brata, ki z igrami na srečo zakocka družinsko hišo (Čehov 1947). Čeprav je v ljudski modrosti hazard vedno veljal za zasvojenost, je trajalo zelo dolgo, da so igre na srečo uradno opredelili kot obliko zasvojenosti. Šele maja 2013 je *Diagnostični in statistični katalog duševnih motenj (DSM-5)* zasvojenost z igrami na srečo (ang. *gambling disorder*) umestil med nekemične zasvojenosti (ang. *Non-*

substance related disorders). Pred tem so igre na srečo bile umeščene v poglavje motenj navad in nagibov, kamor so v slovenski klasifikaciji uvrščene še danes¹⁵¹.

Novo opredeljeno poglavje o nekemičnih zasvojenostih v *DSM-5* je v skladu s sodobno definicijo zasvojenosti, ki le-te ne povezuje več samo z alkoholom, tobakom ali uživanjem prepovedanih drog, ampak zasvojenost opredeljuje kot kronično motnjo v delovanju možganov. Ameriško združenje za medicino zasvojenosti ASAM (ang. *American Society of Addiction Medicine*) je že leta 2011 objavilo novo opredelitev zasvojenosti kot bolezen možganskega nagrajevalnega kroga in centrov, ki so povezani z motivacijo in spominom. Nedelovanje teh sklopov nevronske povezave se kaže na biološki, duševni, družbeni in duhovni ravni. Izraža se v posameznikovi patološki potrebi po ugodju in/ali sprostitvi ob uživanju snovi in izbiri določenih vedenj (Inštitut za zasvojenosti in travme, b. d.)

DSM-V se pri opredelitvi zasvojenosti z igrami na srečo (ang. *gambling disorder*) sklicuje na dokaze o tem, da igranje iger na srečo aktivira nagrajevalni krog na enak način kot prepovedane droge in se kaže v enakih vedenjskih simptomih, primerljivih s tistimi, ki jih povzročajo droge (*Diagnostični in statistični katalog duševnih motenj (DSM-V)*, 2013, str. 515). Diagnostični kriteriji problematičnega igranja in zasvojenosti z igrami na srečo so opredeljeni kot vztrajno in ponavljajoče se hazardiranje, ki vodi v klinično značilno motnjo ali okvaro, zaradi česar posameznik v 12-mesečnem obdobju izkazuje štiri ali več naslednjih značilnosti (*Diagnostični in statistični katalog duševnih motenj (DSM-V)*, 2013, str. 619):

1. potrebe, da hazardira z vse večjimi zneski zato, da bi dosegel zeleno vznemirjenje;
2. je nemiren ali razdražljiv, ko skuša zmanjšati ali prenehati z igranjem iger na srečo;
3. je večkrat neuspešno poskušal nadzirati, zmanjšati ali prenehati z igranjem iger na srečo;
4. je pogosto preobremenjen s hazardiranjem (nenehno podoživlja minulo hazardiranje ali že razmišlja o naslednjem kakor tudi o načinu, kako pridobiti denar za igre na srečo);
5. ko je v stiski, pogosto začne z igrami na srečo (na primer ob občutkih nemoči, krivde, tesnobe, depresije);
6. ko v igrah na srečo izgubi denar, se naslednji dan pogosto vrne priigrati izgubljeni denar;
7. laže ali prikriva dejanski obseg udeležbe v igrah na srečo;
8. je ogrozil ali izgubil pomemben odnos, službo ali izobrazbeno oz. karierno priložnost zaradi hazardiranja;
9. se zanaša na druge, da mu bodo pomagali reševati brezupno finančno situacijo, v kateri se je znašel zaradi iger na srečo.

¹⁵¹ MKB-10: Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene.

2 METODE

Pregled študij običajno začnemo z različnimi brskalniki, izmed katerih so najpomembnejši tisti, ki iščejo članke v revijah s faktorjem vpliva. V našem primeru nas zanimajo slovenske študije, tudi če niso objavljene v tako uglednih revijah. Ker je naš cilj pregled slovenskih raziskav o razširjenosti iger na srečo, iščemo slovenske avtorje, zato smo uporabili brskalnik COBISS+. Iskali smo namreč vire v vseh slovenskih knjižnicah, ki so objavljeni pod ključnimi besedami »gambling« in »igre na srečo«. Ko smo v vseh slovenskih knjižnicah pogledali vse vrste virov, ki sodijo pod ključno besedo »gambling«, smo dobili 482 zadetkov. Od tega jih je bilo 251 v slovenskem jeziku, po vrsti objave pa 105 diplomskih del, 28 magistrskih del, 8 specialističnih nalog ter 3 zaključne strokovne naloge. Objavljenih je bilo 328 knjig in 129 člankov. Če pogledamo samo slovenske objave (251 zadetkov), ostane število zaključnih nalog enako, število knjig se zmanjša na 168, število člankov pa na 79.

V okviru ključne besede »igre na srečo« dobimo kar 4338 zadetkov, od katerih jih je 1842 v slovenskem jeziku, 746 v angleškem, ostali pa so v drugih jezikih. Število zaključnih del je v okviru te ključne besede bistveno višje: 230 diplomskih del, 38 magistrskih ter 28 raziskovalnih nalog. Če bi pogledali le vire v slovenskem jeziku, bi dobili 224 diplomskih nalog, 37 magistrskih in 28 raziskovalnih nalog. To vsekakor kaže na to, da študentje prepoznavajo igre na srečo kot pomembno temo raziskovanja. Če si ogledamo diplomske naloge, lahko vidimo eno iz leta 2017, 13 iz leta 2016, 11 iz leta 2015, 6 iz leta 2014, 8 iz leta 2013, 16 iz leta 2012, 20 iz leta 2011 in 19 iz leta 2010. Problem diplomskih nalog je, da ni moč prebrati vseh, saj je večina dostopnih v knjižnicah fakultet, v katerih so nastale. Iz samih naslovov diplomskih nalog ni mogoče izdelati tipologije vsebin teh nalog, saj niso vsi naslovi dovolj specifični, da bi to omogočali. Primeri specifičnih in dovolj ozko zastavljenih naslovov diplomskih nalog so: *Strategija razvoja podjetja Casino Maribor, igre na srečo d.d.* (Šoštaric 2004); *Psihološka podoba igralca pri igrah na srečo* (Šturm 2009); *Pravni okvir prirejanja iger na srečo v EU* (Mihalič 2010); *Regulative na področju spletnih iger na srečo* (Dolenc 2012); *Pomen igralnice Bled za turistično gospodarstvo kraja* (Sopotnik 2000). Obstaja pa veliko diplomskih nalog z zelo splošnim naslovom *Zasvojenost z igrami na srečo* ali *Odvisnost od iger na srečo*, v katerih opisujejo problem te vrste zasvojenosti. Empirični deli teh diplomskih nalog so – tam, kjer so vključeni – praviloma majhni in manj pomembni za pričujoči pregled. Ko diplomska naloga vsebuje kvalitativni empirični del, vključuje včasih en sam intervju (na primer v Kožulović, 2016 in Štraus, 2015) ali pa tri intervjuje (na primer s tremi krupjeji v Miklaužič, 2016). V primeru anketnega vprašalnika gre praviloma za vprašalnike, ki so jih sestavili študentje sami, in ne standardizirane uveljavljene teste, izvedeni pa so praviloma na priložnostnih vzorcih (na primer spletna anketa na FB) in redko presegajo 100 veljavnih anket. V ta namen se bomo osredotočili na večje raziskave o razširjenosti iger na srečo in posledično zasvojenosti z njimi. Takšne informacije praviloma iščemo v člankih in medtem ko je prednost brskalnika Cobiss+ ta, da dobimo dejansko vse vire v slovenskem jeziku, smo jih za svoje potrebe dobili preveč. Med 980 članki o igrah na srečo jih je 930 v slovenskem jeziku, od teh pa zelo veliko časopisnih člankov (Delo, Finance, Slovenske novice ipd.). Izognili se bomo torej komentarjem aktualnih dogodkov in osvetlili večje raziskave o razširjenosti iger na srečo v Sloveniji.

3 RAZŠIRJENOST IGER NA SREČO

Med nekemičnimi zasvojenostmi, sedaj tudi uradno priznanimi v *DSM-V*, imajo igre na srečo posebno mesto. Zagotovo gre za nekemično zasvojenost z najdaljšim stažem raziskovanja. Že dolgo so na razpolago merski instrumenti za merjenje zasvojenosti z igrami na srečo kot na primer SOGS (*South Oaks Gambling Screen*) ali *Canadian Problem Gambling Index*. Prvega najdemo v angleški različici tudi na spletu. Že pritrtilen odgovor na eno ali dve vprašanji o našem odnosu do iger na srečo v testu SOGS je znak, da smo lahko v območju tveganja, zato se igram na srečo že v tem primeru raje izogibajmo. Trije ali štirje pritrtilni odgovori so že znak za problem, pet ali več pritrtilnih odgovorov pa že štejejo kot hude probleme z igranjem oziroma patološko hazardiranje. Seveda so meje, ki jih stroka postavlja pri interpretaciji vprašalnika, neizogibno nekoliko arbitrarne, a so vseeno dragocena orientacija (Makarovič 2009). Pretekle raziskave na temo razširjenosti iger na srečo so zajete v tabeli (Tabela 26: Pretekle raziskave o razširjenosti iger na srečo v Sloveniji).

Tabela 26: Pretekle raziskave o razširjenosti iger na srečo v Sloveniji

Izvajalec	čas izvedbe	Populacija	Vzorec	Vrsta testa	Objavljeno
Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici	2008	Polnoletni državljani Republike Slovenije	N = 10.001 (vzorec je reprezentativen za polnoletne državljane RS)	SOGS	FUDŠ, informacija za medije, 2009; Makarovič, 2010
Zavod za zdravstveno varstvo Koper	2008	Dijaki prvih letnikov srednjih šol v zdravstveni regiji Koper	N = 926	Ni podatka	Krek, 2010; Mladi hazarder – Koper
Milan Krek (ZZV Koper), Tina Korač in Zala Kumše (Medicinska fakulteta UNI LJ)	2008	Samoizbirni vzorec študentov zadnjih letnikov Univerze v Ljubljani	N = 521	Ni podatka	Krek, Korač, Kumše, 2010
Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici	2010	Dijaki zaključnih letnikov dolenjske in goriške regije	N = 1113	SOGS-RA	Makarovič, Macur, 2010; Mladi hazarder – dijaki Dolenjska–Goriška
Zavod Etnika Maribor	2013	Osnovne in srednje šole v Mariboru	N = 727	SOGS-RA	Mladi hazarder – raziskava Maribor; Otroški RTV.

Začnimo z največjo in edino reprezentativno študijo med do sedaj omenjenimi. Leta 2008 je Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici izvedla prvo raziskavo o razširjenosti igranja iger na srečo med odraslimi polnoletnimi Slovenci, zasvojenost pa je merila s testom SOGS. Osrednji del raziskave je bil opravljen v obliki telefonske ankete, na katero je skupno odgovarjal 10.001 anketiranec, kar je rekordno velik vzorec. Vzorčenje in ustrezna obtežitev vzorca sta zagotovila, da povsem ustrezno reprezentira slovensko populacijo. Istega leta je

bila opravljena tudi anketa med zaposlenimi v igralniški dejavnosti, iz teh rezultatov, obogatenih s kvalitativno raziskavo, je nastala monografija *Zaposleni v igralništvu: življenje in delo sredi igre* (Besednjak 2009).

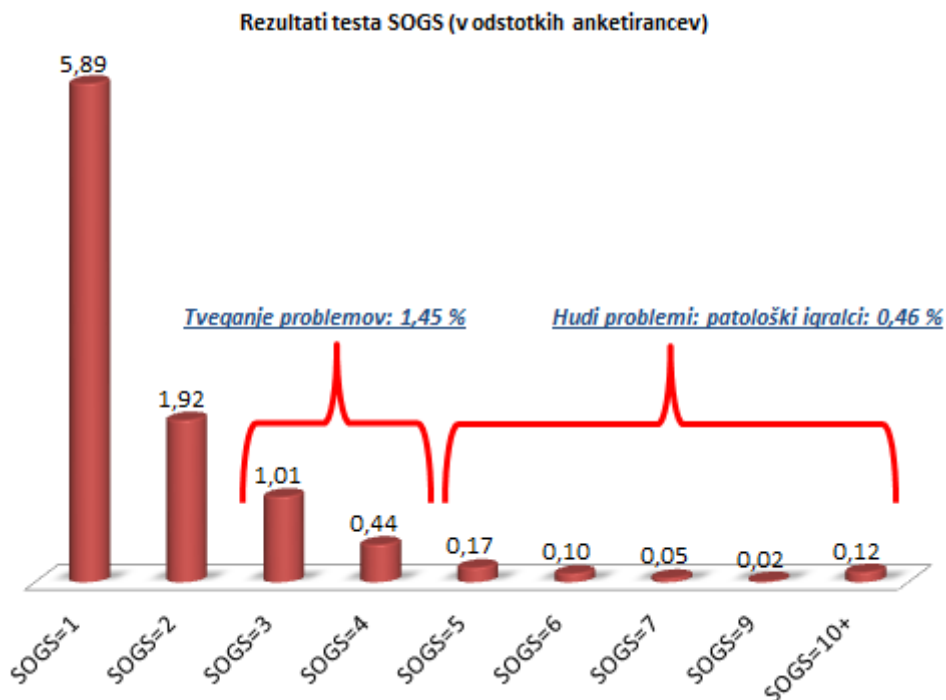
Ključne ugotovitve raziskave med splošno populacijo (stari 18 let in več) v Sloveniji so bile:

- »V zadnjem letu je vsaj eno igro na srečo igrala približno tretjina prebivalstva.
- Najpogostejše igre so loto, hitre srečke, druge klasične igre in športne stave.
- Posebne igre na srečo (v igralnicah, igralnih salonih, prek interneta) so med slovenskim prebivalstvom redkejše, največ pa je med njimi igranja na igralnih avtomatih.
- Dobra polovica igra predvsem zaradi dobitka, slaba četrtnina zaradi zabave, slaba petina zaradi radovednosti.
- Test *South Oaks Gambling Screen* (SOGS), ki je bil kot niz vprašanj vključen v anketni vprašalnik, se kot mednarodni standard največkrat uporablja za ugotavljanje problemov z igrami na srečo.
- Primerjalno z drugimi državami, v katerih so igre na srečo podobno dostopne, to ni zelo veliko število. Vendar je delež oseb s problemi nesorazmerno velik med mladimi do 30 let, kar lahko pomeni večjo dovzetnost novih generacij in s tem nevarnost širitve problema v prihodnje. Posebno izpostavljeni so samski moški s srednjo izobrazbo.
- Med igralci posebnih iger na srečo (igralnice, saloni, internet) so problemi z igranjem na srečo verjetnejši. Vendar pa večina med tistimi, ki imajo probleme z igrami na srečo, igra samo klasične igre (loto, srečke, športne stave ipd.).
- V Sloveniji je na podlagi anketne ocene 1.932 patoloških igralcev in 5.795 problematičnih igralcev. Na temelju tega lahko ocenimo, da znašajo družbeni stroški igralništva med 5.461.508 (metodologija APC) in 5.957.655 evri (metodologija NORC).
- Zaposleni v igralniški dejavnosti predstavljajo ogroženo skupino. Igranje iger na srečo je v tej skupini veliko večje kot v splošni populaciji. Okoli 10 % anketirancev izkazuje manjše ali večje težave z igrami na srečo. Povezava med tipom zaposlitve (neposredni ali posredni stiki z gosti) je relativno močna. Zaposleni, ki imajo močnejši stik z gosti, so bolj izpostavljeni tveganju.
- Država še vedno nima razvite preventivne in kurativne strategije za soočanje z negativnimi učinki igralniške dejavnosti« (FUDŠ 2009).

Po podatkih raziskave iz leta 2008 je igre na srečo vsaj enkrat igrala približno tretjina prebivalstva. Podobno kot v drugih državah so tudi v Sloveniji prevladovale klasične igre na srečo, kamor uvrščamo loterijo, hitre srečke, športne stave in druge klasične igre. Najbolj priljubljeni so bili nakupi loterijskih listkov, za kar se je vsaj enkrat letno odločilo skoraj 30 % prebivalcev Slovenije. Precej manj razširjeno je bilo igranje t. i. posebnih iger na srečo – to so igre na igralnih avtomatih v igralnem salonu ali igralnici – ter igranje t. i. živih iger v igralnicah, kot so ruleta s krupjejem, igre s kartami in kockami. Poleg teh pa najdemo še igre, pri katerih je igranje najtežje spremljati: igranje iger na srečo za denar prek interneta, pa tudi igranje iger za denar s prijatelji izven igralnice. Tovrstne igre niso zelo pogoste, a jih je vseeno vredno upoštevati, še posebno zaradi dejstev, da se v največji meri izmikajo vsaki državni regulaciji in da utegnejo biti – kot še posebno velja za igre prek interneta – v močnem porastu, zlasti med mlajšimi generacijami (Makarovič 2009).

Zanimivo je, da kar 51 % odraslih k igranju na srečo najbolj vodi želja po dobitku. Če si pogledamo enostaven verjetnosti račun, ugotovimo, da je možnost večjega dobitka za posameznika neznatna in da so vse igre na srečo naravnane tako, da dobi igralnica oziroma ponudnik iger na srečo – a ta preprost izračun na uporabnike storitev očitno nima posebnega vpliva. Četrtno vodi k igram na srečo predvsem želja po zabavi in sprostitvi, preostale pa radovednost, želja po druženju z ljudmi itd. Vendar nam tako izraženi motivi še vedno ne povedo praktično ničesar o morebitnih problemih, ki jih lahko imajo ti ljudje z igranjem. Te

probleme nam je razkrila uporaba prej opisanega testa SOGS, vključenega v anketni vprašalnik (Makarovič 2009). Skoraj 6 % anketirancev je odgovorilo pritrdilno na eno vprašanje v testu SOGS, slaba 2 % pa na dve vprašanji. Podatki nam nadalje pokažejo, da se k problematičnemu igranju nagiba 1,45 % anketirancev, še dodanih 0,64 % pa ima hujše probleme z igrami na srečo oziroma jih lahko označimo kot patološke hazarderje (Slika 52: Rezultati testa SOGS med odraslimi v RS (n = 10.001)).

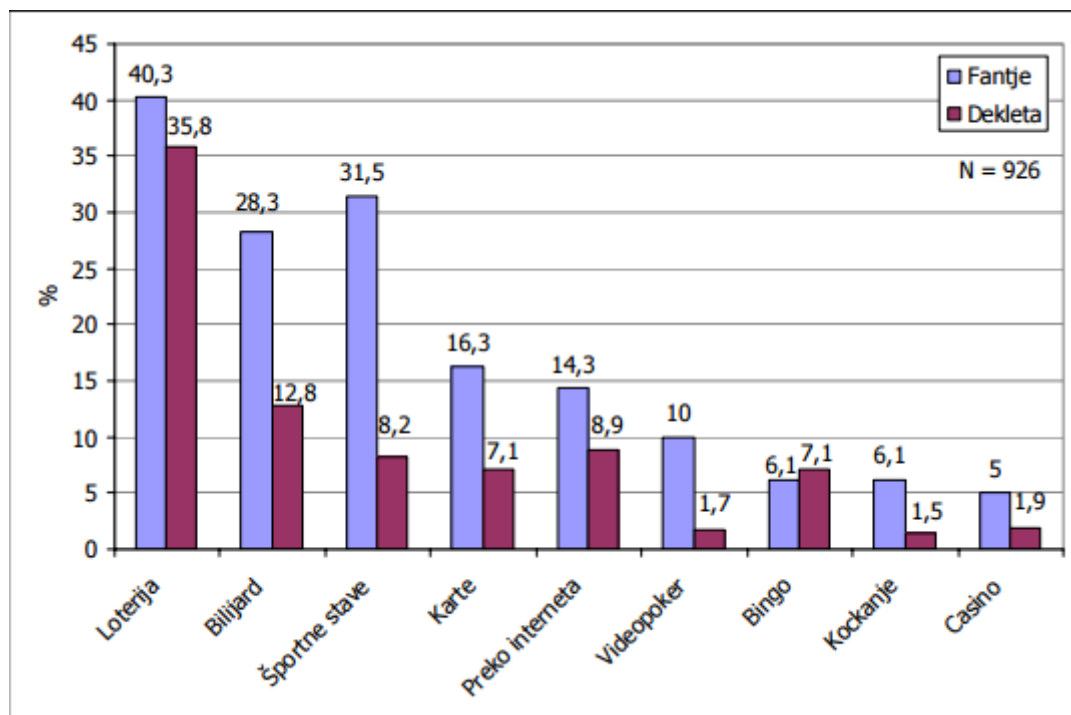

Slika 52: Rezultati testa SOGS med odraslimi v RS (n = 10.001)
(Makarovič, 2010, str. 31)

Seveda je analiza podatkov iz leta 2008 šla tudi v smeri iskanja najbolj ogroženih skupin prebivalstva oziroma najbolj dovzetnih za probleme z igrami na srečo. Pokazala je, da gre v večji meri za moške (med njimi je delež patoloških igralcev 0,82 %, medtem ko jih je med ženskami 0,18 %), mlade, imigrante in samske osebe. Za moške velja, da razvijejo drugačen slog igranja iger na srečo kot ženske; slednje igrajo redkeje, igrajo različne igre, porabijo manj denarja za igre na srečo in v manjši meri razvijejo probleme z igranjem (Makarovič, 2010). Prepričanje o tem, da so igre na srečo predvsem moški problem, je verjetno imelo za posledico tudi, da ženske, ki imajo tovrstne težave, redkeje poiščejo pomoč. Po navedbah Laure Brandt (2017) naj bi bilo razmerje med ženskimi in moškimi patološkimi igralci 1:2,3 v Avstriji in 1:4,3 v Nemčiji. Razmerje med ženskami in moškimi v terapiji pa je 1:6,6 (Avstrija) in 1:7,6 (Nemčija) (Brandt in Wöhr, 2017). Za Slovenijo ni sistematično zbranih podatkov o tem, koliko oseb je poiskalo pomoč zaradi problematičnega igranja. Raziskava iz leta 2005 med psihiatri (anketa je bila poslana na naslove vseh 220 psihiatrov, izpolnjenih anket pa je bilo le 52) je pokazala, da število oseb, ki iščejo pomoč zaradi patološkega hazardiranja, narašča (Jeriček Klanšček, Čebašek-Travnik in Dernovšek, 2005). Eden od pokazateljev težav z igrami na srečo je zahteva po samoprepovedi v igralne salone in igralnice. Rastoder navaja, da je bilo v obdobju enega leta (to je od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015) izdanih 1934 samoprepovedi. Najstarejša oseba z izdano samoprepovedjo (v letih) v RS Sloveniji je bila stara 85 let, najmlajša pa 18 let (Rastoder, 2016, str. 52).

Med rezultati o razširjenosti problemov z igrami na srečo je treba izpostaviti, da med njimi prevladujejo samski in mladi. Če ima hujše probleme z igranjem komaj 0,14 % starejših od 55 let, velja to med mladimi do 30. leta za kar 1,68 % populacije. Po eni strani je lahko to povezano s samim življenjskim slogom mladih, po drugi strani pa lahko predstavlja tudi znanilca novega odnosa do iger na srečo, ki bo te ljudi v večji meri zaznamoval tudi v kasnejših letih. Zato je smiselno podrobneje pogledati probleme mladih s tovrstnimi igrami (Makarovič 2010).

Leta 2008 je bila v regiji Koper na 926 dijakih izvedena anonimna raziskava, ki je zajela problematiko iger na srečo med mladimi. Povprečna starost anketirancev je bila 15,26 leta. Največ dijakov je že imelo v svojem življenju izkušnje z lotom (38 %). 20,2 % jih je že igralo biljard za denar, 19,7 % jih je že igralo športne stave, 11,7 % karte, 10,4 % igre na srečo preko interneta, 6,6 % bingo, 5,8 % videopoker, 5 % tombolo in kockanje 3,8 % srednješolcev (Krek 2010). Igre na srečo so bile bistveno bolj prisotne med fanti kot med dekleti (Slika 53: Delež dijakov (%), ki so v svojem življenju že igrali igre na srečo, po spolu, dijaki 1. letnikov regije Koper, 2008). Pogosteje so igrali igre na srečo dijaki s poklicnih šol. Iz članka ni jasno, kateri test je bil uporabljen za merjenje zasvojenosti, članek pa navaja, da so 4 % dijakov navedli, da že imajo probleme z igrami na srečo; 7,5 % pa jih je imelo težave z igrami na srečo v preteklosti. Analiza se zaključuje z diskusijo, da mreža pomoči v Sloveniji še ni bila vzpostavljena in da so tudi preventivni programi v slovenskem prostoru še zelo redki. Za njihovo vzpostavitev ima pomembno vlogo šolski sistem, ki predstavlja pomemben prostor, kjer se lahko izvaja splošna preventiva (Krek 2010).

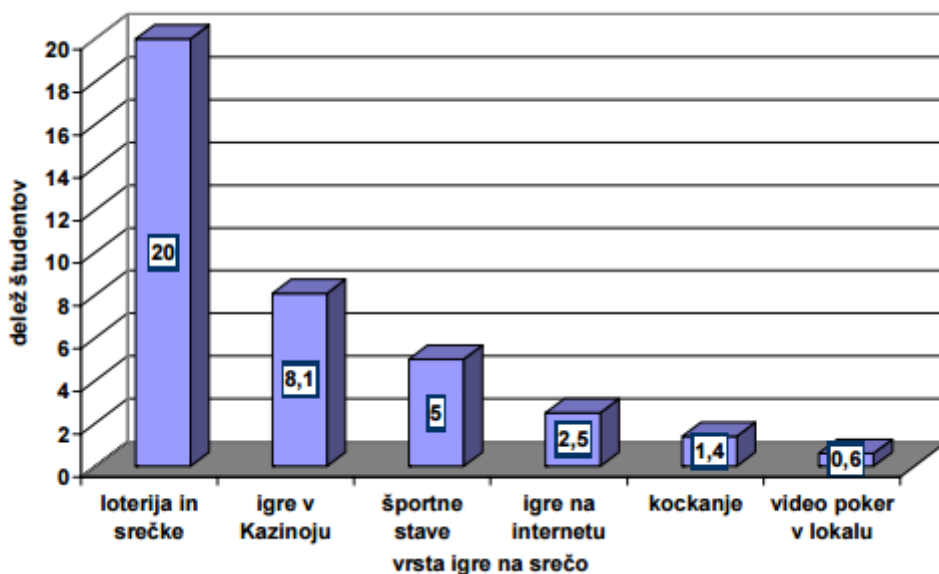

Slika 53: Delež dijakov (%), ki so v svojem življenju že igrali igre na srečo, po spolu, dijaki 1. letnikov regije Koper, 2008
(Krek, 2010, str. 91)

Istega leta (2008) je bila izvedena raziskava o igrah na srečo med študenti zadnjih letnikov Univerze v Ljubljani, ki so se udeležili rednega zdravstvenega pregleda in so poleg vprašalnika

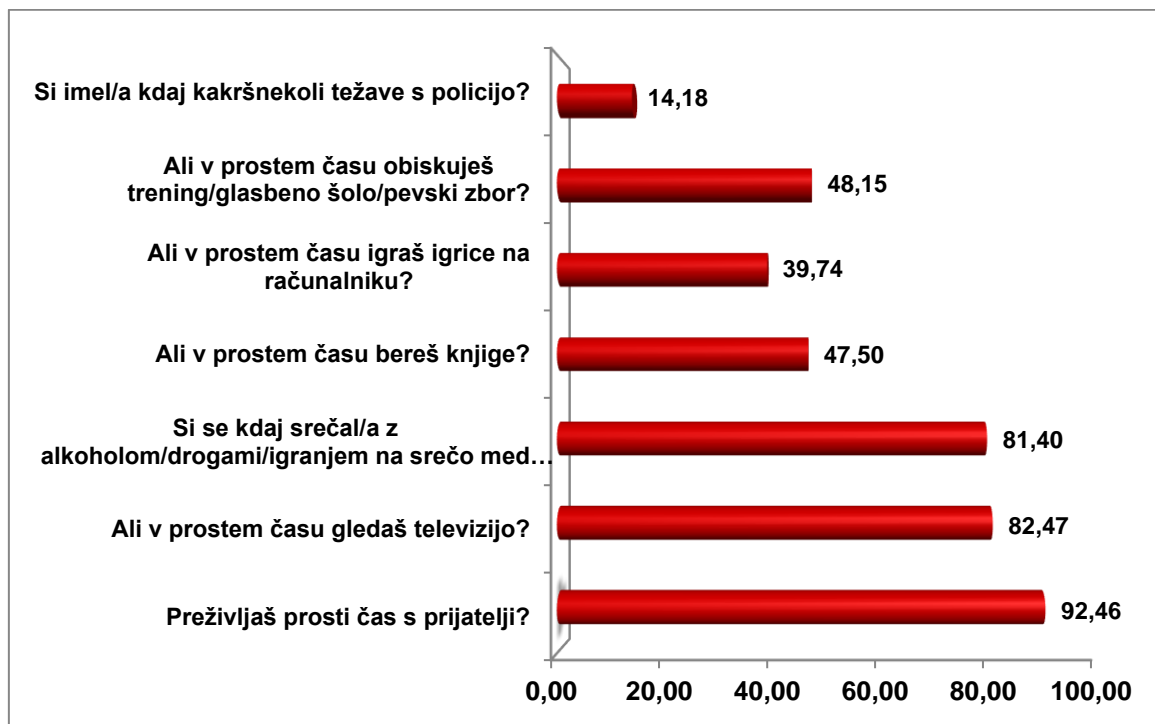
o demografskih podatkih naključno prejeli še enega izmed petih vprašalnikov, ki so obravnavali splošno zdravstveno stanje, duševno zdravje, spolnost, motnjo hranjenja ter uporabo drog in iger na srečo med študenti. Na vprašanje o drogah in igrah na srečo je odgovorilo 521 naključno izbranih študentov, ki so prišli na redni obdobjni zdravstveni pregled (Krek, Korač in Kumše, 2010).

Podatki kažejo, da je pogostost igranja iger med študenti zadnjih letnikov manjša kot med koprskimi dijaki, saj jih je v zadnjih 12 mesecih le 20 % igralo loto, vse ostale igre pa bistveno redkeje (Slika 54: Delež študentov, ki so v zadnjih 12 mesecih igrali posamezno igro na srečo (N = 521)).

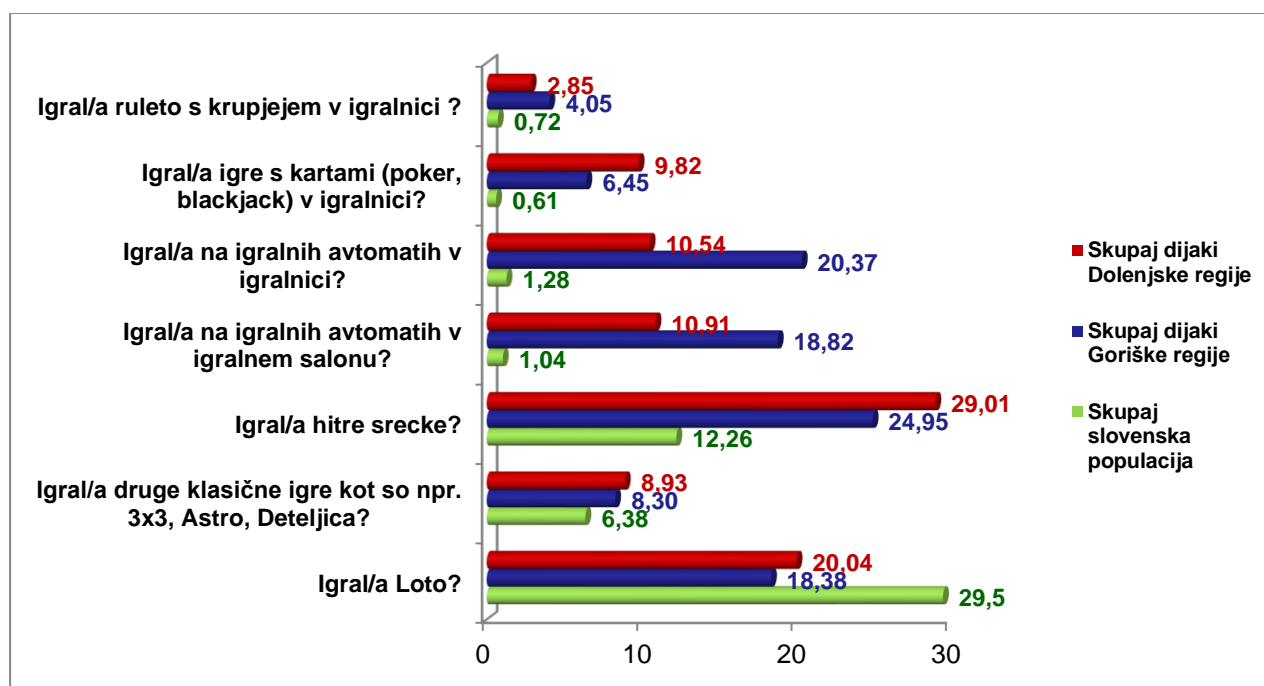
Slika 54: Delež študentov, ki so v zadnjih 12 mesecih igrali posamezno igro na srečo (N = 521)
(Krek, Korač, in Kumše 2010)

Leta 2010 je Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici izvedla anketiranje med dijaki višjih letnikov srednjih šol. Anketiranje se je izvajalo februarja in marca, prečiščen vzorec ima 1113 enot. Raziskava je v prvem sklopu spraševala, kako mladi preživljajo prosti čas (Slika 55: Preživljanje prostega časa mladih v goriški in dolenski regiji (N = 1113)). Ugotovili so, da dekleta v prostem času znatno pogosteje gledajo televizijo in berejo knjige. Knjige znatno pogosteje v prostem času berejo dijaki goriške regije, branje pa s starostjo upada. Fantje pogosteje igrajo računalniške igrice. Slednje velja še za starejše od 20 let. Fantje se sicer bolj pogosto kot dekleta udeležujejo organiziranih prostočasnih aktivnosti, kar velja tudi za dijake goriške regije. Udeležba pri organiziranih prostočasnih aktivnostih s starostjo upada. Fantje so imeli v več primerih težave s policijo in so se v več primerih kot dekleta med preživljanjem prostega časa srečali bodisi z alkoholom, drogami bodisi z igranjem na srečo. Enako velja za mlajše dijake. Težave s policijo v večji meri omenjajo dijaki dolenske regije in tisti z dopolnjenimi 19 leti (Makarovič in Macur, 2010).

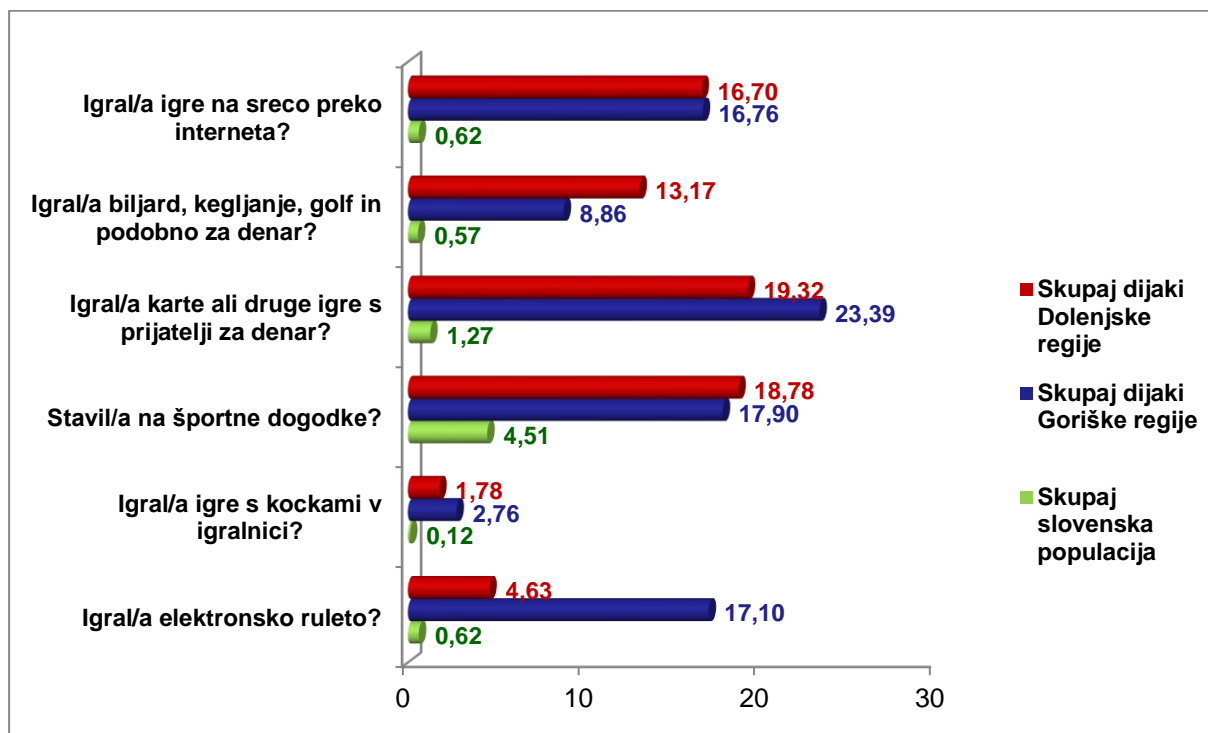

Slika 55: Preživljanje prostega časa mladih v goriški in dolenjski regiji (N = 1113)
(Makarovič in Macur, 2010)

Med »prostočasnimi razvadami« mladih še vedno prednjači alkohol, na drugem mestu pa je kajenje. Igre na srečo zanimajo manj kot petino dijakov. Če si ogledamo neposredne izkušnje dijakov z igranjem iger na srečo (Slika 56: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 1 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija); Slika 57: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 2 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija)), vidimo, da so vse igre na srečo razen Lota pri mladih bolj razširjene kot pri splošni slovenski populaciji.

Slika 56: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 1 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija)

Slika 57: Neposredne izkušnje z igranjem iger na srečo 2 (dijaki dveh regij in odrasla slovenska populacija)
(Makarovič in Macur, 2010)

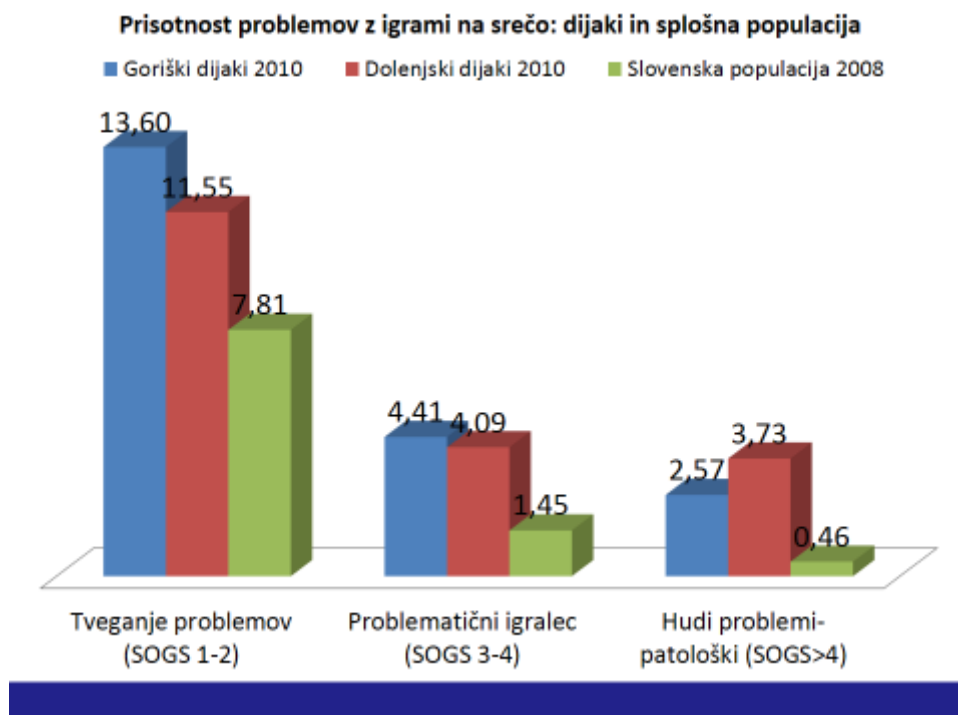
Razlogi za igranje iger na srečo med mladimi so bili v letu 2010:

- zabava, sprostitvev (37 %),
- želja po dobitku (33,5 %),
- radovednost (28 %),
- druženje z ljudmi (11,5 %),
- igranje na srečo mi predstavlja izziv (9,5 %),
- da se izognem vsakodnevnim težavam (1,5 %).

Pri tem je treba dodati, da je želja po dobitku v večji meri prisotna med fanti in dijaki na Dolenjskem. Za zabavo in sprostitvev v večji meri igrajo na srečo fantje, njim pa igranje na srečo tudi predstavlja izziv. Iz radovednosti igrajo na srečo v večji meri dekleta in dijaki na Goriškem (Makarovič in Macur, 2010).

Sestavni del ankete je bil tudi test SOGS, ki meri probleme z igrami na srečo (Slika 58: Prisotnost problemov z igrami na srečo: dijaki (2010) in splošna populacija (2008)). Med dijaki goriške regije smo izmerili, da je pri 13,6 % dijakov prisotno tveganje za razvoj problemov z igrami na srečo (SOGS 1 in 2). 4,41 % dijakov že ima probleme z igrami na srečo (SOGS 3 in 4), delež patoloških igralcev pa dobimo s seštevkom SOGS > 4. Rezultate testa smo primerjali z odraslo populacijo in dobili naslednje rezultate (glej sliko 6). Vidimo lahko trend, ki kaže na večjo razširjenost iger na srečo med mladimi kot med odraslo populacijo. To hkrati pomeni tudi, da je tveganje za razvoj problemov z igrami na srečo večje kot med odraslo populacijo.

Spodnja slika (Slika 58: Prisotnost problemov z igrami na srečo: dijaki (2010) in splošna populacija (2008)) kaže na to, da je treba veliko več vložiti v področje preventive, saj je populacija mladih ranljiva in bolj izpostavljena nevarnostim, ki jih povzročata zasvojenost z igrami na srečo. Upoštevajmo tudi dejstvo, da so podatki za mlade iz leta 2010 in da so se v zadnjih petih letih igre na srečo razmahnile preko interneta, zato danes lahko pričakujemo še več težav z igrami na srečo med mladimi!

Slika 58: Prisotnost problemov z igrami na srečo: dijaki (2010) in splošna populacija (2008)
(Mladi hazarder 2010)

Zgoraj navedene težave so značilne predvsem za fante (8,25 % patoloških igralcev, 9,71 % problematičnih in 17,72 % s tveganji problemov), manj pa za dekleta (1,15 % problematičnih; 9,51 % s tveganjem problemov).

Leta 2013 je med mladimi na mariborskih osnovnih in srednjih šolah nevladna organizacija Zavod Etnika Maribor izvedla raziskavo, v kateri je ugotovila, da sta dve tretjini mladih v zadnjih 12 mesecih igrali na srečo za denar. Vanjo je bilo vključenih 727 mladih v starosti od 12 do 19 let, ki so jih spraševali o izkušnjah z igrami na srečo v zadnjem letu. Najbolj priljubljene igre med mladimi so bile hitre srečke (37 %), poker za denar v privatnem prostoru (26,6 %), Loto (25,9 %) in športne stave (20,2 %), pa tudi biljard, pikado, kegljanje (20,4 %). Mlade največkrat k temu početju vodi želja po zabavi in hitrem zaslužku (Mladi hazarder 2013). Raziskava je tudi pokazala, da je med anketiranimi učenci delež problematičnega igranja 3,2 %, medtem ko 8,2 % učencev tvega razvoj težav z igrami na srečo (Otroški RTV, b. d.).

4 DISKUSIJA

Od maja 2013 vemo, da pretirano igranje iger na srečo lahko vodi v zasvojenost, ne pa v motnje navad in nagibov, kot je to še vedno opredeljeno v klasifikaciji, ki jo uporabljamo v Sloveniji, to je Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene MKB-10, kjer je patološko hazardiranje umeščeno v okviru šifre F63.0. V peti izdaji diagnostičnega in statističnega kataloga duševnih motenj (*DSM-V*) je namreč zasvojenost z igrami na srečo (ang. *Gambling Disorder*) uvrščena v poglavje nekemičnih zasvojenosti (ang. *Non-substance related disorders*). To potrjuje sodobno opredelitev zasvojenosti, ki poudarja, da zasvojenost ni posledica uživanja določenih substanc (na primer alkohola, prepovedanih drog, kajenja), ampak je predvsem kronična bolezen možganskega nagrajevalnega kroga in centrov, ki so povezani z motivacijo in spominom. Nedelovanje teh sklopov nevronske povezave se kaže na biološki, duševni, družbeni in duhovni ravni. Za vse zasvojenosti je značilna nesposobnost za trajno abstinenco, oslABLJENA sposobnost nadzora nad vedenji, hlepenje po omami, zmanjšana zmožnost prepoznavanja resnih težav tako v vedenju posameznika kot v medosebnih odnosih ter disfunkcionalno čustveno odzivanje. Kot druge kronične bolezni tudi zasvojenost pogosto vključuje cikle ponovitve oziroma recidive bolezni in remisije oziroma faze abstinence (Inštitut za zasvojenosti in travme, b. d.).

V tem prispevku smo opredelili lastnosti zasvojenosti z igrami na srečo, kot jih opredeljuje *DSM-V*. Ne glede na to, da so bile objavljene šele leta 2013, so raziskave o tej vrsti zasvojenosti potekale že vrsto let, tudi v Sloveniji. V množici virov o igrah na srečo je bilo težko zbrati samo vire, ki obravnavajo razširjenost iger na srečo in posledično zasvojenost z njimi, saj je na bilo to temo napisanih veliko zaključnih (to je diplomskih in magistrskih) nalog. Ker le-te predstavljajo manjše študije (če sploh vključujejo empirični del naloge), smo se v tem pregledu usmerili na večje raziskave, praviloma objavljene v člankih. Noben od teh člankov ni objavljen v reviji s faktorjem vpliva, saj to področje raziskovanja v Sloveniji ni (bilo) matično za noben inštitut ali fakulteto. Raziskav pa je bilo vseeno veliko in večina jih je hotela opozoriti na dejstvo, da so igre na srečo problem, da je ta problem razširjen predvsem med mladimi in da je nujno ukrepanje – ne le zdravljenje problematičnih in patoloških igralcev, ampak je treba razviti tudi preventivne programe, še posebno za šolarje.

Rezultati raziskav, ki jih predstavljamo v tem prispevku, kažejo, da mladi – konkretno srednješolci – pogosteje igrajo igre na srečo, kot odrasli in da so bistveno bolj ogroženi za razvoj težav z igrami na srečo. Slika (Slika 58: Prisotnost problemov z igrami na srečo: dijaki (2010) in splošna populacija (2008)) nazorno kaže, da je nevarnost razvoja zasvojenosti med mladimi nekajkrat višja kot med odraslo populacijo. V času odraščanja so mladi – še posebno fantje – nagnjeni k tveganju in preizkušanju mej. To je lahko pozitivno, še posebej pri športu, pri nekaterih prostočasnih aktivnostih pa je ta težnja lahko zelo nevarna. Več tukaj omenjenih prispevkov navaja, da preventivne aktivnosti manjkajo, pojava težav z igrami na srečo pa centri za socialno delo in svetovalci praviloma ne beležijo. Manjkajo pa tudi sveži podatki o tej vrsti zasvojenosti – vedeti moramo namreč, da je internet prinesel vrsto sprememb in posebne igre na srečo približal vsem – celo otrokom. Kakšna so varovala za mladoletne udeležence tovrstnih iger, ne vemo, vemo pa, da so mladostniki izjemno iznajdljivi. Upravičeno se lahko bojimo, da so igre na srečo med učenci in dijaki danes razširjene bolj, kot kadarkoli prej. Kdaj bomo ukrepali?

KAM NAJ SE USMERI SLOVENSKO IGRALNIŠTVO

Avtor: Andrej Raspor

1 UVOD V POGlavJE KAM NAJ SE USMERI SLOVENSKO IGRALNIŠTVO

Namen tega poglavja je podati sintezo k vsem zbranim podatkom. Na podlagi zgodovinskega vidika smo pregledali razvoj v zadnjih 16 letih in pripravili napovedi do leta 2030.

Slovensko igralništvo je šlo skozi različna obdobja. V obdobju pred osamosvojitvijo je bilo namenjeno tujcem. Po zamenjavi ureditve je prihajalo do večjega sproščanja in liberalizacija, ki je eskalirala s pojavom igralnih avtomatov po lokalih, je omogočila koriščenje igralniških storitev tudi domačinom. To je narekovalo da je potrebno področje urediti in ga omejiti. Zato je država začela podeljevati koncesije. Od leta 2010 dalje se je ureditev iger na srečo v Sloveniji fokusirala k spodbujanju odgovornega igranja. Sektor iger na srečo je v obravnavanem obdobju utrpel znatno recesijo zaradi hudih gospodarskih razmer, prisotnih po vsej Evropi. Kljub vsemu pa so se po nekaterih državah denarni izdatki za igre na srečo znatno povečali. V Sloveniji temu niso sledili. Tudi država ni sprejela jasnih usmeritev, kaj želi z igralništvom. Vsekakor se ne sme izvzeti tudi trenutnega dogajanja, povezanega z pandemijo virusa COVID-19.

Glavno raziskovalno vprašanje je: *»Kako pomembno je igralništvo za Slovenijo in kakšen delež predstavljajo prihodki od iger na srečo v nacionalnem BDP, državnem proračunu in zaposlovanju?«*

Naslednje vprašanje, ki smo si ga zastavili je: *»Ali je za zmanjšanje prihodkov od iger na srečo v Sloveniji razlog le v svetovni gospodarski krizi ali pa moramo iskati razloge za zmanjšanje nekonkurenčne igralniške ponudbe?«*

Kot lahko vidimo ((Slika 14: Obisk v igralnicah in igralnih salonih v Sloveniji (1985-2030); Slika 15: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: klasične igre na srečo (1985-2030); Slika 16: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: posebne igre na srečo (1985-2030); Slika 17: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: skupaj igre na srečo (1985-2030); Slika 18: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji (tekoče in fiksne cene 2000–2027)), le Slovenija po letu 2008 zabeleži upad prihodkov od iger na srečo. En vzrok je v tem, da po tem letu v slovenskih igralnicah ni bilo pomembnih naložb. Obstaja tudi zamuda pri uvedbi spletnega igralništva. Spletne igre na srečo so prisotne na svetovnem trgu na več načinov. Ponudba in prihodki iz tega naslova že prehitevajo klasično ponudbo. Predvsem mladi se raje odločajo za neposredno igro iz naslonjača. V spletnih igralnicah pa lahko najdejo zelo pestro ponudbo – od spletnih igralnic do spletnih loterij (Oldroyd 2017). Strokovnjaki, kot je Nich Moore, napovedujejo, da bo spletni casino nadomestil realni svet za vse, razen za zelo bogate igralce. Razvoj primerja z zamenjavo konja z avtomobilom. Njegova napoved je celo, da bodo klasični kazinoji postali parki, in muzejske atrakcije, ki jih bodo predstavljali v dokumentarnih filmih (Moore 2015).

Rast realizacije slovenskega igralništva bo še naprej zaostajala za rastjo v svetovnem merilu. Tudi v najbolj optimističnem scenariju do leta 2030 nominalni prihodki iz leta 2008 ne bodo doseženi.

2 POMEMBNOST JAVNEGA MNENJA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ IGRALNIŠTVA

Komuniciranje je dejavnik, katerega pomen v procesu izvedbe novega preobrata, v času večstopenjskega in kompleksnega kriznega upravljanja in vodenja, narašča (Malešič, 2006, str. 297). Tako lahko komunikacijski položaj izrabimo ne zgolj za hierarhično in funkcionalno zbiranje in razširjanje informacij, ampak tudi kot nehierarhični, politični in tekmovalni položaj, v katerem imajo množična občila vlogo zbiranja, obdelave, razlage ter hitrega in vseobsežnega razširjanja informacij. Zaradi nedoločenih problemov in organizacijskih postavitev je komunikacija zelo zapletena. Upravljanje te zapletenosti in negotovosti ni zgolj vprašanje razvoja komunikacijskih veščin, ampak hkrati vprašanje razvoja organizacijskega, jezikovnega in kulturnega razumevanja, ki je tesno povezano z infrastrukturo na prizorišču izrednega dogodka (Johansson in Skoglund, 1996, str. 14; Malešič, 2006, str. 297).

Positivno je to, da je namera po gradnji igralniško-zabavišnega središča na Goriškem sprožila izvedbo prenekaterih študij o vplivih igralništva na družbeno in ekonomsko okolje (Pahor 2006) (Prašnikar, Pahor, in Cvelbar 2005). Ekonomske posledice igralništva, ugotovljene v teh študijah, so si med seboj zelo podobne. Čeprav so vse kazale na pozitivne ekonomske učinke igralništva, jih javnost ni sprejela in jim celo nasprotovala (Dobovšek in Kurež 2011). To sicer ni bil najbolj ključen dejavnik propada investicije, se pa lahko iz tega naučimo, kako je potrebno komunicirati, ko je govora o igralništvu.

Tudi v Sloveniji so nekajkrat ugotavljali odnos Slovencev do igralništva. Tako je leta 2002 kar 80 % anketiranih Slovencev menilo, da je igralništvo priložnost za razvoj slovenskega turizma. Večina anketirancev, 76 %, ga je imelo za pomembno gospodarsko panogo, tako za regije, kjer igralnice že delujejo, kot tudi za državo. Več kot polovica vprašanih, 58 %, se je takrat strinjalo s spremembo zakonodaje, ki bi tujcem dovoljevala vlaganja v igralništvo, 39 % pa je menilo, da bi država morala zmanjšati davke v tej panogi (Sovdat 2002).

Ponovno se je merilo podporo ob projektu HIT – Harrah's. Predpostavljalo se je, da večina prebivalstva na lokalni in vseslovenski ravni podpira ali vsaj tolerira igralniško dejavnost. Več dejavnikov je nato prispevalo k precejšnjem umiku javne podpore projektu HIT – Harrah's. Negativna stališča do igralništva so bila skoraj izključno odziv na »mega« projekt HIT – Harrah's, ne pa na druge dogodke. Kljub temu se zdi, da je bil takrat pomemben premik v tolerantnejše javno mnenje, zlasti na lokalni ravni, ko se je predstavljalo projekt širši javnost poleti 2007. Delo Stik julija 2007, tako navaja:

- 38% bi podprlo naložbo HIT-Harrah's,
- 30% bi podprto igranje iger na srečo, vendar ne prisotnosti ameriškega partnerja,
- 25% je nasprotovalo igranju iger na srečo zaradi etičnih razlogov

Kot je že bilo navedeno, ko postane poročanje o igralništvu le rutina, zmorejo piarovski profesionalci korporacij z lahkoto obvladovati medijski diskurz. Obstajajo pa posebne situacije, pri katerih pride do obrata in lahko postanejo aktivni državljani in nevladne organizacije enako ali še bolj vplivni (Makarovič 2008). Vse to pa lahko pripomore, da se javnost obrne in celo nasprotuje tovrstnim investicijam.

Naslednja raziskava, ki nam daje vpogled v splošno javno mnenje je bila izvedena leta 2012. Anketirancem se je postavilo več vprašanj (Slovenski utrip 2012): (S katerim od naslednjih treh stališč o igrah na srečo se najbolj strinjate?)

1. Kaj so za vas posebne igre na srečo:
 - Za večino vprašanih (41 %) so igre na srečo zgolj nekoristno početje, za 28 % pa predstavljajo predvsem upanje na dobiček.
 - Da so igre na srečo nekoristno početje, menijo predvsem mlajši.
 - Slednje mnenje se krepi z višino izobrazbe in dohodka.
2. Ima od legalnega igralništva Slovenija v seštevku po vašem mnenju več koristi ali več škode?
 - Več kot polovica vprašanih (54 %) meni, da imamo od legalnega igralništva v Sloveniji v seštevku več koristi kot škode, kar je diametralno nasprotno mnenju, ki so ga anketiranci izrazili leta 2010.
 - Da je legalno igralništvo koristno, menijo predvsem tisti v srednjih letih in prebivalci manjših krajev.
 - Mnenje o koristnosti legalnega igralništva se z izobrazbo krepi.
3. Kakšna vrsta igralniške dejavnosti bi bila po vašem mnenju bolj primerna za Slovenijo, če bi lahko izbirali med dvema možnostma?
 - Večina vprašanih (58 %) meni, da bi bil za Slovenijo najbolj primeren velik turistično-igralniški center, ki igralniško ponudbo povezuje z obsežno dodatno turistično ponudbo. Delež takšnih odgovorov je višji kot v preteklih letih.
 - Naklonjenost velikemu turistično-igralniškemu centru pada s starostjo ter narašča s stopnjo izobrazbe.
4. Ali bi podprli investicijo v velik turistično-igralniški center, če bi to pomenilo odpiranje novih delovnih mest?
 - Investicijo v velik turistično-igralniški center, ki bi pomenil odpiranje novih delovnih mest, bi podprlo več kot $\frac{3}{4}$ vprašanih (76 %). Podpora tovrstni možnosti je precej višja kot v letu 2010.
 - Najbolj so investiciji naklonjeni poklicno izobraženi ter tisti z dohodki med 500 in 1.000 evri.
 - Podpora investiciji v turistično-igralniški center s starostjo upada.

Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da je merjenje javnega mnenja in odnosa lokalnega prebivalstva do iger na srečo pomembno. Še toliko bolj je pomembna, ko se odločamo za investicije. Vsled tega bi kazalo v lokalnem okolju ponovno raziskati to vprašanje, v kolikor bi postala katera od investicij, ponovno aktualna.

3 DRUŽBENI STROŠKI IGRALNIŠTVA PO METODOLOGIJI NORC

Igralniška industrija, kot veja za turistične industrije, je npr. v ZDA prisotna že vse od tridesetih let 20. stoletja in vendar avtorji ugotavljajo, da je bila pozornost raziskovalcev na temo njenih vplivov in učinkov na prebivalstvo zgolj omejena in sporadična (Grinols 2003). Čeprav z določenimi nedoslednostmi, so se prve sistematične raziskave na tem področju začele pojavljati nekje po letu 1990 (Grinols 2003). O družbenih stroških se je začelo govoriti skozi prizmo problematičnih in patoloških igralcev na srečo, ki po nekaterih podatkih prinašajo igralnicam med 30% do celo 50% dohodkov (Grinols 2003).

V zadnjih dvajsetih letih je diskurz o učinkih igralniške industrije dozorel do te mere, da se zavedamo, da igralništvo prinaša določene stroške, ki jih druge zabaviščne industrije ne, in da imajo ti stroški direkten vpliv na druge industrije ter gospodinjstva. Na tej točki govorimo o tako imenovanih negativnih eksternalijah. Družbene stroške lahko, kot pravi Grinols identificiramo in jih primerjamo z družbenimi koristmi (Grinols 2003). Na podlagi družbenih stroškov svoje utemeljitve argumentirajo nasprotniki igralniške industrije, medtem ko zagovorniki poudarjajo koristi, ki izhajajo iz ekonomskih dobičkov, kot jih omenjena industrija generira. Grinols še trdi, da prihaja ravno na tej točki do večjih nesporazumov, saj igralniška industrija ponuja pogled na ekonomske koristi skozi prizmo ustvarjanja novih delovnih mest, država skozi prizmo zbranih davkov in drugih dajatev, sami prebivalci skozi prostor kamor je/bo igralniški objekt umeščen, prebivalci pa se dodatno delijo na tiste, ki imajo od tega osebne koristi (npr. lastniki) ter tiste, ki se jih samo vprašanje stroškov in koristi osebno ne dotika, medtem ko je le peščica tistih, ki se zavedajo kaj sestavlja teoretično podprto in veljavno analizo stroškov in koristi igralniške industrije (Grinols, 2003, str. 71).

Države se vedno bolj zavedajo stroškov, ki jih imajo z igralništvom. Zato je prav, da redno izvajajo raziskave o družbenih stroških. Temelj za tovrstno raziskovanje predstavlja raziskava o učinkih igralništva v ZDA, ki jo je leta 1999 izvedel NORC. Po prepričanju Macurjeve in drugih je bilo, da je lahko omenjena raziskava v veliko pomoč tudi pri ocenjevanju mogočih posledic gradnje igralniško-zabavišnega središča na Goriškem. Prav tako pa se lahko ta metodologija uporabi pri raziskovanju tudi v drugih primerih. S prenosom uporabljene metodologije lahko namreč pričakovane družbene stroške kvantificiramo in izrazimo v denarnih količinah. Po ugotovitvah NORC stroški problematičnih in patoloških igralcev predstavljajo najpomembnejši družbeni strošek igralništva, v primerjavi s katerim so vsi ostali stroški relativno zanemarljivi. Tako po ugotovitvah NORC tudi povečanje kriminala, ki se stereotipno povezuje z igralništvom, predstavlja manj pomemben strošek. Znana so dognanja (npr. Reith 2006), da navzočnost in ponudba posebnih iger na srečo ne povečuje relativnih stopenj kriminalitete. Podobno se da sklepati tudi iz kriminalitetne statistike Generalne policijske uprave, ki kaže, da kriminaliteta na Goriškem, kjer je koncentracija igralništva s Slovenijo najmočnejša, ni narasla bolj kot v slovenskem povprečju (Prašnikar, Pahor, in Cvelbar 2005). V metodologiji NORC je tako upoštevana zgolj kriminaliteta, ki je posledica zasvojenosti z igralništvom, torej problematičnega in patološkega igranja (Rončević idr. 2007; Macur idr. 2008, 45-46).

Za metodologijo NORC je tako značilno ostro razlikovanje med zasebnimi in družbenimi stroški igralništva. Tako se stroški, ki bremenijo neposredno igralca in se ne prenesejo na njegove najbližje, skupnost, družbo ali državo, ne štejejo med družbene stroške (Macur idr. 2008, 45-47). Zanimivo pa je, da metodologija NORC v družbene stroške igralništva prišteva tudi socialne transferje, ki jih igralci prejemajo zaradi problematičnega ali patološkega igranja.

Največji problem študije predstavlja neupoštevanje stroškov vseh ostalih oblik kriminala, ki ne izhaja iz problematičnega in patološkega igranja. Po mnenju avtorjev taki stroški prav tako predstavljajo pomemben segment, ki ga ne velja zanemariti. Naslednja bistvena slabost izhaja iz dejstva, da se družbeni stroški igranja prevajajo zgolj v denarne zneske. Marsikatera družbene stroške je namreč nemogoče izraziti v denarnih zneskih (na primer izguba bližnjega, uničeno otroštvo, psihični problemi itd.) (Dobovšek in Kurež 2011).

Macurjeva in drugi (2008) so pri aplikaciji metodologije NORC pri izračunu družbenih stroškov igranja upoštevali naslednje kategorije: osebni finančni propadi, stroški kriminala (neposredno povezani s problematičnim igranjem), stroški razdora v družini in stroški zdravljenja. Stroški kriminala v tem primeru predstavljajo kriminalna dejanja zasvojenih posameznikov ter padejo na državo. Gre za stroške aretacije, sodnih postopkov in stroške prestajanja zaporne kazni. Ne upoštevajo škode, ki jih povzročijo kazniva dejanja patoloških in problematičnih igralcev neposredno oškodovancem (NORC, 1999). Pripravili so dve verziji izračunov, in sicer eno ob predpostavki, da se ob gradnji igralniško-zabavišnega središča na Goriškem ne uvedejo dodatni preventivni in kurativni ukrepi v smislu odgovornega igranja, in eno ob predpostavki, da se taki ukrepi uvedejo. Postopki izračuna stroškov posamezne kategorije zaradi obsega v tem delu niso predstavljeni. Tako je po njihovih izračunih sedanja ocena stroškov problematičnega in patološkega igranja med 13,3 in 33,3 milijona evrov. Brez uvedbe celovitih ukrepov odgovornega igranja bi se stroški v petih letih po gradnji igralniško-zabavišnega središča na Goriškem povečali za dodatnih 13,3 milijona evrov in bi torej znašali med 26,6 in 46,6 milijona evrov. V primeru uvedbe sistema celovitih ukrepov odgovornega igranja pa se je povečanju stroškov mogoče v celoti izogniti oziroma doseči celo njihovo znižanje za do 6,7 milijona evrov (Macur idr. 2008, 74).

Omeniti je treba nekatere pomembne omejitve teh študij. Te se kažejo v javnih ali prikritih naročnikih študij, ki imajo na področju igranja svoje specifične interese, ki lahko vplivajo na rezultate študij. Opozoriti je treba, da študije vsebujejo problematične elemente, ki se nanašajo na interpretacijo in uporabo kriminalitetne statistike (Dobovšek in Kurež 2011). Da bi se izognili zgoraj navedenim omejitvam je pomembno, da tovrstne raziskave izvajajo neodvisni strokovnjaki ali institucije z visoko integriteto. Le tako bosta laična javnost in stroka zaupali končnim ugotovitvam. Dejstvo je namreč, da se kriminal v povezavi z igranjem dogaja in ga v celoti ne bo moč nevtralizirati.

4 KAJ NAM PRAVI PRIHODNOST

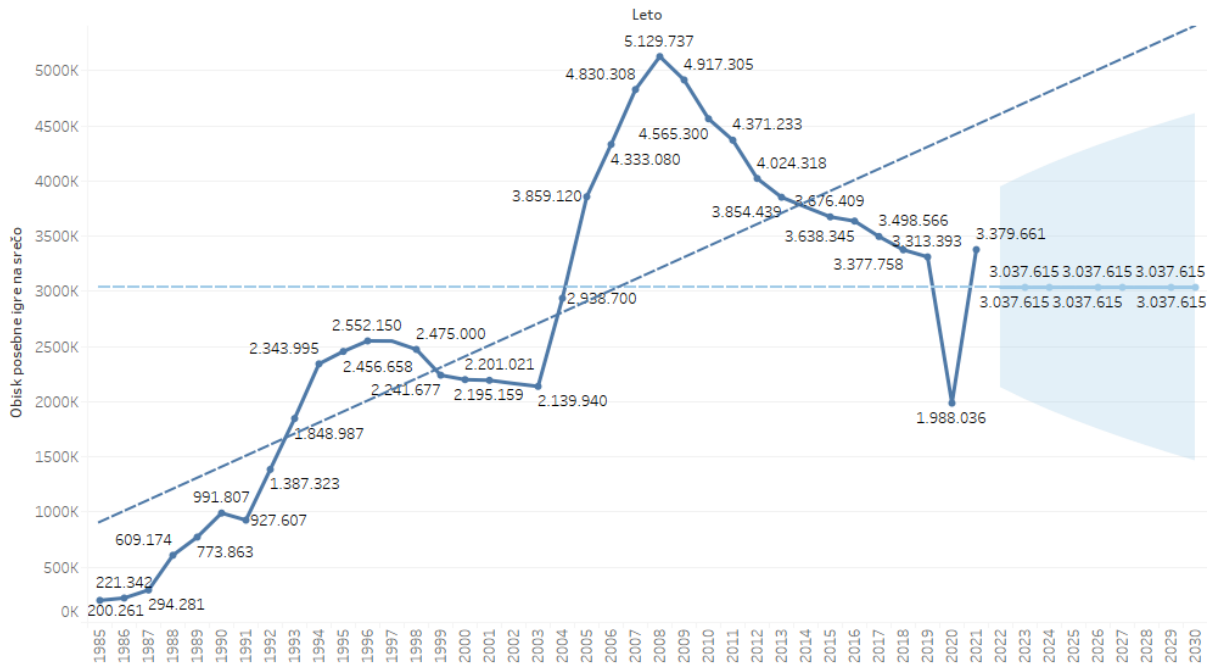
Za klasične igre na srečo z izjemo realizacije nimamo. Po vsej verjetnosti koncesionari razpolagajo s podatkom o številu prodanih srečk, loto lističev, povprečno vplačilo, ipd. ta podatek bi bil zelo koristen, saj bi lahko na ta način ugotovili in napovedali trende.

Bolj natančni so podatki v sektorju posebnih iger na srečo. V nadaljevanju predstavljamo potek obiska v slovenskih igralnicah in igralnih salonih. Ker se mora vsak obiskovalec ob prihodu registrirati, je to dokaj relevanten podatek. Poleg tega obstaja tudi podatek o številu domačih in koliko tujih gostov. Sama igralniška podjetja pa skladno z GDPR in CRM sistemom vodijo še bolj podrobno statistiko. Sami s temi podatki ne razpolagamo, ampak imamo zgolj podatke na sumarni ravni.

Iz slike (Slika 59: Obisk v igralnicah in igralnih salonih v Sloveniji (1985-2030)) je razvidno da smo od leta 1985 do osamosvojitve beležili strmo rast obiska. V času vojene za osamosvojitve je obisk padel, a se je že po enem letu začel dvigovati in strmo raste do leta 1997. To je bila posledica odprtja Perle v letu 1993. Stagnacija pa je posledica zaustavitve razvojnega cikla. V letu 1999 obisk začne upadati, saj se je odprl nov kazino v Benetkah. Po letu 2002 pa je rast predvsem posledica vse večjih igralnih salonov. Vrh dosežemo leta 2008. Od tega leta pa obisk upada. Razlogov je več. Od uvedbe prepovedi kajenja v slovenskih igralnicah leta 2007, postopnega zapiranje igralnic in igralnih salonov, pa do vse širše in dostopnejše ponudbe na spletu in do nelegalnih ponudb.

V času zaključevanja knjige (december 2020), so bile ponovno zaprte vse igralnice in igralni saloni v Sloveniji. Te so bile v spomladanskih mesecih 2020 zaprte 3 mesece zaprte zaradi COVID-19. To je pokazalo, kako ranljive so igralnice in igralni saloni, saj gre za žive igre. Kasneje so sledili še vsi ostali ponudniki. Zadnja COVID-19 kriza pa je praktično presekala prihode in prihodke. Tako smo pri simulacijah upoštevali, da bo v letošnjem letu doseženih le 90 % prihodkov iz klasičnih iger na srečo in 40 % prihodkov iz posebnih iger na srečo. V letu 2021 pa se bodo prihodki dvignili za 20 %. Od takrat dalje se bodo postopoma vračali na normalo, ki pa jo brez intenzivnega vlaganja in prestrukturiranja ne bodo dosegli.

Obisk

The trend of sum of Obisk posebne igre na srečo (actual & forecast) for Leto Year. Color shows details about Forecast indicator.

Forecast indicator

- Actual
- Estimate

Slika 59: Obisk v igralnicah in igralnih salonih v Sloveniji (1985-2030)

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; Tableau output; lastna obdelava podatkov)

Sledi pregled treh scenarijev - A, B, C. Realno bi se lahko obisk nekako stabiliziral. V primeru večjih in ustreznih investicijskih vlaganj imamo vse potenciale, da lahko trend obrnemo navzgor. Po pesimističnem scenariju pa bo obisk še padal. Vse je odvisno kako bo z odpiranjem igralnic in igralnih salonov. Lahko se zgodi da bo prava normalizacija šele poleti leta 2023, ko bo večina prebivalcev cepljena. To pa še ne pomeni, da bo takrat obisk vrnjen na normalo. Po vsej verjetnosti se na normalo (na stanje leta 2019) ne bo vrnil vsaj 10 let.

Tudi analiza podatkov o ponudbi iz naslova klasičnih igre na srečo (Slika 60: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: klasične igre na srečo (1985-2030)) nam kaže, da so se ti vsa leta do vključno leta 2003 skoraj linearno dvigovali. Od tu dalje pa je diagram bolj žagaste oblike. Tako so ta gibanja odvisna od tega, kako je bila prisotna druga nelegalna ponudba iger na spletu. V letih, ko je bila bolj intenzivna kampanja proti nelegalni ponudbi stavnic, je bila potrošnja večja in obratno. Vsekakor vidimo, da je trenutno zaznati padec in ta bo po vsej verjetno tudi v prihodnje še trajal. V kolikor želijo ponudniki zaščititi trg, morajo sprejeti določene ukrepe.

Klasične igre na srečo

The trend of sum of Bruto prihodek Klasične igre na srečo (actual & forecast) for Leto Year. Color shows details about Forecast indicator.

Forecast indicator

- Actual
- Estimate

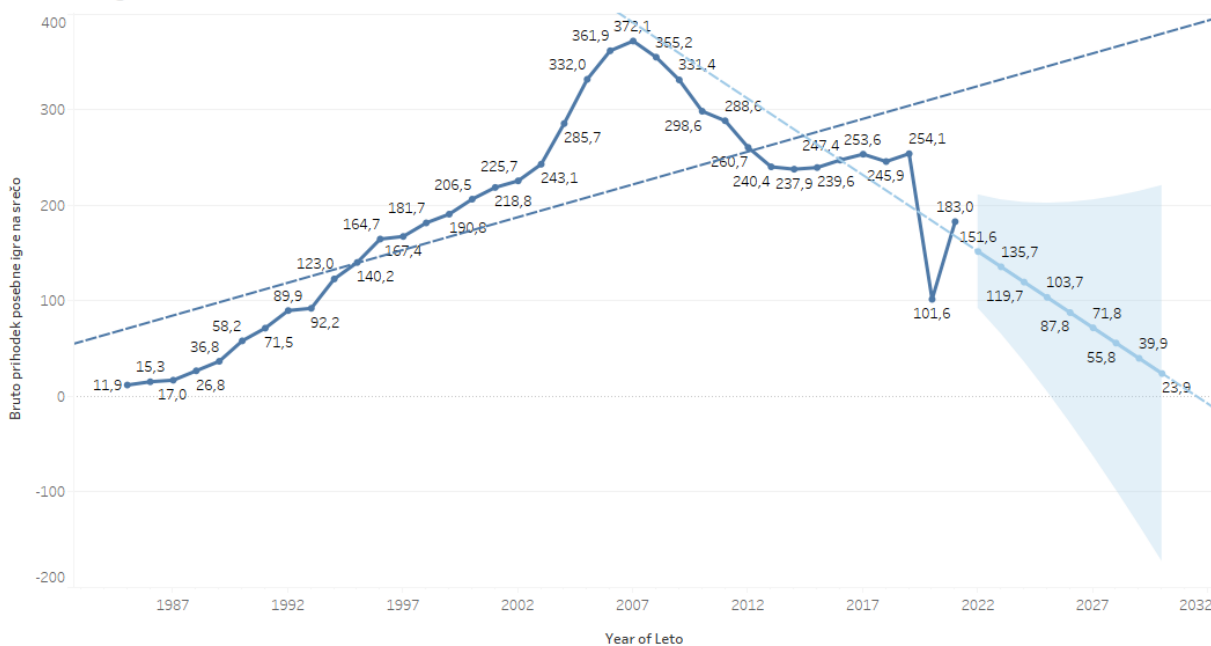
Slika 60: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: klasične igre na srečo (1985-2030)

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; Tableau output; lastna obdelava podatkov)

Prihodki iz naslova posebnih iger na srečo so rasli skoraj linearno do leta 2007 (Slika 61: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: posebne igre na srečo (1985-2030)). Po tem datumu pa so padali do leta 2014, ko se krivulja obrne. Primerjava obiska in prihodkov kaže, da se kljub oscilaciji obiska prihodek oz. poraba na gosta poveča. Je pa svetovna gospodarska kriza pokazala večjo ranljivost segmenta živih iger.

Tako bo potrebno veliko napora, da se bo potrošnja ponovno popravila in začela dosegati nominalne številke pred letom 2007. Tako je bolj realno, da bodo v naslednjih 10 letih ti dosegli stanje 2019.

Posebne igre na srečo

The trend of sum of Bruto prihodek posebne igre na srečo (actual & forecast) for Leto Year. Color shows details about Forecast indicator.

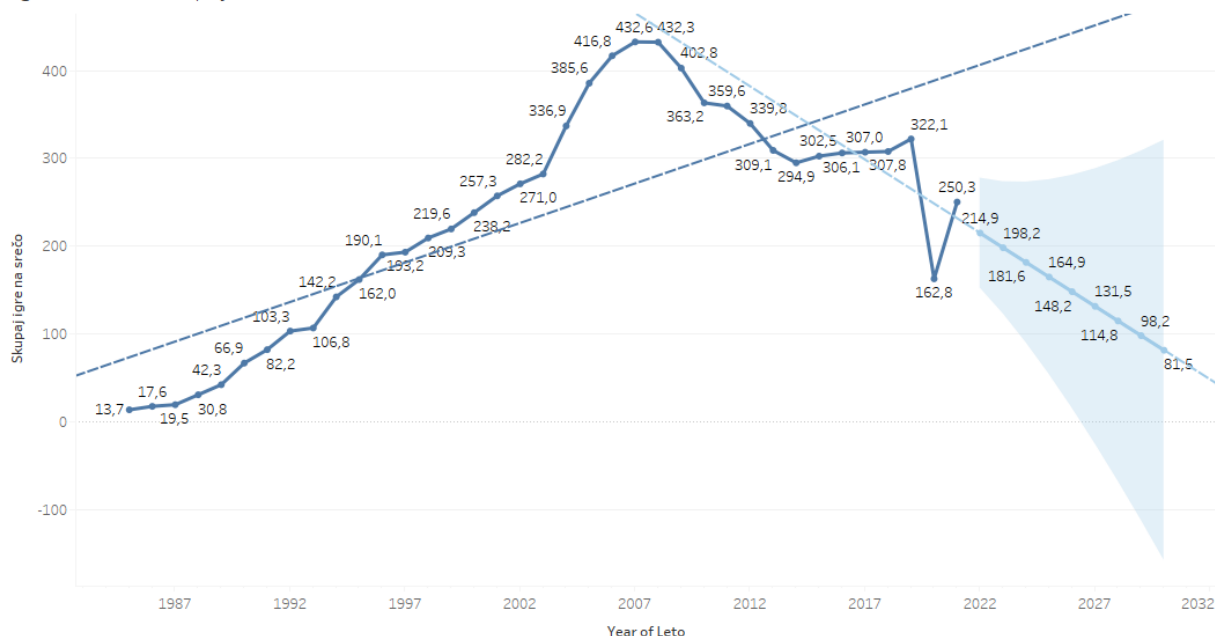
Forecast indicator
■ Actual
■ Estimate

Slika 61: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: posebne igre na srečo (1985-2030)

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; Tableau output; lastna obdelava podatkov)

Graf skupnih prihodkov iz naslova iger na srečo (Slika 61: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: skupaj igre na srečo (1985-2030)) je skoraj enak tistemu, ki predstavlja posebne igre na srečo, saj ti predstavljajo 85 % vseh prihodkov. Vsled tega veljajo komentarji in priporočila, kot so zapisani za posebne igre na srečo.

Igre na srečo skupaj

The trend of sum of Skupaj igre na srečo (actual & forecast) for Leto Year. Color shows details about Forecast indicator.

Forecast indicator

- Actual
- Estimate

Slika 62: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: skupaj igre na srečo (1985-2030)

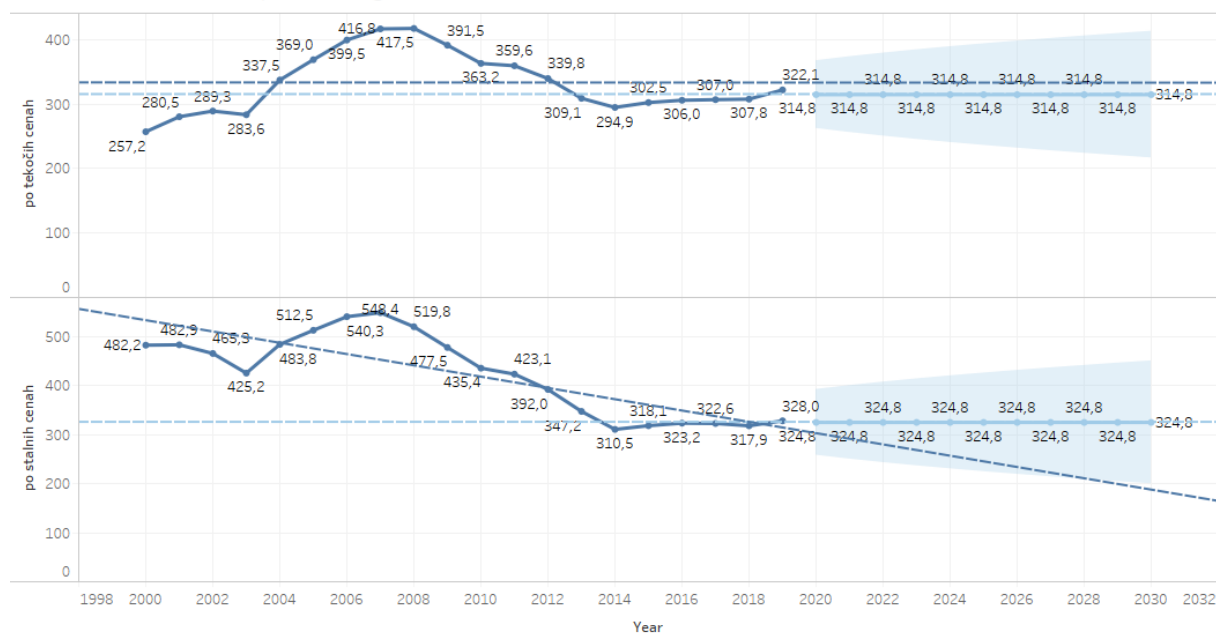
Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; Tableau output; lastna obdelava podatkov)

5 KAKO DOSEČI ŽELENI SCENARIJ?

Z zgornjimi analizami in napovedmi smo ustvarili scenarije A, B in C. Pojavilo se je vprašanje, kako naj bi do leta 2030 dosegli zelene prihodke od iger na srečo. Odgovori so na voljo v strateškem upravljanju. Kot sta poudarila (Piner in Paradis 2004), lahko rečemo, da je načrtovanje dolgoročnega igralniškega turizma v Sloveniji prednostna naloga. Ena od ključnih pomanjkljivosti slovenskega igralniškega turizma je pomanjkanje jasne strategije za njegov razvoj. Strateško vodenje v prvi vrsti pomeni oblikovanje centralne igralniške destinacije (notranje in zunanje). Od tu dalje pa lahko opredelimo smernice razvoja igralniškega turizma v Sloveniji. Osnovna predpostavka je, da mora biti vizija natančna, jasna, specifična, prepoznavna in se ne zanaša preveč na presežnike. Vizija igralniškega turizma v Sloveniji do leta 2030 bi bila: Slovenija bo na turističnem zemljevidu priznana s kakovostno ponudbo trajnostnega igralniškega turizma.

Pravo sliko o tem, kaj se dogaja s prihodki, nam pokaže šele primerjava v prihodkih in napoved po tekočih in fiksnih cenah (Slika 63: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: po tekočih in fiksnih cenah (2000- 2030)). Tako prihodki po letu 2007 kažejo linearno padanje. Potrebno se bo fokusirati, da se ta trend upadanja vsaj omeji in obrne navzgor.

Prihodki iz klasičnih in posebnih iger na srečo v mio EUR

The trends of sum of Revenue from gambling and betting mio EUR in current prices (actual & forecast) and sum of Revenue from gambling and betting mio EUR in fixed prices (actual & forecast) for Year (GDP). Color shows details about Forecast indicator.

Forecast indicator
■ Actual
■ Estimate

Slika 63: Prihodki od iger na srečo v Sloveniji: po tekočih in fiksnih cenah (2000- 2030)

Vir: (Ministrstvo za finance Republike Slovenije 2020a; SURS; Tableau output; lastna obdelava podatkov)

Slovenija lahko dano vizijo uresniči le z zagotavljanjem gospodarske, ekološke in družbeno-kulturne vzdržnosti. Gospodarske prednosti razvoja igralniškega turizma v Sloveniji bi bile

lahko opazne, vendar je treba paziti na negativne socialno-kulturne učinke, pa tudi na ekološke učinke, ki jih proučujejo (McCartney 2015; Mallach 2010; Long 1996; Cho 2002; Lee in Back 2003; Perdue, Long, in Kang 1995; King Penny Wan, Li, in Kong 2011; Wu in Chen 2015; Wan 2012; Back in Bowen 2009; Nickerson 1995; Greenwood in Dwyer 2017). Z vzpostavitvijo močnih mehanizmov je mogoče spremljati razvoj igralniškega turizma, ga nadzorovati in po potrebi prilagoditi. Igralniški turizem je odlična priložnost za revitalizacijo nekaterih delov Slovenije, predstavlja pa lahko tudi dodatno ponudbo k kulturnemu, konferenčnemu, smučarskemu in drugemu trajnostnemu razvoju.

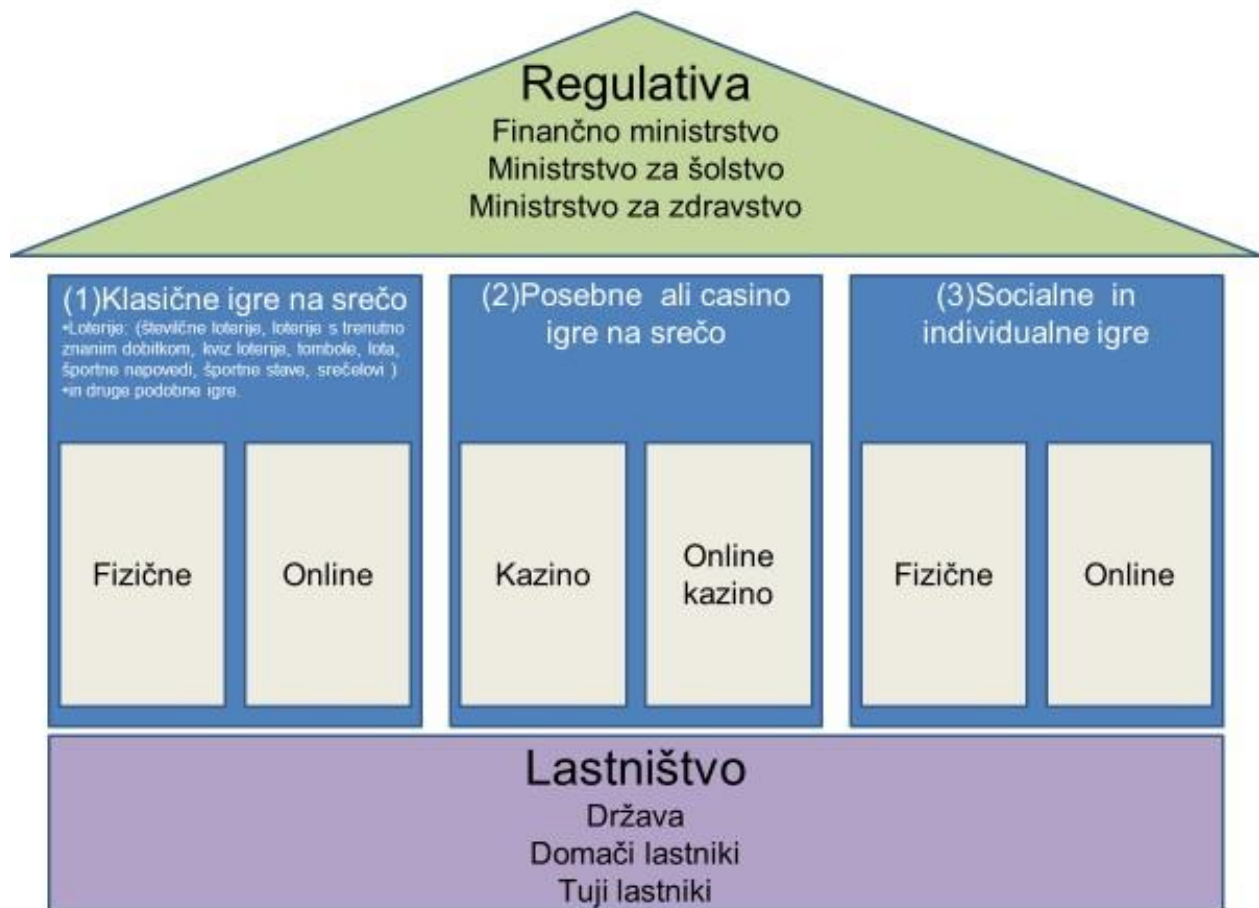
Vendar pa je jasno, da se Slovenija brez tržnega napora ne bo prodajala kot igralniška destinacija. Opredelitev marketinške strategije v okviru strategije razvoja igralniškega turizma je bistvenega pomena za oživitev te vrste turizma. Natančno določanje prodajne politike je predpogoj za razvoj igralniškega turizma. Sodelovanje hotelov in destinacij, kjer se nahaja igralniška ponudba, s specializiranimi turističnimi agencijami in organizatorji potovanj v tujini je ključnega pomena za zagotovitev visoke stopnje zasedenosti hotelov in visokih prihodkov iz igralnic. Treba je vzpostaviti celoten sistem igralniškega turizma. Brez podpore državnih služb ne moremo pričakovati boljših rezultatov od sedanjih. Seveda ne bi smeli zanemariti niti internetnih iger na srečo. V Sloveniji še vedno obstaja možnost za njihov razvoj. Slovenija namreč ima veliko znanja na tem področju.

Strateško načrtovanje turizma je potrebno za vse turistične destinacije, ki se želijo ohraniti za daljše časovno obdobje, tako kot v primeru Slovenije. Igralniški turizem je pred Covid-19 postajal iz dneva v dan vse bolj priljubljena oblika turizma, ki je prinašal številne pozitivne, a žal tudi negativne učinke. Zato tudi predstavlja veliko priložnost in hkrati nevarnost za razvoj turizma v Sloveniji. Da bi se igralniški turizem v Sloveniji obravnaval kot priložnost za razvoj, potrebujemo močno vodenje, ki bo temeljilo na načelih trajnosti in družbene odgovornosti.

Bistvena je natančna opredelitev poslovne politike in etike v igralništvu ter določitev socialnih stroškov igralniškega turizma v Sloveniji. Poleg ustreznega strateškega in tržnega načrtovanja je ključnega pomena tudi določiti nosilnost destinacije (gospodarske, družbeno-kulturne, ekološke, moralne in psihološke) z vidika igralniškega turizma. Po drugi strani je potrebno vodenje trženja z močno promocijo in sodelovanjem na vseh ravneh in med vsemi objekti turističnega sistema. Obstoječi hoteli, ki vsebujejo igralnice, morajo nemudoma poskrbeti za mrežno povezovanje in vzpostaviti dobro sodelovanje s specializiranimi potovalnimi agenti. Tudi vprašanja družbene odgovornosti je treba upoštevati in preučiti.

6 POSLOVNI MODEL SLOVENSKEGA IGRALNIŠTVA

Na podlagi vseh ugotovitev smo ustvarili poslovni model (Slika 64: Slovenski igralniški poslovni model), ki mu mora slediti slovenska igralniška industrija.

Slika 64: Slovenski igralniški poslovni model

Najprej je potrebno poskrbeti za ustrezno regulativo. Gre za regulativo, ki ureja poslovanje in obdavčitev. Ta del je v domeni finančnega ministrstva. Drugo področje je področje gospodarskega ministrstva, saj je igralniška dejavnost sestavni del turizma. Gre za turizem z visoko dodano vrednostjo. Nadalje je potrebno ustrezno izobraziti mlade, da se znajo odgovorno obnašati do vseh pojavnih oblik iger na srečo. To je še toliko bolj pomembno v obdobju odraščanja in vedno bolj dostopnih iger na spletu. Potrebno je urediti še področje kurative, da bi se ustrezno spopadali z vsemi, ki imajo težave z prekomernim igranjem. V ta model so vključene tudi druge institucije, kot npr. ministrstvo za notranje zadeve, ki mora ustrezno ukrepati v primeru pojava vseh oblik kriminalitete.

Pri sami izvedbi bi morali pokrivati tri stebre:

(1) Klasične igre na srečo ("Zakon o igrah na srečo (Uradno Prečiščeno Besedilo) (ZIS-UPB1)" 2003) so številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom, kviz loterije, tombole, loto, športne napovedi, športne stave, srečelovi in druge podobne igre.

(2) Posebne igre na srečo po tem zakonu so igre, ki jih igrajo igralci proti igralnici ali drug proti drugemu na posebnih igralnih mizah s kroglicami, kockami, kartami, na igralnih panojih ali na igralnih avtomatih ter stave in druge podobne igre v skladu z mednarodnimi standardi (v nadaljnjem besedilu: posebne igre na srečo).

1. igre, ki jih igralci igrajo drug proti drugemu (chemin de fer, poker);
2. igre s kroglico (francoska ruleta, ameriška ruleta, bouille);
3. igre z igralnimi kartami, ki se igrajo proti igralnici (black jack, punto banco, mini punto, caribbean poker, 30/40, red dog);
4. igre s kockami (craps, tai sai);
5. igre na igralnih panojih (bingo, keno, big wheel, toto);
6. igre na igralnih avtomatih, ki jih igralci igrajo proti igralnemu avtomatu;
7. stave.

(3) Druge igre – to so družabne igre (najpogosteje se nanašajo na igranje spletnih iger, ki omogočajo ali zahtevajo socialno interakcijo med igralci) (Aichner in Jacob 2015) in igre »Solitude« (igranje iger v samoti) (Bewersdorff 2004). Te igre vključujejo: igre na srečo (vse igre na srečo, ki ne vključujejo denarnih vrednosti) (Baumann 1982); kombinatorске igre (igre, kot so šah, dama, Go) (Fraenkel 1996); igre blefiranja (Poker, Contract Bridge, Stratego, Spades, Scrabble) (Seale in Phelan 2010) in strateške igre (kjer je rezultat odvisen ne le od lastnih akcij, temveč od delovanja drugih) (Dresher 1951). Čeprav je delitev precej jasna, lahko najdemo več elementov za vsako igro (Polak 2007).

Poleg državnega lastništva je treba razviti tudi zasebno ponudbo iger. Vendar mora biti vse pod strogim nadzorom države. Ureditev iger na srečo je treba razdeliti med ustreznimi ministrstvi: Ministrstvo za finance (za dodeljevanje koncesij, obdavčitev in nadzor poslovanja), Ministrstvo za šolstvo (za izobraževanje mladih, s čimer se preprečuje nekemično odvisnost) in Ministrstvo za zdravje (glavna naloga je preprečiti zasvojenost z vsemi vrstami iger (patološko igranje na srečo, računalniške igre in zdravljenje teh odvisnosti). Treba je urediti status spletnih iger na srečo. Tekoča obdavčitev je tudi nerazvita in slovenske igre na srečo postavlja v nekonkurenčen položaj.

7 KAKŠNA BI BILA OPTIMALNA OBDAVČITEV

Razmere v katerih trenutno posluje slovensko gospodarstvo niso ravno spodbudne in rožnate. Tu je mišljeno predvsem vpliv Covid-19 na poslovanje. Tudi trendi gibanja v zadnjih desetih letih ne kažejo dovolj vzpodbudnih premikov na bolje, da bi lahko državljane preveval optimizem. Nasploh se v svetu dogajajo velike in pretresljive spremembe, ki so posledica globalnih in socioloških sprememb. Svet se vedno bolj manjša zaradi naglega razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije. Pri tem pomembno vlogo igrajo tudi velike spremembe v transportu ljudi, blaga in kapitala.

Igralništvo ni panoga, ki bi zaradi velikega števila zaposlenih bila tako strateškega pomena, da bi se lahko zanimanje javnosti v primeru zmanjševanja le te kaj spremenilo. Tako je je odstotek delovne sile za slovenske razmere praktično zanemarljiv (le 0,23 %). Bolj pa pride ta podatek do izraza, ko pogledamo bruto dodano vrednost, ki jo je posamezen zaposlen v igralništvu v najbolj produktivnih letih delovanja slovenskega igralništva ustvari. Le ta ni več tako zanemarljiva, saj je presegala slovensko povprečje in dosegala rezultate tudi razvitejšega zahoda. Žal danes ni več tako. A dejavnost ima še vedno potencial. Potrebno je le ustrezno prestrukturiranje.

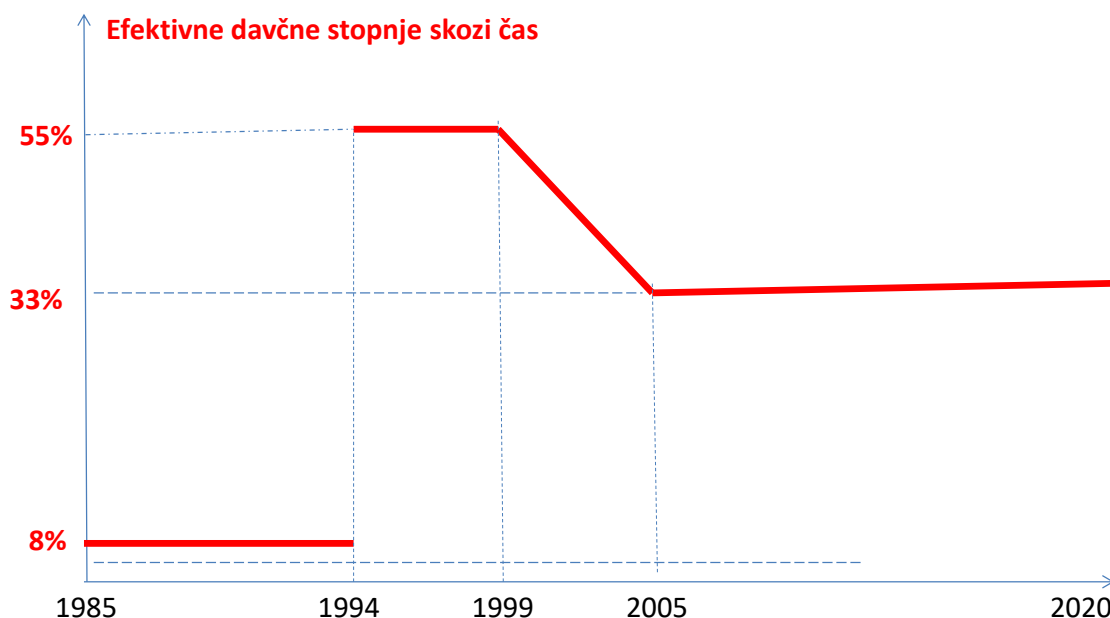
V vseh naših nacionalnih razvojnih politikah in programih je turizem obravnavan kot perspektivna dejavnost. Tako država, kot tudi lokalne oblasti sprejemajo ukrepe za njegovo spodbujanje. Vendar so pomoči še vedno zelo majhne, doslej pa bile namenjene predvsem razvoju turistične infrastrukture. Nujne prenove in izgradnje namestitvenih zmogljivosti so brez pomoči države težko izvedljive in nanjo še čakajo. Na lokalni ravni pa so ukrepi prevečkrat le deklarativni. V zadnjem letu zaradi Covid-19, pa je obstoj turizma v veliki meri odvisen od državne pomoči. Vavčerski sistem je nekoliko omilil njegov vpliv v poletnih mesecih. Ponovno zaprtje oktobra meseca pa je marsikaterega podjetnika prisililo da razmisli o zaprtju svoje dejavnosti.

Uvodoma je bilo omenjeno, da je slovenski igralniški produkt dosegel zrelo fazo razvoja in bo nujno potreben sprememb. Te spremembe so nujne v naslednjih treh letih, v kolikor se bomo želeli uspešno braniti spremembam, ki jih v zadnjih dveh letih narekujejo spremembe v Italiji in v hrvaški Istri. Menimo pa, da v kolikor bi država s pametno in razvojno naravnano davčno politiko prisluhnila igralniški stroki, bi morda lahko ta dejavnost privabila še večje število igralniških gostov. Le ti pa ne bi več izključno prihajali iz sosednjih držav. V naslednjih petih letih bi nam moral biti prioritetni cilj gostje iz vseh delov EU.

Spodnja slika kaže graf učinkovitih obdavčitev (Slika 65: Učinkovita obdavčitev igralniških prihodkov) na primeru največjega slovenskega podjetja. Kot je razvidno iz slike, gre za visoko obremenitev. To pa še toliko bolj, ker so se razmere na primarnih trgih zelo spremenile.

Po mnenju Nemca, je Slovenija kot razvita in demokratična država napravila na področju igralniške dejavnosti od leta 2000 dalje velike napake. Poleg malih »državnih« igralnic je uvedla še veliko število igralnih salonov v lasti fizičnih oseb. V svetu so poznane prednosti samo »državnih« igralnic (Casino Holland, Casino Austria...) in prednosti igralnic v upravljanju velikih delniških turističnih družb (Francija...); v novih tranzicijskih državah vzhodne Evrope pa se je uveljavil model igralnic v lasti fizičnih oseb, ker je prilagojen političnemu klientelizmu. V Rusiji je tak model pripeljal do sprejetja zakona, zaradi katerega naj bi se vse igralnice s 1.1.2009 zaprle, največje med njimi se lahko preselijo v tri popolnoma odmaknjene regije; posledično se bo lahko razcvetelo nelegalno igralništvo, zlasti v velikih mestih kot je Moskva... Obstoječa igralniška zakonodaja v Sloveniji je povzročila izgube v poslovanju igralnic

(koncesija A) in v bližnji prihodnosti likvidacijo vseh z izjemo HIT-a, ker male »državne« igralnice ne morejo poslovno konkurirati igralnim salonom v lasti fizičnih oseb. Hkrati pa je obstoj igralnih salonov v rokah malih podjetnikov največja potencialna nevarnost za odgovorno igralništvo (Nemec 2007).

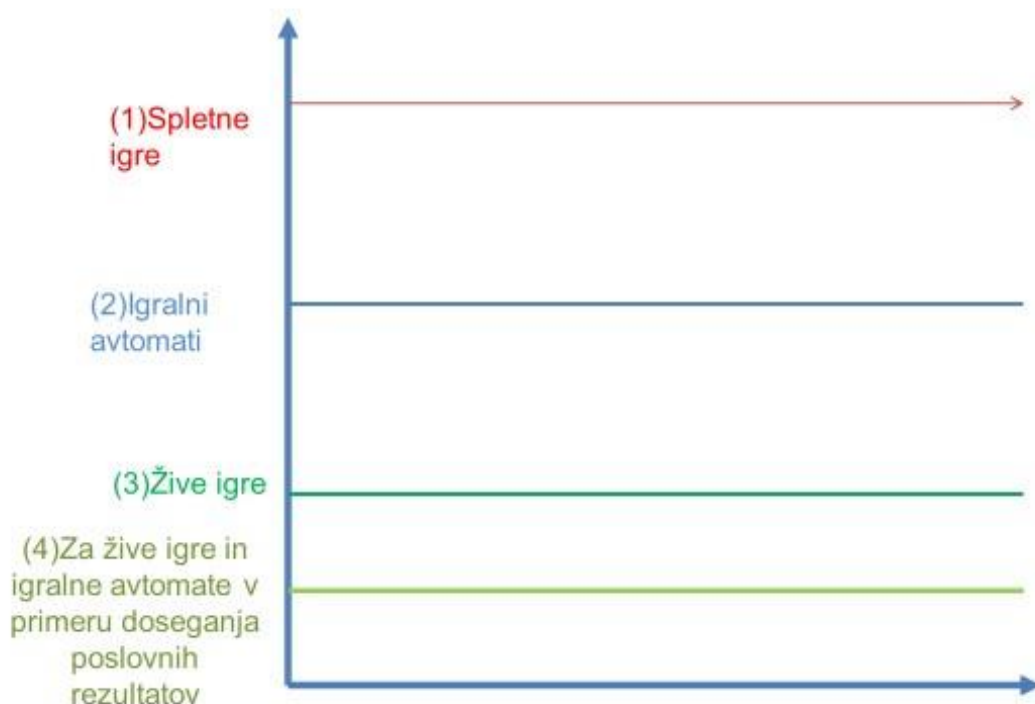

Slika 65: Efektivna obdavčitev igralniških prihodkov

Vir: (Nemec 2013)

Kakšna bi torej bila ustrezna obdavčitev? Vsekakor je potrebno zasledovati ustrezno razmerje med razvojno in življenjsko obremenitvijo in načelom enakomernosti na drugi strani (Slika 66: Različne stopnje obdavčitev). Tako mora biti obdavčitev usmerjena v spodbujanje turizma z visoko dodano vrednostjo. To v praksi pomeni, da bi morali imeti različne modele obdavčitve glede na širši multiplikativni doprinos. Vsekakor ne bi smeli strmeli k preveč zapletenemu modelu. Prav tako ne bi smela biti obdavčitev tako visoka, da bi ponudnike nagovarjali, da bi prešli z belega trga na črni trg.

Višina efektivne obdavčitve

Slika 66: Različne stopnje obdavčitev

Npr. uvedli bi en model za (1) spletno in mobilno igranje, kjer bi morala biti regulacija in obdavčitev najvišji. Zagotoviti bi morali pobiranje davkov tudi od ponudnikov iz drugih držav.

Drugi model bi bil namenjen (2) igralnim salonom oz. igralnim avtomatom. Tu imamo že večji multiplikativni učinek. Zato bi lahko bila obdavčitev nekoliko nižja. Ti saloni zajemajo igralce iz domačega okolja, zato bi morala biti obdavčitev temu primerna. Upoštevati je potrebno tudi družbene stroške, ki jih ta dejavnost ima. Prav tako bi morali razmisliti o upravičenosti 24-urnega poslovanja.

Tretji model bi bil za kazinoje, v katerih se izvajajo (3) žive igre, saj je tam multiplikativen učinek višji. Več je zaposlenih, večja je tudi obigralska ponudba. Tudi v kazinojih bi morali omejiti poslovanje. Sami smo mnenja, da v kolikor gostje ne prihajajo iz čezoceanskih trgov, bi morali omejiti 24-urno poslovanje.

Zadnji model pa bi bil namenjen (4) velikim resortom, kjer bi bila igralniška ponudba le ena izmed ponudb resorta. Ti resorti praviloma zajemajo goste iz oddaljenih, tudi čezoceanskih trgov. Zato so stroški trženja večji. V teh resortih bi dovolili 24-urno poslovanje.

Nikakor pa se ne bi strinjal z Nemcem, ki pravi, da bi morala biti trajna obdavčitev nad 100 mio EUR igralniških prihodkov »0« (Nemec 2007).

Sam menim, da obstajajo drugačni načini kako spodbuditi investitorje. Eden izmed teh je, da bi bila obdavčitev prve 3 leta po investiciji nad 50 mio EUR v *green field resort* znižana oz. bi bili oproščeni plačila igralniških davkov. Ne pa koncesije.

8 ZAKLJUČEK K KAM NAJ SE USMERI SLOVENSKO IGRALNIŠTVO

Gledano zelo splošno, je kriza tista točka ločnica, ko mora podjetje (sistem) spremeniti smer razvoja, bodisi zaradi sprememb, ki so nastale v njem samem, bodisi zaradi sprememb v zunanjem okolju (Bergant, 2006). Beseda kriza izhaja iz grške besede *krinein* (ločiti). Sistem, ki te točke ne zazna, je v nevarnosti zastoja ali celo propada. Lahko jo je sicer zaznal, vendar vzrokov krize ni pravilno definiral in zaradi tega ni sposoben oblikovati pravih odgovorov. Še bolj kritično je, ko se znake krize zavestno spregleda in ignorira.

Kakšen odnos do igralnštva naj torej zavzame Slovenija?

Analiza tujih dobrih praks kaže, da je potrebno za vzpostavitev konkurenčnega igralniškega centra zagotoviti najmanj 200 hektarjev površin, za katere pa ni potrebno, da so popolnoma v enem kvadrantu. Razgiban teren je lahko zaradi vzporedne ponudbe tudi prednost (npr. golf). Hitreje se razvijajo tiste destinacije, ki so že bile prepoznavne po drugi turistični ponudbi. Izgradnja iz »nič« je primerna le v primeru velikih presežkov ponudbe. Sicer se je bolje opreti na destinacijo, ki je kot blagovna znamka, v širšem okolju, že prepoznavna. Vendar je v tem primeru velik dvom, ali se bo nova destinacija glede na ponudbo prijela. Pri tem ni nujno, da je velikost resorta in investicije sorazmerna z velikostjo države. Vse je odvisno od vrste produkta in ciljnega trga. Bolj pomembna je stimulatívna-degresívna obdavčitev in ustaljene logistične povezave. Za tak projekt je potrebno zagotoviti najmanj 1 milijardo EUR, pri čemer je prednost razpršeno lastništvo strateških partnerjev (npr. dobavitelji igralniške opreme, investicijski skladi, gradbena podjetja). Pomembno pri tem je, da gre za slovensko podjetje, tudi če je v celoti ustanovljeno s tujim kapitalom. S tem naj bi vsaj delno preprečili nekontrolirano odtekanje denarja v tujino (kanabalizacijo trga) in ga bolje usmerili v izgradnjo nove ponudbe na destinaciji.

Nehote pridemo do sklepa, da je razvojna paradigma slovenskega igralništva napačna, saj od leta 2010 dalje razvija pretežno ponudbo za domače goste oz. goste iz bližnjih krajev, ki se v Slovenijo vozijo vsakodnevno (t.i. »walk in« in »drive in« gosti). Ker se na destinaciji zaustavljajo krajši čas, je potrošnja teh gostov bistveno nižja od gostov, ki pridejo na destinacijo za daljši čas, v želji po zabavi in sprostitvi. Zaradi tega, ker se igralništva poslužujejo predvsem »domačini«, je sprejemljivost igralništva, kot gospodarske dejavnosti, med lokalnim prebivalstvom in politiki, odklonilna. Slovenija mora zato stimulirati tujski turizem, ki bo pretežno temeljil na »fly in« gostih in tako poleg igralništva omogočiti razvoj tudi vzporednih turističnih dejavnosti, posledično pa povečal sinergijske učinke na ostale gospodarske dejavnosti. Najbolj primerno okolje je na območju Nove Gorice, saj je tam najbolj kompleksna igralniška ponudba v Sloveniji. Destinacija je že prepoznavna in lahko z majhnim vložkom postane zanimiva tudi za širše okolje. Vsekakor mora Slovenija oblikovati ponudbo, ki bo konkurenčna novim nastajajočim destinacijam.

Prav pa je, da se zavedamo in spremljamo ter preučujemo vplive igralništva. Dosedanje študije navajajo predvsem pozitivne ekonomske učinke gradnje takega središča v smislu prihodkov, novih delovnih mest in pobranih davkov (Dobovšek in Kurež 2011). Vendar imajo študije tudi omejitve, ki smo jih že navedli pri omejitvah ameriških študij in izhajajo predvsem iz omejitev in slabosti uradnih kriminalitetnih statistik in interesov naročnikov raziskav. V primeru Slovenije je naročnik večine študij Ministrstvo za finance RS. Analizirane študije vidijo negativne družbene posledice gradnje igralniško-zabavišnega središča v problematičnih in patoloških igralcih, poslovnih stroških, znižanju cene nepremičnin, razpadu družin in v kriminalu.

Naslednja slabost teh študij je, da o posledicah razpravljajo večinoma na podlagi analize sekundarnih virov, ki se sklicujejo na ameriške študije. Pri tem pozabljajo, da se ameriške študije večinoma nanašajo na legalizacijo in uvedbo igralništva v nerazvitih in propadajočih gospodarskih okoljih, kar pa Goriško, ko se je delalo raziskave v letih 2002-2007, zagotovo ni bila. Zato ugotovitev ameriških študij ne moremo kar enostavno prenesti na primer Slovenije. Poleg tega so vse dosedanje študije zastarele.

Nobena izmed študij o družbenih posledicah igralništva namreč ne preučuje ekspanzije igralništva v že razvitem igralniškem okolju, kakršno je Nova Gorica oziroma območje Goriške. Preučevanje kriminalitete in drugih družbenih posledic igralništva v Sloveniji zahteva še mnogo znanstvenoraziskovalnega dela. Ugotovitve dosedanjih študij namreč zastavljajo več vprašanj, kot ponujajo odgovorov. Predvsem je treba raziskati ter kvantitativno in kvalitativno ovrednotiti posledice igralništva na kriminaliteto, ter ne izhajati zgolj iz problematičnega in patološkega igranja, ampak na posledice gledati celovito. Raziskave morajo biti usmerjene v kvalitativno preučevanje, saj smo ugotovili, da se vseh kompleksnih posledic igralništva ne da ovrednotiti zgolj numerično, z denarnimi zneski ipd. Navedeno za slovenski prostor na tem raziskovalnem področju pomeni največji izziv (Dobovšek in Kurež 2011).

Naše ugotovitve odpirajo možnost nadaljnjih raziskav na to temo in predstavljajo osnovno izhodišče za razvoj strateške dokumentacije za razvoj igralniškega turizma v Sloveniji. Po drugi strani pa je mogoče predlagane modele raziskati in uporabiti za analizo in napovedi igralniškega turizma v drugih gospodarstvih. Ker v tem prispevku nismo obravnavali ekoloških in družbeno-kulturnih učinkov igralniškega turizma na destinaciji, predlagamo, da se naši rezultati priložijo analizi omenjenih učinkov. Medtem ko smo poudarili glavne pomanjkljivosti razvoja igralniškega turizma v Sloveniji, je v prihodnosti potrebna še nadaljnja, natančna določitev socialnih in okoljskih stroškov.

Balažič navaja, da je mogoč tudi še podrobnejši pogled na povezavo med igralniškim turizmom in dogodki turizma v Sloveniji in okolici. Karta igralniškega turizma kaže, da je igralniški turizem s številnimi igralnici in igralnimi saloni glede na velikost (majhnost) države zelo razširjena oblika turizma. Zgostitev igralniške ponudbe ob slovensko-italijanski meji je pogojena z za igralništvo zainteresiranimi italijanskimi gosti, ki zaradi bližine in številne ponudbe igralniškega turizma obiskujejo slovenske igralnice in igralne salone. Bližina igralnic in igralnih salonov, širok nabor iger, zabavni programi ter številne ugodnosti, ki jih ponujajo igralniška podjetja svojim gostom v zadnjem času, ne pripomorejo, da bi lahko večina igralniških podjetij ustvarjala dobiček, saj je gospodarska in finančna kriza v slovenskih igralnicah ter igralnih salonih povzročila občuten upad gostov. Zato so igralniška podjetja, tako igralnice kot igralni saloni, prisiljena v iskanje novih gostov z oddaljenih trgov.

Poleg tega se je slovenski trg z igralniško ponudbo zasičil, kar je med saloni ter igralnicami sprožilo težak boj za pridobitev gostov. Konkurenčna igralniška ponudba se je s spremenjeno zakonodajo pojavila tudi v Italiji, kjer se je v zadnjih nekaj letih pojavilo ogromno število igralnih avtomatov. Italijanska vlada je v želji, da bi igralništvo, ki je nekoč delovalo na skrivaj, postalo preglednejše in pravno regulirano, dovolila igralne avtomate in video loterijske stroje). Slovenskim podjetjem predstavljajo konkurenco tudi druge igralnice in igralni saloni na območju bivše Jugoslavije, ki nudijo paketne turistične storitve v obliki zabave, nočitve in velnesa za nižjo ceno kot slovenska igralniška podjetja. Vse jasneje postaja, da se bo za italijanske kot tudi za vse ostale goste potrebno boriti oz. jih bo potrebno ponovno privabiti, da se bodo odločali za obisk slovenskih in ne katerih drugih igralnic. Razvoju slovenskega turizma in igralniškega turizma, ki se lahko osredotoči na oddaljene trge, lahko pripomorejo nove in že vzpostavljene nizkocenovne letalske povezave s slovenskimi letališči Ljubljana in Portorož ter z bližnjima italijanskima letališčema v Trstu in Benetkah, vendar bi bilo v prihodnje potrebno

uveljaviti tudi nižje obdavčitve igralniških podjetij, zlasti igralnic, na kar opozarjata največji igralniški podjetji HIT in Casino Portorož. Tako bi lahko z ekonomskega in socialnega vidika ohranjali trajnostni vidik razvoja (Balažič 2014). Tu spet naletimo na oviro, saj Slovenija nima več svojega nacionalnega letalskega prevoznika.

Igralnice lahko izgube igralcev predvidijo, s tem pa lahko predvidijo tudi svoje prihodke (Gommes in Tharakan 2020). Medtem ko koncentrirane igralnice (npr. take imamo v Sloveniji v Novi Gorici) privabijo več tujcev, pa razpršene igralnice nastopajo predvsem za potrebe lokalnega prebivalstva (Walker 2019). Rezultati leta 2020 ne bodo realni pokazatelj, saj je država v okviru protikoronske zakonodaje omogočila precej dotacij podjetjem, da bi ublažila vpliv Covid-19 na poslovanje. Vendar pa bo potrebno dolgoročno preživetje.

Za dolgoročno preživetje pa bodo morali igralniški ponudniki tudi spremeniti sistem poslovanja (razne oblike zaščit med igralci), temu pa bo morala slediti tudi regulativa, ki jo ureja Zakon o igrah na srečo. Zato lahko na sklepno vprašanje »ali je pravi čas, da Slovenija dobi novelo zakona o igrah na srečo in prenovljeno strategijo igralništva?« Lahko odgovorimo pritrdilno. Še več igralniški ponudniki bi morali izkoristili obdobje zaprtja, za povezovanje in uvajanje novitet. Le tako bodo pripravljeni ko se bo stanje vsaj deloma umirilo in se bo odprlo javno življenje.

V knjigi smo predstavili pregled različnih raziskav, ki so bila namenjena ugotavljanju stanja v slovenskem igralništvu. Vsekakor bo potrebno v prihodnje opraviti še dodatne raziskave. Najprej bo potrebno v analize in napovedi vključiti realne podatke iz leta 2020 in 2021. To pa pod pogojem da se bo stanje s Covid-19 v letu 2021 umirilo. Poleg tega bo potrebno opraviti celovito raziskavo med slovenskimi ponudniki iger na srečo in proizvajalci igralniške opreme¹⁵². Ti podatki bodo dali celovito informacijo kako so le-ti preživeli krizo in kaj za prihodne obdobje 5 let napovedujejo v svojem poslovanju. Zelo pomemben vidik je tudi kako so se spremenile navade Slovencev v izvezi z igrami na srečo v času Covid-19¹⁵³. Zanimivo bo vedeti ali so spletne igre sprejeli kot nekaj samoumevnega in jih obisk klasičnih igralnic v bodoče ne bo več zanimal. Ne smemo pa zanemariti fiskalne politike. Zaradi dodeljevanja državne pomoči in velikega zadolževanja v času Covid-19 smo deležni velikih sprememb v strukturi državnega proračuna. To pa bo zagotovo imelo vpliv tudi na obdavčitev iger na srečo. Ponovno bo potrebno pretehtati željo po nižjih obdavčitvah in razvoju na eni strani in prilivom v davčno blagajno na drugi strani. Tako da lahko zaključim z mislijo, da bo »prihodnost v slovenskem igralništvu še zelo pestra!«.

¹⁵² Ta raziskava ravno kar poteka s strani avtorja tega poglavja in urednika knjige.

¹⁵³ Tudi ta raziskava v času zaključevanja knjige poteka pod mentorstvom avtorja tega poglavja in urednika knjige.

VIRI IN LITERATURA

- Aichner, T., in F. Jacob. 2015. „Measuring the Degree of Corporate Social Media Use“. *International Journal of Market Research* 57 (2): 257–275.
- Anderson, Bridget, in Julia O'Connell Davidson. 2003. *Is trafficking in human beings demand driven?: a multi-country pilot study*. IOM, International Organization for Migration.
- Armstrong, Jon Scott. 2001. *Principles of forecasting: a handbook for researchers and practitioners*. Let. 30. Springer Science & Business Media.
- Back, Ki-Joon, in John Bowen. 2009. „Can casino gaming be used to maximize the benefits for tourism destinations?“ *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*.
- Balažič, Gregor. 2014. „Igralniški turizem v Sloveniji“.
- Baumann, R. 1982. „Games of Chance“. V *BASIC Game Plans*, 129–69. Boston: Birkhäuser Boston.
- Beliaeva, Nataliia, Anton Petrochenkov, in Korinna Bade. 2013. „Data set analysis of electric power consumption“. *European researcher. Series A*, št. 10–2: 2482.
- Bergant, Živko. 2006. „Prvi znaki krize in njihovo ugotavljanje“. *Zbornik 12. strokovnega posvetovanja o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije*, 1–15.
- Besednjak, Tamara. 2009. *Zaposleni v igralništvu : življenje in delo sredi igre*. Ljubljana: Vega.
- Bewersdorff, Jörg. 2004. *Luck, Logic and White Lies. The Mathematics of Games*. AK Peters.
- „Blokada dostopa do spletnih igralnic brez koncesije“. 2010. RIS raba interneta v Sloveniji. 2010.
http://www.ris.org/db/26/11488/Novice/Blokada_dostopa_do_spletnih_igralnic_brez_koncesije/?&p1=276 &p2=285&id=327.
- Bloomberg. 2016. „Bloomberg Industry Market Leaders“. 2016.
- Bolen, Darrell W, in William H Boyd. 1968. „Gambling and the gambler: A review and preliminary findings“. *Archives of General Psychiatry* 18 (5): 617–30.
- Borut, Mekina. 2010. „Cenzurirani internet“. *Mladina*, 21. januar 2010.
<https://www.mladina.si/82807/cenzurirani-interne>.
- Box, George E P, Gwilym M Jenkins, Gregory C Reinsel, in Greta M Ljung. 2015. *Time series analysis: forecasting and control*. John Wiley & Sons.
- Bozdogan, Hamparsum. 1987. „Model selection and Akaike's information criterion (AIC): The general theory and its analytical extensions“. *Psychometrika* 52 (3): 345–70.
- Brandt, Laura, in Andrea Wöhr. 2017. „Factors influencing treatment-seeking behavior in female pathological gamblers“. *Gambling Disorders in Women: An International Female Perspective on Treatment and Research*, 99.
- Breen, Helen. 2008. „Visitors to northern Australia: Debating the history of Indigenous gambling“. *International Gambling Studies* 8 (2): 137–50.
- Čehov, Anton Pavlovič. 1947. *Izbrana dela A.P. Čehova. Knj. 1*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Cho, Minh. 2002. „Tourism Redevelopment Strategy: The Case of the Kangwon Land Resort Casino“. *Anatolia* 13 (2): 185–97.
- Collins, Peter. 2003. *Gambling and the public interest*. London: Praeger.
- Cotte, June, in Kathryn A Latour. 2008. „Blackjack in the kitchen: Understanding online versus casino gambling“. *Journal of Consumer Research* 35 (5): 742–58.
- Custer, R L, in H Milt. 1985. „When Lady Luck runs out: help for compulsive gamblers and their families“. *New York: Facts on File Publication*.
- David, Florence Nightingale. 1962. *Games, gods and gambling: The origins and history of probability and statistical ideas from the earliest times to the Newtonian era*. Hafner Publishing Company.
- Davidson, Julia O'Connell. 1998. *Prostitution, power, and freedom*. University of Michigan Press.

- Delfabbro, Paul, in Daniel King. 2012. „Gambling in Australia: Experiences, problems, research and policy“. *Addiction* 107 (9): 1556–61.
- Delić, Anuška. 2011. „Hazarderstvo zadnjih sob“. *Delo*, 15. marec 2011. <http://www.delo.si/clanek/143930>.
- Delo*. 2006. „Osumljeni obtožil vodstvo igralnice“, 11. april 2006. <https://www.delo.si/novice/kronika/osumljeni-obtozil-vodstvo-igralnice.html>.
- . 2015. „Oropala igralnico v Kranjski Gori“, 7. april 2015. <https://www.delo.si/novice/kronika/oropala-igralnico-v-kranjski-gori.html>.
- Diagnostični in statistični katalog duševnih motenj (DSM-V)*. 2013. American Psychiatric Association.
- Dobovšek, Bojan, in Bojan Kurež. 2011. „Množično igralništvo in kriminaliteta“. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. Ljubljana 62: 2–168.
- Dolenc, Rok. 2012. „Regulative na področju spletnih iger na srečo [diplomsko delo]“. Ljubljana: [R. Dolenc].
- Dostojevski, Fedor Mihajlovič. 1909. *Igralec: roman: iz spominov mladeniča*. Ljubljana: Jugoslovanska knjigarna.
- Dresher, Melvin. 1951. „Games of strategy“. *Mathematics Magazine* 25 (2): 93–99.
- Draine, Christophe. 2009. „Belgium“. V *Problem gambling in Europe: Challenges, prevention, and interventions*, uredil Gerhard Meyer, Tobias Hayer, in Mark Griffiths, 3–16. New York: Springer Science & Business Media.
- Družina*. 2010. „Igralništvo je treba omejiti, ne razširiti!“, 10. december 2010. <https://www.druzina.si/ICD/spletnastran.nsf/clanek/10.12.2010-25>.
- E.S. 2009. „Igralnica žrtev oboroženega ropā“. MMC. 2009. <https://www.rtvsl.si/crna-kronika/igralnica-zrtev-oborozenega-ropa/97957>.
- Eadington, William R. 1998. „Contributions of casino-style gambling to local economies“. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 556 (1): 53–65.
- Eadington, William R, in Eugene Martin Christiansen. 2009. „Tourist Destination Resorts, Market Structures, and Tax Environments for Casino Industries: An examination of the global experience of casino resort development“. *Integrated Resort Casinos: Implications for Economic Growth and Social impacts*, 3–20.
- Eadington, William R, in Peter Collins. 2009. „Managing the social costs associated with casinos: Destination resorts in comparison to other types of casino-style gaming“. *Integrated Resort Casinos: Implications for Economic Growth and Social Impacts* 55: 82.
- Felc, Mitja. 2011. „Žrtve o izsiljevanju običajno molčijo“. *Delo*, 19. junij 2011. <https://www.delo.si/novice/kronika/nedelo-zrtve-o-izsiljevanju-obicajno-molcijo.html>.
- Fligstein, Neil. 2001. „Social skill and the theory of fields“. *Sociological theory* 19 (2): 105–25.
- Fligstein, Neil, in Doug McAdam. 2012. *A theory of fields*. New York: Oxford University Press.
- Fraenkel, Aviezri S. 1996. „Combinatorial games: selected bibliography with a succinct gourmet introduction“.
- FUDŠ. 2009. „Igre na srečo med prebivalci Slovenije. Povzetek informacije za medije“.
- Gommes, Cedric J, in Joe Tharakan. 2020. „The Pécelet number of a casino: Diffusion and convection in a gambling context“. *American Journal of Physics* 88 (6): 439–47.
- Grad, Anton, Ružena Škerlj, in Nada Vitorovič. b. d. „Veliki angleško-slovenski slovar. Elektronska izdaja v1. 0“. Ljubljana: DZS.
- Greenwood, Verity Anne, in Larry Dwyer. 2017. „Reinventing Macau tourism: gambling on creativity?“ *Current Issues in Tourism* 20 (6): 580–602.
- Grinols, Earl L. 2003. „Cutting the cards and craps: Right thinking about gambling economics“. V *Gambling: Who Wins*, 67–87. New York: Prometheus Books.
- „Hazardiranje na spletu“. b. d. Dostopano 9. marec 2020. <http://www.mladihazarder.si/si/page/razumeti-hazard/hazardiranje-na-spletu>.
- HIT d.d. b. d. „Interna dokumentacija 1984-2020“. Nova Gorica.
- Hyndman, Rob J, in Anne B Koehler. 2006. „Another look at measures of forecast accuracy“.

- International journal of forecasting* 22 (4): 679–88.
- Inštitut za zasvojenosti in travme. b. d. „Kaj je zasvojenost“.
- Jarc, Blaž. 2017. „Filmska racija“. 24 ur. 2017. <https://www.24ur.com/novice/crna-kronika/filmska-racija.html>.
- Jeriček Klanšček, Helena., Zdenka. Čebašek-Travnik, in Mojca Zvezdana. Dernovšek. 2005. „Patološko hazardiranje na Slovenskem : anketiranje psihiatrov“. *Zdravstveno varstvo*, št. 44: 127–33.
- Jiménez-Murcia, Susana, Fernando Fernández-Aranda, Roser Granero, in Jose Manuel Menchón. 2014. „Gambling in Spain: update on experience, research and policy“. *Addiction* 109 (10): 1595–1601.
- „Kako ozdraviti bolezen - igre na srečo“. b. d. [divineinnerhealth.com](https://sl.divineinnerhealth.com/igromanija-jeto-bolezn.php). <https://sl.divineinnerhealth.com/igromanija-jeto-bolezn.php>.
- King Penny Wan, Yim, Xin Crystal Li, in Weng Hang Kong. 2011. „Social impacts of casino gaming in Macao: A qualitative analysis“. *Turizam: mednarodni znanstveno-stručni časopis* 59 (1.): 63–82.
- Kolednik, Aleksander. 2019. „Postaja Nova Gorica znana poleg igralnic tudi zaradi prostitucije?“ *Siol.net*. 2019. <https://siol.net/novice/slovenija/postaja-poleg-igralnic-nova-gorica-znana-tudi-zaradi-prostitucije-video-490827>.
- Komisija za nadzor lastninskega preoblikovanja in privatizacije. 1997. „Predlog zakona o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo“. Ljubljana. http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12563A400339077C125647A004C0A1C&db=kon_zak&mandat=II&tip=doc.
- Kovač, Stanislav. 1997. *Zamolčane zgodbe slovenske tranzicije*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Kožulović, Ivana. 2016. „Zasvojenost s posebnimi igrami na srečo [diplomsko delo]“. Ljubljana: [I. Kožulović].
- Krajčinović, Nina. 2011. „Igralniški črni trg v glavnem mestu“. *Delo*, 29. november 2011. <https://www.delo.si/novice/slovenija/igralniski-crni-trg-v-glavnem-mestu.html>.
- Krek, Milan. 2010. „Prisotnost iger na srečo med dijaki v regiji Koper = Gambling among students in region of Koper“. *Raziskave in razprave*, št. 3: 81–100.
- Krek, Milan., Tina. Korač, in Zala. Kumše. 2010. „Igranje iger na srečo med študentsko populacijo Univerze v Ljubljani = Gambling among students in University of Ljubljana“. *Raziskave in razprave*, št. 3: 61–80.
- Kuss, Daria J, in Mark Griffiths. 2012. „Internet gambling addiction“. V *Encyclopedia of cyber behavior*, 735–53. IGI Global.
- Lee, Choong-Ki, in Ki-Joon Back. 2003. „PRE-AND POST-CASINO IMPACT OF RESIDENTS'PERCEPTION“. *Annals of Tourism Research* 30 (4): 868–85.
- Long, Patrick T. 1996. „Early impacts of limited stakes casino gambling on rural community life“. *Tourism management* 17 (5): 341–53.
- Luin, Dušan. 1998. „Igralniški turizem“. V *Management v turizmu*, uredil Margareta Benčič, Jože Florjančič, in Jože Jesenko, 91–123. Kranj: Založba Moderna organizacija.
- . 1999. „Igralniški turizem po vstopu Slovenije v EU“. V *Slovenski turizem in naše vključevanje v evropske integracije*. Maribor: Evropska hiša Maribor, Turistica, TZS.
- . 2007. „Razvoj igralniške regulative v Slovenskem okolju: ekonomski in družbeni vidiki“. V *Mednarodni simpozij o gospodarskih in družbenih vplivih turističnega igralniško zabavišnega kompleksa*. Nova Gorica.
- . 2008. *Igralništvo: študijsko gradivo*. Celje: Visoka komercialna šola.
- Luin, Dušan, Žarko Mlekuž, J Berginc, T Rijavec, in M Logar. 1997. „Marketinška študija razvoja turizma v zahodni Sloveniji, od Bovca do Portoroža“. Ljubljana.
- Macur, Mirna, Matej Makarovič, Borut Rončević, Urban Vehovar, in Klavdija Zorec. 2008. *Družbeni stroški igralništva v Sloveniji*. Fakulteta za uporabne družbene študije.

- Makarovič, Matej. 2009. „Za večino neškodljiv vir zabave“. *Vita*, št. 15: 3–5.
- . 2010. „Towards the Patterns of Problem Gambling in Slovenia = K Vzorcem Problematičnega Igranja v Sloveniji“. *Raziskave in Razprave*, št. 3: 21–48.
- Makarovič, Matej. 2008. „Igralništvo v slovenskih medijih: med protiigralniškimi in korporacijskim diskurzom“. *Raziskave in razprave*, 2008.
- Makarovič, Matej, in Mirna Macur. 2010. „Igranje na srečo med dijaki višjih letnikov srednjih šol – primerjava med Goriško in Dolenjsko regijo“. Interno gradivo.
- Makarovič, Matej, Mirna Macur, in Borut Rončević. 2011. „POLICY CHALLENGES OF PROBLEM GAMBLING IN SLOVENIA.“ *Ljetopis Socijalnog Rada/Annual of Social Work* 18 (1).
- Mallach, Alan. 2010. *Economic and social impact of introducing casino gambling: A review and assessment of the literature*. Let. 18. Federal Reserve Bank of Philadelphia.
- Mayr, Branko, in Darinka Kamenšek. b. d. „Branje računovodskih poročil od obrazca do vsebine (bilanca stanja in izkaz uspeha)“.
- McCartney, Glenn. 2015. „To be or not to be? Addressing the ethical void in Macao’s tourism and casino development“. *Tourism Review*.
- Mehle, Borut. 2011. „Karte med Slovenci: Eni za pršut, drugi za milijone“. *Dnevnik*, 10. januar 2011. <https://www.dnevnik.si/1042494294>.
- Mihalič, Emil. 2010. „Pravni okvir prirejanja iger na srečo v EU [diplomsko delo]“. Maribor: [E. Mihalič].
- Mihelič, Darja., Darko Darovec, Tullio Vianello, Birgit Volcansek-Babic, Mirko Zorman, in Jasna Horvat. 1993. *Hazard*. Koper; = Capodistria: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko Societ♦ storica del Litorale.
- Mihelič, Darja. 1993. *Hazard*. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko.
- Miklaužič, Petra. 2016. „Zasvojenost z igrami na srečo med krupjeji [diplomsko delo]“. Ljubljana: [P. Miklaužič].
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije. 2020a. „Igre na srečo“. 2020. <https://www.gov.si teme/igre-na-sreco/>.
- . 2020b. „Posebne igre na srečo, Izvleček iz registra koncesionarjev za igralnico“. 2020.
- Mladi hazarder. 2010. „Igranje na srečo med dijaki višjih letnikov srednjih šol: primerjava med Goriško in Dolenjsko regijo“. 2010.
- . 2013. „Raziskava o navadah pri igranju iger na srečo med mladimi v Mariboru“. 2013.
- Moore, Nich. 2015. „The Future Of The Real-World Casino Is Extinction“. GamingZion. 2015.
- Moosa, Imad A. 2017. *Econometrics as a con art: exposing the limitations and abuses of econometrics*. Edward Elgar Publishing.
- Nemec, Boris. 2007. „Predloga za razpravo na 24. seji 25-7-2007 - 1.del“. Forum za Goriško. 2007. <http://www.forumzagorisko.si/index.php/120-foruminterno/seje-predlogi/677-predloga-za-razpravo-na-24-seji-25-7-2007-1-del>.
- . 2013. „Hita ne more rešiti nobena uprava ali NS brez uveljavitve degresivnega obdavčenja igralniških prihodkov“.
- Nickerson, Norma Polovitz. 1995. „Tourism and gambling content analysis“. *Annals of Tourism Research* 22 (1): 53–66.
- Noč, Iztok. 1994. „Ekonomski, sociološki in politični vidiki lastninskega preoblikovanja turističnega podjetja Alpinum: magistrska naloga“. Ljubljana: I. Noč.
- Nolan, Bryan. 1994. *Data analysis: an introduction*. Dunfermline, United Kingdom: Polity.
- Odredba o določitvi zaokroženih turističnih območij za potrebe posebnih iger na srečo*. b. d. Uradni list RS 67/95.
- Oldroyd, Kevin. 2017. „Global Internet Gambling Expected to Grow Exponentially“. GamingZion. 2017.
- „Osnutek strategije razvoja iger na srečo“. b. d.
- Otroški RTV. b. d. „Dve tretjini mladih preizkusilo igre na srečo“.
- Pahor, Marko. 2006. „Vpliv igralništva na družbeno in gospodarsko okolje v Novi Gorici“.

Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

- Pajnik, Mojca. 2008. *Prostitucija in trgovanje z ljudmi: perspektive spola, dela in migracij*. Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije.
- Pearce, John A, Richard Braden Robinson, in Ram Subramanian. 2000. *Strategic management: Formulation, implementation, and control*. Irwin/McGraw-Hill Columbus, OH.
- Perdue, Richard R, Patrick T Long, in Yong Soon Kang. 1995. „Resident support for gambling as a tourism development strategy“. *Journal of Travel Research* 34 (2): 3–11.
- Petry, Nancy M. 2005. *Pathological gambling: Etiology, comorbidity, and treatment*. American Psychological Association.
- Piner, Judie, in Thomas Paradis. 2004. „Beyond the casino: Sustainable tourism and cultural development on Native American lands“. *Tourism Geographies* 6 (1): 80–98.
- Polak, Ben. 2007. „Econ 159: Game Theory“. Open Yale Courses. 2007.
- Prašnikar, Janez, Marko Pahor, in Ljubica Knežević Cvelbar. 2005. *Analiza vpliva igralniške dejavnosti na gospodarsko in družbeno okolje v občini Nova Gorica*. Ekonomska fakulteta.
- Raspor, Andrej, in Uroš Petrič. 2010. „Igralniške destinacije v luči zgodovinskega razvoja“. *Raziskave in razprave*, št. 3: 29–59.
- Rastoder, Denisa. 2016. „Zasvojenost mladih z igrami na srečo v Sloveniji in njihovo zdravljenje [diplomska naloga]“. Celje: [D. Rastoder].
- Replika. b. d. „Računovodski izkazi“. Dostopano 20. februar 2020. <http://www.replika.si/racunovodski-izkazi>.
- Roncevic, B, M Macur, M Makarovic, U Vehovar, in K Zorec. 2007. „Družbeni stroški igralništva v Sloveniji“. *Nova Gorica: Faculty of Applied Social Studies*.
- Rose, I Nelson. 1986. *Gambling and the Law*. Gambling Times Los Angeles.
- Schwartz, David G. 2013. „Roll the bones: The history of gambling“.
- Seale, Darryl A, in Steven E Phelan. 2010. „Bluffing and betting behavior in a simplified poker game“. *Journal of Behavioral Decision Making* 23 (4): 335–52.
- Slovenski utrip. 2012. „Igre na srečo & predsedniške volitve“.
- Smith, Adam. 1950. „An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations,(1776)“. Methuen.
- Smrekar, Tina. 2018. „Furs nad igralniško podzemlje: razkrinkali so prekmurske prireditelje iger na srečo“. *Finance*, 3. julij 2018. <https://www.finance.si/8935937/Furs-nad-igralnisko-podzemlje-razkrinkali-so-prekmurske-prireditelje-iger-na-sreco?src=rec4>.
- Sodja, Andraž. 2012. „Čistilke imele preveč žetonov“. *Gorenjski glas*, 8. februar 2012. <http://arhiv.gorenjskiglas.si/article/20120208/C/302089988/cistilke-imele-prevec-zetonov>.
- Sopotnik, Peter. 2000. *Pomen igralnice Bled za turistično gospodarstvo kraja [diplomska naloga]*. Bled: [P. Sopotnik].
- Šoštarič, Tina. 2004. „Strategija razvoja podjetja Casino Maribor, igre na srečo d.d. [diplomsko delo]“. Maribor: [T. Šoštarič].
- Sovdat, Petra. 2002. „Igralnice so priložnost za razvoj turizma“. *Finance*, 18. december 2002. <https://www.finance.si/37633/Igralnice-so-priloznost-za-razvoj-turizma>.
- STA. 2007. „Peterica goljufala pri ameriški ruleti v igralnici v Perli“, 22. avgust 2007. <https://www.sta.si/1185258/peterica-goljufala-pri-ameriski-ruleti-v-igralnici-v-perli>.
- Strategija razvoja igralništva v Sloveniji*. b. d. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti - sektor za turizem in ministrstvo za finance. Vodja projekta: državni sekretar za turizem Peter Vesenjaj, priprava strokovnega dela Dušan Luin. Strateški dokument sprejet na seji vlade dne 4. decembra 1997 s sklepom.
- Strategija turizma Slovenije*. 2002. Ministrstvo za gospodarstvo RS.
- Štraus, Maja. 2015. „Zasvojenost z igrami na srečo: vpliv zasvojenosti na družinske člane [diplomska naloga]“. Celje: [M. Štraus].

- Šturm, Petra. 2009. „Psihološka podoba igralca pri igrah na srečo [diplomska naloga]“. Portoroz: [P. Šturm].
- Šuštar, Rozana. 2009. „Analiza bilanc in revizija“. Ljubljana: Zavod IRC.
- Tableau. 2014. „Visual Analysis Best Practices“. *Tableau Software*, 41. <http://www.tableausoftware.com/learn/whitepapers/tableau-visual-guidebook>.
- Tanackovič, Tatjana. 2007. „Italijani s pomočjo zaposlenih goljufali Casino Portorož“. *Dnevnik*, 16. julij 2007. <https://www.dnevnik.si/257594>.
- Thompson, Arthur A, in A J Strickland. 2001. *Strategic Management: Concepts and Cases*. Boston, Mass.: McGraw-Hill/Irvin.
- Valič, T B. 2014. „Oblikovanje ekonomsko-socialnega polja turističnega igralništva in njegovi vplivi na ugodno razmerje med koristmi in stroški od iger na srečo: doktorska disertacija“. Nova Gorica: FUDŠ. <https://books.google.si/books?id=bX2NnQAACAAJ>.
- „Verjetnost dobitkov od iger na srečo na dan 1. 6. 2017“. 2017. 2017.
- Vesenjak, Peter, in Dusan. Luin. 1997a. *Strategija razvoja igralništva Slovenije*. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Sektor za turizem.
- Vesenjak, Peter, in Dušan. Luin. 1997b. *Strategija razvoja igralništva Slovenije: skrajšana verzija s komentarjem*. Koper: Univerza na Primorskem, Fakulteta za turistične študije, Turistica.
- Vesenjak, Peter, in Dušan Luin. 1997c. *Strategija razvoja igralništva Slovenije*. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Sektor za turizem.
- Walker, Douglas M. 2019. „Is a Clustered or Dispersed Casino Location Model Better?“
- Wan, Yim King Penny. 2012. „The social, economic and environmental impacts of casino gaming in Macao: the community leader perspective“. *Journal of Sustainable Tourism* 20 (5): 737–55.
- WORLD VALUES SURVEY. 2009. „1981-2008 Official Aggregate“. Madrid: World Values Survey Association.
- Wu, Shou-Tsung, in Yeong-Shyang Chen. 2015. „The social, economic, and environmental impacts of casino gambling on the residents of Macau and Singapore“. *Tourism Management* 48: 285–98.
- Zagoršek, H., M. Jaklič, in J. Zorič. 2007. *Analiza in usmeritve glede primernega obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji*. Ljubljana, Slovenia: University of Ljubljana Faculty of Economics.
- Zakon o igrah na srečo*. b. d. Uradni list RS 27/95.
- „Zakon o igrah na srečo (uradno prečiščeno besedilo) (ZIS-UPB1)“. 2003. Pravni red RS, Uradni list RS, št. 134/03. 2003.
- Zakon o igrah na srečo (ZIS-UPB1)*. b. d. Uradni list RS 134/2003.
- Zakon o igrah na srečo (ZIS)*. b. d. Uradni list SRS 32/80.
- Zakon o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo*. b. d. Uradni List RS 40/97.
- Zakon o posebnem prometnem davku od posebnih iger na srečo*. b. d. Uradni list RS 67/93.
- „Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo – ZIS-A“. 2001. Uradni list RS, št. 85/01. 2001.
- Zakon o začasni prepovedi lastninskega preoblikovanja pravnih oseb, ki prirejajo posebne igre na srečo*. b. d. Uradni list 35/94.
- Zakon o začasni ureditvi izdajanja dovoljenj za prirejanje posebnih iger na srečo ter za razširitev ali preselitev dejavnosti oziroma dela dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (ZZUIDP)*. b. d. Uradni list RS 66/93.
- Zakon o začasni ureditvi prirejanja posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic in o plačevanju takse na igralne avtomate (ZZUPP)*. b. d. Uradni list RS 35/95.
- Zelinšček, Franko. 2010. „Razvojna naravnost slovenske strategije igralništva“. *Management, izobraževanje in turizem*, 282–83.

PRILOGE

Priloga 1: Poročila, računovodski izkazi in kazalniki

POROČILA

V skladu z ZGD-1, so vse gospodarske družbe v Sloveniji dolžne pripraviti **letno poročilo** in ga posredovati Agenciji za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPEŠ). Letno poročilo podjetja sestavljata **poslovno in računovodsko poročilo**. Poslovno poročilo vsebuje podatke in pojasnila o premoženjsko-finančnemu stanju, o razvoju in izidih poslovanja, oceno možnosti prihodnjega razvoja in podatke o lastnih delnicah oziroma deležih. Podlaga za sestavo poslovnega poročila je računovodsko poročilo, ki vsebuje računovodske podatke in informacije ter njihove ocene in razlage. Računovodsko poročilo je sestavljeno iz računovodskih izkazov: bilanca stanja oziroma izkaz stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izida oziroma izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter priloge s pojasnili k izkazom (Šuštar 2009). Bilanca stanja in izkaz uspeha sta najpomembnejša izkaza, ki se prikazujeta v javnih bazah (Replika b. d.) (Mayr in Kamenšek, b. d.).

Za potrebe pričujoče knjige se je avtor osredotočil samo na dva temeljna računovodska izkaza, na bilanco stanja in izkaz poslovnega izida, ter kazalnike izračunane iz posameznih postavk v teh dveh izkazih.

BILANCA STANJA

Bilanca stanja oziroma **izkaz stanja** je temeljni računovodski izkaz, ki je sestavljen iz dveh medsebojno uravnoteženih strani: aktiva, kjer so sredstva, in pasiva, kjer so obveznosti do virov sredstev (Mayr & Kamenšek, b.l.). Bilanca je statičen računovodski izkaz, kar pomeni, da so postavke prikazane na določen dan. Pove nam, kolikšna so sredstva, tj. premoženje, s katerim razpolaga podjetje, ter kakšne in kolikšne so obveznosti do virov sredstev, tj. viri financiranja, s katerimi podjetje financira premoženje. Kaže nam torej finančni položaj podjetja na določen dan (Šuštar 2009).

Sredstva izkazujejo stanje premoženja podjetja in so razvrščena na podlagi različnih meril, npr. njihova vloga v poslovnem procesu, njihova ročnost itd. (Mayr & Kamenšek, b.l.). V bilanci stanja so sredstva deljena na dolgoročna, ki postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke v obdobju, daljšem od enega leta; in kratkoročna sredstva, ki se v poslovnem procesu porabijo v obdobju, krajšem od enega leta; ter kratkoročne aktivne časovne razmejitev. Sredstva so razporejena na podlagi likvidnosti, in sicer so najprej prikazana najmanj likvidna sredstva, na koncu pa so prikazana sredstva, ki so najbolj likvidna (Šuštar 2009).

Med **dolgoročna sredstva** uvrščamo (Šuštar 2009):

- neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve,
- opredmetena osnovna sredstva,
- dolgoročne finančne naložbe in
- odločene terjatve za davek.

Med **kratkoročna sredstva** uvrščamo (Šuštar 2009):

- sredstva za prodajo,
- zaloge,
- kratkoročne finančne naložbe,
- kratkoročne poslovne terjatve in
- denarna sredstva.

Obveznosti do virov sredstev izkazujejo vire financiranja sredstev oziroma premoženja podjetja. Viri financiranja so lahko lastni, kapital, ali tuji, dolgovi. Deljeni so glede na ročnost in vsebino. Dolgoročni viri so tisti, katerih rok zapadlosti je daljši od enega leta (kapital, dolgoročne rezervacije in dolgoročne obveznosti), kratkoročni viri pa tisti, katerih rok zapadlosti ni daljši od enega leta (kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in kratkoročne finančne obveznosti ter kratkoročne pasivne časovne razmejitve (Mayr & Kamenšek, b.l.)).

Kapital predstavlja vir financiranja, ki je trajen in so ga v podjetje vložili lastniki ali pa se je generiral iz uspešnega poslovanja podjetja. Med kapital uvrščamo (Šuštar 2009):

- vpoklicani kapital,
- kapitalske rezerve,
- rezerve iz dobička,
- presežek iz prevrednotenja,
- preneseni čisti poslovni izid in
- čisti poslovni izid poslovnega leta.

Pod **obveznosti** uvrščamo rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve, dolgoročne obveznosti, kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (Šuštar 2009).

Pasivne časovne razmejitve predstavljajo obveznosti, ki so nastale na podlagi odloženih vračunanih stroškov in odloženih prihodkov, omogočajo pa enakomernejše izkazovanje stroškov in odhodkov ter posledično poslovnega izida v posameznih obdobjih (Šuštar, 2009).

Med **dolgoročne obveznosti** uvrščamo (Šuštar 2009):

- dolgoročne finančne obveznosti,
- dolgoročne finančne obveznosti in
- odložene obveznosti za davek.

Med **kratkoročne obveznosti** uvrščamo (Šuštar 2009):

- obveznosti, vključene v skupine za odtujitev,
- kratkoročne finančne obveznosti in
- kratkoročne poslovne obveznosti.

S primerjavo posameznih kategorij v bilanci stanja lahko izračunamo različne kazalnike, npr. kazalnike financiranja (struktura pasive) ali kazalnike investiranja (struktura aktive) (Mayr & Kamenšek, b.l.). Izračunani kazalniki za več zaporednih let nam dajo vpogled v dinamiko poslovanja podjetja v preteklosti, na podlagi tega pa lahko ocenimo in napovemo tudi kakšno bo poslovanje podjetja v prihodnosti.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje rezultate poslovanja v določenem časovnem obdobju. V izkazu poslovnega izida podjetje prikazuje ustvarjene prihodke, nastale odhodke in dosežen rezultat poslovanja (dobiček ali izguba), ki je razlika prvih dveh kategorij (Mayr & Kamenšek, b.l.). Izkaz poslovnega izida je dinamičen računovodski izkaz, kar pomeni, da so v njem predstavljene postavke vsota več poslovnih dogodkov, ki so se zgodili v določenem časovnem obdobju in ne v določenem trenutku (Šuštar 2009).

Prihodki nastanejo s povečanjem gospodarskih koristi v določenem časovnem obdobju, in sicer v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Delimo jih na (Šuštar 2009):

- redne prihodke – normalni prihodki pri poslovanju (poslovni prihodki in finančni prihodki) in
- druge prihodke.

Odhodki nastanejo z zmanjšanjem gospodarskih koristi v določenem časovnem obdobju, in sicer v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Delimo jih na (Šuštar 2009):

- redne odhodke – posledica normalnih pojavov pri poslovanju (poslovni odhodki in finančni odhodki) in
- druge odhodke.

Razliko med prihodki in odhodki določenega časovnega obdobja predstavlja **poslovni izid**. Ugotavlja se na podlagi ustvarjanja poslovnih učinkov, na podlagi zaračunane prodaje ali na podlagi plačane prodaje v določenem časovnem obdobju. Temeljne vrste poslovnega izida so (Šuštar 2009):

- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz prodaje,
- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz celotnega delovanja,
- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz rednega delovanja,
- celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) in
- čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba).

S primerjavo posameznih kategorij v izkazu poslovnega izida merimo gospodarnost poslovanja (Mayr & Kamenšek, b.l.). Izračunani kazalniki gospodarnosti za več zaporednih let nam dajo vpogled v dinamiko poslovanja podjetja v preteklosti.

POVEZAVA BILANCE STANJA IN IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida sta medsebojno povezana na več načinov, spodaj so opisani nekateri (Mayr & Kamenšek, b.l.):

- Poslovni izid, dobiček ali izguba, se neposredno izrazi na povečanju oziroma zmanjšanju sredstev (če ima podjetje dobiček, se bodo sredstva oziroma denar povečala; če ima podjetje izgubo, se bodo sredstva oziroma denar zmanjšala).
- Dobitek ali izguba pripada lastnikom, kar pomeni, da je poslovni izid prirast ali zmanjšanje kapitala, ta pa je posledica delovanja podjetja.
- Izdatki, ki so prikazani v izkazu poslovnega izida, so potrebni za pridobitev prvin poslovnega procesa: delovna sredstva, zaloge materiala/blaga, delo, storitve (na strani bilance stanja takrat nastane sprememba, npr. povečanje osnovnih sredstev, zalog).
- Stroški nastanejo, ko podjetje porabi posamezno prvino poslovnega procesa: material, dan v proizvodnjo, proizvodnja na strojih ipd. (na strani bilance stanja takrat nastane sprememba, npr. zmanjšanje vrednosti osnovnih sredstev (amortizacija), zmanjšanje zalog materiala, povečanje zalog proizvodov).
- Odhodki, ki so enaki stroškom v prodanih učinkih, nastanejo, ko proizvod oziroma storitev izročimo kupcu (na strani bilance stanja takrat nastane sprememba, npr. zmanjšanje zalog proizvodov/blaga).
- Prihodek nastane takrat, ko kupec kupi proizvod oziroma storitev podjetja (na strani bilance stanja takrat nastane sprememba, npr. povečanje terjatev do kupcev).
- Prejemki nastanejo, ko podjetje prejme poplačila s strani kupcev (na strani bilance stanja takrat nastane sprememba, npr. zmanjšanje terjatev do kupcev in povečanje denarja).

Zavedati se je torej potrebno, da je vsaka postavka v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida povezana z drugimi in vpliva na celotno poslovanje podjetja.

Pri oblikovanju posameznih oblik premoženja ne gre za nič drugega kot za čas od preoblikovanja denarja v različne oblike prvin poslovnega procesa, ki se s porabo in preoblikovanjem v učinke realizirajo na trgu in se praviloma preko terjatev ponovno preoblikujejo v denar. Za podjetje je boljše, če je čas obrata denarja do denarja čim krajši, saj to pomeni visoko likvidnost. Prav tako je za podjetje boljše, če ima čim manj sredstev, saj to pomeni, da potrebuje manj virov financiranja, ki zahtevajo poplačilo (npr. obresti, dividende),

posledično lahko pridobi cenejše vire financiranja. Podjetje mora stremeti k temu, da nima preveč sredstev in da so le-ta kupljena racionalno, saj vse to vpliva na obseg sredstev, na stroške poslovanja in posledično preko virov financiranja tudi na izid iz financiranja ter na višino dobička, ki vpliva na kapital¹⁵⁴ (Mayr, 2003).

S primerjavo posameznih kategorij bilance stanja in izkaza poslovnega izida lahko izračunamo različne kazalnike, npr. kazalnike financiranja, investiranja, dohodkovnosti, donosnosti, gospodarnosti, obračanja (Mayr & Kamenšek, b.l.).

KAZALNIKI

V nadaljevanju so predstavljeni tisti kazalniki, ki jih je avtor izbral kot relevantne za potrebe finančne analize poslovanja igralniških podjetij v obdobju 2004–2017.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

V pričujoči knjigi je avtor kot število zaposlenih uporabil podatek, ki je javno dostopen na portalu Ajpes oziroma na portalu Bisnode, in sicer povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur. V primeru, da tega podatka ni bilo na voljo, se je upoštevalo število zaposlenih na dan 31.12., kar je ustrezno omenjeno pri vsakem posameznem primeru.

DODANA VREDNOST

Kazalnik dodane vrednosti je temeljno merilo gospodarske aktivnosti in uspeha in nam kaže vrednost, ki jo je podjetje na novo ustvarilo v enem letu. Za podjetje je dobro, da je vrednost kazalnika čim višja. Negativna vrednost kazalnika kaže na slabo gospodarnost v podjetju, saj kaže na to, da podjetje svojih proizvodov/storitev ni uspelo prodati niti po vrednosti stroškov in odhodkov, ki jih je generiralo¹⁵⁵ http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3.

IZRAČUN:

Dodana vrednost = kosmati donos od poslovanja – stroški blaga, materiala in storitev – drugi poslovni odhodki

DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENCA

Kazalnik dodane vrednosti na zaposlenca nam kaže vrednost, ki jo je zaposlenec v podjetju na novo ustvaril v enem letu. Višja, kot je vrednost kazalnika, boljše je za podjetje, saj to kaže na večjo kakovost poslovnih učinkov (proizvodov in/ali storitev) (http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3).

IZRAČUN:

Dodana vrednost na zaposlenca = dodana vrednost/povprečno število zaposlenecv na podlagi delovnih ur

EBIT MARŽA

¹⁵⁴ Mayr, B. (2003). *Uvod v računovodsko poročanje in proučevanje*. Ptuj: Visoka šola za podjetništvo Piran

¹⁵⁵ *Pomoč poslovni asistent bizi.si*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3.

EBIT marža oziroma marža iz poslovanja nam kaže poslovno uspešnost in dobičkonosnost. Kaže, kolikšen je dejanski strošek poslovanja na operativni ravni in nam pokaže delež prihodkov, ki ga je podjetje uspelo obdržati po tem, ko so se odšteli vsi stroški, povezani s poslovanjem. Za podjetje je boljše, da je vrednost kazalnika čim višja. Ker je kazalnik relativen, izražen v %, je s tem izločena velikost podjetja, kar daje možnost primerjave z drugimi podjetji v panogi. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da je podjetje realiziralo izgubo iz poslovanja¹⁵⁶ (<http://www.financnislovar.com/definicije/ebit-marza-iz-poslovanja.html>).

IZRAČUN

EBIT marža = dobiček iz poslovanja (EBIT)/čisti poslovni prihodki

EBITDA MARŽA

EBITDA marža nam tako kot EBIT marža kaže poslovno uspešnost in dobičkonosnost. Kaže delež prihodkov, ki ga je podjetju uspelo obdržati po tem, ko so se odšteli vsi stroški, povezani s poslovanjem, razen strošek amortizacije. Za podjetje je boljše, da je vrednost kazalnika čim višja. Ker je kazalnik relativen, izražen v %, je s tem izločena velikost podjetja, kar daje možnost primerjave z drugimi podjetji v panogi. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da je podjetje realiziralo izgubo iz poslovanja, pri čemer niso bili upoštevani davki, obresti in amortizacija¹⁵⁷ (<http://www.financnislovar.com/definicije/ebitda-marza.html>).

IZRAČUN:

EBITDA marža = izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)/čisti poslovni prihodki

NETO MARŽA

Neto marža ali profitna marža nam prav tako kaže uspešnost podjetja. Kaže delež prihodkov, ki ga je podjetju uspelo obdržati po tem, ko so se odšteli vsi odhodki, vključno s plačanimi davki. Neto maržo lahko uporabimo tudi kot indikator kakovosti cenovne politike ter uspešnosti obvladovanja stroškov. Za podjetje je boljše, da je vrednost kazalnika čim višja. Ker je kazalnik relativen, izražen v %, je s tem izločena velikost podjetja, kar daje možnost primerjave z drugimi podjetji v panogi. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da je podjetje v danem obračunskem obdobju realiziralo izgubo¹⁵⁸ (<http://www.financnislovar.com/definicije/neto-marza.html>).

IZRAČUN:

Neto marža = čisti poslovni izid obračunskega obdobja/čisti prihodki od prodaje

KAZALNIKI DONOSNOSTI

Kazalniki donosnosti nam kažejo, kako uspešno je podjetje pri uporabi sredstev glede na donos, h kateremu so pripomogla¹⁵⁹ (<http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-dobickonosnosti.html>).

¹⁵⁶ Marža iz poslovanja – EBIT marža. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/ebit-marza-iz-poslovanja.html>

¹⁵⁷ EBITDA marža. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/ebitda-marza.html>

¹⁵⁸ Neto marža. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/neto-marza.html>

¹⁵⁹ (A&P) Kazalniki dobičkonosnosti. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-dobickonosnosti.html>

[dobickonosnosti.html](#)). Kazalniki donosnosti so razmerja med statičnimi postavkami iz bilance stanja (stanje na dan) in dinamičnimi postavkami iz izkaza poslovnega izida (podatki za določeno obdobje), zaradi česar moramo pri izračunih upoštevati povprečno stanje statičnih postavk.

DONOSNOST KAPITALA (ROE)

Donosnost kapitala nam kaže, koliko denarnih enot čistega dobička je bilo ustvarjenih z eno denarno enoto vloženega kapitala. Kaže nam uspešnost posloводства podjetja pri upravljanju s premoženjem lastnikov. Ker je kazalnik relativen, izražen kot delež, je s tem izločena velikost podjetja, kar daje možnost primerjave z drugimi podjetji v panogi. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da je podjetje v danem obračunskem obdobju realiziralo izgubo. Večja vrednost kazalnika sicer kaže na boljšo poslovno uspešnost podjetja, a lahko nakazuje tudi na večje tveganje zaradi velikega zadolževanja¹⁶⁰ (http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3 in <http://www.antera.si/kazalniki-donosnosti/>).

IZRAČUN:

Donosnost kapitala (ROE) = čisti poslovni izid obračunskega obdobja / ((kapital tekočega leta / kapital preteklega leta) / 2)

DONOSNOST SREDSTEV (ROA)

Donosnost sredstev nam kaže, koliko denarnih enot čistega dobička je bilo ustvarjenih z eno denarno enoto sredstev. Kaže nam uspešnost posloводства podjetja pri upravljanju s sredstvi podjetja. Ker je kazalnik relativen, izražen kot delež, je s tem izločena velikost podjetja, kar daje možnost primerjave z drugimi podjetji v panogi. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da je podjetje v danem obračunskem obdobju realiziralo izgubo. Za podjetje je boljše, če je vrednost kazalnika čim višja (http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3 in <http://www.antera.si/kazalniki-donosnosti/>).

IZRAČUN:

Donosnost sredstev (ROA) = čisti poslovni izid obračunskega obdobja / ((sredstva tekočega leta / sredstva preteklega leta) / 2)

KAZALNIK GOSPODARNOSTI POSLOVANJA

Kazalniki gospodarnosti poslovanja nam kažejo učinkovitost in uspešnost podjetja pri porabi sredstev in so pomembni pri presojanju kvalitete poslovanja¹⁶¹ (<http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-gospodarnosti.html>).

GOSPODARNOST POSLOVANJA

Kazalnik gospodarnost poslovanja nam kaže razmerje med ustvarjenimi prihodki in povzročenimi odhodki iz poslovanja. Za podjetje je boljše, če je vrednost kazalnika čim višja in večja od 100 %, vrednost manjša od 100 % namreč nakazuje na negativen rezultat iz

¹⁶⁰ *Kazalniki donosnosti.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.antera.si/kazalniki-donosnosti/>

¹⁶¹ *(A&P) Kazalniki gospodarnosti.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-gospodarnosti.html>

poslovanja oziroma na to, da je imelo podjetje več odhodkov kot prihodkov¹⁶² (http://www.bizi.si/informacije/pomoc/#D9_3 in http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_kazalniki.htm).

IZRAČUN:

Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki

KAZALNIKI LIKVIDNOSTI

Kazalniki likvidnosti nam kažejo plačilno sposobnost podjetja za pretekla obdobja, kot tudi nakazujejo plačilno sposobnost podjetja v prihodnosti.

KRATKOROČNI KOEFICIENT LIKVIDNOSTI

Kratkoročni koeficient likvidnosti nam na hiter in preprost način kaže sposobnost podjetja poravnati svoje tekoče kratkoročne obveznosti. Koeficient nam kaže, ali je podjetje svoje tekoče kratkoročne obveznosti sposobno poplačati s kratkoročnimi sredstvi. Za podjetje je boljše, če je vrednost kazalnika čim višja in večja od 1, saj to kaže, da je podjetje bolj likvidno in bo s kratkoročnimi sredstvi zmožno poplačati svoje kratkoročne obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Vrednost kazalnika manjša od 1 pa nakazuje na to, da podjetje nima dovolj hitro unovčljivih resursov za tekočo poravnavo svojih obveznosti¹⁶³ (http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_kazalniki.htm in <http://www.financnislovar.com/definicije/kratkorocni-koeficient-kazalnik.html>).

IZRAČUN:

Kratkoročni koeficient likvidnosti = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

NETO OBRATNI KAPITAL

Obratni kapital nam kaže tekoče upravljanje premoženja podjetja, natančneje kratkoročnih sredstev. Obvladovanje obratnega kapitala je pomembno z vidika zagotavljanja plačilne sposobnosti podjetja in vpliva na stroške financiranja. Višina, sestava in krogotok obratnega kapitala se razlikujeta med podjetji, odvisno od dejavnosti, trgov delovanja, proizvodnih procesov ipd. Za podjetje je dobro, če je čas vezave obratnega kapitala v poslovnem procesu čim krajši. To lahko doseže preko skrajševanja krogotoka denarja vezanega v poslovnem procesu: hitro unovčevanje terjatev in pospeševanje obrata zalog, hitro obračanje denarja vezanega v terjatvah in zalogah ter podaljševanje plačilnih rokov pri dobaviteljih, kar vpliva na daljše financiranje terjatev in zalog z obveznostmi do dobaviteljev. Za podjetje je dobro, da je obratni kapital negativen, kar pomeni, da podjetje z obveznostmi do dobaviteljev financira celotne zaloge, terjatve do kupcev, pa tudi del stalnih sredstev. Pozitiven obratni kapital pa pomeni, da podjetje potrebuje dodatne vire za financiranje zalog in terjatev¹⁶⁴ (<https://www.finance.si/8843745?cookietime=1534398453>).

IZRAČUN:

¹⁶² *Boniteta – kazalniki.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_kazalniki.htm

¹⁶³ *Kratkoročni koeficient.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/kratkorocni-koeficient-kazalnik.html>

¹⁶⁴ *Obratni kapital vpliva na zadolženost podjetja.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <https://www.finance.si/8843745?cookietime=1534398453>

Neto obratni kapital = kratkoročna sredstva – kratkoročne poslovne obveznosti

KAZALNIKI OBRAČANJA IN DNEVI VEZAVE¹⁶⁵ (<http://www.e-podjetnik.org/ra269unovodstvo-in-finance/kazalniki-obracanja>)

Kazalniki obračanja in dnevi vezave nam kažejo kvaliteto poslovanja oziroma kako učinkovito je podjetje pri poslovanju s sredstvi: hitrejša kot je obračanja, manj sredstev je vezanih, večja je likvidnost podjetja. Kazalniki obračanja so razmerja med statičnimi postavkami iz bilance stanja (stanje na dan) in dinamičnimi postavkami iz izkaza poslovnega izida (podatki za določeno obdobje), zaradi česar moramo pri izračunih upoštevati povprečno stanje statičnih postavk.

ZALOG

Koeficient obračanja zalog nam kaže število obratov zalog v obdobju. Za podjetje je dobro, da je koeficient obračanja zalog čim višji, saj to kaže na dobro poslovanje z zalogami in hitro kroženje zalog (vrednost kazalnika dnevi vezave zalog je ustrezno nižja), kar vpliva tudi na denarne tokove.

IZRAČUN:

Koeficient obračanja zalog = čisti prihodki od prodaje / ((zaloge tekočega leta / zaloge preteklega leta) / 2)

Dnevi vezave zalog = število dni (npr. 365) / koeficient obračanja zalog

TERJATVE

Koeficient obračanja terjatev nam kaže število obratov terjatev v obdobju. Za podjetje je dobro, da je koeficient obračanja terjatev čim višji, saj to kaže na dobro politiko upravljanja s terjatvami do kupcev in na hitro kroženje terjatev (vrednost kazalnika dnevi vezave terjatev je ustrezno nižja), kar vpliva tudi na denarne tokove.

Za potrebe pričujoče knjige se je avtor osredotočil na kratkoročne poslovne terjatve oziroma kratkoročne terjatve do kupcev.

IZRAČUN:

Koeficient obračanja terjatev = čisti prihodki od prodaje / ((terjatve tekočega leta / terjatve preteklega leta) / 2)

Dnevi vezave terjatev = število dni (npr. 365) / koeficient obračanja terjatev

OBVEZNOSTI

Koeficient obračanja obveznosti nam kaže število obratov obveznosti v obdobju. Za podjetje je dobro, da je koeficient obračanja obveznosti čim nižji, saj to kaže, da se je podjetju uspelo dogovoriti za dobre pogoje za poravnavo svojih obveznosti, in da je kroženje obveznosti počasnejše (vrednost kazalnika dnevi vezave obveznosti je ustrezno višja), kar vpliva tudi na denarne tokove.

¹⁶⁵ *Kazalniki obračanja*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.e-podjetnik.org/ra269unovodstvo-in-finance/kazalniki-obracanja>

Za potrebe pričujoče knjige se je avtor osredotočil na kratkoročne poslovne obveznosti oziroma kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.

IZRAČUN:

Koeficient obračanja obveznosti = nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala / ((obveznosti tekočega leta / obveznosti preteklega leta) / 2)

Dnevi vezave obveznosti = število dni (npr. 365) / koeficient obračanja obveznosti

KAZALNIKI FINANCIRANJA IN ZADOLŽENOSTI

Kazalniki financiranja in zadolženosti nam kažejo strukturo oziroma kakovost financiranja podjetja¹⁶⁶ (<http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-financiranja.html>).

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA

Stopnja lastniškosti financiranja nam kaže, kolikšen delež predstavlja kapital v celotnih obveznostih do virov sredstev oziroma v kolikšni meri se podjetje financira s kapitalom. Vrednost kazalnika 100 % pomeni, da so vsa sredstva podjetja financirana s kapitalom in podjetje nima dolgov, vrednost kazalnika 0 % pa pomeni, da so vsa sredstva financirana z dolгови. Za podjetje je dobro, da je vrednost tega kazalnika nekje vmes. Tuji viri so sicer navadno cenejši in je zato financiranje z dolgom gospodarnejše, a to predstavlja večjo izpostavljenost tveganjem pri poslovanju. Financiranje s kapitalom sicer zmanjšuje poslovno tveganje, a v primeru da lastniki zahtevajo visok donos, so lahko pristojnosti posloводства preveč omejene¹⁶⁷

(http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_izracuni_financiranja.htm in <http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-financiranja.html>).

IZRAČUN:

Stopnja lastniškosti financiranja = kapital / obvesti do virov sredstev

SERVISIRANJE DOLGA

Kazalnik servisiranja dolga nam kaže, ali je podjetje z ustvarjenim denarnim tokom sposobno pokrivati odhodke. Za podjetje je dobro, da je vrednost kazalnika čim višja, saj to pomeni, da so tekoče obveznosti v večji meri pokrite z ustvarjenim denarnim tokom iz samega poslovanja. Vrednost kazalnika več kot 1 kaže na to, da podjetje z ustvarjenim denarnim tokom pokrije celotne odhodke in ni potrebe po dodatnem financiranju, vrednost kazalnika manj kot 1 pa kaže na potrebo po dodatnem financiranju za pokrivanje celotnih odhodkov. Negativna vrednost kazalnika kaže na to, da podjetje posluje z negativnim denarnim tokom, kar na dolgi rok predstavlja ogroženost poslovanja¹⁶⁸

(https://bonitete.bisnode.si/bonitetece/files/metodologija_si_si.pdf).

IZRAČUN:

¹⁶⁶ (A&P) *Kazalniki financiranja*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-financiranja.html>

¹⁶⁷ *Kazalniki stanja financiranja (vlaganja)*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_izracuni_financiranja.htm

¹⁶⁸ *Metodologija, Bonitete.si*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani https://bonitete.bisnode.si/bonitetece/files/metodologija_si_si.pdf

Servisiranje dolga = (čisti poslovni izid obračunskega obdobja + odpisi vrednosti)/celotni odhodki

KREDITNA IZPOSTAVLJENOST IZ POSLOVANJA

Kazalnik kreditna izpostavljenost iz poslovanja nam kaže razmerje med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami in poslovnimi prihodki in govori o disciplini kupcev oziroma o politiki poslovanja podjetja glede odlokov plačil kupcev. Za podjetje je dobro, da je vrednost kazalnika čim nižja, saj to pomeni, da je podjetje manj kreditno izpostavljeno do svojih kupcev/strank. Vrednosti kazalnika pa se močno razlikujejo med podjetji, predvsem z vidika dejavnosti in plačilnih pogojev, ki veljajo v posamezni panogi (https://bonitete.bisnode.si/bonitetece/files/metodologija_si_si.pdf). Kazalnik kaže razmerje med statično postavko iz bilance stanja (stanje na dan) in dinamično postavko iz izkaza poslovnega izida (podatki za določeno obdobje), zaradi česar moramo pri izračunu upoštevati povprečno stanje statične postavke.

IZRAČUN:

Kreditna izpostavljenost iz poslovanja = ((kratkoročne poslovne terjatve tekočega leta + kratkoročne poslovne terjatve preteklega leta)/2)/poslovni prihodki

NETO DOLG

Neto dolg nam kaže splošno zadolženost podjetja in sposobnost podjetja poravnati vse svoje finančne dolge, če bi le-ti v trenutku zapadli v plačilo. Beseda »neto« pomeni, da se od finančnih dolgov odštejejo denar, poleg tega pa se lahko odštejejo tudi druga likvidna sredstva (npr. kratkoročne finančne naložbe). Razlog odštevanja je v tem, da lahko družba v primeru nepričakovanih dogodkov svoja denarna sredstva izkoristi za takojšnje poplačilo finančnih dolgov. Vrednost kazalnika je lahko tudi negativna, in sicer v primeru, ko ima podjetje več denarnih sredstev in/ali drugih likvidnih finančnih sredstev kot finančnih dolgov. Za podjetje je dobro, da je vrednost neto dolga čim nižja, saj to pomeni, da je podjetje manj zadolženo¹⁶⁹ (<http://www.financnislovar.com/definicije/neto-dolg.html>). Kazalnik kaže razmerje med statično postavko iz bilance stanja (stanje na dan) in dinamično postavko iz izkaza poslovnega izida (podatki za določeno obdobje), zaradi česar moramo pri izračunu upoštevati povprečno stanje statične postavke.

IZRAČUN:

Neto dolg = dolgoročne finančne obveznosti + kratkoročne finančne obveznosti – denarna sredstva – kratkoročne finančne naložbe

NETO DOLG na EBITDA

Neto dolg/EBITDA nam kaže zmožnost podjetja poravnati svoje finančne obveznosti v prihodnosti ob predpostavki, da podjetje ohrani isti obseg poslovanja in dobička. Za podjetje je dobro, da je vrednost kazalnika čim nižja, saj to kaže na večjo sposobnost podjetja odplačevati dolge in pomeni manjšo mero tveganja za vlagatelje oziroma kreditodajalce. V povprečju naj bi obstajala velika verjetnost, da bo podjetje v prihodnosti težko poravnalo svoje finančne obveznosti ter hkrati ne bo zmožno pridobivati novih finančnih virov potrebnih za rast in razvoj podjetja, če je vrednost kazalnika več kot 4 ali 5. Vseeno je pri interpretaciji

¹⁶⁹ *Neto dolg.* Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/neto-dolg.html>

vrednosti kazalnika potrebno upoštevati značilnosti panoge¹⁷⁰ (<http://www.financnislovar.com/definicije/neto-dolg-ebitda.html>).

IZRAČUN:

Neto dolg na EBITDA = neto dolg/EBITDA

KAZALNIKI POKRITOSTI

Kazalniki pokritosti nam kažejo kvaliteto financiranja oziroma pokritost posameznih sredstev z ustreznimi viri financiranja¹⁷¹ (<http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-pokritosti.html>).

DOLGOROČNA POKRITOST DOLGOROČNIH SREDSTEV

Kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev nam kaže, v kolikšni meri so dolgoročna sredstva financirana z dolgoročnimi viri, kapitalom in drugimi dolgoročnimi viri. Za podjetje je dobro, da je vrednost kazalnika večja od 100 %, kar pomeni, da so z dolgoročnimi viri financirana vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih, kar kaže na dobro likvidnost podjetja. Če je vrednost kazalnika manjša od 100 %, so dolgoročna sredstva v določeni višini financirana s kratkoročnimi sredstvi, kar kaže na neugodno financiranje in podkapitaliziranost podjetja. V primeru nizkih vrednosti kazalnika se lahko pojavijo težave z likvidnostjo, izgube ali celo propad podjetja (<http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-pokritosti.html>).

IZRAČUN:

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev = (kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne PČR)/dolgoročna sredstva

¹⁷⁰ *Neto dolg na EBITDA*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://www.financnislovar.com/definicije/neto-dolg-ebitda.html>

¹⁷¹ *(A&P) Kazalniki pokritosti*. Pridobljeno dne 13. avgusta 2018 s spletne strani <http://daisydoren.blogspot.com/2011/07/kazalniki-pokritosti.html>

Priloga 2: Zakonodaja

Neuradno prečiščeno besedilo predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, za katerega organ odškodninsko ali kako drugače ne jamči.

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/igre_na_sreco/zakonodaja/

1. [Zakon o igrah na srečo](#) (Uradni list RS, št. 14/11 – UPB3 in 108/12);
2. [Uredba o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo](#) (Uradni list RS, št. 70/00, 38/09 in 109/12);
3. [Uredba o določitvi dokumentacije in ureditvi drugih vprašanj v zvezi z izdajo soglasja za pridobitev oziroma odsvojitve delnic in za naložbe v kapital pravnih oseb](#) (Uradni list RS, št. 127/03 in 109/12);
4. [Uredba o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo](#) (Uradni list RS, št. 41/05, 85/08 in 109/12)
5. [Uredba o določitvi društev in neprofitnih humanitarnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo](#) (Uradni list RS, št. 70/00 in 109/12);
6. [Pravilnik o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev](#)
http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Igre_na_sreco/Zakonodaja/P-INTERNET-neuradno_prec-besedilo.pdf (Uradni list RS, št. 42/08, 103/08 in 109/12)
7. [Pravilnik o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave](#) (Uradni list RS, št. 9/07 in 109/12)
8. [Pravilnik o prirejanju posebnih iger na srečo v igralnih salonih](#) (Uradni list RS, št. 31/07, 50/09, 71/09 in 112/09)
9. [Pravilnik o licencah za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo](#) (Uradni list RS, št. 45/02 in 77/02 in 109/12);
10. [Pravilnik o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti](#) (Uradni list RS, št. 59/08, 88/09 in 37/11)
11. [Pravilnik o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav](#) (Uradni list RS, št. 59/08, 88/09, 84/10, 37/11 in 109/12)
 - o [Priloga 1: Obrazec MF IGR NAP-IA](#)
 - o [Priloga 2: Obrazec MF IGR NAP-IM](#)
 - o [Priloga 3: Združljivost NIS z informacijskim sistemom nadzornega organa in standardni vmesnik za povezavo z informacijskim sistemom nadzornega organa](#)
12. [Navodilo o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo](#) (Uradni list RS, št. 11/96, 12/96, 79/05 in 109/12);
13. [Pravilnik o klasičnih igrah na srečo, ki se lahko prirejajo brez dovoljenja](#) (Uradni list RS, št. 14/09).
14. [Igralniški standard za osebe, ki morajo za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo imeti dovoljenje – licenco](#) (Uradni list RS, št. 19/02 in 104/04 – neuradno prečiščeno besedilo).

Priloga 3: Recenzija Tina Vukasović

Pričujoča monografija je strnjen prikaz dogajanja na slovenskih tleh v panogi igralnštva v obdobju od leta 1985 dalje s poudarkom od 2004 do leta 2017. Avtorji bralcu najprej predstavijo metodologijo zbiranja in obdelave podatkov ter teoretično ozadje, saj je le-to pomembno za pravilno razumevanje predstavljenih podatkov in izsledkov. V nadaljevanju sledi teoretično ozadje in predstavitev zgodovinskega razvoja igralnštva v Sloveniji. V osrednjem delu avtorji obravnavajo igralniška podjetja, ki so imela v letu 2020 koncesijo za izvajanje svoje dejavnosti. Razdelijo jih na podjetja, ki prirejajo klasične igre na srečo, podjetja, ki prirejajo posebne igre na srečo, ter podjetja, ki proizvajajo igralniško opremo. Vsako obravnavano podjetje je najprej na kratko opisano, da bralec dobi okvirno sliko podjetja. V nadaljevanju je podana finančna analiza izbranih računovodskih izkazov, bilance stanja in izkaza poslovnega izida, ter izračunanih kazalnikov, in sicer za obdobje od leta 2004 do leta 2017. Določene postavke iz računovodskih izkazov in kazalnikov so razložene in tudi grafično prikazane. Sledi predstavitev raziskave o zasvojenostjo z igrami na srečo. Zaključek monografije je namenjen analizi podatkov in napovedim. Iz zbranih statističnih podatkov so avtorji simulirali v katero smer se bo razvijalo slovensko igralnštvo do leta 2030. Vse zato da bi lahko podali shemo urejenosti bodočega slovenskega igralnštva. Ob koncu je podan glavni sklep in so zapisana priporočila za deležnike slovenskega igralnštva. Skozi monografijo so avtorji sledili temu, da bi lahko v zaključku odgovorili na raziskovalno vprašanje: »Kako pomembno je igralnštvo za Slovenijo in kolikšen delež predstavlja igralnštvo oziroma prihodki iz te dejavnosti v nacionalnem BDP-ju, v izdatkih države in v zaposlovanju ter kako prisotna je zasvojenost z igrami na srečo?«

Avtorji z znanstvenim pristopom predstavljajo teorije in pojme povezane z igralnštvom v Sloveniji. Gre za zaključeno celoto. Besedilo je berljivo, zato je primerno tako za akademsko kot tudi strokovno javnost. Posamezna poglavja pa si logično sledijo, da lahko bralec sledi tematiki. Delo je prepleteno s klasiki obravnavanega področja, uporablja pa tudi najnovejše vire. Glavni doprinos monografije je prvi celovit pregled dogajanja z igrami na srečo v Sloveniji od začetkov do internetnega in mobilnega igralnštva. Zbrani so podatki o poslovanju vseh podjetij, ki so tako ali drugače povezani z igrami na srečo. Poleg tistih, ki se ukvarjajo s klasičnimi in posebnimi igrami na srečo tudi proizvajalci igralniške opreme. Na osnovi navedenega lahko ocenimo pomembnost ta dejavnosti za slovensko gospodarstvo. Zapisani so različni scenariji, kako se bo panoga razvijala do leta 2030. Izvirnost monografije je tudi predstavljen poslovni model slovenskega igralnštva.

Ocenjujem, da je znanstvena monografija delo, ki je vsebinsko zelo zanimivo. Besedilo lahko označimo kot sistematično, pregledno in vsebinsko zaključeno celoto, ki obravnava celovit pregled dogajanja z igrami na srečo v Sloveniji. Ob sistematičnem prikazu tematike se delo odlikuje tudi po predstavitvi ustreznih klasičnih in e-virov. Pri tem je avtorji sledijo temu, da je vsaj del virov novejših kot 5 let. Ostali viri pa spadajo med klasike. Zato lahko zaključimo, da ima knjiga vse elemente, da jo umestimo, ko znanstveno novost, ne samo v Sloveniji ampak tudi širše.

Vsebina zajema temeljne, kakor tudi praktične predstavitve obravnavane tematike. Podkrepljena je z dolgoletnimi izkušnjami avtorjev iz obravnavanega področja. Znanstveno delo zajema dosedanja spoznanja stroke in jasno obravnava področje igralnštva in igre na srečo v Sloveniji. Avtorji izhajajo iz strokovne in znanstvene literature, zato je primerno za objavo v statusu znanstvene monografije. Veliko bo prispevalo k še boljšemu razumevanju predstavljenе tematike in bo v veliko pomoč ostalim strokovnjakom ter študentom na področjih, ki jih obravnavajo avtorji v omenjeni znanstveni monografiji.

Strinjam se, da je moje ime napisano kot ime recenzenta v gradivu.
Recenzent: izr. prof. dr. Tina Vukasović

Priloga 4: Recenzija Anita Maček

Monografija z naslovom »Vzpon in zaton slovenskega čezmejnega igralništva« je strnjen prikaz dogajanja na slovenskih tleh v panogi igralništva v obdobju od leta 1985 dalje, s poudarkom na obdobju med leti 2004 in 2019.

V uvodu monografije je podrobneje predstavljena metodologija. V nadaljevanju pa sledi teoretično ozadje in predstavitev zgodovinskega razvoja igralništva v Sloveniji. Prikazana so nekatera zgodovinska dejstva, ki monografiji dodajo posebno vrednost. Glavna vrednost pa je osrednji del, kjer so predstavljena podjetja s poslovanjem in izbranimi ekonomskimi kazalniki. Sledi pa poglavje, kjer avtorji prikazujejo razširjenost iger na srečo v Sloveniji in problem zasvojenosti. Zaključek monografije poda smernice, kam naj se usmeri slovensko igralništvo. V smernicah je izpostavljena pomembnost javnega mnenja za trajnostni razvoj igralništva, poslovni model slovenskega igralništva, kot tudi predlogi za optimalno obdavčitev in konkretne smernice za usmeritve igralništva v Sloveniji.

Avtorji z znanstvenim pristopom predstavljajo teorije in pojme povezane z igralništvom v Sloveniji. Ugotavljam, da je namen teksta celoti dosežen. Vsebina teksta, način njegovega podajanja ter strokovna podlaga v tekst vključenih pojasnil avtorjev, nakazujejo, da je recenzirani tekst primeren in skladen z nameni tovrstnih monografij. Monografija vključuje klasično literaturo in vire obravnavanega področja, prav tako pa so smiselno uporabljeni tudi najnovejša literatura in viri.

Glavni doprinos monografije je prvi celovit pregled dogajanja z igrami na srečo v Sloveniji od začetkov do internetnega in mobilnega igralništva. Zbrani so podatki o poslovanju vseh podjetij, ki so tako ali drugače povezani z igrami na srečo.

V vsebinskem delu je monografija sodobna, saj vsebuje dovolj pojmov, povezav in tudi dilem, ki so povezani z igralništvom. Hkrati pa vsebuje vsebine najbolj relevantnih področij, ki podajajo razumljivo sliko igralništva v Sloveniji. V didaktične pogledu je tekst napisan razumljivo, razlaga pojme, pojave in povezave med njimi. V metodološkem pogledu tekst navaja bralce k nadaljnjemu razmišljanju in raziskovanju. Uporabljene so različne metode, od povzemanja različnih študij in prepletanja le-teh z že opravljenimi teoretičnimi in empiričnimi študijami sodobnih avtorjev, do analize izbranih podatkov z uporabo različnih orodij ter oceno uspešnosti.

Znanstveno delo zajema dosedanja spoznanja stroke in jasno obravnava področje igralništva in igre na srečo v Sloveniji.

Strinjam se, da je moje ime napisano kot ime recenzenta v gradivu.

Ime in priimek: izr. prof. dr. Anita Maček

dr. Andrej Raspor
svetovanje in izobraževanje

